

پهيامی خواکان

کتیبي دووهم

سه‌رېه‌ست خه‌سره‌و عارف

2009 - 2008

Sarbast Xasraw Arif

پۇۋىك لە پۇۋان لە ئايىنى مندا ، ئەومى درۋىيەكى دەكرد ، پووى پەش دەبوو ، دەبوو بە دىو و شەپى دادەھىنا . ئەوسا مرۇف پىرۇز بوو ، چونكە ماف و دادو جوانى دەپەرست و ئاگى لە پەيامى خواكان بوو . چونكە مرۇف دادپەرورترىن گيانلەبەرە لە بوونەومردا .

پۇۋىك لە پۇۋان ھەر كەسەو خواوئەندىكى پىرۇزى خۇى ھەبوو . ئەومى باومەرى بە خوا نەبوو ، دىو بوو يان دىو پەرست و شەپەكانى خۇش دەويست . جا كاتى ئەو ھاتوو باومەرى بە خواكانى خۇتان بەيىنن و نويۇ بۇ جوانىش بكن . چونكە خواوئەند جوانە و جوانىش داھىنەرتىن داھىنەرە . ھەن لە ناوماندا كە خواوئەند و خواكان باومەرىيان بە بوونىان ھەيە!

شەتتىكى تىرىش كە كەس بە بىرىدا نەھاتوو ، ئەمەيە كە (ترس) مرۇف و قەبارەى كەرامەتى مرۇف زۇر بچووك دەكاتەو . ئىمەيش وەك مرۇف ھەر ھەموومان ملكەچى پەيامبەرىكى درۋىنىن - كە من ناوى دەنىم (ترس) ، جا نازانم تۇ چەند ترسنۇكى ، ئەگەر مرۇفكى بى باومەرى بيت!

پەيامىكى گىرنگ بۇ خويئەر

خويئەرى بەرپىز ، من خواوئەنى كىتتىبى خواكان و پاشكۇى پەيامى خواكانم - واتە پۇمانى؛ ئازادى لە عىشق پىرۇزترە - م . كە تىايدا جارى ئەوم دابوو كە لە بەروارى 21.3.2009-دا نىازمەند بووم بەرەو نزرگەى ئارارات لە ولاتى نەروىژەو بەكەومە رى . بەلام لەو كاتەدا كە من سەرگەرمى خۇ ئامادە كردن بووم و ناسنامە و پاسپۇرتى نەروىژىم گەپاندەو بۇ مەلىكى نەروىژ . ھاوسەرم سارا - كە لە راستىدا ناوى ماریا - يە ، دووچارى نەخۇشې شىرپەنجە بوو . ئەم ھەلمەتە زۇر لە تواناى ئەويان كرۇشت . بۇيە نەمتوانى پىشت بەكەمە ئەو و دوو مندال ، كە يەكەمىان دە سالان و دووئەمىان شەش سالانە . كە جگە لە من و دايكىان ھىچ دلسۇزىكى تىران لە دەور نىيە لە ھەندەرانى كوشندە . چونكە من ھىندە ئەوانم خۇش دەويست ، كە ھەندىكجار ھەست دەكەم ، من پىويستم بە پەرسنگا و پەرسىن و ھونەر نىيە . چونكە ئەوان پەرسنگايەكى پىرۇزىيان لە بوونەومەرى مندا چنىو . وا نەزانن كە نەسخ بوون لەگەل گيانى نوح - دا خەلاتىكى مەزنتىر بىت لەوان بۇ منى پەرش بوو بە جىھاندا ، نەخىر . چونكە ئەوان بەر لە نوح ، بوونەومەرى منيان پۇشن كرۇتەو .

تابلۇ دەستپىكردن!

لېرەو پەيامى خواكان دىت . لېرەدا بوو من لەو چركەيەدا دووچارى بىنىن ھاتم ولەخەو راجەنىم . لەويدا بوو ھىلكەيەك لەناسمانەو كەوتە خوارو فلۇق داى بەسەرى مندا! چونكە بىنىم پەيامەكانى مرۇقى بىولات بەمن دەگەن . لەناو ھىلكەكەدا پىرو لەقلەق و جالجالۇكەيەكم بىنى! گەردوون و بوونەومەرىكانم بىنى . بووم بە سروشت ولەگەل ئاسماندا يەكم گرت . بوونەومەرىم لى بوو بە مزراح - بە تەوژمى تىشكىكى مەزنى فرە شىو و جالجالۇكە ئاسا كە تەونى بوونەومەرى دەكرد . شكەكان خۇيان پەرجوو = معجزة - ئاسا دەگۇرى لە بەرچاومدا!

لەخەو بېنېنى ناو ژوورەكەمدا! كە لەترسا خۆم كەردبوو بە نووستو! نيوەم لەژوورەو بوو، نيوەكەى تىرى لەشم لەدەرەو بوو! بە خۆم پېدەكەنېم، لە هەستى بېولاتى و ئاوارەى بى كەسىدا زوو زوو سەيرى خۆم دەكرد لە ئاوينەكەدا.. هەموو جىهانم دەبېنى و لە هەمان كاتدا تەنھايى داگىرى كەردبووم.. وەك چۆن مندالەكەم مانى دەگرت بۆ يارىيەك، ئاوهە منىش مانم لە بوونەوەر گرتبوو بۆ ولات، بۆ ئالا، بۆ نىشتيمان. كە خۆم لە ئاوينەكەدا ليدەبوو بە نوح-يكي سې سې.. دەمبېنى ساراي خيزانم تەماشام دەكات و نامبېنيت! سەرى لىشىوا بوو، نە يدەزانى لە كويم! منىش بەزەيم بەودا دەهاتەو، چونكە بېباوەرپى ئەو گورگى شىرپەنجەى لە ناخيدا بېدار كەردبوو و سەرەتان ئەوى دەكروشت! بە ديار چاوى خۆمەو بەنېم سەرەتان مەككىكى بە قەپال پچرى! كاتىك كە بەوم دەفەرەموو: مرؤف دەتوانيت تكا لە نەخۆشيبەكان بكات وازى لىبھينن-يان مرؤف دەتوانيت واز لە نەخۆشيبەكان بھينيت.. بە دەم پىكەنېنى گالته جارىيەو دەيگوو: ئەم قسانە بۆ خۆت بەكە.. چونكە خۆت تووشى نەخۆشيبەكان شەكرە بوويت. منىش بەو دەفەرەمووم: راستە، بەلام من وازم لەو هېناو.. ئەويش كاتىك واز لەمن دەھينيت كە من لە زىندان دەردەپەرم. يان كاتىك كە خەندەپەكى پىرۆز و راست لەسەر لىوى مرؤفكى جوان دەبېنم، شفا دەستم بۆ دەباو بە پىچەوانەشەو دەيوەكان و گومانەكانيان تووشم دەكەنەو.

جا بۆيە لە گەران بەدواى عىشقا! لە برى گەران بەدوايدا لەسەر زەوى؛ لە ئاسمان و گەردوون و دەروونى خواكاندا بۆ خەندەپەكى پىرۆزى سەر لىوى ئادەمىزادىك دەگەرام.. خواوئەندە بچكۆلە نازدارەكانى وولاتى بە فرم دەبېنى- خەندەكانيان لىكەوتوو.. دەگرين و خۆيان ئەزىت دەدەن، خۆيان وون دەكەن؛ خۆيان سەرزەنشەت دەكەن.

منىش بوونەوەرەم دەپشكنى تا مانايەك نىشانى گەنجەكانى ئەمپرو بەدم.. تا بە لاوان و ئاقرەتانى جىهان بلىم: رابن؛ خەلكىنە ونبوون مرؤف بەرەو نەمان دەبات. مرؤف درۆپەكى مەزەنە، و سروشتى تىكەل بە سروشتى سەگ و گورگ و بەراز بوو.

نيوەى لەشم لە دەرەوى مالەكەمدا پشكنيارى بوونەوەر بوو؛ پىغەمبەرەكان خۆيان لە مندا دەچنى؛ باكان فىرى زانستى خاموشيان دەكردم.. دەبووم بە گەردەكان و بەسەر ئاسمان و زەمبېندا بەش دەبووم. ئەوئەوى بەچاوى هەست و بىر دەمبېنى؛ زۆر بەتام بوون، فىرگەيى. هيندە جوان بىرم دەكردەو، كە لە شانازيدا سەرم دەيدا لە ئەستىرەكانى ئاسمان و فرىشتەكانى سەر لىوى شازادەى ولاتى بەفر چەپلەيان بۆ ليدەدام، لە ئاسماندا كورالى ئامبېنيان بۆ من دەخويند و نەمدەوئىرا لە راستيدا ئەو چىرۆكە بۆ كەسېك بگىرمەو، چونكە خەلكى نغرو بوون لە داب و كەلتوورى دىو و خۆ بە زلزەنى و حەماقەتى كەلتوورى دەستورى دەمخوارەو. كەس حەزى لە باسى فرىشتە و خواو خواكان و مەسىح و مارياكانى ناو دەروونى منى نەدەكرد. حاجى لەقلەقىكى نەخۆشى هەراسان و ماخولان تووشبوو- كە جار ناچار دەهاتە ناو زىندانەكەم- يان چاترە بلىم من دەچومە سەردانى، تا پلەى زانستى بېئوم و نەبىزى هەستى ژەنگرتووى بېئوم، جارىكەيان ووتى: دەشيت تۆ خۆت لى بووبيت بە خواو، مارتا لوويسى شازادەو فرىشتەكانىشيت خۆش بوويت!.. ئەمەى بە گالته جارىيەو پى گوتم و قاقا پىم پى دەكەنى و نەيدەھىشت وەلامى بەدەمەو.

باشتر، پياو نازانى چۆن وەلامى ئەو ديوە گەوجانە بداتەو. بەلام دواھەمىن جار، كاتىك كە خواوئەند و خواكانى منى بە درۆ خستەو، كاتىك كە شازادەى هينايە ژىرباس بە بېرپىزى؛ بىرپارم دا ئىتر چىيدى سەرى

پېژى بۇ دانەنەوېنم و دەستەكانى ماچ نەكەم و گوڭى لى نەگرم. بەلكو بېپارم دا ھەر ھېچ مەرحەبەى نەكەم.. چونكە تىگەبېم كە ئەو زانستەى ئەو دەخوئېنيت، زانستى ديوە نەك مروڤ. تىگەبېم كە درۆزن بەر لە خوڭى دوژمنى خوڭى خوڭى كاتىك گالته بە باوهرى كەسىكى جوانناس و ھونەرمەندى وەك من دەكات.

بەلى، كە كات وەستا.. بەرچاوم روڭن دەبوو، مېرولەكان چاوپونىيان ليدەكردم.. مېرولە پېرۆزە سېپىيەكان؛ كە لە رەحمى بوونەوەرەو دەرپەپېوون و ھاتبوون بە مېوانىم.. بە تەنافەكانى خەيالما دادەبەزىن.. گشت گيانى منىيان داپوشىبوو، مېشك، دەروونم، بەرگى بەرم مېرولە بوو.. مېرولەكان تېموروكابوون، كەس نەيدەبېنىم، ئەوان بە تەلىسى خوڭيان جادوويان لە مروڤەكانى دەورووبەرم دەكرد.. نەياندەھېشت ئاسان بېبىرېم.

وامەزانن و تەكانم لاواز لە ھەستى بوونەوەر دەوېن، نەخېر، چونكە و تەكانم گەوھەرى گيانن.

كە كات وەستا.. من ھەژدەسال بوو زىندان بووم، ھەژدەسال بوو خوڭم دەچنى لە زىندانى بەستەلەكدا.. ئەنجام توانىم لەگەل وەرزەكاندا بدوېم.. زستان پايىزى نىشان ئەدام! وەرزەكان خوڭيان بە نەرمى نىشان دەدام.. مېرولەكان لەبەر چاومدا گەرە دەبوون.. بە تەنافەكانى جالجالۆكەى بېرمدا ھەلدەگەران.. بە پەلە زانستى خاموشيان بۇ دەھېنام.

وا مەزانە من شانازى بە ھەزرتى مەسىح و نوح و خواكانەو دەكەم؛ نا، من كارى وا ناكەم. بەلام بەوپەرى باوەرەو سەرنج لە باوەرپان دەدم.. ھەر وھا باكان، شەپۆلەكان، دارستانەكان، بالندەو مېرولەكان ھاوپرېم. من شانازى بە كەرامەتى سروشتەو دەكەم.. من پوژانە دەيان خواوند بە خەيالى ھونەر دەخولقېنم و بۇ كەرامەتى سروشت و مروڤايەتى و جىھان داواى رەحمەتيان ليدەكەم. جا ئەگەر مروڤ بتوانىت ھەست بە بوونى خواوندى خوڭى بكات و زەرپراتى ئەو لەھەر كونج و كەلەبەرىكدا ھەست پېيكت و بوونى ئەو زور و گريمان بكات؛ ئەوا كارىكى پېرۆز دەكات. بەلام كەس بۇى نىيە تاوان و خوئېرپېژى بەناوى خواو بكات و چەقوى تاوانەكانى بداتە دەست خواوندى خوڭى. من ھەم خواوندى خوڭ دەناسم، ھەم خواكان، ھەم بتەكان.. ئەوان ھانم نادەن بۇ شەرو سەرشوڤر كەردن بۇ ديوەكان.

دەمويست خوڭم لە پېر شالىار گىل بكەم، دەمويست ھېچ فېر نەبم. دەمويست لە خەونىكدا خوڭشەختانە وون بىم.. كەچى بېنىم پېرشالىار بۇ جارى سېيەم بانگم دەكات، دەفەرموئيت: كورم ھەستە، بېينە وا مروڤى بېولت و بېئالو بېناوو بېكەس و بى وەى ھات.. دەيوەى پەيامەكانى بوونەوەر لەدەمى توو بە گىتى بگەيەنيت.. دەيوەىت باسى ئەفسانەكانى ھاتنىتان بۇ بكات. تو ئەوئيت. ئەى نازانى خەونەكان مەملەكەتى دوو مى گيانن؟! خەون دەتبا بۇ ئەو جىھانەى كە ژيانەكانى داھاتوتى تىادا بنىات دەنىي. وا مەزانە كە جالجالۆكەى پېرۆز و رېنەكانى سەرخوشى و فەنتازىايەكى نەخوشە. نا، وا ھەست نەكەيت، چونكە ھەستى وھا، پايەكانى مەملەكەتى جوانى دەلەرزىن. نەكەى كورم، نەكەى ھەست بە سستى فەنتازىا و خەونەكانت بكەيت. چونكە ئېمە يەكترى دەناسىن.

منىش ھەستام.. ماندوو كەساس خوڭم بېنى.. چونكە نەمدەتوانى باوەر بكەم.. چونكە ھېشتا مروڤىكم نەبېنىوو دان بىنيت بەوشەيەكما لە نىوان مروڤ و ديوەكاندا.. سەيرىكى خوڭم كەرد لەئاوئەكەدا! بېدار بوومەو.

بەيەكجارى بىدار بوومەو. تەماشام كرد دىۋەكان دوچارى نەخۇشىي بوون بە مرۇف بوون و مرۇفەكانىش ھەر يەكە و سەگىكى پى بوو و بە تەنھا بە مۆرەي سەگەو بە لامدا دەرپۇي و وەك سەگ لە دوورەو و نەيتىگرانە بۇنى پىو دەكردم. واى دەزانى من تاجىرى چەكى قورس و ئەتۆم و لىزەرم! منىش بەزەيم بە پىسبوونى ژيان و مانا جوانيدا دەھاتەو تەماشاي دەمى خوارى ياساكانيانم دەكرد و جار ناجار توورە دەبووم لىيان.. كاتىك كە لە ئاۋىنەكەدا تەماشاي خۆم كرد.

بىنيم، تا خەيال بىر بىكات من بە گەردووندا رۇ دەچم و ھەست بە رەحمى بوونەوەر دەكەم و بالەكانى مەزدام لى رۋاو و دەفرم بە بوونەوەر دا و تۆوى جوانى دەوشتىنم و تەماشاي تابلۇكانى خۆم دەكەم.. ئەو تابلۇيانەي كە لە مەملەكەتى فەنتازىي مندا؛ دروست دەين .

خۆم بىنى لەسەر توولە پىگايەكى پۆشن.. دەچووم بەرەو پىدىك.. پىدىكى پۆشن مەزن.. نىووم دەرپۇي، و نىوەكەي ترى لەشم رۋاوستابوو سەيرى دەكرد! لەيەك كاتدا پىشت وپىش وئەملالا وسەرۋىترم دەبىنى! لەوبەرى پىدەكەو ئارارتم دەدى.. زۆر بە گەورەي كەشتىيەكەي نوح-م دەدى.. دەنگوت لە دووكەل دروستكراو- دوكلەي بغورد.. بۇنى بغورد پايدەكيتشام.. دەمبىنى ھەموو ئەوانەي كە لەوین، لەخۆم دەچوون.. مندال بوون، پىر بوون، لاو بوون، ئافرەت بوون.. بىتولات و بىكەس بوون.. مەسىحەكان و ماریاكانى كەنىسەكانى جىهان بوون. پەيكەر و تابلۇكان و نۆتەكانى گيانى ئەوان منيان پىر كىرەبوو لە گيان و باوەر و ژيان.

خۆم دەبىنى لە دۇخى ئاخاوتندا بانگم دەداو ئالاي مەملەكەتى كوردوستانى يەكگرتووم لەسەر ترۇپكى ئارارات دەچەقاند و لەگەل پىغەمبەرەكاندا گىتوگووم دەكرد.

مىرولەكان؛ مىرولە سىپىيەكان تىم وروكابوون.. بە ھەموويان لە چاوتروكانىكدا سەر تاپاي منيان داپۇشى؛ دەنگوت تەرمىكى سىپىي رۆشنىم! پىگاکان بە پىچكەي مىرولەكان سىپى دادەپۇشران.. ھەستەم دەكرد- ترس - دەرۋونى منى بەجى ھىشتوۋە.. ھەستەم دەكرد كەرامەتم تەواو گۆش بوو.

كۆمەلىك ھەزرىتى مەسىحەكان و ماریاكانم بىنى.. گىشتيان لەمن دەچوون، من لەوان دا- ئەوان لەمن دا زۆر دەبووین.. دەمبىنى دەست بۇگيانم دەبن.. لەناو نەۋمى ھەوتەمى كەشتىيەكەدا خۆم دەبىنى پاكشاوم - لەبەر دەستى ئەواندا.. دەمبىنى مىرولەكان گىشتيان خەرىكى ھىنانى دەزولەكانى تىشكن - لەگيانى من. گىشتيان خەرىكى چىنى كالى بەرى من بوون. ئەوان لەكار كىردن ماندوو نەدەبوون.. بەردەوام لەتەنافەكانى سەرم وەك گۆلە دلىان دەچنى.. سەير بوو لەلام ھەستەم دەكرد لەگۆلەي سىپى دەچم، لە گۆلەي تەنافەكانى جالجالۇكەي سىپى.. ئەوان شىش وخورىيان لەدەست بوو، دلىان لەگۆلەي تەنافەكانى من دەچنى.. دلى سىپى سىپى.. پاشان دەمبىنى دلەكان دەروينن، خودى ھەزرىتى مەسىحەكان دلە سىپى يەكانيان لە دەستى ماریاكان وەردەگرت و دەيانرۋاندن؛ يان دەياندانە دەم باكان تا بمبەن بۇ شارەكان و ولاتانى دوورو نىك.. دەمبىنى دلەكان زۆر دەبن!

بىنيم بانگم دەكەن.. لەھەمان كاتدا كە بانگيان دەكردم، من خۆم نەدەدى! نەمدەزانى لەكۆيم! لىيان دوور بووم ! كەچى لەبەر دەستىشياندا بووم! چونكە ھەلىان دەوشتانم و دەيانچىم.. سەرگەرمى چىنەوہى

هەلۆشاندنەوہ بوون ئەوان.. من کەم نە دەکرد.. بەلام زۆر دەبووم. وەک ئەوہی ویستیکی نادیار سەرگەرمی چینی من بێت، و ئەوانیش سەرگەرمی هەلۆشاندنەوہ!

بیرم لەدوایارچەیی خەونەکانم دەکردەوہ.. یادم دەهاتەوہ کە لەکۆی پایتەختی ولاتەکانی هەموو جیھاندا.. رینگەییەکی پۆشتم دەدی.. دەمبینی هەموو ئافرەتانی جیھان، هەموو جوانەکانی جیھان، هەموو خێر خواکانی جیھان پۆزابوونە سەر شەقامەکان! خۆیان نیشان دەدا دژی دێوکان.. دەیانفەرموو: ئازادی بۆ هەموو میلیتەکانی سەرپووی زەوی.. ئاشتی و ئازادی و عیشق بۆ جیھان، بۆ ژیان بۆ مرۆفایەتی.

پیر فەرمووی لیکردم تا حەزەرەتی نوح-م پێ بناسینت.. چونکە فەرمووی گواہی پۆمانەکەم دەست پیکردنی نابیت ئەگەر دووپالەوان بەیەکتەری نەگەن.

بەلام من دەربەستی ئەو نەهاتم.. چونکە هەر لەو ئان وساتەدا بوو من گیانی بوونەوہرم لەخۆمدا بینی.. لەو کاتەدا کە نیوہی لەشم لەدەرەوہ بوو، نیوہەکی تری لەشم لە چنگی ژوورەکەمدا بوو! لەو کاتەدا کە هێلکەییەک لەئاسمانەوہ کەوتە خوارەوہو شلپ دای بەسەردا، لەو کاتەدا کە لایەکی ئاسمان بە دووکەلی پەشی قینی دێوکان پێ بوو.. لەو کاتەدا کە مرۆفیک دەمریت مرۆفیکیش لەدایک دەبیت.. لەو کاتەدا کە پیرو جالجالۆکەیی پیروۆ سوپیم تیا دی.. فریشتەکانی ئیلھام و ہونەر و سروش و فەریم تیا دا بینی.. لەو کاتەدا کە لەقلەفیک پەيامی بوونەوہری بەتەقە تەق بە گویمدا خویند.. لەو کاتەدا کە دابەش دەبووم بەسەر ویژدانی جیھاندا ویەک دەبووم بەگیانی مەخلووقاتەکان.. لەو کاتەدا کە مرۆف هەموو دێندەکانی ناوہوی خۆی دەورووژاند.. لەوکاتەدا کە مرۆف دەبوو بە دێو پەرس و مەبەستار پێی دەنا بە گیانی خۆیدا و تاوانەکانی زۆر دەکرد.. لەو کاتەدا کە من لەتاو تەنھایی نەمدەزانی چی بکەم.. لەو کاتەدا کە پاپا بەنیدیکت بە دەنووی دێو قەل شێوہکان لەگەڵ ئیمام و مەلاو قەشە جامبازەکان بەرەو دۆزەخی کردەوہکانیان فری دەران.. لەوکاتەدا کە لیبووردنی من لە دایک بوو و بەزەیییم دەهاتەوہ بە سیمای ترساو و نەخۆش و کەنەفتی جیھاندا: لەو کاتەدا زەمین زریکەیی لێھەستا!

زەریاکان هەستابوونە سەر پێ، شەپۆلەکان شەقیان لە شاخە بەستەلەکەکان هەلەدا، باکان دەیانلووراندا، ہورەکان توورە دەبوون لە یەکتەری وەک مرۆفەکان. و وەک ولاتە دراوسێکان! گویم لە قریشکەو بروسکە و دەنگی پیروۆی فریشتەیی رزگاری و نەجات بوو.

لەو کاتەدا کە زەریا شەقی لەکەرەمەتی بەستەلەک هەلەدا.. ہورەکان گرماندیان و پەنجەیی بروسکەیی تیشک و نەپەیی دەنگی ہورە پەشەکان، دل و ویژدانیان رادەتەکاندا.. بروسکەکان پەیتا پەیتا تاریکیان راو دەنا! لافاویک ہەستا.. مرۆفیک لە کەلەیی سەری مندا لەدایک بوو.. تاکو تەنھا لە ئارات وەک منداڵ فری دراوو! بۆمبا بارانیان دەکرد دێوکان.. سنگی جوان و ناسکی ئاراتیان دەبێژا بە چەکی کیمیایی، بە ناپالم و تۆپ و فرۆکە.. دێوکان کەوتبوونە ویزەیی زاگرووس و حەمرین و بارزان و بادینان، بۆتان، قامیشلی، مەریوان، مەھاباد، جزیرەو تا ئەرمینیا و جۆرجستان. ئاگریان لە جەرگی زەمین بەر دەدا دێوہ بێ کەرەمەتەکانی جیھانی یەکەم و دووہم. دێوکانی رووس و ناتۆ و ئۆپیک و زلھیزەکان.. قورق قەپ هەلەلەرزین.. دەترسان لە تەماشای کردەوہکانی خۆیان و ہەر یەکەیان بە جۆریک لەوی تر و لە دراوسێ ولاتەکانی خۆی دەترسا و ہەر

يەكەيان پەلە تر لەوى تريان هەولى كړينى چەكى نوښترى دەدا و لە ترسا بچوك دەبوونەوه سياسەتمەدارو
خواناس و تيولۆگ و سۆسيۆلۆژەكان. چونكە شەر و كەلتورى شەر و فەرزىياتى شەر بوو بە بنښسته
خۆشەى ژير دانى هونەرمەند و ئەديب و رامياريزان و زانايانښ. وايان دەزانى بە شەر جيهان پزگارى دەبیت!

مندالتيكى داماوو گوناح! كەسى نەبوو! لەكەس نەبوو. مرۆفئيكە لەووتەى لەدايك بوو دەكوژریت. ئادەم بوو،
هەوابوو. نوح بوو، بوودا بوو ئىبراهيم بوو=زەردەشت. هەموو پيغەمبەرەكانى تياوو. گوناحەكاتى
گشتيانى كړدوو. نازانم چۆن! بەلام لەو كاتەدا كە زەمىن خوينى بەر بوو بوو. مرۆفئيك لە ئارارات رووت و
قوت وەك كۆرپە لەدايك بوو. هيجى بەسەر نەهات. فریشتەكان مام خدریان بۆ نارد تا گيانى گۆش بكات!
بەلام لەبیرم نەبوو پیتان بلیم كە كاتيك مام خدر ئەو مندالەى دۆزيبهوه! مندالەكەى بە هەسرەتيكى هیندە پ
لە خۆشيبهوه هەلگرتەوه. ئەوى هیندە بە هەشمەتەوه نا بە بەرۆكى خۆيهوه، مندالەكە لەشى لە گيانى جيا
بوووه! چونكە لەشى بە لووتكەى (بەگۆى مەمكى) ئاراراتا نووسابوو، هیندە عاشقى لووتكە بوو!

تووند، زۆر تووند مژى لە گۆى مەمكى ئارارات دەدا. بۆيه - كە مام خدر ئەوى هەلگرت، لەشى ئەوى بۆ
هەلنەگرا هیندە قوورس بوو. ئەو مندالە هیندەى ئارارات قورس بوو. تەنانەت بوو بە پارچەيهك لە
ئارارات. بۆيه مام خدر گوناھى نەبوو! خەلكيش گوناھيان نەبوو كە كوړو گيان نەديده بوون.

لەو كاتەدا مرۆفئيكى بيوالات ويئالا ھاتە بەر دەم. لەمندا لەدايك بوو! مرۆفئيك كە توانيى لەسەر پيى خۆى
پاوهستيت بەيى دايك بەيى باوك لەم ژيانە سەختەدا بژى وپاريزراو بېت. بەرەو پروم دەهات (لە يادما، كات
دووپات و پروداوهكان نووپات دەبوونەوه)، وەك پەيكەريك، وەك كەشتيبەك، وەك مرۆفئيك لەتیشكى سپى!
سپبەرەكەى لە جالجالۆكە دەچوو. ميرو لەكان تى وروكابوون. شپوھى زۆر سامناك بوو، لەچاوترووكانىكا
دەبوو بە هەموو مرۆفئيهتى. كاكيشان لەسەريدا جىگەى دەبوووه! پى بوو لە گولە پەپولەى سپى؛ زۆر مەزن
بوو. هەستم دەكرد تەماشای ئاوينەيهك دەكەم. لەويدا شتەكانم لەخۆمدا پيچەوانە دەبينى. تەنانەت ژيان و
گيان و تەمەنى خۆم وەك يەكەيهك دەبينى، كات لەگەل ئەوهدا كە ئاسايى بە پيۆه دەچوو، كەچى لە بىرى
مندا كات چەقيوو.

واقورماو پاوهستابووم، هەستم دەكرد تاكو تەنھام لە ئارارات بەجى ماوم، هەستم دەكرد من ئەو مندالەم كە مام
خدر گيانى گۆش كرد ولەشى لەوى بەجيهيتشت! هەستم دەكرد بىرى گيانى خۆم دەكەم؛ لەوى! تاكو تەنھاو
بيكەس لەئارارات بەجىماوم! وەك ئەوهى سەردەميك بېت چاوهروانى ھاتنى؛ يان بېدار بوونەوه و دۆزینەوهى
گيانى خۆم بم.

ھاتە بەر دەم. كتوو پىر گەيشتە لام وسلاويكى پىر شكۆى ليكردم. پاشان پيى فەرمووم: جەژنت پيرۆز بېت! ئەمپۆ
ئاھەنگى لەدايك بوونى حەزرەتى نوح-۵. ئەمپۆ جەژنى نەورۆزە. فەرمووم: جەژنت پيرۆز بوو؟ فەرمووى
بەلى.

پيى فەرمووم من تۆم، تۆش منيت. فەرمووى خۆشخالم بەناسينت. تۆ كيتت؟ راستە تۆ منيت؟ منيش تۆم. .
ئيمە بيكەوه مرۆفئين، بوونەومرين. فەرمووم: راستە ئيمە خواكانمان دروست كړدوو؟ راستە ئيمە مەرگ و
نەخۆشى وپيريمان كړدۆتە بەرى مرۆف؟ راستە دەتوانين بوونەومر بناسين؟ راستە دەتوانين واز لە درۆ بھينين؟

دەتوانىيىن فېرى لىيۈوردن بىن؟.. دەتوانىن پىكەوھ ئىمام ومەلاو فەقىرو پراھىب وموونكەكان وموورىدەكان لە دەنووكى زېرى قەلەپەشكەكان دەرباز بىكەين؟ دەتوانىن كات رابگرين؟...

فەرمووى: بەلى، دەتوانىيىن. پاشان فەرمووى: حەز دەكەيت بىت بەچى؟ فەرمووم دەمەوئىت بىم بە حەزرتى نوح و نەمىندەى باوهرى جوان، ئاكارى جوان و وتارى جوان.. فەرمووى بىبە. منىش بووم بە خىرىكى پەتى.

تا ئەوكاتە شىپزە خۆم دەبىنى؛ چونكە دلەنگ بووم بە ھەلمەت ھىنانى دىندە بالدارەكان بۇ سەر مزگەوت و كەنىسەكان.. چونكە من دەمويست جىھان پزگار بىكەم، بە لىيۈوردن، بە خۆشەويستى، بە ھاوژيانى و ھاوكارى كردن.. من دەمويست شەرىش پزگار بىكەم؛ چونكە ئەويش شەكەت و ماندوو بو بوو؛ چونكە شەر لە خۆى توورە بوبوو.

(پاستەوخۇ چىنگم كرد بە دەروونى جەھەننەدا.. پاپا بەئىدىكت وئىمام و قەشە و مونكەكەم لە دەنووكى تىژى قەلەپەشكەكان دەرهىنا.. ئەوانم لەبەردەمى خۆمدا دانىشاندا، واتە لە بەردەمى درەختى زەماندا.. پاشان بەوانم فەرمووى: لىرەدا پشويەك بەدن.. لەكتىبى دووھدا ئامۇژگاريتان دەكەم. ئىوھ دەبىت فېرى پەرسىتى ئايىنى نوح بىن، دەبىت فېرى پەرسىتى جوانى و فەلسەفەى ھونەر بىن.)

فەرمووى: مەترسە، بىروانە، بلى، بىبىستە، بىبە بەوھى كە دەتەوئىت. فەرمووم بەلى. فەرمووى بىنوسە بەناوى مندال، بە وەفای ئافرەت، بە كەرامەتى پىغەمبەران، بەناوى پياوھو، بەناوى جوانى و ھونەرھو بىنوسە، وئە بىكىشە، گوئ لە دەنگى دەروون بگرە. فەرمووم بەلى؛ فەرمائىشتە.

بۇيە بەمەرج وگرنگم زانى دەست بىكەم بەنووسىنەوھ.. نووسىنەوھى ئەفسانەكانى خاكان وپەيامى بوونەوھەركان.. وامەزانە كەمن شتىكم گوتووه يان فەرمووه.. نا من ھىشتا ھىچم نەگوتووه.. من بابايەكى پەناپەرم ھىشتا لەچىنگى ژوورەكەم دەرباز نەبووم.. ھىشتا شىت نەبووم.. بەلام دراوسىكانم مقومقويانە.. دەرووبەرم شەرم لىدەكەن.. نازانن چۆنە من ھىشتا لەسەر پىي خۆم پاوھستاوم.. ھەموويان دەبىنن من وەك تاكىكى داپراو لە گەلى نوح لەسەر ترۆپكى ئارارات پاوھستاوم و بۆنى بارووتى ناپالم و زەھرى كىمىيى دەكەم.. دىوھەكان كەوتوونەتە وئىزەى مىللەتى نوح، ھەتكىان دەكەن، سەريان دەبىن، سەرمان دەبىن! بەدريژايى ميژو لەناومان دەبەن.. داگىرمان دەكەن، بۇمبابارانمان دەكەن تا بازايى سەرمایەدارەكان بگەرئىت. دىوھ زلھىزەكانىش خۆشى خۆيان و وچەكانى داھاتوويان لەسەر گۆشت و خوين و گيانى مىللەتى نوح بىنات دەنئىن! جا لە ئەژماردەى نەخۆشىيەكانىان سلا ناكەنەوھ! وا دەزانن كامەرانن، كەچى خۆيان بىس و چەپەلتر دەكەن.

بەلام ئىمە ھىشتا خەندەكانمان نەدۇراندووه.. ھىشتا ھىواكانمان زىندوون.. ھىشتا باوھەرمان بەنەوھى نوح مەتىنە.. ھىشتا فېرى ترسان لە دىوھەكان نەبووين، فېرىش نابىن.

جا خەلكىنە من بەم فەرموودانەى حەزرتى نوح - كە سرۆشى خەونەكانن و دەيانبىنم، پروودەكەمە وئىژدانى مرؤفایەتى، گەر وئىژدان ماوھ! پاپرسىتان دەكەم ئاخۇ حەز دەكەن دەست بىكەم بە گىرانەوھى بەسەرھاتەكانى ئەو؟ ئايا وەك خوينەر لەمن رادەبىنى كە بتوانم برەو بە ئەفسانەكانم بەم؟

ئەگەر بېت و دادگايەكى خېرمەند لەسەر زەوى ھەبېت، دالنيام ھەز بە بېستنى چىرۆكەكانى نوح دەكەن، منىش خۆشحال دەكەن بەھەى زياتر گوى بىنم بە سىنەى گەردوونەكانەو و باسى ئەو چىرۆكانەتان بۆ بکەم كەلە ھەواو لە باكان و پووناكيداا پواون.. چونكە باكان؛ ھەلبەتە دواى خەندەكان مەملەكەت و نىشتىمانى دووھى گيانن، نىشتىمانى يەكەمىشان تىشكى خۆر و پووناكيبە. چونكە خەونەكان، كردارەكان نەمرن، وشەكانىش ھەمان شېوھ.. منىش ئەو خەونانەم ديوھ.

من گەشبين نىم بەرامبەر بە تىگەيشتنى مرۆفە ديوپەرستەكان.. چاوەروانىش نىم پرايەكى گشتىم بۆ بدەن و كەس سەرى خۆى بە دۆزى مەوھە قالى بكات، بەلام من لە گيانى ئايىنەكانتانا ھەم و دەژىم، چونكە من پەيامبەرى ھونەر و جوانىم، ھاتووم بەسەر ئايىنەكانتانا بچمەوھ، ياساكانتان پرن لە خەوشى ئايىنى، ياساكانتان دەبىنم - دەمیان خوار بووھ.. تووشى شەلەل بوون.. من زۆر بوونى ديوھەكانى ناو دەروونتان دەبىنم، ھەست بەبىكەرامەت بوونى مرۆفایەتى دەكەم.. ھاتووم پەيامى ھونەرتان بەديارى پىشكەش بکەم.

مىرولەكان فەرموويان: ئەى نوح-ى جوانپەرست.. نىازمەندىت لە كىتیبى دووھەدا باسى چى بۆ مرۆف بکەيت؟ فەرمووم: باسى ئىوھ. گەر بتوانم بىرە بە ژيانم بدەم، باسى وانەكانى ھەزەرتى جانەوھەرەكان بۆ مندالان دەكەم.. چونكە مامۆستاكانى ئەوان" مىرولەكان" لە دەسەلاتى كپ و زانستى گالئەو قۆشمەى ژيان دەزانن.. ئەوانە - وانەن - لە وانە چرۆ ناكۆتايىبەكانى زانستى خامۆش.

مىرولەبەك فەرمووى: ئەوھ چىتە ھەزەرتى نوح؟! بۆ وا خەيال داىگرتويت و دەلئى كەشتىبەكەت نووقم بووھ! بىر لەچى دەكەيتەوھ؟.. منىش لە خەيالەكانم ھاتمە دەرەوھ و وەلامىكى راستى ئەوم دايەوھ، فەرمووم: بىر لەو ئافرەتە دەكەمەوھ، كە ميوانى خەيالم بوو، ئافرەتىك كە دەمبىنى و تەنھا لە ناو مالىكى چۆلدا پرووت و قووت بە ديار ئاويئەبەكەوھ پراوھستابوو و تەماشاي خۆى دەكرد و خۆى ھەلدەسەنگاند.. راستە بالەكانىم نەبىنى، بەلام لە فرىشتە دەچوو، لەو فرىشتانەى كە ھەندىك جار دەكەونە خوارەوھ و بالەكانيان لى دەسەنرئەتەوھ لە ئاسمان. گەرچى جوان و ناسك بوو؛ بەلام بە پىودانگى خۆى، خۆى ناشىرىن دەھاتە پىش چاوو و ناجۆر خۆى ھەلدەسەنگاند. لەبەر خۆبەوھ بە وىنەى پىچەوانەى خۆى دەگووت: ئەگەر زەرپراتى خوا لە ھەموو گيانلەبەرىكدا بوونى ھەبېت، ئەوا دەبېت ھەموو شتەكان جوان بن، ھەرۆھە منىش.

لەو بىرانەدا بوو، شىعرىك بوو بە ئىلھام و لە خەيال و بىرىدا نەخشى بەست:

فرىشتە

تەماشاي چى دەكەى؟ بىر لەچى دەكەيتەوھ و چاوەروانى چىت؟

دەلئى ھىشتا بە دواى بالەكانتا وئىلى، وا سەرسام و پرووت بە گەردوونى خۆتا دەگەرى بى بال!

ھەست بەچى دەكەى؟ وا ئاسمانەكان تەى دەكەيت و ھەسارەكان دەپشكنى؟!

جا بالهكان ههبن يان نهبن، دادت نادهن نازدارهكهم، كه تو؛ هه بگهپريت و ئاسمانهكان تهى كهيت، بهدواى بالى وون، و خواكان و فريشتهكاني سهر شاننا بگهپريت!

چونكه گشت نهوان له ئاسمانى تودا ههبن و ههست بهتو دهكهن و تهماشاي كهرامهتى تو دهكهن.

جا ههست به جوانى خوت بكه، خانمهكهم، تا فريشتهكان گلهي له خواو خواكان نهكهن.

ميرولهكان فرموويان: شيعريكي جوان بوو-قوربان. تو بللى ئافرهت خواوهند نهبيت؟ منيش له وهلامدا فرمووم: نهوان خواوهنى بوونهوهرن. له ناوياندا ههيه كه دهشيت باوهر به زانستى خاموش بكات.. نهوانه نمونهيان كهمه و له توخمي مروفي پيروزن.. نهوانه هيشتا له مروف دهچن!

تابلوى ئافرهت

شهويك له شهوان تاك و تهنها دانيشتبووم، سهرم نابوو به سهرى ئهو ميرولانوه، كه له دهرووندا دهژيان. ههستم به تهنهاي دهكرد له ژوورى تهنهاي زيندانهكهمدا و، مال و مندال و گهرك و شار نووستبوون. من نويزم دهكرد، بو جوانى، بو فريشتهكان، و له ئاسمان و نهستيره و سروشت دهپارامهوه.. وازم له پارانهوه له خواو خواكان هينابوو.. چونكه نهوان لهميژه منيان دلنيا كردهوه كه نايههوه ناومان و پشتيان كردهوه كهرامهتى مروف و ديو و ديوپهستهكان.

ئهو شهوه ميرولهكان بو من گريان، زور گريان، منيش موميك داگيرساندو برهومدا به نويزهكانم.. پاشان پروانيمه ئاسمانى بهرين و قولاي گزنگى بهيان.. تا تهواوبوونى كيشانى جگهريهك بيرم له ئافرهت و جوانى دهكردهوه، بيرم له كهرامهتى ئهو ئافرهتانه دهكردهوه كه ناويان هاتوو له كتبهكانمدا.. ئهو ئافرهتانهي كه هينده جوانن- نهبيتوه. ههستم تهنها ئافرهتيكي دههينايه بهر چاوم، كه ناتوانم پيناسهى بكهم، له جوانى و شك و كهرامهتيدا. ئافرهتيك كه له سهرنجى يهكهمى خودى خواوه بهر له دروستبوونى ئادم بوونى ههبوو.

بيرم لهو سهرنجه دهكردهوه كه خواوهند ئاهورامازدا گرتييه چهزهرتى ئادم، پاش ئهوهي كه دهستى ههنگرت له تهواوكردنى چهزهرتى ئادم.. وهك له كتبي پيامى خواكاندا ئامازهم پيدا؛ كاتيك كه خواوهند ئادمى دروستكرد، تهماشايكرد، ئادم خاوو خليچك و ناتواناو ئيفليجه و ناتوانيت خوئى بهريت بهرپوه ونهخوش و ناتواناو زهليله!.. خواوهند پشتى كرده ئادم.. بهلام ئادم كه تهناهت هيشتا ژي قورگى تهواو نهپسكابوو، بو له و غهلبه و نووزهى ليوه ههستا، و داواى ياريدهى له خواوهند دهكرد.

خواوهنديش ههستى به بهزهيى كرد و ئاورپيكي لهو دايهوه و تهماشايهكى گرته ئهو. ئهو تهماشايه خودى تروسكه و بهرق و تيشكى گيانى خوئى بوو، پهرييه ناو لاشهى نيمچه بيگيانى ئادمهوه و ههوا- بوو به دهروون و گيانى ئادم. نيتر ئادم وهك ههزهرهكاريكى به گوپو تاوهستا و ههستى به تواناي خوئى كرد. دهستى برد بو ناخى خوئى و گيانى ههواي له لهشى خوئى دههيناو تهماشاي كرد! يهكهمجارى بوو ئادم توانيى ههست به جوانى و هوش و بيرو گيان بكات، و كه تهماشاي ئهو كهرامهتهي كرد؛ ههستى كرد جوانى پيروزترين رهونهقى

خوابه. بگره هستی کرد که جوانی خودی خواوهندی هموو خواکانه. ئیتر، دۆش داماو هستی به سۆزی پهرستن و پهرستاری کرد.. چونکه بیینی گیانی پېر بووه له بهزهیی و نووری خوی پووناک.. هستی به عیشق کرد. عیشقیق که ناکۆتایی بوو.. هستی کرد ئهو پهیکره پۆشنهیی که په پیه ناو گیانییهوه، جهوههری خواوهندی مهزن بوو، ئیتر به ئهمهکهوه گه پاندیهوه جیگهیی خۆی له ئاسمانی ههشتهمین. ئهمه بوو باسی جیابوونهوهی لهشی ئادم و هوا، گیان و لهش.

ئیترا ئادم له پیناوی باوه و ئهمهکی خۆیدا، به گهردووندا وئیل بوو، چونکه گیانی هوا نازادییهکی پهتی بوو و لهگهڵ پووناکیا په کیگرت.. ئیتر بوونهوهر زرمهیی کرد و ههسارهکان و گهردوونهکان که وئنه ئاتهش فشان و خۆ پستن و دروستبوون.. شتهکان بهرهو بچووکیوونهوه دهچوون کاتیق که زهمین دروست بووو بهر له ئادم. بهر لهوه شتهکان وهک توورهکهیی سپیی گزو تۆزو شله له ئاسماندا دهسووران.. ئهوسا زهمین وهکوو پرووی سینیهک تهخت بوو! بهلکوو هموو ههسارهکان و تهناهت خۆرو مانگ و ئهستیرهکان وهک سینیی وهها بوون - له ئاسماندا دهگهپان. ئهوسا مرۆف چوارپێ نهبوو، بهلکو شکۆیهکی ئهفسانهیی ههبوو. دهیتوانی وهک بیجمالیۆنی پهیکهرتاش مهخلوقات دروست بکاو خۆیشی گیانی بهبهردا بکات. مرۆف وهک ئهمه نهبوو، که ئیستا چاومان دهبیینی و ئافرهتیش ههمان شیوه. بگره زاوو زی کردنیش تهنها به فرمان و ویست و ههزی داهینان بوو.. ئادم، هوا، دهیاننۆنی بلین بیه و له فهنتازی ههردووهریکیان دهرهخساند.. بهلام مرۆف تهنها بهری خۆشهویستی نیوان پهکرتنی گیانی ئادم و هوا بوو.

ئیترا، دایه هوا لهو کاتهوه نازاده و هیشتا لهگهڵ ئادمدا پهکی نهگرتۆتهوه. من باوهرم به پهکیوون ههیه. چونکه کاتیق که مرۆف، واته ههردوو نهژادی نیرو می، به راستگۆیی پهکدهگرن، نوریکی پۆشن له دهرهوهی بوونهوهر دئ و دهروونیان دادهگیرسینیت و ئیلهامیکیان پچ دهبهخشیت. چونکه بهر کهوتنی نیوان لهشی نیرینهو میینه، دهبییت له پیناوی ئامانجیکی پیروژدا بییت. مرۆف دهبییت له نزیق ئافرهتهوه چاودیری ئاشتی و دلنیایی بییت. چونکه ئهوهی دهست بۆ کهرامهتی ئافرهت دهبات و تهعدای لی دهکاو لی دهاو داگیری دهکات - دیوه. ئهوهی نهتوانیت گیانی خۆی به هستی فیمینین گۆش بکات؛ با بییت و وانهکانی من فیر بییت. چونکه من نویت بۆ جوانی دهکهم.

بهه ههستانهوه تهماشای ئاسمانم دهکرد ئهو شهوه، که شهویکی دریتی هاوین بوو، که شهوو رۆژ نیکه له به پهک بووون.. نویت بۆ جوانی دهکرد بهدم کیشانی جگه رهیهکهوه.. بییری هوا دهکرد، بییری سارا و ماریا و دؤعا و ئاشتی و ههوارو بییری لینا و ئهناهیانا و ئهناهیازم دهکرد.. تیشکی شهبهقی بهیانی - سوورای لیوهکانی ئاسمانی دهکرد بهر له ههلهاتی خۆر، و منیش بیشهرم تهماشام دهکرد. تهماشای سوورای پرتهقالی و ئهرخهوانیی سووریا.. گهچی ههستم دهکرد که بوونهوهر فیمینینه، کهچی بییری ئافرهتیکم دهکرد که له مندالیمهوه خۆشم دهوی و دهپهرستم و بییری دهکهم و بۆی دهگهپیم.. ههستم دهکرد رۆژی سهدجار دهیدۆزمهوهو سهد جاریش وونی دهکهم!

بهر لهوهی جگه رهکهم تهواو بکهم، و پهنجهرهیی ژوری زیندانهکه دابخهم؛ بینیم ههوره کۆچهرهکانی دم باکان، پهیکهریکی مهزنی پرتهقالی شیوهی نیمچه سپییان له ئاسماندا نهخشان، پهیکهری ئافرهتیکمی مهزن.. که پشتی

له من بوو و منیش ته ماشام دهکرد.. ههستم دهکرد، بیرم دهکرد و بوونی باکانم دهکرد. ئیتر له ئومیدیکه
خۆشنوودانه دا چوومه ناو جیگه ی خه وو روو له ئاسمان پاکشام.

زوری نه برد په له هه وره پرته قالیه که له یادم ده رپه پی و ته ماشایه کی ناو ژووری زیندانه که می کرد و به سه ر
سوورمانه وه دهستی نایه ژیر چه نه ی پرته قالیه و به چاوه هه لمینه کوژه که یه کانی ته ماشایه کی کردم و
فوویه کی له و په رچه مه لووله ی کرد که له سه ر چاوی راستی خه م بوو! نه و جا به نیانی و دهنگی به سوژ و
گریاناوی فهرمووی: تو لیتره دا ده ژیی نه ی حه زره تی نوح؟

منیش پاش کورته ته ماشایه ک، سه رم داخست و هیچم نه ووت. فهرمووی: کوا؟ من بوونی په نگ و تابلوو
فلچه کانت ناکه م! ده لئی وازت له وینه کیشان هیناوه! نه وه بو هینده ماندوو شه که ت و داماویت؟

من هیچم نه ووت.. هیچم نه بوو تا بیفهرمووم، چونکه نه و من و ژیان و ژووری زیندانه که می ده بینی.. ئیتر خوی
بو نه گیرا و هات به لاهمه وه.. دهستی به نه رمی برد بو ژیر چه ناگه م و فهرمووی: نه ی نازانیت که ده روون زامدار
ده بیت به وه ی که تو له هونه ر دوور بیت؟ نه ی نازانی که باکان و میرو له وه هه وره کان تو ده ناسن و تو یان خۆش
ده ویت؟ من وه لام نه بوو.

فهرمووی: دیوه کان که رامه تیان نییه، و له هونه ر و جوانی ده ترسن.. جا نه گه ر حه زره تی نوح نه توانیت
له ناویاندا بگات به مه رام، ده بی چاوه پروانی چی له مرؤف و دیوپه رسته کان بکه ین؟ من هیچم نه ووت.

ئیترا پاش که می که بیدهنگی، بینیم که په له هه وره پرته قالیه فیمنینه که، ته لاشی بوو به کاریوه ی به یان؛ پاش
نه وه ی به زویری جیژوانی جیهیشتم!

له حه شمه تا له خه وه هه ستام و توانام نه ما له ناو جیگه که مدا ئوقره بگرم، خۆم له خه ون هه ستان و به
شه مالدا نامه یه کم بو نارد.

میرو له یه ک که ته رمی میرو له یه کی تری به ده مه وه بوو و ده یویست بیبات - بینژییت، میرو له که ی به هیمنی له
ده می ده ره ئناو فهرمووی: به ریژ چیت له نامه که تدا نووسیبو و بو کیت نارد؟ فهرمووم: بو هه وره کان و
نیشتیمانی نوح. فهرمووی چیت نووسی؟ چیت فهرموو؟ فهرمووم: من نه م نه ئینیانه م لای که س نادرکینم.

میرو له کان فهرموویان: ئاخه به ریژتان ده زانن که هه ندیک له ئافره تان نه ئینییه کان نا پاریزن.. نه وان ده چن
به دوا ی هه والی خراپه دا ده گه رین و هه والی جوانیش نابیستن. فهرمووم: ئاخه بو یه زووربه یان دوو چاری
نه خۆشیی شیرپه نجه ده بن، چونکه سزای خۆیان ده دن.. چونکه له جوانی ناگه ن و باوه رپان تاریک بووه. جا
که چرا نه وتی تیا نه ما و مؤم شه می لی برا، ده کوژینه وه. جا کاری من نه مه یه که فیزیان بکه م، که جوان بینی
و جوان ووتن و جوان تیفکرین سروشتی ئافره تی جوان و ژيرو کارامه و ته ندروسته و نه گه ر ده یانه وئ له
زانستی جوانی بگه ن، ده بیت بین و به روونی نیرگز فریشته ساواکانی ناو ده روونم بشیلن. نه وسا منیش زانستی
خاموشیان فیتر ده که م.

ئافرەت نابىت بىر لە خۇدكۆزى بىكەتە، چۈنكى ئەوان شاينى ئەومەن ھەمىشە كەسىك ھەبىت كە دىئۆزۇ ھاودەمىيان بىت. ئافرەت نابىت ناچار بىرەت خۇي بە ھەرزان بفرۇشەت. گەر وەھاشى كىر، گۆيى لى بگرن، تا دىئىيا بن، تا بزانن ھۆكارى خۇفۇشىيەكەى چىيە! ئەوسا ناچۇر تەماشى بگەن. تا خۇيان لە خۇيان دەبوورن، و ئىوھش لەشيان مەكپن، چۈنكى ئىوھش دەبن بەوان - كاتىك كە بەوان يەككەگرن، چۈنكى تىكەلبوونى ئەندامى، بەبى تىكەل بوونى گيانى بەدى نابەت.

ئافرەت لە ھەموو تابلۇكانى مندا فەرمانرەوا و خۇشەويست و بەرپۇزە. وا ھەست دەكەم كە كەس نىيە دەربارەى جوانى و سىرۇشت و كەرامەتى ئافرەت، ھىندەى من ھەستى ھەبىت و ببىنەت. چۈنكى من پەيامى ھەزرىتى ماريكان و مەسىحەكان و ئەناھىناى فرىشتەى بەخت و بەختەوهرى و رېنىشانەرم پىيە. ئافرەت لاي من ئازادىيەكى پەتتە. ھەندىكچار مرۇف دەبىت سەدسال چاوپوان بىت تا ئايدىيال نمونەيان چىنگ دەخت. بە برواي من خواوھندى من ئەگەر تاك بىت، ئەوا ناپەرستم گەر ئافرەت نەبىت. ئەگەرەش كۆ يا زۇربىن خواوھندەكانم، ئەوا بىگومان زۇربەى ھەرە زۇربان فەيمىنن و جوان و لاو و بىرەوهرى خواوھن كەرامەتن. ئەوان دايكى ئاسمانەكانن. من و تۇش زادەى ئەوانىن.

كاتىك كە تابلۇى ئافرەتم تەواو كىر و تۆمارمكىر، ھاوسەرەكەم سارا=ماريا، ھات لەلام دانىشت. پرسىي: ئەوھ چى دەكەيت؛ خەرىكى چىبىت؟

فەرمووم: سەرگەرمى تەواوكردنى دووھمىن كىتېم، واتە بەشى دووھمى پەيامى خاكان. لە وەلامدا بە پىكەنىنەوھ، ووتى: خۇ تۆ ھىشتا پەيامى خاكان و بەشى يەكەمىت نەگەياندووھ بە چاپ و بلاوت نەكرۇتەوھ؟

فەرمووم: بەلى، ئەوم لە مالىپەرە كوردىيەكاندا بلاو كىرۇتەوھ. ووتى: جا چىت پىپراو چىت دەست كەوت؟ ئايا كەس دەخوئىتتەوھ و كەس تىت دەگات؟ فەرمووم نەخىر، جا كى ئىنجىل و تەورات و مەھابەھاتراو قىداكان و داستانەكانى يۇرېبىيا و كۇنقۇشىيۇسى خۇئىندۇتەوھ؟ دەتوانم خۇم لە وەلامدا بفرەمووم؛ ھەندىك. بۇيە دىئىيام لە نىوان ئەو ھەندەشدا زوربەيان لە ئايىنەكان و پەيامەكان تىنەگەيشتوون. لەبەر ھەندىش، دەزانم كە كەم ھەن لە فەرموودە و ووتە و دروودەكانى من تىبگەن.

ھەزرىتى سارا ووتى: باشە ناتوانىت بە زمانىكى سادە تر بنووسىت؟ ناتوانى واز لە چىنى دىپرى دىپرى بېنىت و پستەى كورت تر بنووسىت؟ فەرمووم: بەلى. بەلام من بە زمانىكى پەوان و سادەتر دەنووسم، بەلام لەبەر ئەوھى باس لە خىرو جوانى دەكەم، كەس تىي ناگات. چۈنكى دىئوھكان بازارەكانىيان پىر كىرۇوھ لە پۇزى قەپۇزى دىئوھ ئەمەرىكايىيەكان و گەوجەو گەلۇرى شەرپو فىزو قىن و تەعدا. ھەندىك ھەن بە قورئان و ئىنجىل و تەورات يارى دەكەن و شەرپو زور دەكەن. ھەن خۇيان بە مرۇف دەزانن، كەچى بە سووك تەماشى بەرامبەرەكانىيان دەكەن. كەم كەس ھەن كە پەيامەكانى ئاينىشتاين - و مەسىح - يان لەبەرە و ئەوانەش كە ئەوان دەناسن، ھىشتا لەوان تىنەگەيشتوون! ووتى: چۇن؟

فەرمووم: چاك. چۈنكى ئەگەر ئەوان لە پەيامەكانى ئاينىشتاين بگەيشتەنە، ئەوا پىئوستىيان بە ئايرۇ مان و باتمان و رامبۇ و ھىتلەرو ستالىن و سەددام و موگابا و ئارنۇلد - نەدەبوو. بازارەكان نەدەبوون بە كاللى شەرپو. ھونەر نەدەبوو بە كۆيلەى قىن خرۇشان و گالتەجارىكىردن بە بەھاي جوان. بەلام چىگەى داخە، كە كۆگاكانى

جيهانى منداڻن پرن له ڪۆماندۆى قهپۆز دريژ و تاريك پۆش و زريپۆش و كهلهپچهو چهكى ليزمر، و سهرگره مى شهپى ههسارهكانن! ئيوه تيناگهن، ئيوه تهنه له زمانى شهپ و تهعداو داگيركردن و ترس تيددهگهن، ئيوه هيتشتا لهسهر هيچ ئهستيرهيهك مهخلووقىكى شهپانيتان نهبينيوه، كهچى ئيوه له فليمهكانى هوڻى ووددا - شهپ دژيان بهرپا دهكهن و فيزيان بهسهردا دهفرۆشن و وا دهزانن به هيژ - دهتوانن ههموو گهرديوونهكان داگير بكهن.

ئيوه ريخۆشكهرن بۆ دروستبوونى دهيان ديكتاتور له جيهاندا، و ههر سهدهيهك دهيان ديكتاتور دروست دهكهن، تا بازاڤى چهكهكانتان نهروخيت. ههن وا دهزانن جيهان به شهپ رزگارى دهبيت. چهند گوناحن ئهوانهى بهو باوهپهوه خۆيان به مروڦ دهزانن!

بهلام ئهگهر بيت و خير خوايهك بيت و بليت؛ من پهيامبهرم.. ئهوا به ههموويان، باشهكانيان له خراپهكانيان زووتر ههلمهت دهبهنه سهري! وهك ئهوهى كهسيان حهزيان له نازادى و تهندروستى و جوانى شكۆ نهبيت. جا ئيوه ديوهكانى ناو دهروونى خۆتان نابيين. نازانن كه ميشتكان پير بووه له كيشه و نهخۆشى و ترس و دهرديو مهرگ و شهپ! جا سووى چيه من ههيم يان نهيم؟

بۆيه من بۆ ئهوه گهمزانه نانووسم كه باوهپريان وايه، گوايه به شهپ دهتوانن دهست بهسهر خيژدا بگرن. نا، ناتوانن. منيش پهيامهكانم بۆ ئهوان نيه. من لهوان نيم، چونكه ئهوان دهتوانن باوهپرى تۆش بهرامبهه به من مۆلهق و نهخۆش بخهن. ئهوان باس له پيسبوونى سروشت دهكهن - تا باس له گهندهل بوونى ژينگهى دهروونى خۆيان نهكهن. ئهوان ميشتكى مروڦ تهنه به ههوالى ناجۆرو بيئوميدو تافيه. پير دهكهن، چونكه ناويژن دان به راستى پيس بوونى دهروون و ميشتكى ديوپهستهكاندا بنين. چونكه ئهوان بهوه سهرشۆر و روپهشى لاي مروڦقيهتى و خوا و خواكانيان دهبن.

جا من بهم زمانه سادهيه دنووسم، دهزانم تۆش تيم ناگهيت سارا خان، چونكه بازاڤى خيڙى من به سووى شهپ ناگهريت و ديوهكان ليم ريزن و به چاوى مهترسييهوه تهماشام دهكهن و پاسم دهكهن. جا من چاوهپروانى چى بكه لهوانهى كه دهورى منيان داوهو له خۆپا كۆتيان كردۆته دم و دهست و چاوم، و نايهتن باوهپرم بلاو بيتهوه؟ ئهى نازانى كه من دواهمين نووسهري راستگۆم دواى يان بهر له پاولۆكۆهيليۆ؟ ههلبهته ئهوه راستگۆيى خۆى ههريزان فروشت، و ووشهكان بۆ مهبهستى بازارو گيرفان بهكار دهبات.

به هاوسههركهه فهرموو: ههز دهكهم چهند ديڤيڤيڤ له تابلۆى ئافرهتت بۆ بخويئمهوه، تا بزانيت ئايا سادهيه يان ئالۆز، له بوارى بهكار بردنى ووشه و رسته و كورت و دريژى و مهفهومهوه. گۆڤ دهگريت؟ ووتى: بهلى. منيش دهستم كرد به هۆنيينهوه و كۆپلهيهكى فهرمودهكان (شهويك له شهوان تاك و تهنه دانيشتبووم، سهرم نابوو به سهري ئهوه ميروولانهوه، كه له دهرووندا دهژيان. ههستم به تهنهپى دهكرد له ژوورى تهنهپى زيندانهكهدا و، مال و منداڻ و گهڤهك و شار نووستبوون. من نووژم دهكرد، بۆ جوانى، بۆ فريشتهكان، و له ئاسمان و ئهستيره و سروشت دهپارامهوه.. وازم له پارانهوه له خواو خواكان هينابوو.. چونكه ئهوان لهميژه منيان دلنيا كردوو لهمهى كه نايهنهوه ناومان و پشتيان كردۆته كهرامهتى مروڦ و ديو و ديوپهستهكان.)

ئايا لهم كورته باسه تيگهيشتى؟ ئايا ئاسان و پهوان نيه ئهم زمانهى كه من پيى دنووسم؟ ووتى: با! بهلام كهس تيت ناگات. فهرمووم: ههن تيددهگهن، بهلام من باكم كهمه، گهچى له كانگاي دلوه ههز دهكهم كه زۆر بن

ئەوانەى تىم دەگەن. ووتى: ئايا كورد وەھا دەنوسن؟ فەرمووم، من بە تەنھا كورد نىم، چونكە من بەھەر زىمانىك بىنوسم، رەوان دەنوسم، و ھەندىكجار لە تەوهرى گراماتىك - دەردەچم و تابلۇكانم لە پىناوى كۆتى زىمانەوانىدا ناشىوئىنم، چونكە من بە زىمانى رەنگ و بە خامەى خەيال و بە ھەستى جوانى دەنوسم. سارا ووتى: ئاخىر تۆ بە ھەلە تەماشى دىوپەرست و دىوھەكان و مندال و خەلكى دەكەيت!

فەرمووم: تۆش وەكوو ئەوان ھەلەيت. ووتى: ئەى چۆن تۆ دەتوانى مرۆف و دىو تىكەل بكەيت؟ كاتىك كە دەزانى دىو بوونى نىيە!

فەرمووم: لە ناو جەوھەرى ھەر زاتىكدا ژەنگ و درۆ و دىو و بەراز و سەگ و ھەژدىھا و نەھەنگ ھەن و دەژىن.. چونكە جەوھەرى مرۆف پەرە لە مەخلووقاتى سەر سورىن. ھەن لە ناوماندا وەك پاسەوانەكانى دراوسىمان، چوارە لووت و دەم و بىست و ھەشت چاوو دەست و پىيان ھەيە.. ئايا ئەوانە مرۆف لای تۆ يان دىو؟ كە ھەرگىز روو لە جوانى ناكەن و تەنھا كۆيلەى بوختان و درۆ و جادو، و گەركردنن بە رەوشتى خىر؟ ئەمانە ناو دەنى مرۆف؟ ئەى نازانىت لە باوهرى باپىرانى مندا درۆزن دىو؟ ئەوھى درۆيەكى كرد، ئىتر لە مرۆفى دەكەويت؟ فەرمووى: ئەى بۆچى لە گەلىان دەبىت بە ھاوچ و لەگەلىان دادەنىشت و دەخويت؟ كەواتە تۆش درۆزنىت! فەرمووم: ھەزەرەتى مەسىح دەفەرموئىت: "دوكتۆر ناچىت بۆ لای مرۆفى ساغ.

بەلام سەر بە خۆم ھەز دەكەم بلىم؛ چونكە من ئەو جەوھەرە رۆشنە دەبىنم كە لە دەروون و گىانى ھەر بژىوئىكدا ھەيە.. من سەرى پەيوەندىم بە رەوشتى بەرزو جوان و پىرۆزەو ھەيە. فەرمووى: كەواتە تۆ مرۆف وەك مرۆف تەماشى دەكەيت؟ فەرمووم: ئەوھى يەك زەررە جوانى مرۆفایەتى تىا بىت، من دەبىنم و كاتىك كە لەگەلىان دادەنىشم، تەنھا ئومىد ئەوھى كە سەرى پەيوەندىم بەو لایەنە بچكۆلەيەو پەيوەست بكەم كە من دەبىنم. تا يادىان بەيئەوھە كە مرۆف مەخلوقىكى چەند مەزن و بەشكۆ و پىرۆزە.. لىرەدا من قورئانى پىرۆز ناكەم بە بەلگەى ووتەكانم.. چونكە لەوئىدا ھاتوو كە مرۆف لەوپەرە كەمالدا دروست بوو و پاشان دەيگەرئىنەوھ بۆ نزمترین نزمى. بەلام من نىازمەندم مرۆف لە نزمترین پلەو بەرم بەرەو شكۆى جوانى و رەوشت و بىر، ھەز دەكەم تابلۇكانم بخوئىنەوھ.. ھىچى تر. چونكە لە پەيامەكان و فەرموودەكانى مندا، شفايەكى ئومىد بەخش بوونى ھەيە.

بەلام كاتىك ئەوان لە پىر خۆيان دەكەن بە بەراز و سەگ و گورگ و دىرندە، من نەك حاشايان لىدەكەم، بەلكو لىيان توورە دەبم و لىيان دوور دەكەومەوھ. دەشىت رۆژىك بىت، كە ھەز نەكەم لەگەلىان بدوئىم. فەرمووى ئەى خۆت؟ ئايا بىبەرىيت لە دىو درنج و دىوزمەى شەر؟ فەرمووم: ھونەر لە زىمانى شەر ناگات و خواوھندى جوانىش پىشتى كرئوتە شەر.. من ھەست بە جوانى باوهرى مرۆفانە دەكەم و لە ھەلە و گوناحەكانى خۆم خۆش بووم.. پاشان پىشتى ھەموو دىوھەكانى شەرم داوھ لە زەوى و دىو پەرست نىم. دلئىاشم كە دەتوانم سەربەرز و كارا وشاناز بىم بە باوهرى خۆم.

جا خەلكىنە، من ھەرچەند لەگەل سارای ھاوسەردا دەدوئىم، ئەم شرىتەى بۆ لىدەدەمە و ئەوئىش ھەمان خەرەكم بۆ دەرىسەت، و ھەمان گفتووگۆ و پىرسىار ئاراستەى من دەكاتەوھ. نازانم ھۆكارى چىيە؟ ئەودەلئىت: من نەخۆش نىم! منىش دەفەرمووم: بەلام ھىندە بى باوهرىت، كە ناتوانىت رستەكى من ھەرس بكەيت و سەر بۆ

پاستىي رسته و پەيام و ھەستەكانم بلەقەنەيت. چونكە ديوەكان تۆش بەرەو پيسبوون دەبەن. ووتى چۆن؟ فەرمووم: چاك، چونكە ئەو كارەيان بەرامبەر بە منىش كروو پيشتر! بەلام شكستيان ھىنا. بەر لە تاويك باسى بازاري ديوەكانم بۆ كرديت، ئەى نازانەيت كە ئەوان چەكى ئەتۆم بە ديارى دەدەن و دەفرۆشن بە جيهانى دووھم و ستيەم و بە تاليبانىش؟! ئەگەر بيت و ئەوان داواى بكەن! ئەى نازانەيت ئەوانەى كە چەك زۆر دەكەن و بيترخ بۆ لەناوبردن و كوشتن و تالانكردن بەكارى دەبەن؟ ئەوانە ديون و وازيان لە مرۆف ھىناو و بەلكو مرۆف وەك دوژمن تەماشە دەكەن؟!.. بەلام من لە شەرى ئەوان و جادوى ديو و ديوپەرستى بوومەتەو. من جوانيم ھەلبژاردوو و ئيتەر لەودا پەشمالم ھەلكردوو، پەشمالىكى سىي سىي، كە لە تەنافى جالجالۆكەى سىي چىراو، يان تەون كراو. ووتى: ئاخى دەدۆرپى. فەرمووم: مرۆقى براو ھەرگىز نادۆرپىت. بردنەوش بەو نىيە، كە جيهان من بكەنە كۆل و وينەكەم لەسەر سنگيان ھەلواسن.. بردنەو و سەركەوتن، ھەستىكە من زۆرم لى چەشتوو و گەر بۆم بلويت، بەشى زۆر كەسى لى دەدەم. حەزەتى مەسىح بە دۆراندن بردىيەو و پىغەمبەرى ئىسلاميش ھىندە نازار درا نەبىتەو!

لە باوهرى مندا ئەوھى لە ژياندا بتوانەيت ھەست بە كەرامەتى مرۆف و خودى خۆى بكات، مرۆفكى پالەوانە و براوھى.. ھەرودھا من ناترسم لە شەر، چونكە من لە ھەميشەيەو گەراومەتەو ھەر بۆ ئەويش دەگەرپىمەو. جا جىيان لەدەست ھات با بىكەن. چونكە مەرگ ھەميشە بستىك لە ھەناسەكانى مرۆفەو دوورە. ھەر مەرگيش دەتوانەيت مرۆف بەرپىت بۆ ھەميشەيى يان بىداتە دەست فرىشتەى كروەكانى خۆى. چونكە مرۆف كارگەى كروەكانى خۆيەتى.

سارا وەك مېرولەكان سەرى دەلەقان، گەرچى لە ھەلسەنگاندندا ماندوو بوو، بەلام من پىويستم بەو نەبوو ھىچ لەو بېرسم. چونكە تىگەيشتن كارىكى زەحمەت ترە لە بەھەلەدا چوون و ناھاورا بوون.

تابلوى خيزان

رۆژىكيان لەگەل يەكەك لە پاسەوانەكانى زىندان - دانىشتبووم و ئەو باسى غەمەكانى خۆى بۆ من دەكرد و باسى ئەو بەسەرھاتە دلتەزىنەى بۆ كردم كە بەسەر براكەيدا ھاتبوو.. چونكە براكەى لە شەر بژى ديوەكان - دۆراندبووى و خۆى كوشتبوو!.. غەمەكانى ھىندە مەزن بوون، بەزەيم پيايدا ھاتەو.. چونكە بىنىم خۆى دىلكردوو و ديوەكان يارى بە چارەنووسى ئەو دەكەن. منىش پاش ئەوھى گويم لەو گرت.. لىمۆيەكم ھەلگرت و بە پياسەو بۆ ناو باغچەى ئۆسگۆرد رۆيشتم و بەدەم رىگەو مژم دەدا لە لىمۆكە وتوكلەكەيم دەكروشت.. چونكە ھەستم زامار بوو بە غەمەكانى ئەو. چونكە بەزەيم بۆ ئەو ھىندە مەزن بوو، كە دەمويست بىكەمە باوھش و پىي بلېم: ئەگەر واز لە ديوپەرستى بەھنەيت، ئەوا لە باوهرەكرانى پاستى و جوانى و بەزەيى و مرۆقدوستى و جيهانبنەيت. ئەويش خۆى گرمۆلە كرو ووتى: ناتوانم.

له پینگه باخچه کهدا، په پووله یه کی بال پرته قالی، که تهمه نی حوت پوژ بوو، سلای لیکردم و فهرمووی: ناهورامزدا شیفات بدات، سلای له تو و له خواو خواکان. فهرمووم: سلای، ئه ی په پووله ی نازدار، ئه ی خونی فریشته کان.

کاتیک که ته وای لیموکه مژی و کروشت؛ گه پامه وه بهر دهرگای زیندانه کهم و که میک به تنها دانیشتم، تا تاموای لیموکه بگات به جگهرم. تا شیفا ی ئه و زمانه بگات، که پاسه وانی زیندانه کهم بوی باسکردم دهرباره ی خودکوژی براهی.

هر له و کاته دا بوو، دوو فریشته ی پرچ زهردی نازداری جوان به لاما تیبهرین و فهرموویان: سلای!.. فهرمووم: ئیوه تا بلنی جوانن. سلایوتان لیبت.

ئیتیر کاتی نانخواردنی شیوان بوو.. حه زهرتی ساری خیزانم بانگی کردم و فهرمووی: کاتی نانخواردنه. ههر دوو منداله که شم هاتن و له سهر خوان دانیشتن. خو شم وهک مندالی سییه م و نابینا (وهک ئه و منداله ی که گیانی باوکی کردووه به نارامگه = ئه و منداله ی که له راستیدا دیوه کان کوشتیان) به ههستی ئه وان - له سهرخوان دانیشتم! پاشان که وتینه هندی باس.. گهرچی هه میشه بواری ئاخاوتنمان له سهر میژ بؤ نارپه خسیت، یان نه مانکردووه به خوو، تا له سهر میژ زیاره وی و چرت و پرتی و ته قه ته ق بکه ین.. به لام سهر میژ هه میشه جیگه ی گفتوگویه دهرباره ی هونه رو جوانی و په یامی بوونه وهر و یاساو داد و ماف. چونکه ئه م باسانه خواردن زوود ههرس دهکن و بیر پروناک دهکنه وه. دا قیدی کورم پرسیی: بابه باوه پ چییه؟ فهرمووم: باوه پ جه و ههری حه ق و داد و راستپه روه رییه. یوسفی کوره بچکوله م بابه تی ئاخاوتنی گوپی و فهرمووی: ئای خو تیشکی پوژ دیار نه ما، و ناوماله که مان تاریک بوو! منیش فهرمووم: ئه مه راسته، چونکه تیشکی خوړ هینده مه تیینه، هینده پروناکه که ههرگیز ناتوانین باوه پ بکه ین چه ند به میژ و به ته وژم و پروناکه تیشکی خوړ. فهرمووی: خوړ چییه؟ منیش فهرمووم؛ خوړ ته وژمی گیان و دهر وون و ته نی خواوه ندی پوژه، که هه ندیک پیی ده لئین میترا.. له باوه پی زهرده شت - دا له ناو جه و ههری خوړدا، خوی که مال و جوانی و دادپه روه ری و یه کسانی و خیر، وهک گه وه ریکی مه زن و سپی، داگیرساوه و ته وژمی ئه نه رژی په خش دهکات.. ئه وه ته وژمی سارد و گهرمی قوتبی که مال و جوانییه که ته وژم ده داو گپ به رپا دهکات.. ئه وه جه و ههری ئه و سروشته یه زندانییه میینه - ییه، که ژیان به م گه رونه ده دات. که به بی بوونی ئه و ژیان مه حال ده بیت له سهر زه وی.

ئایا ئه وه خوییه؟ کورپی گه ورم ئه و پرسیاره ی ئاراسته کردم. فهرمووم: ده شیت، هه ندیک باوه پ بکه ن که: به لئ ئه وه خوییه، که واته خوا جه و ههری میینه یه. سپی سپی وهک گه وه ریکی مه زن.

کوره گه ورم کهم فهرمووی: که واته راسته که ده لئین خوړ دابینکهری ژیان و سهرچاوه ی گیانی هه موو بژیو یکه!.. فهرمووم: ئافهرین. به لام ئاگادارین، که دیو و دژیوی و گرفت و نه خو شی و درو و بوختان و مهرگ و شه پ - کالای و دستکردی ئه و نیین.. به لکو مروف دروستی کردوون.. واته ئه وانه ی که بی باوه پ! دوو میان ووتی: ئه ی حه زهرتی مه سیح! ئه ی ئه و چی؟ ئه و خواوه ند نییه؟ فهرمووم: نه = نه خیر = نه هی = نه و = نای.. ئه و په یامبه ریکی عیشق و نازادییه.

هاوسه ره کهم فەرموو: کهواته تەنھا زەردەشت بە خوا دەزانی و پاگەندە بۆ باوەری باپیرانت دەکەیت!.. فەرمووم: نەه؛ نەخێر، چونکە من باوەری هەموو ئایینەکانم، باوەرم بەو ئایینانەش هەیه که هیشتا هیچی لێو نازانم. بەلام من هەرگیز نەمگوتوو زەردەشت خوايه. نەه، چونکە خودی زەردەشت، تەنھا شوانیکی خواناس و پێناس بوو. دەلێن ئەو مەروڤیکی گەلی جیاواز بوو بەوەی که کاتیک لە دایک دەبێت؛ لەبری گریان - پێدەکەنیت. ئەوێش هانی کۆمەڵیک لە فریشتەکان دەدات (که مشتومریان بوو لەگەڵ خۆی رۆژ و ئاهوارامزادی خۆی بوونەوهرەکان).. دەیانفەرموو: ئەو ئاناھینای مەزن و جوانناس و بیرجوان، ئەو گەردە، یان ئەو تۆو پیرۆزی که لە دەستدایه، بە نیازی چی دەتەوێت شکلی پێ بدەیت؟ ئەویش لە وەلامی فریشتەکاندا فەرموو: ئەمە گەردی دەروون - یان جەوهری روونای و نیازمەندم ببیەخشم بە کەسیک که بتوانیت بیپارێزیت. فریشتەکان فەرموویان: لەناو چوارپیکاندا کەرامەتی ئەوتۆ هیشتا هەلنەکەوتوو، تا بتوانیت پارێزەری "دەروون" یان جەوهری جوانی بێت!! ئاهوارامزادا لە بری خواوەندی روونای فەرموو: بەلێ، لە ناو دێوهرەکاندا مەروڤیک هاتۆتە ژیاوە، که لە بری گریان پێدەکەنیت. ئەو گەشبین و جوان بین و خاوەن کەمال و داد و راستی و مافناس و حەقنەسە و ئەو چاوگی ئەو زانستە نوێیەیه، ئەو گەردە پاکە - پیرۆزە لای ئەو دابنێ.. ئەو دەتوانیت پەيامەکانی بوونەوهر لەو گەردە پیرۆزەدا بگەیهنیت.

فریشتەیهک هەلیدایه و فەرموو: ئاخەر ئەو پەيامبەری چوارپیکانە، ئەو چۆن دەتوانیت ئەم گەوهری "دەروون" بیپارێزیت! بەر لەوەی ئاهوارامزادا یان ئەنناھینا وەلام بدەنەوه، فریشتەکه دەمی خواربوو.. پاشان بە دەمخواریش ووتی: ئەو شوانکارهیه و هیچی ئەوتۆی لە دەست نایەت. ئیتر فریشتەکه سەری ریزی دانەواند و سێجار داوای لێبووردنی کرد، تا دەمی راست بێتەوه.

ئەم کورتە چیرۆکەم بۆ هاوسه ره کهم باس کردو هەردوو مندالەکەشم گوێگر بوون. فەرمووم: کهواته زەردەشت خواوەند نەبووه، بەلکو تەنھا شوانی چوارپێ و ئازەلەکان بوو، بەلام هیندە خواناسیی کردو پارایهوه، تا هەموو فریشتەکان هاتن بە هانایهوه و گیانی ئەنناھینا، یان گەردی جەوهری "دەروون" یان بەخشی بهو.. ئیتر بوونەوهر پەيامی گەشبینی و دادپەرەری و جوانی پێگەیی. بۆیه مەروڤ هەرگیز بۆی نییه لە پێغەمبەریک زیاتر بێت.. ئەوەی لەناوماندا بیریکی جوانی هەبێت و بۆی بژی؛ بێغەمبەری بیرە جوانەکانی خۆیەتی. بەلام بەشیت لە کەسیک مەروان که ناتوانیت ببیت بە مەروڤ و لەهەمان کاتدا بە دێو پەرست.

هاوسه ره کهم، تەماشای دەکردم و گومانی لە ووتە و فەرموودەکانم هەبوو کاتیک باسی تەوژمی گەوهری ناوجەرگەیی خۆرم بۆ مندالەکانم دەکرد و فێرم دەکردن که راستی و جوانی دادپەرەری، پەيامی روونایی و تەوژمی گەشبینی و خێرو چاکەیه.. تاریکی پەستی و نەخۆشی و مردن و رەزیلی و درۆ و بوختان و رەقە.

ئایا باوەر دەهێنن که ئەم پەيامانە جوانن و لاریتان لە راستی ئەم پەيامانە هەیه؟ فەرموویان نەخێر؛ بەلام هاوسه ره کهم وەلامی نەبوو! پاشان رووی دەم کردە ئەوو فەرمووم: ئایا گومانیکت هەیه؟ ئایا لاریت لەمە هەیه که گەشبینی پەيامی بوونەوهر و جوانی هەستی خاواکان و دادپەرەری و ریزی خۆشەویستی بنەماو جەوهری دەروونی مەروڤه؟.. ووتی: نەخێر، گشتی راستن.. فەرمووم: ئامین. چونکە ئێمە گشتمان تەنھا هەستیگین لە بوونەوهردا.. ئێمە لە پێوانەدا بە بوونەوهر یەک خانە و یەک گەرد و گەردیلەیهکی سێ کوچکین. که بریتین لە - پڕۆتۆن، نیوترون، پاشان ئەلەکترون - و لەنێوانیاندا نیوترون دوو رەگە - واتە هەم سالب و هەم جالب.

ئىتر مۇڧ لە دەستبردن بۇ جەۋھەر و بەكاربردنى جەۋھەر بۇ مەبەستى شەر، دەبىت بە دىو. بۇيە من نەفرەت لە دىۋپەرستى دەكەم. دىۋپەرست خۇپەرست و نەژاد پەرست و پىر كىنە و تۆلە و رۋقە.. بەم جەۋھەرەنە من نەفرەت لە گەلانى رۇژھەلات و رۇژئاۋاش دەكەم.. چونكە ئەوان مۇڧقان گۇت كر دوو و نەخۇش و پىسىان كر دوو. زۇربەيان كر دوون بە دىۋو بەراز و سەگپەرست.

پوومكرده ھاوسەرەكەم و فەرمووم: من بىبەریم لە زانستى ئىۋە- كاتىك كە ھەر مىللەتە و فەرزى سلوك و رەفتار و نەرىتى درۆى خۇى دەكات بەسەر مند، منىش نە خاۋەنى نىشتىمانم، نە ئالام ھەيە، نە رەگەز.. من زمانى ئەو باۋەرە جوانەم كە خوازىارم پىراپگەم پەيامەكانم بگەيەنم. من باۋەرەم بە خوا و بە بت و بە خاكان و بە دىۋىش ھەيە.. بەلام من ھەرگىز سەر بۇ دىۋ نالەقنىم و نايەلم بىن بە رابەرى من. چونكە من پەيامىكى راستى جوانى و ھونەرم.

كۆرە بچكۆلەكەم پىرسى: منىش؟.. فەرمووم نا، تۆ ھىشتا ماوتە بگەي بە تەۋەرى جەۋھەرى جوانى، چونكە تۆ دەبىت ۋاز لە رۋق و تۆلە و خۇپەرستى بھىنىت و پاكرىبىتەۋە لە ھەستى خۇتدا. ئەوسا من سەرت بۇ دەلەقنىم و دەفەرمووم: ئافەرىن. ئەوسا ئىۋەش سەرى رىزتان بۇ دايك و بۇ باوكتان دەلەقنىن و سوپاسگوزارى ئەو باوك و دايكەن كە بە رىزەۋە گۇشتان دەكا و ئامۇڧگاريتان دەكەن. چونكە ئەۋەى رىز لە دايك و باوكى خۇى نەگرىت- ھەستى دەرۋىشەت و يان گەر دەبىت و ژەنگ دەرۋونى دەرگىت و ھەرگىز تامى ھەمىشەيى و جوانى گىانى مۇتەق ناكات.

بەدەم كۆكردەۋەى سەرمىزى نانخواردنەۋە، پوومكرده ھاوسەرى بىباۋەرەم و فەرمووم: سوپاس بۇ ئەم نانخواردنە، ئايا باۋەرەت بە ۋوتەكانم ھەيە؟ سەرى لەقاند و ۋوتى: بەلى.. فەرموودەكانت راستن. فەرمووم؛ جا بوپەر بە- بەو كەسانە بلى كە دەيانىنى، تا فىر بن لە ئاستى مندا دەمى خۇيان خوار نەكەنەۋە و زانستى درۆكردن فىرى من نەكەن. چونكە من ھەرگىز لە ئىۋە نىم. من مۇلكى سروسەت و باكان و گىانەۋەران و ئەو گەردانەم كە سروسەت بۇ ئەبەدىيەت بە باكاندا رەۋانەيان دەكات.

مىرۋەلەيەك كە لەسەر مىزەكە گۆيى لە ئاخاۋتنى ئىمە گرتىۋو، فەرموۋى: منىش.

مىرۋەلەيەكى ژىرى تازە خۇلقاۋ، فەرموۋى: بەرىز كەمىك ئامۇڧگارى دايكان و باوكانى ھاۋچەرەخ بگە، كە ۋا دەزانن مندالەكانىان دوۋچارى نەخۇشىى بىزىۋى ھاتوون (ADHD). فەرمووم؛ بەلى.

ئامۇڧگارى: مندالەكانتان دوچارى ھەراسانى و نەخۇشىى بىزارى مەكەن بە كەچ باۋەرەيتان. چونكە ئەوان گونجاۋن لەگەل چەرخى ئەلەكترۆن و ماشىن دا، ئەۋان زۇر لە ۋەچەى پىشۋو تر خىراتر و چالاكتر و كاراۋر كار دەكەن، بەلام ئەۋان ناتۋان تەجاۋزى نەخۇشىى تەمبەلىى ئىمەى باۋانىان بگەن، چونكە بەو كارە ھەستىان زامار دەبىت. ئەۋان راستىيەكان بەر لە ئىمە دەبىنن و دەزانن كە ژيان لە مەرگەۋە سەر ھەلدەۋا بە ھەمىشەيى كۆتايى دىت و ھىچ شتىك شايانى لەناۋچوون و نەمان و مەرگ نايەت. ئەۋان داھاتوۋ لە ئىمەى گەرە رۇشنتر دەبىنن. جا بۇيە تكام ۋايە ۋازيان لى بھىنن تا زىاتر لە بەرنامەى ئەلەكترۆنىدا قوۋل بىنەۋە.. جا تەماشايان بگەن چەند ژىرانە دەست و پەنجەۋ خۇيىدەۋەكانىان كلىك دەكەن! تەنھا تەماشايان بگەن، تا لەۋانەۋە فىر بن،

شهرم مهكهن، ئەوان له ئيمه ژير تر و پاكو تر و پيرۆترن. من به مندالەكانم دەرەرمووم: ئافەرين، ئيوه له من ژير تر و زانا ترن. بگره ئيوه له من باشتەرن.

تابلۆي بريني تەوهرى هونەر و جواني

كاتيك كه له خەونەكانما بووم به نوح، ماندوو بووم، ويستم كه ميک پشوو بدهم. ويستم له گولزاري گەردووني نازادىي خوڤدا سەر خەويك بشکينم.. راکشام.. زۆر له ناو جيگه دا رامام، بەلام نەنووستم، چونکه حەزەرەتى نوح هەرگيز راستەوخۆ نەدەنووست. بېرم کردووه بچم له گولزادا بۆنى خونچەکانى بەهەشتى تەماشای بکەم.. هەستەمکرد پيوستەم به بينىي حەزەرەتەکانى يان فریشتەکانى جوانییه.. هەستم بېرى تەماشای کەرەمەتى جوانیي دەکرد.. خوڤم بۆ رانەگیرا، تەنانەت فریای ریشتاشینیش نەکەوتم.. چونکه من زۆر برسیی تەماشایەکی جوانم له بەهەشتی عیشقەدا.. حەزم دەکرد سەر خەويك بشکينم، تا بەلکو خەو به ئافەرەتیکی پيرۆزەوه ببینم!

جيگه‌ی داخه كه دهگه‌ن ئافره‌ت به گەردووني مندا راده‌بوورن! هەندیک جار به ریکه‌وت دەبینم فریشتەى بى بال، بەلامدا دەرفن و له ترسا، هەلدين.. دلەم پێ دەکەن له غەم.. هەستم بریندار دەکەن، چونکه هەست به جوانیي خوڤان ناکەن.. نازانن كه مرۆف، به تايبه‌تى ئافره‌ت به رەچەلەك جوانه و جوانن. ئەوان هەست به جوانیي سەگ و مەيمون و بەراز دەکەن.. هەست به جوانیي چيژ و هەوس و زهوق دەکەن. هەست به جوانیي درۆ و بوختان و بەغیلی و ئیرەیی کردن دەکەن. جيگه‌ی داغه كه هەست به جوانیي خوڤان ناکەن له جەوهەرى مندا. چونکه پيودانگی جوانیي ئەوان لای من نەخراوتە تاى تەرازوووه هیشتا، چونکه لای من جوانی مۆتله‌قه و مرۆف پيوستە دەر بارەى ئەو تەوهره شتيك بزانییت. جوانی هەستی مۆتله‌قه. ئيوه ناتوانن له تەوهرى جوانی بدن، چونکه هونەر مەند له ناوتاندا دەر جەوسیتەوه. هونەر مەندی چەوساوه‌ش بۆى نییه دەر برینەکانى نیشانى ئەو مۆفانە بەدات كه دەبنه هۆكارى چەوساندنەوه، يان هۆكارى چەوسینەرن.

بۆیه كه كات ئاسایى بووهوه، نیوهی لەشم بە دەم باوه له‌گه‌شتدا بوو، له دۆخی پالەوانیكى گیانییدا وهك پیرشالیار دابه‌ش دەبووم.. له سەر بالی له‌قله‌ق به هەوادا ده‌گه‌رام و پیکه‌وه ئاسمانه‌كانمان ته‌ی دەکرد.. زۆر شتى سه‌یرم دەدیت.. هەلبه‌ته دانه دانه‌ی بینینه‌كانم بۆ جيگه ناکریتەوه له‌م کتیبه‌دا.. بەلام هەرچییه‌کم دەبینی سه‌رم پێی دەسوورما. له مەمله‌که‌تى جوانییدا من عەودالی زانستی به‌هره‌ بووم.. بەدواى كەمالی جوانیي باوه‌رو شکل و ناوه‌رۆكى ئافره‌تدا ده‌گه‌رام.. هەستم به نازار دەکرد، هەستم به‌ته‌نهایی دەکرد، هەستم دەکرد رۆژی سەدانجار بریندار دەبم.. چونکه عەشقی هەر ئافره‌تیك دەبووم؛ ئەو به هونەرى رق و کینه، به هونەریکی نەویست شالۆی دەبرده سەر عیشقم و نەیده‌هیشت ئاسووده خەيال بۆ هەستی عیشقم هەناسه بدهم.. چونکه ئەوان وایان دەزانی كه من گیرۆدەى داوی لەش و تیکه‌لبوونی ئەندامی و گیرۆدەى لەزەت و جادووەکانیانم. بەلام له فەرهنگی مندا، تەماشای قوتابخانەى عیشقه‌و من له تەماشای هەستی جوانییه‌وه، هەم له شکل و هەم له ناوه‌رۆک - فێر دەبووم.. چونکه ئافره‌ت قوتابخانه و فێرگه‌ی زانستی من بوون. چونکه له مندا ئیمه‌وه دەزانی كه به‌هەشت له ژیر پێی دایکاندايه.

بەلەم جىڭگى داخە كە دەبىنم ئافرەت مافى ھەلبۇزاردى لىسەندراو تەوھ! كەس مافى ئەومى نىيە تەماشى پىرىكى وەك من كەم پىش ھاتوو بكات.. كەس دەربەست و دىسۆزى ئەو تەمىشا پىر تەوسانەى من نەبوو! كەس نەھات بىرسىت: ئەرى كابر مەفھومى عىشق بە پىوھرى جەنابتان چىيە؟.. بەلەم ئەمەش ماناى ئەو نەگەيەنەت كەنوح بىبەرى بىت لە كەرامەتى ئافرەتى جوان! نا، چونكە ئەو پىرە لە گىانى ئافرەتانى پىرۆز و قارەمان. جىگەى داخە كە ھەن لەناوماندا شاينى پىاھەلەدان و ناسىنەوھى خۇيانن، چونكە ئەوان دامىنيان لە بەركەوتن بە دىوو بە دىوپەرستاندا پىس بوو. ھەن لەناوياندا بەلكانى خۇيان نابىنن، و ھەشن بەلكانى خۇيان ھەلەكەنن و خۇيان بىرىنار دەكەن و خۇيان دەسوتىنن و خودكوژى دەكەن. ھەن لەناوياندا كوژىن و نابىنن.

دەروونى ئەو = من؛ لەيلا زاناي تىايە، خوشكە لەيلا.. دۇعاگان، ئاشتى سەرورە، ھاورپ مەسىحىيە كۆتربازەكەم، دايەنەكانى منداليم واتە قەدرى وسەبرى -ى دايەنم. ھەزاران ھەزار پەيكەرى فرىشتە ئاسام تىايە .. كەس ناتوانى يەككە لەو ئافرەتە پىرۆزانەى دەروونى من داگىر بكات.. چونكە ھەزرەتى ماریا لەخوینى نوح دا دەگەرپاو چاودىرىكى بىنار بوو.. وەكچۆن ئىستا لە خوینمدا دەگەرپىت.. من ئەمەندە لەتەمىشا ونازى ھەزرەتى فرىشتەكان ومارياكانى سەردەم پىر مەپرسن، بەلەم دەتوانم ھەزار سال تاك و تەنھا لەتەمىشايەكى ئەواندا دانىشم و خەو بە جوانىيەوھە بىنم. من ھەست بەتەنھايى ناكەم لەگەردوونى ھونەردا.

جىگەى داخە لە سەر زەوى ئافرەت مافى ھۆگرى وھاورپىيەتى و خۇشەويستى و ھاوگىيانى لىسەندراو، بەلكوو ھىشتا ئەو مافەى پىنەندراو.. جىگەى داخە كە سالانىكە لەناو زىندانە ساردەكانى دەروونتاندا دىم و دەچم.. كەس نابىنم مافى خەندە نىشاندانى ھەبىت بەرامبەر بە بىگانە؛ يان بەرامبەر بە من!

سەيرم لىدەت، نازانم ئەو ھەموو دىوھە پىسە شەھوانىيە چىيە لە دەروونى تەماشاتاندا! من بەرگەى تەماشاكانتان ناگرم.. ناتوانم لەگەل بوغزى ەرەبى و توركى و فارسى و نەروىجى و تالىباندا بۆيم.. بەزۆر لەچك مەكەنە سەر سەرى ئافرەت؛ چونكە ئەوان روشكاوى لاي خوا دەكەن و دەبن بە كۆيلەى فرمانە لاوھكىيەكان.. چونكە دەيانەوئىت روپوش بەن بەسەر جوانىيە خواكانىشدا.. مەھىلن. چونكە ھىجاب كىرەنە سەر و داپۆشىنى رووى جوان - بەھرە بەخش نىيە. بەلكو ھەستى خوا زامارو ژەھراوى دەكات.

ھەناسەم تەنگە لەناوتاندا.. خۇشەويستىم بىرىنار دەكەن.. وام لىدەكەن نەوئىر تەماشاتان بەم.. بۆ لەپىناوى چىدا وا لە جوانىيە ئافرەت دەكەن؟ بۆ؟ نازانم! بۆ خەتەنەيان دەكەن؟؟؟ خۆ ناشىت ئەم درۆيەش فىرە من بەن و بلىن: لە قورىانى پىرۆزدا ھاتوو!

بۆيە من دلم لىيان رەنجاوھ.. ھەستم بىرىنار دەبىت كاتىك ئافرەت دەبىنم دلى دىشىت، سەرى دىشىت! تووشى سەرەتان دەبىت، تووشى ھارىيو شىتى و بىرسىتى خۇراك - دەبىت لە بىشەرمىدا! يان گومان لە پاداشت و دىارى و جوانىيە ھەستىارىيە من دەكات.

من لە مافى ئازادىيە ئافرەتانى جىھان رازى نىم، چونكە دابى جوانىيان شىواندووھ.. خواوھندى جوانىيان لەخۇيان تەراندووھ.. دايكى سىروشتىيان پىر كىرەوھە لەتىرو توانجى بووختان ودرۆ.. جوانىيان سنووردار كىرەوھە لە شىكلىكى بىگىاندا.. لە بزەيەكى دەستكردا.. لە ھەوھەسىكى قەلبا.. ئافرەت سىروشتى توورەكردووھ.. منى نوح - ىش توورەم لىيان.

دەبىنم دەچن بۇ ئەفرىكا، بۇ ئاسىيا، بۇ پۇمانىيا، بۇ چىن وپروس، تەننەت دەچن بۇ ئارارات و مندالى خەلكى دەكړن! دەيكەن بە مندالى خۇيان! دەيانهين بۇ ناو مالى خۇيان! لەولاتی باوانيان دووريان دەخەنەو! لە سۆزى باوانيان بېبەريان دەكەن.. داگىريان دەكەن.. دەيانهين بە ناوى بېنەوايى و بەزەبىه و دەيانكەن بە كۆيلەى ئەو دىوانەى نايانەوئیت مندالىان هەبیت.. دەيانكەن بە مندالى ئەوانەى كە مندالىان نابیت.. ئەمە ستەمىكە لەخۆتانی دەكەن.. هەموو ئەوانەى كە مندال لەدايك و باوك و نىشتيمان و هوۆزى خۇيان دەكەن.. گوناح دەكەن، تاوانە و بەوہ ژيانان لىتال دەكەن. ئەو كارە نەنگە - تەركى بكەن. چونكە دەتوانى ياريدەيەكى جوانتر پيشكەشى ئەو بېباوكانە بكەيت.. دەتوانيت ببیت بە مشورخوۆر بەزەبى دەرو هاوړى و تەننەت دەتوانى لەگەلىاندا بژييت.. بەلى، دەتوانيت بچيت لەگەلىاندا بژييت.. ميوانىيان بكەيت، خواردن بكەيت بە دەم باوانيانەو.. سوپاسى هەلوئىستان بكەيت، چونكە ئەوان لەوپەرى نەدارى و برسيتى و نەبوونيدا بەتەنگ مانەوہى خۇيانەوہ دین، ئوميدەوارن يەككە لە جگەرگۆشەكانيان ژيانكى خۆشتر بژى. چۆن دەتوانن بچن مندالەكانيان بکړن؟ چۆن؟ چى دەبەنگىك ئەو مافەى پيدان؟ ئەمە كەلتورى كام يەكە لە ديوەكانتانه، من بە لەعنەتى دەكەم.

بە دەم خەيالەوہ گەيشتمە گەردوونى خۆم.. تەماشامكرد ئاسمانەكان دەروين.. لق و پۇپيان بەگەردووندا پەرش دەبیت، پەل دەگرن و چرو و گول و گەلا دەگرن.. گولى گيانان ليدەروئیت وگەلاكانى لەدلى لۆكەيى دەچن.. لەدلى ناسك وگول رەنگ دەچون.. تەماشای گەردوونى جوانيى خۆم كرد.. بينيم هەموو حەزەتە پيروۆزەكانى جوانى و هەموو فريشته جوانە دانسكەكانى تەماشای خۆم - لەوى گولەكان بۆن دەكەن، گول لەمس دەكەن، دەسكەنەى دەكەن و لەپرچى خۇيانى دەدەن.. بۇيان دەيانكردمە باوہش، بەسوارى جۆلانەى لە بۆن دروستبوو گوژم دەدا لە باوہشى بەهەشتىكى خۆشتر لەبەهەشتى فەنتازى.

لەوى كەمىك بەتەنھا دانىشتم و سەيرى هەموو جوانەكانم كرد.. پاشان گەرامەوہ.. گەرامەوہ سەر پردەكەى خۆم.. ئەو پردەى سنوورە لەنيوان من و خەلكيدا.. ئەو پردەى كە زۆركەس تواناى بينينى نيبە.. چونكە هەندىك هەن كوړن و جوانيەكانى بەرامبەرەكان نابينن. كەچى بە كاميزاى شاراووہ دواى نوح دەكەون و بەدواى ئەو كارانەيدا دەچن كە ئەو بە نيازى فيربوونيان دەيكات.. تا فير بن كە ئەو لە تەوہرە و جەوہەرى خۇيدا.. دزيوى نەكردووه بەكارى پوژانە. جا بزائن چى دەكەن.

بەلام من خاوەنى ئەو پردەم؛ ئەوہى بيهويت بەنيازپاكى بەسەر پردى مندا بروات.. دەبیت بزائيت شايانى ريزە. ئەگەر ميرولە بن يا مروّف. ئەگەر ميرولەكان رېگەم بەن جوان بۇيان دەدويم.. چونكە رېگاكانى مەملەكەتى فەنتازياى من بە تەنافى جالجالۆكە تەونە و ميرولەكان شا رېگاكانيان تەنيوہ.

ميرولە سېپيە پيروۆزەكان گەرچى بوون بە تەنافى جالجالۆكەى پيروۆزەوہ؛ بەلام گيانان هەميشەيى پاريزراوہ.. چونكە جالجالۆكەى پيروۆز ناخوات، نانويت. بەلكو داھيتنەرەو بە تەونەكانى بونەومرەكان دەچنيت.

كە دابەزيم (بە مانايەك ديت - كە دەگەرپيمەوہ دۆخى سروشتى و قالبى چيروۆكخوان و پەنابەرەوہ!) واتە كاتيك گەرامەوہ ناو ژيانى راستەقىنە، فرسەخىك لە مالمەوہ دوور كەوتبوومەوہ.. سوالكەريكم بينى لەپال پردەكەمدا.. بينيم تەماشام دەكات و دەميينيت! بەلامەوہ سەير بوو، لەسەر سنگى خۆى نووسيبوو: برسيمە. زۆرم پيناخۆش

بوو.. مروّف دەتوانیت بەکەسیک دوان، سیان - یان بە دەیان بلیت برسیمە. چاترە لەوەی شارێک لەخۆتدا برسی بەکەیت یان ولایتیک، چونکە باگهێستی برسیتی کار لە خەلکی دەکات! بە چاوە بە سۆالکەرەکەم فەرموو: رەزلی و تەمبەلی و نەفس نزمی کارو پیشەیی مروّف نییە.. دزی و درۆ هاورین.. مروّفی خۆبەکەم زان و هەلپەرسەت کەرەمەتی نییە. ئەوەی سۆالکردن دەکات بە پیشە نەزانە. سۆالکردن، نیشانەکانی داھاتی برسیتیە - نیشانەیی کەچ بوونی شانی دەولەمەندیە.. سۆالکەر زۆر بوون مانای قەرھێنان و برسیتیە بۆ جیھان. چونکە خواو خواوەند و پیغەمبەر و فریشتەکان دەمانبینن، وەک چۆن ئێمە بەکتری دەبینین.

پێم ناخۆش بوو ئەو دیمەنە.. لەو تێپەریم بابایەکی وەرزی بێزارو نەزان و خواروخیچم بینی داوای پارەیی لیکردم، پارەیی وورده، چونکە پیویستی بەکەری دەمان بوو! تەماشایەکی کرد.. نەتوانی رەزامەندانە، بە لێکداندا دەستکرد بەگیرفانداو بەشتیک یاریدەیم دا.. هەر بە تەماشایەکی فەرموو: هیوادارم لە زامی خەندەکانم ببوریت، چونکە ئومیدەوارم پوژیک ببتینم تەندروستیت بیت. چونکە مروّف نابیت هێندە خو بەگرتیت بە دەرمانەو، تا ژیان خۆی لەناو بەریت.. چونکە ژیان مەبەستیکی پیرۆزو بەک دوو چاکە کردنە. خو مەگرە بە هیچ شتیکەو.

لەهەنگاوی سێیەمی سەر پردهکەم لوتم بوو بە لووتی پینۆکیۆ-و.. بە پەلە پەل هات بەرەولام، وای نیشاندام کاریکی باشی کردوو! کۆمەلیک درۆی گەرەمی کردبوو! لووتی شۆر بوو بوو! دەستی گرتبوو بە لووتییەو و دەویست باسی ئەو بە بکات کە لە - فاوست - تێدەگات، گواپە لە دراما کۆمیدیا ی فاوست بوو! هەر درۆیەکی دەکرد چاویکی دادەخست و سەریکی دادەنەواند. منیش تەنھا گویم لێدەگرت، یان فەرموودەییەکی جوانم بۆ خۆیندەو. ئەو لە بەیانی پوژیی داھاتووشدا بینی! کە ووتەکانی منی لەگەڵ خۆیدا دەبرد بۆ ئاواپی و بەهەلە باسی دەکرد! ئاواپیش پاش گوێگرتن لەو، بە پینۆکیۆ دەلێن: سەرت بە قوراکەیی ئاخر تۆ ئامۆژگارییان نەووتوو! ئەم چیرۆکەت لە کێو بەستوو؟

لە هەنگاوی چوارەمدا ئافەرەتیکی دیوپەرست و سمت ئەستووری لوتتەرز بەلامدا تێپەری، لووتی کردە حەوا، هێندە بەرز پوانیی منی نەبینی! سمتی دەلەرزان و عەرزە عەزەلاتی سمتی دەکرد.. بە پەلە مێرولەکانی دەروونم بێدار کردوو تا دەست بگرن بەچاومەو! بەلام ئەو بە پس پس بانگی کردم، منیش خۆم لێ بوو بە فس فس پالەوان.. ووتی هەلا! بە پەنجەیی ئیشارەتیش بانگی دەکردم و چاوی لێدەگرتم.. ووتی: هەلا، ئای کۆلینگ یوو، مازەر فەکە، دیو یو پییەلی دەزنت هێرد می؟ ئای ناو یۆ لایک مای باک، دیو لایک تۆ فەک می؟.. منیش هەنگاوەکانم تیکەل بە یەک دەبوون و بەرچاوم تاریک، پاشان پشتم کردە ئەو هەنگاوەکانی خۆم ژمارد.

هەنگاوی پێنجەم شووم بوو، مانگایەکی گەلحۆی سەرخۆش و گومرام بینی گووی دەکرد بەسەری هونەرەندیکدا! ئەو زۆر لەلا ستەم بوو، بە مانگاکەم فەرموو: وەحە!

هەنگاوی شەشەم ئومیدەوار بووم تووشم نەبیت بەتووشی مروّفیکەو هەست بەکەمی بکات! کەچی فلق وەک قارچک لەبەر دەمدا هەلتۆقا!

ووتی ئیوارەت باش بەشووش! راستە دەلێن بوویت بە حەزرەتی نوح؟ تەماشایەکی قوولی ناو چاوانیم کردوو فەرموو: بەلێ. ووتی دەو لەلا تۆ هێندە ئازا بیت ببیت بە نوح؛ ئەوا بەئاسانی ئیسلامییەکان دەتگرن و هەتکت

دەكەن و كووت كووت دەكەن و شتى تىرش. بەر لەو كەرامەتت دەشكىنن.. ھەروەھا ئەوئى بۇنى تۆشى لىيىت سەرى دەپن. ھەرمووم ئايا ئەوانەى ئەو كارە دەكەن خواناس و خاوەن باوەرن؟ يان دىيۆكى شەر و گيانى پەتتى شەر و تىرۆرن؟ ناتوانن، چونكە من لە شەرى ئايىنەكان ناترسم و خۆم بە دوژمنى ھىچ باوەرىك نازانم.

بە ھەستەردن بەكەمىيەو ووتى: ناترست؟ بەوم ھەرموو: دەشتت ترس رابەرىي ژيانى من بىت، بەلام ھەرگىز ناتوانىت رابەرى خوودى ژيان بىت. ترس دەدۆرىت گەر ھەلبكوتىتە سەر كەرامەتى من.

بە پۆزىكى ناشىرىنەو ووتى: ئەى پاتچىيە ئەگەرمنىش وادارى ئەو بەكەم و بلىم من خوام؟ باوەرمان پىدەكەيت؟ ھەرمووم نا، چونكە دەبىت لەپىش ھەموو كەسكىدا خۆت باوەر بە خۆت بكەيت. پرمەيەكى لىداو بە گالته جارىيەو ووتى: خۆشە شىتى! ئەم كەرامەتە چىيە؟.. (ئەم زاتە لە راستىدا برا بچكۆلەكەم بوو!)

لەو تىپەرىم، كىژۆلەيەكەم ھاتە سەر رى زۆرجوان، لە فرىشتە دەچوو. نەخۆش نەبوو! بەلام نەخۆش خرابوو بە نەخۆشى شەكەر! ھەردوو بالەكانى خەيالىشىيان لى سەندبووئە!

پرەدال جوان بوو، بەلام دلى زویر بوو، بۆيە منى نەدەبىنى.. ئاواتم خستە دلمەوئە ھىوام خواست كە بمبىنىت.. چونكە من بەبى ھۆ ھەندىكجار كەسانىكم خۆش دەوئت كە شەرم لەخۆيان دەكەن وپۆز لە كەسانى شايستەى لە خۆيان گەورەتر دەگرن.

كەسانىك ھەن شىلەى گيانى ھەزەرتى نوح-ن.. جوانن، بېھۆ خواوەند جوانى پىنەداون. ئەو ھەنگاوى شەشەم بوو.

ھەوتەم ھەنگاو لەبەر ئەوئى تۆزىك رىشم ھەبوو، كۆمەلىك نەزان، كۆمەلىك سەگى گومرا لەدەورم سوورپانەدەخواردوو پاسيان دەكردم، وایاندەزانى تىرۆرىستم! يەكئ لەوان ووتى: "كەمىك پەشۆكاو ديارىت، دەلىي كەتنىكت كرئوئە". ھەرمووم تۆ لە چاوى خۆتەو دەروانىت.

ھەشتەم بابايەكەم بىنى كەرامەتى برىندار كرابوو، لەمالى خۆى دەركرابوو، بەناپەزەماندى ودىشكاوى قسەى گومراى دەكرد.. منىش كۆمەلىك ئافرەت و مندال وگولى جوانم لەئەلبوومەكەم دەرھىناو نىشانم دا.. تا كەمىك ھەست بەجوانى بكات. ھەرمووم: مرؤقى خاوەن كەرامەت كەس لەمالى خۆى دەرناكات.. ئەگەر ئەو كارەى كرد، لە كاتىكدا ئەو پرپارە دەدات كە دەركرائ تەجاوزى كرديتە سەر كەرامەتەكانى خاوەن مال.. چونكە بۆت ھەيە كەسكى لە مال دەرىكەيت- كاتىك كە ھەست دەكەيت ھەستت برىندار دەبىت؛ پاش ئەوئى كە بەرامبەرەكەت سىجاران ئاگار دەكەيتەو لە ھەلەى ھەلوئىستەكانى.

نۆيەم ھەنگاو گەيشتمە جىگەيەك خۆش بوو، شوپنەوارى دروستكراوى بابلى تىابوو.. لەوئ تووشى دلەكزى ھاتم، چونكە ئافرەتتىكى پەھلەوئىم بىنى رىزى لە حافىزو بابە تاهىرو خەيام وروستەم وزۆراب نەدەگرت.. بىنىم پىشتى كرده كەرامەتم و دەيوست درؤى لەگەلدا بكەم.. ووتى من ناوم فرىشتەى بال رەشە! ھەرمووم ناشىت، من ھىچ دەربارەى فرىشتەى بالرەش فىر نەبووم.. باوەرىشم پىي نىيە. ووتى ئەى نابىنى من بالم رەشە؟ ھەرمووم با، بەلام من ئەو بالانەم بەتۆ نەداو، لەحزوورى منىشدا ئەو بالانە ھەلدەپروئىن.. بۆيە من نايانىبىم.

بە دلتەنگى لەويش تىپەپىم، بىنىم كۆمەلىك مرۆف دەورەياندام، ھەر يەكەيان پارچەيەك لەلەش وگيانى زامارو دزراوو ناديار بوو. بىنىم يەكئ عيشقى شىواو، ئەوى تريان عيشقى رووخاوه، سىيەم گالتەي بەيەكەم دودوم دىت، چوارەم تاكووتەنھا لەژورىكدا دانىشتووھو ئامۆڭگارىي خۆي دەكات. پىنچەم دەرمان لەخۆي دەدات، شەشەم وورپووهو وورپنەو درۆ پىكەوھ دەكات، ھوتەم خۆي لە مندا لەكانى دزىووتەوھو دەيەويت ھەوسى خۆي تىر بكات. خيانەتى لە خىزانەكەي دەکرد و دەيووت من نىيم! ھەشتەم گۆڭارىيى لەدەست بوو دەيوست خۆي بشارىتەوھ. نۆيەم بەگوومانەوھ سەيرى منى دەکرد! منىش دەبووم بە دەيەم تەماشى، يانزەيەم دوانزەو سىانزە و چوارە.

ھەنگاوى نۆيەم ھەستەمرد كەس ناتوانىت زۆر لەگەل كەرامەتى مندا ھەلىكات، بۆيە بە مەحزونى گەپامەوھ ناو گەردوونى خۆم. ھەنگاوى دەيەم زرمە لە ناخى دل و سكم ھەستا، ھەستىك لە جەوھەرما زرمەي كرد و بوو بە پەيكەريكى مەزنى ھەزرتى ماریا، كە بە دەستى مايكل ئەنجلۆ كىشرا بوو لە ھەمىشەييدا، خاوەن زمان و ژىرى و جوانى و شكۆ بوو، لە جەوھەرى ناخدا فەرموى: سلاو لە كور و باوك و باوكى گەلان!.. سەرى رىزم لە ناخى دلەوھو بۆ شكۆي بەرپىزى دانەواند و بىدەنگىم كرد بە پەيام و مەيلى بىستى سەمفونىي دەنگى پىرۆزى. ئەويش فەرموى: غەم لەجى دەخۆي كورم؟ وا نەزانى كەس نىيە ھەست بە تۆ نەكات! وا نەزانى تاك و تەنھاي. نا، نا، نا.

تۆ ھەرگىز تەنھا نابىت. چونكە من دەزانم چەند فرىشتە و خواو پىغەمبەر لە ھەست و نەستى تۆدا ھەناسە دەدەن.

فەرموى: تەنھايى ھەلبژاردن سزايەكە بە ھەر پالەوانىك دەويرىت. ھەن بەو سزايە دەويرن و سەرفراز لە نەبەرد دىنە دەر. مرۆقى پەسەن نابىت سزاي خۆي پى بدات. چونكە تەنھايى مرۆقى راست زوير ناكات. بەلكو فىرى دەكات، فىرى زۆر شت، لەوانە فىرى تۆلە، سزا، رق و خۆشەويستى. مرۆف فىر دەكات چۆن بىرى ئەوانى تر بكات. ئەوسا كەسى تەنھا گەر مەبەستى بىت خۆي لە چنگى پالەوانى تەنھايى رىگار بكات، پەيوەندى بە يەكەم كەسەوھ دەكات كە بىرى دەكات؛ جا باش بىرى باش و خراپەش بىرى خراپە دەكات. تۆ بۆ تەنھايى دروست نەبوويت و ھەرگىز تەنھا نەبویت. منىش فرمىسكى خۆشىم ھەلدەلووشت، و ھەنسكەكانم دەقۆستەوھ بە دەم رىوھ؛ بە دەم بىستى ئاوازي پىرۆزەوھ.

ھەزرتى پىرۆزى بە بۆنىكى نەشئەبەخشى بەھەشتانە لە دەروندا بەرەو قولايى رۆچوو - تا ناو ھەستى ناخم. ئەوسا گويم لە ئاوازيكى سالمای بە چپە بوو، كە دەخويند: ئامىين.. ئامىين...

ھەنگاوى يانزەو دوانزەو ھەتا دوايىم بەرەو گەردوونى ھونەر ھەلپىنا. بە دەم تەماشىكانمەوھ خۆزگەم بۆ ئازادىي ئافرەتان دەخواست. خۆزگەم دەخواست ئافرەت ھەبىت بتوانىت بەبى گومان و ترس من ببىنىت، بدويت، بگەپىت، بلىت، بنووسىت. ھەلبژىرىت و بەويستى خۆي كار بكات. خۆزگەم دەخواست ئافرەت مافى ئەوھى ھەبىت خۆي نەفرۆشىت. چونكە خۆفرۆشى نەخۆشىيەكە سروشت وەرز دەكات. بىسى دەكات.

كات ئاسايى بووھوھ. سەعات و رۆژ و مانگ و وەرزەكان تىپەرىن، بووپات بوونەوھ. منىش دواي ئەوھى چەند ھەنگاويك لە پردەكە دوور كەوتەوھ، بىدار بوومەوھ. بە تەواوى بىدار بوومەوھ. بىنىم لە ژوورىكى ساردو

پهستی زیندانا به دواى كاردا دهگهړېم! بېنېم سهرم لېشېواوه و نازانم چى بكم! بېنېم خېزانكه كم، واته
حه زره تى ساراي پېرؤز پر بوبو له گومان - گومانى لېده كړدم!

سهرمى ده شېلاو دوو دل ته ماشاى ده كړدم.. نه يده زانى ئه نجامى شه ونخوونى و مانه وه له چنگى ژورره كه مدا
به ره و چى چاره نووسېكم ده بات! به زه يى پيامدا دهاته وه.

منېش دلنېام ده كړده وه.. دوو باره م ده كړده وه كه هېشتا ساغم و ته ندروستېم له باره.. هېشتا به به رمه وه ماوه..
هېشتا خوم به مروقتېكى ساده و ساكار ده زانم، گهرچى به خه نده يه ك سه دجار ته فره ده خوم، بو خه نده يه ك به
گه ر دوونه كاندا، مندا لانه هه لده گهړېم.. به لام نامادم له پېناوى بېنېنى خه نده يه كى پېرؤزى سهر لېوى
ناره تېكى ره سهن و پېرؤز - هه زار سالى تر بژېم.. چونكه ساته كان وهك رؤژ، رؤژه كان وهك مانگ، مانگه كان
وهك سال خاوو خليچك وهك كيسه لېكى پېرى كه نفت پېيان ده كړدو تېده پېرېن.. ده گهړېم و نابېنم له ژيانى
زېندانېما نه ناره ت نه پياو هېچيان ناوېرن خه نده كانيان راستگويانه نېشان بدن! ده ترسن، توقيون. منېش
بېئومېد نېم، چونكه نياز مهندم به خه نده كانى ئه وان جيهان رزگار بكم.

مېروله يه ك له مېروله پېره كان فهرمووى: مه رگ له زانستى خاموشدا مژده ي ژيانېكى ترى پېيه.. بويه مروقتى
ناراست له مه رگى خوى زور ده ترسېت. ئايا ده زانى كه مه رگى مروقت هه نديكجار له خوودى مروقت خوى ده چيېت؟
مه رگى هه نديك له نازه لانېش له نازه ل ده چيېت، مه رگى رووه كېش له رووه ك ده چيېت. به لام مه رگى تو مه رگى
مېروله كانه.. تو له مه رگى مېروله كان ده چيېت. مه رگه كان جوان و ناشيرېنيان هه يه، رهش و سپى، سوورو
زهد، شېن، پرته قالى، سهوز، شېنى ئاسمانى ومور و په مېيه..

خواكانېش دهرن. ئه ي نازانى كاتېك كه خواهند ته ماشاى كرده وه يه كى ناشيرېنى مروقت ده كات، دهرمېت؟
ماسييه زېرېنه كه ي ناو هوزى ماسييه كه گوپى له فهرمووده كانى مېروله كه بو.. كه ژى ئاخاوتنى به مېروله كه
برى و فهرمووى: ئه سته خفېروللا!

مېروله كه ته ماشايه كى سه رېپېى ماسييه كه ي كړدو؛ فهرمووى: به لى؛ كرده وه كانى مروقت راسته وخو كار ده كاته
سه ر گيانى خواوه نده كان و له ناويان ده بات. چونكه خواوه ند ده توانيېت هېنده ي خواكان زور بېت؛ نه ك
به سروشتدا به لكو له ناوگيانى هه ر يه كېك له ئېمه دا جمه ي بېت و بژى و بدوى و زور بېت. بويه كاتېك
كرده وه كانمان مؤله ق دهن؛ خېرېك دېت. خېرخوازيك دېته هانامان و كارېكى باشه ده كات.. به وهش هه ستى
خوا له ناخماندا ده گه شېته وه.. ده ست ده داته ده ستى خواوه نديك و له مردن رزگارى ده كات.. چونكه مروقتى راست
خوايه كى جوان پارېزگارى لېده كات.

ئه گه ر خېرو جوانى وحه ق و پېرؤزى و نازادى و عېشق نه بوايه، زور له مېژ بوو خواوه ندو ته نانه ت خواكانېش
قريان تېكه وتېوو. به لام جه نابى هه زرتى نوح؛ زه حمه ت نه بى چى جوانه لاي توى به رېز؛ جوانى چييه؟

من زور شتى سه ير م به خه يالدا ده هات.. بېرم له كه مالى جوانى ده كرده وه، و كه چى راسته وخو و ئه وتوماتېكى
وينه ي ناره تېكى فرېشته شېوه بهر له وحى خه يالم ده كه وت، كه له هه زره تى ماريلا وله يلاو كچه كافرؤش و
ئه ناهيناو فرېدا ده چوو و ته وه رى چيژى جوانيى ناخى ده ته نېم. له قوولايى و له كانگى دلْمه وه، هه ستم به

حەزى برىسىتى دەکرد، برىسىتتەكى گىيانى بۇ گەيشتن بە حزرورى ئەو زاتە پىرۆزە مەزن و بەشكۆيە، كە ئىلھام دەبەخشىت بە بوونەوهر و زات و فرىشتەو گىاندار. پاشان تەماشاكانى ئەو ئافرەتەم لىدەبوو بە سەرسورمان و دۆشدامان بەرامبەر بە شكۆى جوان-بى ھەمىشەبى و موتلق. بۆيە ئەوھى جوان بىت بە بىردۆزى من، برىتتەيە لە نىگاو بىنن و پەى بردنى گىيانى باش و باوهرى باش و بىرى چاك... ئەم بىرانە كە لە جەوھەردا بىخەوشن، جوانن و موتلق و پىرفىكت . بۆيە من رىگە نادەم قەباحەتى سروشت بكرىت بە تەوهرىك لە جوانى. چونكە جوانىي موتلق ئالوودە دەبىت بە بەكار بردنى دەستەواژەى ناچور و دزىو.

لەبەر ئەو، جوانى لە جەوھەردا، خىرىكى موتلق و بىخەوشە و كەس بۆى نىيە نىسبى بكات. جا ئەگەر باس لە جوانى نىسبى و زەمىنى و ماددى بکەين، ئەوا دەلەين جوان برىتتەيە لەوھى كە مرؤف چىژ لە شتىك يان لەشتەكان بىننىت. چىژ بوو بە رابەرى بىردۆزى جوانناسى، ھەندىك باس لە ئازادى دەكەن، ئۆتۆنۆمى! ھەندىك گەوجەى تر وادارى ئەوھن كە جوانى، پروسەى گۆشکردن و چىنى زاتە لە قۇناغەكانى تەمەنىدا؛ ئەم رايەى دوایی راي خوودى خۆم بوو لە سالىەكانى ھەشتاكانى سەدەى رابردوودا- بۆيە يەكئ لە سالىەكان، لە زىندانى مەملەكەتى نەروىژ، پىشانگايەكم كەردەوھو وىنەى مرؤقىكى ھەرەس ھاتوو و شەكەت، لە دەستى جەھالەتى شەرق و ھەماقەتى غەرب، لەسەر پۆستەرەكە ئەم رستەيەم نووسىبوو: "من خەرىكى چىنى خۆھەلەشاندەنەوھم، من لە چىندا خەرىكى رىسانى خۆم؛ من لە چىنى خۆمدا، خۆم ھەلەدەوھشەنمەوھ.. جا ئەو دىوېرستەى كە دەبوو تەرجمەى ئەم رستەيە بكات، كە لەسەر پۆستەرەكەم بوو، زۆر لەناخەوھ باوهرى بەمن ھىنا، زۆرى خۆش وىستم، تا ئەندازەى قىن و قىزلىبوونەوھ، ئەو ھىشتا قىزم لىدەكاتەوھ! بەلام من رىزى ئەوھم لەو دەگرت، كە ھاوسەرى ناسىاو و ھاوزمانىكم بوو.

ھەمان ئافرەت پاش دەيانسال لە خویندىنى فەلسەفەى جوانناسى، ھات و دكتوراى وەرگرت لە جوانىدا، كەچى بۇ تاقە جارىكى تىرىش نەيوئرا باسى زانستى جوانى لەگەل مندا بكات. بۆيە ئەمسال، بەر لەوھى ئەو گەواھىنامەى دكتوراكەى وەرگرت، ھات و لە منى پرسى: خەرىكى چىت؟.. پاشان بە فىزىكەوھ پرسى: لەگەل جوانناسىدا لە چىدايت؟.. فەرمووم: مەزنىرەن جوانى، جوانىيەكى گەردوونىيە، من گەيشتووم بەو قۇناغەى كە بىرى جوان، ئاكارى جوان و وتارى جوان، مرؤف دەگەيەننىت بە ترؤپكى جوانى و كامەرانى و گەشبنى و مرؤف بە ھۆيەوھ دەبىت بە مەخلوقىكى كەونى و دەگات بە ئامانج.. مەرج نىيە مرؤف دواى بىرى و زىللەت و كەنەفت بوون بگات بە نىرقانا و خەلاس، نا- خەلاس و نەجات ئەو ساتەيە، ئەو ھەلوئىست و بەھجەتەيە كە مرؤف ھەست بە پاراوى بىرى جوان و وتارى جوان و كردارى جوان بكات. ئەوسا مرؤف درك بە پەيكەرى گىيانى ئەو زاتە، يان ئەو فرىشتە ئىلھام بەخشە دەكات، كە زات پىي دەگات.

زۆرم نەوت، بەلام ئەو يادى ھاتەوھ، كە راستە من يەكەمسال كە زىندان كرام لە بەستەلەك، فەرمووبووم: من خەرىكى چىنى خۆھەلەشاندەنەوھم. تىمگەياند كە من لەمىژە گەپاومەتەوھ سەر بىرى جوان و كردارى جوان و وتارى جوان. تىگەيى كە من دەربەستى ئەو چىژە مادىيانە نىم، كە ئەو باوهرى پىي ھىناوھ.. بەلام من لارىم لە چىژى مادى نىيە، بەلام نايەلم خەلكى لەبەر دەمى مندا دەمىان خوار بکەنەوھو بلىن: خواردن و سەماو يارى و پالەوانىتى و ئازىەتى و دەولەت و دەسەلات جوانە. نەخىر ئەمانە ھىچيان پەيوەندىيان بەو جواننەوھ نىيە كە من ھەستى پى دەكەم. راستە ھەموو شتىكى بەسوود.. ھەموو كردارىكى بەسوود بە وىستى جىهان جوانە.. ھەموو

گفتاریکی راستیش جوانه.. به لام یاری و رابواردن و سیکس و سهماو خواردن و خواردنهوه - بابتهی سرگره رمین، نهک جوان و جوانی. جوانی نابیت پوچه ل بکریتتهوه له چه مکی فیمنین. جا فیمنین به مانای ئەعلا، نهک ئەدنا.. چونکه له راستیدا ئیوه خەریکن، شکۆی جوانیی ئافرهت و پیروزی و سامی ئەو له ناو دهبەن.

میرولهکان سەرسانانه فەرموویان: کام شکۆ!؟ ئەوهی که دیوو دیوپه رستهکان بهرد بارانیان دهکهن؟ یان ئەوانه ی که له سهه شه قامهکانی پایتهختی مهمله کهتی بهفر و له جیهانی یه که مدا خۆیان به هه رزان دفرۆشن و سهرخۆش و بهدمهست و نهخۆش و نهزانن و بهیانی هیچی له دوی شهوی له یاده نهماوه!؟ کام جوانه باس دهکهیت؟ دهلیی ناگات له دونیاو ژیان نهماوه و خورف بوویت! ئەی نابینی چی به ئافرهت دهکهن له جیهاندا!؟ فەرمووم: با، دهبینم و من زۆر بهسهختی گیرۆدهی ئەشکهنجەیی دیوو و دیوپه رستهکانم. من ههست به ئامان ناکهه له ناویاندا، چونکه دهی جوانییان خوار کردووه و ناههقی بهرامبهه به هه موو شتیکی دهکهن و تف دهکهنه ناوچهوانی خۆیان. من مرۆف ودها نابینم که دیوهکان باسی دهکهن و نیشانی ددهن و دهیانهویتی من فییری ئەو فلهسهفهیه بکهن. راسته من دهتوانم دزیوی بکهه، دهشیت خانەیی لاواز له ههه مرۆفیکدا هه بیت.. به لام من هه لهی ودها ناکهه تا ریگه بدهم، دیوهکان فییری زانستی جوانیی باوهه ری خۆیانم بکهه. چونکه ئەوهی لای ئەوان جوانه، لای من مهنبوووه. چونکه جوانی پێوانگی ههیه، ویزدانی ههیه، کهمال و شکۆ و سامی ههیه، جوانی له گهردونی مندا له جهوههه ری فیمنینه و هیچ گهرد و زهه رپاتیکی دزیو و شه رهین و ناجۆرو هه لهی تیا نییه. جوانی ههستیکه مرۆف دلنیاو ئارام و بههۆش و دهر بهست و جه سوور و تهنه روست دهکات و ریگاکانی رووناکی دهبینی و پرشنگی فریشتهی ئیلهامی بهه دهکهویتی. مرۆف فییری بینین دهبیت (ئەو بینین-ه ی له کتییی په یامی خواکاندا باس لئوه کرد).

میرولهیهکی فیمنین و بۆنخۆش-که بزهیهکی خهیا لوی ئەوی فریودابوو، به سه رسامی و به زمانیکی خاو فەرمووی: خۆزگهه به جوانی. ئەی چه زهه تی نوح جوانیی زه مینی و دونیایی و ماددی لای به ریژتان چییه؟

فەرمووم: ئەم باسه پیشتر کراوه و بهه له گشت زه ردهشت، پاشان سوکرات و ئەفلاتون و ئەریستۆ.. ئینجا مایکل و دا قینشی و پافائیل. پاشان پۆبینس و رامبراندت و تیتسیان و رۆدان - به دوا یاندا سیزان و فانکوخ و پینوار و دالی و پیکاسۆ و مۆنی باسیان لهو ته وه رانه کردووه. ئەوان لایان وایه جوانی بریتییه له سیمیتری، گیۆمیتری. هارمۆنی - و ئەتمۆسفار و رهنگ درکاندن.. یان هه سنکردن بهو چه قیقه ته هه مه جۆرانهی که بهه ههست و بییری مرۆف دهکهن.

من لاریم له فەرموودهکانی ئەوان نییه، به لام کاندینسکی و شاگال هاتن په یامی گیان و ههستی عیشق و خۆشهویستی و باوهه ری گیاندارییان هینایه ناو جهوهه ری ماددهوه. من چه پله بۆ ئەمان زیاتر لیدهدهم، چونکه ئەمان باوهه ریان به خلودی گیانی فانکوخ هینا و گه رانهوه سهه ر بیره دزی کلاسیزم و سیمبولیزم و ریئاسانس و پۆمانتیک و ریالیزم و نیوکلاسیزم.. بۆیه له تهه ک فانکوخدا گوگان - پش شاپانی باسه. ئەمانه له ناو مرۆقهکاندا ههه ن و ده مین و ناو ده برین. له مهمله کهتی به فریش، ئیدوارد مونک دهناسم.. که ئەویش زۆر لهه م زیندانهدا دیلبوو بهه له من، هیشتا به هه له له ژیر دهنوکی هه ندیک بیردۆزی هونهه ر و جوانناسی دیوپه رستدا، تاووتوی دهکری و بهه له باسی تابلۆکانی دهکهن.

به لَام جوانی سر و شت و جوانی گیانله بهران و ههستکردن به دلنیاپی و له دۆخی ئازادیدا، بزوینه و گوڤشکهری ههستی جوانیین - ئەمی میرولهی ژیرو جوان. ئەمه کورتهی ههستی من بوو سهبارته به جوان و جوانی موتلهق و مینیوهی بهر له جوانی مادی و ئەندامی و ئۆرگانی.. ئەوسا دهبیت بجینه سهه باسی سوودمهندی و بهرژهوهندی و تهلهکهبازی و دووڕوویی و زمانهوانی و درۆ و زۆر تهوهری تریش، که به ناوهینانیان، له تهوهری جوانی لادهدهین، و وهک ئەوهی لیدیته که واز له زهریا بهینین و باس له دلۆپیک ئاو بکهین! به لَام جوانی مانهوی ههموو تهوهر و سنوریکی خیر دهبریت. میروولهکان کردیان به چهپله ریژان، مؤمیکیان بۆ داگیرساندم و گشتیان پیکهوه فرموویان: وامان = سهه سوپرمان = واته سورپرایز به زمانی ئینگلیزی!! پاشان گولیکیان دا له ئیخهه و فرموویان، خۆزگه مان به خۆت.

فرمووم: بناغه و کۆلهکه و پهیامی ئیستاتیک-ی کوردی، له دووهزاری بهر له زاینهوه به زهردهشت گهیی، ده ههزارسال بهر له میژوو به نوح گهیی.. بۆیه من شایانی ئەو خهلاته نیم. فرموویان: ههکهسهیک ئەو باوهری ههبیت، شایانی خهلاته، چونکه تهنها به هاوژیانی و هاپمۆنی له ههستی جوانی موتلهقدا، مرۆف بوونی خۆی زامن و پایه دار و پیروژ دهکات.

تابووی لابردنی دیوی تاریکی

ههه ئهه بهیانیه.. بهه سپیدهیه؛ دواي سهه رهلهدانی پرشنگی وهه وشهیی .. کاتیک که له نوێژهکانم بوومهوه.. نه پردم بینی و نه ریگا.. چونکه په ریپوومهوه.. بۆیه باوهرم به جوتیوونی گیانی هینا له گهه ل نوح دا.. کاتیک که ههستم به پاکژیوونهوه و شادومانی کرد؛ کاتیک که تیگههیم ههموو به سه رهاتهکان خهون بوون و سالیکیان سالانیک به سهه وهستانی کاتیشدا تیپه ریپوه! به لای سالیکی تهواو به سهه راوهستانی کاتدا تیپه ریپوو .. به هاتنی مرۆفی رهسهن و مرۆفی مهزن؛ واته ههزهتی نوح شاد بووم.. ههستم به سام و به شکۆ کرد له ههستی بوونه وهردا.. بینیم؛ و به بینیم له دۆخی په نابهریدا فیری زانستی گیانناسی بووم . ههستم کرد تینویتیتم ده شکیت وله سهه رچاوهی ئاوی زمزم ئۆشپوه " کهسهه ر". ههستم کرد له بهههه هونهه ر فیر بووم، و توانیم بۆ به کهه جار ریگه به شکۆی خۆم بدهم و سهه ر بۆ ههزهتی پیرشالیارو ههزهتی نوح دانهوینم و فرمايشتی دهروونی ریپاز بکهه م.

ههستم به مهه راتیپی عیرفانی خۆم کرد، گهه ییشتم به ناخی جهوههه ر، جهوههه ری هونهه ر له زاتیکی ئاویته دا - به راسته قینهه و داد.. ههستم به هاوسۆزی کرد له گهه ل گیانی یاساکاندا.. گیانهکان و ههردوو پارچه که ی لهشی لهت بووم یه کیان گرته وهه و رهنگهکان یه کیان دهگرت.

ههستم به ته نهایی دهکرد.. ته نهاییه کی زۆر.. چونکه خۆم بینی تاک و ته نها له ناو زیندانی دیو په رستهکاندا دیلم. به لَام ههردو لاکانی له شم یه کیان گرتیو وهه .. ده متوانی بجمه دهه وهی مال و له گهه ل مرۆف و دیوو دیوپه رستهکاندا بدویم.. به هه ندیک له وانم دهوت؛ له سهه رتان پیویسته دان به کهه رامه تی مندا بنین. چونکه من خاوهنی په یامم. من ههستی ئیمپاتیتم. هاتووم پیتان ده لیم نهنگی نییه بۆ مرۆف بهه ره و

دوخیکی جوانتر خوی بگوریت.. نەنگی لەوەدایە کە مرۆف لە گۆران بترسیت. مرۆف ناتوانیت هەمیشە دوو روو بیت. دوو رووی نەخۆشییەکی کوشندەیه. راستگویی سروشتی پیغەمبەرانە.

بەلام دێوەکان حەزیان لە بیستنی راستی نییە. وا دەزانن دوو رووی کەلتورە. وا دەزانن بوختان و تۆلە و کینە جوانیان دەکات! وا دەزانن هەستکردن بە کەمی سروشتی ژیانە.

من یەكەم كەس و دواھەمین كەسەم كە دەزانم نوح نەمرە لە گیانی مندا.. بەلئى منى چیرۆكخووان.. سەرى ریزو شكۆم بۆ خودى خۆم دانەواند.. بە ھەر چوار دەوری خۆمدا فتوام داو؛ بە دراوسى و ناسیاوو ھاوڕێیانم فەرموو: "بەریزان بەندە حەزەرتى نوح-م". كەچى كەس ھىچى نەوت.. كەس نەيگوت ئەرى كەرىك بە چەندا.. دەمپوتىكيان ووتى: كەواتە منیش خوام! يەككى تر لە ناسیاوھەكەم لووتى ليكردەمە ھەواو ووتى: ئەى بۆچى نالیت من خوام؟! كەبەرايەكى نامۆ بە ژيان بە پیکەننیکى ئەحمەقەنەو ووتى: كەس باوھەرت پیناکات. نووسەریكى ئەمریکى سەرى بۆ لەقاندەم و ووتى: دەتوانیت بلتیت من نوح-م.. چونكە تۆ ھونەرەندیت. ئافرەتیکى شیت ووتى: ئیمە پیغەمبەرەكان ھەلدەواسین. ئافرەتیکى ناسیاوم كە ئەویش ناوى سارا-بوو، ووتى: "پیغەمبەرەكان گشتیان شیت بوون. تۆش شیتیت.. چونكە من لە یادم دیت كە كاتیک لە دانیشگا قوتابى بووم؛ یەككە لە ھاوڕێكانم دوچارى نەخۆشیى شیتى لاوى= شیزۆفرینى -ھاتبوو، ھەستى دەکرد ھەمیشە وەدوو دەكەون و خۆى لى بوبوو بەدوان". منیش قسەكانیم پى چەرى و فەرمووم: بەلام من ئەبوم بە دوو كەسیتى، و شیتیش نیم، بەلام بووم بە ملیۆنەھا گیان و بەشەو.. من بووم بە ئالۆ ئازادى و عیشقى بى ولات و كەس ھەر ھىچ كەس ھەست بە تەندروستیم ناکات! دەشیت من دوچارى ملیۆنەھا تەرزى شیزۆفرینى ھاتیم خانم! ئەویش پیکەنى. منیش فەرمووم: جا مرۆف چۆن دین و دەھرى نابیت كاتیک كە دەبیت ھەن جەلادن و ھەن سەربى و ھەن زمان بى و ھەم تەعدا كەرن.. ئەوان بۆیان ھەیە ساغ بن و كەچى ئیوھە ماف بە كەسێك نادەن لەناوتاندا دوچارى نەخۆشییەكى منداڵانە بیت! ئەى نازانن بە پیغەمبەر بوون بریتییە لە بوون بە منداڵیکى پەتى؟ وا نەزانى پیغەمبەرى پایەییەكى بالاترە لە مرۆفەرورەرى! بەلكو گەرانەوھى زاتە بۆ سەردەمى منداڵى خۆى و پاكژ بوونەوھە و لیخۆشبوونى زات. چونكە تەنھا بە ھەستى منداڵ مرۆفیکى گەرە دەتوانیت لیخۆشبوون و لیبووردن ھەست پیتكات.

بەلام من دلنیاتان دەكەمەوھە، كە ژيان ئاوەژو دەبیتەوھە. ھونەر دەگەریتەوھە بۆ ئەفسانە.. ئەفسانەكانیش باسیان لە دەسەلاتیکى زیاترى ئەمرۆى مرۆف دەکرد. چونكە مرۆف دوو قوتبى تری ماوھ بگات بە كەمال.

بەوانم فەرموو: درۆزن پورەشى خۆى بیت، چونكە خوا روو رەشانى ناویت. ئیتەر خەلكینە، ھاوڕێیان، بە ھەر كەسێك دەلیم: من لە نوح و نوح لە من-ە.. ئەو لە مندا دەژیتەوھە؛ باوھەر ناكەن. گەرچى من پێویستم بە دانپیدانانى ئەوان نییە.. گەرچى من زیانیكم بەوان نەگەیاندووھە.. نازانم چى زیانیك بە مرۆفایەتى و بوونەوھەر دەكەوێت لەم سەردەمە سامناكەدا؛ گەر كەسێك بیت و بویریت - بلتیت: "من مرۆفم".. یان خیرمەندو بە شكۆم و ھونەر لەمندا دەژى و بە مافى رەواى خۆمى دەزانم چى دەلیم، چى

دەكەم و چى دەزانم. بۆيە من ھاتووم پېتان دەلېم: ھەستىن.. كەمىك بەسەر خۇتاندا بچنەوہ.. چونكە وەجەى نوح وا خەرىكە قې دەبىت. لاتان نەنگى نەبىت داواى ماف بۇ باوانى لە بىرچووى خۇتان بكەن.

چونكە ماف جەوھەرى وىژدانى خوايە. بەلى، يەزدان دادو ماف و پەيام و پەيمانى جوانيە. ئەوہى رېز لە فەرموودەكانى پېغەمبەران نەگرىت، بەر ھەلمەتى لېشاوى چاوەرپوانكراو بكەوېت. چونكە بەزەيى خوا؛ كاتىك گيانى مرۇقايەتى دەسمىت، كە مرۇقايەتى لە گىتيدا نازاد بن.. ئەوسا يەزدان دادەبەزىت. بەلى؛ خودى خواوئند دىتەوہ و ئاورپىكمان لى دەداتەوہ.. دىت و پىرۇزبايى مەزن بوونى مرۇقمان لى دەكات. ئەوسا كارتىكى ترمان دەداتى و بە زانستىكى نوچ لە يەقىنمان نزيك دەخاتەوہ.. ئەوسا دەگەين بە كەمال.. لە كەرامەتى خۇماندا ھەست بە شكوى دەسەلاتمان دەكەين. جا بىورن كە من بانگھېشتى خوايەتى ناكەم و لەو بارەيەوہ زانىارىم كەمە.. چونكە روناكى ھىندە قولە كە ھەموو جەوھەرەكانى تىادا چىگە دەبىتەوہ.

من تىناگەم بۆچى مرۇقايەتى قىنيان لە بوونى خۇيان ھەلگرتوہ؟!.. ئەوہى سەرم دەسورمىنىت ئەمەيە كە ھەست دەكەم مرۇقايەتى زۇر ناھەقانە كەوتوونەتە تۆلە سەندنەوہ! ھەست دەكەم مرۇقايەتى وزەيەكى گەلىك مەزن بەكار دەبات بۇ لەناوبردن و قېرکردنى خودى مرۇقايەتى.. ھەست دەكەم مرۇق بە سروشت وركى لە مانەوہى خۇى گرتوہ.. ھەست دەكەم جەورو ستم و خۇپەرستى كوئج و كەلەبەرى ھەموو پۆژھەلات و پۆژئاواى داگير كىردوہ.. ھەست دەكەم مرۇق واز لەشەپ ناھىنىت و تا دواھەناسەى لە شەپدا دەژى.. ھەست دەكەم مرۇق لە شەپدا لاواز بووہ! جا بەو چەكانەى كە خۇتان زۆرى دەكەن، زىاتر ئابروى خواكانى خۇتان دەبەن. ھەست دەكەم سەركەوتو نابين لەم شەپەتان دژى نەزانىتان.. چونكە لە فەرھەنگى مندا ئىوہ گوناحن و من بەزەيىم پىياتاندا دىتەوہ. ئەم ھەستانە لە باوەرپو رەفتارى مرۇقەكاندا پەنھان دەبىنم.. لەم ھەستە زۇر سل دەكەمەوہ. ھەست دەكەم مرۇق گيانى پىس بووہ بە ھەناسەدان لەگەل سەگ و پشيلە و دىوو درنج.. زۇربەيان خۇيان لى بووہ بە شەيتانىكى بەدخوو و نەخۇش و بەراز پەرست. لە درۆ و بوختان و فىتنەبازىدا تووشى گورگى سەرەتان ھاتوون و كۆمەلىك نەخۇشى تىرىش وا بەرپۆدەيە بۇيان.. جا با پىتان بلىم: مرۇق ھەر دەمىنى، ھاتوہ و لەناوماندايە.. سەرى لە ئاسمانەو پىكانى لەسەر زەوى.. دەمىنى؛ بەرەو زاگرۇس دەچوو.. كات، بىستوو يەكەمى نەورۇز و سال ناديار! چونكە كات ھىشتا راوہستاوہ.. بەلام لەبەر ئەوہى ئىستاكە بىدارم؛ دەتوانم دلىياتان بكەم كە كات بىست و يەكەمى مانگى نەورۇز و سالى 2009 ە... بەلام من تەنھا خۆم دەبىنم.. ھەست بە تەنھايى دەكەم و داگير كراوم. نە گۇچانم لە دەستە، نە بەرگى سىپىم لەبەردايە و نە مەسىحەكان و ماريكانى جىھانىش لە دوامەوہن! تارىكى وەك دىوہزەمە زوو زوو دىت و خۇيم بەسەردا دەدات... منىش چنگىك لە زەوى و چنگەكەى ترمم لە ئاسمان گير كىردوہ.. گيانم بە ئاسمان و بە زەويدا ھەلدەكشى و دادەكشىت. بەلام نەمدەتوانى واز لە خەيالەكان بەيىنم، چونكە گيانم بىرى كۆچى دەكرد.. يادى ئاراراتى دەكرد. بۆيە ھەمىشە بىرو يادم لاي كۆچ كىردن و گەرانەوہ بوو بۇ ئارارات و مەنزىلگەى نوح.. چونكە تا دەھات زىاتر پاستىي ئەوم – لەوى ھەست پىدەكرد.

بوونی ئەوم لەوئ گریمان دەکرد. چونکە دەمبیینی لە راستیدا کوردوستان چۆل دەکریت و بە دەستی دیوەکان داگیر دەکریت. هەستەم دەکرد کورد لە دیاری خۆی رەدوو دەنریت، بە زۆر مرۆفەکان ناچار دەکەن دیار و میلەت و کەلتوری خۆیان واز لێبھێنن و دواى ھەوای ھەوەس و ویستی شیتانە بکەون. من ھەمیشە بێدار بووم، ماندو بووم و ئومیدی گەرانەووە لە گیاندا گۆش و پوختەر دەبوو.

ھەر لەو دەمی بەیانەدا؛ لە ژێر بارانی بەفردا خۆم پاک پاک شۆری؛ لە ولاتی بەفر-کە لە بیستویەکمە مانگی بەھاریشدا بەفر دەباریت.. وا نەزانن کە من بە ھەلە باس لە وەرزەکان دەکەم.. بەلام یادتان دەھینمەووە کە ئاسمان لایەکی تاریک و لایەکی تری رۆشن بوو. بۆیە کاتیک خۆم رۆوت کردەو، لە ژێر بارینی بەفرا سپی سپی ھەلگەپام.. پاشان رینگەم گرتە بەر- "بە خەیاڵ" بە دەم رێوہ چاوم چووہ خەو و چەند زیندە خەویکم بینی. لە خەوما حەزەرەتی نوح-م دەبینی دەروا؛ و کلپەو تۆفان و شەپۆل و بۆرکان لەگەڵیدا بە تەوژم دەرۆشین.. زەمین سام گرتبووی؛ دیو پەرستەکان لەرزە لەرزیاں پێ کەوتبوو، زەمین دەلەرییەووە.. لە پێر شەپۆل فینی لیدەھات و کەشتییەکی مەزنی قووت دەدا! لە پێر کەسیک دووچارى شیتیی ھاریی دەبوو و گری بەر دەدا لە بینایەک، یان کەسانیک خۆیان دەتەقاندەو، یان خەلکی بیتاوانیان دەکوشت، یان شینگیر دەبوون لە ھاوڕیکانی خۆیان و بە فیشەک ناو سکی دایک و باوکی خۆیان دەسووتاند.. لە پێر مندال دەبوو بە دوژمنی باوانی.. بیسکۆب دەبوو بە موختەدی و فریشتە دەبوو بە قاحبەى سەر شەقامەکان! و جەھەنەم تەنوروی تەنھایی بۆ خەلکی جۆش دەدا و ھەر کەسەو بەشتیک دژایەتی ھەر شتیکی دەکرد و دەبوو بە دوژمنی خەلکی و تاوانیکی دەکرد- راستی و تاوان و شەروخیر تیکەل بوبوو! بینیم تەبیەت تیک چوو، و ژینگەى دەروون و جیھانیش پیس بوو! چونکە کەس نوح ناناسیتەووە! بۆیە باکان، شەپۆلەکان، بۆرکانەکان توورە بوون. بگرە خودی ژیاں توورە بوو لە بینگە و خەونەکانی مندا.

لە یەکیک لەو زیندە خەوانەدا بوو، کە...! نازانم بلێم چی؛ خەلکیینە! دەشیت باوەرم پێ نەکەیت.. بینیم.. حەزەرەتی نوح تەقینرایەووە و بە دەستی تیرۆریستیکی نەخۆش ھەپرون بە ھەپرون بوو! بوورن، کۆچی نوایی کردوو، خوا عەفووی کرد.. خوا جەزاتان باتەووە.. بەلێ.. بینیم ھەر گەردیکی لەشی بە بوونەووردا ھەلاھەلا بوو و ھەرچی مێرولە و مەسیح و ماریاکانی جیھان ھەییە بە پەرت و بلاوی بەرەو ئاسمان ھەلپژان .. و زەمین خۆینی بەربوو.. بینیم ھەپرون بە ھەپرون بوو.. بوو بە ملیونەھا پارچەووە... بەلام مێرولەییەک لەمێرولەکان ھیچی لێ نەھات! ئەو مایەووە و تیک نەشکا. ھەر لەویدا کە ئەو کارە روویدا؛ واتە کاتیک حەزەرەتی نوح تیرۆرکرا لە زیندە خەونمداو؛ تیرۆریستیکی خۆی لەبەر دەمیدا تەقاندەووە!! من ھیندەى سەد مەتریک لێوہی نزیک بووم لەویدیوی پرەکەووە!.. بە چاوی خۆم واتە بە چاوی نووستو ئەو دیمەنە سامناکەم بینی. ھەر لەویدا بوو دلێ ھیندە تیژ و مەتین لە ھەوادا تەوژمی دەداو دەفری، کە بەر سینەم کەوت، راستەخۆ دلێ نووسا بە دلەمەووە... ھەموو گیانم سوور داپۆشرا! کاکیشان رۆشن بوووە لە قۆی ماش و برنجیی پەخشەووە بووی ئەودا! بەلێ- لەھەستکردن بە تەنھاییدا خەونی سەیر و ترسناک دەدی. نەمدەوێرا لە زیندانەکەشم ھەلێم.. چونکە ئەگەر بچومایەتە ناو مزگەوتیکەووە ئەکید یا دەریان دەکردم یان تیرۆر.. چونکە دەبوو بەوانیش بلێم کە خوا لە ئاسمانەو ئێوہ ھیشتا کړنوش بۆ دیو و ئیمام و بتەکانی خۆتان دەبەن و ھیشتا لە بت پەرستی نەجاتتان نەبوو. ئەمە

راسته؛ ئەوان نوێژ بۆ ئیمامەکانیان دەکەن نەک بۆ خواوەند لە ئاسمان. مرۆڤ روو لە ئاسمان نوێژەکانی دەکات، روو لە روناکی و نێر و میس پیکهوه روو دەکەنە خواوەندی خۆیان و ئازادیش لە بەرستندا! جا ئەم پەيامانە بە گۆیی کێ دەگات؟

ئیتەر چی بێت لە ئێوه نەپنی تەنها من و میرولهیهک ماینهوه.. لەسەر ریگایهکی تاریک .. لە مائیکی تاریکدا و لەگەڵ دەوروبهریکی تاریک بین.. دۆش دامابووم و نەمدەزانی روو لە چی ئاراستهیهک بکەم؟ بۆ کوێ بچم؟ روو لە چی لایهک بکەم؟! سەرم لیشیواوو؛ چونکه کارهساتی رووداوهکان، منیان دەحەپهساند، دە تاساندا! لە تاواندا رۆژیک که بیدار بوومهوه، بەر لە هاتنی جهژنی نهورۆژ- بە بیرمدا هات واز لە رەگەزنامەى نەروىجى (ولاتی بهفر!) بهینم. بە چاکم زانی ناسنامەى هیچ میلله تیک هەلنەگرم تا ئەو کاتەى ناسنامەى مەملەکەتى زاگرۆس یان کوردستانى مەزن هەلنەگرم. پاسپۆرتەکەم گەپراندهوه بۆ مەلیکی نەروىج و سوپاسی ئەو هەموو سالانەى ژيانم کرد لە ناو زیندان و گەلی بەستەلەکدا. که دیوهکان تیايدا وهچهکانی منیان تەعزيب دەدا. ئیتەر رووهو ئاسمان.. رووهو تیشکی خۆر پوی خۆم وەرگێرا.

بپارم دا خۆر بکەم بە ژینگه و پایتهختی ههستهکانم و ئەو بکەم بە مال بۆ قۆستنهومی ههستی جوانی. چونکه جوانی تەنها چهکێک بوو من شکم دەبرد لەو تەنهاییهەدا. ههستم دەکرد دەتوانم بە چهکی هونەر و جوانی رووبهرووی هەموو جیهان ببههوه. بۆیه وازم لە پاسپۆرت و رەگەز پەرسى و ئایین پەرسى و تاک پەرسى و بگره وازیشم لە ترس و خۆپەرسى هینا. بەلام نەمتوانی ههست کردن بەتەنهایی وهلاوه بنیم و لەناوی بەرم.. مەسیح ئاسا رووم دەکرده بازاری داوین بیسهکان و دیوهکان و چیرۆکی میوانداریتی حەزرتی مەسیح یادی خۆم و خەلکی دەهینایهوه؛ بهوانم دەفهرموو: "جاریکیان حەزرتی مەسیح دەچیت بۆ لای چەند کەسیکی تەرس. کاتیک که دهگهڕیتەوه بۆ ناو موریدەکانی ؛ ئەوان بە سەرسورمانهوه لە مەسیح دەپرسن: بەرێژ چۆن توانیت بچیت بە میوانی ئەو جۆره کەسانه ؛ که کردوهو ئاکاریان سازگار و لەبار- و باش نییه؟ مەسیح لە وهلامدا دەفهرمویت: دکتۆر بۆ لای ساغهکان ناچیت.

ئیتەر لەو سال و مانگ و رۆژانهدا ئاوا من و میرولهیهکی بی ولات و بیئالو بی پەیداغ، ماینهوه! دەشیت بە شیتیم بزانیته که من خاوهنی میرلەم و درهختی زەمان لەسەر سەرم پواوه.. بەلێ بە راستمه. من دوو دانە جەوههەری بەنرخم ههیه.. دوو کورم ههیه و یهکه میان داڤیدی ناوهو دووه میان یوسف. ئەوان دوو خواوهندی ژيرو جوان و تاییهتن.. من ئەوانم لە ئاسمانی حەوتەیه مەوه دابه زاندوه. من ئەوانم لە جیهانی فەنتازی و مۆتلهقی جوانیدا بەدی هیناوه. نەک هەر میرولهکان که گیانی غەدر لیکراوانی جیهانن.. بەلکو گیانی داھینان و شیعو ئەفسانەکانم ههیه. من تام و چیتێ ئینسپیراسیۆنم کردوه و لەگەڵ خواوەند ئیرووس و پرۆمیسۆس دواوم و زۆرانم لەگەڵ پۆستم و زۆراب و هەرقلیشدا گرتوه. باسی بەزین و سەرکهوتنهکانی خۆم ناکەم. تا ئێوهی خۆینەر خۆتان داواي نەکەن. من باسی شتیکی ئەوتۆ ناکەم. زۆر گرنگیش نییه من نوح بم یان نا لە لاتان!.. چونکه من لە کەرەمەتی خۆمدا ئازادم. من بەهەرم لە حەقیقەتی ئەبەدییهوه وەرگرتوه.

بۇيە بە چاكام زانى لەم ككتيبەدا تەنھا باسى سەفەرى گەپانەوہمتان بۇ بكام.. يان باسى خۇزگەي گەپانەوہ و پروژەي گەپانەوہ.. چونكە ككتيبى يەكەم واتە پەيامى خواكان تەنھا خەو نامەكانى من بوون بۇم گتپانەوہ.. وەك پتتاتم فەرموو؛ خەونەكان بئ سەرو سەمەرە بوون، نە ئەژماردەش زۇر بوون.. ليرەوہ داستانەكەم دەبیت بە پۇمان و چيروك و كورته چيروك. چونكە نيازەندەم ئامۇژگارى و بەسەرھاتى ئەو سالەتان بۇ تۇمار بكام كە تبايدا بيدار بوومەوہ. وەك چيروكخوان. چونكە سالەكان هيتا لە بىرى مندا وەستايوون و چاوەروانى منيان دەكرد روو بكامە پەرسنگاي خۇم. چونكە من دەتوانم ئەو ريزە بۇ خۇم بە پەوا بزاتم كە خۇم بكام بە پەرسنگاو كەشتى و نزرگە و ديئرى خۇم. چونكە من ريزم بۇ خواكانى خۇم هەيە. من منداڵ بە خواوہند دەزانم. جا وەلامم بۇ هيچ عەبديكى خوا نيبە گەر بيت و پيرسيت: ئەي كئ منداڵ و باوك و گيانى پيرۇزى دروست كر دووہ؟ چونكە من وەلامى زۇر لە پرسيارەكانم لەلايە.

من تا ئىستا هيچيكى ئەوتۇ لە مرۇقەوہ فير نەبووم.. بگرە لە ولاتى بەفر ديئەكان ديوارى ئەستورى شەختەيان لە دەور هەلچنيوم و ديوارەكان گوچكەي راستيان هەيە. دراوسيكانم دەتوانن بەبئ ياريدە گوئ لە ترپەي دلم بگرن. من باكم نيبە. چونكە من باوهرم بە كر دەوہى دزيو نيبە. چونكە بەرنامەكانى من پەوان و پەيام و مافيان تيايە.

جا هەرچيەك بلیم پيويستى بە پەنجە پاكيشان نيبە بۇ كات و پۇژ و مانگ.. چونكە من هەژدە سالە كەوتومەتە بەر لەعنەتى رق و كينەي ديئە بئ هەستەكانى مەملەكەتى بەستەلەك و مرۇقى لە بەفر دروستكراو و بئ هەست و پەزىل و بچووك كراوہ. بەئى مرۇقى نەرويچى كە هيتدە بيقيمەت و بئ نرخ و بئ ريز كراوہ كە هيچ قورساييەكيان نەماوہ. مرۇف لەم ولاتەدا هيتدە لە كەرامەتى دەديت - كە مرۇف تا رادەي خودكوژى قينى لە خۇي دەبیتەوہ. هەرچيەك دەبينم پاك و جوان و بە شەرم و بچوك خۇي لە كۆمەلەك جلى سەيرەوہ پيچاوەتەوہو خەندەكانيان بە وونى و بە سەرخۇشى و بە گيلى دین و دەچن و دەيانەويت بەرنامەكانى من تيك بەدن. زۇر بە سەختى دەوريان تەنيوم و دەيانەويت من بكام بە ئولە نورمان = واتە بە مرۇفكي دەبەنگ و بيھەست و رازى لە هەموو شتيك! وا دەزانن كەون يا بوونەوہر بەوہ گەورەتر دەبیت گەر بيت و بتوانن كۆشكەكانى مەملەكەتى جوانى - لە كەلەي مندا بروخيتن. منيش هەلدەستمە سەر پئ و وەك هەلۇ چۇن چنگ و نيشانەي دەكات بەيەك، وەك شەپۇليكى هەلۇشيئە - رادەپەرم و تەكانم دەكەم بە داد و ياسا و بەسەرياندا بە دەنگى بەرز دەيخويتنم. پتتاتم دەفەرمووم: ئيوە ناتوانن كەرامەتى من بچوك بكامەوہ.. دەتوانن تەنھا بكاموژن، ليم بەدن، برسيم بكام.. بەلام من لە جەورو ستمى ئيوە تيناگەم بەرامبەر بە گەلى نوح! نازاتم بۇچى مرۇقى نەرويچى شانازى بە تەرەس و پرنديەكى وەك سەدام حسين و عەلى كيميائىيەوہ دەكەن! نازاتم بۇچى ووشەي كورد لەسەر زمانى هەموو پۇژئاوا و پۇژھەلاتيبەك تفت و زەهرين بووہ! بۇچى پشتتان لە باوانى خۇتان كر دووہ! من نازاتم!

پيويست ناكات لەو بارەيەوہ زياتر بلیم. بەلام حەز دەكەم بە گەلى نەرويچى بلیم: من مرۇقم. ئازادم. لايەنگرى لە حەق و جوانى و راستى دەكەم. روخانى من روخانى مرۇقە. كەوتنى من داتەپينى شكۆي

مرۆقايەتى و نيشانەى لەناو چوونى دادو حەق و راستى و جوانىيە. جا فەرموون ئەمە مىلى من و ئەوەش تەورى ئىو. من زۆرم فەرموو و ئىو گويى خۆتان لىكەر كردم، سەرو رووى خۆتان شارەدوانى و تەنھاتان كردم و زاخاوى دنياو قىامەتتان كرد بە جەرگ و دل و بىرو وىژداندا . منىش بە ھەر زمانىكى شياو يان توورە يان ھىمن - بە زمانى ئەوان دوام و گلەييم لەوانكرد. بەلام ئەوان لە خۆشيدا دەستەكانى خۆيان لەيەك دەسوو و لەبەر خۆيانەو بە نەپنى، بە يەكترييان دەگووت: ئىستا نا تاويكى تر لوتى نوح لە بەردى ئەلھەد دەدات و دەمرىت. چونكە لەسەر كارى تازە، زەھرى مشكيان بۆ رۆدەكردم.. وايان دەزانى بەو دەرم! من بەھەر زمانىك لەگەل ديوو ديوپەرست و سەگپەرستەكاندا دوام. گلەييم لەخۆم نىيە لەو بارەيەو. باسى جوانىم بۆ كردوون. بەلام ئەوان ھەرگىز بە چاوى مرۆف تەماشاي منيان نەكردو. ئەمە راستىيەكە كە خۆيان بەر لەمن دەيزانن.

تابلۆ رىنكارنەيشن = دووناودونبوونى گيان

كاتىك كە تەواو بىدار بوومەو. وەك چىرۆكخوان دوو جار بەسەر پەيامى خواكاندا چوومەو و ھەلە چنم كرد و كتيبەكەم بلاو كردەو. ھىندە ماندو بوووم كە تواناي رۆيشتم نەمايو. ھەستم دەكرد ديوەكان دەورەيان داوم و دەست و پى بەستيان كردوم و نايلەن لە زىندان دەرباز بم. چونكە وەك فەرمووم، من وەك چىرۆكخوان بۆ ھەژدەسال دەچوو زىندان بووم. جار ناچار ھەستم بە كەمىك ئازادى دەكرد و دەھاتمە دەرى لە ژورەكەم و لە ديوەكان توورە دەبووم؛ دەمفەرموو: بە نوستوويى و بىدارى - بە شىتى و بە ھۆشيارى - بە خەون و بە راستى - بە گيان و بە لەش من پىرشاليار و خواكان و پىغەمبەرەكانم ديو. من پەيامى ھونەر و جوانىم پىيە. دەمەويت داواى ئازادى بۆ ميلەتى زاگرۆس و ھونەرى خۆم بكەم. داوا لە كى؟ لە ديوەكان؟ ئەم ھەستە ئازارى دەدام.. ئەم ناتوانايە زويى دەكردم و پەشموردە لە خۆم و لە باوەرى خۆم دەروانى.. چونكە مرۆف داواى ماف لە ديوەكان و لە ديوپەرستەكان ناكات. بەلام دابى ئەمپرووى ژيان لەسەر ئەم گوى زەويە و ھايە.. چونكە ديوەكان فەرمانبەر و رابەرن!

دەشىت ئەوان لە وەلامدا بەمن بلىن: " جا تۆ كە خواناسيت، و وادارىي ئەوەيش دەكەيت گوايە پىغەمبەرانىش دەناسيت؛ بۆچى داواى ماف و ئازادى لەوان ناكەيت؟". منىش دەفەرمووم: ھەر داوايەكى رەوا دەگات بە جىگەى خۆى.. ھىچ داوايەك، ھىچ خۆزگەيەك لەناو ناچىت. خۆزگەكان دەتوانن فرمان بەسەر ديوەكاندا بكەن. چونكە ديو ھەميشە دەبىت مل بدات. پەيامى من ئەگەر بە ئىوەش ئەگات، دلنىام دەگات بە رەحمى بوونەو. بۆيە مرۆف پىويستە لەسەرى داخووزيەكانى خۆى دەبرىت، دەنا وەك ئەو وايە مرۆف ھاتبىتە ژيانەو تەنھا بۆ لەو دەرىن و بەس.

خەلكىنە مەترسى ترين و بەژانترين زىندان ئەو زىندانەيە كە بەھەلە مەحكوم دەكرىت و تيايدا بەھەلە داوهرى دەكرىت. جا با جىگە ناو مالى خۆشت بىت.. جا - تا كەسى گومرا نزيكترين كەس بىت لىتەو، ژانى زياترە. مرۆف لە ھەر جىگەيەكدا بوو قوربانى بەھەلەدا چوون و داوهرىكردى ھەلەى ئەوانى تر؛ لەويدا زىندانە و لەناو ئەو خەلكەدا ژيانى بە ھەدەر دەروات.

پۆژەکان زوو تىدەپەرىن و تا دەھات زياتر من يەكم دەگرت لەگەڵ گيانى حەزرەتى نوح -دا. بۆت ھەيە وەك خوينەر ھەست بەكەيت كە پارچەكەى ترى لەشم كە لە دەرەوى ژوورەكەمدا بوو، خودى گيانى حەزرەتى پيرشاليار يا حەزرەتى نوح بوو! يان گيانى ھيوماي پەيامھيتى پوناكى و فرىشتەى نەمرى بوو.. چونكە بە ويستىكى بارا سايكۆلۆژى تواناو دەسەلاتم ھەبوو ئەو نىوانە دوورەى نىوانمان لاپەرم.. توانام ھەبوو لەھەستى باكاندا ھەست بە سرۆشى ئەو بەكم.. ھەستم دەگرد تەنھا باكان مامۆستامن.. تەنھا ئەوان سرۆش بەخش و رابەرى ھەستيارى و گۆشكەرى باوەرمن. توانام ھەبوو لە سرۆشى ھونەردا بە خەيال و ھەست و نەست ئاويتەى گيانى ئەو بجم و راستى لە ديدەگاي ھونەرەو ھەلسەنگيتم.

ئىستا من ھىچ نىوانىك لە نىوان خۆم و ئەودا بەدى ناكەم، بۆيە دان بە بەھرە و سرۆش و رينكەرناشووندا دەنيم و دەفەرمووم: من لە ھونەردا گەيشتووم بە عىرفانى خۆم و لەخۆمدا نوح دەبينم دەژى. جا با راستەقىنە لە ديدەگاي ئىویدا وھا بىت كە دەتانەوى و بە سوودى ئىوە ناشى من بگەرپت.. چونكە مرۆفكى وەك من جوانپەرس ھەميشە ھەست و نەستى ئاويتەى راستىيەكانە.. بەلام جيگەى داخە كە راستەقىنە دەيان روو و رەنگ و جەوھەرى ھەيە.

بەلام من زۆر دۇنيا ھەست بە سوپى دووپاتبوونەوى ژيان دەكەم. ھەست دەكەم من خاوەن ھونەرىكى تايبەتم. ھەميشە شانازى بە مرۆفكى خۆمەو دەكەم و دەشيت ئەركىكى گران بىت بۆ من كە گيانى حەزرەتى نوح لە مندا تەوژم دەدات. بەلام ئازارم نادات. جا ئەوانەى كە دژى راکانى من؛ با ديوەكانى دەرۋنى خۆيان ريشەكيش بەكن. چونكە ئەوان چاوەكانى راستەقىنەيان كويز بوو، تووشى بەغىلى و گومان و بىباوەرى بوون و بەسووك تەماشاي ئايين و پيغەمبەرەكانيان دەكەن. بۆيە لەو ماوەيدا كە من تيايدا بىدار بووم؛ زۆر شت پويەدا. شتى سەيرا!

ھەر لەو ماوەيدا بوو كۆترىك ھات بۆ لام. من ئەو پۆژە لەبەر دەرگاي زىندانەكەمدا لەگەڵ پاسەوانىكدا وەستابووم و قسەمان دەگرد.. سەيرمەرد كۆترىكى نەخشىن بەلەكى سىحر ئاميز لە جوانيدا -ھات و سلاوى لەمن كرد و لە نزيكەو نيشتەو. من دۇنيا بووم كە ئەو كۆترەم بەر لەو كاتە ديوو. كۆترەكە زۆر ماندوو بوو، زۆر ترساو، زۆر نەخۆش.. پى دەچوو لە دەستى تيرۆريست دەرباز بووبىت.. ترس قەبارەى ئەوى ھىندەى جوجەلەيەكى خۆى بچووك كرىبوو.. توشى نەخۆشى ئەنفلۆنزاي بالندەش بووبوو.. ھاتبوو تا پەيامى بالندەكانى جىهان بە حەزرەتى نوح بگەيەنيت؛ " ئەم چىرۆكە راستىيە - و گەواھىشم ھەيە". من زوو تىگەيشتم كە كۆترەكە ھاتوو بە ميوانى من.. بەر لەو دەرى دەرگاي مالى بۆ بەكەمەو - دانم بۆ ھىئا، وامزانى برسىيەتى يا تىنوويەتى.. بەلام ئەو ھاتبوو بە ميوانى بۆ لای من.. تا يادم بەينيتەو. لەبەر ئەو دانى رۆكراوى نەخوارد. پاشان دەرگاي مالم بۆ كرىو؛ و ئەويش وەك بوونەوهرىكى فېمىنين بە دۇنيايى وەژور كەوت و راستەوخۆ بەرمو ژورى نوستن و كارى من چوو. لەو ژوورەدا ھەفتەيەك ماىو. ئەو ھەفتەيە پىكەو ژيائىن. من زۆر بەختيار بووم بە ھاتنى ئەو ميوانە نەشميلانە و نازدارە. ئەو ھەلگى زوربەى رەنگەكان بوو. مل و پشتى سەرى - شىنى سەوزباوو كۆژەكەيى؛ بالەكانى بەلەك و شاپەرى بال و پەرى نوادەى تىكەل بوون بە رەنگى ئۆكەر و قاوھى و سېى سېى.

لەو ھەفتەيەدا چەند وانەيەکی فيئری دراوسێکانیشم کرد.. لەوانی گەياند کە جيهانی بالئە پەيوەندييان ھەيە لەگەڵ مندا و پەياميان پڻيە بۆ بوونەوەر. ھەروەھا ھاوسەرەکەم کە زۆر دژى ھاتنى ئەو ميوانە بەپێزە بوو، تىگەيى و فير بوو کە (بۆن) ھەرگيز لەناو ناچيئت. ھەروەھا منداڵەکانم فير بوون کە من ھاوړي تايبەتم ھەيە و زۆر بە پيزەوہ چاوديري کۆترەکەيان دەکرد و ھەوليان دا ببن بە ھاوړي و منداڵەکانم بە ھەنديک لە ھاوړيکانى من خۆشحال و خۆش بينن.

کۆترەکە زۆر نا دلنيا تەماشاي دەکردم.. تا پۆژى ھەوتەم ھيچى نەووت.. پۆژى ھەوتەم کە وەک ھەر پۆژيکى تر ئازاديم بەو دا تا لە دەرەوہى مائەوہدا ئازاد بيئت، و ھەميشەش دەرگام بۆى کراوہبوو.. پاش ئەوہى کە پەيامەکانى خۆى گەياند گەرايەوہ بۆ جيهانى خۆى. کۆترەکە ژمارەيەکی لە پي کرابوو - ژمارەى پيى 429 بوو.. کە نيشانەى تەمەنى ئيستاي من بوو - لە شوبھاندن بە تەمەنى نوح لە ھەميشەبييدا. پي دەچوو کۆترى يەکيک لە کۆشکەکانى سازادەى ولاتى بەفر بيئت، يان خودى مەليک!

دئويک کە لەو دەورو بەرە خۆى مەلاس دابوو، زۆرى پي ناخۆش بوو.. ھەزى لە ھاتنى کۆترەکە نەبوو.. بۆيە کۆترەکە تەرە بوو و دواى پۆژى ھەوتەم، منى دلنيا کرد لەوہى کە ناگەپيئەوہ.. بەلام من تا سى پۆژيش ھەر چاودەري بووم. بۆ؟ نازانم! بەلام لەو ھەفتەيەدا، کۆترەکە چاک بووہوہ - ترسى رەوييەوہ - ھەستى بە ئامان و دلنيايى و ئازادى کرد. قەبارەشى گەرايەوہ دۆخى جارانى، چونکە من پەيامەکانى بالئەم لە کتیبى پەيامى خواکاندا تۆمار کردبوو. ھاتبوو بۆ پيرۆزبايى و سلأو ليکردنم. چونکە زۆر لەميژ بوو دەزمانى کە لەقلەقى پيرۆز لە گيانى مندا پەيامى بوونەوہرى بالئەدەيە. ئيتر ھەستم بە کەرامەتى خۆم کرد.. پۆژ لە دواى پۆژيش زياتر خەونى زياترم دەدى و چاتر چەقم دەبەستە سەر ئەو ھەستانەى کە بەر لەش و لەوحى خەيال و باوہرم دەکەوتن.. تا دەرئەنجام راستەوخۆ دواى بەسەر چوونى نەوورۆزى ھەمان سال. ھەلۆيەکی سيبى مەزنى تيشک شيوہم بينى.. واتە عقاب بە زمانى کوردى(ھەلۆ=دال - باز).

ميرولەيەکی بچکۆلانەى رەشيبيست - لەناو کتیبى ئايينى پيرۆزى - يوريبيا - وە سەرى دەرھيئاوولەسەر شانى راستم لەنگەرى گرت و فەرمووى؛ مەرچ نيبە مرؤف تا رادەى پيغەمبەرى سەرکەويئت لە پيئاوى ئەوہدا گووى لى بگيريئت! مرؤف دەبيئت دلنيا بيئت لە مرؤقى خۆى و سەنگينى خواکانى - ئەوسا دەتوانيئت وەک مرؤقىكى سادە - وەک ھونەر مەنديک - وەک ئافرەتيک يان پياويک - ببئيئە ئەندامىكى بچکۆلەى ناو ميللەتى خۆى.. تا بتوانيئت لە کەرامەتى خۆى رازى بيئت و بويريئت دەربارەى ھەست و سۆزو کردەوہکانى خۆى بدويئت و بفرموويئت و بليئت. گرنگ ئەوہ نيبە ھەر ھەموومان بين بە مەشخەلى باوہريکى نوي.. گرنگ ئەوہيە بتوانين لە يەکتري تيگەين و چەپکى گول لە ژيانماندا بە ديارى لە دلسۆزيکەوہ وەر بگرين و نەبين بە گالئەچيى يەکتري.. گرنگ ئەوہيە بتوانين لە گوناھە بچکۆلەکانمان خۆش بين و فير بين تا بە ناوى خواکانەوہ گوناھى مەزن نەکەين. چونکە ئەوان گوناھەکانى ئيمەيان ناويئت. خواکان ھەزيان لە سزادان و تاوان و شەر نيبە. جا مرؤف پيويستە بە ئاگا بيئت لەوہى کە شايانى ئەوہيە لە ژياندا چەند چەپکە گوليکى لەلایەن مرؤفەوہ پيشکەش بکريئت، نەک لەلایەن ديوہکانەوہ.

رۆژيكيان.. سالى ئەمسال.. كاتىك كە گەيشتمە سەر ترۆپكى عىرفانى خۇم؛ خۇم لە شكۆى خۇمدا بىنيەۋە و ھەستە بە نەشئەى بەختەۋەرى كرد. ۋەك ئەۋەى چاۋەرۋانى شتىك بكەم! ۋەك ئەۋەى لە سرۇشدا پاكژ بوۋىتمەۋە. ھەر لەو رۆژانەدا بوۋكە چووم بۇ زيارەتى دكتورىك، بەوم فەرموو: پىۋىستە ۋاز لە نەخۇشىيەكانتان بەئىنن. من ئەو كەسەم كە ھاتووم تا رادەى زەبر بەكار بردن؛ تكاتان لى دەكەم تا رىگەم بەن، نەخۇشىيەكانتان لە رېشەۋە ھەلكتىشم. چونكە من دەرمانى نەخۇشىيى "ترس لە بىگانە"م لە لايە (ئەم نەخۇشىيە نەخۇشىيەكە گەلانى بەستەلەك توشيان دەبىت، كە دوچارى ترس دەين لە بىگانە - نەخۇشىيەكە كە مرؤف ھەراسان دەكات).. من ھاتووم پىتان دەلئىم پىۋىستە لە گۆرۋانى سروشتتان نەترسن و بويز بن. من ھاتووم بە زمانى پىغەمبەرەكانتان بۇتان دەدويم.. ئەگەر باۋەرپتان بەۋە نىيە كە من نوح - م؛ ئەۋا پىتان دەفەرمووم؛ من ئەوم لە دوۋىاتبونەۋەى گياندا لە ئىلھامدا. من ئەوم؛ ئەگەر نا، ئەۋا ئەو لەمن بوۋە. من درەختى زەمانم لەسەر بالى فرىشتەكانى ئاھورامازداۋە پىگەيشتوۋە. ھاتووم و دەمەۋىت جىھان بەرەۋ عىرفانى ھەشتەم بەرئى بخەم.

دكتورەكەم زۆرى پى خۇش بوو؛ گەرچى كەمىك ترس و سامى لىنىشت؛ تىگەشت كە شايانى ئەۋەم گويم لى بگىرىت.. چونكە بەوم فەرموو: بە شكۆ و شىۋە و جەۋھەرىش؛ خۇم لەھەر مرؤفك تەندروست تر دەبىنم. رىگەم بەن دەنگم بە جىھان بگەيەنم.

كاتىك كە لە سەردانى دكتورەكەم گەرامەۋە؛ كەمىك لەگەل خۇمدا دانىشتم. يەك دوو شىعرى جوانم ھەلبەست بە بالاي خەيالدا.. چەند شىعەرىكى ناسك و بە سۆزو ھەست بزوين و بىرېزوينم نووسى. پاشان تەماشاي ئاسمانم كرد، كە مانگ تىايدا پىر بوو. يان دەبوو پىر بىت.

ھىندەم نەزانى.. لە نىۋ تىشكى ۋوشەكانى ئەنفال و گيانى زىۋە و ھەلبەجەدا يەك ھەئۇ سېيى سېيى مەزن دەرىپەرى و بە تەۋژم لە دەۋرى سەرم سوۋرا.. سوۋراۋ لە پىچ و خەمىدا يەك درەختى مەزنى لە سەر سەرم نەخشاند.. كە ۋەك ھەئىيەكى سېيى دەرکەوت لە پىشدا.. پاشان دەستى بەرگى تازەترى كرده بەرم، سېيى سېيى.. كە لە ئىسكى نەرمەۋە كراۋى ئەنفال بۇ من چىرابوو-بە نەرمى.. كردييە بەرم و پاشان بلند بلند بەرەۋ لاي شىركۆ بىكەس ھەلپىرى.. پاشان گويم شل كرد بۇ مەقامىكى مەرزىيەى نازدار و جوان. پاشان بە رىگا رۆشەنەكانى خەيالما كەۋتمە گەر.. دەستم دايە گۇپالە خەيالئىيەكەم Gizel كە ئەۋىش لە ئىسك و تروسكى ھەلبەجەۋ ئەنفال و زىۋە دروستكراۋوو. بۇنى نىرگىزى بەھارم لىدەكرد.. كاتىك كە بەرئى كەۋتم (ھەر بە خەيال) تارمايى ۋەك دىۋىكى مەزن؛ زۆر مەزن ھاتە بەر دەم. بە دەنگىكى شىر و مېتالىك نەراندى، ئەحمەقانە تىي خوريم! وتى: زەلام تۆ كىي؟ منىش بە دىۋەكەم فەرموو: من شكۆى زاگرۆس و ئاراراتم. من گيانى نوح-م و دەمەۋىت كەشتىيەكى نوئ لە زاگرۆس بنىات بنىم. تا مرؤفەكان لەۋىج باسى داد و ياسا و ماف و ئازادى و عىشق لە قووتابخانەى من فىر بن.

دىۋەكە وتى: بەلام بۇت نىيە بى رىز تەماشاي من بكەيت. فەرمووم: جەناب، من ھەرگىز بى رىزىم بەرامبەر بە بەرامبەرەكەم نەكردوۋە. ۋەلام دانەۋە نىشانەى رىزە. جا ۋەلامىش لە خۇيدا پاداشتە بۇ تۆ؛

بۇ ھەر مەخلوقىك. ووتى: ئايا دەتوانى بە ووتارەكانى من بلىتت فەرموودە؟ فەرمووم نەخىر.. چونكە فەرموودە لە زمان و فەرھەنگى دىودا بوونى نىيە. تۆ تىتى ناگەى.

تارىكى دەستى گرت بەسەر ھەموو پۇشنايى سەر شەقامەكاندا؛ ھەموو دىناي لى تەنىيم. بەلام من دەربەست نەدەھاتم.. دەپۇيىم و بە گۇپالەكەم ھەولى دۇزىنەوھى ھەنگاوى دوومم دەدا.. دەپۇيىم و بەفر دايدەپۇشىم.. زوقم دەيكردم بە چلوورە و باكانى رۇژھەلات و رۇژئاوا دەيانلىسامەوھ.. لەو رىگەيەدا دەبووم بە دار سئەوبەريكى سىي و پاشان گياندارانى برسى دەھاتن و لە گۇشتى بە شەختە بووى لاشەميان دەخوارد.. لەولاشەوھ گيانى كرمۇلەبووم چنگى لە ھەورەكان گير دەگرد و بە ئاسماندا ھەلدەزنى و بە دواى ئاسمانى ھەشتەمدا دەگەرا..

شتى زۆر سەيرم دەبىنى! لەو شىعرانەدا گيانى ئاھورپامزدام بىنى.. گيانى ئەناھىناي فرىشتەو رابەرى گيانى پاك بۇ بەرزەخ. بۇ ھەمىشەيى. لە سەماى ھىلەكانى ژىر پەنجەمدا، لە نەخشى نووسىندا؛ سەماى فرىشتەكانم دەدى؛ سەماى فرىشتە بىيالەكان.. ھەر ھەموويان بە بىيال، لە ھەستكردن بەكەمىدا لە دەورى من- بە خەيال ھەولى فرىنيان دەدا و تەماشاي منيان دەگرد. منىش ھەستم بە گوناحەكانيان دەگرد.. چونكە كەم باوەر بوون. باوەرپان بە كەرامەتى مرۇقى مەزن نەبوو.

ھەمان دەلە دىو كە ھاتە سەر رىگەم، پەلى مندالىكى تۇقيوى لەدەست بوو؛ مندالەكەى لە ھەموو شتىك ترساندبوو.. مندالىكى تۇقيوى پى بوو.. پاش ئەوھى كە لە دلەو بە نيازى پاك سلاوم لە دىوھە كەرد.. بە دوايدا بۇ مندالەكە چەمامەوھو فەرمووم: من ناوى تۆم لە بىرە كچى جوان، ئەى تۆ من دەناسىتەوھ؟ مندالەكە زۆر حەزى كەرد لە وەلامدا بلىت: بەلى. بەلام لە ترسى دىوھەكە نەيوپرا وەلامم بداتەوھ! بۇيە بۇ دلنيا بوون لە گومرايى بۇچوونم؛ لەوم پرسى: حەز دەكەى لەگەرانەوھمدا چوكلىتت بە ديارى پىشكەش بكەم؟ ھەلبەتە ئەگەر نەكت رىگە بدات!.. مندالەكە سەرى لەقاند، لە ترسا خۇى نوساند بە نەنكىيەوھ.. منىش دلەم رەنجا. بەلام مندالەكە نەيتوانى تەنانەت دواى سەر لەقاندنىش وشەيەك دەربىرپىت.. ئەنجام بە دواى مۇرەو چپە و وەلامى نەنكىدا ووتى نەء. بەلام، زەردەخەنە لە تەماشايدا ديار بوو. دىوھەكە بە تەماشاي مۇرەوھ؛ لە تەماشايدا تىي گەياندم كە دەتوانىت مندالەكانم تىك بشكىنىت. منىش لە تەماشايەكى ھەلۇ ئاسادا بەوم فەرموو: كەس ناتوانى چارەنووسى كەسىكى تر بگۇرپىت. چونكە مرۇق بە پىي تەماشاكانى بەھرى زانستى خامۇش لەوانى ترەوھ فىر دەبىت. بەلام دىو؛ لەبەر ھۆكارى دلپىسى و گومان و درۇگردن - ناتوانىت فىر بىت. چونكە جەوھەريكى ئاسوودەى نىيە دىو. زۆر ترسام لەو رىگەيەدا؛ كاتىك كە مندالەكە ھاتە سەر رىگەم و باوھشى بۇ نەكردمەوھ! بە دىوھەكەى نەنكىم فەرموو: دلنيا بە ژيان بىس بوو. بەلام من دەتوانم پاكى بكەمەوھ.

فەرموون ئىوھو ئەو شىعرانەى كە ھۇنىمەوھ لە كاتى بىنىنى ھەلۇى تىشكدا: 1 ھاتنى ھەلۇ

ھەلۇ ھاتوھ؛ ھەلۇيەكى پىر!

كەسانىكىش دىن - كە پەيامى ئەويان پىيە..

من ئەوم ديوە.. من ئەوم.. من پەيامى ئەوم پىيە.

ئايا دەزانن ئەو كىيە؟ ...

ئەو؛ منم؛ منىش باسى ھەستى باكانم پىيە و باوەرم وايە كە راستە: باكان دەدوین؛

درەختەكان ھەست بەبوونى خواوەند دەكەن..

زەمین لەسەر پىشتى ماسىيەكە يان حوتىكە.. يان دەشىت زەوى خپ نەبىت.

دەشىت ھەژىياپەك دەورەى ئاسمانەكانى دابىت! كى دەزانىت؟

2 پەيام

ئەگەر بىت و وشەكان نىشتىمانى خۆيان تەوہ لا كەن؛ دەمرن.

چونكە نىشتىمانى ئەوان دەرونى ئاسمانەكانە.

ئەگەر خواوەندىش ئاسمانەكان جى بەيلىت؛ دەمرىت..

چونكە تووشى نەخۆشىيى يادکردن و دەردى دوورى دەبىت.

3 خانم

ئەم وشانە جوانن!؟ لەتۆ دەچن ؟

ئەگەر دان بە جوانى خۆتا نەئىت؛ ئەوا،

وشەكان لەمن زىز دەبن.

چونكە ئەوان؛ جەوھەرى جوانىيەكانى تۆن.

ئەوان؛ لە خەندەو وتە و تەماشاكانى تۆ لە دايك دەبن.

4 پرۆژە

ئەمشەو بە خەيال..

لەشكرىكم لە ئافرەتانى جىھان بىك ھىنا..

سەدو يەك ئافرەتى سامۆرايى مەتىنى سىي سىي؛

وەك فرىشتە سىيىيە بىئالەكان - لەدەورم دەگەران.

منیش... له بهرگیکى پۇشنى سېیدا؛ جىزلىكى "گۇپالىكى" له ئىسك دروستكراوى ئەنفال و ھەلەبجەو زىۋەم لەدەست بوو.

بۇنى نىرگىز و بەھارى لى دەھات..

دەرپۇشتم؛ سېبەرەكەم.. تا دەھات زۆر و زۆرتەر دەبوو.

كاتىك ئاورم دايەوہ.. بېنىم، يەك سوپاى فرىشتە پۇشى مەشخەل لەدەست و بى بال لە دوامەوہ بوون..

لەگەلما دەگەرپانەوہ بۇ كوردوستان.

كە له خەون و خەيال بىدار بوومەوہ؛ نوئىژىكم بۇ گيانى ھەلەبجەو ئەنفال دادا.. بە مىللەتى خەيالىي خۇم فەرموو:

با ھەندەران جىگەى ئەنفال و زىۋە و ھەلەبجە پىر بکەنەوہ.

كە له خەوى سەر پىگا.. له خەونى سەفەرى گەرانەوہدا-سەرخەوم دەشكاند...

گيانم چىنگى له ئىخەى ئاسمان و زەوى گىر دەکرد و ھەر بە خەيالىش شارىك، گەلىك، نەوہىەك، يا مىللەتىكم گۆش دەکرد- نمونەى- پۇلابى.

5

پۇژىكيان، له پىگەى گەرپانەوہمدا بۇ زىندانەكەم؛ ئافرەتىكم بىنى، خۇى نىشانى من دەداو، بە تەماشاو نىگا، داواى لىكردم سلاوئىكى لى بکەم.

منیش.. له ناوہندى شەقامەكەدا.. كىرئوشم بۇى برد و بە دەستورى ھەموو ئايىنىك نوئىژم بۇيکرد. پاشان فەرمووم: بۇ نايەيتە سەر پى؟

فەرمووم: پىگاكانى من دلئان ھەيە و خاوەن ھەست و نەستى خۇيانن.

دەزانم تۇ بىر ناكەيت وەك من ھىندە بىپىشو پىگاكانى حەق بىرپىت، و عاقىبەت پاشگەز دەبىتەوہ.

فەرمووم: بەلام ئەگەر بىتتە سەر پى؛ ئەوا باسى سەفەرى گەرپانەوہت بۇ دەكەم. ئەوسا باسى لەشكرەكەى خۇمتان بۇ دەكەم.

چونكە لەشكرى من ھىندە نادىبار و نامۇ و گەردىلەيە كەس نايىبىتت. لەشكرى من مېرولەكان و باكان و ھەورو بروسكەن. لەشكرى من كلپەى تىشكى مېرەو؛ كەفى ھەلچووى لغاوى ئەسپى شەپۇل و پەنگى قەترانى حەژىاي تارىكى زەريايە.

من سَلْ له رِيْگاكان ناكه مه وه .. چونكه من رِيْبين و رِيْناس-م .. من باوكى دُوْعاو ماريكانم.

ئهم شيعرانه و يهك دوويهكى تر؛ بوونه سرؤشى دواى بينينى عقابى تيشكى سبى .. به لَام هيشتا بهردهوام بووم. هيشتا شهو بوو، جگه له هه لَو شتيكى ترم نه بينى ... دمه و ناشتان .. كاتيک كه خور له نيوهى رُوژدا بوو؛ فريشته يهكى زامدار هاته سهر ريگه م .. فهرمووى: ده توانى كه ميک بمشيليت؟

فهرمووم به لَو؛ به لَام شيلانى ته و او و دروست، شيلانى گيانى له فهرهنگى مندا وها نييه كه ئيوه ده يکه ن. بويه باوه ريناكه م بتوانم شفات پچ بدهم و شيلانى من سوو ديكى ئه و تووى هه بيت. فهرمووى: قه يديناكات چونكه كه ميک ده ترسم .. ههر بهم به رگه وه بمشيله؛ با زامه كانم نازارت نه دات. بويه بهر له وهى دهستم بهر شانى بکه و يت؛ به خه يال كه و تمه شيلانى گيانى .. به ئاسته م، به هه ناسه، لا مليم گهرم کرده وه و پاشان هيدى هيدى دهستم هينا به پرچى زهر دو خاويدا ...

پاشان بلوسه خور ييه كه ي به ريم - كه شينى كالى ئاسمانى بوو، به دهم شيلانه وه داكه نى .. زور هيواش؛ چونكو نه با په شيمان بيته وه. پاشان يه كه يه كه قومه چى كراسه كه يم کرده وه تا به رى پيى؛ كه رهنگى ئه و كراسه يش هه مان شيوه رهنگى شينى ئاسمانى و به په له ي هه ورين - نه خشين بوو .. كاتيک كه سوخمه و ده رپيى ژيره وهى به ده ستى خو ي داكه نى - كه هيشتا له به ريدا بوو .. دهستم به سكيذا ده هينا و سوورم دها به گي رانى دهستم به پشت و سمت و سكيذا .. به ران و شان و قول و لامليدا ... كراسه كه ي له ژير پييدا - ده تگوت ئاسمانه؛ ههستم ده كرد له سهر په له هه وره كان راوه ستاوين ... پاشان روني نيرگزم هينا .. ئينجا هيواش هيواش ده مشيلا و به ويستى خو ي، كه ئاو يته بوو به ويستى من .. نه غمه ي مؤسيقا يه قى گيانى له ده روني هه ردو كماندا .. له ژييه كى ئوخزن به خشا؛ ده بيسترا. هه ناسه كانمان گهرم داده اتن .. تا توانيم، تا راده ي خو گرتنى فريشته زامداره كه به پيوه .. ئه وم شينلا؛ تا ئه و كاته ي له جيگه ي خو ي به ئه سپايى راکشا و چاوى جووه خه .. له خه ونيدا منى روشن ده بينى.

كاتيک كه ديوى تاريكى هه لى كوونايه وه سهرم، له و تاريكيه دا هيج پارچه يه ك و شوينه واريكى من ديار نه ما! نه مزانى چون! شيوه م ناديار ده بوو كاتيک كه ديو ده هاته سهر ريگه م .. به لَام كاتيک كه دوو مندال به ره و لام هاتن و به خو شيه وه بانگيان لى كردم؛ ئيتر دننيا بووم كه روشنايم تيدا ماوه. به لَام زه برى هاوارى ده له ديوه كه، هه ردو و منداله كه ي ره ق راوه ستان و له ترساندا توانايان نه ما هه نگاو به ره و لاي من هه لني ن .. منيش هيجم نه ووت و نه فهرموو .. چونكه ديوه كه بى مه عريفه ت بوو، هيج ده ربارى ري زليتان له خو ي و له وانى تر - له قوتابخانه فير نه كرابوو. بويه به هه ردو و كيژوله منداله كه م فهرموو: هه لبه ته پيگه وه ده ويين. چونكه منيان ده بينى. نه متوانى باسى هاتنى هه لَو بُو منداله كان بکه م ... به لَام بُو ئه وهى سهرتان لى تيك نه دهم، ده توانم بلنم كه هه لَو و جالجالو كه و له قله ق و بالنده كان گشتيان به شيكن له سي به رى ئه و ته و ژمه ي كه بوونه وهر ده رپسي ت و من زور جار به جالجالو كه له په يامى خواكاندا له باره يه وه دواوم.

ميرو له يه كى خواناس و په رستار فهرنووى: باكان په يكه رى خوا وه ندن .. مؤسيقا هه ست و نه ستى ئه ون .. دهنگ سروشت و خير مه له كه تى ئه وه .. جوانيش له ويدياه كه هه ستى ئه و فهرمان پره وايه؛ جوانى - گيانى

خودی خواجه. به هرهش - ههستی ئه و پیتانهن که ناوی خوا دهکهن به تهوژمی بروسکه و کلپه . خوا یهکه.. دهتوانی ببیت بهدوو به سئ؛ به ههچهندی دل بیهوی.. خوا بهتهنها خوی دهزانی چبی لهدهست دیت؛ کاتیک دهفهرمویت: ببه ؛ پاشان دهبیت بهوهی که دهیهویت. خوا.. ههستی گیانی بوونهوهره. ئه و جهوههری هونهره. هونهریکی بی نمونه. میرولهیهکی بچوک که له کوره بچکولهکهه دهچوو، فهرمووی: بوونهوهر هونهره.

تابلوی پرۆژهی گهراڤهوه

رۆژیکیان به بیرمدا هات واز له خهیاڵهکانم بهینم. چونکه راستیهکی شیوه مهحال رۆژهکانمی دهبرد بهپۆه.. ههستم به دلنیایی دهکرد له پاش هاتنی کۆترهکه به میوانیم.. لهپاش بینینی ههلوئی تیشکی سپی.. به بیرمدا هات داوا له یاساولهکان بکهه بۆ یاریدهی گهراڤهوه، چونکه حیزبه کوردوستانییهکان نههاتن به دهنگمهوه و دهنگم نهگهیی به بیستگهی مام جهلال و کاک مهسعود و مهلیکی ولاتی بهفریش- چونکه دیو په‌رست و سه‌گپه‌رسته‌کان هه‌میشه له پاسدا بوون تا ملی من به شکاندن بدن.. ئهوهی راستی بیت لهو ماوهیهدا چهند میوانیکم هات. ههر دوا به دواي هاتنی کۆترهکه؛ رۆژیکیان دوو نمایندهی پارتي دیموکرات و یه‌کیتی نیشتمانی کوردستان هاتن به میوانیم.. به قیدی وینهی مال و مندال و تابلۆکان و وته‌کانمیان گرت و بهوانم راگه‌یاند که من ئومیدی گهراڤهوه ده‌خوایم بۆ ناو نهوهی زاگروس تا په‌نجه بۆ ناهه‌موارییه‌کان درێژ بکهه، تا منداله‌کان فی‌ری زانستی نوح بکهه؛ تا په‌روه‌دهی کوردی راست بکههوه. تا باس له گه‌نده‌لیوونی ده‌روون بکهه.

ئه‌وان وه‌لامیان نه‌بوو.. یه‌کیکیان به‌دهم بیکه‌نینه‌وه؛ که‌میک گالته‌جاپانه ووتی: "وه‌لا له کوردستان ئه‌گه‌ر ئاگات له ده‌می خۆت نه‌بیت زمانت ده‌برن! کاکه ئه‌و ئیسلامیانه رقیان پڙاوه، فهرقی مرۆف و فروجیک ناکه‌ن- خویان نه‌ماوه؛ سه‌ریان لیشیواوه!" منیش له وه‌لامدا فهرمووم: به‌راستی ئه‌و میلیه‌ته له‌ناو ده‌چیت که تیایدا سه‌رو زمان ده‌بردریت. چونکه سروشت له مرۆف سامناکتره.. خواوه‌ندیش له هه‌ردوکیان به جه‌ور تره.. خوا نه‌کات خواو خواکان یه‌ک بگرن و تووره‌بن.. ئه‌وا به می‌شووله و مه‌گه‌ز ده‌توانن چاوی یه‌ک به‌یه‌کی منداله‌کانمان و ژنه‌کانمان ئینجا پیاوه‌کانمان ده‌ر به‌ینن. ئیوه باسی چی بۆ من ده‌که‌ن! جا به‌رێزان سه‌ری من چیه‌! من ته‌نها یه‌کیکم له ئیوه گه‌ر له باشه‌ خوازانن. که‌چی دیوه‌په‌رسته‌کان دیوکیان هینابوووه ناو ژیرخانی ماله‌کههه و وه‌کو دیو ده‌یبۆراند و زه‌مینهی ماله‌که‌مانی ده‌له‌رانده‌وه و له‌خه‌وتنا هه‌راسانی ده‌کردین.

هاورپیکانیشم ده‌سه‌لاتیان نه‌بوو.. چونکه خاوه‌نی ده‌سه‌لات نه‌بوون، به‌لام ده‌یان‌توانی نامه‌یه‌کی من به‌رن بۆ هێرۆ-خانی هاوسه‌ری مام جه‌لال- چونکه بیستبووم که هێرۆخان هونه‌ر دۆسته و نیوهی سلیمانی مو‌لکی ئه‌وه! به‌لام له‌و بیرو رایانه‌دا هیچ بۆ هه‌لنه‌کرا.. هه‌ستم ده‌کرد رامیارییه‌ کورد دۆسته‌کان- به ته‌نگ زه‌لیلبوون و گه‌نده‌لییه‌وه ده‌نالینن و نیشتمانی دۆست نین. بۆیه که هه‌ندی‌کجار تووشی ته‌نهایی ده‌بم، هه‌ست به گونا‌هه‌کانی هه‌موو جیهان ده‌کههه. خۆم ته‌نها وه‌لکراو ده‌بینم.

ناچار هه موو شهوئیک له خهونهکانمدا دهگهپامهوه. هینده دهگهپامهوه که دوچارى سه‌رلیتشیوان بوووم.. نالیم نه‌خۆش کهوتبووم.. چونکه بۆنى نیرگز هه‌میشه له‌یاددا بۆن ده‌کهم و به‌وه‌ش(شفا)یهک چنگ ده‌خهم. به‌لام شه‌که‌ت بووم به‌ دیار دیو په‌رسته‌کانه‌وه.. چونکه توشی بیکاری و ته‌نهایی و سووک کردنی ناویان کردبووم.. هه‌موو هه‌وله‌کانیان ده‌خسته‌کار بۆ لی‌دانی که‌سیتیم.. هه‌ر پۆژه‌وه به‌ چه‌کینکی ده‌رونیی تازه ده‌هاتنه‌نه‌به‌رد- دژم.. منیش شه‌وانه فرسه‌تیکم ده‌هینا.. له‌ بری نوێژ و دوعاو نزاو پارانه‌وه، ته‌ماشای ته‌له‌فیزۆنى زاگرووس ده‌کهم. ته‌ماشای هه‌گبه‌ی بنا‌رو بالای پۆژ و لوتکه‌ی شاخه‌کان و ئاوی چه‌مه‌کانی زاگرووس ده‌کهم. بیر له‌ مندالیی باوانم ده‌که‌مه‌وه که چۆن سه‌ریان به‌ ده‌ستی دیوه‌کانی فارس و تورک و عه‌ره‌ب ده‌ب‌ردراو ده‌یانکردن به‌ خاجه‌ دارینه‌کانیانه‌وه تا دایکان و نه‌وه‌ی نوئی زاگرووسیه‌کانی بی چاوترس بکه‌ن.

بیر له‌ رابردویه‌کی میژویی ده‌که‌مه‌وه؛ ئه‌و کاته‌ی که نوح له‌سه‌ر چیای ئارارات له‌نگه‌ری گرت و دابه‌زی و به‌ ده‌ستی خۆی به‌ بالاترین زانستی نانۆ شاخ و داخ و چه‌م و دال و ده‌شت و دۆله‌کانی شکل پنده‌دایه‌وه! ئه‌وسا مرۆف وه‌ک ئیستا نه‌بوو.. مرۆف له‌و زه‌مانه‌دا که‌رامه‌تی هه‌بوو؛ ده‌یتوانی له‌گه‌ل خواکان و خواوه‌نددا هاوکاربی‌ت. سروشت گوئی له‌و ده‌گرت. مرۆف باکان و ده‌ریاو ئاسمانه‌کانی ده‌ناسی.. وه‌ک ئیستا بی باوه‌ر نه‌بوون.

که ته‌نهایی شیشی ئاگرین له‌ ناو جه‌رگم گیر ده‌کات.. مه‌سیحم دیته‌وه بیر چۆن پاسه‌وانی سه‌ر ته‌رمه‌که‌ی له‌ تابلۆی" له‌ سیداره‌دانی چه‌زهره‌تی مه‌سیح- له‌ هونه‌ری تیتسیان و رۆبنس-دا" به‌سه‌ری رمه‌که‌ی ده‌ستی؛ لا‌قه‌برغه‌ی مه‌سیح-ی کۆله‌وار ده‌کرد تا دُنیا بی‌ت له‌وه‌ی که ئه‌و مردووه‌! یان نا!.. ته‌نهایی به‌و شیوه‌یه ئه‌زیتم ده‌دات.. بۆیه هه‌ر که چاو ده‌نیمه‌ سه‌ر یه‌ک.. راسته‌وخۆ ده‌یان فریشته‌ دین و گیانم به‌ هیمنی له‌ له‌شم جیا ده‌که‌نه‌وه.. هه‌لم ده‌گرن و ده‌مه‌نه‌وه بۆ زاگرووس، بۆ جود، بۆ ئارارات.. له‌وئ به‌رم ده‌ده‌ن.. له‌ هه‌ر جیگایه‌ک دلم بیه‌وئیت.. که‌چی ده‌بینم له‌وئیش ته‌نهایی ده‌ستم به‌سه‌ردا ده‌گریته‌وه و نایه‌لئیت تیر شاد بم به‌ ته‌ماشای و فی‌ر بوون.. چونکه من دوو مندالم له‌م زیندانه‌دا له‌گه‌ل ئافره‌تیکى بولغاریدا(که لی‌زه‌دا به‌ چه‌زهره‌تی سارا ناوی ده‌به‌م) دروست کردووه و منداله‌کانم خۆیان به‌ مولکی ئه‌م زیندانه‌ ده‌زانن! بۆیه منیش ناچار ده‌بم بیریان بکه‌م. چونکه له‌ خه‌ونه‌کانمدا ده‌ترسم ئه‌وان له‌گه‌ل خۆمدا به‌رمه‌وه.. به‌ راستیمه هه‌رگیز به‌ خه‌یالی‌ش ناوێرم بریاری بردنه‌وه‌ی ئه‌وان بده‌م بۆ کوردوستان! چونکه ئه‌وان له‌ ولاتی نه‌رویج له‌ دایک بوون. ئیتر منیش له‌ هه‌ر کوپیه‌کی ئه‌م سه‌ر زه‌مینه‌ بم.. رێژ له‌و دوو خواجه‌ بچکۆله‌یه‌ی خۆم ده‌گرم و بیریان ده‌کهم. هه‌ندی‌کجار هه‌ردوکیان له‌ ته‌نیشتمه‌وه دانیشتون و مشه‌یان دیت.. که‌چی من- زیاتر و زیاتر بیریان ده‌کهم. ئیتر چی له‌ گه‌رانه‌وه بکه‌م! کاتیک که فریشته‌کان ته‌رمی گیانم ده‌گیرنه‌وه بۆ ناو لاشه‌ی نوستووم! کاتیکى ده‌وئیت تا بیدار ده‌به‌مه‌وه و له‌سه‌فه‌ری گه‌رانه‌وه‌مدا پشوویه‌ک ده‌ده‌م له‌ زیندانه‌دا.

شه‌وو پۆژ چاوم بریوه‌ته ئاسمان و چاوه‌روانی په‌رچووویه‌کم=موعجیزه‌یه‌کم رووبدات.. چاوه‌رپیم گه‌رده‌لول یان تۆفان یان زه‌ریا بی‌ت و هه‌لملوشیت. هه‌ر ته‌ماشای ئاسمان ده‌کهم و دراوسیکانیشم؛ واته پاسه‌وانه‌کانی زیندان- ده‌پرسن: چی ده‌بینی؟ بیر له‌چی ده‌که‌یته‌وه؟ منیش هیج نالیم.. ئه‌وانیش ته‌ماشام

دەكەن. بەچاوی سەگەكانیان تەماشای دەكەن و وەك دێوێ قەمورە گرگنەكانیان لێم مۆر دەبنەوێ و باسی خۆشەوێستی و لێبووردن و عیشق دەكەن بۆم و قاقا حیلەكە لێدەدەن و دەلێن: تۆ ئەو كەسە نیت كە بتوانیت ئێمە بگۆریت! منیش دەفەرموووم: بەلێ، من كاتم نیه تا تەرخانی بكەم بۆ پاستکردنەوێ دەمی خواری سیستەمی ئێو و چاوی داكووپاوی دادو مافەكانتان. من باوەرێم بە ئێو نیه، ئیتر چی كارێكم بە ئێوێ نەماوێ و من تەوێ خۆم دەپرسیم.. من لە گیانی خۆمدا وەك باكان ئازادم و كەس ناتوانیت پێگە لە گیانی من بگری. چونكە من دەستم لە ئێوێ شتووێ و حەز ناكەم بێنە خەونم.. چونكە سەگەكانتان گازندە و بەد گومان و سێلەن.

خەلكێنە.. من پۆژی سەدجار دەگەرێمەوێ و لە سەفەری گەرانەوێدا، گیانی هیچ كەسێك هێندەمی گیانی من بە تەوژم كۆچ ناكات. من لەهەر چاویلەكاندا سەفەریك دەكەم و كەشتیەك دروست دەكەم و بەرگی نوح دەكەم بەرم و هاوار لە كورە گەورەكەم دەكەم: كورم.. وەرە سەر پێگا، چونكە تۆفانەكان دێن و دەست دەنێنە بێنت. كورم، كۆرپەكەم، خۆینی جگەرم.. ئاخەر خوا لێت خۆش نابیت گەر دلی باوكت بپهنجینی؛ چونكە خواوێند خۆی بابە گەورەوێ و ئەویش لێت خۆش نابیت گەر ژان بە دلی باوكت بگات. جا وەرەو لە كەلی شەیتانەكان و دێوێكان دابەزە. كەچی كورەكەم حیلەكە حیلەكە دەلێت: بابە، جا لە كوردستان شەكرۆكە و كۆلاو ماگدۆنالدس-ی لێت؟ لەوێ بیزا و سپاگیتی دەست دەكەوێت؟ ئایا لەوێ مۆف دەتوانیت ئازاد مەلە بكاو بگەرێ و نەترسیت؟

ئای كە ناخۆشە و نیشینە ژانی تەنهایی و داپران لە نیشتمانی و عێل و هۆزا!.. ئای خەلكێنە چەند بەژانە داپران لە خاك! ئەزانێ چی!؟ من كاتێك كە بێر لە گەرانەوێ دەكەمەوێ؛ خۆم، دەستووێرد دەبم بە كەشتیەكی مەزن.. دەچمە ناو نەوێمی یەكەمی گیانی خۆمەوێ و بە ئاستەم دەست دەكەم بە سەول لێدان.. شەپۆلەكان و باكان و پاساری و گیانی هەموو مەسیح و ماریاكان و توور و لینا و دوعا و مونیك و هەزاران هەزار مندال و دایك و مۆقی پالەوان و مەردم تیایە و ناوی خواكان وەك نەخش لەسەر گیانم كووتراون. دەپۆم و سێبەر كەشتیمە و پێكانم لەسەر زەوی و سەرم لە كا كێشانە.. بەلێدەكان پابەری من و جالجالۆكە و لەقلەق هاوێرێم.. پاساری و قەلەرەش و نەورەس و پەرەسێلكەكان پێگام نیشان دەدەن. ئەوان خۆیان دەكەن بە قووتی پێگام. كە چاوی دەنێمە سەر چاوی و جار ناچار سەرخەوێك دەشكێنم.. دەگەم سەر لووتكەكانی ئاگرین یان زاگرووس یا ئارارات.. یا هیمالایا.. كوێم بویت، لە چاوتروكانیكا دەگەم. بەبێ درۆ.. بە گیانی تۆ.. پۆژی سەدان سەفەر دەكەم و سەدان جار دەگەرێمەوێ ناو باوەشی دوعاكان و دەست دەهێنم بەسەری ئەم و ئەودا و سلاو لە گیانی پاکی میللەتەكەم دەكەم و دەفەرموووم: زۆرم بێ خۆشە كە هیشتا ماون.

تابلۆی لە دایكبوون

بەيانىيەكەيان، واتە بەيانىيەكى سالى ئەمسال، ھاوسەرم سارا لە خەو ھەلىسانم و ناوچەوانى ماچكردم و فەرمووى: "بەيانىت باش و رۆژى لە دايكبوونت پيرۆژ!"

منيش تەماشايەكى ئاسمانم كردو، پاشان تەماشاي چاوه ماندووەكانى ئەويشم كرد. پاشان لە وەلامدا فەرمووم: بۇ ئەمرو رۆژى لە دايكبوونى منە؟ فەرمووى: بەلى.

فەرمووم؛ من واى بۇ ناچم، و باوەرناكەم، چونكە من ھىشتا لە دايك نەبووم.. پاشان رۆژى لە دايكبوونى ئەم پەيكەرەى كە لە بەر دەمى بەرپزتاندا دەدووت، دەكەويتە ريكەوتى بىست ويەكەمى نەورۆزەو.. لە ھەمان رۆژدا لە پىنج و بىست و يەك چركەى سرومى بەياندا لە دايكبووم، لەو دەمەدا كە تريفە لەگەل سرومى بەياندا شەپ دەكەن لەسەر ئەووى من بۆكاميان دەبم بە خۆشەويست! من لەو ساتە پيرۆزەدا گيانم لە رەحمى بوونەوەر و ھەميشەبەيەو دەريەپيوە.. من زۆر لەمىژە لەدايك بووم و ھىندە ماندووم نەبىتەوہ. كەچى لەناو زىندانەكانى ئەم ژينەدا ھەست بە ژيان ناكەم ھىشتا!

بەلام جىگەى داخە كە يادت نايت، كە تۆ ھىچت لەياد نىيە دەربارەى ميژوى گيانى من و دووناوونبوونى دەروون. فەرمووى: دەلىى بە راستتە كە لە راستيدا خۆت لىبوو بە حەزرتى نوح؟ فەرمووم؛ نەخىر، بەلام راستى لە من پيرۆزتر و مەزنترە. فەرمووى: ئاخىر بەو وادارىكردنە، ژيانى خۆت و من و يوسف و داقيد - دەخەيتە مەترسيەوہ. فەرمووم: بۇ؟ فەرمووى: ئاخىر تۆ لە سەردەمىكى بى دلدا دەژييت و ژيان لە سوودى تۆ نىيە. دەترسم بەكەويت و بروخىيت؟

تەماشايەكى ترى ناو چاوەكانىم كرد و پاش پامانىكى كەونى بەوم فەرموو: ھاوسەرى باش، من رىزم بۇ تۆ ھەيە، كە پشتگىرى لە ديوەكان دەكەيت.. بەلام بۆت نىيە ترس نىشانى من بەدەيت. فەرمووى: ئاخىر تۆ لە زىنداندايت، پاشان لە ماندوويى خۆت تىناگەيت. فەرمووم: لەمە زياتر دەتوانن چىم لى بكەن؟ ئەو نىيە، من بووم بە دووكرتەوہ و لاىەكم لە چنگى گومان و جاسووسى و بوختانى ديوەكاندا دەفلىقتەوہ، و لاكەى تريشم لە دەروەى گۆرستانى ئۆسگۇردا نىژراوہ؟!.. لەو قەبرسانەدا من پالەوانىكى سەير و مەزن دەبينم.. بەرگى زىيى زىپىن و قۆچى مانگاي لەسەرەو گورزو تەورو تىرو كەوان و شمشىرو رمىشى لە دەست و كەمەرى بەستووہ.. چاوەكانى شىن، ريش و سميلى قاوہى و ئالىوونى دريژ تا سەر سنگى مەتىن و پىر لە ھىژ.. بە دەنگىكى نىر و ديو تۆقىنەر لەسەر چۆك راوہستاوہ و بەرامبەرم ئامادەيە، و دەفەرمووت: "من -تور- م = واتە خواوہندى پارىزەر و دادپەرورەى و شەپم.. ئامادەم لەسەرى ھەزاران مروڤ بەدەم، گەر بىت و خاكى من و ولاتى من و پەيداغى من داگىر بكەن. وەلام بەرەوہ ئەى حەزرتى نوح، تۆ شەرت لىمان دەويت يان خىر؟".. فەرمووم: بۆچى كورم؛ نامناسيتەوہ؟ تور تەماشايەكى كردم و بەدوايدا فەرمووى: بمبوروہ ئەى پىرى مەزن، نەمناسىيتەوہ. فەرمووم، دلنىات دەكەمەوہ كە من پەيامى خىرو جوانىم پىيە بۇ مروڤى خىرمەند نەك بۇ ديوەكان.

تور فەرمووى: منيش بە دل و بە گيان پارىزگاريت لىدەكەم. پاشان سلأوى سەندەوہ و لەسەر ئەژنۆ و دەست لەسەر دل دانان فەرمووى: مەملەكەتى من مال و مەئاو نىشتىمانى تۆيە. فەرمووم: ئاخىر ديوەكان لاىەكى لەشيان داگىر كر دووم و زىندانم لە گومان و قىن و بوختانى ديوەكانى شەردا. فەرمووى: بمبوروہ

بەرىز، كۆل مەدە و برەو بە خىرى خۆت بدە. دەشىت لەوان نەبەيتەوہ.. بەلام من تا دوا ھەناسەم پىشتىگىرىت دەكەم. فەرمووم؛ جوانت فەرموو، كورم.

پاشان ھەزرەتى سارا فەرمووى: جا ئەو ھەقى جىيە بە مەسەلەكەوہ، تۆ لەمپۆژەدا لە دايكبوويت! منىش لە وەلامدا فەرمووم؛ ئەم باسە دووپاتە، با لىي دەرچىن. چونكە نەك تۆ، بەلكو خۆشم ميژووى لە دايكبوونى خۆم نازانم، چونكە من بىرى مردن دەكەم. جا مردن ھەرچۆنىت بىت، مرۆقى خىرمەند دەگات بە ھەمىشەبىي و بەھەشت و نەجات. لەبەر ئەوہ، ئەوہى كە لە ھەمىشەبىيدا لە رەحمى بوونەوہر دەرپەربىيت، نامرىت. چونكە بوونەوہر زۆر دلسۆزى مرۆقى پاك و راستگۆ و جوانە.

لەبەر ئەوہ من باكم نىيە ديۆەكان چىم لى دەكەن و چۆن تەماشام دەكەن. چونكە من ھەست بە ئازادىيەكى بەنرختر و پىرۆزتر دەكەم. من ھەست بە ماناكانى جوانىيەكان دەكەم و دەزانم جوانى لە كویدا خۆى ھەشار داوہ. من ئەو كەسەم كە مايكلئەنجلۆ لە خەويدا دەستەكانى ديوہ و وينەى كىشاوہ. من پەيكەرى داڤىد -م لە خەودا نىشانى مايكلئەنجلۆ دا.. وەرن تەماشام كەن خەلكىنە، داڤىدى كورم لە داڤىدى مايكلئەنجلۆ زۆر بەھىزتر و بژيوترو گەشبينترە. وەرن پروانن تا باوەر بكنە كە پەيكەرى داڤىدى مايكلئەنجلۆم لە رەحمى سارادا دروست كرد و لە دايك بووہ و ئىستا تەمەنى يانزە سالانە. من باوكى ئەوم. ئىتر ترس لە پاى چى؟ بۆ بەمن دەلىلى لە سەرەمىكى ھەلەدا لە دايكبوويت؟ يان داواى گۆرانى چى لە من دەكەيت؟ دەتەويت بە من بلىت منىش ديۆپەرستى بكەم؟ فەرمووى: نا، بەلام مرۆڤ ناتوانىت شەر لەگەل دەسلاندا بكات. فەرمووم: با، ئەگەر بىت و دەسلات نەخۆش و درۆزن و گەندەل بىت، ئەوا سست و لاواز و چرووكە و بەلادا دىت. جا بياو دەبىت نەترس بىت، تور وا دەفەرموويت.

پاش كەمىك بىدەنگى بە سارام فەرموو: ناھەقت نىيە، ھەندىكجار مرۆڤ بە ھەلەدا دەچىت.. بەلام من ھىستا لە دايك نەبووم. وە رۆژى لە دايكبوونى من دەكەويتە تريفە و سروەى بەيانى بىستويەكەمى نەورۆژەوہ.. چونكە لەو رۆژەدا، كاوہ= تور- بە كوتەكى دەستى راستى، سەرى ئەژدەھاكى پانكردەوہ. بەلام سالى لە دايكبوونم ياد نايت، يان ھىستا نەھاتوہ! چونكە من جادووم لىكراوہ و كەس من نابىت. بۆيە سالى لە دايكبوونم دوا دەخەم، دەيخەم ئەو سالەوہ، كە تۆ و ھەموو ئافرەتانى جىھان بە يەك دەنگ و ئاواز لەو رۆژە پىرۆژەدا سروودى ئازادى بۆ جىھان دەلین. ئەوسا دەتوانن سىماى راستى من و پەيكەر و گيان و دەروونم ببىنن و تەماشامى كەرامەتم بكنەن. ئەوسا منىش بە ميروولەكانم دەفەرمووم: دەى كورپنە، برۆن لە ئىسكى ئەنفال و يەھود و لە برسە مردووەكانى ئەفريقا و يابان و قىتنام، بەرگى سىي و درەختى سىي و سۆلجانى سىيم بۆ دروست بكنەن.. بەرگىك، سۆلجانىك كە ھىندە تىشكى مەتىن بىت، بتوانىت ديۆەكان دووكەرت بكات. ئەوسا منىش نىشانان دەدەم چۆن بوونەوہر دادپەرورەرى دەكات. ئەوسا ئەستىرەكان دىنە تريفە وتاف و مرۆڤەكان بە خەندەوہ لە دايك دەبن. ئەوسا كۆرپەكان بە دەم پىكەنىنەوہ لە رەحمى دايكى خۆيان دەر دەپەرن و بۆ ژيان پىدەكەنن. ئەوسا منىش دەم بە كۆرپەى دايكان.. بە خەندەى ژيان و لە دايك دەبەمەوہ.

سارا فەرمووى: ئەم ھىكايەتانە خۆشن. فەرمووم: بەلى.. ژيانى ھەر ھەموومان جگە لە ھىكايەتىكى خۆش يان ناخۆش شتىكى دى نىيە. فەرمووى: ئاخىر خۆشى و ناخۆشى دوانەن يان خوشك و بران.

فەرمووم: نا، ئەوان دوژمنن. بە ھەلە لە خۆشى و ناخۆشى مەدوئ. چونكە لە باوەرپى مندا خۆشى، كۆرپى خۆشەويستىيە، خۆشەويستىش دايكى ھەموو بوونەوھەرىكە. پەيامە، جوانىيە. فەرمووى: راست دەكەيت.

ئەو دەيوست دلنەوايىم بكات و دلنە بەداتەو، بەوھى كە من ھەم و دژىم و كەسانىكىش ھەن دەمبىنن.. منىش ھەر ھەمان بەياني يادم ھىنايەو، كە من چيىدى بەرگەى ژياني زىندان ناگرم و بە پىويستى دەزانم واز لە كاري بيگارى بەينم و روو بگەمە قىبلەى خۆم. فەرمووى: "قىبلەى تۆ دەكەويتە چى ئاراستەيەكەو؟" فەرمووم: لە ھەر جىگەيەك خۆر ھەلئيت، ئەوئ نىشتىمانى منە.. جا كاتىك كە كەشتىيەكەم تەواو بوو، لە ھەر سەرزەمىنيكى ئەم دونيايەدا بىم، ئەوئ نزرگە و مەئواى منە. ھەزرىتى سارا فەرمووى: پىشتەر ئەم باسەت بۆ من نەكردوو. فەرمووم: لە دووپاتبوونەوھى زۆردا، دەشيت مرؤف شتىكى زۆر گرنگى لە ياد بچيتەو. بەلام من دوئى شەو، پاش ئەوھى بگەرئيمەو بۆ مال.. پاش ئەوھى خاوەن كارگەى كاري بەزۆر- لەسەر كار تپۆى كردم؛ چوم بۆ كۆشكى تور= كۆشكى شاخ= شلوتس فييەلە.. لەوئ بۆ دواھەمىن جار، تور-م بىنى و لە ناو پەلە ھەورەكانەو ھەرمەى كرد و لە بارەگاي خۇيدا سلأوى ليكردم و فەرمووى: ئەوھ بۆ دەگرىت ئەى ھەزرىتى نوح؟ فەرمووم: چونكە خاوەن كار لە كار دەرى كر دووم و ئيتەر ناتوانم قوت و نان بۆ دافيد و يوسف دابىن بكەم. فەرمووى: پىخەم بە من ئەوان دەپارىزم.. بەلام گەورەم من بەرگەى گريانى تۆ ناگرم و بوونەوھەر دلتنەنگە بە گريانى تۆ. فەرمووم: گريان چەكىكى بەھيزى دەرونيە. فەرمووى: راستە، بەلام ئەم گريانەى تۆ زۆر جەرگىر بوو، خاكانى ئاسمانەكانى ھەوتەمى رەنجاند. فەرمووم: بۆيە گريام، چونكە بە ناھەق لە سەر كار دەر دەكرىم، چونكە من گياني كاركردنم پىرۆزو جوانە. فەرمووى: ديو لە جوانى تىناگات.

سارا بە خۆشبيەوھە گوئى بۆ شل كر دووم، فەرمووم؛ ئيتەر ناتوانم چى دى بگريم، چونكە ھەست دەكەم ديۆەكان ھەموو سنوورەكانىان تەنيوھ و تواناي ئازاد بوونم نيە. فەرمووى: تىناگەم، بۆچى ئيتەر جارىكى تر ناگرىت؟؟ فەرمووم: چونكە دوئى شەو ھەمان كات لە دواى دۆراندنى كار، لە كۆشكى شاخ، كاتىك كە تور دابەزى و منى بەو جۆرە لاواز بىنى، خۆى پى نەگىرا، گرماندى و مشتەكۆلەيەكى دا لە تاويزە بەردىك و شاخەكان زەمەيان ليھەستا.. پاشان بە توورەييەوھە فەرمووى: ئەوھى ئازارى تۆ دەدات، دوژمنى منە. تۆ ئازادىت لە ولات و مەملەكەتى مندا و دەتوانىت ھەر لىرە لە كۆشكى شاخ بىمىنيتەوھە و بەلئنت پى دەدەم كە پەشيمان ناييتەوھە و ئىرەت بۆ دەكەم بە جوانترىن و خۆشترىن مال.. ئىرەت بۆ دەكەم بە كەشتى. فەرمووم: نا، سووپاس، چونكە دەروون و گيان و ئايىن و باوەرپم لە ناو مىللەتى ئىوھەدا رەنجاوھ. تور سەرى داخست و دەست لەسەر سنگ و پم لە دەست وەك پالەوانىكى مەزنى لە تيشك لە ھەوادا وون بوو. با-كان دواى ئەو ھاتن، فەرموويان: ئەو دلئى لە ديۆەكان رەنجا. بەلام دلئيات دەكەين، كە ئەو پىشتىوانىت دەكات. بە باكانم فەرمووم: من پىويستم بە پىشتىوانى نيە. چونكە من پىويستم بە ژياني ئاوارەيى نيە.

گوئە وردىلانەكانى كۆشكى شاخ و چىمەنى دەوروبەر بە ئاوازى كۆرال فەرموويان و خوينديان: ئەى ھەزرىتى نوح، ئىمە دەبىن بە خۆراكى تۆ.. ھەورەكان فەرموويان: ئىمەش دەبىن بە باران و لە ئاوى

ئىمە نۆش بىكە. بالئىدەكان فەرموويان: گۆشتى ئىمە عافىت بىكە.. درەختەكان ھاتنە زمان و فەرموويان: ئىمەيش فرىشتەكان فىر دەكەين، خۆشترىن خۇراكت بۇ بىئىن. منىش سوپاسى ھەموويانم كرد و فەرمووم: ئاوازی خويئىدىنى شىرىنتان خۆشئوودى كردم. جا لىرە بە دواوہ نوچ دانادەم بۇ ھىچ شىكىتىك، تا سەرکەوتن. ھەزەتى سارا بە خۆشپىيەوہ فەرمووى: خۆشى لە خۇت، كە خاوەنى فەنتازىايەكى مەزنىت. بەلام ئەمرو پۇژى لە دايكبوونتە و ھىوادارم سەرکەوتوو بىت.

فەرمووم: سەرکەوتن ئەركى سەر شانى ھەر مرۇقىكى خىرمەندە. چونكە مرۇف پىرۇزترىن مولكى بوونەوہر و جوانترىن دەسكردى خوا و مۇزەخانەى خواكان و فرىشتەكانە. چونكە فرىشتەكان لە ئاسماندا بۇيە دەژىن، تا دواى مردن بە باوہشيان مرۇقى پاك و جوان و راست بەرە و بەرزەخ ھىدايەت بىكەن و پرى بىكەن لە شادوومانى.

جا من بۇيە لە ھەستى تۇدا ھەم و لە بەر دەمى تۇدا دەژىم و ھاوسەرتەم، چونكە من گىانى مرۇف و ھونەر و عىشقم پىيە.. من ھىشتا لە دايك نەبووم. چونكە لە دايكبوونى من لە باوہرى مرۇقەوہ سەردەردەھىنىت. جا من مرۇف كەم دەبىنم و باوہريان لاواز و دىوپەرستەن و ھەست بە دزىوى دەكەن - نەك جوانى! چا و لە جوانى وەردەگىرپن و دزىوى دەپەرستەن، بەمەش دلى بوونەوہر دەپەرئىت، و لىبووردنى منىش ھەلدەوہرىت.

ئەزانم تۇ باس لەو پەيكەرە دەكەى كە لە زىنداندا دەژى.. منىش باس لە گىانى دەروونىك دەكەم كە پىرە لە گىانى مندالان و ئافرەتانى لە خۇرا سەربىرداوو رەجمكراو و زۇرلىكراو.. گىانىك كە پىرە لە ھەزەتەكانى ناو مۇزەخانەكانى جىھان و ھەستى ھونەر. من باس لە گىانىك دەكەم كە مرۇف ھىشتا ئاشنای نەبووہ. من لەویدا لە دايك دەبم، كە مرۇقىك بزەيكە بۇ رىستەكانم نىشان دەدات و ئافرەتىك، بەبى گومان سەرى رىز بۇ فەرموودەكانم دادەنەوئىت. وەك تۇ، كە ھەندىكجار شەرم دەكەيت، رىز نىشانى كەرامەتى من بەدەيت. بەلام من لىت دەبوورم، بەو ھىوايەى كە تۇ خۇشت لە خۇت بىبوورىت.

كۆترىك ھاتە ناو مالىكەمانەوہ و فەرمووى: ئەشەدوو = كو كو كو.

بىرم نەبوو بۇتانى بگىرمەوہ، كە لە ھەمان پۇژى لەدايكبووندا، كۆمەلىك مندال ھاتن و پىرۇزبايى پۇژى لە دايكبوونيان لى كردم.. يەككە لە ناوياندا كە ھەستىارو بەسۆز بوو، فەرمووى: دەبا ھەموومان پىكەوہ گۇرانى پۇژىكى شادى بۇ بلىين. پاسەوانىك لە پاسەوانە جادووكارەكان ووتى: من گۇرانى نازانم و كەس داوام لى نەكات من گۇرانى بلىم. بەلى، ئەو سەرگەرمى خواردىنى گۆشتى بەراز بوو و سەگەكەشى نووزە نووزى بوو لە مالى تەنھا و ناچار كراودا - بۇ ئەوہى ھەست بە ھاودەنگى بكات. چەند پاسەوانىكى ترىش پشوويان ھەبوو، يەككە لە پاسەوانەكان كە كەمىك منى خۇش دەوئىت، رومەتى نا بە رومەتمەوہ.. ئەوى تریان لە پشەوہ رومەتى پى دام.. ئىتر مندالەكان كە ھەستىان بە مۇلەقىي پاسەوانەكان كرد، ترسان، و كشانەوہ. منىش بەو فرىشتەپەم فەرموو: تۇ لە ناو ھەمووماندا، بە سۆزى فرىشتە گۇرانى دەچرىت، بۇ بەتەنھا شادوومانم ناكەيت بە خويئىدىنى ئاوازی لە - پۇژى لە دايكبوونم؟ لە وەلامدا ووتى: ئاخىرەن دەنگم تىكچووہ!

منیش فەرمووم: بەھانەییەکی لەبەرت دۆزییەوه.

بەو کارەى منى ترساند، ھەر لەو کاتەدا بوو، باى شەمال پەریکی رەشى بە دەمباوہ بۆ ھێنام و بە چپە فەرمووی: ئەو وەلامە راست نەبوو.. بۆیە پەرى بالندەییەک ھەلۆەرى!

شەوى ھەمان رۆژى لەدایکبوونم، نوێژیکم دابەست، بە پرووت و قووتى رومکرده ووشەکانى خۆم و ھەستەکانم دارپشت. ناوى چەندان پێغەمبەرىشم یادکردەوه.

شایانى باسە، ھەردوو کورەکەشم ماچیان کردم. نیوہشەویش، مندالی سینیەمم ھات بە میوانیم. ماسییەکانیش، پیروزیبای ئەو رۆژەیان لیکردم، ھەر وہا حاجیلەقلەق و جالجالۆکەى پیروزیش.

تابلوى ھونەرو جوانى

وانەزانن کە کاتیک دیوہکان یاخود تاریکی دەست بەسەر رۆژەکانمدا دەگریت؛ ئیتر من پەست و پەشموردەو تەسلیم دەبم، نا.. بە پێچەوانەوه. من لە تاریکیدا - لە چاوەروانى ھەلھاتنى برژانگەکانى خۆردا ئیتشک دەگرم و چاوەروانى ھەلھاتنى چاوى خۆرم.. چونکە خۆر تا رادەى پەرستن دەپەرستم. خۆر لای من پەرسنگایە.. لە ئافرەتیک دەچیت کە شکستم ھینا لە گەران بە دوایدا! خۆر ئافرەتیکە زۆر جوان؛ ھیندە جوانە، نەبیتەوه.. من لە خەونەکانمدا ئەوم لە رەنگەکانى ئاویزەدا دیوہ.. من تەماشای کەرامەتى جوانى و بەھرەى جوانى و شکۆى جوانی ئەوم کردووه. ئەو زانست دەپروینیت بەسەر ھەست و سروشى ھونەریم.

بەلێ ئەو ئافرەتە، ئەو شکۆ و تەلیسمەى کە من بە دوایدا دەگەڕیم - لە ناوتاندا نییە؛ پەیدا نابیت.. نازانم بۆ خەلکینە! بۆچی مەحالی بیت لەم جیھانە ساوايەدا ئافرەتیکى پیروژ پەیدا بیت؟! یانى چى دەبیت ئەگەر بیت و ئافرەت بییت بە ھاوسەرى پەيامى پیروژ؟! ئەى بۆچی رینگە دەدەن خۆیان بسوتینن و بە زۆر شوو بکەن و بە زۆر حىجاب لەسەر بکەن و بە زۆریش بنێردین بۆ بەرەکانى جەنگ و ھەمیشە و لە گشت ولاتیک دەیانبینم ھیتشتا تەعدای ناموسیان لى دەکریت. بۆ نایەلن من ئەو ئافرەتەتان نیشان بەدەم کە لە دیدەى مندا پەسەندن و لە ھونەرى مندا رەنگیان داوہتەوه.. بۆ نایەلن برۆم بە رینگەى خۆمەوه و تا رادەى وونبوون بگەڕیم بە نوای جەمالى کەمالى ئەو ئافرەتەدا کە لە تیشكى خۆر جوانتر

پرشنگی دپرویتیت بهسەر هونەرکهمدایا. من پیشهه فیر بوون نییه له ئیوهوه.. خه لکینه، دیوپه رستهکان؛ من نه هاتووم له ئیوهوه فیر بجم.. به لکو هاتووم باسی جهوههری هونەر و جوانیتان بۆ بکهه.

بۆیه ههندیک له شهوان به گفتوگوگۆوه بهسەر ده بههه، له گه ل گیانی پیغه مبه رهکان و بهتکان و خواکاندا گفتوگو ده کههه.. شهویک له شهوان ئه فلاتوون و سوکرات و هیپیا س هاتن بۆ لام.. به فرسه تم زانی باسیکی جوانییان له گه لدا بکههه، چونکه من دهمزانی ئه وان باوه ری جوانناسییان له ئایینی سروشتگه ری و خو شخوانی سرووده کانی زه رده شته وه به میرات بۆ ماوه ته وه. ویستم له هه موویان بپرسهه؛ بۆچی هیجیان ناوی زه رده شته -یان له گفتوگوگۆکانیاندا نه بر دووه؟! ئه وان؛ واته گیانی ئه وان له ئاسماندا - نه که له هه میشه ییدا، به لکو له ئاسماندا ده چنه گیانی دویشک وسه گ و پشیله وه به رازه وه و ناتوانن ریگه ی هه میشه یی بدۆزنه وه. بۆیه ئه مشه وه به چاکم زانی خو م له گه ل فه یله سوفه کاندایا - " واته هه موو فه یله سوفه رو ژئاواییه کان" دا یه کلا بکه مه وه. به وانم فه رموو دانیشن گو یگرتن چاتره له گفتوگوگۆکردن. من له جه وهه ری ئیستاتیکی شه رق و غه رب تیگه یشتووم. پیویست ناکات شه ویلگی خو تان ببزینن له په رستگای مندا. فه رمووم: ووس بن، ووس. چونکه له ده رونی مندا جوانی به باله کانی هه لۆیه کی تیشک شیوه ی مه زنی سپی و فیمنین ده فریت.. له هه میشه ییه وه هه ره به بووه و هه ره ده بیت.. ئه وه جه وهه ره و پرشنگی ئایدیاله کانه که پرشنگی ده خاته سه ره ماده کان و له مسیکی کاتیمان ده کات و گیانیک له وه ده پرویت و بهر شته کان ده که ون و به درۆوه ژیانیک دیته بوونه وه. ئه وه درۆ نییه.. به لام مه رجی راسته قینه له ویدا چاوگ له خو ده گریته که مرۆف بتوانیت زه رپراتی هه میشه یی له دوخی ژیا نی مرۆفانه یدا بدۆزیته وه.. ئه وسا مرۆف له مو تله ق ده کات. واته ده که ویته بهر شه پۆلی هه میشه یی هه زه رته ی جوانی مو تله ق.

ئه فلاتوون که میک با یی بو انه ووتی: منیش ویستم بهه واتایانه و بهه فه رموودانه ی تو بدویم.. به لکو تو ما قوولا تی من به سه ره ده که یه وه. بهه م فه رموو: ووس به ووس.. به لام ده ترانی که هه زه رته ی زه رده شته ی با پیرت وه های فه رموو بوو. ئه ی ده م ره ق، ناشرینی که چه ل، چون زاتت کرد فه لسه فه وه باوه ری باوانی خو ت به د به کار به ریت و بیکه یته به باوه ری خو ت؛ سووکرات به ته ماشایه کی گله ییه وه سه رنجی له ئه فلاتوون دا، که بیبه ری نه بوو له هه سنکردن به گوناه. به لام ئه وه؛ واته سووکراتی مه زن - له بهر ریژ بۆ فه رمانی من به بی چه یی، هیچی نه وت و نه فه رموو. هیپیا س ده ویست بیت به گژما و نه یده ویا، چونکه دلنیا بووم که سووکرات بۆی هه لده ساو لا قه برغه ی هیپیا سی کون ده کرد. ئه وان هه ولیان دا بی ده نگ بن. پاشان فه رمووم: مرۆفی ئه وروپی گیلن؛ ناتوانن له حه قیقه ت بگهن. من هه ست ده کهه له لیته ی فه لسه فه ی کلاسیکا چه قیون. نازانن چون ته کان به راستی بدن. ئه وان هیشتا له گیانی ئیرو س و زیو س و ئه پۆلو و چونۆ و ئه فرودیت نه گه یشتوون. نازانن که ئه مانه هیشتا کاریان نه کردو ته سه ره مرۆف بۆ ناسینی حه قیقه تی مو تله ق.. چونکه حه قیقه ت له ماده نییه وه له ویش په یدا نابیت. به لکو حه قیقه ت له هه ستا ده ژی. هه سته کان نه سته کانی خواکانن. ئه مه حه قیقه تی مو تله قه.

جا واز بهینن.. چونکه گه ره فه رمووده کانم هه راشان بکهه، ئه وا لیجان توو ره ده بجم.. ئه وسا گیانی دو عا به ربه راراننان ده کاته وه.. چونکه که من تو ره ده بجم، دو عاکانی هه موو میژو ده ست ده ده نه به رده.. ئه وه

ئافرهتەش تورە دەبیت کە من لە جەوھەردا بۆی دەگەرپم. جا ئەگەر گیانی ئەو بەهەلە یان خوزراو بەر ھەر لەشیک بکەوێت؛ ئەوا من ھەست بە بوونی دەکەم لە ژياندا. ژيان ئاویتەى ماددەىە.. بەلام حەقیقەت نییە. ژيان بەشیکە، گەردیکە لە حەقیقەتى مۆتلەق.. باوکی گەورەتان حەزرەتى نوح ئەمەى دەزانى و پیتانى دەلیتەوہ.. ژيان حەقیقەتى مۆتلەق نییە.. چونکە لەویدا ماددە بوونی نییە. ئەو بوونە ھەمیشەییە ئەزەلییە تەوژمیکە خۆی دەپرسیت وەک دەستار.. لە سوپیدا وەک ھەر بوونیک، ھەر شکلیک و ھەر گیانیک - بە ناکۆتایی لە شکل و شیوہ دا - خول دەخواو پرشنگى بەر ماددە دەکەوێ پاش ئەوہى گیانى سارد دەبیتەوہ.. کە بەر بوخار و غازو تۆز دەکەوێت.. خرۆشى دروست بوون و خۆپسکاندنى دەپرویت. بۆیە ژيانەکان دروست دەبن. چونکە ئەو تەوژمە مەزنەى گیانى تیشک بە ھەر شکلیکى گیانى - لە تەوژمیدا دەردەکەوێت. ئیتر مادە پەیدا دەبیت.. زۆر دەبیت. پاشان کەم دەکا و ژەنگ دەگرێ و دەفەوتیت.. تەنھا گیانیک نافەوتى و ھەمیشە ئازادە لە ھەمیشەییادا کە دەتوانیت سەر پشک بیت چۆن دیتە ژيانەوہ و دەبیت بە چى!.. بەلى ئەوانەى کە درۆ دەکەن، دەبنەوہ بە درۆکانى خۆیان.. ئەوہى بیتاوانیک دەکوژیت ھەمیشەى بە چاوانى خۆى نابینیت، بەلکو تاوانى بەرامبەر دەکریتەوہ.. لە سووپەکانى ژيانى دووناوودوندا، ئەو ببیت بە ھەر گیانلەبەرێک یا جانەوەرێک، دەکوژیت و دەکوژیتەوہ. دەکەوێتە جەھەننەمى کردارەکانى خۆیەوہ.. بۆیە جەھەننەم لەسەر زەویيە و بریتییە لە کردارەکانمان. بۆیە مرقۇى مەزن ھەرگیز دەست بۆ چەک نابات بە مەبەستى کوشتنى بى گوناح. جا بزائن ئیوہ چى دەکەن. ھەن تاوان ناکەن و جوانن و بۆ جوانیش دەژین.

ھەموو شتەکان ھەن، کە ئیمەى مرقۇ تاوہکو ئیستا توانیومانە بە مادە چنگى بخەین. بەلام زانستى جوانى زانستىکى ھەستى لۆژیکى و مۆتلەقە و ئازاد لە گیۆمیتراو ماتماتیک - سیمیترى و بە ھارمۆنى مۆتلەق و عادیلانە و کەمیک بەشوش و شیتانەىە.. وەک ئەو ئافرەتەى کە لە خۆشبی ئازادیدا شیت بووہ و خۆى سەرخۆش کردووہ بە شەقامەکانى شیپەرگانادا دەگەرێ و شەق لە سێبەرەکەى خۆى ھەلەداو بەسەر سێبەرەکەى خۆیدا دەپرسیتەوہ. نازانیت کە سێبەرەکەى گیانى راستەقینەىەتى. بەلى.. لە ھەرھەنگى ئازادى ھونەردا - ھونەر پوخساریکى ترى ھەیە و حەقیقەت جوانتر دەبیریت؛ چونکە حەقیقەت لە ھونەردا پەنھانە و ھونەرمەندى راستگۆ دەتوانیت بەرەو ئەویتان بەریت.

کاتیک ئەم فەرموودانەم بە ھیمنى یادى ئەوان ھینایەوہ.. ھەرسیکیان؛ واتە سوکرات و ھیپاس و ئەفلاتون، کە ھیتتا لە دۆخى ریزلیناندا پاوہستا بوون لە حزورى مندا - سەرى ریزی دووبارەو سێبارەیان بە خەندەوہ دانەواند. منیش بەیانى باش و شەوباشم لى کردن. پاشان گەرامەوہ جینگەکەى خۆم و مۆمیکم بۆ پەزنامەندیتى خۆم داگیرساند. پاشان نووسیم: حەقیقەتى جوانى، لە ھونەردا پرشنگى خۆى نیشان دەدات. جوانى زانستى ھەستە نەک بىر.. مەرج نییە بىر پەيامبەرى ھەست بیت. بەلام ئازاد بوونی ھەستى ھەندیک لە ھونەرمەندان مەرجى گەشەى تەکنەلۆجى وکەلتورى و ھزرى و مرقۇ و دادپەرەرییە. داد و یاسا بەشیکن، لقیکن لە زانستى جوانى. ئازادى ئامانجى بوونەوہرەو بەشیکى مەزنە لە حەقیقەتى مۆتلەق.

پاشان يەكتەختە لىي پاكشام.. بەدىيار مۆمىكەوۋە تاك و تەنھا بە پووتى لەناو ئەو كپوۋە و بەفرەدا پەق پاكشام.. بانگى مەرگم كرد بېتە ھانام، بەلام ئەو ترسنۆك بوو نەھات. پاشان دەرگاكانى خەيالى ئازادم خستە سەر پىشت، بۇ سەدانجار لە خەيالما پىشانگام دەرگەوۋە لە مۆزەخانەى دەرۋەندا.. بە سلايىد وئىنەكانم نىشانى ئەو ئافرەتە خەيالىيانە دەدا كە ناياننىم.. بە خەيال خۆم بىنى لە شىبەر گاتاي پايتەختى بەستەلەكدا وئىنەكانم لە تارىكايىبەكدا روو لەسەر پەردەى ديوار تىشك دەرۋەن بە پوخسارى سۆزانيبەكدا كە لەپالما دانىشتوۋەو باسى خۆيم بۇ دەكات.. بە دەم تەماشاي وئىنەكانى مەوۋە پەق بۆتەوۋە لەسەرمادا و منىش وەك ئەو بووم بە شەختە بە ديار تەماشاي وئىنەكانى خۆمەوۋە.

ھەر بەخەيال دەچووم بۇ قوتابخانەى باوھوس، مۆنتىسۆرى، ستاينار - و ھەموو ئامۆزگاكانى جىھان دەگەپام و وئىنەكانم نىشانى ھەموو جىھان دەدا.. پاشان لەوئىشدا بە دواى تەرمى نىگاكانى ئەو ئافرەتەدا دەگەپام كە ھىشتا بۇ دەگەپىم. ئەوسا رووم دەرگە پوخسارى مرقە لە جەنگ بەزىوۋەكان و دەمفەرموۋ: ئەوۋەى پەنجەى بۇ شەر برد، دەست و دەم و بىرى خۆى پىس دەكات. ھونەر لە شەر نادوۋ و ھونەرمەند پەيامى خىرى پىيە. خىر برىتييە لە دەست نەبردن بۇ شەر بوختان و پق و دووبەرەكى .

خەلكىنە.. لە زىندانى بەھەلەدا چوونى دىو پەرسەكانى ولاتى بەفردا، من خەرىكم لە خەونەكانمدا وون دەبم.. ھىندەم خەو دىت نەبىتەوۋە... بەلام لەو پاكشانەمدا دەرەستى خەو نەبووم.. بەلام كاتىك كە بىدار بوومەوۋ، تەماشامكرد سالىك بەسەر ژياندا تىپەپىوۋە.. بىنىم پۆژەكانم وەك شەوۋەكان دووپات و شەوۋەكانىش ھەمان شىوۋە.. مەراقەكانى خىزانەكەشم سەد ھىندەى خەونە شىرىنەكانى من زور بوون. چونكە ئەو تووشى سەرەتان بوو.. سەرەتانى دوچارى خۆى دەكرد.. ھەستەم دەكرد قىنى لە خۆپەتى؛ وەك ھەموو ئەو ئافرەتانەى كە قىنيان لە خۆيانەو شىرپەنجە تووشى خۆيان دەكەن، يان لە داخا خۆيان دەخنىتىن، دەسوتىن، برىندار دەكەن، يان خۆيان سزادەدەن و خۆيان دەكوژن. مىرولەكان فەرموويان: ئەشەھەدوۋ... ئامىين! منىش دەرەستى پراوستانى كات نەبووم.

تابلوۋى بەزەبى ھاتنەوۋە بە خودا

بەزەبى ھاتنەوۋە بەخۆت و بە كەسىكى تردا لە ھەست بەرزىبەوۋە سەرچاۋە وەر دەگرىت. مرقى بى بەزەبى؛ درۆزن و پورەش وكىنە دۆزە - ئەوان شەر و بوختان دەبەن بە پىوۋە و لە وەجەى دىوۋەكانى شەرن لەناوتاندا. جا لە برى درۆ و كىنە و تۆلە - بەزەبى بەكار بەرن، چونكە لە بەزەبىدا شىفایەك پەنھانە. دەشىت لە ھەندىك ھەلوئىستدا بەزەبى مرقى خەجالەت بكات، چونكە بەزەبى بەد بەكار بردن مرقى ناشرىن دەكات لە ئاستى بەرامبەرەكانىدا و مرقى سەرى لى تىك دەچىت، لە تاوا لە برى ئەوۋەى

لهگه‌ل مندال و خوښه‌ويست و هاوسه‌رى خویدا بژی، ده‌چیت له‌گه‌ل سه‌گ و پشيله و ترس و گومانه‌کاندا ده‌ژی و له‌گه‌ل نه‌وان يه‌ک ده‌گریت. مرؤف سروشتی خوئی به‌وه پيس ده‌کات که نازادی گیانداره‌کانی تر و ژيانيان ده‌شيوينیت. مرؤف بی به‌زه‌ییانه مرؤف و گیانله‌به‌ر و میروو پروه‌ک به‌کار ده‌بات. مرؤف درؤ له‌گه‌ل خویدا ده‌کات.

بویه نه‌گه‌ر ریگه‌م به‌دیت، نه‌وا ده‌توانم به به‌زه‌ییه‌وه ریژت لی بگرم و له توره‌ییشدا بی به‌زه‌یی نه‌بم به‌رامبه‌رت. چونکه ده‌شیت من خاوه‌ن به‌زه‌ییه‌کی تایبه‌ت بم به ئیمپاتی..جیهانی= گلوبال، ئونیفارسال=که‌ونی- ئیمپاتی.. ئیمپاتییه‌کی ئانتؤلؤگی.

من کاتیک که به‌زه‌ییم به‌خؤمدا دیته‌وه- که هه‌ست ده‌که‌م ده‌ستی دیویکی تاریک قورگم ده‌گریت و زوخا ده‌کات به جه‌وه‌رما.. له تاوا.. بؤ ده‌رباز بوون له قین و داخ و زه‌برو زه‌نگی فیتنه‌کانی؛ ده‌که‌ومه ناو به‌زه‌ییه‌کانی خوومه‌وه.. ته‌ماشای منداله‌کانم ده‌که‌م.. که‌میک به‌سه‌ر ژياندا ده‌چمه‌وه و له ته‌ماشای نه‌واندا به‌زه‌ییم جاریکی تر زیندو ترو پاکژتر و جوانتر ده‌رازیته‌وه وه‌ک ته‌ماشای منداله‌کانم.

میروله‌یه‌ک فه‌رمووی: نه‌ی قوربان جه‌نابی حه‌زه‌تی نوح، منیشت وه‌ک منداله‌کان خوښ ده‌ویت؟ فه‌رمووم: به‌لی- من تۆم وه‌ک نوری گیانم خوښ ده‌ویت. تۆو ئیوه به‌زه‌یی منن.

به‌زه‌یی- بوونه‌وه‌ر ده‌بات به ریوه. چونکه جوانی له به‌زه‌ییدا بوونی هه‌یه. جوانی کاتیک له‌مسی جه‌وه‌ریکی گیانی ده‌کات؛ هه‌ستیکی تایبه‌ت بؤ نه‌و به‌زه‌ییه‌ دروست ده‌کات. هه‌ستیکی بی سنور. چونکه دایکه حه‌وايه‌ک، له باوکه ئاده‌میکدا ده‌رویت! خاوه‌ند- یان میه‌راباد.. یان به‌هه‌ر زمانیک که دل‌ت ده‌خوازیت، یان به‌هه‌ر زمانیک که دل‌ت ده‌خوازیت ناوی خوی خۆت به‌ریت، ته‌نها ته‌وژمیکي به‌زه‌یی هه‌میشه‌ییه و سنوری هه‌یه له به‌زه‌یی داند.. خاوه‌ند ئاهورامازدا به‌زه‌یی به دیوو به خیوو به بیتابروواندا نایه‌ته‌وه و نه‌و ئاور له شه‌ره‌کانتان ناداته‌وه. جا ئیوه له جه‌ه‌ننه‌می خۆتانان. چۆن خوا به‌زه‌یی پياتاندا بیته‌وه؟

تابلوی ماچ

له‌و ماوه‌یه‌دا که من فیری شه‌ونخونی بووم و سالیک به‌سه‌ر وه‌ستانی کاتدا تته‌په‌ریبوو.. که‌لیک مرؤف و دیوو دیوپه‌رستم بینی.. که‌رچی شه‌وو رۆژم تیکه‌ل بوبوو؛ چونکه دیوپه‌رسته‌کان تۆله‌ی قینی دیوه‌کانیان له‌من ده‌کرده‌وه و ده‌یانویست سنور بؤ فه‌رمووده‌کانم دابنن. ده‌ستکاری فه‌رمووده‌کانی منیان ده‌کرد. یه‌کیک له دراوسیکانم که دیویکی ته‌نگه‌نه‌فه‌س بوو به هوی به‌دخورییه‌وه؛ هات و رۆمانیکمی لی دزیم و له دانیشگا و کۆره‌کاندا شانازی به باوه‌ری منه‌وه ده‌کرد و به پاره‌ی من ده‌ژیاو که‌چی قه‌رزباریشی ده‌کردم.(ئاماژیه به یه‌کیک له دراوسج جاسوسه‌کانم، که به نیازی له‌چاپدان و هاوکاری کردنم، بؤ بلاوکرده‌وه‌ی یه‌کیک له رۆمانه‌کانم، هات.. به ناوی یاریده‌وه، جاسوسی به‌سه‌رمه‌وه ده‌کردم و

كەلتورى نەروىڭى بەسەردا دەسەپاند و تاوانبارى كردم بە ھەر شتىك. بەلام كىتەبەكەى چاپ نەكرد و ھىچ يارىدەھەكى نەدام، بەلكو كىتەبەكەى كرد بە ھى خۇى!

منىش جارىكىان تابلۇيەك لە تابلۇكانى خۆم كە لە چوارچىوھ نابوو، لەگەل خۇمدا برىم و نىشانى يەككە لە دراوسىكانم دا.. ئەو ووتى زۆر جوانە، بە چەند دەتەوتت ئەو تابلۇيە بفرۆشيت.. فەرمووم: بە تەماشايەك. چونكە دەبوايە ھونەرى ھونەرمەند مەزات نەكرىت. نابىت ھونەرمەند ناچار بكرىت ئۆرگىنالىكانى بفرۆشيت. بەلام گەر گران ئەم تابلۇيە بفرۆشم، ئەوا داواى ماچىكى لى دەكەم. من تابلۇكانم بە ديارى و بە ماچ و بەو مرقۇفە دفرۆشم كە نرخى ھونەرم بەرز رادەگرى و نرخ لەسەر كارەكانم دادەنىت. ووتى: ئاخىر كەس لىتى ناكرىت. فەرمووم: دەزانم، ئەى بۇچى داوام لى دەكەن تا تابلۇكانمتان نىشان بەدەم؟ بۇچى من نازانم كە ئىوھ ناتوانن نرخ بەدەن بە ھونەرى من؟ بەلام باش بزانن؛ ئەوھى ھونەرى گەلىكى تر بە سووك تەماشا دەكات، دىوھ و مرقۇف نىيە. ئەوھى كەلتورىكى تر لە ناو كەلتورەكەى خۇيدا دەچەوسىنىتەوھ و سەركووتى دەكات دىوپەرست و دەرروون نەخۇش و دوژمنى مرقۇف و جوانىيە.

رۆژىكىان ئافرەتتىك كە نەيدەزانى سەر بەچى تاقمىكە! لە دىوھ يان لە دىو پەرستەكان! لە گفتوگۆيەكدا پەنجەم بۇ جوانى راکىشاو كەمىك بەسەر بالاي جوانىدا ھەلم دا. كەچى بى ئەدەبانە گۆچكەمى توند گرت و نەپراندى بەسەردا و بۇلاندى: تۆ ژنت ھەيە. منىش لە وەلامدا بە ئەدەبەوھ بەوم فەرموو: جوانى ھەقى نىيە بەسەر ھەبوون و نەبوونەوھ. مرقۇف ئازادە بە چى چاويك جوانى دەبىنىت. چونكە جوانى لەناو مرقۇف و دىوو خىوھكانىش دا نىسبىيە و موقلەق نىيە، جوانى پەيوەندى ھەيە بە چىژى گيانى و ھەندىكجارىش نامەرجانە پابەندى چىژى لەشى و سىكىسى يە. بەلام ئەمە نامەرجىيە. بۇيە تۆ ناتوانىت سنور بۇ ھەستى ھونەرمەند دابىنىت. پاشان من حەزرتى نوح-م. ووتى بمبوورە. من وەلام نەدايەوھ.

ئەو دىوھش كە وىستى دەستكارى تۆمارو فەرموودەكانى من بكات، ئەنجام ناچارى كردم بە لەعنەتى بكەم. ھەر وەكوو ھاوسەرەكەم. چونكە باوەرپان بە كەرامەتى ھونەرى من نىيە. ئەوھى دان بە ھونەرى مندا نانىت لەمن نىيە. ئافرەتەكە ووتى بۇچى تۆ حەز لە فرە ژنى دەكەيت؟ فەرمووم: من بەدواى جەوھەرىكى تايبەتى كەمالدا دەگەرىم.. نەك بە دواى ژندا. چونكە ژن و مندالم ھەن. من لە كەمالى جوانى دەدویم و ھەمووكەسىك ئەم ھەستە ھونەرىيەيان نىيە.. پاشان لە فەرھەنگى نوح-دا دابەكان تايبەتمەندىتايان ھەيە. مەرج نىيە خەلكى وەكوو من بكەن. بەلام كردارى من بىبەرىيە لە ھەلە، گەر جوانى بكەم بە كەلتور. ووتى: بمبوورە.

جا با باسى تابلۇكەم تەواو بكەم.. تابلۇكەم ناوى - ماچ- بوو، ماچىكى سور و شىن و سىپى. من خۆم زۆرم بەلاوھ پەسەند بوو.. داوهرىكى بەلجىكى ھەشت ھەزار فرانكى پىدام و پىم نەفرۆشت. چونكە لای من ماچىكى ھىندە جوان بوو- نەبىتەوھ. حەزەمكرد ئۆرگىنالىكەم لا بىت، چونكە ھىچ كۆپىيەك ھىندەى ئۆرگىنال جوان نەبوو.. بۇيە حەزم كرد بەوى نەفرۆشم. تابلۇى ماچ ماچى مەم و زىن بوو، ماچى لەيل و مەجنون، بىن و يان. جىن و جان.. يان ماچى نىوان نىرو مى. كە نەشئە و ئوخۇنىكى ھەمىشەيى دەبەخشى بە دەررونى بىنەر. ھەستىك- كە بە شتىك ھەستى جوانى دەبزوئىنىت. ئەگەر ماچ نەيتوانى

ھەستت بېزىۋىتت بەرھە شادى و پشو و ئارامى و ئازادى - نەكەى پىگە بە خۆت بەدەيت بەردەوام بىت. ماچى كەسىك مەكە كە خۆشى ناۋىيى يان خۆشت ناۋىت. لەگەل ئافرەتىكىدا تىكەل مەبە كە خۆيت بۇ رووت ناكاتەوھە و پىگەت نادات رووتى بكەيتەوھە.

بەپىزى خۆينەر پىگەم بەدە تا باسى تابلۇى ماچ-تان بۇ بكەم كە وىنەيەكى دەستكىدى خۆمە.. من كاتىك كە ماچى ئافرەتىكى راستىگۇ دەكەم.. ھەست بە سرۆشى زانستىكى پەنھان دەكەم. ھەست دەكەم دەتوانم بوپىر بم و لە ماف و ھەق و راستى بدوئىم. چونكە تەنھا ماچى راستىگۇ، بىزەى راستىگۇ - گىتوگۇ راستىگۇ و پەيامى راستىگۇيانە مروۇف بەرھە رووناكى دەبات. تابلۇى ماچ باس لەو ماچە راستىگۇيە دەكات كە پىياۋىك ماچى رومەتى ئافرەتىك دەكات. ماچىكى نەخشىن و سىيى يان ئاۋىزەيى. بۇيە ئەو تابلۇيەم نىشانى ھەر كەسىك داوھ؛سەرى سوپماوھ. من خۆم ھەلناكىشىم و لە توانا و بەھرى ھونەرىيى خۆم نادوئىم؛ بەلام دەزانم و دلنىاشم زانستەكانى ئىوھ لە گىانى مندا بەركول دەكرىن، بەلام ھەرس ناكرىن.

دەرونى من زانستى بىركارى و جەبرو لوژىك و ھەندەسەى بۇ ھەرس ناكرىت.. چونكە من نەخشەيەكى ترم پىيە. من كارل ماركس و ئەنجلس و لىننىن بە سەرھە خوارى دەبىنم. ئەوان راست نەبوون. ئىستا سەردەمى راستىگۇدەوھى دەمى سەرمایەدارەكانە. چونكە سەرمایە بى مایە دەمىنئىتەوھە و نرخەكان بەرھە نەمان دەچن. بازارەكان دەمرن.. كالاكان لەناو دەچن و ماددەكان دەپزىن و بەرھە پىس بوون و نالەباركىدى ئىنگە دەچن. من لەم زانستەدا قول بوومەتەوھە كە سەرمایە لنگەو قوچ دەبىنم. لە ھەمان كاتدا دەبىنم سنورىكى مەزن لە نىوان رەگەزەكاندا دانراوھ. دەشىت باوھ نەكەيت كە شەپى ئىوان نىر و مى زور سامناك ترە لە شەپى سىيەمى جىھانى و من ھەست بە سەرھەلدىنى مىكروپ و قايرۆسەكانى ئەو شەپە دەكەم. جا بۇيە من لە تابلۇى ماچدا شىفایەك نىشان دەدەم. شەپەكان خەرىكن ماچ لە بىرى مروۇفەكان دەبەنەوھە، و مروۇفەكان خەرىكن ماچ-لەبىرى خۇيان دەبەنەوھە. ئەگەر ماچەكان زوپىر بن لە يەكترى؛ ئىتر مروۇفەكان پىس دەبن و ژەنگ دەگرن و تىك دەچن.. ئىتر گولەكانىش مان لە خاك و رەگ و ئاۋ دەگرن. مىرولەكان فەرموۋيان: ئىتر ماچەكان دەمرن. ئىتر ماچەكان لە داىك نابن.

تابلۇى ھەرزەكار

ھەرزەكار كەسىكە ئادەم شىوھ، كاتىك كە سىوھەكى ھەوا دەنئىتە ناۋ دەم، لە قووتدانىدا لە گەروى دەگىرئىت. ئەوسا ئىكانى دەنگى دەگورئىت و لەشى خىرا گۆش دەبى و ھارمۆنەكانى لەش دەكەونە چالاكى.. ئەگەر بىت و مروۇف پىگەى بدرىت ئازادانە لە سروشتى خۇى بدوئى و ئازادانە ھەلبىزىرئىت. بەتايبەتى ئەگەر بىت و ئافرەت بتوانئىت پەنجە بۇ پىياۋى يەكەمى خۆزگەى درىژ بكاۋ لەگەل ئەودا جوت بىت. ئەوا سروشت كۆرپەكى ساغ بەو ئافرەتە دەدات؛ ئەگەر بىت و رووبدات. بۇيە ئافرەت دەبىت تەعبىر لە خۆزگەى جووت بوونى بە راستى بكات. تەنھا ئەو دەتوانئىت جووتەى خۇى دىارى بكات، جا با جووتەكەبىشى دەيان سال لەو بەتەمەنتر بىت، بەو مەرجەى خۇى باۋان نەبن و لە خىزان دوور بىت.

تکایه هه له له ووتەکانم تى مەگەن. ئافرەت بۆى هەيە لەسەر داواى باوانى خۆى لەگەڵ ئەو پیاوودا بەبى نیاز جووت بىت کە دلى دەيهووت.

ئادەم سىۆيک لە قورگى چەقى لە خۆشيدا، کاتیک کە حەواى بىنى دەيهووت لەگەلیدا جووت بىت. چونکە ئادەم خاوو خلیچک و ناتەواوو ملى بوو؛ کاتیک کە حەوا ویستی لەگەلیدا جووت بىت. چونکە خوا ئەوى خاوو خلیچک و شل و پل-دروست کردبوو (لەکتیبى خواکاندا باسم لە دروستبوونى ئەو کرد) چونکە جووت بوون بە مانای زۆر بوون و هەستکردن بە مەتینی ژيان و جوانی دىت، جوانی ژيان و حەزو خۆشى. ئافرەت یاخوود کىژۆلە لە کور زیاتر پىویستی بە هاوسۆزى و هاوهەستى و دلنایى هەيە، دەبىت هیچ مرۆفیکى رەسەن کاریکى ناجۆر بەرامبەر بە کچ نەکات - کە ئەو دوچارى شکانەوه بىت. چونکە شکانەوهى ئافرەت نەخۆشیی دەروونى زۆرى لەدوایه. چونکە وەجەى ساغ و ناساغ لەوهوه دینه ژيانەوه. رینگە بە کچ بەدن تا فیر بىت کە بوون بە ئافرەت بە قىمەت و جوان و بەرپزە لەژياندا. خۆى سەرپشکە لەوهى کە یەکەم خۆزگەى خۆى دەبەخشیت بە کى ! .. خۆى بریار دەدات چەند لەگەل هاوسەرى یان هاوجووتى یان خۆشەویستى یەکەمیدا دەمىنیتەوه. ئەوهى مەرجه لەسەرى تەنها راستگۆییه لە دەربړینى هەستەکانیدا نەک حەزەکانیدا.

چونکە هەستیارى و حەز گەر تیکەل بە یەکتى بىن، دەشیت لغاوى خۆپەرستانەى شەهوەپەرستى بەرەلا بىت و مرۆف خۆى بکات بە کەسێکى خوو گرتوو بە کارى ناراست و خووى ناجۆرەوه کە یاریدەى گەشەى بىرى نادات. چونکە مەرجه مرۆف لەسەردەمى هەرزەکاریدا لغاوى هەوس بگرئ و سنور بۆ هەندى ئارەزوى ناجۆر و ناھارمۆنى بەرپەوشتى خیر دابنیت. چونکە مرۆف ئەگەر دەست بە کەرامەتى ئارەزووەکانیەوه نەگریت، ئەوا کەرامەتى دەشکیت. کاتیک کە مرۆف بە لاوى لە کەرامەتى دەدریت؛ ئەوا خانە هەستییەکانى، خانە گیان مەتینکەرەکانى لاواز دەبن؛ و هەرزەکار تووشى سەستى و گۆشەگیرى و تۆرەبى و خود کوژى و رق لەخۆبوونەوه دەبىت. کە بىگومان ئاتاجى ناجۆریان تووش دەکات.

بەرپزان، ئەم وتانە ئامۆژگارین. من لە خەونەکانمدا بىستوومن و پىغەمبەرەکان بە گویى مندا چپاندوووانە. شىفا هەمیشە لە عیشق و خۆشەویستیداىه. باوەر بکەن کە خۆشەویستى دەتوانیت ئاوینە یەکتان بداتە دەست؛ تا خواکان و پىغەمبەرەکان لە خۆتاندا ببینن. چونکە خۆشەویستى هەستیکە، کە بەزەبى خواو پىغەمبەرانى تیاىه. مرۆف لەبەر ئەوهى خاوەن کەرامەتە. لەسەریتى کەرامەتى بپارێزیت. چونکە ئەوهى بە بى هۆ دەست بۆ کەرامەت و ئابرو و ویستەکانى کەسێکى تر بەریت. وەک ئەوه وایە هەلیکوتابیتە سەر کەرامەتى خواپەک یان پىغەمبەرێک، یان خوودى خود. جا هەرزەکار کە لەسەردەمى بالق بووناندا دەگەنە تەوهرى مەزنى و گۆش بوونى هەستى خۆدۆزینەوه. لەو تەمەنەدا بریارەکانى هەرزەکار کەمیک کەرەكى دەبىت "هەلبەتە لە راي گشتى و لە ئاستى کۆمەلایەتیدا!" بۆیە هەرزەکار زوو هەلدەچیت، بەتایبەتى ئافرەت بە پىچەوانەى پیاووه زیاتر فشارى لەسەرەو زیاتر هەست بە ناسکى خۆبى و زبړبى ئاکارى کۆمەلایەتى دەکات. بۆیە زیاتر توورە دەبىت، تا رادەى تۆرەبوونى ئافرەتانى کورد. خۆیان دوچارى مەترسى دەکەن، بە چەقۆ دەکەونە گیانى خۆیان و ئەزىتى جەستەبى خۆیان دەدەن. کورپان فش دەبنەوهو پۆزلیدەدەن و تووشى مەبلى رەتکردنەوهى ئەوانى تر

دەبنەو. لە ھەندێ بۆخی ناجۆردا لە باوانی خۆیان ھەلەدەگەرپێنەو و دەست دەوھشێنن! بەلام ھەردوو نەژادەكە تەنھا پێویستیان بەوھەیکە نەژادی بەرامبەری دان بەوی تردا بنیت. چارەى دەردى ھەردولایان خۆشەوێستییە. خۆشەوێستییەك كە مرۆف ناکات بە كۆیلەى بەرامبەرەكەى.. بەلكو دەيكات بە ھاوپی گیانی و ھەمیشەیی. ئەوھى لە ژيانى ھاوپی و ھاوسەرى و ھاودەمیدا ھەست بە توورەبى و پەستى و كینە دەكات.. مانای وایە بەرامبەرەكەى گیانی پيسە و خۆشەوێستى ھەست پیناکات.

چونكە نەبوونی خۆشەوێستى یان گالتهکردن بەخۆشەوێستى ئەوان بەرەو قوناخى كیانشەكەت دەبات.. تووشى یاخى بوون دەبن، تەننەت لە خودى راستیش.. جا ئەو گەنجەى نەیتوانى ھەست بەكەرامەتى خۆى بكات لەو تەمەنەدا؛ ئەوا دوچارى دەردىكى سەیر دەبیت؛ ئەویش ئەمەیه كە گەنجەكە گەرە نابیت، ھەر لەو خۆزگە و ئومیدو خەونانەدا دەژى كە لە ھەرزەكاریدا خەونى پێو دەدین.. زۆر سەیرە مرۆف! جا ئەو مرۆفە ھەر رەگەزىك بیت، لەھەر كەسیتىيەكى وەرگیراودا - لەھەر پلەيەكى زانستدا؛ ھەر ھەرزەكارە.

من ھەز دەكەم ریزىكى زیاتر لە كەرامەتى ئافرەت بگیریت.. چونكە ئەوان ھەموو نەینىيەكانى جوانى دەزانن. دلنیا بن خەلكینە.. ئەوان؛ واتە ئافرەتان لە سىحرى جوانى فیمینین تیدەگەن، ئەوان جوان و جوانى وجوانن. نازانم چیتان پى بلیم.. كاتىك كە پەنجە بۆ جوانیان رادەكیشیت نەكەى بەھەلەى روخسار تىكەوێت، چونكە دەكەوێتە كەندالانى تارىكەو. ھەول بەدە جوانى لەناویاندا دەست نیشان بكەیت. چونكە ئەوان دەزانن جوانى چىیەو چۆنە و لە چىیەو ھاتوو و چاوكى چىیە!

جا شادومان كەسێكە كە خۆشەوێست بیت لای كەسانى راستگۆ و خاوەن زانست و كەرامەت. جا چى كچ بن یا كور.. تا دەتوانن دەستبەردارى زانست و دادو یاسا و ئازادى مەبن.. چونكە ناجۆر نییە گەر مرۆف لە تەمەنى ھەشتا سالیاندا لە گیانى ھەرزەكاریدا بیت. چونكە دلنیاتان دەكەم؛ كە دواى تەمەنى پیری - ئەوانەى لە ھەشتا تیدەپەرن و دامین پاك و پیاوچاكن - ئەوانە دەگەن بە قوناغى ژيانى دووم و ئازادى. دەتوانن سەرپشك بن لە ھەمیشەیییدا دەمیننەو یان دەگەرپێنەو ناو ھەمان ژيان و ھەمان گیان. چونكە تەنھا زانستى پیری مرۆف دەگەنەیت بە ئازادى و دووپاتبوونەوھى گیانى و لەشى. مرۆفى پیر شایانى ریزە گەر گوناحەكانى لە كیشى خۆى زیاتر نەبن. ریز لە مرۆفى بە تەمەن بگرن. چونكە لەواندا نەینى مەزن دەربارەى ئازادى ھەیه. جا پیربوون نەخۆشى نییە؛ بەلكو مەرتەبەیه. نیشانەى توانامەندىتى دەسەلاتى توانای ھەستى و بیری و ئیرادى مرۆفە؛ كە دەتوانیت بگات بە قوناغى ئازادى و عیشق. پیر بوونیش دوو روخسارى ھەیه؛ ھەلەشە و ساوا.

جا با سەرتان نەیهشێنم و ئامۆژگارییەكى لاوانى خیرخوазى ئەم سەردەمە بكەم، ئەى لاوانى بەرپز: لە ھەر ولاتىكدا سەرى مرۆفێك بێردا.. سنوورىكى پەيوەندى نەبوون دانین. سنورىكى پى لە داد پەروەرى. ھىچ پەيوەندیەك لەگەل پیاوانى ئەو ولاتانەدا مەكەن تا سزادەر و سزا سەپین دەدۆزیتەو لەناویاندا.. ئەوسا با واز لە ژن و مندالەكانیان بەین و مەحكوم بن بە سزادانى خۆیان. چونكە مرۆف ھیندە مەزنە كە نابیت بە دەستى مرۆف سزای مردن بەریت. بەلام ئەگەر مرۆف خۆى گۆرى بە دىو و چەقوى نایە سەر ملی بیتاوان - ئەوا دەبیت ئەو گەلە مەحكوم بكەن بە سزادان.. چونكە مرۆف نییە بتوانیت لە سزای

كردوههكانى خۆى دهرباز بېت؛ جا لهه ژيانهدا بېت يا له ژيانىكى دوپاتدا.. چونكه مرؤف له ههر تهمهنيكدا بكوژرېت، نيشانهى وايه يان نازاده يان مهرگه. چونكه ئاشكرايه ئهوهى كه لهناو مرؤفهكاندا مرؤف دكوژن - ئهوانه ههينهتيك يان جوړيكن له جوړهكانى خودى مهرگ. چونكه مردن دتوانيت له شيوهى مرؤفدا ههبيت و بژى و گيان بدات - چونكه مهرگ زور شيوهى ههيه، لهو دؤخدا مهرگ؛ ديوه. بهلام لهناو لهشى مرؤفدا دهژى. جا بويه مهرگ لهناو گيانى زور مرؤفدا ههيه. ههن لهناوماندا نامرن. بگره به ويستى خويان دممرن. چونكه دهتوانن بينهوه و دوويات بينهوه. جا ئهگهر مرؤفيك ناههقى بهرامبهر بكرىت، ئهگهر خيرخواز بېت - دهتوانيت له ههمان سائدا بيتهوه ناو ژيان له گيانىكى تردا.. دهتوانيت بيته ناو گيانى ههر يهكيك له ئيمهوه. جا واز له كردوهى بهد و ناههقى بهينن. لهههر ولايتىكا سهرى مرؤفى تيادا دهبدرىت - سزادانتان مهتين بېت. جا گوناح كهسانىكن كه دههينن مهرگ ژيانيان راپيچ بكات و كارى جهلادى و پياوكوژى دهكن.

من نامهويت كهس بترسينم؛ بهلام مرؤف دهبيت له داوهرى كردن دا پهيامبهرانه بېت. دهستىك به دهستىك - چاويك به چاويك كارى دوژمنكارييه.. ئهوهى گوليكي پيشكەش كردىت، درك له مالىدا مهريژه و سزاي مهده. ئهوهى توانى بوّت بخهنديت و پهزامهندانه سهرى ريزت بو دانهوينيت؛ خراپهى بهرامبهر مهكه. درؤ لهگهل خؤندا مهكه. ئهگهر سزاي مندالهكانت دا، سزاي خوشت بهد. هيندهش ئاموژگارى كهر به، كه ههز دهكەيت خؤت ئاموژگاركرهرى خؤت بېت. ههول بهد ببه به قوتابىي مندالهكانت؛ چونكه سوژو وهفاو باوهپ و عيشق لهواندا سهده هيندهى باوهپ و عيشق و ئازادىي تو مهزنترو پيرؤزتره. بهخشندهىي مندال هينده مهزنه - كه گهوره پيوسته لهسهرى ليومه فير بېت.. گوناحن ئهوانهى له مندالهكانيانهوه فير نابن. مندال - كهسيكه كه خواوهند تيايدا خؤى مهلاس داوه. چونكه خوا ههميشه له كورپهى گيانلهبهراندا خؤى دابهش و ورد دهكاتهوه و دهيهويت نهبيترىت يان مرؤف خؤى گيل بكات له بينىي - چونكه دهبيت بزانيك كه خواوهند له مندالاندا خؤى پهخش دهكات. يان خؤى دهشاريتهوه. لهناو پهحمى ئافرهتاندا! ئهگهر ههبيت خواوهند لهسهر زهوى و لهناوماندا؛ ئهوا له پهحمى ئافرهتدا خؤى مهلاس دهكات.

تابلوى جوانى

من رازى نابم كهس باسى جوانى لهگهل مندا بكات.. چونكه جوانى چاوى زاستى خوّمه و من نيازمهندم زمانى - ئارنه نيس - فهيلهسوفى بهههشت و ئيرتقاي عهقل بكهم به زمانى مندالان و جيهانى لاوان. چونكه من له زانستى ههست تيدهگم. من پهيامى جوانيم پييه.

شەۋيىك لە شەۋان ھەستەم بەتەنھايى دەکرد، ھەستەم بە دىلى دەکرد لەناو زىندانى ۋىلاتى بەفردا. ھەستەم دەکرد دەۋرۋبەر ئەزىتەم دەدەن.. كات لە نىۋەشەۋ تىپەرىپوۋ، خەرىك بوو دەخىكام لە تەنھايىدا.. لەۋىندا چاۋىك - تىشىكىك، بەھرىيەك بەر دىدەگاي ھەستەم كەوت.. ۋەك دىارىيەك كە لە خودى حەزەرتى جوانىيەۋە پىم گەيشىتەت؛ چاۋەكەم تەماشاكرد - تا ھەلىسەنگىتەم. بىنىم، چاۋى مروقىكى رەسەن و پىرۋز و جوانە. چاۋى فەيلەسوفى مەزن ئارنە نىس. چاۋىكى لى داگرتەم و خۆى بە تەۋاۋى نىشان دام.. ئەۋسا مشتەكانى ۋەك پالەۋانىكى بۇكسىن بەرەۋ رووم ھىناۋ بە يارىيەۋە لاي راستى روخسارمى سىمى. منىش لاي چەپم بە خەندەى رىزەۋە بۇ ۋەرگىرا. پاشان بوۋەۋە بە چاۋ.. چاۋەكە بوو بە دەم - پاشان ئارنە نىس-م بىنىيەۋە كە يارىيەكى مندالانەى لە دەست بوو.. ۋەك بوۋە شۋوشەيەك لە پەرۋ.. تەماشايەكى بىخەۋشى كردم و فەرموۋى: ئەم بوۋەكە يارىيەيەى من برسىيەتى، تا لە ژياندا بووم، ھەر خوارىدەم دەکرد بە دەمىيەۋە و نەيدەخوارد. ئايا تۆ دەتوانى يارىدەم بەدەت تا بوۋەكە يارىيەكەم فىرى نان خوارىدەن و خوادەنەۋە بىكەيت؟ لە ۋەلامدا فەرمووم بەلى. بەلام دەبىت ئەۋ زانستە لە مندالانەۋە فىر بىت. من لە كورەكەمەۋە فىرى بووم.

ئارنە ناس فەرموۋى: بە مروفايەتى بلى كە بەلى راستە جىھانى ئازادى بوۋنى ھەيە. فەرمووم: بەلى. بۇيە ئەۋ شەۋە لەخۆشى پەى بردن بە روڭشايى چاۋى ئارنە نىس - خەمى داگىرساندى مۆم نەبوو. چۈنكە چاۋى ئەۋ روڭشەكەرەۋەى چاۋانم بوو. كاتىك كە چاۋم نايە سەر يەك، لە چاۋتروكانىكدا ھەشت كاتمىر نووستم؛ پاشان بىدار بوۋمەۋە. تەماشايەكى ئاكواريۆمى ماسىيە زىرپىنەكانم كرد.. بىنىم ماسىيەكىان فەرموۋى: ئەۋە چاۋى ئارنە نىس بوو؛ نەك چاۋى خوا. فەرمووم: دەزانم. ھەر بەۋ نىۋە شەۋە بە خەيال (ۋاتە بەر لە نووستن) كىتەبەكەى ئارنە نىس-م نايە بن دەستەم" كە سالانىك بەر لە ئىستا، لەتاۋ نەبوۋنى ناچار بووم لە كىتەبخانەى بدزم!" پاشان روومكرە ئەۋ مەكتەبانەى كە يارىدەى كەسانى ۋەك من دەدەن بۇ داھىتەنى كار - ھەر بە خەيال لەگەل دەيانى ناشارەزادا ناچار بووم لەسەر مىز دانىشم و پىيان بلىم كە پرۆژەى ۋەرگىرانى فەلسەفەى ئارنە نىس-م بە دەستەۋەيە و دەتوانم ئامادەى بىكەم بۇ مندالان. لە خەيالەكەمدا ئەۋان ۋەك دىۋ پەرىست دژايەتتىيان دەكرەم، دەيانگوت بۇچى كىتەبەكەت دزىۋە؟ منىش دەمگوت ئەۋە گوناحىكە كە من دەتوانم خۆم لىي خۆش بىم يان ئامادەبىم تىايە بەم ھەلوۋىستە پاداشتى ھەلەكەم بەدەمەۋە. دەيانگوت دەبىت داۋاى لىبوردن بىكەيت. منىش دەمگوت پاداشت لەبرى لىبوردن دەدەمەۋە. من مروقىكى لىبوردووم. ھەرۋەھا من خۆم لە خۆم خۆش بووم. ئەى ئىۋە چۈن قەرەبوۋى ئەۋ ھەموو چەك و موشەك و بۇمبايانە دەدەنەۋە، كە بە ھەرزان فرۆشتان بە دىۋەكانى توركىاۋ عىراق؟ خەتاي كاممان گەرەترە؟ جا من لەم زىندانەدا ھەرچىيەكەم كرەبىت، مافى رەۋاى خۆمە. چۈنكە ئىۋەن بەدكارى بەرامبەر بە مىللەتى نوح دەكەن.

ھەر مروقىك ۋەلامىكى جوانى ھەبىت بۇ ھەلوۋىستىكى جوان كە دەشەت لاي زۇربەى خەلكىش پەسەند نەبىت، ئەۋا بەخىشندەيى لاي كەسەكەيە كە دابىكى جوان دەھىتە بوۋنەۋە. ۋەلامى جوان ۋەك لىبوردن و لىخۆش بوون وايە. دىۋەكان لەم ۋەلامانەى من حالى نابن.. سەريان دەسورمى و منىش پىشتم تىكرەن. كاتىك كە ئەنجامى گىنوۋوگۇ بەرەۋ توۋرەبىت دەبات، پىشت بىكەرە بەرامبەرەكەت. چۈنكە بەردەۋام بوون نەخۆشى و سزاي لى دەكەۋىتەۋە.

مرۆف کاتیک که ههست به له دهستدانی جوانی دهکات له گهڵ بهرامبهرهکهیدا؛ تووره دهبیته. مرۆف بۆی ههیه بهرامبهر به نارهوایی نیشاندان - تووره بیته. مرۆف بۆی ههیه له سههر ههقی خۆی تووره بیته.

جوانی بههرهیهکه ویستی فیڕ بوون له مرۆفدا گۆش دهکات. جا هونهری من زانستی منه. من له زمانی خۆم تیدهگه. ماسیهکه تهماشای دهکردم؛ فهرمووی باشه بۆچی من له سههر پشت مهله دهکهم؟ له وهلامدا فهرمووم: یان بیبری بینینی خواوهند دهکهیت یان چهز له مهرگی خۆت دهکهیت. فهرمووی: "ههر دو وهلامهکهت یهک مانای ههبوو. چونکه ههر دووکیان راستبوون."

من ناپرسم جوانی چییه؟ چونکه جوانی جهوههريکه له ئاکار و کردارو باوهرو و وێژداندا - ماف و یاسا و دادپهروهري گۆش دهکات. ههنديک ههن دهیانهوویت گومرام بکهن، دهیانهوویت تهفرهه بدن. دین و دهلین: "له دزیویشدا جوانی ههیه". منیش بهوان دهلیم ئهو زانسته سههر به ههستی ئیستاتیکای من نییه. چونکه جوانی بیهریهه له دزیوی و پیچهوانهشی راسته. جا نیسی بوونی جوانی سروشتی ناهینمه ژیر باس. چونکه من له جوانی موتلهق دهویم.

جاریکیان؛ نا چهند جاریک ئاکو - ی هاوپیتم تهلهفۆنی بۆ کردم و ووتی: "له پهيامی خواکاندا ههست به رق و تۆله دهکهم، ههست دهکهم تۆ قینت له گهلی نهرویج دهبیتهوه". منیش له وهلامدا فهرمووم؛ چونکه ئهوان روپوشیان (قیناعیان) کردۆته سههری مرۆف. خهندهکانی مرۆفهکانیان تاساندوو. من له کینهی ئهوان دهویم. بهلام من بیئاوانم له زیندانهکانی ئهواندا. من له خۆرا دهست بهست و چاوبهست و دهمبهست کراوم. ههروهها من رق و کینه ناناسم. راستی وا دهلیت که من قینم له مرۆفیکه که قیناعی دیوی له سههره وه دم دهنیته ناو دهمی سهگ و پشيله و بهراز و مندالهکهی خۆشی ناناسیتهوه. بهلی من قینم له مرۆفی بی ههست و بی سۆز دهبیتهوه جا با خهلکی مهریخ و مشتهریش بیته. من قینم له ههلهپرست و رهزیل و دوزمان و درۆزنه. ئهمانه له سروشتی من نین.

مرۆف له سههری پیویسته رۆژانه کاتیک بۆ به سههردا چوونهوهی جوانیههکانی خۆی تهرخان بکات. چونکه کرداری جوان مرۆف به لای دههیلایتهوه. جا ئیستا سپی - به لای مانهوه - تان بۆ ده رکهوت. دلنیا تان دهکهم. ئهوهی چهق ببهستیته سههر کرداری جوان و وتاری جوان و بیبری جوان - گرهو له تهمنه دریزی دهباتهوه - چونکه دهگات به قووتی ههموو مهراتیبهکان. جا فیڕ بن ریز له جوانی کردهوه و تهکان و ههلویتسهکانتان بگرن. باسی ئهو جوانیهه بکهن که مرۆف درکیان بی ناکات.

دهشیت وهک خوینه بلیت: "کهواته ئهی چهزرتی نوح بۆچی به پیزتان شولی لی هه لکیشاوه به میلهتان دهلیت دیوو خێو؟" منیش له وهلامدا ده فهرمووم: چونکه دزیوی وا خهریکه کهرامهتی مرۆف تیک دهسکینیت. چونکه مرۆف بچوک کراوتهوه. جوانی نهبووه به ئایین هیشتا له نیو گهلانی گیتیدا. کیت دیوه؟ له کیت بیست بلیت یان بهرموویت: ئهمشهوه من تا دهمهوه بهیان نوێژم بۆ جوانی و هونهر کرد؛ یان تا بهیانی تهماشای رهنگیکی تایبهتم کرد؛ یان به ناوی جوانیهوه جلی سهربازیم له بهر کرد؛ چونکه جوانی سوپاو پایهگاوه مهملهکهتی نییه. جگه له کهسانی وهک من ههش به سههر و خورف بوو له باوهری ئیوهدا - کهس په رستاری نییه. بهلام ئهوهی بی بهری بیته له ههستی جوانی؛ له کاتی خویندنهوه و

تەواوکردنى ئەم كىتەپتە، دەگات بە ھەست كىرىدىن بە پەلەكانى جوانى. چۈنكى مەن جوانىم لەناو قالدىكى ئەفسانەيىدا لىغاو كىرۈۋە. ھەستى جوان، بىرى جوان، كىرەدىن جوان، وتارى جوان مەۋق دەگەيەنەت بە نەجات، بە مەبەست، بە روناكىي ئازادى. جا ئەمە ناوك وپوكەش و شەكلى و جەۋھەرى زانستىكى دىرەنەيە. كە پايەي زانستى گىناناسىي ھەزەرتى نوح-ە؛ لە مندا.. ھەندىك لە ئۆۋە بىستوتانە و ناخەنە ئۆز باس و ئۆزىنەۋە.. چۈنكى بەسوۋى بازارەكانتان ناگەرەن.

رۆژىك لە رۆژان حاجى لەقلەقىكى پىر و نەخۇش لە قالدى ئافرەتىكىدا ھات بە مېوانىم.. سەمىرەمىرە توۋشى نەخۇشەك بوبوۋ كە بەزىمانى خۇي پىيان دەگوت "گلىدە= واتە خۇشەختى" چۈنكى دىكتۇراي ھىنابوۋ لە بابەتى ئىستاتىكا! مەن بە شەرمەۋە پىرۋىزىيەي ۋەرگىرتى نامەكەم لى كىرە. بەر لەۋەي ۋەلام بەداتەۋە، يادى ھاتەۋە كە ھەژدەسال لەمەۋپىش مەن ھەمان وانەم فىر كىرە- كە ئەۋ تازە بە تازە دىكتۇراي لەسەر ھىنابوۋ. بىرۋەكەي بىرۋەزەكەي پىكھاتبوۋ لە واتايەكى مەن كە دەفەرموۋت: " مەن خەرىكى چىنەۋەي ھەلۋەشانەۋەي خۇم. مەن لە چىنەندا خۇم ھەلۋەشەنەم و لە ھەلۋەشانەندا خۇم دەچنەۋە. " ئەۋ دىكتۇراي لەسەر ئەۋە ھىنابوۋ، گۈايە ھونەرمەند كەسىكە پىۋىستى بە ئۆتۈنۈمىيە و لە سورى ئىياندا خۇي بەرەۋ پىرفىكشن دەبات و خۇي دەپىستى بە كوردىيەكەي. ئاشكرايە ھەر كەسىك دەتوانىت لەۋ بىت بە ئەفلاتون و ئەرىستو و پاكانى ھەلۋەشەنەتەۋە. چۈنكى مەۋق- لە ھونەردا- لە ئىياندا ھىچكىكى ۋا فىر ناپىت. چاتر ۋايە رىگەي بەرەت بلىت، بەفەرموۋت، ۋىنە نىشان بەدات، مۇسىقا لىبەدات، بىنا دروست بەكات، تەۋن بەچىت و جوانى و رەۋنەق بەدات بە كالۋ كەل و پەلەكانتان. جا ۋاز لە ھونەر بىنەن و ھونەرمەندان بەرەۋ جىھانى شىتى مەبەن. ئەۋ حاجى لەقلەقە نەخۇشە ھەرچەند دەۋىرەت بىت بە مېۋانى مەن، چاك دەپىتەۋە، ھەندىك چار مەن دەچم بە مېۋانى لەقلەقىكى درۋز كە ھاۋسەرى ئەۋە- ئەۋسا كەمىك شەپە دەمە لەگەلدا دەكات. بۇ ئەۋەي ھەست بە كەمى نەكات، ھەندىك چار پىرسارى لى دەكەم دەربارەي دواھەمىن كىتەپى چاچراۋ لەسەر ئىستاتىكا. ئەۋىش بە شانازىيەۋە ناۋى بەك دوۋ كىتەپ دەبات. چۈنكى ئەۋ فىر نەبوۋە ھىشتا- ئايا جەۋھەرى جوانى لە چىدا و لە كۆيدا پەنھانە؟.. چۈنكى ناۋىرەت دان بە شىكۆي جوانىيەكانى مندا بىت. ۋا دەزانىت ھونەر و جوانى لە مندا نەخۇش كەۋتوۋە و بوۋە بە دەرتان.

چارىكىان لە ئاھەنگى شوۋكردنەكەيدا ھەلى كوتايە سەرم و ۋوتى: " تۆ ناتوانى ئازارەكانى خۆت لەسەر مېز دەرخۋاردى ھاورىكانت بەدەت. " مەنىش فەرموم: ئەگەر فەرموۋدە ھونەرى مەن ئازارەن؛ ئەۋا بە دۋا شىفايەكە دەگەرەم لى ھاورىكانم، بۇيە لە ئازارەكان دەۋىم. بەلام ھونەرى مەن بە تەنھا لە ئازار نادوۋت. چۈنكى مەن رىگە نادەم مەۋق بىت بە كۆيلەي نەخۇشى و ئازارەكان. ۋوتى: ھونەرى خۆت بۇ خۆت. بەلام كە دواھەمىن چار ھات بۇ لامان بە مېۋانى بەۋم فەرموم: مەن لە تىگەيشەنەمدا بۇ ناۋەپۋكى جوانىي مەۋتەق گەرامەۋە سەر دەقەكانى پىغەمبەر زەردەشت و نوح و ئىبراھىم، دەتوانم بلىم و بەفەرموم كە جوانىي مەۋتەقە لە بىرى جوان و كىرەدىن جوان و وتارى جواندا. لەۋەش زىاتر پىداگرى ناكەم بۇ ناساندن و سەلماندنى جوانىي مەۋتەق. سەپرىكى كىرەم.. ۋەك ئەۋەي لەبانىكەۋە فېرە بەدەتە خوارى، دەمى داچېرى و لە دلى خۇيدا بە خۇي ۋوت: " بەپاستى ئەم زانستە جوانە.. و بە ئاسانى دەتوانم دەقى

دکتۆرایه کی تری له سهر وهر بگرم. چونکه دیاره که زهردهشت یه کهم فه یله سوف بوو که توانی هینده به ئاسانی پێژهی بوونی جوانی پهت بکاته وه و به مۆتلهق بوونی جوانی گریمان بکات."

ته ماشایه کم کرد و کۆی ههسته شاراوه کانیم خوینده وه - زیاترم بهو نهوت؛ چونکه ته نها حهزم کرد شتیکی نوێ فیر بیت؛ که له راستیدا کۆنترینه.. بهو هیوایه بتوانیت پۆژیک له پۆژان ناوی زهردهشت و منیش بهریت له نامه ئیستاتیکیه کانیدا. تا بهشکو بریک پاره ی بدنه! تا بتوانیت ئیواره یه که له ئیواره کان به له قلهقی هاوسهری بلت: ئایا دهتوانیت حهز رهتی نوح داوهت بکهیت، بیت بۆ لامان؟ له قلهقیش له وهلامدا دهلت: "جا بۆ نا!.. بهلام باوهر ناکه م ئه و بیت بۆ لای ئیمه!" له قلهق له وهلامدا دهلت: با. چونکه ئه و ئینکاری له هاوپییه تی ناکات. ئه و دهست به سهری سه گه کانیشدا دههینیت.. پاشان حهز رهتی مه سیح ده چوو به میوانی مرۆفه که چخووه کان! میرو له یه که فه رموی: مرۆفی راست هه میسه پاریزگاری له هه لویتستی راست دهکات. جا ئه و له ههر کوپیه که بیت، راستی ههست پیده کات. چونکه راستی له حه قیقه تی جوانی مۆتله قدا خۆی بنیات ناوه.

تابلۆی حهز رهتی مۆنیک

حهز رهتی مۆنیک هات به میوانیم؛ له و ماوه یه دا که من بیدار بوومه وه. ههفته یه که دوا ی نه ورۆز پۆژیکیان بایه که هه لئێ کرد.. بای پۆژئاوا.. له ههستی ته ماشایه کی هزریدا؛ باکه هه یکه له حهز رهتی مۆنیک نیشان دام.. که که میک گۆشتن و پیست سپی و برچ سور و جوان بوو. هات به میوانیم.. ئه و تابلۆیه ی پیبوو که من له سالی 1996 دا پێشکه شم کردبوو. تابلۆیه کی ئاکواریل که وینه ی پۆرتیتی مندالیک بوو.. مندالیک مه زن. سه یر بوو به لامه وه؛ چونکه حهز رهتی مۆنیک نه گۆر ا بوو.. ههر وه کوو ئه و کاته جوان بوو که تیایدا یه کتریمان ناسی. ئه و کاته من له زیندانه کانی ولاتی به فر هه له اتبووم و په نام برده بهر ولاتی به لجیک.. له وێ بینیم حهز رهتی مۆنیک له چیشته خانه ی سه ربازگایه کدا (که له بری سه ربازخانه؛ وه ک ئۆردوگای په نابهری به کار ده برا) نانی به ئیمه ی په نابهر ده دا!

من له وێ په نا هنده بووم، مۆنیک له چیشته خانه کاری ده کرد. به لام به درێژایی ئه و ماوه یه که له ئۆردوگا بووم؛ نه مبینی کهس حهز رهتی مۆنیک خۆش بویت. به لام من ئه و خۆش ده ویست.

کاتیک که من مافی په نابهریم پێ نه درا له وێ.. ئه و پۆژه ی که تیایدا من نیردرامه وه بۆ نه رویت - وینه ی مندالیکم پێشکه شی ئه و حهز رهت و پیرۆز کرد. ههستم کرد ئیستا خاوه نی مندالی خۆیه تی و ده شیت خوا یه که دوو مندالی جوانی به و به خشیییت. له کانگای دلله وه به خیر هاتنم له هه له اتنی ئه و بایه ی پۆژئاوا کرد که پۆرتیتی حهز رهتی مۆنیکیان نیشان دام، یان ئه ویان هینایه وه یادم. چونکه ئه و ئافره تیکی مه زن بوو؛ خاوه ن شکۆیه کی پر ریزو حورمهت. به لام ئه و ریزه ی نیشانی هه موو که سیک نه ده دا تا جوان ده یناسین. کاتیک که منی ناسی.. زهرده خه نه یه کی نیشان دام. له زهرده خه نه که یدا وای بۆ چووم که مرۆف ناسه. چونکه به چاوی ریز له من و کرده وه و کارم ده یروانی. من ئه و کاته په نابهر بووم له ولاتی به لژیک که من حه ز ده کهم بلیم به لجیک! له وێ من هه وه لئێ جوانیم بوو.. له ته مه نی حهز رهتی مه سیحدا

سيو سى سال بووم، واته سالى عاقل بوون.. يان گوره بوون. بهلام سيستم ريگه نهدام لهوى
بمىنمهوه و زووتر پرؤژه وخوى ژن هيئان و هونهرم بهدى بهيتم..

بهلام مونك لهو ماوهيهدا كه له ئوردوگا بووم، خوا دهست به باله ناسك و جوانهكانيهوه بگرىت، زور
دلسوزى بهرامبهرم نيشان دا. بويه ئهو رؤژهى كه تيايدا ديپورت كرامهوه بؤ ولاتى بهفر، من ويئهى
پورتريتى مندالايكم به پهنگى رهش و زهره بؤ ئهو ويئهى كرد و به ديارى پيشكشيم كرد. ئهو زورى پى
خوش بوو. منيش شاد بووم به بينىنى دواهمين بزوه خهندهى حهزهرتى مونيك.

بويه ئهو رؤژه؛ واته ههفتهيهك دواى نهورؤز، كاتيك كه باكان يادى مونيكيان له بيرهوهريمدا بزواند،
مؤمىكى زهره بؤ گيانى حهزهرتى مونيك داگيرساند. ئوميدم خواست كه ئهويش ههست به من بكات.
ههستمكرد ئهو رؤژه دهشيت رؤژى يهكهم يهكشههمى دواى نهورؤز بيت. كه حهزهرتى مونك به دهستورى
ئايىنى مهسيحايى له مالهوه مؤمىك بؤ جوانى و بؤ نازادى و بؤ خوشهويستى دادهگيرسينيت. ئهوسا له
ويقارى كهرامهتى خويدا دادهنيشيت و بير له خوشهويستهكانى دهكاتهوه. كه منيش يهكيك بووم لهوان
لهو نويژهدا.. چونكه مونيك ئافرهتايكى مهسيحى دامين پاك بوو.. حهزى دهكرد ژن و ميرد بيكهوه راستگو
بن. به راستگوئى و به بى ترس بيكهوه جوت بن. ئهو حهزى دهكرد ئهوپهري نازادى به خوشهويستهكهى
بدات و ريگهى بدات چؤنى بويت وها چيژ و خوشى له لهش و له تيكهلبووندا ببينيت.. مونيك تا بلئى
فيمىنين بوو.. سهيره، من لهو كاتهوه كه ئهوم تيا ناسيوه، يهكهم جاره بهو شيوهيه زيندو- له باكاندا
ههست به بؤن و بوونى بكهم، ههستى پى بكهم و به چاوى ئيرؤس ببينم. گهرچى له تپهپربوونى
سالهكاندا چهندينجار يادم هاتوتهوه، بهلام ههركيز چاوهروانى ئهوه نهبووم كه ئهو بيت به ميوانيم له
نويژهكانيدا!

دهشيت يهكهم جارى بويت له نويژهكانيدا منى هيئايتهوه ياد.. يان راستره بلئم به تايبهتى نويژى بؤ
من كرديوه.. يا له بيكردى مؤمىكدا يادى منى كرديوتهوه. زور خوشحال بووم بهوه. بويه منيش مؤمىكى
زهره بؤ گيانى ئهو داگيرساند و دهركاو پهنجهرهكانم بؤ باكانى رؤژئاوا خسته سهريشت تا وهژوور
كهون. ههستم كرد مالهكهم زور تهنگه بؤ هاتنه ژورهوى ئهو. بهلى به داخهوه گيانى حهزهرتى مونيك
نهيتوانى وهژوور بكهويت؛ چونكه گيانى ئهو هيئدى كهنيسهيهك مهزنه. دهبوو من خاوهن كهنيسه بى يان
قهشهيهك له كهنيسه تا توانيبام فهرموو له ميوانداريتتى ئهوى مهزن بكهم (له راستيدا كاتيك كه ئهوم
ناسى، ههچهند تهماشام دهكرد، ههستم دهكرد تهماشاي كهنيسهيهكى مهزنى گوتيك دهكهم).. چونكه
زور موشتاقى ئهوم باسى هاوژيانى خويم بؤ بكات لهگهله ئهو مندالهدا كه من وهك تابلؤ پيشكشى ئهوم
كرد. چونكه مونيك ويئهكهمى زور له لا جوان بوو. چونكه مندالهكه مندالايكى پهسهنى خهيالى نازادى
خوم بوو.

دهشيت باوهر نهكهيت گهر بلئم: يهكيك له پاسهوانه نوپكانى بهر دهركاي زيندانهكهم، ناوى مونيك-ه!
تهماشاكاني پرن له ئاگرى قوورته و ههچهند تهماشام دهكات، كلپهى عيشقم تهكان و تهوژمىك دهداو
پشكوكانم به بليسهى چووز و تيژيان گر له ناخ و خوزگهى ئهو بهر دههمن.. ئهويش، كه گهرديوونى
عيشقى من تهى دهكات.. دهست دههينيت بؤ روومهتم و ههنديكجاريش روومهتى دهخشينيت له روومهتم و

دەلەيت: " تۆ مۇرۇقچى باشىت.. نازانم بۇ لىرە زىندانىت!".. بەلام ئەو ناگات بە حەزرەتى مونىك لە تاماشاكانىدا و من بە دۇنييايىهوه نادوئىنى و وەك حەزرەتى مونىك لە من ناگات.

مىروولەيەكى زەرد فەرمووى: ئافرەتى پىرۇن ھەمىشە كەنىسەى پىاوى باشە!

تابلۇى جەوھەر

دزىوتىر خوى دىوپەرست ئەوئەيە كە دان بە جوانىدا نانىت. وا دەزانىت جوانى برىتىيە لە بچووكردەنەوئەى قەبارەى مۇرۇف و گۇرپىنى ناوەرۇكىتى بۇ كالاو مادە و فرمان. وا دەزانن مۇرۇف شايانى ئەوئە نىيە خاوەنى ھەلوئىستى خوى بىت. بۇيە من ھەندىك لە مۇرۇقم لى بووئە بە دىو و ژيانى خۇشم وەك ژيانى زىندانىيەك دىتە پىش چاو.

جا خەلكىنە ئەگەر بىت و من باسى ئەم ھەژدە سالەى زىندان بوونم بۇ ئىوئە بكەم لەم ولاتەدا، ئەوا دەھرى و شىت دەبن. چونكە بە راستى من ھەژدە سالەى زىندانم و ھەر لە زىندانىشدا ژنم ھىتاوئە و مندالم دروست كر دووئە و توشى نەخۇشى و ماندوويىش بووم. بەلام بىبەرەيتان ناكەم لەوئەى كە ئەم ھەژدە سالەى چۇن پاسكراوم و دىو پەرستەكان چۇن لەگەل مندا چاودىرلىكى چاچووك بوون. چونكە ئەوان زۇر بە وريايى چاودىرلىيان دەكرىم، تاوانباريان كر دووم بە موسولمان و تىرۇرىست و ھەتك كەر. بۇيە لەھەر كونجىكدا ژيابم، ئازادىي رادەربرىن و راگەياندن و گوگرىتلىيان لەمن زەوتكر دووئە. نەيانەپىشتووئە مندالەكانىان بە جوانى تەماشاي وئىنەكانم بكەن. نەيانەپىشتووئە خاوەنى ستۇدىو بىم و كارە ھونەرلىيەكانم پەخش و بلاو بكەمەوئە، يان چىرۇك و رۇمانەكانم بلاو بكەمەوئە. ھەمىشە كۇسپى مادى و ھەژارى و پەيوەندىيان بۇ من سنوردار كر دووئە. بۇيە من باوئەرم بەوان سستە، بەلكو قىنم لە كر دووئە دزىوئەكانىانە. بە درىژايى ئەم ھەژدە سالەى ژيانم لەناو دىوئەكانى رۇژئاوادا، ھەمىشە ھەولم داوئە ئەو بەرنامانە دابەزىنم كە تەكان بە وىژدانى داد و ياساكان دەدات و مۇرۇف لە بوون بە دىو رزگار دەكات. چونكە بە دىو بوونى مۇرۇف؛ لەناوچوون و نەخۇشى و مەرگى لەدوايە. دەشىت كەسىك وا بىر بكاتەوئە كە من لە دىدەگايەكى خۇپەرستىيەوئە دەدوئىم و تۆلەسىنم كاتىك ئەوان دەدەمە بەر نەشتەرى رەخنە. نا وا نىيە؛ بەلكو رەخنەكانى من لەبەر ھۇكارى خۇشەويستىيە، چونكە لىتانى ناشارمەوئە، لە ناو دەروونى دىوئەكانى قوتبا، ھەست و سۇزو خۇشەويستىم ھەست پىكر دووئە، و دەزانم كە ھەندىك لەوان ھىندەى مۇرۇقچى مەزن لىبووردن و خۇزگە و ئومىد و ئاواتى تىايە.. ھەن لەناوئەكانى تەنھا بە جوانى دەتوانن كار بكەنە سەر ھزرى ھەموو گىتى.. منىش بۇيە پەستم لىيان چونكە رىگەم نادەن پەنچە بۇ ئەو خەوشانە درىژ بكەم كە بە سوودى گەشەى ئەوان و جىھان دەگەرپىت!

لەبەر ئەوئە بى ئەمەى سەرتان بىشەينم، بە چاكى دەزانم تا باسى دواھەمىن سالى زىندانەكانى بەستەلەك بكەم. بەلى سالى 2009 .. چونكە تىايدا دىوئەكان دەستىان برد بۇ كەرامەتم. رىگەيان بەخۇيان دا زىاتر پىداگىرى بكەن و بگەرپىن بە دواى ھەموو مەلەفە كۇنانەمدا و چى دژوارى ھەيە كە مۇرۇف لە رىگاكانى نەبوونى و برسىتى و دورەولاتىدا بەسەرى دىت - بىكەن بە شىكايەت و ئامادەى بكەن

بۆ ھەلمەت بردنە سەرم! بە تايبەتی لەو بارەدا ئەگەر بێت و بە دای ئەوان کار نەكەم و ملكەچى فرمانەكانى ئەوان نەبم. ئەوان نازانن كەمن خۆم بۆ مەيدانى جەنگ و نەبەرد ئامادە نەكردوو. ئەوان نايانەوييت دان بەودا بنين كە من پيغەمبەرى جوانيم و دەتوانم پەنجە بۆ داد و ماف و حق و راستى بەرم و بە پيودانگى ئيستاتىكى لە مەسەلەكان بدويم. ئەوان دەيانەوييت من بکەومە شەپروە لەگەڵياندا.

منيش باوەرم بەشەپ نيبه. ھەرچەندە بەوانم فەرموو؛ كە من ھەرگيز لەوان نەترساوم. چونكە ترس لە ئيستاتىكادا پيشەكيش دەكریت. شەپ لەناو دەچیت؛ ئەگەر پەيامەكانى من بگن. چونكە سروشت و بالندەكان و گیانداران و گیانە پيرۆزەكان چيیدی ئامادەيبان نيبه بەرگەى دژواری و سفتی پەفتارەكانى مرقایەتى بگن. ئاسمان و تەبیعیەت و گیانەكان و ھیزە سروشتیەكان لەمندا؛ واتە لەگیانی مندا توورەن، لە بە دیو بوون و زبر بوونی پەفتارەكانتان. پەفتارەكانى ئیوھى پۆژھەلاتى بەتايبەتى و پۆژئاوایی بە گشتى. چونكە ئیوھ ژيان پيس دەكەن و خەندەكانى سەر لیوی ئافرەتانتان نەخۆش و بۆگەن و پيس كردوو. ئیوھ باش دەزانن كە ئیوھن شەپەكان زۆر دەكەن. كە ئیوھن باوەرپتان بە ھیزی شەپە- لەبرى ھیزی خیر.. بۆیە چەكەكانتان پيش دەخەن و ترسەكانتان گەورەتر دەبیت. گەر وا پروات ئەوا لەشكرى مەرگ و ترس- دادەبەزیت.

جا خوينەرە بەپیزەكان یاداشتەكانى رۆژ و سالیەكان ھیندە تال و بیتانم نەبیتەوھ.. بمبوورن باسى گشت تالووەكانتان بۆ ناکەم؛ چونكە ئەم ھەویرە ئاو زۆر دەبات.. بەلام وەك فەرمووم تەنھا باسى رۆژ و ھەفتەكان و مانگەكانى نواھەمین سال دەكەم. جا كاتیک كە ئەم كتیبە تەواو دەكەن، تیدەگەن چەند ستمە مرق دىلى دەستی دیو و دیوپەرسەكان بیت. ئەوسا باوەر دەكەن كە من سەبر و ھەوسەلەو تەمەن و توانای ھەزرەتى نوح و سولەیمان و ئیبراھیم و موسام ھەيە؛ دەنا لەمیژ بوو شیت دەبووم! ئەوسا تیدەگەن كە مرق ئەگەر ھات و پر چەك بوو بە باوەرى جوانى و ئيستاتىكا؛ ئەوا دەتوانیت نەك ھەر داھینەر بیت.. بەلكو دەتوانیت بەوھ سزای خۆى بدات كە لیوووردن بكات بە ئامانج!

جا دەشیت بەر لەوھى باس روو لە تەوەر و ئاراستەى ھەمەپەنگ بكات؛ باسى یەكەم دیو پەرسەت و، پاشان دیوپەرسەكانى ئەمسالیەى دوايیتان بۆ بكەم كە لەم ھەژدە سالەدا پاسى منیان دەكرد و زنجیری لەشیان توند دەبەستم و دەیانجەراندا تا ھەست بە ئیشى دەروونی و پەوانی زیاتر بكەم.. بەلام شتیک ھەيە كە پنیوستە بیزانن، ئەویش ئەمەيە كە چاكترین و باشترین دیوو دیوپەرسەت، خراپترینیان لە كاتى ئاشنا بوون-بەوان.. چونكە ئەوان ھەستیاری و رق و خۆشەویستی خۆیان پيشیل دەكەن و دەرگاكانى بە مرقبوون دادەخەن لەسەر خۆیان و ئەوانى تریش! فەرموون ئیشتاش ئیوھو دیو پەرسەتى یەكەم.

یەكەم

دواى ئەوھى كە لە شێوھى گیانیکى موتربە بوو لە لەشى پەیکەریكى دروستكراو بە دەستی خانمىكى پەیکەرسازی ئیرانى؛ لە ولاتى بەفر داواى مافی ژيانم كرد؛ واتە دواى گەشتنم.. وەك لە كتیبى یەكەمدا ئامژەم پيدا.. بە سواری مانگایەكى سىچرىنى سپی گەشتەم ولاتى بەفر و راستەوخۆ زیندانى

شەختەييان لە دەورم ھەلچنى و ھەموو گومانىكى گومرايان لى كردم.. ئافرهتلىك؛ نا ببورن ديو پەرستىك ھات و ووتى: " من باوەرم بە تۆ نىيە. تۆ ناتوانىت سىستەمى ئىمە بگۆریت.. دەبىت تۆ ملكەچى دادو ياساكانى ئىمە بىت.. چىمان پى وتىت بىكەيت، چونكە من خاوەنى تۆم و ھاتووم تا فىرت بكەم! تۆ نابىت بە ئىمە و ئىمەش شەرى ئەوەت لەگەڵدا دەكەين كە دەبىت ببىت بە ئىمە! كاتىكىش كە بووى بە ئىمە لە لووتت دەدەين و شەرمەزارت دەكەين و يادت دىننەووە كە لە ئىمە نىيت!.. و ھىچ مافىكىشت پىنادەين تا وەكوو ئىمە بىت!"

لە راستىدا ئەو وشانە كەمىك ئومىدىيان تىادا بوو؛ ھەستەمكرد شتىكى جوان و پىروۆزە گەر بىت و مروفىكى گياندار بتوانىت شتىك، زانستىك لەوانەووە فىر بىت. كەچى بىنىم، رۆژ بە رۆژ زىنجىرى گومان دەھىنىت و ھەولى كۆت كردنى دەدام و دەوروبەرى لى دەكردم بە دوژمن، و بە بوختان ناوجەرگى پى دەكردم لە توورە بوون. چونكە ئەو دىووىكى بوختانكەر و دوپوو بوو. بەلام من تا توانىم، بە ئەندازەى عىشق - خۆشەويستىم بەو بەخشى.. بەلام ئەو دەيووىست خۆشەويستى پى بكات لە نەحس و مەيلى شاز و ھەزى نەويست و لاوەكى. دەيووىست عىشق و خۆشەويستى من سنوردار بكات بە مەيلى مادى و شەھووە ھەوەسى كاتى و گەندەلكارى.

نالىم دەلە دىوپەستىكى ناشىرىن بوو؛ چونكە لىتانى ناشارمەووە كە خۆشەويستى و بەزەيى من؛ ئەوى كردبوو بە چىرايەك يان ژىلەمۆيەكى داگىرساو و ھەرچى چاوى بە نوورى ئەو دەكەوت، تووشى خۆشەويستى و ھاو دەمى و ھۆگرى دەبوو.. راستتر وايە بلىم كە ئەو ديو پەرست بوو.. منىش جگە لە عىشق و ھونەر و جوانى شتىكى ترم پى نەبوو خزمەتى ئەوى پى بكەم.. بەلام ئەو لەبەر ئەو دەوى باوەرى بە ديو پەرستن بوو؛ كەمتر باوەرى بە من بوو. بەلام كە دەھات بۆ لام بۆ زىندانەكەم.. ھەر لە رىوہ خۆشايى دەھاتەووە ھەموو ئازاى بەدەنى لە خۆشيدا شەھووتى لى دەبارى و ئاوى دەھاتەووە.. چاوەكانى دەبوون بە دوو كانى سەوز.. خۆى بۆ نەدەگىرا و ھەمىشە ھەزى دەكرد لەبەر دەمى كەرامەتى مندا پرووت و قووت خۆى نىشان بەدات. ئەو ھىندە گرۆى خۆشەويستى من بوو - نەبىتەووە.

بۆيە لىتانى ناشارمەووە ھەز دەكەم دان بەو دەبا بىنىم كە ئەو دىوپەرستەم خۆش دەويست، خۆش ويستىك خۆشم دەويست، تايبەت و بەرىز و بە پاستگۆيى دەستم دەبرد بۆ يەك بە يەكى خانەكانى لەش و گيانى. چونكە ئەو پاكژ دەبوووە كاتىك كە لەمى منى بەر دەكەوت، گيانى گەرم دادەھات و لە خۆشيدا دەكوروزايەووە.. دەيووىست بەلىم لى وەر بگرت؛ ئەگەر بەرم بەدات، ئەوا لە زىندان ھەلنايەم.

منىش ئەو بەلىنەم لە دەم بۆ نەدەھاتە سەرزار؛ نەمدەتوانى بەلىنى مانەووە پى بەدەم.. چونكە لەو ھەتەى من ھەم و دەژىم؛ بە دواى مروفىكىدا دەگەرپىم كە ديو لەمى نەكردبىت.. كە ديو گيانى نەدزىبىت و ئازارى نەدابىت!

چونكە من بە دواى عىشقا دەگەرپىم و ئامانجم گەيشتنە بە ترۆپكى عىشقى جوانى لە كەرامەتى مروفدا - يان چاترە بلىم لە كەرامەتى ئافرهتدا. بۆيە نەمدەتوانى بەلىنى مانەووە بەدەم لە زىنداندا. چونكە تىگەيىم، ئەو مىللەتەى كە بەھەلە من تاوانبار دەكەن و لەخۆرا مەحكوم دەكەن و دەست بەسەر و برسى

و ناتوانا و نه خوښم دهخن؛ ناتوانن عيشقى من بهسودى خوښان بهكار بهرن. بهلام نهو؛ واته ديوپه رسته كهى ياساولم؛ دهيوست فيرم بكات كه دهستبهسهرى و زيندان بوون و بههله مه حكومكردى بيگانه له كهلتورى نهودا مافىكى پهوايه. سهيره! وانويه؟

بهراستى سهيره ديوپه رست بتوانيت سنور بؤ دهسه لانى عاشق و هونه و جوانناس دابنيت. بويه لهويدا گهر خوښه ويستى نهبيت به درمان و چاره سازى كهسيكى يان ديوپى گومرا.. نهوا مروف ناچار دهبيت واز لهو خوښه ويستيه بهنيت. بويه دهتوانم بلجم: دهشيت خوښه ويستى لهنيوان ديو و مروفا رها بيت، بهو مه رجى ديوپه رست ههول بيات فيرى مافه كانى خوښه ويستى و داد و راستى و ياساكانى حهقيقه تى جوانى بيت. چونكه تهنه به له مسكردى جوانى، ديو دهتوانيت كهرامه تى مروفانه بؤ خوښى زامن بكات. چونكه جوانى بهر ههر بوونه وهرىك بكهويت، خه لانتىكى تاييهت بهو بوونه وهره دهريت.

شهويك له شهوان كه نهو پاسهوانى من نهبوو، شيفتى چاوديرى و شهوى گوريو و گه رابوووه بؤ ديوه خانى خوښى تا پشو بيات. نهو شهوه زور سارد بوو؛ من تووشى ماخولانى يادى ولات و هاورى و خزمه كانى خوښ بوووم.. لهتاو يادى دوورى په نام دهبرده نهك بهر ديوپه رست؛ بهلكوو بهر خوښى ديويش.. تهنه يى نهك ههر وه رزى دهكردم، بهلكوو دهستى دنهنايه بينم و دهيوست بمخكنيت.. ناچار له زيندان هه لدهاتم و نه مدد زانى له كرپوهى بهفر و سه رماو شهخته دا روو بكه م كى و كوئ! له بيرم ديت، چونكه شهويك بوو كه تيايدا من خهريك بوو پهق دهبوومه وه.. چونكه من فرسه تم هيناو خوښم غهيب كرد و له زيندان له نيوهى شهودا هه لهاتم. چووم بهره و مالى نهوان، چونكه نهو ناو نيشان و كليلى مال و نازادى ميوانداريتى به من دابوو.

له راستيدا من بيريم دهكردم. چونكه خوښم دهويست.. چونكه باوه رپىكى يه قينم بهوه هه بوو كه عيشق و خوښه ويستى تيمارى دهردى گهرى و زهبرى به ديو بوون و شيفاي ههر هه رسيكى دهر وونى دهكهن.. چونكه يه كه م جار بوو له ژياندا له مسى لهش بكه م و ناهه موارانه نهو يه كه مين ديوپه رست بوو كه دهستى بهر لهشى سفتى پهيكه رئاساى من كهوتبوو.. چونكه من تا نهو كاته ش پهيكه ريك بووم. كهس نهو راستيهى نه دزدانى. نهو له مسى منى كردهو، منيش له بهر خاترى نهو له مسه نه رمانه، خوښم دهويست.. خوښ ويستى تاييهت، كه تواناى دوور كهوتنه وهم لهو نهبوو. نهو شيعر يكيشى بؤ نووسيم و له شيعره كهيدا فرمووى: دهشيت درهخت له ناو بهفر و له زمستاندا بنيزريت! بهلى، نهمه ناو نيشانى شيعره كهى بوو.

بويه نهو شهوه كه تيايدا مانگ پر بوو، گورگه كانى هه موو جيهان ده يانلوراندا.. باكان تيكه لى يه كترى بو بوون و نه وانيش لاساى گورگه كانيان دهكردهووه ده يانلوراندا به فيزاحيان ساميان ده بهخشى به مروف و گياندارى بيدار. شهويكى سامناك بوو.. كاتيك گه يشتمه بهر دهرگاي مالى ديوپه رست، واته ديوپه رسته كهى خوښه ويستم.. نه متوانى له دهرگا بدم، يان وه ژورور بكهوم! كليله كه شم له دست بوو!.. چونكه هه ستمكرد دهشيت كات درهنگ بيت و ناوهخت بيت بؤ ميواندارى.

كاتىك كە گەيشتمە ئەۋى؛ لە دەرەۋەى شوۋشەى پەنجەرەكەۋە ئەۋم لە پۇشنايى مالاكەيدا بىنى..
ھىشتا رانەكشابوو.. بىنىم ھاتە نىۋ ھۆلى دانىشتەكەى، تا بەدىار ۋەجاخەۋە دانىشتىت و كەمىك خۇى
گەرم بىكاتەۋە. چۈنكە ساردترىن شەۋ بوۋ ئەۋ شەۋە كە دەشيا بىست پلە سەرما لەژىر سەرۋە بىت!
بەلام لەبەر ئەۋەى ناۋ دىۋەخان پۇشن بوۋ، ئەۋ تواناى بىنىنى منى نەبوۋ لە دەرەۋەى پەنجەرەكەدا. بە
پىچەۋانەۋە من ئەۋم دەدى. بىنىم لەۋ كاتەدا كە ھەنگاۋى نا بەرەۋ دىۋەخان، سىبەرى گىانى منى بىنى.
چۈنكە ئەۋ دەيزانى كە من تواناى غەيب بوۋنم ھەيە.. يان دەيزانى كە من گىانم ئازادە و دەتوانم بۇ ھەر
جىگەيەك بچم و لەشم بەجى بەيلىم. لەۋىدا بوۋ ھەلۋىستەيەكى كىرە و تەماشاي ئەۋ گۆشەيەى كىرە كە لە
دەرەۋەدا من لە پشت پەنجەرەكەۋە خۇم مات دابوو و تەماشاي ئەۋم دەكرە و دوۋىل بوۋم لەۋەى لە
دەرگا بدەم و بچمە ژوورەۋە.. چۈنكە ئەۋ منى سەرپىشك كىرەبوۋ، ئازادىي ئەۋەى بەمن دابوو كە
ھەركاتىك دلم بخاۋىت، بچم بۇ دىدار و بە ميانىي.

بەلام من توشى نەخۇشى بوۋوم، توشى نەخۇشىيى دلپىسى بوۋوم - چۈنكە دلم لەۋ پىس كىرەبوۋ..
دلپىسىش - واتە غىرەكرەن - ناھەموارترىن و پىستىرەن نەخۇشىيى دلە. كە مرۇف دوچارى بەھەلەدا
چوۋنى پەى دەر پەى دەكات. بۇيە من دوچارى گومان ھاتىبوۋم. ئەۋەش يەككى بوۋ لەۋ نەخۇشىيانەى
كە ئەۋ بە دىارى بە منى دابوو! منىش لەبەر ئەۋەى تەنھا پەيامى عىشق و جوانىم بى بوۋ، كەمىك ناشى
بوۋم، ۋامدەزانى كە غىرە كىرەن نەخۇشىيەكى رەۋايە. بۇيە كە دوچارى بوۋم، چەند سالانىك پىۋەى
تلامەۋە. بۇيە ئەۋ شەۋە نەمويرا لە دەرگا بدەم، چۈنكە دلم لەۋ پىس كىرەبوۋ؛ ۋام دەزانى لەگەل دىۋىكى
تردا يان لەگەل سەگەكەيدايە و دەشيت من بىزاريان بىكەم بەم مياندارىتتەيە! چۈنكە كاتىك كە مرۇف بە
نيازى ميانى دەچىت بۇ لاي خۇشەۋىستىكى خۇى؛ نابىت گومان و دلپىسى و كىنە لەگەل خۇيدا بەرىت.
بەلام ئەگەر ئەۋ شەۋە من چەپكىك گولم دەست بىكەۋتايە، ئەۋا دەمتوانى لە دەرگاى بدەم.

ئەۋ شەۋە زۇر دوۋرو درىژ بوۋ، ژانەكانى ئەۋ شەۋە لە گىاندا ھىشتا دەكولنەۋە.. چۈنكە سەرما گازى
لەدەگىرتم و توند دەگوشتم بە خۇيەۋە و دەيوىست بىخوات! بۇيە ناچارانە لە پەنجەرەكە پىشتاۋىشت
بەرەۋ دواۋە كىشامەۋە، چۈنكە ئەۋ بەرەۋ لاي من ھات، تا تەماشاي دەرەۋە بىكات، تا دلنيا بىت لەۋەى
كە بەھەلەدا نەچوۋە و لەشى من لەۋدىۋى پەنجەرەكەۋە نىيە. بۇيە كىتوپرانە خۇم خزانە ژىر پەرژىنى
دەۋرى باخجەى مالاكەيەۋە. خۇم بچوك و قەد و گرمۆلە كىرە لەژىر پەرژىن و بن دار سەنەۋبەرەكاندا.
كە تەنھا جىگە بوۋ بەفر داگىرى نەكرەبوۋ. بەلام ئەۋ تارمايەكى منى بىنى و نە بىنى.. چۈنكە ئەۋ لە
بەركەۋتنى گىانىيدا ھەستى جوانىيى منى بەر كەۋتەبوۋ. دەيتوانى بەبى چاۋ غەيب بىنىت. بەلام لەبەر
ئەۋەى ئەۋ دەيوىست غەيب ۋەك مادەۋ بە چاۋى دىۋوپەرست بىنىت، باۋەرى بەۋ ھەستانە نەبوۋ كە لە
منەۋە بەۋ گەيشتەبوۋ! بۇيە ھەستەم كىرە ترسا و بە دوۋىلى لە پەنجەرەكە كىشايەۋە.

ۋەك فەرمووم ئەۋ شەۋە زۇر درىژ بوۋ، بەبى ئەۋەى بزانم بۇ پەنام برەۋ ژىر پەرژىنەكە و نەگەرامەۋە
بۇ زىندان! لەۋىدا تاك و تەنھا لە بىرەۋەرىدا رامام.. تىايدا من بە ھەموۋ مېژۋى ژيانى رابىردى خۇمدا
چوۋمەۋە و مام خدر و خدرى زىندە و پىرشالىار و ھەموۋ سالەكانى ژيانى گىانى خۇم لە زاگرۇس و
ئىران و توران ياد ھاتەۋە. چۈنكە خەرىك بوۋ رەق دەبوۋمەۋە. بەلام لەبەر ئەۋەى دلم لەۋ پىس

بووبوو، پىگەم بەخۇم نەدا لە دەرگای مالى ئەو بىدەم. چونكە من بە دلى پىسەوہ ناچمە ناو مالى كەسىكى ترەوہ. چونكە كاتىك لە زىندان خۇم نىزىبەوہ، وام دەزانى ئەو چۆتە باوہشى كەسىكى ترەوہ. چونكە ئەو زۆر لە تەنھا بوون دەترسا. دەمزانى كە دەشىت لەتاو تەنھایی ئەو شەوہ، خىويكى لەگەل خۇيدا بىر دىتەوہ. بۆيە دەترسام لەوہى كەسىك يا دىوو خىويك ئازارو زەبىر بەو بگەيەنن، دەبوو من نەھىلەم ئەو غەدرى لى بىرئىت. بەلام كاتىك كە ئەوم تەنھا بىنى، تىگەيشتم كە نەخۇشم بە دل پىسى. بۆيە ئىتر نەمتوانى لەدەرگا بىدەم. چونكە پىدەچوو ئەو تەنھا بىت. چونكە ئەو بە چاوى دىوہكانىش تواناى بىنىنى ھەبوو. چونكە وەك پىشتر فەرمووم، دىوہكان بە دە دانەيان يەك چاويان ھەيە. ھەستىمرد دىوہكان زەفەريان بە غەيب بوونى من بىرەبوو، دەيانزانى كەمن لە غەيبا تەنھا دەچمە زيارەتى خۇشەويستەكانم. بۆيە پەيوەندىيان بەوہوہ كرەبوو، ھەلبەتە بەر لە گەيشتمنى من ئەو خەبەرى پى گەيشتبوو!

ئەو شەوہ زۆر بەزەبىم بەخۇمدا ھاتەوہ.. لە ژىر ئەو پەرژىنەدا خۇم گىمۆلە كرەبوو، ھەر ھىندەى پىرشالىيارم مابوہوہ.. سەرما خانە بە خانەى لەشمى لەمس دەكرەم. باكان تۆرە بوپوون لە نەخۇشكەوتنى من بە نەخۇشىيى دلپىسى! بىرم دىت، ئەو شەوہ پەيكەرىكى مەزن لە شىوہى بت-دا لە ئاسمانەوہ دابەزى و بەرگىكى سىي سىي بەفرىنى لەبەردا بوو. من ناوى دەنچم پەيكەرى خواوہندى دايك. دابەزى و كرىستالىكى سىمىترى و گىومىترى لە دەست بوو. لەناو باخچە بە بەفر داپۇشراوہكەدا، نىزىك لە لەشى تەزىوى منەوہ - چەمايەوہ و تەماشايەكى كردم. چى تەماشايەك! دەشىت كەس باوہرم پى نەكات، تەماشايەكى كردم و فرمىسكىك لە چاوى راستى ھەردوكانەوہ دەرپەرى.

من وامزانى خۇم لە رەحمى دايكدا گىمۆلە كرەوہ. بەلام سەرنجەكەى ئەو ژىر پەرژىنەكەى بۇ كردم بە ئاگردان و گەرما چوہ ناو ناخى گيانمەوہ. چونكە ھەم فرمىسكەكەى خۇم و ھەم فرمىسكى ئەويش كەوتنە سەر لىوم و لەخۇوہ قووتم دان. ئىتر چىژى شتىك! وەك ئەوہى شەكرۆكەيەك يان خۇراكيكى گيانى بەر ھەستى چەشەم كەوتبىت! تامىك بەر زمانم كەوت كە لەژيانمدا نەمچەشتىبوو.. تامىكى گەلىك سەيرو خۇش و كەمىكىش كەسكون! وەك ئەوہى گيانىك تام بكم.. لەخۇوہ لە ژىر پەرژىنەكە سەرم دەرھىنا و ھەستامە سەر پى و ھىندەى يەك و دوو گەرامەوہ ناو لەشى خۇم لە زىندان. چونكە جىگەيەكى ترم شك نەدەبرد پەناى بۇ بەرم. نەمدەتوانى پەيكەرى لەشم بە تەنھا لە زىندانەكاندا جىبەيلەم.. ئىتر لەو شەوہوہ نەخۇشىيى دلپىسىم پەرى و ھەر ئەو شەوہش لە ژىر تىشكى مانگى پىدا پەيمانم بە خواوہندى دايك دا كە دلپىسى لەخۇمدا تىمار بكم. بەلام ئەو دىوہپەستەى پاسەوانم كە دلى پىس كرەبوو.. ناچارى كردم پى بنچم بە جەرگى خۇمداو واز لە خۇشەويستى ئەو بەينم. چونكە كاتىك كە يارىي بە ھەستم دەكرەم، توورە دەبووم، كە توورەى دەكرەم، ھەستم بە پىس بوونى ژىنگە دەكرەم.

سالانىك دواى ئەوہ، ئەو دىوہپەستە مەزنەم لە رىشەوہ لە دەرونى خۇمدا دەركىشا، پىگەم نەدا داب و كەلتور و نەرىتى دىو فىرى من بكات كە برىتى بوون لە خۇپەرستى مادەپەرستى و شەھوہپەرستى و سەگپەرستى و درۆ و رىايى و گەندەلى. چونكە من لە دەستى خىوہكانى درۆ و گەندەلى و خۇپەرستى ھەلاتىبووم. من عىشقىكى بى ولات و بى ئالو بىكەس بووم و تەنھا مام خدر و خدرى زىندە (پىرشالىيار)م

دەناسى.. خۆم نامۇ دەبىنى لە نىوان مرۆڭە دىۋوپەرستەكانى دەروپەرمدادا؛ دەبوو وەك ئەوان پەفتار بىكەم بۇ مانەوۋە و گەياندىنى پەيامەكانم لە ژياندا. بۆيە كاتىك كە ئەو رېخۇشكەر نەبوو بۇ گەيشتن بە دۆزىنەوۋە رېگاكانى جوانى، پىشتم كرده خۇشەويستى ئەويش.. چونكە من ھەرگىز لە جوانى بە دوور نەبووم و گومرا نەبووم، بەلام ئەو دەيوست فىرم بىكات كە جوانى پوخسارىكى ترى ھەيە. چونكە بىدەچوو من لە كەلتورى دىۋەكاندا لە رېگە و نكەران بم و رېگاكانى جوانىم وون كرىدبىت. بەلى- كاتىك كە مرۆڭ نىشتىمان و ژىنگەى خۇى بەجى دەھىلىت، جوانى لى وون و تەرە دەبىت. جا ئەوۋەى شارپىگاكانى جوانى نەدۆزىتەوۋە، لە رېگە لايداوۋە و لە ونبووندا خۇى دەدۆزىتەوۋە. بەلام ماناى ئەوۋە نىيە كە لە جوانى تىئاگات و نايىبىنى و دركى ناكات. چونكە كاتىك كە ھونەرماندە ھەستى جوانى تىادا دەپزىت و دەمرىت؛ ئىتر ئەويش بەرەو كەنارەكانى مەرگى خۇى دەچىت. مەرچ لە بەردەوام بوونى ژياندا نايىبىت.

ئەو دىۋوپەرستە دەيوست من ناچار بىكات پىشت بىكەمە رەچەلەكى خۆم و وەك كۆيلەيەكى بەسوود بۇ داواكارىيەكانى ولاتى ئەو ملەكچ بىكەم. ئەوۋەش لە فەرھەنگى من و لە كەلتورى جوانى مندا نا شايانى رېز لىگرتنە. ئەگەر كارى بەزۇرىشم قىوولكرىدبىت، لەبەر ئەوۋە بوو كە ويستوومە دىۋو دىۋوپەرست دلىان لىم نەرەنجىت.. بەلام ئەوان كاتىان دەوئىت تا بە دل تەماشاي جوانى و ھونەر بىكەن.

ئەو دىۋوپەرستە خاۋەنى دوو سەر بوو لە يەك لەشدا.. سەرىكى ھىندە جوان بوو نەبىتەوۋە.. پىر بوو لە عىشق و شىعر و جوانى و وەفا و ژيان. سەرەكەى ترى پىر بوو لە باۋەرى گەندەل و درۆ و بوختان و ھەوۋەسى ناجۆر و خۇپەرستى. ھەمىشە من شەرم بوو لەگەل سەرى دوومىياندا و لەگەل سەرى يەكەمىدا لە نامىزان و دلدارى و ھەوۋى خۇشەويستىدا بووم. بۆيە تىگەبىم كە دىۋوپەرستەكانىش خاۋەن كەرامەت و ھەست و سۆزىن. بەلام ئەگەر بىت و لە زانستى جوانىدا قول بىنەوۋە، ئەوا دەتوانن واز لەو تارىكىيە بھىنن كە ژيانىان بەرەو دەردو نەخۇشى و مەرگ دەبات.

ئەو شەوۋە لە ژىر پەرژىنى باخچە تەزىوۋەكەى مالى دىۋوپەرستەكەى خۇشەويستىدا زۆر مامەوۋە.. بەر لەوۋەى خاۋەندى دايك پىشتم تى بىكات و بەجىم بھىلىت؛ مسقالە زەرپرەيەك، شتىك وەك دەنكە نىسكىك، بگرە بچوكتىر لە دەنكە نىسكىك-ى پى دام تا تامى بىكەم. فرمىسكى ھەردوكمانىشم كرىد بە شەربەتاو و تامەكە لە ژىر چەشەى زامندا خىستىمە يادىكى گەلىك دىرىنەوۋە.. يادىكى پىرۆز.. يادىكى سەير كە تەنھا ھەستىارىمى دەلاۋاندەوۋە. چەشەى ئەو پارچە خۇراكە كە وەك شەكرۆكەيەك بەر ھەستى دركاندىم دەكەوت، كە كەمىك كەسكون بوو بە زامان؛ دەخىستەمە يادىكى ھەمىشە پىرۆزەوۋە- بە جۆرىك كە لەو سالەوۋە تا ئىستا تامى ئەو شەكرۆكە كەمىك توونە ھىشتا لەسەر زامان ماوۋە. زۆر سەير بوو، تامىك بوو كە ئاشناى دەكرىم بە ژيانىكى تر. لە يادىكى پىرۆزدا.

ئىتر كاتىك كە ئەو شەوۋە باخچەى مالى دىۋوپەرستە خۇشەويستەكەم بەجى ھىشت، سور بووم لەسەر ئەوۋەى كە دەتوانم دەستبەردارى بم.. چونكە خاۋەندى دايك فىرى كرىم كە مەيلدارىتى نىشان نەدەم بۇ جىھانى دىۋو دىۋوپەرست، دەنا وون دەبم.

بەلەم لىتتەنى ناسارمەۋە، مەن بەۋپەرى تۈنە، بەۋپەرى مەبەستەۋە ھەۋلەم دا ئەۋ ئافرەتە دىۋپەرستە بگەپتەمەۋە ناۋ ژىيانى ماناكان و ھەست كىردن بە عىشق و جوانى. چۈنكە ئەۋ پىشتى كىردىۋە جىھانى ھەستەكانى.. ۋاى دەزانى كە ھەستىارى نەخۇشىيەكە دەبىت سەركوۋتى بىكات لە خۇيدا. داستانى خۇشەۋىستى نىۋان مەن و ئەۋ كۆتايى نايەت.. گەرچى ئەۋشەۋە سەرەنەى كۆتايى بوۋ. بەلەم بە داخەۋە خۇشەۋىستى نەيتۈنى يارىدەى دىۋپەرست بىدات بۇ گەرەنەۋە و دەستبەردار بوۋن لە دىۋپەرستى. ئىتر داستانى پەيۋەندىيەكانم لەگەل ئەۋدا مردار بوۋنەۋە. چۈنكە ئەۋ پۇرتىتە جوانەى كە ئەۋ ھەيۋو، كە تەنھا مەن دەمىنى بە دەستى دىۋەكان كۆزايەۋە يان سىپايەۋە و دىيار نەما.. ئىستاش كە جار ناچار بە رىكەۋت لىرەۋ لەۋى دەيىنم و دىت بۇ تەماشام لە زىندان.. تەنھا سەرىكى زل و دىۋ شىۋە دەيىنم ؛ كە نەك تەنھا مەن بەلكو خۇشى لىي دەترسىت و نەفرەتى لىدەكات. گەر بىتۈنەيە، ئەۋا دەستى دەنەيە بىنى خۇى و خۇى دەخىكاند. چۈنكە ھەستىردن بە جوانى تەنھا لە جوانىدەيە. زۇر وتنىش لەۋ بارەيەۋە خۇشالەت ناكات. بۇيە باسى دىۋپەرستىكى ترنان بۇ دەكەم كە ئەۋىش ياساۋلىك بوۋ لەۋ ياساۋلانەى كە پاسى مەن دەكرد. ئىتر ئىۋەۋ دىۋپەرستى دوۋم.

دوۋم

دەشەت باۋەر نەكەيت گەر بلىم كە ھەست مەن دۇران و بە ناتۈنەي دەكرد كاتىك دىۋپەرستە خۇشەۋىستەكەم لە دەست داۋ نەمتۈنى پىزگارى بىكەم و لە جىھانى ئىستاتىكادا ھۇگرى خۇمى بىكەم. چۈنكە ئەۋ گۆتەنى ھەستى جوانى خۇراك ناكات بە دەمى كەسەۋە و مرۇف گەر كار نەكات، گەر درۇ نەكات، گەر بوختان نەكات، گەر فەساد نەكات، ناتۈنەيت لە ژياندا ھەلىكات! خۇ راستىشى دەكرد، چۈنكە دىۋەكان بەۋە مرۇقىان بە دىۋپەرست دەزانى كە ھەلەۋ ناچۇرى و دىۋىيان دەكرد. خۇ مەنىش بى بەرى نەبوۋم لە ھەلە، چۈنكە مرۇف نىيە لە ژياندا بىتۈنەيت بەبى درۇ و ساختەچىتى ھەلىكات.. چۈنكە لە راستىدا - ژيان - مرۇف بەرەۋ كەندەلانى ھەلە دەبات. . ژيان لە قوتابخانە و كۆمەلگە و پۇستەكانى پۇژانەدا، مرۇف بەرەۋ گومرەۋوۋن و كەندەلانى ھەماقەت دەبات.. مرۇف زۇر خۇۋى ناچۇر لە ژياندا فىر دەبىت كە دژ بە نەرىتى خۇدە.. كەچى ھەندىكجار مرۇف خۇى دەبىنەيت لە ئاستىكدا رەفتار دەكات كە لە سىروشت و خۇو و ئامانچ و كەسىتىي ئەۋ ناۋەشەتەۋە!

لىرەدەيە كە تىشك دەكەۋىتە سەر باۋەرى ئىستاتىكى مەن و بەر لە مەنىش ئەفلاتۈن باسى بۇ كىردۈن كە مرۇف دەبىت ھەۋل بىدات خۇى لەۋ ناچۇرى و دىۋى و بەدىكارىيەنە بىپارىزىت - ئەرىستۇش دەلەيت پاكژ بوۋنەۋە يارىدە دەرە بۇ ھەست كىردن بە ئامانجى جوانى و گەيىن بە قولايى جوانى مۇتلەق. چۈنكە جوانى سىمىترىيە و سىمىترىش ھارمۇنىيە و ھارمۇنىش مۇسىقا و شىعرو ئەدەبە و دەمانبات بەرەۋ تىرۇپكى پاكژى و جوانى لە ھاۋكىشەى دراماۋ كۆمىدىادا.. ئەى چى!

ۋا نەزانن كە مەن كەسىم بى گوناح و بى ھەلەۋ خەۋش. نا.. دلىياتان دەكەم، بگرە داۋاى لىۋوردنىستان لىدەكەم كە دان بەۋەدا دەنم ، كە مەنىش بەش بەخۇم ھەلەى چاۋ زەق و ناشرىنم كىردۈۋە. جارى ۋا ھەيە ھەلەى ۋا دەكەم كە كەر بە كەرىي خۇى نايكات! چۈنكە مرۇف نىيە بىتۈنەيت لە ناۋ كۆمەلگەدا بژى و بىبەرى بىت لە ھەماقەت.. چۈنكە ھەندىكجار ھەماقەت مرۇف جوان دەكات نەك كەرامەت!

جا چاتره دهرهق به حهماقتهتی خۆم زۆر نه دویم و باسیان نه هیئمه سه ر خامه ، له بهر ئه وهی که من له گوناوهکانی خۆم خۆش بووم. چونکه هه له کانم له په نجهی دهسته کانم تیناپه رن.. به لام ناجۆر ترین خه تا، به دترین و مه ترسی ترین تاوان کوشتنی به ناههقی کهسیکی تره. بۆیه سه ره برزانه ده ویرم بلنم؛ که من هه رگیز به نازاردانی ئه وانی تر هه لئه ستاوم و خۆینم له لووتی کهسیکی تر نه هیئاوه به ناههقی. هه روه ها هه رگیز بیرم له سزادانی کهسیکی تر نه کردۆته وه به کوشتن.. ته نانه ت به خه ونیش کاری وام لێئاوه شیته وه.. مه گه ر کهسیک ببینم مندا ل یان ئافره ت زه جرو هه تک ده کات.. به ئی، له و دۆخه دا سنوور بۆ سزا دانانیم و گه ر بتوانم سزای تووندتر له تووند ده دم.

به لام ئه وهی کهسیک ده کوژیت، ئه گه ر نه شکوژریته وه وهک قه ره بوو، ئه وا له داها تودا دیته وه ژیان و ده کوژریته وه. یان ده بیته قه ره بووی کرده وهکانی خۆی بداته وه. چونکه مافی ژیان به دهستی مرۆف و دیو نییه. مرۆف مه حکومه به ژیان. ژیان ته نها ژیان ده سه لاتی به سه ر مه رگی مرۆف و دیو دا هه یه. خوا وه ند ههقی به سه ر مر دنی ئیته وه نییه. چونکه مر د- درۆ- شه ر- له ده ستر دو دا هینانی خوا وه ند نین. به لکو زاده ی ئه ه ریمه نی شه رو خوا ی شه رن.

جا زۆر وتن قورئان خۆشه.. بۆیه کاتی که وازم له دیوپه رستی یاساوی زیندانه کهم هینا.. ئه وم ناونا جاسووس. ئیتر توانیم له زیندان هه لیم و روومکرده ولاتیکی تر.. هه زمکرد بچم به میوانی خزم و کهسی- قینسنت فان کوخ- له ولاتی هۆ له نده. چونکه هه زم ده کرد پێشانگایه ک له وێ بکه مه وه و په نجه بۆ ئه و خالانه درێژ بکه م که له با وه ری ئیستاتیکی مندا جوان بوون.

کاتی که توانیم هه لیم.. زۆری نه بر د توانیم بکه مه ئه وێ.. له ویش ده سته سه ر کرام و دیواریان له ده ورم هه لچنی و هه مان تاس و هه مان هه مام پاسه وانیان بۆ دانام.. به لام ته وقیان نه کرده ده ست و پینم!

پۆژیک له پۆژان له ناو باخچه ی زیندانه که دا، چاوم کهوت به دیوپه رستی دووم. ئه و بۆ پا وکردنی من له که میندا خۆی مات دا بوو. دیوه کان ده رسی زۆریان فیری ئه و کرد بوو. ئه و له زانستی پا وو شکاری ده زانی- به لام زانستی کهم بوو دهرهق به عیرفانی من.. چونکه من نیچیره کانم ده ناسی. ئه و پۆژه ئه و پستی کرد بوو و له پۆژیکی خۆره تاوی خۆشدا مت دانیشتبو و نوژی ده کرد. نوژی ده کرد بۆ شه یتان. چونکه کاتی که ئاوری لیدامه وه، کاتی که من فزول بووم بۆ بینینی پوخسار له له شیکی جوانی هه رزه کارانه دا؛ به وم فه رموو: هه لاو!

که فه رموم هه لاو؛ ئاوریکی لیدامه وه. بینیم هه رچی قه هرو جه ورو سته می سه ده ی بیسته م و بیست ویه که مه وهک قیز له سه ر پوخساری پیری - خه تی چرچ و لۆجیان نه خشان دبوو. پوخساری له پوخساری ده له دیویکی هه زار سال ته مه ن ده چوو. پیده چوو دیوه کان زه جریان کرد بیت! وا دیار بوو به درییایی میژوو ده یانجار وهک مرۆف ها تبه یته ژیا نه وه و به لام ناخۆش به ختانه بۆ هه زارانجار ئا بوویان زه وت کرد بوو و هیئنه سیمای زه لیل و شه که ت و پێ جه و ربوو!! خه ریک بووم ده سته که م به گریان بۆی، و له تاوا عیرفانی خۆم خسته لاوه و بریارمدا ملکه چی په یامی بم! چونکه شوینه واری خه نده م له سه رتا پای بوونیدا هه ست پینه کرد. بۆیه هه زم لی کرد.. هه زم کرد خۆشم بویت و ده سته خۆشه و بیستیم

بەرى بىكەۋىت. چۈنكى ئەو لە تەماشاي يەكەمىدا دەرگاكانى جەھەننەمى بۇ خىستەمە سەر پىشت. بىردىمى بۇ پىشتانگايەكى سەر شەقامىك لە ئايندەھۆڭن - ؛ لەۋى وىنەي پوخسارى برسى و تۇقۇيى سۇمالى و تەرم و لاشەي سەربازە ئەمەرىكىيەكانى نىشان دام. فەرموى: ئەمە ئەنجامەكانى سەردەمى زانست و پىشتكەوتنە. بەخىر بىت بۇ ولاتى سادىزم و تەداۋ ھەپەشەۋ لەناۋىردنى ماناكان. ئىمە ھىشتا جانەۋەرى شەپىن و شەپ رابەرىمان دەكات.

لە تەماشاي دوۋەمىدا باسى بەسەرھاتى جەنگى بوۋەمى جىھانى بۇ كردم. فەرموى: من ھەرزەكارىكى جوان بووم، ھەر پەلىكم بە دەستى سەربازىكى ئەلمانىيەۋە بوو، دايكم گۆشتى باۋكى خۆمى دەكرد بە دەممەۋە ۋە ھەردوچاۋى كۆيىر بوو بوو، ئەگەر من دەمم بۇ پاروۋەكانى دەستى ئەو نەكردايەتەۋە، دەمرد- بەلى دايكم گيانى لە دەست دەداۋ دەمرد. بۇيە مەنىش گۆشتە لوقمەي ناۋ دەمم دەكردە ناۋ دەمى سەگەكەمەۋە. دەگريا دىۋەپەستەكە. مەنىش دەستىم ھىنا بەسەرىدا.. خۆشەۋىستىم بۇ ھەلپشت. بە مەنى ووت، ئىتر ئىمەي ھەرزەكارو پىرو مروڧ و نامروڧ باۋەپمان بە خىر نەماۋە لەسەر زەۋى.. چۈنكى خاۋەند بەزەي پىاماندا نايەتەۋە.. چۈنكى ئافرەت ھىشتا دەفرۆشپىت و ھىشتاش شەپ زالە لە جىھاندا.. باۋە ناكەم خاۋەند ھەبىت، چۈنكى دەشپىت ۋىستى ئەو بىت كە دىۋەكان زال دەبن و شەپ رابەرىمان دەكات.

مەنىش ناچار بووم دەم داپچىم و باسى تەۋەرىكى تىرى راستىيەكانى بۇ بىكەم. بەۋم فەرموو: "ھەرزەتى مەسىح نەيفەرمووۋە ئەم كارانە بىكەن. ئەو باسى شەپى بۇ كەستان نەكردوۋە. بەلكوۋ خۇدى شەپ بەزەيى بەۋدا دەھاتەۋە كاتىك كە مەخىيان دادەكوتتا بە دەست و پىيەكانىدا! بىگرە مەسىح زۆر بىئاگا بوو لە بەدخوۋ بوون و دىرىنن شەپ! ئەو تەنھا و تەنھا باسى عىشق و خۆشەۋىستى بۇ كردن. ئەو چەكى نەدايە دەستى كەستان. بەكەستانى نەفەرموو گالتە بە ئايىن و باۋەپ و پىغەمبەرانى مىللەتى تر بىكەن. كەچى ئىۋە چەكى كىمىيىتان دزە دەكرد بۇ بەعسى لەعەن و مىللەتى نوح- تان پى قى دەكرد. ئافرەتەكانى مىللەتى ئەۋتان خىستۆتە ناۋ جامخانەي ھەپراچەۋەۋە لە ناۋجەرگەي ھەموۋ بازارەكانى ئەۋروپادا ئافرەت خۇي بە ھەرزان دەفرۆشپىت و تەعداى شەرفىان لى دەكرىت. مروڧقان كر دوۋە بە دىۋى ھەشت سەرو برسى و بە تەماح و دىر.. ھەر خەرىكى ماشىنەۋەي سامان و مالى گەلانى دوۋەم و سىيەمەن. ئىۋە نازانن چى دەكەن.. من دەتانبىنم ئىۋە سەرگەرمى قى كردنى نەۋەكانى داھاتوۋى خۇتانن. ئىۋە دادپەرۋەرى و ياساتان تىكەل كر دوۋە بە خۇپەستى و رىق و تۆلەۋ جامبازى. بەم شىۋەيە داد بەزەيى پىاتاندا نايەتەۋە ۋ جەۋھەرتان ھىندەي تر زەلىلترو لاۋازتر دەكات. گەندەلى باۋەپ سز و ۋەچەكانى داھاتوۋتان كەرو كۆيىر و زەلىل و ترسنۆك و نەخۇش دەخاۋ دەكات. جا درۆكانتان دەئاوسىن و كىم و جراعەتى كر دوۋەكانتان خۇتان پىستىر دەكات. پىشتىرىش پىتان ئافەرىدە كراۋە و ۋەك داد فىز كراۋن كە درۆ لە رەۋشتبەرزىيەۋە نىيە. خاۋەندىش بەزەيى بە شەپو دىۋو و كر دەۋەي ناپاستدا نايەتەۋە.. چۈنكى خاۋەند ئاشناي كر دەۋەي دىۋو نىيە و دىۋى و شەپ و شەپتان لە داھىنانەكانى ئەو نىن. بۇيە ھەن لەناۋتاندا كە باۋەپكى يەقىنىيان بەۋە ھەيە كە ھەرزەتى مەسىح خۇدى خاۋەي.. چۈنكى ئەو مسقالە زەپرەيەك شەپ لەناخىدا نەبوۋ؛ ئەمەش نىشانەي ئەۋپەرى كەرامەت بەرزى و دادو مافناسىيە و بەم جەۋھەرە مروڧ لەگەل خاۋەندى خۇيدا ئاۋىتە دەبى و ھەمىشەيى زامان دەكات.

زۆرم باسى ملنەدان بۇ ئەو كىرد، تا فېر بېت كە من لە ملكەچكەران نىم. چونكە ئەو دەستى دايە دەستم تا كۆلۇنيالىزم و ھىزو بازوى شەپم نىشان بدات.. چاويكىشى لى داگرتم و بە غەمزە پىي ووتم: باوهر بە تواناى شەپ بىنە. منىش فەرمووم:" من لە دىوھكانى شەپ ھەلھاتووم و بەدواى عىشقدا دەگەرېم. من رىز لە پىس بوونى جەوھەرى خىر ناگرم؛ ئەگەر يەك زەرپە گەردى شەپى بەر بگەوېت. چونكە من باوهرم بە شەپ نىيە. چونكە خىر بە راسپاردە فېرى كردوم و تكام لى دەكات تا پىتان بلىم كە شەپ چاوغەكانى ناگەرپتەوہ سەر خىر. شەپ لە خىردا جىگەى نابىتەوہ". شەپ جەھەننەمى خۇتانە و خۇتان رابەرى شەپن.

ئىتر خەلكىنە باسى جىتان بۇ بگەم؟ نازانم! بەراستى شتەكان لە سەيرو سەمەرە سەپرتن.. چونكە مرؤفايەتى ھاوسەنگىي لەدەست داوہ و زانست وەك زىپى دەرىپىكانتان دەمى داخراوہ. دەتانەوېت خۇتان لە قەرەى شەپىكى تر بدەن. منىش پىتان دەلىم، ئەمە كارىكى بقەيە. نەكەن كەتنى وەھا بگەن - نەكەن وا تىبگەن كە دەتوانن بەشەپ ئاشتى پايدار بگەن، نا.. ئاشتى لە شەپ لە دايك نەبووہ. بەلكو ئاشتى خوشكى كامەرانى و دۇستى ئازادى و عىشقى جوانىيە.. ھەرگىز لەشەپدا بە ئاشتى ناگەن. چونكە ئەوہى كە بە ناھەق سەرى كەسىك دەپرىت.. ھەمىشە سەرى خۇى دەپرىت.. تاوانىك لە ژياندا زۆر دەكات. مرؤف مەحكومە بە ئازادى، جا ئەگەر كار بۇ ئازادى نەكات، ئەوا شەپى ئەمجارەتان لەپىشدا پىشتى بەھىزترىنتان لە زەوى دەدات، پاشان خۇتان.

دىو پەرستەكە شانەيەكى لە گىرفانى دەرھىناو وىنەى دەلە سەگىكى لەشەپدا دۇراو و برسى و وەلكراو بۇ چارەنوسى خۇى، ھەر ھىندەى چنگىكى مايەوہ لە خۇ نىشاناندىدا بەو ھەستىردن بە كەمىيەوہ - كە لە دەرونىدا روابوو. يەك دووجار پرچە تەنكە خورمايىەكەى شانە كردو بە مۇرە لىكردنەوہ - كە مەبەستى بوو چاوترسم بگات - ووتى:" ئىمە بەشەپ دەوېرىن".

فەرمووم دەزانم، بەلام شەپ زۆر لە مرؤف و دىوو خىو بەھىزترە. نەكەن وا بزانن كە ئاشتى و جوانى و راستى و داد لە شەپدايە. بەلكو ھەموو مېژوى شەپ.. ھەموو جەوھەرى شەپ- يەك زەرپە خىرى تيا نىيە. ئەو خىرەى ئىوہ دەيناسن، لە چاوغەكانى شەپ بىبەرى نىين و پرشىكى شەپىان بەر كەوتووہ. چونكە مرؤف ھىشتا لە كەلتووور و داب و نەرىتى ئازەل لاينەداوہ.. ئىوہ غەدر لە بوون و ژيان و چارەنوس دەكەن، گەر بېت و شەپىكى ترى گەورە بەرپا بگەن - خۇتان تەفروو توننا دەكەن.

كاتىك بەم عىرفانە بۇ ئەو دوام، ماچىكى كردم، منىش دەرگاكانى بەھەشتەكانى خۇم بۇ كردەوہ، فەرمووم وەرن ببىن.. ئەمە گىانى مەملەكەتى جوانى منە: جالجالۆكە و لەقلەق وگىانى ھەموو ھەزەرەتەكانى مەسىح و ماريكانى گەردوونى خۇم نىشانى ئەو دا.. كاتىك كە ئامىزم بۇ ئەو دىوپەرستە پىرە كردەوہ، بە پىتى بەرق لەسەر ناوچەوانى ئەو- ئەم وتارەم نەخش كردو نوسىم: من قىنم لە زانستى ئىوہ دەبىتەوہ. چونكە زانستى ئىوہ بىبەرىيە لە ئاكار. درۇش كەلتووورە ئەمپرؤ.. دوپووبى دىزو و پىس و وەرز و پىر و ترساو و نەخۇشتان دەخات و دواى مەرگ دەگەن بەو تونىلە تارىكە ھەلوزنىيەى كە بەرەو وونبوون و ناھەموارى و شەپىكى ترتان دەبات. شەپ ھەرگىز دەرگاىەكى رۇشن لە مرؤفايەتى ناخاتە سەرىشت و دلنىاتان دەكەم كە مرؤف ھەرگىز ناگات بە نەجات.

ئىتر ھەولم دا بە عىشق پەي بەو جەوھەرە بەرم كە تىايدا شاردرابۆوہ و خۆي بەوہى نەدەزانى كە ھەستى جوانى لەودا وەك گولكى پەشمووردەو سىس دەژى و منىش دەمەويت ئاوى ژيان بكەم بە خۇزگەيدا!

بۆيە شەويك لە شەوان لە دەرگاي عىشقى ئەوم داو؛ ئەويش دەرگاي بۆ خستەم سەرپشت و منىش نەمكردە نامەردى تا تەوانىم دەستم ھىنا بە روخسارى تۇقىيوو شىكست و ماندو و بىزارىدا.. ھىندەم عىشق و خۆشەويستى بەو دا، ناچارانە ھاتە زمان و فەرمووى: ھەست دەكەم تەمەنم گەراووتەوہ بۆ تەمەنى دە سالى! ئىتر من بەوم فەرموو: من بە دواي عىشقا دەگەرپىم و ھاتووم بۆ ولاتى ئىوہ، بەو نىيازى مرقۇئىكى مەزن و پىرۆز لە ناوتاندا بۆزەمەوہ.. رىگەم بەدە و يارىدەم بەدە گەر دەتوانى.

بەلام ئەو بەوہ دلى رەنجا، چونكە ھەستىكرد كە ئەو ناتوانىت ببىت بە شا جوانى خەونەكانى منى بىولات و بىئالا! بۆيە رقى لىھەلگرتەم و پىشتى تىكردم.. لە پاداشتى ووتەكاندا، كەلەپچەي نەكردە دەستم، بەلام ھەوالەي دىوہ برسىيە بىھەستەكانى كردم، ئەو دىوانەي كە چاوو دەم و گوپيان نەبوو.

سالىك زىندانىان كردم تا نوچم پى دا بەدن و ناچارم بكەن بەزۆر بۆ لاي ئەو بگەرپىمەوہ.. بەلام من.. پىم نا بە جەرگى خۇمدا، تەنانەت تەلەفۇنىكىشم بۆي نەكرد. ئەگەر ئەو كارەم كرىبىت، ئەوا لە رووى گلەيى لىكرنەوہ كرىدومە. چونكە من باوہرم بەوہ نىيە سزاي كەسىك بەدەم كە خۆشەويستىم پى بداو لە ئامىزو باوہشيدا بىلاوئىنئەوہ. بەلام ئەوہى سزام بدات لە پىناوى ئەوہدا كە خۆشم وىستوہ، شايانى ئەوہ نىيە من لەگەلدا بژىم و ھاوپى و ھاوسەرو دلسۆزى بىم. چونكە خۆشەويستى تۆلەسەندەوہى تيا نىيە. كەچى ئەو تۆلەي ئەوہى لى كرىدەوہ كە من خۆشەويستىم پى دا.. بە داخەوہ. كاتىكىش كە رەوانەي ولاتى نەروىجىان كرىدەوہ، دىويكى بى ھەست و بىكەرەمەتەيان نارد تا بە ناوى ھاوپىيەتتەوہ ھەموو كارە ھونەرىيەكانم بدزىت.. بىشەرمانە ئەو كارەي كرد و پۆلىسى ولاتى ھۆلەندەش يارىدەدەرى بوون.

بەلى.. يەكسالى رەبەق لە زىندانى ھۆلەندەدا وشك و برسى و بىجى و بى پى و بى ھاوپى و ھاوخەم لەتەماشاكاندا كوون بە كوونى دەروونى فرىشتە و مرقۇف و دىوو دىوپەرستەكانم كرد و گەرام.. بەلام موخابن نەمبىنى كەسىك لايەك لە منى وونبوو بكاتەوہ و لىم بىرسى: ئەرى كاكە بۆ جىت دەويت؟ ئەوسا منىش دەمفەرموو: من ھىچم لىتان ناويت، بەلكو بە دواي عىشقىدا وىلم، كە واى بۆ دەچم دەستم دەكەويت لە ناوتاندا!

ئىتر نازانم باسى چىتان بۆ بكەم! دىو پەرستەكان كە لىرەو لەوئ و لە ولاتان دەمبىن، ھەر يەكەيان بە چەكىكى تازەي رقى دەھاتنە نەبەرد نژم.. چونكە بە درىژايى ھەژدە سال زىندانى، لە چەندەھا ولاتدا، چەندەھا دىوو دىو پەرست و مرقۇم دەدى.. كە بەتەما بووم لىرەدا باسى ھەمويانان بۆ بكەم.. بەلام لەبەر ئەوہى چىرۆكى بەسەرھاتەكانىان زۆر لەيەكترى دەچىت، باسى ھەمويان ناكەم بەلكو بە ئەژمەردە پىتانى دەلىم كە گشتىان دوانزە بوون. سىانزەيەمىان لەم دوايىدە سەرى ھەلدا.. كت و مت لەو كاتەدا كە كات تىايدا وەستابوو، و من بوووم بە دوو كەرتەوہ.

لەو کاتەدا كەمن نیووی لەشم لە مشتی ژورەكەمدا دەفلیقایەو و نیووەكەئێ تری لەشم لە گۆرستانی ئۆسگۆرددا برسی و نەبوو و ماندو و تەنھا - كرخەئێ هەناسە و كۆكەم رۆژە رێیەك دەپۆی.. دیویك هات.. خۆی كرد بە هاوسیم و ناوی لیتنام (دراوسیتی خیرمەند).. ئەو نێرە مووك بوو، لیتان تیک نەچی و مەیکەن بە شەپری ئیوان نەژادی نێرو می، ئەو نێرەمووك بوو.. ئیتر ئەمەش ئیرادەئێ خواپە و نێرەموكیش لە هەلەپە گەر بەكارانە داوهری بیكەین.

حەز دەكەم باسی ئەوتان بۆ بكەم بە كۆتایی داستانێ یاساوەكەكانی زیندانی هەژدەسالەم. بەئێ كە هات، ماوەیەك خۆی لیکردم بە فەقیر، پاشان بوو بە سایەقی لۆری! ئینجا لە پر خۆی كرد بە مامۆستاو خاوەن پلەو پایە.. ئینجا خۆی لەمن نزیک كردهووە وەك نووسەر.. پاشان بە ناوی یاریدە و پارە پەیدا كردهووە، دەستی پیسی خستە ناو دەستمەووە و بەئینی دامی؛ لە بەر دەمی دوو ئافرەتدا كە من ریزم هەبوو بۆیان ئەو دەستی خستە ناو دەستمەووە تا یاریدەم بدات پەيامەكانم بە تەواوی و بە راستگویی بە مرقایەتی بگەیهنم. تا كتیب و چیرۆكەكان كە باسیان لە ئازارەكانی عیشقم دەكرد لە زیندانەكانی مەملەكەتی بەفر - بۆ بلاوبكاتەو! بەلام ئەو خۆی لێ كردم بە پۆلیس و رەقابە و جاسووس، دەستی وەر دایە جەرگ و دلم و پیت و رستە و بەش و كاپیتل و لاپەرەئێ لە فەرموودەكانم دەرەهێناو هەر بەبێ پرس دەستدریژی كرده سەر فەرموودەكانم - كە نامووسی من بوون. پاشان كەوتە لیپرسینەووە و دادگایی كردنی بەهەلە و نایاساییم.. پاشان تاوانباری كردم.. دوو سی جاریش لیم تۆرە بوو و چاوی لێ سوور كردهووە.. پاشان كە زانیی من تەسلیم نابم و لێ ناترسم؛ پیم پیکەنی.

بۆیە منیش تیم خوری و بەسەر ئەودا بە نەپەئێ شێر فەرمووم: من دەزانم كە فەرموودەكانی من فەرموودەئێ قورئان و بائیل و تەورات و بودیزم و فونفۆشیۆس نین.. بەلام من عیرفانیكێ دواي ئەوانم. من عیرفانی هەشتەم.

بەگالته جارییەووە سنگی لێ هینامە پیش و دەبویست بە زۆر ناچارم بكات دەستی لێ بوووشینم. منیش بەوم فەرموو: كۆرم. من باوكی تۆم، من گیانی نوح لە جەوهەرۆ تەپلی سەرما خول دەخوات، وەك تیشکی رۆوناکی هەمیشەئێ - تۆ ناتوانی ناچارم بكەیت لیت بترسم.. چونكە من ئەو تەوهرەم بریووە.. من لە تەوهری گۆمیتراو سیمیتری و جوانی موتلهقدا - بووم بە كەرامەتیکی بیگەرد و لە چالە تاريكەكانی شەپ هەلهاووم و باوەرم بە شەپ نەماوە.

پاشان قنی تیکردم و باسی قن دپانی خۆی بۆ كردم لە پیناوی ئەوهدا تا ببیت بە دیوو حوكم بەسەر منددا بكات. پۆژیکیان تەجاولیكێ ناشرینی كرد - ئەو پۆژە من سەرگەرمی خۆ كۆ كردهووە بووم، دەمویست بیر لە ناردنەووی هونەر و نوسراو و كتیبهكانم بكەمەووە؛ تا بیاننێرمەووە بۆ كوردوستان. هات لە دەرگای داو بەبێ ئەووی فەرمووی هاتنە ژورەووی لێ بكەم؛ خۆی كرد بە ژورداو هیندەئێ ورجیكێ بەستەلەك برسیی بوو، ئەگەر نانم بۆ ئامادە نەكردایە، دەشیا بەر قەپالم بدات لە برسا.. پاشان چەند كاغەزێكی بۆ پۆست كردم تا وەك وەرگێر تەرجمەئێ چەند ووتاریكێ نەرویجی بۆ بكەم بە عەرەبی. تیگەیم كە ئەو خورف بوو، چونكە دواي هەشت سال یاساوی و پاسەوانی كردن تینەگەیشتبوو كە من عەرەب نیم و كۆردم.. پاشان موسولمان و مەسیحی نیم.. هەروەها دەبویست نیشانم بدات كە ئەو دەتوانیت لە لووتم

بدات و رېنگه نهدات فەرموودەکانم چاپ بن. کابرایەکی دەبەنگ و بێهەست و بێ سۆز بوو - بەلام لەو هەتە تە ئاشنای من بوو، پریشکی جوانی بەر کەوتبوو، چونکە باوکی هاوسەرەکشە هونەرماند بوو!.. ئیتر ئەو دیو نێرەموکە هەر دەهات و دەچوو و دەویست کە لەبەر بکاتە ویژدانی منەو، دەویست ناچارم بکات تا بە زۆر پێزی لێ بگرم و پراکانی ئەو گشتی بە جوان و پیرۆز بزنام، چونکە ئەو برسیی بەیداکردنی پاره بوو.. چاوەروانی هیچی لە کەس نەدەکرد، بیری لای لەناوچوونی نەوێ نوح نەبوو، نەیدەزانی فریداو تور و ئۆدین کێیەو بەمنی دەگوت: "بەراستی کەس پێویستی بە ناسینی تور و فریدا و ئۆدین نییە!" چونکە ئەوان ئەفسانەیی هەوولین.

بۆیە منیش لێی توورە بووم، چونکە درۆی کرد، چونکە ئازاری بەمن گەیان، چونکە پارەییەکی زۆری بە بەد ناو کردنی من دەست کەوت - خۆی گۆتەنی جاسوسی پۆلیس بوو - هانتوو لەناو مالی خۆمدا هەپەشەیی لێدەکردم و پێی دەگوتم تۆ گومرای - تۆ نەزانی - تۆ زمان نازانیت - تۆ هونەرماند و نوسەر و نوح نییت - زۆری تریش.. کە لێردا جیگەیان نابیتەو.

بۆیە کاتیک کە بە تورەیی فەرموودەکانم دەگرته چاوی، بینیم کوێر بوو، کەر بوو و دوچاری تەنگەنەفەسی بوو.. بینیم هەموو گیانی پەرە لە شەپری جیهانی دووم و فەخر بە هیتلەر و مارکسەو دەکات. منیش پۆرتریتیکی مارکس و داروین - م لە هەوادا بە پەنجەیی ئیشارەت نەخشاند، ئەگەر چی ئەو وینەکانی نەبینی، بەلام من توانیم وینەیی مارکس و داروین بە پێچەوانەو بەسەر دیوارەکانی هەستیدا هەلواسم، چونکە ئەو هیتلەر لە دەست زەبری نەزانیی سەدەکانی ناوێند دەینالاند. هیتلەر رازی نەبوو لە حەقی کار و پاداشتی کار و بەرنامەیی کار لە ولاتی بەفر.

پۆرتیکیان دوو دانە سەعات چاوی سپی و بە دەم قاقالیدانەو کە بەمن پێدەکەنی، دەگوت؛ وەلا تۆ بەزەییکی خۆشیت. چونکە باسی مۆرالیزم دەکەیت. منیش دەگوت ئەم پیکەنێنە خۆشەت لە ژبانتا هەست پێنەکردوو. جا ئەگەر باوەرەکانی من بتوانن کەسیکی نەخۆشی وەک تۆ بهیننە قاقا و نەشەیی خۆشی، ئەوا منیش سور دەبم لەسەر برەو دان بە پەيامەکانم. چونکە چاتر وایە پێبکەنێن وەک لەوێ بگریین. چونکە من زۆر گریاوم و زۆریش پاراومەتەو تا ئەم زانستەم چنگ خستوو. جا زانستی من هەرچیەک بیت، لە جوانی موتڵەق دەوێت. ئەنجام ناچاری کردم چیدی قسەیی لەگەڵ نەکەم، چونکە خۆی ناشرین کرد.. هاوسەرەکشەیی وەک سەگ تێم بەریوو، ووتی: تۆ راسیستی، تۆ پێدەگەری و خۆ سەپینیت.. چونکە ناوی ئەوم لە کتێب و نوسراوەکاندا نەبردبوو.

ئێستا گشت ئەوانە دەخەینە لاو و باسی سەیرترین قەلەمونی نەخۆشتان بۆ دەکەم کە تووشی نەخۆشی شێر پەنجە بوو.. خەلکینە، لە تابلۆکانی پێشودا فەرمووم کە باسی تابلۆی شێرپەنجەتان بە تاییەتی دەکەم، چونکە شێرپەنجە و خەریکە منیش دەخوات.. جا گوێ بۆ فەرموودەکانم رادێرن. من شتیکی سەیرتان بۆ باس ناکەم، بە راستی من باسی راستیەکان دەکەم، ئەو راستیەکانی کە مرۆفی سەردەمی کوێر کردوو و کەم کەس هەستی پێ دەکەن.

خەلكىنە.. جاران، بەر لەوھى ھاوسەرو منداڵم ھەبىت.. لەتاو ئازارى تەنھايى.. لەتاو دەردى دورى و بىكەسى و بىھاوپرېيى جارە جارە لە زىندان ھەلدەھاتم و دەر دەپەرېم.. دىۋەكان توانايان ھەبوو دەسگىرم بكن و بىمىرنەوھە بۆ زىندانە شەختەبىيەكەى و لاى بەفر.. بەلام لەو نىوانە كاتىيەدا ھەولم دەدا ھاوسەرىك، ھاوپرېيەك كەسىكى خۆم بىينم.. ھەولم دەدا لە جوانى بدوېم و ئەگەرىش لغاوى عىشقم بۆ نەگىرېت، گەر شكۆى ئەو ئافرەتە مەزنەى كە دەكەوتتە پىشتى داھىنانەوھە چىنگ نەكەوتت، ئەوا مېنىش ناچارم مل بدم و منداڵەكانم لەگەل دىۋ پەرسىتىكدا بەدى بەينم.. ئەمە لە سودى من بوو، چونكە تەنھايى وەك دەلە قۆرېكى پىر و قورس و نەخۆش و رەزىل خۆى دابوو بەسەرمدا و زەھراوى دوكلەى ھەشېشى دەكرد بەسەرماو ناچارى دەكردم شەوو رۆژ بىئىمە سەر يەك بۆ نووسىنەوھى ئەم داستانە. چونكە تەنھايى تالۆى دەكرد بە قورگمدا و دەمم بۆگەنى كرېبوو.. چونكە كەس لەگەلما نەدەدوا! جا ئەو كاتانەى كە لە زىندانەكان ھەلدەھاتم، يا چاترە بلىم كە لە زىندانىكەوھە بۆ ناو زىندانىكىتر.. يان لە دەمى ھەژدىھايەكەوھە بۆ ناو دەمى ھەژدىھايەكى تر رام دەكرد.. تووشى شتى سەير سەير دەھاتم. تا بە رېكەوت جارېكان چاوم كەوت بە ئافرەتېكى جوان و پىرۆز كە خۆى لى بوبوو بە قەلەمونىكى نەخۆش . پىر بوو لە ترس و ھەراس.. وەپرس و ماندو لە دەستى رەشوو وگەندەلى مىللەت چەوسانەوھە و كارى بەزۆر رايكرېبوو و پىشتى كرېبووھە خزم و كەس و ولاى و ئالاي خۆى. ھاتىبوو بىت بە دىۋ پەرسىت! لە كوئ؟ لە ولاى بەلجىك - ئىتر سەرتان نەيەشېنم، كاتىك كە ئەوم ناسى، بۆ دۇنيا بوون سەردانى چەند كەسىكم كرد كە لە نزيكەوھە ئەويان دەناسى، گىشتيان ئەويان وەك قەلەمونىكى نەخۆش دەبىنى. بەلام من بە پىچەوانەى ھەموويانەوھە شتىكى جوانم لەودا دەبىنى، ئەوئىش زەردەخەنەو پىكەنىن بوو لەسەر لىۋى.. چونكە من زۆر لەمىژ بوو لە ولاى بەفر گويم لە قاقاي پىكەنىن و قىوانەوھى ئافرەتى پاستگۆ نەبوو.. چونكە مرقۇقەكانى ولاى بەفر يەكەم بەدم بىگانەوھە پىناكەنن و بزەش نىشان نادەن. دووم بۆ خۇشيان پىكەنىن و بزەكانيان كول و كال بۆتەوھە و بە دەگمەن پىدەكەنن. بەلام زۆر ھەن كە بە درۆوھە پىدەكەنن، بە تايبەتى كاتىك كە نوكتە لەسەر بىگانە دەكەن. قاقا وەك دىۋى قەرەقۇس پىدەكەنن.

دەشېت باوەر نەكەيت كە لە ولاى بەفر، خەلكى دەچن بۆ كۆرس و پارە دەدەن تا فېرى پىكەنىن بن.. چونكە ئەوان پىكەنىنيان لەبىر چۆتەوھە.. ئەوان ھىندە گوناحن كە گومان لە سىبەرى خۇشيان دەكەن. تەنھانەت دووچارى دژايەتى كردنى ھەموو شتىك بوون و گەر ھىچيان چىنگ نەكەوتت دژايەتى بكن، دەچن شەر بە بىگانە دەفرۆشن و دىن دژى من دەوھستن و قىن نىشانى من دەدەن.

لەبەر ئەوھە بە چاكام زانى بچمە داواى، بەر لەوھى تەواو بىناسىت، من تەواو ئەوم ناسى، بۆيە داوام لەو كرد تا شووم بىبكات.. ئەوئىش دەستى نەنا بە روومەوھە و شوى بىكردم.

ئىستا دە سالى لەگەل مندا زىندانە و دان بەوھەدا ناىت كە زىندانىن!.. دوو مندالىشمان ھەيە يەكەمىان لە داقد دەچىت دوومىان لە ھەزەرتى يوسف.. ئىتر مېنىش خوام نەماوھە وا خەرىكە دىن و دەھرى دەبم..

چونکہ ئەو - ئەو درزانه دەبىنئىت كە دىوارەكانى زىندانە شەختەيەكە دەقلىشىنى و دەشئىت دووچارى داتەپىن بىن يان زىندانەكە داروخئىت بە سەرماندا! ئەو لە شئىتى و ھەلەشەيى من تىناكات، منىش بەو شئىتگىر تر دەبم.

ئەوئى راستى بئىت تەمەنى خۆشەويستى نىوانمان زوو شەقى برد.. چونكە دىوكان زەفەريان پى بردىن، سالونىويك دواى ئەوئى كە ئەوم مارەكردو گواستەمەوہ خوا حەزەرەتى داقيدى (واتە كوپى يەكەممى) بەمن بەخشى - رۆژىكيان ھەردوكمان كامەراناھە لەگەل يەكەم جار فېرېبوونى پىكەنىنى حەزەرەتى داقيدا - واتە خۆم و ھاوسەرەكەم لە خۆشى پىكەنىنى غەريزەيى كوپە ساواكەمان پىدەكەنىن.. ھىندە دلەمان خۆش بوو نەبئىتەوہ. چونكە ئەو يەكەمجارى بوو پىكەنىت، كە تەمەنى ھەر سى مانگانىك دەبوو!.. دىوپەرستەكانى دراوسيمان كە گوئيان نابوو بە دىوارەكانەوہ. كاتىك گوئيان لە پىكەنىنى ئىمە بوو، شئىت و توورە بوون. بۆيە شكاتيان لى كردىن.. چەند رۆژىك دواى ئەو دىوكان ھاتن و لغاويان كردە دەممان و خەرىك بوو كورەكەمان داگىر و دەستبەسەر بەكەن. خەرىك بوو پارچە پارچەمان بەكەن! چونكە پىيان ناخۆش بوو ئىمە لە زىندانەكانى ئەواندا دلخۆش و شاداب بىن. خەرىك بوو كوپە ساواكەمان بدزىن.

ئىتر نەخۆشى روى تىكردىن، لەو كاتەوہ نەخۆشى زۆرمان لەگەلدا دەگرى و ھەر سالەى بە جۆرىك زەلەل دەبىن.. لەو سالەوہ ھاوسەرەكەم سەك و سەنگ و پىشت و مەمكى خۆى دەپشكنى و چاوەروانى لە داىكبوون و سەرھەلەدانى نەخۆشى شىر پەنجەيە و منىش ھەول دەدەم شىرپەنجە سىبەكانم دانەرزىنى! بە راستىمە خەلكىنە. لەو كاتەوہ، ئىتر من و ئەو نەمانتوانىوہ بە دلنايى و بە خۆشىوہ پىكەنىن. كاتىك كە مرۆف لە نىوان تىپەپىنى سالەكاندا جارە جارە نەيتوانى لە كانگاي دلەوہ بە راستگوئى پىكەنىت - ئىتر نەخۆشى پى فىر دەبئىت. دىت بۆ لای و خۆى لە گيانىدا بەر لە لەشى مەلاس دەدات. بۆيە لەم دوايىدا، كاتىك كە كات ئاسايى بووہوہ، ھاوسەرەكەم كەوتە ژىر قەپالى گورگى شىرپەنجەوہ، شىرپەنجە مەمكىكى ئەوى گەست و قووت دا! دكتورەكانىش بەويان ووت: تا رادەيەكى زۆر ئەمە بەھوى مانەوہو كارلىكى رەجەلەكەوہيە." لە قوورئانى پىرۆزىشدا ھاتوہ كە مندا ل جەزاي كردەوہكانى باوانى دەداتەوہ." چونكە داىكى خىزانەكەم خوا عەفوى بكت، بە نەخۆشى شىرپەنجە لەناو چوو.. بۆيە ئەم بە تاوانى ناھەقى ناگرئىت كە شىرپەنجە ھەلمەتى ھىناوہتە سەرمان و لە مالەكەماندا لەسەر ئىمە - وەك كەلەگا دەلەورپىت.

لە باوهرى مندا، مرۆف كاتىك دەكەوئىتە ژىر زەبرى ھەپەشەي دىوكانەوہ و بە ناھەق ھەلەكەوتنە سەرى، نەخۆشىيەكان لە گيانى مرۆفدا رادەپەرن.. چونكە مرۆف ھەموو جۆرە نەخۆشىيەكى تىدايە و ناخودئاگا مرۆف ھەمىشە لەشەردايە دژى دىوكانى نەخۆشى و ترس و دەرد و لاوازي و پىرى و مەرگ.

بۆيە من باوهرىكى تايبەتم ھەيە، كاتىك كە لە مرۆف دەدوئىم.. جا بۆيە زۆر دژى بوون بە دىو دەوہستەمەوہ، چونكە دىوكان، كاتىك زال دەبن بەسەرماندا، ئىتر ئومئىدى بە مرۆف بوونمان دەدورپىت و ژيانمان بەرەو تەوہيكي تارىك ئاراستە لە خۆى دەگرئىت.. لەم بارەيەوہ دىوكان دەخەمە لاوہ.. باسى ئەوانە دەكەم كە دووچارى نەخۆشى شىرپەنجە ھاتوون.

بەلئ، كاتىك كە دواى ئاسايى بوونەوى كات، واتە سالى ئەمسال - بەر لە گىراني ئاھەنگى لەدايكبوونى جەژنى مەسىحى، خىزانەكەم ئەنجامى پشكنىنى پىگەيى و ناسرا بەووى بەلئ، ئەو نەخۆشىي شىرپەنجە لە مەمكى چەپىدا سەرى ھەلداوہ.. دواى سەرى سال چووہ رىزەدى ئەو ئافرەتانەوہ كە لە لىستى مەمك بىرپەنەوہدا - بە ويستى خۆيان خۆيان ناوونوس كرديوو.. كە ژمارەدى تووش بووہكان لە سالىكدا دەگەيشتە ھەقدە ھەزار ئافرەت و پوژانە ھەر خەستەخانەپەكى ولاتى بەفر، مەمكى ھەوت ئافرەتيان دەبرپەوہ!!

بەر لە گىراني ئاھەنگى نەورۆزى ئەمسال - ساراي ھاوسەرم مەمكىكى بىرپەوہ. سستەرىك ووتى: لە سالى پاروہ ھەقدەھەزار ئافرەت تووشى شىرپەنجە ھاتوون لە ولاتى بەفر و پوژى ھەوت كەس لەم خەستەخانەپەدا مەمكەكانى دەبرديتەوہ. من خۆم بۇ نەگىراو كەوتمە گريان. پاشان گريان ئىخەى بەر نەدام، گريانكى سەرى خۆى لەناو گىننەمدا مەلاس دابوو، ھەرچەند تەماشاي خىزانەكەم دەكرد، گريان دەھات، چونكە بەزەبىم خرۆشابوو.. چونكە ئەژماردى تووشبووہكان لە كوردستانىش لەوہ كەمتر نەبوو. بەلام چارە لە دەستى ئىمەدا نەبوو، چونكە باوہر لەم سەردەمەدا ھىندە سىر و بىتام و بى مانا بوو، كە كەس باوہرى بە خۆى نەماوہ.. چونكە ئەگەر سەبى دىويك لەسەر پەردەى سىنەماكان و شاشەى تەلەفېزۆنەكەوہ بلىت: "بەيانى ھەموومان قى دەبين" - باوہر دەكەين. بەلام باوہر بە ھاتنى فرىشتە و پەيامبەر و مرۆفى رىزگاركر و خىرمەند ناكەين.. تا دىوہكانىش باوہر دەھىنن، دىو پەرسەكان دىق و سىل دەكەن. بۆيە نەخۆشىيەكان ھەستاوونەتە سەرىن. بۆيە شىرپەنجە مەرى دىت و دەلوورنىت. مرۆقىش لەناوماندا رووى لە كەمى كر دووہ.

نەك تەنھا نەخۆشىي شىرپەنجە، بەلكو مرۆف و دىو دىوپەرسىش پىر چەكن بە ھەموو نەخۆشىيەكان.. مرۆف خۆى نەخۆشىيەكان سەربارى لەش و ژيانى خۆى دەكات، چونكە نەخۆشىيەكان پاداشتى درۆكان و كرادارەكان و بىرپارەكانمانن. ئەگەر بىرى چاك وتارى چاك ئاكارى چاك بناغەى رەفتارەكانمان بن، ئەوا تەندروستى پايدار دەمىننەتەوہ. بەلام مېژوى نەخۆشىيەكان دەگەرىتەوہ بۇ سەدەكانى دواى سەرھەلانى ھەزەرەتى نوح. چونكە مرۆف بەر لەو زەمانە نەخۆش نەبوو. درۆكان نەخۆشىيان لە جەوھەرى مرۆفدا رواندو شەپەكان نەخۆشىيەكانيان كرد بە گز گيان و لەشدا. جا مەپرسن گوناھى ئەو مندالە چىيە كە بەر لەووى لەدايك بوو، بە نەخۆشى مرد. چونكە گوناھەكانى زۆرن. ھىندەى گوناھەكانى ھەموومان. چونكە ئىمە گەر مرۆف بين يان دىو و دىوپەرسىت - گشتمان لىپرسراوين بەرامبەر بە درۆ و بە كرادار و اتاكانمان. مندالەكانمان لە پاداشتى سزاي ئىمەدا دەژين و بەختيار كەسىكە كە زوو ژيان بەجى دەھىلئىت و دەگەرىتەوہ ناو رەحمى ھەمىشەيى و ئازادى بوونەوہر. جا بۇ ئەو ساوايە مەگرى كە گيانى سپارد، چونكە ئەو خۆشەويستى خوايە. چونكە لەناوچوونى مندال نىشانەى زامن كردنى بەھەشت و گەرانەوہپە بۇ ھەمىشەيى. چونكە مرۆف تەنھا ھەلوئىست و بىپارو ويستە - بەر لە لەدايكبوون! جا تىگە!

خەلكىنە، واز لە نەخۆشىيەكانتان بەھىن و مەبن بە كۆيلەى غەم و ناھەموارى و تەمبەلئ.. چونكە كارىكى شايستە و دوو ئاكارى جوان و ميواندارىتى و خۆ جوان نىشاندان لە سروشتى نەخۆشىيەكانتان

كەم دەكاتەو. ئەگەر توانىت لەناو جىگەكەتا مەمىنەرەو، دانىشەو نامەيەك بۇ ھاوړىيەكت بنووسە. هەستە دەست بەدەرە بالى كەنەفت و پىرىك، چونكە تەمبەلى و تەسلىم بوون گورگى شىرپەنجه له دەرونى مرۆقى لاوازدا گۆش دەكات. ئەگەر هېچت لەدەست نەهات، ئاوى گولەكان بەدە و دان بۇ بالندەكان رۆ بکە. دەست مەنئ بەرووى كەسكەووه كه داواى يارىدەت لى دەكات. باش بکە تا خواوهند هەست بە باشەكارىت بکات. چونكە مرۆقى باش، باشە چاوەروانى دەكات، ئەوئى گول بروئى، گول دەسكەنە دەكات، جا چاوەروانى ئەو مەين كه تەنها دړك دەچىت بە دەستتاندا. لىبووردو بن دەرەق بەوئى كاتىك كه بىخوود دەست بۇ گول دەبەن - دړكىش دەچەقیتە دەستتان. جا بىر لەگولەكە و بۆن و پەنگ و جوانى بکەیتەووه چاترە لەوئى بىر لە نىشى دړك يان چقل بکەیتەووه! ئەمە جوانە گەر مرؤف بتوانىت خۇى پى بلاوئىنئەووه.

لەبەر ئەووه دەشئت هەر يەكئىك لە ئىمە دوچارى دەردىكى كوشندە و جەرگ بر بئت. چونكە هەموومان روداوەكان بە زەقى دەبىنن و دان دەنئىن بە هەبوونى تىرۆر و جەنگ و داگىركارى و زۆر بوونى شەردا. بۆيە دەشئت پىغەمبەرەكانى وەچەى داهاوتومان بەبى دل لە داىك ببن! دەشئت گورگ ببئت بە باوكى جىلى داهاوتوا! دەشئت مەيموون رابەرى خىزانى ببست سالى داهاوتومان بئت. دەشئت دئو هەموو نەخۆشئىيەكان ناچار بکات دەرپەرن و شەرىكى قايرۆسى مەزن و قړ كەر بەرپۆه بئت. چونكە نامۆى دەستى بەسەر مرۆقى ھاوچەرخ و دەستى بەسەر باوهرى گشتيدا گرتووه. چونكە درز كەوتۆتە نئوان خۆشەويستى نئوان پياوو ژنەووه. چونكە مندالەكانمان رېژ لە كەرامەتى باوانيان ناگرن، چونكە درؤ هەزار پئى هەيە و ئابرو ماناى نئىيە و كەرامەتى مرؤف وون بووه. سەرمايەكان وەك هەژدئىهائى هەشت سەرو برسى قەپال لە لەشى مرؤفائەتى دەرگن، و بازارەكانتان بئس بووه.

لەبەر زۆر بوونى ئەم ھۆكارى نامۆى بوون و شەرو فەسادو درؤيانەيە كه شىرپەنجه قەپال بە خانەكانى لەشماندا دەكاو لەپر مەمكىكى خىزانەكەت و گورچىلەى ھاوړىيەك و مئشكى كەسىكى تر دەگەزئت؛ سەرمام مەبە! چونكە نەخۆشى خاوەنى بەزەيى نئىيە. ئئتر بەم شئوئەيە من و ھاوسەرۆ مندالەكانم و مندالەكانى ئئوئەيش، واين لەناو زىندانە تارىكە شەختەيەكانى دئووكاندا، جا خەلكى هەر ولاتىك ببن.

هەر هەموومان بەم شئوئەيە دئىنە ژيانەووه و دەژين و دەمرين، بەختەوهر كەسىكە كه پى نائئتە ئەم ژيانەووه، چونكە ئىمە گشتمان مايەى هەلەكانى باوانمانين. گشتمان لە ژير رحم و بەزەيى ژياندا خاوەنى هەمان چارەنوسين. جا گەر بەختيارين ئەوا لەسەرمانە نەهئلين ئەوانى ترىش لە بەختەوهرى بى بەش بن. هەرودها هەول نەدەين بەختەوهرى خۆمان لەسەر سامان و مالى گەلانى تر بنئان بنئين. بەلای كەمەووه قەرزەكانئشمان بەدئىنەووه بە خاوەنەكانيان. چونكە مالى يەكئىكى تر دەبئت بە وەناق بۇ ئەوانەى كه دەستيان بەسەرا گرت.

بئوىستە لەسەرمان نوچ بۇ بچوكترىن مەخلوق دابدەين و مافى مئرولهو كرم و جانەورىش بپارىژين. چونكە ئەوان بەسودى ئىمە دەژين و ھۆگرو ئاشناى ئئمەن. ئئمەيش گشتمان پئىكەووه لەكەژاوەئى ئەم بەهەشتەدا كه دۆزەخئىشە، مەحكومين بەوئى كه نەخۆشى و غەدرو درؤو ناھەقى سەرقرت بکەين.

پيويسته واز له كينه و دووبه‌ره‌كي و خوږه‌رستي بهينين و باوهر به دسه‌لایي بت و خواكان بكه‌ين.
پيويسته فير بين - هه‌ست به جواني بكه‌ين.

ئاوا سالة‌كاني ته‌مهي زيندانم بر دوته‌ سه‌ر - خه‌لكينه جيگهي داخه كه هاسه‌ره‌كه‌م تووشي نه‌و
نه‌خوشييه بوو.. نه‌وه ماوه‌يه‌كه نه‌و زياتر قيني له خوږي گرتووه و باس له مردني خوږي ده‌كات، وا
ده‌زانيت كه شيرپه‌نجه وازي لي ناهينيت. بويه منيش هه‌ش به‌سه‌ر روژانه هه‌ر خه‌ريكي ته‌ون كردني
ووشه‌وو. دروستكردني خواردني خوږ، پيداني وتاري جوان و نوسينه‌وه‌ي نه‌م كتبه‌م. به‌لام نه‌و واي
ليها‌تووه كه هيچ باوهرې به من و به‌م پيتانه نه‌ماوه. چونكه له‌وه‌ته‌ي پيكه‌وه ده‌ژييين، دي‌و و
دي‌وپه‌رسته‌كان به هيمني كاري تيا‌دا ده‌كه‌ن و ده‌يانه‌ويت بيكه‌ن به دوژمني من، ده‌يانه‌ويت فيري بكه‌ن من
نه‌بينيت، باوهرې به وجودم نه‌كات. منيش نازاديه‌كم پيداوه - بي نمونه. به هه‌وه‌سي خوږي ده‌خواو
ده‌خواته‌وه و ده‌خوينتته‌وه. چاوديري منداله‌كانيش ده‌كات. چونكه وا خه‌ريكه يان به‌يه‌كجاري
باوهرې ده‌هينيت، يان دي‌وه‌كان ته‌خت و تارا‌جمان تيك ده‌دن. بويه هه‌ردوكمان شه‌كه‌تين، هه‌ردوكمان
كاتيك كه پيكه‌وه ده‌دويين، يان ده‌وه‌رين يان هار ده‌بين.. چونكه ژيان له‌ناو چيوه‌كاني زينداندا مروږ
هه‌راسان ده‌كات.

نه‌و به‌من ده‌لئيت: تو هه‌ژده سالة له‌ناو نه‌م ميله‌ته‌دا ده‌ژييت و هيچ فير نه‌بويت، زانستيتك چنگ
نه‌خست. ده‌ته‌ويت چي بكه‌يت و ببيت به چي؟! وا ده‌زاني له ولاتي خوږت نانكتك چنگ ده‌كه‌ويت بيخويت؟
بو دانانيشي به دردي خوږته‌وه؟ باس له هه‌زه‌رتي نوح و جالجالوكه و له‌قله‌قي چي ده‌كه‌يت؟ شيت
بوويت؟.. نه‌م قسانه‌و زوري تريش.

منيش هه‌م بو نه‌وو هه‌م بو دي‌وپه‌رسته‌كان دم ده‌كه‌مه‌وه و دي‌مه‌گفتار، باس له نه‌ريتي خوږم ده‌كه‌م.. به
كورتې و به دووياتي هه‌ژده سالة ده‌لئيم و ده‌فه‌رموم: "هه‌ر مروږه‌و خاوه‌ن ده‌سه‌لات و خاوه‌ن نه‌ركيكه.
مروږ ناچار مه‌كه‌ن له پيناوي ژياندا ببيت به دي‌و." ده‌فه‌رموم: من له پيناوي گه‌ياندي دنگ و باوهرې و
په‌يامه‌كاني خوږمدا تا راده‌ي توهر بون و به‌ميژداكيشان توهر ده‌بم. چونكه من ريز له كه‌رامه‌تي مروږ
ده‌گرم و هه‌ز ناكه‌م مروږ نوچ بو فرماني هه‌له‌ دابات. هه‌ز ده‌كه‌م مروږ وه‌ك منداله‌كانم بوهر بن و
مافي خويان بسه‌پينن. چونكه بوون به كويله‌ي فه‌رماني نه‌واني تر، نه‌خوشييه‌كي به زه‌برو كوشنده‌يه.
من ده‌مه‌ويت جيهان چاويان بكه‌نه‌وه و ميژووي ميله‌ت و نازاري ميله‌تي من ببينن. من باس له نازادي
ده‌كه‌م و ده‌يكه‌م به ته‌وني جالجالوكه و له خه‌ونه‌كانمدا ولات و نالو خاك رزگار ده‌كه‌م و باس له
نازادي و به جيهاني بوون ده‌كه‌م و گريماني باوهرېكي هه‌م كوون و هه‌م نوچ ده‌كه‌م.

من باس له زانستيتك ده‌كه‌م كه مروږايه‌تي خوږي لي گيل ده‌كات. منيش به‌وه مافي مروږانه‌ي خوږم زامن
ده‌كه‌م كه راستگو‌يانه بوهر بم له په‌نجه راکيشان بو ناهه‌موارييه جيهانيه‌كان.. چونكه من له هه‌له‌كاني
خوږم خوږم بووم. ده‌زانم ده‌شيت من له ديده‌ي زوربه‌دا گيل و نه‌زان و ناته‌با بم.. به‌لام له‌سه‌ر هه‌موو
راو بوچوونه دزه‌كانه‌وه، من نه‌رييت و كه‌لتوور و خوږگه‌و ئوميده‌كاني خوږم به پيروز ده‌زانم و خه‌و به
جيهانيكي به‌خشنده‌و جوان و جوانتره‌وه ده‌بينم و نالاي من بغورديكه هيشتا كه بوني پيوه نه‌كردوه.

بەم جۆرە ژيان دەبەمە سەر.. ھاوسەرەكەشم پۆژو شەو لە بیری زیارپۆیی كردنی نەخۆشیی شێرپەنجەدايە، ھەست دەكات نەخۆشی بەسەر باوەردا زالە، نەك بە پێچەوانەو.. منیش بەو دفرمووم: نەخۆشییەكان دەتوانن منیش بەدەن بە زەویدا.. بەلام دلنیا تان دەكەم، تەنھا بە گەرانەو بە بۆ بە مرۆف بوون دەتوانن داھاتوویەکی پیرۆز و پۆشن بۆ وەچەكانی داھاتوومان زامن بكەین. جا ئەگەر گشتمان دێو بین یان دێو پەرسەت یاخود مرۆف، دەتوانین بە ھاوکاری و خۆشەویستی و پەروردەیی ھەستی جوانی - بگەین بە سەرەتاکانی مرۆفی مەزن و ئازاد. بەلام من قینم لە ژيانی وەك زیندانییە. شێرپەنجە لە ئەنجامی زیندانی كردنی ویست و راستی و جوانییەو سەر ھەلەدات. چونكە شێرپەنجە گورگیکی یاخییە. دەزانم دەتوانن چاری بكەن، بەلام ئەو جۆری زۆرە و زوربەیی جۆرەكانی شێرپەنجە ھێشتا سەریان دەرنەھێناو لە جینا تدا و لەولاشەو ھەن لەناوماندا ھێندە دەروونیان پیس بوو، خەریك نەخۆشیی بەدتر بەدی دەھێنن! خوا رەحمان پێ بكات.

ھاوسەرەكەم دەلێی تووشی نەبیینی من بوو؛ بۆ چوار سالە یا پینچ سال دەبیت كە من شەوو پۆژم ناوئەتە سەر یەك - تا بتوانم ناوەرپۆکی جەوھەری پەيامەكانم بكەم بە ووتەو بە فەرمودە و بە خۆپرايی بیبەخشم بە خۆینەر. جیگەیی داخە، كە نە ئەو لە زمانی من تێ دەگا، نە خۆینەر پێویستی بە باوەرەكانمە. ھەندیکیش بە تەمەل و ھەندیکێ تر بە زەلیل و ھەندیک وەك بز، ھەندێ وەك موعتاد ھەندێ وەك فەراش، ھەندیک وەك چێشتكەر، ھەندیکێ تر وەك نەزان و شیت تەماشام دەكەن، ، كەمكەس ھەن باوەر بكەن كە ھونەرمەندو جوان ناس و نوسەر و داھینەرم.

لەوھش زیاتر - من لەو باوەرەدام كە زۆری پێ دەچیت تا خەلكی لە پاراوی ئەم كۆتیبانەم تێبگەن. بەلام من چاك دەزانم كە ھاوسەرەكەم دواھەمین كەس دەبیت، كاتیك باوەر دەھینیت كە وەك ھاوسەرەكەیی حەزەرەتی لوط ئاور دەداتەو خوا دەگیریت و وشکی دەكات (ئەم داستانە ئاستیكی تری رۆنكردنەووی ھەییە - چونكە خوا كاری وا ناكات! مەگەر ناچار بكریت!). بەلام ئەم وای لێ نایەت. بەلكو ئەو ھیچ پەيوەندیی بە خواو خواكانی منەو نەبێ! بگرە ھەر ھیچ باوەرێ بەمن نییە و پۆژانەش كە تۆرە دەبیت، درۆ دەكات، دەلێت: من باوەرم بەتۆ ھەییە. كەچی تا ئێستا باسی تابلۆیەکی منی بۆ منداڵەكانم نەكردوو. تا ئێستا پەنجەیی بۆ تابلۆیەكم یا چیرۆكێكم درێژ نەكردوو و ھەر كە دەمیش دەكاتەو، دەلێ: كێ لە نوسینەكانت تێدەگات؟ ئەو ھەم خۆی و ھەم منیش تۆرە دەكات.

بەلام دلنیا ئەگەر بیت و سبەیی دێویك بیت بە میوانیمان و چیرۆكێك یا تابلۆیەكم لێ بكریت، ئەوا ئەویش دوچاری باوەر ھێنانی كۆیرانە دەبیت و سەر بۆ من دەلەقینیت.. بەو مەرجەیی من دوو فەلسەم دەست بكەویت! منیش دەلێم ئەگەر مرۆف مەحكوم بوو - چاری چیبە گەر توانای نان پەیدا كردنی نەبیت! چاتر وایە مرۆف بۆ باوەرێ خۆی لە برسە بمرئ و نەژی بۆ تێركردنی سەك بە خۆراكی پیس. چونكە بەدخۆزی و بەدکاری و بەدووتن و بەدبیری ئاتاجەكانی شێرپەنجەن. چونكە گیانی مرۆف لە منداڵێك دەچیت لە دەروماندا؛ ئەگەر باوان خۆراكی پیسی پێ بەدەن - نەخۆش و وەرز دەبیت و لەناو دەچیت.. ئیتر گیانی خۆتان پێ مەكەن لە نەخۆشی و لە ترس.

من زوربەى كات ئەم وانەىە بە دوپاتى و بەتورەىى بە ھاوسەرۆ خەلكى دەلئىمەوہ كاتىك كە باسى خۆم و پرۆژەكانى خۆمىان بۆ دەكەم لە زىنداندا؛ دەفەرمووم: مېرولەكان دەلئىن: حەزەرەتى نوح دەبىت سور بىت لە پىناوى گەياندى پەيامەكانى ئىستاتىكدا. دەبىت دىوہكان سەرىشك بن لە باوہردا؛ يان لەناوى بەرن.. يان رىگەى بدەن وىنەكانى دابەئىت.. يان بەرپژەوہ رەوانەى نىشتىمانى باوانى بكەنەوہ - كە مەككەى خۆرئاوایە.. كە بە دەستى دىوہكان - مندال و ئافرەت و لاوو پىريان سەرقرت دەكرى و رۆژ نىبە ئەوان بە ئەنفال سزا نەدرىن و ھەتك نەكرىن.

ئەمە پەيامى سال و رۆژەكانمە بۆ مرۆف و دىو و دىوپەرستەكان. لەوہتەى داگىر كراوم بە دووپاتى ئەم ئاوازە نامەفەھومە دەخوینم بە گوئى كەرى مەلەتى بەفرا و بەوان دەلئىم، من ھاووم تكانان لى دەكەم و فەرزى دەكەم كە خۆتان چاكتر بكەن. تا چاكە بىتە سەر رىتان و بگەن بە كەمال. گەرچى ئەوان وازيان لەمن ھىناوہ و دەستيان لى شتووم.. بەلام لەناخوہ ئازادى نەبووہ بە فەرھەنگى سەردەم.. چونكە من ھەست دەكەم كە تەنھا من نىم زىندانم.. بەلكو مەلەتىك وەك من دەست بەسەرۆ زىندان و ئاوارەىە.

من رىزم بۆ مەلەتىك نىبە كە پشت بكاتە پىغەمبەرەكان و ياساكان و مافەكان پىشئىل بكات؛ من لەوانەوہ فىر نابم كە ترس ژيانيان لىواولئو پر دەكات، كە بە ھەلە داوہرى دەكەن، كە دان بە كەلتورۆ رەسەناىەتى مىللىى مندا نانئىن. من باوہرم بە وەحشىيەتى خۆگىلكردن لە راستى نىبە، نامەوئىت رىز لەو ياسايە بگرم كە ملكەچم دەكات بۆ چەمانەوہ بەرامبەر بە درۆ. بە لەعنەتى دەكەم ئەو مىللەتەى فىرى درۆم دەكات و ناچارم دەكەن لىيان بترسم و خۆمىان نىشان نەدەم، چونكە لە ھەموو دۆخىكدا من وەك مرۆفك شاناىى بە خۆمەوہ دەكەم. رىز لەو كەلتورە ناگرم كە دىوہكان رابەرىى دەكەن. ئەو كەلتورەى كە دەىەوئىت من فىر بكات كە سەر رەشى و پرچى رەش نىشانەى گىلى و نەزانى و درندەىبە.. كە مەلەتى نوح، وەحشى و درندەىە. كە بىگانە قىزھىن و درىو شەرىكى پەتىبە.. نامەوئىت زىاترم فىركات.. جا ئەگەر ئەمە كەلتورۆ دابى دىو نەبىت؛ دەبى دىو لەناوماندا كى بىت؟؟

مىروولەىەكى شىت فەرمووى: ئەوہى لە ئازادى تىگەىى.. فىرى شتىكى نوئىتر نابىت.

تابلوئى ژىكان ياخود سىوہكەى قورگى ئادەم

ئەو كاتەى كە خوا ئادەمى بە خاوو خلىچكى لە قورى خاو دروست كرد؛ بەزەىى بە حەزەرەتى ئادەمى تەنھادا ھاوہ. كاتىك كە ئادەم ساوا و خاوو خلىچك ھەر دەپاراپاىەوہ و داواى كۆمەكى دەكرد.. چونكە ئەو ھىشتا فىرى رۆشىتن و گروگال نەبوو لەو تەمەنە مەزەندا كە خواوہند ئەوى تىادا دروست كرد. چونكە ئادەم چىژى لە قۇناغى مندالىئى خۆى نەبىنى.. ئەو ھىشتا گورۆ ناوى مرۆفكى گەورەى نەبوو. زەللى بوو لە بى ھەستىدا.. ھەلەى خوودى خواش ئەوہ بوو كە ئەوى گەورە دروست كرد - نەك وەك مندالىئى ساوا! گەر من ئەو كارەم بكرداىە، ئادەم دەخستە ناو رەحمى داىە ھەواوہ! تا چىژ لە بەھەشت و خۆشى و دلئىباىى ببىنئىت و شەر وەدووى نەكەوئى تا تەفرەى بدات! چونكە ئەوہى مندالىئى خۆى نەبىنى، ھەرگىز گەورە نابىت!

بۆيە شەھىتەنەكانى شەھەر ھاتنە دەم لە خواوەندو نەپەندىيان: تۆ چۆن گوناھى وا دەكەيت؟ چۆن دەتوانى ئادەم ھىندە گەورە دروست بکەيت! خۆ ئەو ناتوانى رىج بكاو گۆرانى بلى و بدوئەت! - ووتيان: ئادەم سست و تەمبەل و قورسە. زۆر بە کردارەكانى خوا پىكەنەين. دىئەكان قۆشمەبازىيان بە کردەوى خواوە کرد. بۆيە خوا كە تۆرە بوو، لە زەبرى شكۆى تۆرەبوونى ھەق، ئادەم بوو بە ھەوا و چاوى دىئەكان خىل بوو. چونكە خواوەند تەلېسى ھەواى ھەك تىشك سەرھاندە لەشى ئادەم.. دىئەكان ترسان و لە تەماشای كارى خواداو ھەش بەسەر، سەريان سوپما. ئادەم بوو بە دوو.. داھە ھەوا-ش سىوئىكى پى بوو، كە ھەر لەویدا لەتئىكى لىخواردبوو.. ھەزەرەتى ھەوا لەتە سىوئىكى خستە ناو دەمى ھەزەرەتى ئادەمەوہ؛ بەوہ ئەو زمانى پڑاوا ناوى دىئو فرىشتەكانىش فىر بوو.. ئەوانەشى دەناسى كە لەویدا ئامادە نەبوون. خواوەندىش تەماشای دەکرد و شانازى بەوانەوہ دەکرد. چونكە خواوەندى مەزن دلتيا بوو لەوہى كە ئادەم پىرفىكت دروستكراوہ. ئەوانىش باوہريان کردو لە تەماشای جوانى ھەزەرەتى ھەوادا رەق و تارىك و ترساو ھەلھاتن. شەھىتان و دىئەكان كە دوو رەگەزى جياواز و تارىك بوون، ترسان- چونكە ئەوان لە تەلېسى ترس و مەرگ دروست بووون. چونكە ھەوا ھەموو كەموكۆرپىيەكانى ئادەمى پى کردەوہ.

لەبەر ئەوہى ھىشتا ئادەم دانەكانى تىژ نەبووون؛ سىئەكە لە قوركى گىرا.. بۆيە يەكەم ئاواز كە لە زمانى پڑا چەند پىتئىك بوون كە برىتى بوون لە پىتەكانى ءامى ن- واتە ئامىن. ئىتر ئاوازئىك بەدى ھات، زۆر خۆش.. دىئەكان گوئى خۆيان بۆ شل نەکرد. بەلام ئاوازەكە تۆئىكى سەيرى تىادا بوو، بەو تۆنە بوونى ماددى خولقا.. بەلام ھىشتا خواوەند تۆرە بوو لە شەھىتەنەكان. چونكە ئەوان ئىنكار بوون، و دانىيان بە کردەوہ دەسەلات و ئاكارى خواوەندە نەدەنا. ئىتر ئادەم و ھەوا كە يەكيان گرت؛ بوون بە فەنتازى و ئىنجا لە وىستى ئەوان مۇسىقا خولقا. گەرچى مۇسىقا جەوھەرى خوا بوو؛ بەلام لەو سەردەمەدا، واتە لە ھەمىشەبىدا خواوەند تۆرە و بىدەنگ و بىنەوا بوو.. مۇسىقا لە دەنگدانەوہى ژىكانى ئادەم و ھەوا دروست بوو.. ئەو كاتەيش لە بەھەشتا كە لە ئاسمانى بەرىن و ھەوتەيەمدا بوو.. ئادەم ھەوا عىشقى يەكترى بوون و قابىل و ھابىليان لە چاوتروكانىكدا زاند. ئەوسا مرؤف ھىندەى ئەمپرؤ لاواز نەبوو. چونكە مرؤف دەيتوانى لە ھەناسە داندا ھاوشىئەكانى خۆى زۆر بكات.. مندالى دەبوو لە ووتەكانى خۆى- لە مۇسىقا و وىستى خۆيان مندالىيان دەبوو. بەلام دىئەكان زەفەريان بە ھەزەرەتى ھەوا برد، و شەوئىكان كە ھەزەرەتى ئادەم چووبوو بۆ لای خواوەند بە زيارەت بۆ فىر بوونى تەرىقەت و مەعرىفەت و ھىكمەت.. ئەو شەوہ شەھىتەنەكان و دىئەكان زەفەريان بە داھە ھەوا برد.. ئەويان ھەتكەرد! چۆن؟ بە لەمس، بە نەحس، بە رىق، بە ئازار؛ خۆيان لە دەرونى ئەودا بەزۆر سەپاند.. لەو نەوہىكى تارىك و بەدخو دلرەشيان دروستكرد كە تواناى مادىيان نەبوو.. دىئەكان زۆر بوون لە تارىكىدا و ئاسمانيان تارىك کرد، ئىتر لە ناخى مرؤفدا دىئوئىش داھات و ئاسمان لە وىستى شەپ پىس و پى بوو. ئىتر كاتئىك كە ئادەم گەرايەوہ و ئەوہى بىنى.. ترسا و رەنجاو تۆرەبوو.. بە تۆرەبوونى خودى خواوەند تۆرە بوو. ئىتر ئاسمان خوينى بەربوو.. چونكە ھەواى پىرؤز نەيدەتوانى دەستبەردارى وەچە دپندەكانى خۆى بىت.. بۆيە ئادەمىش ھەندىك جار لە داھە ھەواش تۆرە دەبوو. چونكە ئىتر دىئو و خىئو و مەرگ و نەخۆشى بوون بە ئىرس.. گەرچى بەھرە -ش لە داىك بو بوو؛ بەلام نەزانى و تەمبەلئى ھەك

دېو له گيانې مرؤډا بلاو دهبوننهوهو مه رگيش خوی له ژيان و گيانې مرؤډ هه لده سوو.. چونکه ديو و شهيتانه کان بهر لهوه منداليان نه ده بوو.. زاوو زيبان نه ده کرد و توانای زور بونيان نه بوو. ئەوانه ی بوون به ديو؛ به نه زانيدا ديار بوون ، چونکه مه یلی فیربونيان نه بوو. حه زيان له پژانی خوینی مرؤډ بوو. ئەوان تینو بوون به خوینی مندال و نه وه کانی ئادم و حهوا که له ئاسماندا زور دهبوون و بلاو دهبوننهوه وهک فریشته و بهری.

ئیتیر کاتیک که خواوه ند ئەو تاوانه ی بیی.. پشتی کرده کیشه ی نیوان شهرو شهیتان و ئادم و حهوا.. چونکه خوا هیچ بونه وهریکی به مه بهستی شهرو ته عدا دروست نه کردبوو. بویه که مرؤډ دوچارى تاریکی زور لیگردن بوو. ئیتیر خواوه ند پشتی تی کردن.. ئەوانیش ئاسمانه کانیان به جیه پشست .. دابه زین و بهرزه خیان به جی هیشت.. هه ندیک له منداله کانیان هه ر له ئاسماندا مانه وه و خوشه ویستی خوا بوون؛ چونکه له مسی شهړی شهیتانه کانیان بهر نه که وتبوو.. ئیتیر مرؤډ له خواوه ند دور که وتنه وه و دیوو شهیتانه کانیش شوینیان هه لگرتن.

چیرۆکی داستانی ئەوان ته وواو نابیت. به لام با باسی ژیکان و موسیقاو میلودی و باسی له رینه وهی ژیکان و تون و باس و سوپه رباس و ئولترا باس و ئەندر باس و نیوانه باستان بۆکه م له موسیقادا. که له ژیکانی قورگی ئادهدا دروست بوون؛ هه لبه ته ئەو کاته ی که حهوا هاته هانی ئادم. چونکه له و کاته وه تا ئیستا نه وه کانی ئادم و حهوا له و تواناو سیحره بی ئاگان که هه یانه.. بی ئاگان له وهی که دهنگ و موسیقا و ئاواز سیحریکه مرؤډ پاکژ ده کاته وه و ماکی دیوه کان ریشه کیش ده کات! به ئی؛ موسیقا سیحریکه دهرمانی نه جات. ته نها و ته نها دهرمان و شیفا موسیقایه تا مرؤډ به هویه وه بتوانیت دیوه کان و سپ و سست و نابووت بکاو له ناویان بهریت. به لام هیشتا مرؤډ به ته وای پهی بهم زانسته نه بر دووه. ده له یلاماش په شیمان بووه وه له باسکردنی. چونکه ههستی به ئازادی گیانیه نه کرد.

رؤژیکیان له ناو په نجه ره ی زیندانه که مده راوه ستابووم ته ماشای ئاسمانم ده کرد. هه وره کان و باکان باسی ئومیدی خویان به گویمدا ده چیاندا.. ده یان فهرموو: "ته سلیم نه بیت، نه ترسیت". منیش رووم زیاتر کرده ئاراسته ی ئاسمانی حه وته م، مانگ ديار نه بوو.. چونکه رۆژیکى سارد بوو - چه ند رۆژیکى دواى ئەوه ی بریارم دا واز له پرۆژه ی به نوح بوون بهینم، واز له هه ر خۆزگه و ئومیدیک بهینم، چونکه دیوه کان فشاریکی دهرونی سهختیان کردبووه سه رم. کات دواى نیوه رۆ بوو.. داقیدی کورم له قوتابخانه ده گه رایه وه.

کاتیک که وه ژووور کهوت، راسته وخۆ به ره و ژوووری نوستن چوو، من له وئ نه بووم. بویه هاواری لیکردم: هه لوو، باب، نووستوی؟ فهرمووم نا کورم ته ماشای ئاسمان ده کم. ووتی شتی واش ده که یته؟ فهرمووم به ئی؛ چونکه من هه رگیز به بی ته ماشاکردنی ئاسمانه کان هه لئاکه م، جا چیمان هه یه جگه له ئاسمان و خور و مانگ و هه ساره کان زیاتر؟! ووتی: بۆ تو خاوه نی مانگ و رۆژو ئەستیره و ئاسمانه کانیت؟ کوره بچکۆله کم له بری وه لامی مندا فهرمووی: "به ئی، هه موو ئاسمان و ئەستیره و ئاسمانه کان له سه ر مرؤډ تاپۆکراون - چونکه بوونه وه به بی توانای مرؤډ ناچیت به رپوه" پاشان هه ردوکیان ته ماشایان کردم و چاوه روانی وه لام بوون. فهرمووم دهمت خۆش. ته ماشایه کی کوره گه وره که مم کرد و بهوم فهرموو: هیچ

فیر بوویت؟ فەرمووی: بە ئی دەتوانم هەست بە بوونی ژیکانی گیتارەکەم بکەم لە میتشکەدا. فەرمووم ئافەرین.

کۆرە گۆرەکەم کە تەمەنی دە ساڵ و چەند مانگیک دەبێت، ویستی بەدابی پۆژانە دەست بکات بە ئەرکی پۆژانە. منیش بەوم فەرموو: دەتوانی ئەمڕۆ بە مۆسیقا دەست پێکەیت. یان دەبواوە لە قوتابخانەش بەیانیان بە مۆسیقا و ماتماتیک دەست بکەن بە وانهکانی خویندن. بۆیە تکتا لێ دەکەم ئەمڕۆ کەمیک مۆسیقا بۆ بژەنیت. فەرمووی لەبەر خاتری تۆ ئەو کارە دەکەم. بە ریکەوت ئەو پۆژە گۆرانیهکی-رۆبی ولیەم-مان گۆی لێ دەگرت. منیش گۆیم لە تۆنی (باس)ی گیتارەکە دەگرت لە نهوای ئاوازەکەدا. بەوم فەرموو ئایا دەتوانی ئەو باسە بە گیتار بگریت؟ کۆرەکەم ووتی نا! فەرمووم گۆی شل بکە، گۆی بگرە و تەماشای پەنجەکانی من بکە. ئەوسا تێدەگەیت بە ئاسانی کە ئەو گیتارلێدانە - بە دەستی کۆی ژیکان لگاوە دەکات و بە دەستەکە ی تر کە دەژەنیت تۆن دەپروینیت. بە زیادکردنی هیزی ئەنەرژیی پستی دەست، ژیکان کەمیک لگاوە دەلەرینەووە و تۆنەکانی باس و سوپەر باس و نیوانە باس و ئولترا باس دەژەنن. ئەمانە تۆنە گیانیەکان. هەندیکیان دەشیت نەبیستری و هەندیکیان تریان چەقەستنی زەین و عەینیان پێویستە بۆ حالی بوون و بیستن. هەندیک لە تۆنەکان بەر گۆیی هەموو کەسێک ناکەون. کۆرەکەم تەماشایەکی کردم و ووتی: شتی وا لە مۆسیقادا هەیە؟ فەرمووم بە ئی؛ مۆسیقا هەموو سێحریکی تیاوە. چونکە مۆسیقا لاسایی کردنەوی یەکەم تۆنەکانی ژیی قورگی ئادەمە. بۆیە هەندیک لە کاتی ژەنیدا کەر دەبن، یاخی دەبن و گیتارەکانیان دەدەن بە زەویدا، چونکە ناگەن بە قولایی. تۆرە دەبن، تۆرەبوونیک بایانە. چونکە ئەو سەتەمەیان دیتەووە یاد کە بەرامبەر بە حەوا کرا لە ئاسماندا!

کۆرەکەم ووتی: باشە بەلاتەووە جوان نییە کە گیتار ژەنیک گیتارەکە ی تیک دەشکینیت؟ فەرمووم نەخیر. چونکە مەرۆف ناتوانیت لە جەوهەری مۆسیقادا ئاویتە بیت. چونکە ئیتر لە ئەبەدیدا پەخش دەبێت و دەکەوێتە ناو گەروی ژیکانی ئامینەووە. کۆرەکەم ووتی تیناگەم. فەرمووم با تێدەگەیت، چونکە تۆ گیتار ژەنیت و منیش خۆزگەت پێ دەخوایم. بەلام ئەگەر لە داهاوویدا توانیت ببیت بە بلیمەت لە مۆسیقادا، ئەوسا تێدەگەیت کە مۆسیقا خۆراکی گیانە. کە مۆسیقا تەوهریکی تری زانستە و لە ماتماتیک پیرۆزترە. ئەوسا کاتیک کە دەژەنیت، کاتیک کە لە ژبانی داھینانی داهاوویدا هەست بە داھینان دەکەیت، حەز دەکەیت بەو گیتارە بژەنیت کە یەکەمجار بە دیاری پیت درا. ئەگەر پیت و ئەو گیتارە پاریزیت کە یەکەمجار ژیکانیت ژەنی - ئەوسا دەتوانی لە داھیناندا ئازاد بیت و بەهەمان تۆنە سەرەتاییەکانی سەردەمی مندالیت بژەنیت. چونکە یەکەمجار و دووبارە دەلیم و دەفەرمووم، یەکەمین جار کاتیک کە مەرۆف دەست بۆ گیتار دەبات، ئەگەر هزری زیندوو گیانی پاک بیت، تا ماوە دەست لە ژەنین هەلناگریت و هەمیشەش پیزی بۆ گیتار و ژەنین و ژیکان زۆرتر دەبیت. جا چۆن مەرۆف ئەو گیتارە دەشکینیت کە بەهۆیەووە ژیکان دەلەرینەووە و خوا گۆیمان لێ دەگریت. چونکە خواوەند زمانی نییە، خواوەند شکی نییە، خواوەند ماددە نییە، بەلکو خودی ئاواز و مۆسیقا و میلۆدیە. خواوەند مۆسیقایە مۆسیقا کورم. مۆسیقا نەپنییەکانی هارمۆنی و سیمیتری گۆمیترا تیاوە. تەنانەت سێحریش مۆسیقایە.

لەم ئاھاوتنە كەونىيەدا بووین كاتىك یوسفى كۆرەبچۆلەم ھاتە نىو گەتوگۆكانەوہ.. پاش كەمىك یارى كرىن لەگەل ئەودا، فەرمووی: بابە تەماشاكە لەشكرى مېرولەكان ھاتوون.. دەیانىنى؟ فەرمووم بەلى.. بېوانە چەند جوانن كۆرم! ئەویش بە نىازى یارىكرىن لەگەل يەككە لە مېرولەكاندا كە رەنگى رەش ھەلگەرايوو لە ترساندا- خۆى چەماندەوہ بۆ زەوى. فەرمووم كۆرم ئەزىتى نەدەيت، نەيكوژىت، نەيترسىنىت چونكە ترس ھەراسانى دەكات و ناچار دەبىت پىگەى شارەكەى خۆى وونبكات، يان دەشىت وەك باوكتى بەسەر بىت و لەبرى شارەكەى خۆى روو لە شارى دىوہكان بكات! چونكە سەرى لىدەشىوئىت. دەشىت دوعاشمان لى بكات.

كۆرەكەم واتە حەزرەتى يوسف زۆر گوپراپەلە لە فەرمانى خىردا، گەرچى كەمىك ئەوى ھەراسان و ترساند؛ گەرچى سەرپشك بوو تا فرمان بەسەر مېرولەكەدا بكات. بەلام ئازارى نەداو نەيكوشت. ووتى بابە ئەركى ئەوان چىيە؟ فەرمووم كۆرم؛ لە پۆژى بەرىدا لە پىش ھەموو ھىزەكانەوہ، لاوازترىن مەخلوق و بۆئى واتە قەومى جانەوہرەكان رادەپەرن و دەچن بەگۆ دىوہكاندا. جا فىر بە كۆرم ئەگەر ملیونەھا مېرولە بەر ببە گىانى فىلىك، دەستوبرد دەتوانن ئەو فىلە ھەلەپن. كۆرەكەم گوئى زىاتر بۆ شلكرىم و سارای ھاوسەرو بىباوہرم شاھىد بوو. كۆرەكەم فەرمووى پۆژى بەرى چىيە؟ منىش برەوم دا بە فەرموودەكانم و فەرمووم: پۆژى بەرى ئەو كاتەيە كە جانەوہرەكان تىايدا لە مرۆف و دىوہكان توورە دەبن و يەك دەگرن و بەرپا دەبن. ئەوسا رەحم بەكەس ناكەن. بەدواى ھەلمەتى ئەواندا باكان و ھەورەكان و زەربا و بوركان ھار دەبن و فىيان لى دىت.. ئەوسا سەرماكان گەرمايان دەبىت و بەفرىكى زۆرىش-ھاوكات بەدەم گرى بارانەكانەوہ دەبارىت و رىگاكەن بە بەفر و بە لافاوى ئاگر دەگىرىن و شاخەكان ھەلدەستەن سەرىچ و وەك پالەوانى دىوئاسا و بىچا و بە زرمە زرم - بەر لەھوردبوون و خاشبوون دەكەونە پى. ئەوسا ھەموو شتەكان پەخش دەبن بە ھەوادا دەبن بە تۆز و خۆلى ئاگر، بۆيە بەو پۆژە دەلین جەھەننەم يا جەژنى ئاگر.. چونكە مرۆف زۆرجار جەھەننەمى بە چاوانى خۆى دىوہ.. ھەن لەناوماندا لە جەھەننەمى كرىدەكانى خۆياندا دەژىن.

كۆرەكەم لەھەستى تەسامىدا فەرمووى: ئەوكاتە چىمان لى دىت؟

فەرمووم ئەوسا مرۆفە خىر مەندەكان لە خەو ھەلدەستن، چونكە ئەوان لەو كاتەدا نووستبوون و خوا ئەوانى نواندبوو، يان دەنوئىت. ئەوسا بىدار دەبنەوہ و سروشنىكى تر و گەردونىكى تر و ھەست و ھزرىكى ترىان دەبىت و گریان و نەخۆشى و مەرگىان لەبىر دەچىتەوہ. ئەوسا خىر مەندەكان ئەوانەى زىندو بوون دەژىن و ئەوانەى كە بەر لەو كاتە مردبوون يا كوژرايوون يا بە زۆر زىندەبەچال كرابوون - ھەلدەستەنەوہ. ئەوسا ھەموو حەزرەتى مەسىحەكان و ماریاكان دىنەوہ ناو ژيانىكى تايبەت لە ھەمىشەبىيدا. لە ئازادىدا سەرپشك دەبن لەكوئ بۆين، لەكوئ ژيان دابەيننەوہ و بونەوہر گوپراپەلى فەرموودەكانى ئەوان دەبىت.

فەرمووى: كەواتە مرۆفى خىر مەند ھىچى لى نايەت. فەرمووم بەلى، بەلام ئەوى ئازارى مېرولەكان دەدات بە مەبەست پىيان پىادا دەنئىت، ئەوانەش كە دەكوژن و سەرى خەلكى دەبن، چىيدى ناژىنەوہ و ئەوان لە جەھەننەمدا وردو خاش دەبن. دەبنەوہ بەومى كە ئەنجاميان دا.

كاتىك ئەم فەرمودانە لە زارم پروان؛ كۆپەكەم شادان بوو بەلام سارا سامگرتى و ترسا.. چونكە ھەستى بە نامادەبىي گيانى خوا كرد. تىگەبىي ئايىنەكان راستن و لە بايبل و تەورات و قورئاندا ھاتوو و باس لە پوژى بەرى كراو. بەوم فەرموو: جوانى ھەميشە پايەدارە، باوھەرداران ئەوانەى كە ھارمۆنين بە گيانى خىزانەكانيان و لە پەروەردەى ئاكاريدا زانان، ئەوان خۆشەويستى خان، بگرە ئەوان خودى خان ئەگەر بتوانن سۆيۆك دەرخواردى منداڵەكانيان بدن لە درىژايى پوژەكاندا. چونكە خواردنى سۆيو، پيدانى سۆيو چاترين دەرمانە لەگەل ھەنجير و خورما و كونجى و گويزدا بۆ ئەوانەى كە دووگيانن و شيريش دەدن. چونكە شيردەر لە ناو مروۆقەكاندا، دەبىت خۆى لە خواردنى گوشتى گياندار بيارىزىت. بەلام ريگە لە بىزوو نەگرىت.

فەرموودەكانم راستىيەكى پەتەن و جا تىي بگەن. منداڵەكەم فەرمووى: "ئەگەر من سەرىشك بم بگوپم بە بوويەكى تر، ھەز ناكەم بىم بە مېرولەيەك..". منيش بەدەم يارى كردنەو فەرمووم؛ جا كورى من ئىمە گشتمان مېرولەين لەچاو مەخلوقاتى لەخۆمان مەزنىندا.. توش مېرولەيەكى خىر خواو بچووك و ھۆگرى ژيان و كارىت. ئەگەر بىت و بتوانىت مېرولەيەك لەسەر پەنجەى شايەتمانى خۆت پاكىت، ئەگەر مېرولەكە ھەست بە ئامان و دلىيى بكات، ئەوسا لىت دىتە گفتارو بۆت دەدوئ و وەلامى پرسىارەكانت دەداتەو. ئەوسا نوپۆ بۆ كەرامەت و شكۆ و دەسەلاتت دەكات و بۆت دەچەمىتەو.. گەر ھىچيش نەلىت، ئەوا لە ترسى شكۆى تۆ نادوىت، چونكە مېرولەكان بەبى چپە خواكان دەپەرسن. ئەوان چپەيان لىو نايەت.

ئەمە كورئە باسكى پوژانەى ئامۆزگارىي منە، كە ئامۆزگارىي كۆرپەكانى بى دەكەم.. چونكە يەكەمىيان ھەزى لە گىتار ژەنين و دووھمىيان ھەزى لە ھونەرى و پەنجەكانە.. دەشەت نەزانن ئەوان چەند جوان و بىخەوش و ژىر دەست بۆ كالى ھونەرى واتە ئىنسترومىنت و رەنگەكان دەبەن.

كۆپە بچكۆلەكەم ھەندىك بەيانيان كە لەخەو ھەلدەستىت، قوتووى رەنگە قەلەمىيەكان و كاغەزىكى سبى دەھىنىت و بەدەم زمان دەرھىنانەو و پەنجەى ئەو دەعباو دىوانەى شەپ دەكىشەت كە لەكەنالى پەخشە ئاسمانىيەكاندا بۆ مندالان پەخش دەكرىت.. پاشان و پەنجەى ئەو دىوانە دەكىشەت كە خۆيان لە ناو ئاودەست و مەكتەب و كۆلانەكاندا مات داو و شەپ بلاو دەكەنەو و بەناوى خواو دۆ ئايىن - دۆ پەگەزىكى تر - دۆ باوھەردەكانى تر فەلسەفەى نەخۆشى دەبەخشەو و دەيانەو پەندەكان فەرى نا پەرسن بەن.. باسى دەسەلاتى شكۆى خواكانى خىر ناكەن و تەنھا شەريان كردووە بە كالى بازارەكانيان.

منيش بەو دەلىم، ئەوھى سزاي كەسىك بە خۆپايى بدات، سزاي دەدرىتەو. ئەوھى لە جوانى تىنەگات دەرونى پيس و نەخۆشە.. پروانە كورم مۆسىقا و ھونەر دوو خوشكن - يان دوو بران - يان ھەردوو نەژادى نىرو مین و دەتوانن دەست بەرن بۆ ھەستى بوونەو.

منداڵەكانم كاتىك كە لەھونەردا سەرقال دەبن، سارا تەماشاي ھەستى رەزامەندىتىي من دەكات.. تىدەگات و باوھەردە ناكات كە ھونەر و مۆسىقا دوو دەستە خوشكن يان دوو بران - يان ھاوسەر و ژن و مېردن - ئەگەر بىت و مروۆق برەو بە ھونەر بدات، گرەو لە ترس و نەخۆشى و مەرگ دەباتەو. چونكە ھونەر لە

ئازادىدا دەۋى. بەلام ئەو تىناگات، چۈنكى باۋەرى بە ئازادى نىيە و مرۆف بە كۆيلەى سىستەم و فەرمانى داد و پۇلىس دەزانىت. منىش بەو دەلىم.. ھونەر باس لە ئازاد بوۋنى مرۆف دەكات نەك دىۋ و دىۋپەرست. چۈنكى لەو سىستەمەدا كە بلىمەت جىگەى لەقە و بە نەخۇشىي دەرونىيەۋە دەلتىتەۋە. سىستەم كۆلەۋارو نەخۇش و دادو ياسا و ھىز ھەلەن بەرامبەر بە گيان و گەشەى كەلتور. چۈنكى سارا لە دەست بەسەرىي من سەرى سورماۋە! تىناگات بۇچى سىستەم منى لەناو ئەم زىندانەدا تۈوند بەستۆتەۋە و نايەلن دەنگ و پەنگم بە گىتى بگات! ئەو باۋەرى بە خۇى كەمە - كاتىك كە تەماشاي كەرامەتى من دەكات.. وا دەزانىت سىستەم زۆر لەمن بەھىزترە و دەترسىت. منىش بەو دەفەرمووم: مەترسە، من بە ھەلەدا نەچووم.. من لە سەردەمىكى نامۇدا لە دايك نەبووم و خۇم بە مرۆفكى راست و كەلتورناس دەزانم و دەزانم بۇچى ھاتوومەتە ژيانەۋە و بۇچى مەبەستىك لە دايك بووم.

بەو دەفەرمووم، مەترسە، بەلام سىستەم و داد و ماف چاۋەروانى دەم داچىرىنى بەرپىزتانە تا بەرگرى لە مافى رەۋاي من بگەيت. ۋوتى: تۆ ھەمىشە چاۋەروانى ئەۋانى تريت داۋاي مافت بۇ بگەن. فەرمووم: بەلئى چۈنكى ۋىستى گەل و باۋەرى گەل و ھەستى گەل نەبىت، ئەۋا ھونەر مافى نابىت. چۈنكى من ھەم و دەژىم و دەزانم كە خاۋەن بەھرەۋ ھەستى جوانىم، بەلام ھزرى گەلى جىگەى من لە يادو باۋەرى خۇياندا ناكەنەۋە. بۇيە منىش چاۋەرىم.. پاشان ھەلە نىيە گەر مرۆف چاۋەروانى يارىدەى ئەۋانى تر بىت، ھونەر مەند ھەمىشە بەۋانى تر كەرامەتى گۆش دەبىت. ۋوتى: ئەى بۇچى تۆ مەحكوم كراۋىت بە زىندان؟ فەرمووم چۈنكى من پىشتم كىرۋتە شەپ و لە ئازادى و جوانى و ۋەفاۋ عىشق دەۋىم. چۈنكى من باۋەرىكى تايبەتم بە گيانى جوانىي موتلەق ھەيە. ۋوتى: بۇيە نان نىيە بىخۇيت؟؟!

فەرمووم: ئەگەر لە برسا پۇژىك زووتر بىرم، زووتر دەگەم بە ھەمىشەيى.. چۈنكى من دەزانم كە من ئەركى خۇم بە دلسۇزانە لە ئەستۆ گرتوۋە.. دەزانم كە چارەنووسم بۇ كوچ دەچىت. ۋوتى: "ۋايە دەشىت قسەى زل گەردونى ھونەرى دروست كىرەت!".. فەرمووم دەشىت، بەلام دلنبا بە بوۋنەۋەر لە برسىتى و شەپ و تەماح و كلاۋنە سەر ئەۋانى تر نادوۋىت. ئەگەر ھونەر نەبىت رىسى ماف و ياساكان و سىستەم تىك دەچىت ھاۋ نەزمى و ھارمۇنى لەناو دەچىت و شەپ قەبارەى زۆر زل تر دەبىت. چۈنكى مرۆف باۋەرى گەندەل دەبىت، كاتىك لە درۇكانىدا غەرق دەبىت. ئەۋسا سەرما گەرمای دەبىت.

مىرۋولەيەك فەرموۋى: بەدكارترىن دوژمنى مرۆف بىباۋەرىيە، بى باۋەرى مرۆف پەست و نەخۇش و ناشرىن و ھار دەكات.. ھەندىك لە ھونەر مەندان ھەن تا رادەى تۈرە بوون شىتگىر دەبن، چۈنكى ئازادىيان داگىر دەكرىت. چۈنكى ژىكان يان سىۋەكانى قورگى ئادەم وا خەرىكن دەپسىن.. يا سىۋەكە لە گەروياندا لەتاۋ كەمدوۋىي و تەنھايى و عەبەس وا خەرىكە بۇگەن دەكاۋ دەپزىت.

* * *

بەم جۆرە پۆزەكانى ئەمسالى كۆتايى، ئەمسالى دوايىتان بۇ دەگىر مەوە لە باسى ئەم ھەژدە سالى تەمەنم، چونكە بەراستى، ئەگەر بېت و مروۆف وەك من بتوانىت چركەكان لغاوبكات، زۆر بە ئاسانى باوەر بە ئەفسانەكان دەھىنىت؛ چونكە كردهوەكانى مروۆف لەم سەردەمەدا لە ئەفسانە نزيك بۆتەوہ. بەلى، مروۆف توانىويەتى بەسەر پليكانەكانى زانستدا چەند پلەيەك بېرىت. بەلام ھىشتا چەند زانستىكى تر ماوہ كە مروۆف و ديۆەكانىش بۆنيان پيۆە نەكردوہ. زانستىك ماوہ كە ھىچ دەربارەى نازان، ئەويش زانستى خامۆشە كە نوح پيتانى دەبەخشىت لە زمان و ديدەگاي منەوہ. لەو زانستەدا مروۆف دەتوانىت پاكۆ بېتەوہ - واز لە بچوكترين خانەى نەخۆشى دەھىنىت و ئاسۆى زانست ھەست پيدەكات. ئەوسا زانست دەرگاكانى دەخاتە سەر پىشت. ئەوسا دەگەن بەو كەرامەتەى كە من نمايندەى دەكەم.

بۆيە من دەزانم ديۆەكان رېگەم نادەن بە ويستى خۆم كار بكەم و بژيم و سەفەر بكەم. كۆتى كەلتورىكى جياوازيان كرددۆتە دەست و پيم و بە ئەشكەنجەى دەرونى و بە تەنھايى مەحكوميان كردوم و ناچارم دەكەن لەسەر تەپلەكەكانى ئەم شوين و ئەو شويندا بۇ قنە جگەرە بگەرپيم و دەتانەوي بەزۆر توشى نەخۆشى و زيلەت و درۆم بكەن - تا بەزەيى خۆيانم نيشان بەدەن. بەلى مروۆف لە ديۆ و ديۆپەرست خراپتر بى داديم بەرامبەر دەكات، لەگەل ھەر كەسيكدا دەدويم، سبەى سەگىك دەكرپت و پيم دەوەرپت! مەحكوم كراوم بە ھەموو ئەو تاوانانەى كە نەمكردوون و دەيانەويت بە زۆرەملى ناچارم بكەن تا دزى بكەم - ھيندە گەندەلن كەسانىك كە مروۆف ناچار دەكەن لە ترسا ھەر ناھەقيەك بەرامبەر بە خۆى و بەرامبەر بەوانى تريش بكات. نايەلن مروۆف خاوەنى كەرامەتى خۆى بېت. من تەنھا لە پيناوى ئەوہدا بتوانم لىيان نزيك ببمەوہ، درۆو دزىشم كرد - تا حەشيشيشم كيشا، تا دلنيايان بكەم كە من لەھەر دۆخىكدا بژيم. رسوا يا رەزىل و سەفيل. برسى و نەبوو يان ھەر ناجۆرپيەكى تر؛ ھەر خاوەن ئەم كەرامەتەم لە ناوەرۆكەوہ. دەشىت ژيان مەبەست نەبېت. بەلام راستى لە ئيۆە مەتینترو روناكبير ترو بەھيژترو مەزنترە. منيش خاوەنى گيانى باوكى پيرۆزتانم. جا چىتان لەدەست دى لە ناھەقى بیدەن بە روخسارمدا. چونكە ئيۆە فيرن كە جوانىيەكان نابينن.

نازانم، من لىتان تىناگەم بۆ، ئيۆە دەرونتان پى بووہ لە تارىكى و ناھەقى و رەشبينى! تىناگەم بۆچى بزەى سەر ليوى فريشتەكان دەتۆرىنن لىم؟ بۆ نايەلن كەس بەدەم بيگانەوہ پيەكەنىت؟ بۆ؟ خۆ گوناح نىيە!

ئايا ئيۆە دەزانن گوناح چىيە؟ گوناح برىتى نىيە لە خۆشەويستى و ھەستيارى و ھاو دەمى و ريز - بەلكو گوناح پىرە لە قين و فيتنە و دەردو نەخۆشى. ئيۆە دەچن بە چەك وبە شەر وبەزۆر ئايىنەكانى ترو باوەرپى ميلەتانى تر دەگۆرن. ئيۆە ئەسلەن بۆتان نىيە بەمن بلين پيت خوار داناوہ و خوانەخواستە لە ياسا لامداوہ. چونكە ياساكانتان ملكەچى درۆ و بوختان و نەخۆشى و ناھەقن. من باوەرپم بە نەريتى دادپەرورەريتان نىيە - چونكە ئيۆە دزن.

جا باسى چركەكانى ژيانى دواھەمين سالى تەمەنم لە ولاتى بەفر، تەواو نابيت. چونكە من تەسليمى تەنھايى بووم، نەمدەتوانى بچم بۆ لاي ھاوريگانم. ھاوريگانىشم زۆر بەى كات كەمتەرخەم و ھەلپەرست و بى سۆزو بيھەست بوون بەرامبەرم. چونكە لەسەردەمى درۆدا مروۆفى راست لەناو كۆمەلگەدا شىت

دەبىت، خۆي دەكۆزىت، موعتاد دەبىت - دەبىت بە قاحبە و حيز و لە پىتاوى ئەوودا مافى ژيان بۆ خۆي زامن بكات - پەنجە بە قنى خۆي و ئەوانى تردا دەكات و بە دەمپىسى دىت و دەچى و دەخواتەو و شەر دەكاو نەژادى خۆي و كەلتورو زمانى خۆي لى تىكدەچىت و رسوا دەبىت لە خۆيدا. ئىو پىگە دەدەن مرقەكانتان وەها بۆي و وەها نازاد بىت و وەها لە شكۆي پىرۆزىي خۆي تىبگات! بۆيە كەسانى وەك من جىگەيان نىيە و ھاوړپىيان كەمەو كەمكەس سەريان بۆ دەلەقنىت.

رۆژىكيان ھەوالەكانى تەلەفیزۆن رايگەياند كە دوو لەقلەق سەريان لى شىواو و لەبرى گەرميان رويان لە كوستان كر دوو. كەس ھىچى دەر بارەي ئەو ھەوالە پىرۆزە باس نەكرد! من سەيرم لى دەھات.. چونكە من چەندسالىك لەووە بەر باسى ھاتنى حەزرتى لەقلەقم بۆ ولاتى كړيوە كر دبوو ..

رۆژەكان ھەم بە ئاسانى و ھەم بە سەختى بەسەر مندا تىدەپەپىن.. چاوەكانم خەرىك بوون كویر دەبوون، چونكە سالانىك بوو تووشى نەخۆشى شەكرەش بوووم.. تەنھا دەمتوانى چاودىرى منداڵەكانم بم و تەماشايان بكەم و لىيانەووە فىر بم. چونكە ئەوان گىانيان لە گىانى من تەندروست تر بوو.. دەمويست بىننى ئەوان وىتە بگرم و لەژىر تىشكى خۆردا بىريان لى بكەمەو. چونكە زانستى خامۆش لەوانەووە فىر دەبم.. گەرچى لە دۆخى پىچەوانەدا ئەوان لە منن.. بەلام من لەواندا تەماشاي ئادەم و ھەوا دەكەم.. ھەست دەكەم ئەوان دايكيان نىيە يان دايكيان كەمتەرخەمە.. ئەمەش بە گلەيى نالىم، چونكە حەزرتى سارا ھىندە بى رحم نىيە، بەلكو كەمى كەم ھەستە.

بۆيە رۆژىكيان بە تەواوى قىنم لە ھەموو شتىك ھەستا، چونكە توانام نەما بەرگەي ئەو ھەموو سالانە بگرم لە ژيانى تەنھايى بىكارى لە زىنداندا.. دەعوام ئاراستەي وەزارەتى پشگىرى لە ناھەقى مامەلە كردن - كرد و شكاتم كرد لە ولاتى بەفرو ئەوانم تاوانبار كرد بە پاسىست. ئەوانىش پاش ھىتان و بردن و جەراندن - داوايان لى كردم بچم بە ميوانىيان تا باسى دادو ياساى ولاتى بەفرم بۆ بكەن. منىش راستەوخۆ رامگەياند بە شانازىيەووە گەر ئەركى مالىي سەفەرەكەم بخەنە ئەستۆي خۆتان. چونكە من پارەم نەبوو تا بچم زانستى ناھەقى فىر بم. بۆيە لەو لەمدا بەوانم فەرموو: ئىو شايانى ئەو كارە نين كە دەيكەن، شەق لە خۆتان ھەل دەن لەسەر كار - پاشان وەك نامەي ئەلەكترونى بۆم ناردن كە ئەوان دەبوو بەشەرەفەووە داوھتى من بكەن تا لەخۆم ببورم و بچم باسى داد و ياسا و يەكسانى و ھەقيان بۆ بكەم. چونكە من ھەژدە دانە سال ھىندە ناھەقىم دىبوو كە ھەندىك جار ھەقىقەتەم.. چونكە ماندو بوووم. ھەندىك جار وا ھەست دەكەم (كە ناھەقىكردن دەرھەق بە من، ناھەقى كردنە بەرامبەر بە ھەموو جىھان و مرقاھەتى و ھونەر! نازانم بۆ؟! بەلام ھەر لە مندالىمەووە، ھەميشە ھەستم بەووە كر دوو، كە حەز ناكەم ناھەقىم دەرھەق بكرىت. ئەگەر شى ناھەقى بەرامبەر بە كەسيك بكەم؛ ماناي وايە ھەقى خۆيم پى داو. چونكە من ھەرگىز حەزم لە ناھەقى نەبوو و ئەگەر شى ھەلەي لەو جۆرەم كر دبىت، ئەوا زۆرى نەبردوو كە داواي لىبووردنم لە بەرامبەرەكەم كر دوو.)

بەلام ھەموو گىانم ھاواري دەكرد، كۆي خانەكانى لەشم تكيان لى دەكردم تا بگەرپىمەووە بۆ كوردستان.. ھەر بۆيە ئەو كارەشم كر.. ناسنامەي ولاتى بەفرم گەراندەووە بۆ دەولەت و وازم لە كەسايەتتى مەھكومكراو ھىنا. (ئەم ھەلوئىستەم لە قالبى رۆماندا دارىشت.. رۆمانىك كە ناوى: نازادى لە عىشق

پیرۆزتره - و له مالىپه‌پى پهرتووك و دهنگه‌كان و نووسه‌رى كورددا بلاوم كردوه - له سه‌ره‌تاي ئەم كتيبه‌شدا باسم له‌وه كردوه.

ئيتىر به‌پاستى بوومه بى ولات و بيكه‌س و بى هاوپى و بى ئالا.. چونكه كه‌س ئاماده نه‌بوو ته‌ليسى ترسه‌كاني بشكىنيت يان بدركىنيت له پيناوى راستگووى مندا! كه‌س مه‌يلى گه‌رانه‌وه‌ى نه‌بوو بۆ ولاتىك كه جه‌لاده به‌عسه خوئينخۆره‌كان هيشتا تينون و به خوئينى مندا لاني كورد ده‌ژين. كه‌س چه‌زى له‌باسى گه‌رانه‌وه نه‌ده‌كرد. ترسابوون له‌وه هه‌موو شه‌ره‌ى تورك و عه‌ره‌ب و فارس و روس و ئينگليز به كورديان ده‌كرد. تۆقبيوون له‌وه هه‌موو جه‌لادانه‌ى كه ئه‌وروپا ره‌وانه‌ى كوردوستانيان ده‌كرد. ترسم له‌چاوى گه‌وره‌و بچوك و ساراو مندا له‌كاني خوئشدا ده‌خوينده‌وه! ليتانى ناشارمه‌وه خوئشم زنده‌قم چووبوو له ته‌ماشاي ئه‌و ديوانه‌ى كه زمان و سه‌رى بيتاوانيان ده‌پرى و ناوى خويان ده‌هينا!

ئهو كافر بابانه له سه‌رده‌مى چه‌زه‌تى نوحه‌وه كورد ده‌كوژن و كورد سه‌ر ده‌پرن و كورد ناگير ده‌كهن و خوئين خۆرى ده‌كهن! ئيتىر باسى هاوپى و خزم و كه‌سى چيتان بۆ بكه‌م! باسى كام نيشتيمان و خاك و شارو ولات! من بابايه‌كم خۆم به عيراقى و تورك و فارس نازانم و ناتوانم بيم به جاشى ئه‌و ديوانه‌ى كه به ناهه‌ق خوئينى گه‌لم ده‌مژن و بازاره‌كاني ئه‌وروپاش هه‌ر خه‌ريكى زياتر فرۆشتنى چه‌كن به‌وان.. ته‌نانه‌ت ولاتى نه‌روبيجيش به‌بى هيچ هۆيه‌ك دوژمنى گه‌لى كورده و بيريان نايه‌ت كه كاوه‌ى ئاسنگه‌ر خۆدى توورى ته‌وره‌ده‌سته!

جا با باسى كاك هاوپىه‌كتان بۆ بكه‌م چه‌ن زه‌ليل بوو بۆ تامكردى ئيان له ئاواره‌بيدا!

ماوه‌يه‌ك دواى ئاسايى بوونه‌وه‌ى كات، رۆژيكيان چووم به ميوانى بابايه‌ك كه ده‌مناسى، كورپى كوردى ئاواره - ي له شيعرىكى وه‌فايى ده‌هيتايه‌وه يادم كه ده‌لى: "له رۆما كه‌وته به‌ر چاوم لاويكى ئه‌وين و چه‌يران.. به ره‌نگا تيگه‌ييم كورده، به شيوه‌ى كوردى كوردوستان.. كه چوومه به‌ر ده‌مى و پرسيم براده‌ر خه‌لكى كوئيت؟ گريا، ووتى: بابان. ووتم بابان؟!هتد..."

ئهو هه‌نديك ره‌وشتى هه‌بوون جوان بوون، كه‌چى له‌پى ترس ده‌هات و ره‌وشتى ئه‌وى ده‌قه‌پاندو وه‌ك بابايه‌كى به خۆ نامۆ له‌گه‌ل مندا ده‌دوا، و هه‌نديك جاريش ده‌وه‌پى!.. هه‌لبه‌ته ده‌راره‌ى باسى گه‌رانه‌وه بۆ كوردوستان.. رۆژيكيان ووتى: "گوئ بگره هاوپى با من باسى نه‌گه‌رانه‌وه‌ت بۆ بكه‌م، چونكه من نامه‌ويت ته‌رمه‌كه‌شم بگه‌رپه‌ته‌وه بۆ كوردوستان. هه‌ردو چاوه‌كاني پى ده‌بوون له ترس و تۆقين و ده‌يگوت: "به‌يه باسى مه‌كه - ئه‌وه‌ى زمانى به شيش بسووتى، فوو له دۆ-ش ئه‌كات. من قاييلم به‌ژيانى ئاواره‌يى و نوره‌كه‌سى و بى هاوپى و ياده‌كانم. من ده‌مه‌ويت له‌ناو بيگانه‌دا بمرم، چونكه كوردوستان نه‌هى منه، نه‌هى تۆ. چاك بزانه من ئه‌گه‌ر بيت و له‌م ولاته‌دا ناسنامه‌ى سه‌گم بده‌نى و په‌تيكىش بكه‌نه ملم و كارى وه‌پينيشم پى نه‌ده‌ن - ئه‌گه‌ر هه‌موو ته‌مه‌نم له ژيانى سه‌گيكا پى ره‌وا ببينن و نه‌هينن كه‌مترين ئازاديشم هه‌بى - ناگه‌رپه‌مه‌وه بۆ كوردوستان. به‌يه به‌ه!"

ئهو قسانه‌ى به هه‌لمه‌تى پارانه‌وه و به سوربوونىكى پى له ترسه‌وه به من ده‌گووت و وه‌ك جه‌نجه‌رى ده‌بان ووشه‌كاني گيانمى زامار ده‌كرد و داده‌پى. گه‌رچى پىزم هه‌بوو بۆ قسه‌كاني، به‌لام ماوه‌يه‌ك لى

دور كەوتمەۋە.. نەمتوانى پىزى مۇۋىكى تەندروستى لى بگرم.. بەلام ئەنجام لەو خۇش بووم.
دەرئەنجام لى زویر بووم. چوونكە ھەستەم دەكرد ھىندە رەنجەرۇ و برىندارو سزا دراوہ كە ناچار بووہ
پشت بكاتە ھەموو رەسەنايەتییەك، چونكە پىدەچوو يەك زەرپە جوانى لە ژيانى كوردوستاندا بە
چاوان نەبىنىيەت!

ئەمانەو زۆرى تریش لەو بارەيەۋە.. بە ھەر كەسىكم دەگوت نیازمەندم بگەریمەۋە؛ دەتۆقى و دەچووہ ناو
قاوغىكى ترسەۋە.. تەنانەت ھاوسەرەكەشم دەترسا! ھەر يەكەو بە جۇرىك تەگەرەى دەخستە پىرۇژە و
پىگەى بىركردنەۋە و ھەستىاریمەۋە.. بۆيە منىش پىرۇژىك لە پىرۇژانى سالى پار؛ پاسپۇرتەكەم نارەدوہ بۇ
مەلىكى ولاتى بەفر و پاشان داوام لە ۋەزارەتى بىگانە كرد چاوپىكەۋتنىكم لەگەلدا ساز بكات.. ئەوان
سپاردىانم بە پىكراوى گەپاندنەۋەى پەنابەرانەۋە.. جا منىش چىيدى پەنابەر نەبووم و لە ولاتى بەفر
من ھاوولاتى بووم،، بۆيە ۋەزارەتى گەپاندنەۋەى پەنابەران بە ساغى و بە پۇشنى لە مەسەلەى
گەپانەۋەى من تىنەگەيى.. چونكە من مافى گەپانەۋەم ھەبوو! ئەوان لە لايەنە شاراوہكەى باسەكە
نەدەگەيىن.. چونكە من تواناى گەپانەۋەم بە پى بۇ كوردوستان لەدەست دابوو.. چونكە كەس پىشكىرى
لى نەكردم.. ھەرۋەھا پارەى گەپانەۋەشم نەبوو! بۆيە دەمويست سىستەم بىرىك لە بارى ژيانم بكاتەۋە.
چونكە من شكاتم كىدبوو، چاۋەرۋان بووم قەرەبوو بگىریمەۋە. چونكە من جگە لە مافى بەسنور ھەرگىز
مافىكى ئەتۆم پى نەدراوہ و ھەزم نەكردوہ ماف بەزۆر و بەشەر لەوان بىستىم.

سەرتان نەيەشنىم كەس ھەستى بە داخاۋىيەكەم نەكرد.. كەس تىنەگەيى كە من دەمەۋىت ھەلۋىستىك
نىشانى مەلەتى نوح بەدم و يادىان بھىنمەۋە كە ئەوان كىن و چى دەكەن! دەمويست دەنگم بگەيەنم بە
ۋىژدانى سى پىرۇژاۋادا، دەمويست ھەموو جىهان ئەم چىرۇكە بخوئىنەتەۋە تا دلنيا بن لە تەندروستى
من. چونكە من بە شىتى مەحكوم كرابووم لە كەلتورى ولاتى بەفردا لە نەۋىژ.. ھەر لەيەكەم پىرۇژەۋە
خەتمىان دابوو لە ناۋچەۋانم - خەتمى (بىگانە) دوژمنى خاۋ ژيان و مۇقاىەتییە - وایان لە ناۋچەۋانم
خەتم كىدبوو.. ھەژدە دانە سال بە ھەر كەسىكم فرموو تۆ دەكەم بە ھاۋرى، ئەو لە نەخۇشەكانىان
پىستر رەفتارى بەرامبەر كىدم و پىشتى تى كىدم! ماندوو بوووم - ھىندە ماندوو؛ نەبىتەۋە.

تەنانەت داۋاى يارىدەم لە پىرۇژنامەۋانى كوردىش كرد.. تا نامە كراۋەكانم كە بۇ سەرۋكەكانم دەنارد بلاو
بگىریتەو - تا بەشكو پىاۋچاكى - يا فەيلەسوفىكى كورد يان ئەدبىيك پىشكىرى لە مەسەلە و پىرۇژەى
گەپانەۋەى من و ھەزارانى ۋەك من بگەن! كەچى ھىچ ھەۋالىكم نەبىست. ئىتر نازانم من ديار نىم و كەس
نامىنى و كەس نامىستى! يان ژيان مەحكوم كراۋە بە ھەلە داۋەرى كىدن و گەندەلى و بى ياسايى! زۆر
ماندوو ھەراسان بوووم بەدەم ئەم بىرانەۋە. بوووم يان پىرۇژانە دەبووم بە ھەزار كەرتەۋە.. دابەش
دەبووم، ھەندىكجار شىت، ھەندىكجار عاقل، ھەندى جار دەبووم بە نوح، دەبوومەۋە بە خۇم، و پاشان
خەوم بە مام خىرو پىرشالىار و خاۋ خاكان و پىغەمبەرەكانەۋە دەبىنى و ھەندىكجار نامۇژگارى
خىزانەكەم دەكرد و ھەندىك شەۋىش ۋەسىەتنامەم دەنوسى! شەو و پىرۇژ بە ديار ئەم شاشەيەۋە ۋەك
مشك قرتەم دەھات و باسى داستان و چىرۇكەكانى خۇم لە سەفەرى گەپانەۋەى خەيالى و خەۋالودا
دەكرد و دەنوسىيەۋە.

هموو چرکيهک سهفهريکم دهکرد و سهريکم له براو خوشک و هاوريگانم ددا و کهميک باسی لهقلهق و جالجالوکهم بؤ مندالانی کورد دهکرد و هر به خهيال ميروله خهيايييهکانم نيشانی مندالان دداو فيری زانستی خاک و خوښهويستی و دلیری و داستانی ژيانم دهکردن.. هينده ماندوو بووم له خه و بينين به پيغهمبهرهکان و هزرهتهکانهوه خهريک بووم بهلادا دههاتم. نهمدهزانی چی بکهه.. چونکه دلنيا بووم که ناتوانم بهی مندالهکانم بژيم و تهنه سعاتيک بهرگهی دوريبان بگرم. چونکه من نهوانم تا رادهی پهريستن خوښ دهويت.. نهوان منيکی ترن و ناهيلم ولاتی بهفر نازاريان پي بگهيه نيټ.. نايهلم لهو زيندانهدا رهق ببهوه؛ نايهلم نا- ناچاريان بکهن خوښان به نامو و بيگانه و نهزان و سهر رهش ته ماشا بکهن و بکهونه قورگی نهزانييهکانی نهه سردهمهوه.

وهه کاتهکانم وهک کيسه ليکی سپی دهپوی و حوّل بوو له کيشهبرکيدا لهگهّل کهرويشکه باييه چوست و چاکه تيژفرهکهدا.. سهرکهوتنی خوّم وهک سهرکهوتنی کيسه لي ناو فليمی کارتونهکه دههاته پيش چاو.. ههستم دهکرد به خهويش سهرکهوتو نابم له سهفهري گهپانهوهدا. چونکه ليتانی ناشارمهوه له قولایي دلوه زور دترسام. هينده دترسام؛ نهبيتهوه.. له چی؟

له زور رهوشتی گهندهل و ناپهسهندو ناجور.. له زور ديوی برسی و بي کهرامهت و بي ويژدان.. دترسام له بوختانه کونهکان.. چونکه له کهلتوری نيمهدها نهوهی ههلهيهک بکات، تا ماوه مهحکومه به دزيوی و ليخوش نهبوون.. توله سهندنهوه بووه به کهلتور؛ هيشتا لای نيمه ليتوردين له دل پيس بووندا گوش دهبيت.. دلپيسی و خيانهت و پيايی کومه لگهکانی نهپوی گيتی پر کردوه.. نهک تهنه کوردوستان بهلکو ههموو جيهان دوچاری پيس بوونی ژينگهیی بووه.. دهشيت نيستا بزنان بؤ باس له پيس بوونی ژينگه دهکريت.. چونکه زاناکان تيگهيشتون که پيس بوونی ژينگه، مانای کوتايی هاتنی دهسهلاتی تهکنهلوژی و بهره مهيتان و بازارهکانه.. چونکه گياندارهکان بهو شهپانه ناويرن که دوچاری دهبن.. چونکه شهپری سروشت و ههشهروه نهتوم و نانؤ بهرهو قربوونمان دهبات. چونکه مروفايهتی بهرنامهی ههستیيک چوو.. بووه به ديو و شهپ دهست له نيخهمان بهر نادات. چونکه وهک فرموم: مروفا به ههموو چهکيک له خوئی دهبات.. لهو شهپهدا دوپراو دهبيت. بههيزترينمان له پيشدا نغو دهبيت. جا چاوهروان بن تا به چاوهکانی خوټان دهبينن چوّن و بهچی لهشکريک دوچار دهبن.

ههستم دهکرد تا ديت زياتر لهناو شهختهلانی ولاتی بهفردا ههلهلهرزوم و بهرهو ديار نهمان ههنگاو ههلههينم.. ههستم دهکر، چاتر وايه بلیم خوژگهه به مردن دهخواست.. له قولایي دلوه ناواته خواز بووم که نوستم، گيانم به مهرگ بسپيرم.. ههموو کاتيک که رادهکشام بانگی مهرگم دهکرد. چونکه باوهپرم هينا که من لهناو گهليکدا دهژيم که مهحکوم به شهپ و نهوان ههول دهدهن توشی شهپرم بکهن. بويه نهمدهزانی چی بکهه! شهکهت و ماندو تهنه ناوينهکهه يان مندالهکانم شک دهبرد تا ههست به روشنايی بکهه. گهپانهوهه لي بووو به نهخوښی خو.. خوويهکی ههميشه دووپات.

ههنديک شهو تا دمهو بهيانيان بهديار تهلهفيزونی زاگروسهوه دادهنيشتم تا ماندوو دهبووم.. برسی دهبووم بؤ ژيان کاتيک که سروشتم دهدي.. کاتيک که ژيانی ديهاهی و خه لک و خوام دهدي. بهلام کاتيک که چيروکی ژيانی لاوان و نافرتهان و پيرو کهنهفتهکانی کوربوستانم دهبيست.. سلّم دهکردهوه و ههندي

جار دەچومو ھو ھاوگەكەى خۆم.. چونكە ھەلەبجەم ھېشتا بە وېرانی دەدى.. ھېشتا كورد دەدى مېشك و گوشت و خوینى بە ئاسماندا ھەلدەپۆڭ و تیرۆریستەکان مافیان بە مروقی كورد نەداو ھەست بە ژیان بکات! ھەستم دەکرد كوردستان لەناو چنگی دیوکانی بەعس و تورک و فارس و ناتۆ و ئەمریکادا دەفلیقتەو.. ھەستم دەکرد ژیان و جیھان بەم زوانە قې دەبیت گەر میلەتی نوح بەو جۆرە رسوا بمینیتەو.. ھەستم دەکرد دەبیت ھاوار بکەم و بنەپینم بەسەر ھەموو جیھاندا و بلیم: ئیو تەوانبارن بەرامبەر بەو ناھەقییەى كە مێژو بەرامبەر بەگەلى نوح-ى كرووھ.

لەبەر ئەو ھەجەلەتم ھەندیک جار كە بەدەم زیدە خەو ھەو شینگیگەر دەبیم، خۆم لی دەبیت بە رزگار كەریكى مەزن.. خەو بە ھەموو پیغەمبەرەکانو دەبینم و بە ھەموو زمانیک باسی ماف دەكەم و دەبیم بە پیغەمبەرى ھەموو گەلانی جیھان- خوا بە ھەلەم نەگریت ھەندیکجار خەو بەخواو دەبینم و دەنگیک لە گەروى بوونەو ھەو بە تیشكى سپی لە خەونەکاندا رامدەچەنیتیت و پیم دەلیت: تۆ دەتوانی ببیت بەخواش لە پیناوی ئازادکردنی ژیاندا.. سیمای بوون و ژیان و باو ھەم لەبەر چاودا سپی دەبیت.. لەخەونەکاندا- وام لی دەھات كە ھەستم دەکرد شیت دەبیم.. چونكە تینەدەگەیشتم چۆن تیرۆریستەکان بە ناوی خواو سەرى ئەو ھەموو مروقائەیان دەپری! نەمدەزانی بۆ لچ و لیوو زمانی منداڵ و ئافرەتانی كوردیان بە ناوی خواو دەپری.. تینەدەگەیشتم بە سوودی كى؟ بۆ؟ لەبەرچی مام و براو باوك دەبوون بە جەلادی ئافرەت و كچ و خوشك و دایكى خۆیان دەكوشت و دەسووتان و لەناو دەبرد؟ تینەدەگەیشتم چۆن میللەتی من ھیندە پندانە و نەخۆش و بیبەزەیی و پقئەستور بەردەبارانی دوعایان دەکرد و ئاشتی و ھەوارو سەرگۆل و چیمەن و بەھاریان دەكوشت و دەسووتان!!

بۆیە تەوانم نەماو بەرئ بکەوم! چونكە شەوو پۆژەکانم تیکەل بەیەكترى بوو. گلەبیم لە ھاویریکانم تەنھا ئەمە، كە كەسیان دانیان نەنا بە راستی و پیرۆزی سەفەرى گەپانەو ما.. لەولاشەو نەخۆشی شیریپەنجە ھاو بو بە میوانیمان و مەمكى ھاوسەرەكەمى قەپاندا! ئەو ھەش لەولاو بوو ھەستى! چونكە بارو دۆخی ژیانمان و ھا گۆرا كە چیبیدی دەسەلاتمان نەبوو كەمترین برپار بەدین.. تەنانەت من مافی بیریكردنەو ھەم لی زەوت كرا.. چونكە پۆژەکانمان بە سەختی بەرپۆ ھەو ھەو لە زیندان. تا ئەو كاتەى ھەلۆ تیشكى سپیم بینی و دیوارەکانی دەورنمی پۆش كرووھ. بەچی؟ بە ئومیدیكى بچوك. بە ھەستیكى وردیلانەو جوان بە بچوكترین ھیوا. بە ئومیدیكى لە خەوا!

مێرولەكان پیکەو بە ئاوازیكى سحرین و كۆرال فەرموویان: ھەندەران سەبوری مروق دەشیوینیت. مروق ھیندە ملكەچى ویستەکانی دەكات، كە لەتەواندا دەشیت، بچیت بە گز خواکاندا. چونكە مروق نابیت دیار و مەملەكەت و عیلى خۆى وازلیبھینیت. مروق بۆیە دیتە ژیانەو تا ھەست بە حورمەتى كەرامەتى خۆى بکات، لەسەر ئەو بستمە خاكەى كە تیايدا لەدایك دەبیت. مروق دەبیت بە وەفا بیت بەرامبەر بە دیارو مەملەكەتى خۆى. ئیمە مەملەكەت و ھۆزو گەلى خۆمان خۆش دەویت. مروق ناچار مەكەن ولاتی خۆى بەجى بھینیت. ئەى ھەزەرتى نوح؛ بەھاویرى و دراوسى و شارو گەپەكەكان و ولاتانى جیھان بلی: بگەپینەو ھاو دیارى خۆتان. چونكە خوا غەزەب لە ھەمووتان دەگریت. خوا بەرگەى دابیرانى مروق ناگریت لە دیارى خۆى.. چونكە ئادەم و ھەوا ئەم زەمینەیان لە لەشى خۆیان دروست كرد- ئا

خودى ھەزرەتى ھەۋاي دايكە و زەمىنىش لەشى ئادەم (يان بە پىچەۋانەۋە!).. ھەۋاكان ھەناسەى ئادەم و ھەۋان - لىتان تىك نەچىت. ئىمە سرۆشى داھىنانىن لە گىانى تۇدا ئەى ھەزرەتى نوح.. چونكە ھەست بە ژانى زىندانوونت دەكەين. بۇيە پەيام بە جەنابناندا دەئىرىن، چونكە تۇ كورى ئەۋانیت. جا با خەلكى بزەنن كە زاگرۇس بىشكەى تۇيە و ئارات پايتهختى مەملەكەتى كوردوستان.. ئەم زىندانەش دەبىت داتەبىت. ئىمە دۇعامان لە ھەموو ئەو ۋلاتانە كوردوۋە كە غەدرىان لەتۇ كوردوۋە. ئىمە لای خۋاي جانەۋەران شكايەتمان لە ۋلاتى بەفر كوردوۋە. خوا جەزايان دەداتەۋە سەبارەت بە جوانى و دزىۋىي مامەلەيان. چونكە ئەۋان باش و خراپەيان تىكەل كوردوۋە بە دادو ماف - ئەمەش لە فەرھەنگى پىغەمبەر و خواكانياندا نىيە. چونكە خواكانى ئەۋان، واتە ئۇدىن و فرىدا و تور - زۇر تورەن لەۋان، چونكە ئەۋان ۋا نارەۋا نەبوون بەرامبەر بە بىگانە. تور - كاتىك كە مرۇقىكى بىگانەى دەبىنى پەنا دەھىنیتە بەر بەستەلەك و قوتب.. لە پىشۋازىياندا ئەۋان دەبات بۇ لای خۋاي خواكان ئۇدىن، تا سوئىندى ياساىي و راستگۆيى بە ئايىنى خۇيان بە دىنى خۇيان بخۇن (چونكە سوئىند خوارىن - قوتىكە ئەۋەى بە درۇ سوئىند دەخوات. تامى درەختى زەققوم دەكات و خۇى زەھراۋى دەكات) پاشان ئەۋان دەباتە بەر دەمى فرىدا.. ئەگەر نىر رەگەز بن.. ئەۋسا فرىدا لەۋ دەپرسىتەۋە تا يارىدەى بدات خەۋنەكانى بىتە دى. ئەۋسا مىۋان - يان پەناھىنەر و پەنابەر گرىى دلى خۇى بە راستگۆيى دەكاتەۋە.. داۋاكانى دەكات.. ئەۋسا فرىدش لە مەجلىسى ژاندا باسەكەى، يان داۋاكەى دەخاتە ژىر ھەلسەنگاندن و بەۋ پەرى دلسۆزىيەۋە داۋاكان بەجى دەكرىن گەر جوان بن. ئەگەر ھانابەر بىتە ۋلاتى قوتب و بە رەگەز مى بىت.. ئەۋا پىۋەكان بە دلسۆزىيەۋە گۆيى لى دەگرن.

مرۇف ناچار مەكەن بە تەنھايى.. خەندەكانى داگىر مەكەن، بە ھەلە داۋەرىيان مەكەن.

مىرولەيەك لەگەل ۋەستانى كۆرالى مىرولەكاندا مندالانە ۋەك مندالىي ھەزرەتى يوسف داغل بوو.. بەم شىعرە بانگى دا و فەرموى: ئۇدىيىيىن!؛ ئۇدىيىن..

قەستەم بە كەرامەتى تۇ؛ من ھەز لە گىانى فرىدا دەكەم.. بىرى دەكەم.

ئىۋە بۇچى خەندەكانى ئەۋتان لەمن تۆراندوۋە؟

ئاخر ئەمە ستەمە.. جوان و رەۋاش نىيە! خۇ ھىشتا ئاخر زەمان نەھاتوۋە.. ئىۋە بۇ دۆزەختان بۇ كوردەۋەكانى نوح دانائە؟!

ئاخر ئەۋ باۋكى مە.

ئۇدىن لەۋەلامدا فەرموى: ئەى ھەزرەتى يوسف؛ چونكە ئىمە ھەز ناكەين كەس خەۋنەكانمان بخوئىنیتەۋە.

يوسف فەرموى: ئاخر ئۇدىنى مەزن؛ ئەۋ سوئىندى ياساىي خواردوۋە كە گىانى مرۇف بىنیت.

ئۇدىن فەرموى: ئەمەش لای ئىمەۋ لە فەرھەنگى ئىمەدا مەھالە.. چونكە مرۇف تاۋانكارە.

يوسف: كى وا دەلئيت؟

ئۆدین هیچی نەوت.. سەرى داخست.. يوسف فەرموى: ئەو ھاتوۋە تا دەست بىنئیتە ژیر چەنەت و سەرت بەرمو تروپكى زانستى شەشەم بەرز بکاتەوہ.. چونکہ ئەو قوتبى زانستەکانى دیوہ و دەزانئیت گيان لە کویدا چاوگ دەگرئیت، چونکہ ئەو جوانناس و جوان بىن و جوان دووہ.. ئەو خەونەکانى من و ئیوہش دەبىنئیت.

مىرولەکان فەرموویان: جوانى برىتیپە لەو راستیانی مرؤف بە قەناعەت دەگەيەنئیت و دىو تورپە دەکات. جوانى ھەستیکە کە ئاتاجى سىمىترى و گىؤمىترى لە جەوھەردا گۆش دەکات. جوانى ھەستى زانستىكى نويپە.

تابلوئى نىرفانا

ئەو کاتەى کە حەزرتى نوح کەشتیپەکەى لەسەر چىای جود لەنگەرى گرت، ئەو کاتە مرؤفایەتى ھەندىکیان مابوون.. چونکہ خۆيان بە کاهینەکانى خۆياندا ھەلواسیبوو، گيانیان بوبوو بە شەختە لەسەر لوتکەکانى ھىمالایا و ئایینە راما ناسەکان، گيانى خۆيان دەرخواردى بەفر دەدا تا کەسانیک لە میلەتەکانیان زىندو بکەنەوہ.. ئەوسا ئایینەکان تا رادەپەک بىر چوبوونەوہ.. سالانىک دواى ئەوہ حەزرتى بودا لە دایک بوو.. بەلام بۆ ئەوہى درئیزە بە باسەکەم نەدەم، کاتیک کە بودا گەورە بوو، لە نوئیزەکانیدا وانەى بەختەوہرى لە حەزرتى نوحەوہ فىر دەبوو.. چونکہ نوح بە خەونەکانى پەيامەکانى دەگەياند بەو کەسانەى کە باوہریان بە توفان ھەبوو.. چونکہ ئەو مامۆستای یەکەمى زانستە گيانیپەکان بوو دواى ئادەم و ھەوا. ئەو کاتە ھەندىک مابوونەوہ، بەھۆى نوئیزەکانیانەوہ دەیانتوانى بەخشندەيى زامن بکەن و گيانیان بە ژيان بە رەوا ببیننەوہ. چونکہ مرؤفى چاک ھەرگىز نامرئیت.

کاتیک کە مىللەتى بودا بووژانەوہ، و باوانى ئەو ھاتنە سەر تەخت، کاتیک کە بودا لە خەم پەخساو فىرى تەرىقەت بوو - لە دواھەمین مەرتەبەى عىرفاندا؛ بودا - لەسەرە مەرگ و برسئیتیدا خەرىک بوو قارچکى دەنايە دەم. گيانى نوح-ى بىنى و ئەویش بەوى فەرموو، کورم کەس نىپە لە ژياندا ھەلە نەکات.. جا زانست لەپای چى گەر مرؤف نەتوانئیت لە گوناھەکانى خۆى خۆش بئیت؟ لەو کاتەدا کە بودا قارچکەکەى نایە دەم، لە حەزرتى نوحى پرسى: بەختەوہرى و نەجات چىن؟ چۆن مرؤف دەتوانئیت بگات بە بەختەوہرى.

حەزرتى نوح لە وەلامدا فەرمووی: بەختەوہرى و نەجات لەسەر زمان و لەناو دەمى خۆتايە و دەيجوئیت.. واتە ئەو قارچکەپە کە لە دەمتا دەيجوئیت!

جا بەر لەوەی مەرگی خۆت بێتە بەستەرت، كەمى گوى بگرە كورپى راستگۆ.. تۆ ئەو پرسىيارەت درەنگ كرد.. چونكە تۆ مەرگ دەجوووت!.. مەرگ و پىرى دەتوانن باس لەو كامەرانییە بەكەن كە گىانیان لەمى دەكات. چونكە ئەو پىرانەى توانای گۆش كردنى گىان و لەشى خۆيان ھەيە، دەتوانن باس لە دابەكانى بەختەوهرى بەكەن. بەلام تۆ خۆشەختى خۆت وەك ئەو قارچكە نايە ناو دەمت.. دەمریت. پاشان زىندو دەبیتەوھ ئىجا جارێكى تر دەمریتەوھ بەر لەوەى بە نىرقانا بگەیت. چونكە مرۆف بەيەكجار مردن ناگات بە بەختەوهرى.. ئەگەر بىت و لە ژاندا پىی نەگات. بۆيە بەختەوهرى تەوهر و قوتبى زۆرن.. جا بەختەوهر كەسيكە لەناو مرۆفەكاندا كە ھەرەشەى ديۆەكانى لەسەر نەبىت و نەبىتە ژىر دەستەى ئەوان. چونكە ديۆ ھەستى مۆلەق و تارىك و دزىوھ.. ئەوان لە نىرقانا ناگەن. چونكە ھەست بە ئازارەكانى ئەوانى تر ناكەن و ئازارەكانىش زۆر دەكەن.. جا ئەوھى ئازارى ئەوانى تر بدات.. ئەگەر بەو كارەى ئازار بەخۆى نەگەيەنیت؛ ئەوا ئازار بۆ نەوھەكانى بەدى دىنیت. جا ھەول بەدەن كەمتر ئازارى خۆتان بەدەن. نوێژ بۆ جوانى بەكەن.. لەشى خۆتان بە ناھەق دووچارى لاوازی و شكست مەكەن و لە پىناوى ناسىنى بوونەوھەردا خۆتان گۆشەگىر مەكەن، بەلكو بچن دىدەنى ئافرەتێك يان پىرىكى جوانناس بەكەن.

بوودا ووتى: بەلام گەورەم من ھەست بە بوونى خواوھند ناكەم. چى بەكەم؟ ھەزەرەتى نوح فەرمووى: گوى لە زەنگەكان بگرە.. چونكە بوونەوهر لە خواوھندو خواكاندا مۆسيقان. بوودا فەرموى: ئامىن. ئەويش سەرىكى بە ھەندەوھ بۆ لەقاند. بەر لەوەى مەرگ سلاو لە گىانى بوودا بكات. فەرمووم:

بەختەوهرى برىتى نىيە لە گەيشتن بە ترۆپكى مادەو گەشت و گوزارو خواردنى خۆش و گەران و يارى.. بەلكو ئەوانە خۆ خەرىك كردن و سەرگەرمىن و دەشپت ھۆكارى بە ئەندىشەتان دوچار بەكەن.. چونكە بەختەوهرى ھەستىكە مرۆف كە دىتە ژيانەوھ پىی دەكات. چونكە ژيان بەشپكە لە بەختەوهرى.. غەمەكانىش ھەمان شپوھ.. ئەگەر بىت و مرۆف بتوانىت نەبىت بە كۆيلەى ماددە و غەمەكان و نەخۆشى و بىزارى - ئەوا خۆشحالە ، و تەمبەلى داگىرى ناكات و ھەول دەدات لوقمە نانێك بۆ مندالەكانى يا بۆ خۆى داىين بكات.. بەختەوهرى مرۆف دەگەيەنیت بە ئازادى.. چونكە كاتىك كە مرۆف توانى لە ژياندا ھەست بە كامەرانى بكات.. مانای واىە كارماى گۆش بووھ. جا گەران لەپاى چى؟ كاتىك كە مرۆف لە ژياندا بىت و ھىشتا ھەستى پى نەكردبىت! ئەى ژيان چىيە جگە لە ئازادى كە بەختىارىيەكى مەزن بە دەروون و بىر دەگەيەنیت؟ بۆيە گريان ھەندىك جار بەشتىك ھاويەشى غەمەكانت دەبن. كاتىك كە مرۆف ھەست بە كامەرانى ناكات. ئىتر ژيان دادى نادات.. جا ھەرچىيەك بكات، لە پىناوى مەرگ و نەخۆشيدا دەيكات. چونكە بەختەوهرى ھەلە و زىادەپۆيى كردن، مرۆف دەكات بە ديۆو بەرەو چالە تارىكەكانى نەخۆشى دەبات. كاتىك كە ئازادى پەيامى جىھان و بوونەوهر و خواوھندو خواكان و فرىشتەكانە و ھىشتا گىتى بەو ئامانجە نەگەيشتوون.

بوودا ووتى: باشە لە ژياندا گەر كارما دەست بۆ قوتبى كامەرانى بەریت، لە كویدا زامنى دەكات؟

نوح فەرمووى: لەو كاتەدا كە مرۆفەكانى ھەموو جىھان پىكەوھ ئاھەنگى ئازادى گەلان دەگىرن.. ئەمە يەكەم و دووھم پاش دەرباز بوون لە لەش، مرۆف بە چاوى كراوھ فرىشتەيەك لە بەر دەمى خۆيدا دەبىنیت و دەچىتە ركوع بۆى.. مرۆف لەبەر دەمى مندالانى ھەستىاردا دەچىتە ركوع. سىيەم ئەو كاتەيە

كە دوو گيان و لەش بەو پەرى راستگۆيى جوت دەبن و گوڭ لە خۇزگەكانى يەكتى دەگرن.. يان بەبى پەردەو درۆكرىن لەگەل ھەستى يەكتى - تىكەلى يەكتى دەبن. چوارەم برىتيە لەوھى كە مرۆف ھەست بە جوانى و ھونەر بكات؛ كار بكات بۇ جوانكرىنى ماناكانى ژيان و بويرانە تىبكوڭشيت. مرۆف دەبىت ھەميشە ناومال و پۆشاك و بەرگى بەرى پاك بىت تا ھەست بە نەشئەى ئەو خۆشبيە بچكولانانە بكات. چونكە لە دەوروبەريكى جوان و پاڭز و ئاسودەدا گيان بە كامەرانى شاد دەبىت و دەگات بە ترۆپكى بەختەوهرى گيانى لە ژياندا. ئەوسا تەندروستى دەبىت بە پاداشتەكانى.

رۆژيكيان نوح باسى چيروكى ھاتنە ميوانى گيانى بودا-ى بۇ كورەكەى دەكرى. كورەكەى كە ھىشتا بار بوو، باوهرى بە فەرموودەكانى باوكى نەكرى، و بەو پىكەنى. نوح بەوى فەرموو: مرۆف دەبىت بە واتاكانى خۆى.. واتاكان گەر بىن بە فەرمودە، ھەميشە بە نەمرى دەژين، چونكە دەنگ و ئاواز و پىتەكان ھەرگىز لەناو ناچن. خۆشبەخت كەسيكە كە شەوان بەر لە پاكشان تەماشايەكى ئاويئە دەكات و بە تەماشبا خۆى دەفەرمويت: ئەمۆ كارىك يا چەند كارىكى باشم كرى. خۇزگە سبەيش وەھام دەكرى. خواكان ھەميشە بەختيارن - چونكە ئەوان ھەرگىز ئاتاجى شەپھينەر ناژينن و بەدىي ناھينن. ئامىن.

تابلوى ھەست

ھەست، لە مۆسيقادا گيانىكى تاببەت و پىرۆزو ناسكە وەك پەرى گۆل.. بى ھەستى مرۆف پىر و ناشرىن و نەخۆش دەخات و گيان لە ژيانى داھاوودا واتە لە دووپاتبوونەوھدا دوچارى زەبر دەكات. بى ھەست مەبن.. ئەگەر ويستت گلەيى لە بى وەفاو مرۆقى ديوپەرست بكەيت؛ بەم دۇعايە دۇعايان لى بكەن، بلىن: بى ھەست خوا ئاوارەى و لاتانت بكات. تا فىرى ھەستيارى بىت. چونكە ھەستيار خواوھند و خواكانىش دەبىنيت. ھەستيار كەسيكە بتەكان و كاھين و گيانى پىغەمبەرەكانىش دەبىنيت.

مرۆقى ھەستيار كىيە؟ ھەستيار كەسيكە كە خاوەن بەھرە بىت، خاوەن بەھرەى ھونەرى؛ دەبىت جىگەى لەناو دللى گەلدا بۇ ئامادە بكرىت. تا ھەستەكانى خۆى بكات بە ھونەر و مۆسيقا و كۆشك و كالا.. چونكە ھونەرەند كەسيكە كە ھەست بە خۆى كەمتر دەكات وەك لەوانى تر.. چونكە ھەست بەوانى تر زياتر دەكات، بەو مەرجهى ئەوانى تر درۆى لەگەلدا نەكەن. چونكە ھونەرەند كە بەرامبەر بە درۆزن دەوھستىت، ھەست بە بىزارى و توورەيى دەكات.. درۆى لەگەلدا مەكەن. چونكە ھەستيان دەشكىت. چونكە ھونەرەند لەسەر ھەستيارى و راستگۆيى ھەستى ئىوھ دەژى؛ نامرىت - ئەگەر ئىوھ ھەستەكانى جوان گۆش بكەن و درۆى لەگەلدا نەكەن... مرۆف كاتىك كە ھەستى ھەلمەتى دەبرىتە سەر - يان كاتىك داگىر دەكرىت؛ يا ھەتك دەكرىت و لەخۆرا ئازار دەدرىت، ھەستەكانى زامار دەبن و دەپوشين بە زمانى كوردى.. مرۆقىش كە ھەستى رووشا يان شكا يان داگىركرا، ئىتر تواناى فىر بوونى سست دەبىت و خانە دەمارىيەكانى تەزووھ چالاكەكانى مېشك سست دەكات، ئەوسا جگەرى مرۆف تەمبەل دەبىت و خانە ھەستىيەكى تارىك لە خويئدا گۆش دەكەن و بەم ديارىيە نىگەتيفە جگەر دوژمنىك لە گيانى مرۆفدا گۆش دەكات. زانست بەمە نازانىت كە جگەرى مرۆف لە مېشك چالاكتر و ژىر ترە.. چونكە ئەگەر جگەر نەبىت

میشک شیرازەى تىك دەچىت. دلش كۆلەوار دەبىت و بەر لەمىشك بارى لىدانى تىك دەچىت. جا با ھەستى مرۆف و مرۆقى ھەستىار زەجر نەكەين. با رىگە بە ھونەر بەدەين بدووت، چونكە ھونەر باس لە ھەستىك دەكات نايبەت. ھونەر مەندى راسنگۆ كەسىكە ھەستى ھەبىت، ھەست بە سوپى زەمىن بكات. لە گەشتە خەيالىيەكانىدا، دەبىت جىھان بىن و راسنگۆ بىت لە دەربىندا. دەبىت درۆ لەگەل ھەستى خۆيدا نەكات. ناچارىشى مەكەن لىتان توورە بىت.

ھەن لەناوماندا خۆيان بە ھەستىار دەزانن و وا دەزانن نەينگرى و جاسوسى و رەخنەلىگرتن پەيوەندى بە ھەستىارىيەو ھەبە؛ نەخىر، ئەو رەگەزانە ھىچ كارىكان بە ھەستىارىيەو نىيە. ئەو كاتەى كە ئافرەتىك لەبەر دەمى ھونەر مەندىكدا درۆ دەكات، دەبىت دلنيا بىت لەوەى كە ھەستىكى جوان لەناو دەبات. چونكە ھونەر مەندو ئافرەت ھاوھەستن. جا ھونەر مەند لە ھەر رەگەزىك بىت. وا نەزانن كەمن باس لە ھەستى مرۆف ناكەم و تەنھا چەق دەبەستە سەر ھەستى ھونەر مەندان. نا، وا نىيە. گەچى زۆر كەس ھەن لەناوماندا كە يارى بە ھەستەكانى ئەوانى تر دەكەن. بەلام ھەن و بە داخو ھەن كەمن لە نىوانماندا كە راسنگۆن لە ھەست نىشانندان و تىگەيشتنى ھەستىدا. چونكە گەيشتون بە قۇناغى ئىمپاتى. چونكە ھاودەردى يا ھاوھەستى يا ئىمپاتى، قۇناغىكە تىايدا مرۆف ھۆشيار دەبىتەو و بەسەر كەردەوكانى رابردو قۇناغەكانى پىشوى تەمەدونى خىرو شەردا دەچىتەو. پاك لە پىس جيا دەكرىتەو. جىھان دەشىت وەكو منى لى بىت، لە پىر بىت بە دوو كەرتەو. وەك لەشى من و لەشى ئەو ئافرەتەى كەمن نايدۆزمەو. يان وەكو لەشى دوو كەرت بووم. جا كاتىك كە جىھان دابەش بوو بۆ دوو بەشى رەش و سىپى، ئاسمانىش لايەكى تارىك دەبىت، ھەمان شىو ھەمانىش دەگىرنت. ئەوسا كات دەوەستىت. ئەوسا سەرما گەرماى دەبىت. رەش و سىپى تىكەل دەبىت و زاگرووس لەو شەردا ھەموو دىوەكان دەبەزىننت. چونكە زاگرووس پەرسنگاى رۆژ ئاوايە. قىبلەگايە. دەبىت تورك و ھەرەب و فارس ئەو ناوچانە چۆل بكەن كە بۆنى ھەواى زاگرووسيان لى دىت. ئەمە وانەبەكە دەتوانن بە شەر يان بە خىر چارى بكەن. من لەشەر نادويم. بەلام بە جىھان دەفەر مووم، دەبىت تورك و ھەرەب و فارس سنورىان بۆ دابىرنت، ھەمان شىو سنور بۆ تىبىت و چىن دىارى بكرىت. دەبىت دەلەيلاما بەر لە گەرەنەو بۆ ھەمىشەيى ھەست بە ئازادى بكات لە جىھاندا و دەبى ئەو بەبى پاسپورت سەفەر بكات بۆ ھەر مەملەكەتىك. چونكە ئەو بەر لە ئىستا نوح-ى دىو.

مرۆقى ھەستىار كەسىكە كە شانازى بە خوايەكەو بەكات، كە پىغەمبەرىك بەكات بە نمايندەى خۆى و لە پىناوى ئايىن و لە پىناوى خوادا سەرى كەس نەبىت. چونكە ھەستىار كەسىكە كە ھەز لە خوينىرۆى ناكات. ھەستىارى برىتى نىيە لە دانانى پىش و تىژكردنەو ھىرى پىق و تۆلە و ھەلمەت بردن و تەعدا. ھەستىار كەسىكە تەجاوز ناكاتە سەر كەرامەتى مىللەتانى تر بۆ مەبەستى دزى و راوو پوت و زۆر كەردنى سەرمايە. چونكە مامەلە كەردن لەگەل مىلەتى ھەلپەرسەت و داگىر كەردا ھەلەيە. چونكە ئەوان بىھەستەنە خۆيان گۆشكردو. جا بگەرىنەو، چاويك بەسەر كەردەوكانتانا بخشىنەو. چونكە مىلەتى دەلايلاماو نوح ژىر دەستەن. جا كى ھەستى بۆ ئەوان دەبزووت، ھەستىارەو لە وانەيە خواوەندەكانى خۆى زۆر بكات. چونكە پىويستە بزانيين، كە كوفەر و شىرك نىيە گەر مرۆف رىگە بەخۆى بدات لە

خوایهک زیاتری هه بیته .. چونکه من پیتانی رادهگه یه نم که خاوهنی دوو دانه خوام .. من دوو خاوهندم ههیه . سییه میش باوهپی بهمن ههیه .

به لئ خوا ئه گهر باوهپی به ئیمه نه بیته دروستمان ناکات و ده توانیت به که فله کونیک له ناومان بهریت و بمانکات به جرج و بوق و سهگ و پشیله . ئه ی نابینن رۆژانه چهندتان لئ دهریت و له ناو دهچیت به جۆره ها دهر دو نه خووشی و روداو و کاره سات! جا گهرچی له فهرهنگی خوادا کهس نامریت و هه میشه خیرمهند هه میشه ییه - ههست به مهرجی نازاد بوونی گهلانی جیهان بکهن . چونکه خوا پیویستی به پڑانی ئهم هه موو خوینه نییه .. چونکه ههست کردن به ئازادی ئامانج و په یامی بونه وهره - ههزو خوژگه ی خوایه .

ههست شتی که ته نها مرؤف خاوه نیته - واته ههستی جوانی .. به لام وا نه زانی که گیانه بهرانی تر بی ههستن ، نا .. ئه وان ههستی که بهرز و مهتین و بهرگه گریان ههیه .. ههستی جوانی له واندا به ئه ندازه ی ههستی جوانی مرؤف مهتین نییه . چونکه غه ریزه ی = په مهکی ترس له واندا مه تینتره . جا ههسته کانتان بهرز راگرن . چونکه خاوهند و خواکان ههستن له ههست و نهستی ههندی که له ئیمه دا دهژین .

ئهمهش مانای وایه ئه وهی ههستی نه بیته ، خواشی نییه .. که واته نه ئه و خوا ده ناسیت و نه خاوهند له ویشدا دهژی .. بویه دهرمووم تا ههسته کانتان بهرز راگرن . چونکه ههست ئیلهامی غه ییه و مرؤف بوق هه ر ته ماشاو وته و گۆرانییه ک ، ههست له گیانی خاوه قهرز دهکات .. به کوردی به و که سانه ده لئین ، ههست له خاوهند قهرز دهکات ، یان وهر دهگریت .. یان پیی دهکات .

پۆژیکیان به ئیگل - ناویکی دیوم فهرموو: ههسته کان له شی نین و سه ر به کارلیکی دهماگی وله شی نین . قاقا وهک دیو پیچ پیکه نی و ووتی: که واته تو مرؤف به بی ههست ده زانیت؟! فهرمووم به لئ: مرؤف به بی ههستی له دایک ده بیته ، بویه شه مرؤف دیته ژیا نه وه تا فییری زانستی ههستی بیت . دهنه په شیمان ده بیته وه . مرؤفیش له تیگه یشتنی منا زور پیرۆزه گهر بتوانیت له ژیا نده ههستی هه بیته . دیو ئیگل - تیگه گی له مه به ستم .. منیش فهرمووم: ههست ، ته زویه که ئیمه له باکانه وه به لهش و ناخمان دهکات .. ئه گهر باکان نه یه ن؛ ئه وا گشتمان به بی ههست ده تۆپین .. با هه رچییه ک بین . بویه ده بیته فییری ریژگرتن بن له که رامه تی باکان . من کهستان وه ها ناسم ، که دانیشی و که میک به دیار شه ماله وه نویت بوق ئه و بکات!

ئیگل دیسانه وه ووتی: که واته هه ر پینج هه واسه کانی من بی ههستن؟! فهرمووم به لئ .. تو بیته ههست ترین مه خلوقیت ، که خوشت نازانی چی ده کهیت ، به گژ خواکانی دادو ماف و پاستیدا دهچیت . تو بیته ههستیت . ووتی که واته جه نابی بهر پیژ که میک باسی ههستمان بوق ناکه یته؟! .. فهرمووم: با! .. بهوم فهرموو: ههست به یه که گه یشتنی په نه کانی خوایه - که مایکل ئه نجلوی په یکه رتاش به شه وو پۆژ ناوی برد ، ههندی که به ئادم و ههوا .. و منیش ناوی دهنیم به یه که گه یشتنی دوو ههستی په تی . دوو عیشق . ووتی: من تی ده گم ، به لام تیش ناگم .

خەلكىنە، بى ھەستى زىيانكى گەورە لە مرۇقايەتى دەدات.. مرۇق، يا دىو و دىوپەرستەكانىش دەگرىتەو.. چونكە نەخۇشىي سەرەتان لە ئاتاجى بى ھەست بوونى خانەكانى لەش و نارىكى كار كردىنەنەو سەر ھەلدەدات، چونكە گيان مان لەلەشى تووشبوو دەگرىت و لەشىش نارىك كار دەكات و جگەر دوچارى تەمەلى دەكات.. ئىتر ئۆرگانىزم دەشپووت.. ھار دەبىت، بى ھەست و بى ھەست تر دەبىت.. ھەن وايان لىدەت دەبن بە دىو و دەدرىن.. ھەن چرچ و لۆچ دەبن و دەقوپىن.. ھەن لە ناوتاندا زوو گيانىان دەدەنەو بە بوونەوەر چونكە ئەوانە خىر مەندن.. ھەن ھىندە خۇپەرستىن، دوچارى ترس و ھەراسانى دەبن- توشى پارايى وەسواس دەبن.. ھەر بە لەشى خۇياندا دەگەرپىن و دەيانەووت خۇيان زياتر نەخۇش بىخەن. ھەن رۆزى دەيان جار شىرپەنجەى تووش دەبىت؛ كەچى خاوەن سەلىقە و مىزاج و تەندروسىيەو دەچىت بۇ كار و بەو پەرى خۇشەوېستىيەو تەماشى خۇشى بوونەوەر دەكات.. چونكە ژيانى لەلا جوان و پەسەندو پىرۆزە. دەتوانىت رۆژانە جەنگىكى ھەستىار دژى شىرپەنجە بكات.. ئەم وشانە قورسەن بۇ تىگەيشتن.. بەلام دلىانان دەكەم كە شىرپەنجە لە زانستى مندا نەخۇشىيەكە كە (لە بى ھەستىيەو) دوچارى دىو و مرۇق و دىوپەرست دەبىت. كەواتە شىرپەنجە سى سەرچاوى ھەيە. شىرپەنجەى دىو - شىرپەنجەى دىوپەرست و سىيەم خۇتان دەزانن. ئەمانەش پىناسەيان كارىكى زۆرى دەووت.. دەشپىت كاتىك كە باوەرپتان كرد، من بتوانم باسيان بكەم، گەر بوپىرم. بى ھەستى نەخۇشىيەكى زۆر پىسە. جا مرۇق نابىت بى ھەست بىت. ھەست گيانى خاوەندو خاكانە. خۇشەخت ئەوانەن كە خاكان لە دەرونياندا بى ئەژماردە زۆرە. چونكە ھەست گيانى خاوەندىشە.

تابلۆ سەما

جاريان كىژۆلەيەكى تەمەن پانزەسال، ھەزى لە كورپىكى ھەرزەكارى ھاوتەمەنى خۇى كرد.. بەلام شەويك لە شەوەكانى بەھار كە ئەو لەمالى خۇيدا پەنجەرەى ژورەكەى دانەخستبوو- دىويكى دز كە بەنيازى دزى كردن خۇى دەخزىنەتە ژورەو، ئەنجام ھەلمەت دەباتە سەر كىژۆلەى نوستوو.. ئەو شەوە رىكەوت بەسوودى دىو بوو، باوانى كىژۆلەكە لەمال نەبوون. دزەكە دىويكى بى ھەست بوو.. ھەلى كوتايە سەر ناموسى ئەو كىژۆلەيەو زۆر بى كەرامەتانە رەفتارى كرد. ھىندەى نەمابوو كىژۆلەكە بخكىنەت.. بەلام كاتىك كە ژھراوى شەھوى پىسى پزانە ناو حورمەتى كىژۆلەكەو- فرىشتەيەك دابەزى و گيانى خۇى بەو بەخشىيەو تا لە مردن رزگارى بكات!

كاتىك كە كىژۆلەكە لە مردن رزگارى بوو.. ھەتك كەر دلىا بوو لەوھى كە ئەوى كوشتوو و خنكاندوو. بەلام وا نەبوو، چونكە فرىشتەى ھەبوو كىژۆلەكە.. ھەن لەناوماندا خاوەنى فرىشتەن (بەلام ھەموو كەسىك فرىشتەى نىيە).. بۆيە ئەو زىندو بوو.. بەلام لە لەشىدا شوپنەوارى ئازار، ھەست برىندار بوون، ترس تەنگيان بەو ھەلدەچنى.. لەگەل رۆژەكانى داھاتويدا ھەستى ئازار زياتر دەستيان بەسەر ئەودا دەگرت. لە تاواندا قىنى لە خۇى ھەلگرتبوو، ھەمىشە تفى لە خۇى دەگرد و خۇى لى پىس بووو.. ھەستى دەگرد پاكژبوونەوھى نىيە و ھەمىشە زەجرى خۇى دەداو رۆشنايى لە خۇى برىبوو كەس نەيدەتوانى لەو ئازارانە دەربازى بكات.

ئەنجام پۇڭلىكىيان كە ھەمان شىۋە كەس لەمال نەبوو.. ئەو بىر يارى دا كۆتايى بە ژيانى خۇي بەيئىت.. ھەلەشانە چوو بەرەو چىشتخانەى مال و چەقۇيەكى گرتە دەست و لەسەر مېزەكە دانىشت، تا بە تووندى تا ھىزى تىايە ناو جەرگ و سنگى خۇي تىغ بكات. كاتىك كە بىرەكانى خۇي جەمكرد بۇ بىر ياردان، لەو دەدا بوو كە چەقۇكە ھىدى ھىدى لە سەر چالى سەر دللى بچەقنىت، لەو دەدا بوو تاوان بكات و خوین لە خۇي بەيئىت.. فرىشتەكە لە سكيدا لەمسىكى بچكۆلەى وەك بالى پەپولەى لە دىۋارى سكى ئەو دا.. كىژۆلەكە ھاتەو ھۆش خۇي و دەستى جام بوو و نەيتوانى فشار لە چەقۇكە بدات. چونكە ھەستى كرد دوو گيانە.. ئەگەر بىت و خۇي بكوژىت ئەوا گيانىكى تىش لەناو دەبات و تاوانەكە دەبىت بە دوو.

بە ئاستەم دەستى لە چەقۇكە شلكرىو و دەستى راستى برد بۇ ژىر ناوكى خۇي.. لە دەرەو ھى پەنجەرەكەدا بىنى بولبولىكى كەنارى دەخوئىت و پوو لەو جوگەى دىت.. كاتىك كە تەماشاي ئاسمانى كرد، كۆتريك و قەلەرەشكەيەكى بىنى كە ھەردووكيان نازادانە دەفرن و لە يەكترىش نىكن!.. ھەورەكان چەند پۇرتىتىكى سەيرى فرىشتە شىۋەيان لە كۆچى بە دەم باۋە نىشانى ئەو دا.. ھەستى بە پاكۇ بوونەو ھەستى كرد سكى پرە بە ساۋايەك.. كە خوا دەزانىت مندالى كىيە!؛ خوا كارى بەو كارەو نىيە.. بەلام مروف تەنھا خۇي دەتوانىت لە داۋەرى كىردنى مافى ژيانى ئەو مندالەدا نازاد بىت. ئەو ھى مندالەكەى نەوئىت، با جىگەيەك بۇ گۆشبوونى ئەو مندالە دابىن بكات، چاترە لەو ھى لەناۋى بەرىت.. چونكە ھەز ناكەم بە ھەلەدا بچن و وا بزائن كە فرىشتەكە ژەرەۋى كەسە ھەتك كەرە نرەكە بوو، نا! بە ھەلەدا نەچن.. چونكە دوايى كىژۆلەكە تىگەيشت كە سكى مندالى تيا نەبوو و دوانە نەبوو.. بۇيە پىۋىستى بە داۋەرىكىردنى راست و ھەلە نەبوو.. بەلام مندال لەبار بردن تاوانە چاك بزائن.

ئەو كىژۆلەيە تۋانى دەرنەنجام بگەرئىتەو ھەلە ناو ژيان.. تۋانى ژيان و ھاورپىكانى خۇي خۇش بوئىتەو.. كاتىك كە شوى كردو يەكەم مندالى بوو، بە تەۋاۋى لە خۇي خۇش بوو، بەلام لە تاۋانبار خۇش نەبوو. مروف نابىت لە تاۋانى تەعدا خۇش بىت.

ئىستا ئەو كىژۆلەيە و مندالەكانىشى نەماون.. بەلام ئەو لە خۇزگەى دواھەمىنىدا وىستى و ھەزى كرد بىت بە ماسىيەكى زىرنى وردىلە لە ھەوزى مالى ھەزرتى نوحدا..

بەلئ ئەو ماسىيەكە لە مالەكەى مندا.. لەسەر سىك مەلە دەكات و ھەمىشە عىبادەت دەكات.. گەرچى تەنھا نىيە، بەلام زوو زوو خۇي لە ھاورپىكەى دەزىتەو ھەك ماسىيەكى مردو خۇي دەخاتە سەر پوى ئاۋو خەرىكى نوئە پوو لە خوا.. بەبى دەنگى نوئە بۇ خۋاى خۇي دەكات.

لە يەككىك لە شەۋە تەنھاكانمدا.. كاتىك كە يادى دورە ۋلاتى تەنگەتاۋى دەكردم و دوچارى مت بوون و چەقن دەبووم لە ھەسكردن بە تەنھايىدا.. تەماشاي ماسىيە زىرنەكانم دەكرد لە ھەوزە شوشەبىيەكەدا.. شەۋىكىان ھىندە ماندوو بووم خۇم بە پىۋە بۇ پاكىر نەدەكرا.. ناچارانە و ماندوو لەسەر زەۋىيە سفتەكە پاكشام.. ھىشتا تەۋاۋ چاوم نەجوبوۋە خەو، بىنم ئەو ماسىيە زىرنە پەر تەنك و ناسكە لە ھەوزەكەۋە بازىدايە دەرەۋە و بەدەم كەوتنەخوارەۋەدا سىحر ئاسا شىك و جەۋھەرى گۇرا..

بوو به ئافره تىكى تەمەن شانزە سالى ناسك و پىست سىپى پرتەقالى و تا بللى جوان .. پاشان پەرى لەشى بوون بە سەرپۇشكى ناسكى پرتەقالى و لەسەر نوكى پىي بە سەمايەكى زۆر بەسۆز و هەستىار و بى بەرى لە هەستى گوناح و كەمىك شەرمەن.. بەرەو لای لاشەى من هات، تا نەبزم بگرىت، تا دلنيا بىت لەوەى ماوم و نەمردووم.. بە ئەسپايى هەردولتوى لە لىوہ كانم نزيك كردهوہ و هەناسەى گەرمى هەستى بزواندم.. هيندە توانا و برستى ئەوہم هەبوو كە لىوہم ببزوينم.. كاتىك كە بۆنى هەناسەى ئەو بەر هەستى بۆنكرندم كەوت.. توانيم هەردوو چاويشم بكەمەوہ.. ئىجا كە لەمسى كردم.. ژيان بە دەمارەكان و هەموو هەست و هۆشما هروژمى كرىو لە مردن پزگارم بوو.. كاتىك كە توانيم هەستم و لە ناو گۆرەپانى زىندانەكەمدا دانيشم.. لە خۆشيدا كەوتە سەما كيژۆلەكە.. چاوم بە جوانى ئەو كەوت، نەك بە خەو، بەلكو لە راستيدا. پرچى سور بوو، تىكەل بە پرتەقالى.. وەك ئەوەى لەگەل زەردى ئالتونى و سپيدا ماش و برنجى بىت.. پىستى لەشى لە پەرى گۆل دەچوو.. دەتوت خواوەندى جوانى ئەوى دروست كردهوہ.

گويم لى بوو، دەمىنى مېرولەكان گشتيان، مېرولە سىپىهەكان كە گيانى هەموو مەسىحەكان و ماريەكان و مندالانى جىهانە لەمندا تەماشايان دەكرد.. تەماشاي ئەو مروڤە، ئەو فرىشتەيه ئەو سىحرە! يا ئەو خۆرى دەريايەى كە كلكى نەبوو.. بەلام دوو بالى نازكى وەك بالى پەيوولەيهكى پرتەقالى هەبوو.. سەماى دەكردو مېرولەكانىش بە كۆرال سالمايان دەخويند.. سا.. لووم... سا، تا سا يا.. هوڤ.. لا.. دا.. ساآ.. ماآ.. ن.. ئا..

لەژىر ئەم ژى قولانەى دەنگى كۆرالەكەدا.. گويم لە دەنگى ئافره تانى لاو بوو.. بە تۆنىكى ناسك دەيانخويند - واتە تىكەل بە دەنگى كۆرالەكە و دەيانفەرموو: ئامىن.. ئامىن.. ئامىن. ئەويش سەماى دەكرد و لە دەورى من دەسورا.. منىش تەماشاء.. تا ئەو كاتەى كە تىشكى پرتەقالى سەرى لەكەلى شارۆچكەى ئۆسگۆرد دەرھىنا. ئىتر ئەو گەرايەوہ ناو حەوزەكە و منىش بە ديار تەماشاي نويزەكانى ماسىيەكەوہ وەنەوزم دەدا.. چونكە بە تەماشاي ئەوان شادومان دەبووم. گيانم گۆش دەبوو، هەستم دەبزوا. مېرولەكانىش دەنوستن و هەندىكيان باويشكيان دەدا.. ئەو بەيانىيە بولبولىك شىت و ھار بوو، دەبويست بىتە ژورەوہ و تەماشاي ماسىيەكانمان بكات. لە پەنجەرەكەوہ تەماشايەكى كرد و بە بى چىە و بە ئىحا لەمنى پرسى: دەتوانم بىمە ژورەوہ؟ بە ئىحا فەرمووم: ھەر كاتىك بىنيت دەرگا و پەنجەرەى مالى من كراوہىە، بەخىر ھاتىت.. من دەرگام بۆ بەرپزتان كراوہىە. بەر لەوەى دەمەو بەيان راكشىم؛ ماسىيەكە فەرمووى: لە ئەوەى بەرپزتان كەشتىيەك دروست دەبىت.. لە مەملەكەتى كوردستانى مەزن.. لەسەر لوتكەى زاگرۆس كەشتىيى نوح دروست دەكرىت. لەسەر ھەرمىكى شووشەيى مەزن - كەشتىيەكى مەزن دەبىنم. كە لەسەر زەمىنەى قوتبى ھەرم؛ يەك ئەستىرەى داوود بە مەزنى دەدرەوشىتەوہ - كەشتىيەكەى من لەسەر ئەو ئەستىرەيه لەنگەرى گرتووه. ئەوسا كاتىك كە لافاوەكان ھەل دەستن.. كەشتىيەكە سەر ئاو دەكەوئ و ئەستىرەكەش بە دەم ئاوەوہ بە دواى كەشتىيەكەدا دەپوات.. يا لەناو باران و ھەلمەتى زەريا تىكەلەكاندا سەما دەكات.. وە فرىشتەيهكى پىرۆزى و شووشەيى مەتىن.. وەك ئەو كۆشكەى كە حەزەرەتى سلېيمان دروستى كرد و نىشانى شاژنى سەبەئى دا! ئەوسا ئەوەى لە كەشتىيەكەدا بىرى خىزان و مندالەكانى بكات، كە لەناو ئەو ئەستىرەيهدان، ، مافى پزگار

بوونيان دهریت. جا ئەم ووتانه به چاوی گالته سەیر مەكەن - چونكە هونەری ئاركیتیکت ناتوانیت هەندەسەى هەستی من به ماده دابەینیت و زانست زۆری ماوه. جا من شانازی به هونەری ئاركیتیکتەوه ناکەم. چونكە هیشتا نەیانئوانییوه كۆشكە ئەستیره شیوهكەى داڤید دروست بکەن - هیشتا لەم ووشانە ناگەن. چونكە زانست هەمیشە بەرەو دواوه گەراوتەوه بۆ تەكان دان به زانستیکى نۆی. من دەتوانم نەخشەى ئەو بینا شووشەییەتان نیشان بەدەم. بەلام گەرنیتیم نییه كە گیانی گەلە كۆى ئیوه (الاشعور الجمعی) توانای راگرنتی ئەو بینایە، یان ئەستیرەى داوودى هەبیت! كە لە خەيالى مندا لەسەر سنگى دەریاکان سەما دەكات. بۆیه سەما هونەریكى پیرۆزه گەر هەست بە جوانی سەما بکەیت. سەما بوونەوهر بەرپۆه دەبات. چونكە بوونەوهرەكان گشتیان لە ئاسماندا سەما دەكەن - پێشتر ئەمەتان پێ فرمایشت كراوه.

شەویك لە شەوان تاك و تەنها لە گۆشەییەكى بەر پەنجەرەى زیندانەكەمدا دانیشتبووم و جگەرەم بە با ئەدا. شەویكى تاریك بوو، مانگیش گیرابوو. ئەو شەوه گۆیم لە نووزە نووزى دوو پشیلە بوو. كە بە مەبەستى شكارى یەكترى گفتووگۆیەكى مەزنیان بوو. ئیوه هیشتا لە قاوه و میاو و مۆزە و نووزە و مپره و ماخەى پشیلەكان تێنەگەیشتون. بۆیه منیش كەمتر باسى پشیلەتان بۆ دەكەم. بەلام بیرم چوو سەر یادی سۆرانى برام. چونكە من چەند برایهكم هەنە. ئەوان نوورى دڵمن. دوانیان بێ وهفا و سپلە. دوانیان پیرۆزو به رحەم.

جاریکیان. لەو كاتاندا كە من به خەو سەفەرم دەكردهوه بۆ كوردوستان. سۆرانى برام شەویکیان باسى پشیلەییەكى بۆ كردم كە بوبوو به دیو. فەرمووی: "جیهانى غەیب زۆر قوولە برام، نەكەى بجیتە ناوى و خۆت لە قەرەى دیوكان بەیت!.. ئەوان زۆرن و دەتوانن داگیرمان بکەن. ئەوان سەر به جیهانى تاریکیان و كە دین دەستت لى دەووشینن و شیتت دەكەن. شیتتیی بە ئاگایی!.. ئەوسا دین و وهك پشیکینى رەشى مەزن و ترسناك و سەیر. خۆیت لى گیف دەكاتەوهو چرئووك و كەلبە تیزهكانیت نیشان دەدات. ئەگەر بیت و بختوات، ئەوا نەجات دەبیت و دەمریت. بەلام ئەو شیت گیرانەو زۆر سەیر گازی تیز تیزت لى دەگریت."

كانتیک كە تەماشای سۆرانى برامم كرد؛ چۆن برسكى لەبەر دەپراو به ترسەوه ئەملاو لای خۆى تەماشای دەكرد - زۆر سەیر!.. من بەزەیم بەودا دەهاتەوه. زوو زووش به منى دەفەرموووه؛ نەكەى بیر لە غەیب بکەیتەوه! چونكە شەیتانەكان و دیوكان بەهیزن. منیش لەو كاتەدا كە سۆران واتاكانى بۆ من باس دەكرد. پشیلە دیوكم بینى هەتە پێش چاوم. بەوم راپەرموو: خت .

پشیلەكەم ترساند و بوارم لە سۆرانى برام وەرگرت تا باسى دیوكانى بۆ بکەم. دیوكانى غەیب. فەرمووم: دەزانم، ئەو باسانەى تۆ راستن. بەلام غەیب دیوى تیادا نییه. چونكە غەیب گیانى رووناکییه. بەلام ئەوهى تۆ باسى لیوه دەكەیت، ئەوه غەیبى جەهەننەمە. راستت فەرموو. بەلام به هەلەدا چوویت. ترساویت. چونكە ئەگەر ختە و كشت - لە دیوكان بكرایه، ئەوا ئەوان لە پێش چاوت وون دەبوون. ئەوسا دەتوانى لە پردهكە بپەڕیتەوه. ئەو پردهى كە زەردەشت ناوى لێنا: پردى سیرات. چونكە ئەم پرده دەتبات بەرەو قوتبىكى تر. كە قوتبى رووناھییه. ئەوسا لە غەیبدا ئاویته دەبى و هەست بە شادومانى و

پاکی و جوانی دہکەیت. ھەست بە خۆت، بە گیانت، بە لەشت دہکەیت. ئیتر ھەست بە ژیان دہکەیت لە خوشخوانییدا.

لەو خەیاڵانەدا بووم، زرم.. شتیکی کەوت و لەودیوی پەنجەرەکەمدا شتیکی زرمەمی ھات.. بە دوایدا گویم لە نرکەو نالەمی ئافرەتیکی بوو.. پاشان گویم لە ھەناسەمی تەنگی بوو.. کاتیکی کە بە کەمیک دوو دلپێھەو سەرم کیش کردە دەرەووی زیندانەکە؛ بینیم ئافرەتیکی دراوسێمانە کەوتۆتە خوارەو.. لەو کۆشکەمی ئۆبەری زیندانەکەمەو - نا.. ببوورن - لە پەنجەرەمی نھۆمی دووھمی ھۆتیلی زیندانەکەو.. کە دہکەویتی پۆژھەلاتی دەرگای زیندانەکەم کە ژمارە سیانزەھە.. بینیم ھەناسەمی تەنگ بوو و ھەردوو بالەکانیشی وەریبوون! یا شکابوون! نازانم؛ بەلام ئەو فریشتەکی گەلیک پەشوکاوو حۆل و گیل بوو.. وەر بوو بوو لە بەربوونەویدا.. چونکە چووبو بە میوانی خواکان ئەو شەو! پرسی بە من کردبوو پیتشت.. بەلام بە قسەمی منی نەدەکرد، چونکە حەزی لە دیوپەرستی بوو.. منیش سلۆم لێی کردو؛ ویستم لە پەنجەرەکەو بەز ھەلەمە دەری و دەستیکی بنیمە ژیر بالی و راستی بکەمەو.. بەلام ووتی: پیویست ناکات، چونکە من دەتوانم ھەلبستمەو. منیش ھەوال پرسیم لەو کرد.. پاشان گویم بۆی شلکرد.. ووتی: خواکان زۆر توند گیرن، ئەوان پینگە نادەن مرۆف لییان نزیک بیتەو.. بە لەقە لەو ئاسمانەو بە پێرحمانە ھەلمان دەدەنە خوارەو.

پاشان تەماشایەکی دووولی کردم و ووتی: دیوھکان خۆیان بە خوا دەزانن.. نایەلن مرۆف لەوان نزیک ببنەو. فەرمووم: تۆ خواوھند و خواکان و دیوھکانت لێ تیکەل بوو.. ووتی ئاخر - پاولۆ کھۆلیۆ - دەلیت: ئیمە سەربازی پوناکیین. فەرمووم بۆ خۆی ووت.. ئەو بە ئاگا نییە لەوھی کە پووناکی سەربازخانە و زیندان و ئۆردوگای لێ نییە. ئەو ھیشتا نەگەیشتوو بە عیرفانی حەوتەھەم.. چونکە لە عیرفانی شەشەمدا دەرئەچوو و خەلاتی خواکانی وەرنەگرتوو.. جا با من باسیکی جوانییت بۆ بکەم.. ووتی بەلێ. فەرمووم: مرۆف تەنھا بە ھەستی جوانی بە کەمال دەگات.

ئافرەتەکە کە زۆر حەزی دەکرد ببیت بە فریشتە؛ ووتی: نا.. ئیمە گشتمان سەربازەکانی پووناکیین.

بەدەم مۆرە و قاوھی پشیلەکەو، لە خەونی سییەم راچەنیم.. زۆری نەبرد پڕشنگی پووناکی بە پەنگی ئەرخەوانی و بەرەو پرتەقالی چوون - ھەلھات و تا چاوم بە بالای پۆژ نەکەوی، خەوم لێ نەکەوت.. پشیلەکانیش نووستبوون، تیر بووون لە ھەوەسبازی و گەمەمی لێپەرینی ئەو شەوھیان. تەنھا من بیدار بووم و ھیشتا خەریکی نوێژ بووم.. بە دیار ئەم ووشانەو.. ئەم فەرموودانەو لە پەنای پەنجەرە شەختەییەکانەو ھەلکورمابووم و ھەستم بە سەرما دەکرد.. دیوھکان بووقیان لێ دەدا و ھەوالەکان بۆنی شەپو باسی شەریان بلاو دەکردەو.. ھیچ یەکیک لە بازارەکان فەرموودەکانی منیان پەخش نەکردو ھیشتا چاوەرپیم.. سەرمامە و شەکەت و ماندووم. چونکە نیازی گەرانەووم تا دیت زیاتر گۆش و گەورە و مەزن دەبیت..

ئىوارى ھەمان رۆژىش ئەو ئافرىتە ھاتەو بۇ سەردانم؛ واتە ھەمان ئافرىتى دىو پەرىست كە خوازىارە بىتت بە فرىشتە و ئەو شەو بە بالىكاوى كەوتە خوارەو لە ئاسمانى يەكەمەو.. چونكە نىازمەند بوو بەو شىوئە بىتتە حزورى خواكان!

ھات و ووتى: دەمەوئىت تابلۇئەكت لى بىرېم.. ھەلبەتە باوكم پەيمانى پى داوم كە پارەى ئەو تابلۇئەت پى بدات كە من ھەلى دەبۆئىم بە نىازى كرېن. فەرمووم: فەرموون.. ئەمە ھەندىك لە تابلۇكانم. ئەوئىش چاوى بە تابلۇكاندا گىراو ھىچى پەسەند نەكرد. نە تابلۇكانى ئادەم و ھەوا - نە تابلۇ پىغەمبەر و ھەزرىتى نوح و - نە تابلۇ سروسىت و ئەبىستراكت و تەعبىرى.. ھىچى بەگەن نەكرد. ئەنجام تەماشاكانى خستە سەر تابلۇ چەمانەوئى خاوەند بۇ گولەكان. منىش بە ھىمنى باسى داستانى بەسەرھاتى ئەو درەختەم بۆى كرد كە بەدەستى يەكىك لە گاردەكانى زىندان ھەلكەنرا و منىش پۆرتىتېكم بۆى كىشا.. فەرمووم ئەم درەختە دەشتىت نمايندەى خودى خاوەند بىتت.. بەلام بەدەستى ئافرىتەتىك شىكىنراو نىوہ ناچل ئەم دەستەى ئەو درەختەى برىيەوہ كە لەبەر دەمى دەرگای زىندانەكەمدا نىشترابوو.. بۆيە من تابلۇكەم ناو لىنا چەمانەوئى خاوەند بۇ گولەكان. پاشان پىشتى كردە ئەو تابلۇئەش.. ئىتر ھىچى نەگوت. با؛ ببورن، ووتى: سبەى باوكم دەھىتم بۇ تەماشاكردن و ھەلسەنگاندن. بەلام ئەو ھىندە ماندوو بوو كە ئەو قسانەى بەدەم خەوہو پى ووتم. چونكە سبەئىش و دووسبەئىشى بەسەردا تىپەرى و ھىچيان نەھاتن بە ميوانى، تا تابلۇكە بىرېن. منىش برىارم دا نرخی تابلۇكە زىاد بىكەم. كە نرخی تابلۇكەم بۇ ئەو دابەزاندى بۇ سى ھەزار كرۆن. برىارم دا لە دواى پۆزى سىئەمەوہ بىكەم بە سى سەد ھەزار كرۆن.

ھەر ئەو پۆزە لە باسى تابلۇكانمدا بۇ ئەو، شەوہكەى فرىشتەئەك ھات بە ميوانىم.. ھەمان فرىشتەى دراوسىم كە لەتابلۇ فرىشتەدا باسى دەكەم.. تابلۇئەكى نىشان دام.. تابلۇ كورسى.. پاشان بە سروس پى فەرمووم: كەشتىيەكەى نوح - لە قورئاندا بە ھىماى كورسى ھاتوہ. جا تابلۇ كورسى بە سروس بە ھەزرىتى نوح دەگات و دىارىيەكە بۇ ئىوہش. ئەو شەوہ لەخەوما تا دەمەو بەيان سەمام كرد لەگەل گيانى فرىشتەكەدا.. كە سروسى بۇ ھىنام.. ئەو شەوہ ھىندە رووناك بوو نەبىتەوہ.

تابلۇ ھەزرىتى جەزا

وہكوو فەرمووم؛ لە دواھەمىن سال و مانگ و پۆزەكانى ژيانى پەنابەرىما لە زىنداندا، زۆر روداوى سەير رووى دەدا.. يەك لەوانە مردنى كتوپرى كورپىكى خالم بوو كە لە ھۆلەندە دەژيا.. ناوى جەزا بوو خوا لىي خوئ بىتت.. ئەم ھەوالەم لە داراى برامەوہ پى گەيى كە ئەوئىش بە وىستى خوئ لە ولاتى بەفر زىندانە.. تەلەفونىكى بۇ كرىم و ووتى: ئايا دەزانى كە جەزاي كورى خالە ئەحمەد-مان كوچى كرىوہ؟ فەرمووم بۇ كوئ؟ ئايا گەراوہتەوہ؟ ووتى نەخىر بە داخوہ مردوہ و پىرىكە لەناو كەفاوى فىلئىھاتندا خنكاوہ و كەسىشى لەلا نەبووہ تا يارىدەى بدا و پزگارى بكات.. بۆيە گيانى لە دەست داوہ.

منیش که میک پامام.. هەر لهو ساته دا خورپه بهر دلم کهوت و پاچه نيم.. هينده فريا که وتم بفرمووم: به داخه وه، من باومرپم به شتی وا نيبه.. چونکه جهزا نامریت. چونکه که دلم ختوره ی کرد، بهر له وه ی بره وه به واتاکانم بدهم له ته له فؤنه که دا.. گیانی جهزا-ی خالۆزام بینی هه له داوان خۆی وه کو هه لمیکی ناسک؛ وهک وه لیبه ک نیشان دام.. فهرمووی باوه ر نه که هیت، ئازاری دلی خۆت نه ده هیت دارا درۆ ده کات. چونکه ئه وه باوه رپه ی به خوا نيبه. ئه وه کافره و ته نانه ت خواجه کی هينده ی زهر نه قووته ک بۆ خۆی دروست نه کردوه و هيچ شک نابات له باوه ر به رزی.

که ته له فؤنه که م داخست، گیانی جهزا سلاوی لی کردم و منیش له بهری هه ستام و پيشوازم لی کرد.. چونکه بهر له وه ی بمریت! وه سیتی بۆ من کردبوو که باسی داستانه کانی ژيانی تۆمار بکه م و گه واهی ئه وه غه دره بم که دهره ق به وه کراوه به مندالی و هه رزه کاری و به گه وره ییش. منیش ئیستا باسی ئه وتان بۆ ده که م.. چونکه ئه وه شه وه، ئه وه میوانی من بوو، تا درهنگانی مایه وه. دوا هه مین و ته شی له زمانی میرووله کانه وه به ئیوه ده گه یه نم!

کاتیک که به خیر هاتنم کرد، گیانی جهزا فهرمووی: "ئۆخه ییش، خۆ نه جاتم بوو له له شیکی قورس و ژيانیکی وه رز و پر له دهردی نوری و بیکه سی و یادی باوان.. به راستی ژيان زۆر جه ربه زه یه وه زه جری ناخۆش ده گه یه نیت به گیانی ئینسان، مرۆف ناتوانیت به وه هه موو ئازارانه وه بژی که دیوپه رسته کان دژی ئه نجامی ده دن.. نه جاتم بوو.. پیاو خوی نامینیت."

منیش به ده م ته ماشاوه، سهیری ئه وه فریشتانه م ده کرد که وه کو تیشکی سپی له ده وری سه ری ئه وه ده گه ران.. زۆری نه برد دایک و باوکی جهزا له به رگیکی پۆشته ی تا بللی پۆشن و نورانیدا هاتن بۆ لامان و له پشته وه ی سه ری ئه ودا راوه ستان. خاله ئه حمده- (باوکی جهزا) م به چاوه سه وزه پر له نووری ئاسمانه کانیه وه- که میک دهر به ست ته ماشای ده کردم و هیچی نه ده گووت.. خالۆژنیشم که ناوی هه زه رته ی ته نه که- بوو هه مان شیوه له خه نده یه کی به شکۆ و پیرۆزدا چاوی لی نه ده تروکاندین.. ده یویست باوه ش بکات به جهزادا.. چونکه زۆر بیری گیانی ئه وی ده کرد.. فرمیسکی پۆشن له چاوه کانی قه تیسما بوون، و بزانه م ئه وه منی نه ده بینی.. چونکه من هه ولّم ده دا به ته لیسم له خالۆژنمی بگه یه نم تا په له نه کات.. ریگم بدات له گه ل گیانی جهزادا که میک بدویم. به لّام ئه وه شه وه ئه وه خۆزگه یه م نه هاته دی.. چونکه شه وی سیه می کۆچی دوا یی جهزا بوو نه ک دووه م!.. که گیانی ده بوو بگه رپته وه بۆ هه میشه یی.. چونکه گیانی ئه وه گیانیکی مرۆقی به خشنده و پاک و دلپاک و پیرۆز بوو.. له وه په ری تۆله و رقیدا، له وه په ری خۆشه ویستیدا ده ژیا و تا له ژياندا بوو، نه یوانی رقی له هیچ بیته.. ئه وه شه وه خالۆژنم پيشوازیی له گیانی ئه وه کردو له گه ل ئه واندا له ئاوردانه وه دا له چاوانم وون بوون.

ماوه یه ک ئه وه شوینه واری نه ما و نه هاته خه ونم.. شه ویکیان هاته خه ونم و پیی فهرمووم: "کاکای به ریز له بیرت نه چیت، تۆ په یمانی ئه وه ت پی داوم تا چیرۆکی ژيانی من بنوسیته وه.. چونکه به راستی من داستانم. ئه زانی من چه ند ئه شکه نجه م دیوه؟! تکایه له بیرت نه چیت، به لّام ئیستا، هه ر ئیستا ده بیته له خه وه هه ستیت و ته له فؤنیک بۆ شاخه وانی برای گیانیم بکه یته.. تا تکای لی بکه یته که چاویکی له منداله کان بیته و رهمیش به خۆی بکات، تا وه کو منی به سه ر نه یه ت. به وه بلّی؛ ئازاری خۆت مه ده،

چونکه ژيان زور نازار دەر و سزابه خشه". منيش له خه وهستام و نهو چوونی ويست من وهامکرد. تهلهفونیکم بو شاخهوانی نازیز و لاوو ههست ناسک کرد. نهویش چاوهکانی پر بوبوون له فرمیستی جهزا.. زمانی شل بوو، سۆزهکانی برینیان گرتبوو.. لهسهه خواستی ههزهتی جهزا تکام لهو کرد که ئاگاداری خوئی بیت.

لهه شهوانهیی رابردودا، جاریکی تر جهزای کورپی خالم هاتهوه به میوانیم.. یهک تهشتی گهلیک مهزنی گهرهیی ئالتوونی لهسهه شان بوو.. هاته ناو مالهکهمهوه.. نهک به خه وه به لکو به چاوی ههست بینیم تهشته ئالتوونییهکهی داگرت و ههناسهیهکی هه لکیشا و بزهیهکی کامه رانی تی گرتم.. سلأوی کردو تهشتهکهی لهسهه شانی داگرت و فهرمووی: نهوه خهریکی چییت خوا نهناس، خو هیجت لهسهه نهووسیم!.. منیش لهبههیی ههستام و سلأوم سهندهوهو به ئیحا بهوم فهرموو: "دهبیته بمبوریت که هیشتا له زیندان نازاد نهبووم". فهرمووی: بوراویته.. به پیکه نیئیکی شهرمن و کهمیگ دودلهوه.. پاشان پهنجهی بو تهشته ئالتوونییهکه دریژ کرد و فهرمووی: "به خالیدی کورپی خالم بلئ - دهبیته له تهشتیکی ئالتوونی پر له ئاودا خوئی بسمیل بکات. چونکه من له گوناهاکانی خووش نهبووم.. چونکه داوای لیبورردنی لی نهکردم."

منیش فهرمووم: خو بهریژتان هه میسه لیبورردو بوون! یانی چی، تو نهه داوایه دهکهیت؟.. فهرمووی: نهوهی زور له کهسیکی تر بکات.. نهوهی زور له کهسیکی له خوئی مندالتر بکات.. دهبیته خوئی بسمیل بکات و پاشان داوای لی بوردن بکات و پاشان چاوهروانی سزا بیت.

فهرمووم سزای نهو و گوناحی نهو چییه؟ فهرمووی: نهگهر تاوانبار بیت، خوئی دهزانیت.. چونکه مروف نهگهر دان بهتاوانهکانیدا نهنیت، لیبورردنی دهست ناکهویت.. یان سزاکانی زورتر دهبیته گهر به درو بژی و به درو خوئی تفره بدات. فهرمووم؛ بهلام من توانای نهو کارهه نییه له راستیدا.. فهرموی؛ تو پهیمانته پیداویم تا لهگه لیدا بدویی. فهرمووم نههه راسته. فهرموی: تکای لی بکه تا له خوئی خووش بیت. چونکه دهبیته له تهشتیکی ئالتوونیدا خوئی بسمیل بکات.

بهه لهوهی پشت بکاته من و روبکاته ئاسمان.. به چیه بهوم فهرموو: جهزا گیان بهتهمای چییت؟ بو کوئی دهچیته؟ فهرموی؛ دلنیابه جاریکی تر ناگه پیمهوه ناو نهه ژیانه پر مهشهقهته.. بهسه، ئیتر جاریکی ناگه پیمهوه ناوتان.. چونکه بهراستی ژیان زور نازاری مروقی خیرمههه دههات.. باش بوو زوو نهجاتم بوو.. ئیتر ناگه پیمهوه و من گهیشتوم به قهناعهته. به نهجات.. من پرگاره بوو له دهستی بهلاکانی ژیان و پوژگار. بهلام سهه ریشکم، ههر کاتی نیاز له گیاندا بکهه به خوژگه.. راسته وخو وهک نور دههه بهوهی که دهههویت.. بهلام زوربهی کات چاوی گیانم لهسهه پشتی بالندهکان له ئاسماندا بالی دهههویت و تهماشای مندالهکانم دهکات.

فهرمووم: تو له یادی ئیمههه زیندویت. فهرمووی زیندو بن.. فهرمووم سلأوم بگهیهنه به گیانی پاکي دایک و باوکت.. فهرموی سلأوتان گهیشته.

كاتىك كە ئەم زىندەخەنەم بىنى.. راست بوومەو و موچرەكە بە لەش و ناخى گياندا تەوژمى دەكرد و ھەستەم بە نامادەيى گيانى ئەو دەكرد لە ھۆلى مائەكەمدا.. وئىنەكەشى ئەو شەو ھەبەرچاوم بوو كە لە ناو ئەلبوومەكەدا يەكەم وئىنە بوو و ديار بوو و دەمبىنى. ھەمان شەو نىو شەو بۆنىكى خۆش ھاتە بەر ھەستى شامەم.. ئەو كاتە من لە ژىر زەمىنى مائەكەمدا بووم بۆ داگىرساندەنەو ھى كارەباي بېراوا! چونكە نازانم بۆ كارەباي زىندانەكە، ھەلبەتە شوئىنگەى من كوژايەو و دەبوايە بچومايە لە ژىر زەمىنەكە سوچە سەرەككەيەكە پېكەمەو.. لەو تەھى من گواستوومەتەو ئەم زىندانە، ژىر زەمىنى زىندانەكەم ھەيشە بۆنى پىشاوى لى دىت.. ئەو شەو بە پىچەوانەو بۆنى عەتر و گولوو نىرگى لى دەھات و ھەستەم بە ميواندارىتى دەكرد.. زۆرى نەبىرد ھەيكەلى خەيالىي جەزاي كورى خالم بىنى.. بە بۆنىدا گومانم نەكرد.. ترسم رەوييەو.. پاشان بە دوامدا ھات تا ناو ھۆل و جىگەى دانىشتەم و ھەناسىيەكى قول و گەرمى ھەلگىشا! پاشان چاوە گەورە رۆشنەكانىم ھاتەو ياد.. كاتىك كە چوومە قولايى تەماشاكانيەو، بىنىم دايك و باوكى، واتە خال و خالۆژنم- لە ناو رۆشنايى گلىنەى چاويدا ئارام دانىشتوون و نوئىز دەكەن. بەچپە فەرمودەكانيان بەر ھەستى بىستەم دەكەوت، لە نوئىزەكانياندا دەيانفەرموو: خواي گەورە، بىكە بە رەحمەتى خۆت و بەزەبىت ببارىنە بەسەر مىلەتى كوردا.. دەست بگرە بە بالى منداڵەكانمانەو و لە نىشى دىوكان بىيانپارىزە .

جەزا ھەر وەكو ئەو كاتە چاوو دل رۆشن بوو كە پارسال ئەوم بە زىندوويى تيا بىنى.. ھەلبەتە ئەو كاتەى كە چووم بە ميوانىي بۆ ولاتى ھۆلەندە.. گيانى ئەو بە تەماشا و بە ئىحا بەمنى فەرموو: خوا ئەو نىيە كە ئىسلامىيەكان باسى لىو دەكەن و دەپپەرستەن.. خوا زۆر لە تەنھايى و بەخشندەيى ئەوان بەتواناترو مەتىنترە.. خواي ئەوان لە خودو لە كردەوكانى ئەوان دەچىت.. ئاسمانەكان چۆل نىن.. بەلكو تيايدا خىرى موتلق جوانيى موتلق لە بالاي يەزدان ھەمىشە بارتەقا دەبىت.. خوا دەتوانىت ھىندە مەزن و فراوان و زۆر بىت - نەبىتەو.. من خواوەندم دۆزىووتەو و لە رىگەكانى ئازادىدا بەھەشت ھەستى خوايە.. ھەمىشەيى مەملەكەتى خوايە و فرىشتەكان لە دلى مرؤقى خىرمەندو لە مشەى منداڵەكاندا دەنوون. خوا بارتەقايە.. لە جوانىدا، لە مەزنىدا، لە بى سنورى دەسەلاتى خىردا.. خوا ھەقى شەرەكانى نىو مرؤقايەتى و جىھانى نىيە.. چونكە خواوەند لە شەر نىيە و شەرى مرؤقايەتەش لە پىناوى خوادا نىيە.. جا با مرؤقەكان ئازاد و سەرپىشك بن لە پەرسەنى خواي خويان.. چونكە خواي ھەندىك لە مىللەتان مانگايە.. يان بەتە.. يان مانگ و ئەستىرەيە.. چونكە خوا ھەمەرەنگ و ھەمەچەشەن و ناكوئايى بە.

ئەو شەو ھەزەرتى جەزا يادى بەخىر زۆر مايەو.. پاش ئەو ھى كە وادەى لى وەرگرتەم كە چىرۆكى ژيانى دەكەم بە رۆمان.. بەجىي ھىشتەم.. منىش پەيمانم دووپات كردەو، بەوم فەرموو: ئەگەر لە زىندان ئازاد بووم و گەرامەو، پەيمان بىت رۆمانى جەزاو داستانى ژيانى بەونمەو.. تا ئابروپەك لە نىوان مىلەتى كوردا بژىنمەو.. كە لەباريان چووم.

لەو شەو ھەو گيانى جەزام ھەست پىنەكردووم.. بەلام جار ناچار بۆنىكى خۆشى نىرگى و رىحانە و مېخەك دەكەم.. تىكەل بە بۆنى گولوو.. ھەست بە بوونى بىگەردىي دەكەم. ھەست دەكەم ئازادە گيانى ئەو

له ههميشه ييدا.. يادى به خيىر.. ئو پارچە يەكە له دلم، له جگەرم، له گيانم.. چونكه كورپى خالمة. كورپى خالوژنم. چونكه خالوژنم به دوآكانى توانى سى سال زياتر تەمەنى جەزا دريژ بكات، ، چونكه جەزا كه يەكەم جار لەدايك بوو، وەفاتی كرد.. پاشان هاتەوہ ژيانەوہ، بەلام بە نەخوشىيەوہ.. بە نەخوشىيەكەوہ ژيا.. كه چارەى نەبوو.. چونكه دللى كون بوو.. خالوژنم توانى به نوێژەكانى دللى ئو چاك و تيمار بكاتەوہ.. بەلام ژيان دللى ئو هەلگۆلى و بە لاوى ئو دا بە زەويدا.. خۆى گۆتەنى ژيانى چى؟! توخوا ئەمە ژيانە مرؤف تيايدا دەژى؟! ترحيو.. دەبا چيمان بەسەر ديت بە خەندەوہ بەرگەى بگرين.. چونكه مرؤفى روو بە خەندە نامریت. ژيانيش هيندە ناهيئت تا جيگەى رق له دلماندا بکەينهوہ.. چونكه رق شتىكى ناشرينە و له سەروەفەصالى ئينسان ناوہشيتەوہ.

منيش هەرچەند بۆنى هاتنى جەزا دەكەم.. بە خەيال ئەستىرەيەك دەبينم و له يادما تەماشای دەكەم.. چونكه له ئايىنى كورددا هەر مرؤفىكى بى گەردو دل پرووناك و پەسەن و خيىرمەند خاوەنى ئەستىرەيەكە تايبەت.. كه بە ئاسماندا گەشت دەكات و له خۆزگەكانيدا رۆشنايى دەپروينت.

يادى به خيىر جەزای خۆشەويست، خوا تەمەنى دريژ بدات بە خوشك و برا جوانەكانى.. ئو مرؤفانەى كه له هەندەران وون بوون و كەس جوانىيەكانيان نابيئت.. چونكه ئەوان لەو تەمەنى كوردوستانيان چى هيشتووہ، خوا غەزەبى لەو ميلەتە گرتووہ.. چونكه ئەوان هيندە جوان نەبوون نەبيتەوہ.. بگرە ئەوان گيانى تەبيعەتى پاكى كوردوستان بوون.. لەو تەمەنى ئەوان ولاتيان چى هيشتووہ، كوردوستان بيريان دەكات.. بە هەمان ئەندازەش ئەوان بيري كوردوستان دەكەن.. بەلام ئيمە گشتمان له زبندانى ولاتانى ئەوروپادا، لەناو دەمى پاپادا- له ژيىر دانى بەزەبى ئەواندا دەلەرزىن و فيرى نەخوشىيى بى هەستى دەبين.. چونكه مرؤف نابيئت نيشتيمانى خۆى بەجى بهيئت. جەزا- واتە گيانى ئو لەمندا دەفەرمويئت: براى چيروكخوان، مرؤف كه له جيگەى خۆى هەلكەنرا، بوچارى نەخوشىيى ئينكاركردن دەبيئت له موقەددەسات و باوهر و وەفاو هەستەكانى خۆى، مرؤف هەر لەخۆيەوہ ئەدەب سز دەبيئت، وەك ئەوانەى يەكسەر كەلتور و زمان و باوهرى باوانيان دەگۆرپ و قن دەكەنە رابردوى خويان.. جا ئەوانە گانيان بديا بە باشتر بوو.. چونكه ئەوانن كه ژيان توشى سەرەتان دەكەن و منيش له داخى ئەوان پيم نا بە جەرگى خۇما و ئينكاريم له پيروژترين عيشقى هەندەران كرد.. چونكه هەندەران بە سودى مرؤف نيبە و مرؤف ئەگەر دەست له كەرامەتى ميللى خۆى بەر بدات، بيس و بى هەست و خوێرى دەبيئت. جا خەلكينە بۆ وا له ميلەتى كورد دەكەن؟

راستى دەفەرموو جەزا.. گەرچى ووشەى پەقىشى بەكار برد، بەلام راستى دەكرد.. چونكه هەندىك هەن دەتوانن له تورەييدا راستگوياىنە بدوين.

ئو كاتەى كه جەزا-م بينى.. واتە بەر له خوالخوشبوونى؛ من بيست سال بوو نەمبينيوو، كەچى هەر وەكو خۆى وا بوو.. دەتگوت هەمان مرؤفە كەمن بەر له بيست سال جيم هيشتتوووا! بە دەم پيەكە نينى شيرينەوہ فەرموى: وەلاهى درؤ ناكەم، دەتوانم هەزار سالى تريح بژيم.. راستى كرد.. چونكه ژيان هيندە ئو زەجر دەكرد له هەندەران كه هەر رۆژيى تەمەنى سالىكى پەبەق بوو - له بودلى و نەخوشى و مەراقدا.. چونكه خۆى گۆتەنى؛ ژيان مرؤف دادەتەپيئت.. مرؤف دەكات بە مەيمون و سەگسار و بە

دېو.چونکه جەزا ھېشتا ئەو نەخۆشییەى ھەبوو کە بە مندالی دەیانگوت چاری نییە.. کە ئەوم بینی.. تەنھا چاوەکانی کە پڕ بوون لە غەمۆکی، نیشانی دام کە بەم زووانە سەفەر دەکات.. دەگەریتەووە بۆ ھەمیشەیی.. منیش باسی ئەو خەوانەم بۆ کرد کە بە دایک و باوکی ئەووە بینیبوووم.. کە خالۆژن و خالی منن.. جەزا زۆری پێ خۆش بوو کە من باوانی ئەوانم لەلا پیرۆز بوو. بەلێ، چونکە ئەوان ھیندە جوان و پاک بوون، نەبیتەووە.

بۆیە جەزا زۆر تامەزۆی چیرۆکەکانی من بوو.. بەلام نەیدەتوانی ھەستیاریی لەسە نوکتەییەک چەق پێ بەسیتت.. ھیندە ماندوو بوو- خوا خۆی بوو پۆژیک زووتر بمریت.. بەلام ئەگەر ئەو بیویستایە.. سێ سەد سال دەژیا. چونکە من ئەوم وەھا دەناسی لە پاکى و جوانى و بیگەردى و پوناكى و لە ھەستی خوشک و براکانیدا. یادى بەخیر جەزای پیرۆز. بەر لەوہى بگەریمەووە لە میوانى ئەو، کۆمەلیک وانەى پەيوەندى ژيانى خیزانى- فیرە من کرد.. باسى فەلسەفەى نامووس.. ناموسى ژن و پیاو و خیزان و میللەت. ئەوەتان لە رۆمانەکەیدا بۆ دەگێرمەووە.. چونکە لیرەدا جیگەى نابیتەووە. بمبوورن. بەلام تا ئەو کاتەى دەپەرژیم باسى ئەوتان بۆ بکەم، ئیوہش یادى بکەنەووە و ئەگەر خزم و ھاوڕێ و خوشک و برای ئەون؛ گیانى ئەو تکانان لى دەکات تا بە خۆشییەووە یادى بکەنەووە، نەک بە غەمەووە.

کاتیک کە تەعزییەک لە خەلوہتا بۆ جەزا-ى خوالیخۆشبوو دەگرم، میرو لە سپییەکانى ناو شارەمیرو لەى گیانم دین بۆ سەرخۆشى لیکرنم و دەفەرموون: خوا جەزاتان بداتەووە.. خۆتان خۆش.. ئەو لە بەرگە گرەکان بوو. لەشەرى دێوہکاندا گیانى سپارد، بەر لەوہى چاو بە خاک و گەل و ھۆزدا ھەلبینیتەووە.. بەر لەوہى بگەریتەووە.

بەلام کاتیک کە تاک و تەنھا لە مەیداندا بەجیھێنرابوو؛ گیانى ئەو لە خەونى مندا میوانى گیانم بوو. جالجالۆکەى پیرۆز تەونى دەکرد و لەقلەق بە دەنووکى پیرۆزى خۆى گیانى ئەوى ھینا بۆ لای گیانى سۆما و تور و لینا و دۆعا و ماریاکانى دەروونم.

میروولەییەکی بچکۆلەى کچ فەرمووی: حەزەرتى جەزا دەفەرموویت: ئاسمانەکان، ئەستێرەکان و ھەسارەکان گشتیان خەونى خواوہندى مەزنن.

تابلۆى سکالۆ

شەویکی تر لە شەوان، یەکیک لەو پاسەوانانەى کە پاسى دەکردم و پیتشتر باسیم ھینایە سەر زمان، ھات بۆ لام و لە خەو راپیەراندم و ووتى: من تیناگەم تۆ بۆچى خۆت بە مەغدور و زیندانى دەزانیت لە

ناومانداو ھەمىشە گلەيى خۇشيت! شەرم ناكەيت؟ تۆزىك بە ئەمەك بە؛ چونكە تۆ نانى ولاتى ئىمە دەخۆيت و لەسەرزەمىنى ئىمە ميوانيت.

منيش بە تەماشايەكى كەمىك تىكەل بە ھەستى تورەيى ولەم دايەو و فەرمووم: دەتوانى گويم بۇ رادىریت و لە كاتى ئاخاوتندا نەمچىرېنيت؟ ووتى: بەلى.

منيش فەرمووم: من نانى ولاتى ئىو ھاخۆم، بەلكو ئىو ھاخۆم و خويىنى مندا لانى جىھانى دووم و سىيەم دەرخواردى من دەدەن. چونكە ئىو چەك زۆر دەكەن و بە دىكاتۆرەكانى دەرۆشن و باوانى خۇتان و پىغەمبەرەكانتانى پى لەناو دەبەن. چونكە ئىو پىشتان كرەوتە راستى و خىر و شەرەتان تىكەل بە يەكترى كرەو و وا دەزانن مرؤف تا لە ژياندا ماو دەبىت ملەچى شەر بىت. بۆيە من لىتان تورەم؛ چونكە ئىو ھاخۆم گەلانى جىھانى يەكەم پىشتان كرەوتە باوهرى باوانى خۇتان و دوچارى شەرېكى ناھەموار بوون. ئىو غەدر لە خۇتان و لە وەچەكانى داھاتوونان دەكەن. چونكە مرؤقتان كرەو بە كۆيلەي سەگ و ئافرەتەكانتەن لە ترسى رقى پىاوەكانتەن فىرى عىبادەتى سەگ و پشيلە و بەراز بوون. ئەگەر ھىندەي كات بە كۆرەو و پاك كرەنەو پاشەرېوى سەگەكانەو بەكاردەبەن، خەرىكى تەقوا بونايە؛ يان خەرىكى ھاوړىيەتى و يەكترى لاواندەو بوونايە، ئەوا جىھان پاكژ دەبوو و لە پىس بوون و ژىنگەكان بەرەو بىگەردى دەچوون. بەلام ئىو نازانن چى دەكەن، چونكە خەندەي مرؤفايەتى شىواو و دىن و داواي گەشېينى لەمن دەكەن!

ئەي نابىنن رۆژانە چەند كەس لە جىھاندا سەرقرت دەرې و چەند ئافرەت لە وەچەي نوح گرى تى بەر دەدرىت و دەخىنرىت و چەند ھەزار ئافرەت رۆژانە تاوانيان بەرامبەر دەرېت!؟ دەتەنەويت منيش وەك نەخۆشە بى ھەستەكانى سەر شاشەي تەلەفىزۆن و كەنالەكان، حەبى بەختەوهرى بخۆم و بە ھەموو شتىك پىكەنم؟ دەتەنەويت منيش وەكو ئىو بىم؟.. نا جەنابى پاسەوان، نا.. من ھەرگىز خۇش گلەيى نىم لىتان، چونكە كەس پاداشتى چاكە و خراپەي ئەوى تر ناداتەو. درۆكان ھەمىشەيىن و لەناوانچن. دەنگەكان تا نەگەن بە ھەمىشەيى و لە قلتەرى باوهرى پىرۆزدا پالاوتە نەبن. ناسپردىنەو. كەس ناتوانى شەر بكات بە پەيامى بوونەو. چونكە خىر زالە بەسەر وىستى مرؤفايەتيدا. كەچى دەتانىنم خۇتان لە خىر دور دەخەنەو. دەتانىنم چەپلە بۇ درۆكانتەن لى دەدەن و نانى فەقىر و ھەزارەكانى جىھانى دووم و سىيەم دەدەن و دەخۆن. دەتانىنم بە ناھەق بازارەكان دەبەن بەرېو و لەبرى خۇراك زەقنەبووت دەرخواردى مندا لەكانتەن دەدەن. دەتانىنم چەكى قورس دەرۆشن بە ئەفرىقا و ئەمەرىكا و عىراق و توركىا! جا ھەرچىيەك بەمن بەدەن، وەك ئەو وايە زەقنەبووتم دەرخوارد بەدەن. ئىو بەبى ھۆ دژى مىللەتى من و دژى خۇتان شەر دەكەن و لە جەنگىكى قركەرەندان.

بۆيە من بە مافى خۆمى دەزانم درۆتان لەگەلدا نەكەم، چونكە من لە گوناحەكانى خۆم خۇش بووم. خۆم بە تاوانبار نازانم گەر بىت و ماف بەخۆم بەدەم لە شكۆى حەق و جوانى بدويم و باسى باوهرى باپىرانتان بەنمەو يادتان. چونكە ئىو بايى بوون بە دەسلەلتان. منيش لە بايى بوونى مرؤف دەرسم. چونكە بايى بوون دىوئىك لە دەرودا گۆش دەكات. دىوئىكى نەزۆك و تارىك و تورە. كە لە داھاتوودا ژيانتان كۆلەوار دەكات، چونكە بەرەو شەرېكى مەزنتان دەبات.

دەبىت بزانن كە بايى بوونتان بە پاددەيەك كوئىرى كردون كە جوانىيەكانتانی تىادا ديار نەماوہ.. ئىوہ مەحكومن بە نەژاد پەرسىتى و نەھى لە نەژادو رەسەنەيەتتى باوانى خۇتان دەكەن. ئىوہ پشتتان كرڈوتە خواكانى خۇتان و خواى تىرۇرئىست و عەرەب و تورك و فارس و خواى كالا دەپەرستن.. ئىوہ باوہرتان بە پىغەمبەرەكانتان سست و سز بووہ و دان بە شكۆ و كەرامەتى پىغەمبەرەكانتانا ناننن.. ئىوہ نازانن ئايىن و خواوہند و باوہر چىيە و وا دەزانن ھەموو باوہرەكان لەسەر پەنجەى ئالتونىى دارايى و مادىتان بەرپوہ دەچىت.. جا غرورتان بەرەو لەناوچون و ئازارتان دەبات، بە تايىبەتى كە نازانن كى دۇستە و كىن دوژمنەكانتان.

ئىوہ خواكانتان لە بىر چۆتەوہ و وا دەزانن زانستتان گەشەى كردوہ.. جا لە بىرتان نايەت كۆشكى سولەيمان و ھەستىارىى ئىبراھىم و دادپەرەيى موسى و عىساي مەزن.. ئىوہ ھىشتا تىجارەت بە ئافرەتەوہ دەكەن و شەقامەكانتان بۆگەنى كردوہ و بزەى ئافرەتانى جىھانى يەكەم لەسەر شەقامەكانتان خوارو خىچ و درۇزن و پقاوى و تۆلە دۇزن. كەس بە دەم بىگانەوہ پىناكەنىت و ھەر يەكەتان لە جىگەى خۆيەوہ خەرىكى ھەلكەندنى سەنگەرەو خۆى پچەك دەكا بە رق و كىنە بەرامبەر بە ئايىنىكى تر و باس لە نەزانى خۇتان دەكەن و وا دەزانن ھىز رابەرتانە و چەك رىزگارتان دەكات.

ئىوہ تووشى نەخۇشىيى خۆ لەناوبردن ھاتوون. ئىوہ بە ناھەق ئازارى خۇتان و ژيان و جىھانىش دەدەن. جا چاوەروانى چى سوپاسگوزارىيەك لەمن دەكەيت، كە من لەناو و رپنەى ترس و شەرى بەزۇر سەپاودا ناوئىم لە زىندانەكەم بىمە دەرى و دوو قسەى خۇش لەگەل مندالىكدا بەكەم و سەردانى ھاوړپىيەك بەكەم و نان لەگەل ئافرەتلىكدا بخۆم! لەگەل ھەر ئافرەتلىكدا دەوئىم، يان بۆ ھەر ئافرەتلىك خەندە دەپروئىم، رۆژى دوايى خۆيم نىشان دەدات و پچى خۆى لە بنەوہ ھەلدەكىشى و بە مۆرەى عەسكەر تەماشام دەكا و قىزم نىشان دەداو بوختانم بۆ ھەلدەبەستى و پىم دەلئىت سەر رەش! ئاخىر ئەمە ئاكار بەرزى و شكۆمەندى نىيە تا من رازى بىم لىتان.. چونكە خۇتان لە خواو خواكان باشتر دەزانن كە ناھەقى دەكەن بەرامبەر بە خۇتان، بەرامبەر بە جىھان.

جا ئەگەر راست دەكەن لە برى سەگ پەرسىتى خۇشەويستى بەكەن و يەكترىتان خۇش بوئىت و مىوانىي يەكترى بەكەن.. ئەگەر راست دەكەن بچن سەفەرىك بۆ زاگرۇس بەكەن تا قىبلەگاي خۇتان ياد بىتەوہ و ھەست بە كەرامەتى پىغەمبەرەن و خواوہندو خواكانى خۇتان بەكەن.. ئىوہ باش دەزانن و چەندجارىكىش بىستوانە كە من لە تەپلى سەرى حەزرتى نوح-وہ دەرپەرپوم و گىانم لە زاگرۇس گىرساوەتەوہ و ئەوچ بىشكە و ژىگە و مەئوا و نزرگەى منەو قىبلەى ئىوہ.. كەچى دەبىنم ئافرەتانم لى ھان دەدەن تا بىمكەن بە بنىشتە خۇشەى ژىر دانى خۇيان.. فىريان دەكەن گالتەم پى بەكەن.. جوانىي خۇيانم نىشان نەدەن و پريان دەكەن لە قىن و بوغز و بوختان.

بۆيە من شانازىتان پىوہ ناكەم.. دەرىەستىش نىم چىم بەسەر دىنن، چونكە من دەنگى خۆم يان پەيامەكانم بە ئىوہ گەياند.. دوبارەش پىتانی پادەگەيەنم، من تەنەكەم بۆ ناكرىت بە ئالتون و بەسەر دەرياو زەريادا ناتوانم برۆم و مردووەكان زىندو ناكەمەوہ.. بەلكو دلنىام لە نەمرىي حەق و جوانى و راستى و عىشق و نازادى.. جا تىناگەم بۆچى تىلام دەدەنە دەست كاتىك لىتان تۆرە دەبم! من دەزانم كە

به شهري ئيوه ناوريم و شهري ئيوهش مني پي له ناو نابرييت.. چونكه هر چاره نوسيكم پي رهوا ببينن، من دهر بهست نيم. ئيوه دهتوانن ههمان ئهو هه لانه بکه نه وه که باوانتان کردیان. ئه گهر هينده نازاو بههيزو به جهرگن، فهرموون، زمين ناله ناليتي له دهستان.. منيش تاک و تهنها لهم زيندانه خو کردهدا له تاو هه ره شهو گوره شهو جاسوسي و گومرايي و پيس بووني خهنده کانتان - سهرم ديشي. چاوم ديشي، ههست دهکهم، ههز دهکهم ههري ئيستاکه گيانم دهرچييت. چونكه ئهو روزه نزيک بوته وه که ريژهي نه خوشي و نازارو خواستي مهرگ زور هينده بارته قا دهبيت، که دکتوره کان پي راناکه ن ياريدهي که سيک و نه خوشه کانين بدن.. که مروف دوچاري مهيلي خو له ناوبردن دهبيت. جا له سهرتان پيوسته پرسج به پيغه مبه ره کانتان بکه ن. نويژ بو جواني، سهما بو خواکان بکه ن، به دم نه غمهي گورانييه وه نويژ بو خواکانتان بکه ن، و بوير بن خواکاني خوتان نيشاني يه کتري بدن.. نه خوشي خواکاني خوتان له سهر دهرگا و له سهر ناوي خوتان داتاشن.. تا بتوانن خواکاني يه کتري بناسن و به دلنبايه وه له دهرگاي مالي که سيک بدن که خاوه ني خواوه ندي جواني و هاوشيوه ي خواکاني تون. ئه وسا خواکان دينه زمان و يهک دهگرن.. ئه وسا مروف ههست به پيروزي و نه جات دهکات.. ئه وسا مروف دهتوانيت سهريشک بيت، به سهر ئاودا دهروات يان دهرپيت! يان له چاونوقانيدا له تهره ريکه وه، له دوخیکه وه بو دوخیکي تر خوي دهگوريت. چونکه مروف گهر بتوانيت هه موو خواکان بکات به هاوپي يه کتر، بيگومان دهتوانيت به زانستي ئه وان تيفکريت و بکاو بلت.. چونکه ئه وان چاوه روا ني چاک بووني کردوه کاني ئيمه ن. چونکه ئيمه به نه خوشي تواناي بينيني خواکان و فريشته و پيغه مبه ره کان له دهست دههين! کام مروفي کوير دهتوانيت من و تو به رهنگا بناسيته وه؟! به لام ههمان کوير به بون به بيستن به له مس و به نزيکبوونه وه دهتوانيت من و تو له يهک جيا بکاته وه!

جا جه نابي پاسه وان چيتان له دهست دي ته خسيري مه که ن.. چونکه به هه رچه کيکي نوي له سهري من بدن، هينده ئه وه نيشم پي ناگات که ئافره تیک ده بينم له داخي ته ماشاکاني من برجي خوي دهرپيت.. يان ده بينم به لامدا تيده په ريت و دل و گيان و بيري پره له ترس و کينه و گومان و بوختان - چونکه ژينگه ويران بووه به ته ماشاکانتان. خواکانيش دهر به ستي کرده وي شه ناين و به زه بيان به مروفي شه رير و شه رپروشا نايه ته وه.. چونکه خواوه ند ئه گهر تاک بيت يا جووت، بي به ريبه له داھيتاني شه ر و سه رتاپاي وجودي خوا يهک زه پره دزيويي تيا نيبه و جووت بو شه ري مروف و ديو ناکات.. جا نازانم بوچي ئيوه قينتان له خواوه ندو خواکان هه لگرتووه و دان به ماف و ياسا و جواني مو تله قدا نانين و خوتان نغروي شه ر کردوه!

به لي جه نابي دراوسي و ياساولي زيندان.. ئه ي هاوپي کانم.. دراوسي کانم.. من ده توانم ناکوتايي بدويم.. چونکه من چاله تاريکه کان و په له روشنه کانيش ده بينم. ده توانم په نجه بو هه ستي جوان، بيري جوان، په يامي جوان به رم.. ده توانم ههست به بووني خواکاني خوم بکه م و موميان بو داگير سينم. به لام من له و که سه خوش نابم که به چاوي که م ته ماشاي که لتور و زمان و باوه ر و عيشقي من دهکات.. چونکه من پيغه مبه ري جوانيم و ههست به جواني دهکهم.. ده زانم جواني هيشتا هه ناسه ده داو ته نگه نه فه سه و کوکه ي ديت و شه وانيش خه و به درنده وه ده بينيت.. ده زانم که شيفايه ک چنگ ده که وي ت بو هه ر گرفتیک که مروف دوچاري ده بيت. جا با سهرتان نه يه شينم به به سه رهاتي سکالا.. چونکه من دهنگي ويژدان يکي

نەببىستراو و نەببىنراوم. من لەناوتاندا بى ئالو بى نىشتىمان و بى ماف خۆم دەبىنم. نەك ھەر خۆم بەلكو مىلەتتىك دەبىنم لەناو چىنگى دىۋەكانى رۆژھەلات و رۆژئاۋادا گۆشت و خوينى ھەپرون بە ھەپرون دەبى و دلى خواكان بەو كىرەوانەتان دەپەنجىت. جا سكاللا شتىكە نامرىت. منىش گەر تواناي خۆ دەربازكردنم نەبىت لە زىندانەكانتان، ھەول دەدەم خواكانى خۆم لە زىدانى بەھەلەداچونتان دەرباز بكەم. چونكە من باوەرپم زۆر بە مرۆف مەتىنە. من خواكانى خۆم خۆش دەۋىت.

پاسەوانە تەنگەنەفەسەكە كە خۆى ناو نابوو ورچى سىپى. ھىچ تىنەگەيى، ووتى تۆ زمان نازانىت، تۆ ھىچ فىر نەبوىت، تۆ ھەلەيت لەناوماندا و لەسەر ئەم قسانەشت گەر بەردەوام بىت، ئەوا زىنانىكى بەزەبر سەربارى ژيانى خۆت دەكەيت و دەپۆرىت. فەرموم: مرۆقى دۆراو ناتوانت وىنەى ژيان بكىشىت. ئەۋەى لە جوانى تىدەگات، پالەوانە و لە ماناي دۆران ناگات. جا دەشىت ئەو لە برسە بمرىت. بەلام دۆران بە مرۆقى پالەوان ناۋىرىت.

مرۆف ھەرگىز گىيانى خىر نادۆرىت. من گەر ھىچ نەبەمەۋە. ھىچىش نادۆرىنم. چونكە من لە كەرامەتى خۆم پارىم. ھەر مرۆقىكىش كە ژيانى پى رەوا بىنرا، دەبىت بە بەشىك لە پەيامى بوونەۋەر. نامرىت و ئەم ژيانە بەجىناھىلىت تا پەيامەكانى خۆى نەگەيەت. جا ئىۋە ھەر نەنگىيەك بكەن، تەنھا خۆتان زىان دەكەن. چونكە ئىۋە خواۋەندتان دۆراندوۋە.

مىرۋەلەكان فەرمويان: ھەموو مرۆقىكى خىرمەند بە پالەوانى لەدايك دەبىت، جا ئەگەر لەناۋىشى بەرن، سەرى بېرن يان ھەر سزايەكى بەن، ئەو ھەر دىتەۋە ناومان و پەيامەكانى خۆى دەگەيەت. چونكە مرۆقى خىرمەند نامرىت.

تابلوۋى كەو

شەۋىك لە شەۋە دىژدەكان، كە بىرم لە دۆرانى ھەستى عىشقم دەكردەۋە. لە ناو جەرگەى زىندانەكەدا مۆمىك بۆ گىيانى ئەنفال و مەسىحەكان و ماريكان داگىرسان و بە خەيال دواى شەۋنخونى بە ديار ھەردوۋ خواكانمەۋە (كۆرەكانمەۋە) چومە ئىۋ نوپۆزەكانمەۋە. پاش نوپۆز بۆ تەماشاي ئەوان، خۆم پووت و قووت كىرەۋە و دام لەشەقەى بال. تا توانىم بەرەو بەرزەخ فرىم. پاشان زەۋى كىشى كىرەۋە ناو زىندانەكەم و لە يادى سالەكانى تەمەنى لاۋىم. تەمەنى مندالىم. تەمەنى گەرەيمىدا، جگەرەيەكم داگىرساندو لغاوم بۆ خەيال شلكرد. بەدەم نووسىنەۋەى ئەم وشەو فەرموۋدانەۋە وىنەيەكى جوانم كىشا. وىنەيەكى سەير و پر لە ھەستى بەزەيى. بەلى، جا با باسى جەۋھەرۋ شىكى تابلوۋكەمتان بۆ بكەم. كە خەيالم دروستى كرد. لەخەيالما كەۋىكى بارى ناو قەفەزم بىنى كە سەرى لە كلاۋى قەفەزەۋە بە ژانەۋە دەرھىناۋەو بە بالى راستى، دەرگاي قەفەزى شكاندوۋەو كەچى دەربازىش نەبوۋە لە ژىر تال و شوۋلى قەفەزدا تەماشاي ئاسمان دەكات. بىنىم ھەردوۋ دەنوۋكى بەرەو ئاسمان داچىرپوۋە دەباقىتى و

نوزەى دىت لە باقەيدا.. تەماشاي ئاسمانى بەرىنى دەکرد.. كە تيايدا ھەورەكان دەفپىن و يەككىك لە پەلە ھەورە تارىك و پۇشن شىۋەكان - لە شكلى كەويك دا لەكۆچدا بوو بەدەم باوہ.. با - پەلە ھەورە كەو شىۋەكەى بەرەو زاگرۇس دەبرد.. لە ماكەويكى زاگرۇسى دەچوو شەبەحى پەلە ھەورەكە.. بارە كەوى ناو قەفەزىش ئەو ماكەو ھەلمشىۋەيەى لى بوبوو بە كەويكى راستى.. دەيوست لە قەفەز دەرىپى و بەو بگاو لەگەلدا ئازاد بىت. بەلام بالى شكابوو لە ھەول و تەقەلای رزگار بووندا.. وا بزانم مليشى سەقەت بوبوو؛ داماوہ! بەلام ھىندەى ژيان تيا مابوو - كە دەشيت باوہر نەكەيت.. كە پەلە ھەورەكە لەسەر سەرى ئەو بارەكەو دەستى بە بارىن كرد و تەك تەك تارمايى ماكەو ھەورشىۋەكە دەبارىيە ناو دەمى كەو كەو - كە لە قەفەزدا بوو.. ھەم رزگار ھەم دىل بوو.. چونكە قەفەزەكە تىكشكابوو.. كەو كەش ھىندە لە دلۆپى بارانى خواردەوہ؛ تا گورو تواناي بە بەردا ھاتەوہ.. ئەوسا فرى و پارچەى شولى قەفەزەكەى لە ھەوادا لە سەرو لەشى خۆى دامالى و تا بەرزەخ فرى.. فرى تا گەيىيە لای دادگاي خواوند ناھورامازدا.. لەوئ بە زمانى كەويكى رەسەن.. بە نەغمەى كەويكى رەسەن.. بە ھەستى كەويكى ئازاد خويندى: بژى ئازادى.. بژى جوانى. بژى ژيان و عىشق و خۆشەويستى.. بژى خواكان. بژى مرؤفى رەسەن.. سوپاس بۆ گيانى پىرۆز.. كە چاودىرى ئازادىيە. چونكە مرؤف خودى ئازادىيە.

مىرولەكان بە ھەپەساوى و بە سەرسورماوى فەرموويان: ئى!.. بەلى!

منيش فەرمووم : بەلئتان باقى.. چى بىت لە ئىو نەئىنى، كەو كە ئەنجام لە زاگرۇس نىشتەو ھەوى گەرانەو ھەى لە بەرزەخ.. ھەوى دادانى نوئەكانى.. بەلام لەوئ ئەو كاتەى كە لە پۇژىكى بەھاردا باران دەبارىت.. خۆى قوت دەكاتەو ھەست دەكات بە خويندن يان بە باقەباق.. لە خويندنىدا دەفەرموئىت: من ئازادىم ھىندەى ھەموو خواكان خۆش دەوئىت.. من، عىشق و ئازادىم دەوئىت.. شەيداي جوانىم.. كامەرانىم لای تۆيە و لەسەر خەندە و نىگاي تۆن.. بۆ نىشانى نادەيت؟

من.. ھەناوى تۆم.. بە ھەر زمانىك بدوئىم؛ باسى ھەستى جوانىى موتلەق دەكەم.. چونكە جوانى پەيامى گيان و خواكان و بوونەو ھەرە... ئازادى لەخۆيدا پەيامبەرە.

مىرولەكان كرىيان بە چەپلە رىزان و منيش لە وئاندىنى تابلۆى كەو كە بوومەو ھە لە خەيالدا.. پاشان لە خەيال دەرم ھىناو ھەلم واسى بە دىوارى كەشتىيەكەمەو ھە تا تەماشاي بكەم و ھەلىسەنگىنم. چونكە تابلۆكەم زۆر لەلا پەسەند بوو.. ھەزم دەكرد تەماشاي بكەم. چونكە من لە مۆزەخانەى خۆمدا كۆمەلىك تابلۆى تايبەتيم ھەيە و مولكى خۆم.. ھىشتا بە راستى دروستم نەكردوون.. كەچى لەھەشارگەى كەشتىيەكەمدا جىگەيان دەكەمەو.. ئەو تابلۆيانەى كە نايابترىن، مولكى خۆم، نايانفرۆشم.. يان وئەيان ناكەم. چونكە پاسەوانەكان دەيانەوئىت كەشتىيە خەيالئىيەكەشم داگىر بكەن.

شيعرىك بەلامدا تىنپەرى و شەقەى بالى ئاوازي نىشتەو ھەى كۆترى دا بە بىستگەم.. پاش ئەو ھەى لەسەر سەرم سىجار سوورى خوار؛ ھات و لە سەر پەنجەى شايەتەمانم نىشتەو.. لە شيعرەكەم نەپرسى لەكۆيو ھاتوئىت؟ ناوت چىيەو چ كارەيت؟

چونكە ئەو پرووت و قووت بوو.. وەك خۆم..

له ژوره که مدا تا کوو تهنه دانیشتبووم.. ئامۆژگاریی خۆم ده کرد.. به شیعره که م ده فەرموو: منیش هەم.

تابلۆی فریشتە

ئێوارەیهکی تاریک، بەلام مانگ پر بوو.. فریشتەیهک، نا دوان.. یا سیان هاتن به میوانیمان.. یه کهم و دووهمیان بالدار، و سێیه میان بێبهری بوو له بال، چونکه بالهکانی هه لکه نرابوون؛ یان شکابوون! چاتره بلیم: بالهکانیان لێسه ندبووهوه! نا.. ببوورن، بالهکانی هه لکه رۆزابوون، سووتینرابوون.. من شوینەواری سووتووم له سه ر شانی ئەو دیوه، بۆیه ده فەرموو: سێیه میان بێبال بوو! ئەوان هه رسیکیان داوه تیان کردم بۆ مالی خۆیان. منیش بێ دایم نه کردن و چووم به میوانیان و دیارییه کیشم بۆ بردن.. له گه ل که میک شیرینی.. ئەو ئێوارەیه تا درهنگانی لای ئەوان بووم که دوانیان بیری باوکی خۆیان ده کرد.. سێیه میان دایکی هه ردوو فریشتە بچکۆ له کان بوو.. کرخه ی هه ناسه ی دیوهکانی په ست ده کرد.. داماو هینده شه که ت بوو به ده ست خه می مرقایه تی و هه لهکانی سه رده مه وه، به دم ئاخاوتنه وه وه نه وزی ده داو سه ری خۆی بۆ را نه ده گیرا.. به ر له وه ی ئەوئ به جی به یلم، په یکه ری چه ند فریشتەیه کی بال شکاوو سه ر په ریوم له مالی ئەواندا بینی.. له گه ل کۆمه لێک په یکه ری مه سیح و ماریاکان.

ئەو ئێوارەیه ئێوارەیهکی بپروژ بوو.. چونکه دوو فریشتەکه که مندال بوون، زۆریان پێ خۆش بوو که من له ناو مالی ئەواندا دیم و ده چم.. په کیکیان گۆرانییه کی بۆ خۆیندم که خۆی نوسی بووی.. گۆرانییه که م له یاد نایه ت.. به لام سۆزی گۆرانی و نه غمه ی ده نگ و به ره ی ژیکانی ده نگی له ده رونما بوون به به ره و ئەم پیتانه م لئ چنن.. ئەوان.. هینده تامه زرۆی بینینی باوکیک بوون- که له خۆشیدا چه زیان ده کرد بێنه ناو دلمه وه.. نازیان ده کرد.. خۆیان جوان ده کرد، ده گه شانه وه و چرۆیان ده کرد.. نه ک ئەوان.. منیش وه ک ئەوان ههستم به باوکیه تی ده کرد.. مندالهکانیشم له گه ل بوو.. که هه ردوو مندالهکانم هاو رابوون به خواستی فریشتهکان.. چه زیان ده کرد که ئەو شه وه پیکه وه بین.. به لام ماندوویی فریشته ی سێیه م کۆتایی به و ئاههنگه هینا.. کاتیک که شه وئ له خۆشیدا نووستم.. ههستم نه کرد ده ست به سه ر و زیندانم، نا.. به لکو ههستم کرد که من باوکیکی میهره بانم.. ده توانم بيم به باوکی هه ر که سێک که بیه ویت.. به و مه رجه ی ته مه نی مندال بێت و بفامیت. له خه وما ئەو شه وه دوویات بووه وه و له سه ر خواستی چوار مندال له مالی فریشتهکان مامه وه و له وئ به نیازی نوستن راکشام. له خه وما ده ست و قاچ و بالی هه موو فریشتهکانم چاک و پینه ده کرده وه!

نیوه شه و که هیشتا بیدار بووم، بینیم، دیوزمه یه ک.. شه وه یه ک.. جنۆکه یه ک خۆی داوه به سه ر سنجی دایکی فریشتهکانداو قورگی توند توند ده گوشی.. منیش نه مکرده نامه ردی لئی راپه ریم.. به ده رزی شه وه که م به ند کرد و بهستم. پاشان په وانە ی ژیر زه مینم کرده وه... ئینجا فریشته که م له خه وه هه ستان..

به وم فەرموو: ئەگەر چه ز ده که یه ت! من ده توانم ده ستیکت بشیلم و ته لیسمت بشکینم. چونکه هه ست به ماندوو بوونی گیانت ده که م.. ده بی سه رچه فیکی سپی بۆیه کراو به شینی ئاسمانی و په له ی هه ور نه خشاو له خۆته وه بپچیت.. ئەوسا منیش وات ده شیلم که گیانت پاکژ بێته وه.

که بیدار بوومەو ئەو شەو - لەو زیندە خەو؛ مۆمیکم بۆ ئەو پۆژە داگیرساند که خۆزگەکان تیايدا دەهاتنە دی. که دەمتوانی بە ئازادی شیفایا بە هەندێ کەس بدم. تا بەلای کەمەو نیشانی کەسیکی بدم. که میهرەبانی پیرۆزترین دەوای هەر دەردیکە.

فریشتەکانی مەملەکەتی بە فر زۆر گوناحن. هەریەکیان شەوانە لەگەڵ سەگیک و پشیلەیهک و بەرازیکیا دەنوون و خەو بە دیوکانەو دەبینن و دیوئەمە نیو شەو هەلمەت دەباتە سەریان و زەجریان دەکات. خەو بە هەموو شتیکی ناخۆشیشەو دەبینن.

پۆژیکیان کاتیک یەکیک لە فریشتەکان بەلای پەنجەرەکانی ژوری زیندانەدا تێپەری. من خەونم بە جوانییەو دەبینی و کات ناشتان بوو. پۆژیک خۆرەتاوی وەرزی بەهارو فینک بوو. شەختە دیواری ژوری زیندانەکەم دڵۆپ دڵۆپ دەتوایەو و بە ئەژماری توانەو دیواری تۆپەکانی ژورەکەم؛ من لەخەما تەزبیاچام بۆ مەرگ دەکرد. ئاواتەخوای بووم بمرم. چونکە مردن زۆر خۆشترە لەو دیواری مەرگ بە بیگانە تەماشایا بکریت و لە هەندەران زیندان بیت. یا بەزۆر ناچاری تەنهایی و بیکاری کرابیت. بەلای؛ بەو پەری گەشبینییەو پیتانی دەلیم که مردن زۆر خۆشترە لە ژیان که مەرگ ئازاد نەبوو و که مەرگ تەنهایی دنیایا لە جیهاندا بە ئازادی نەژین. بۆیە فریشتەکە بەلای پەنجەرەکەدا تێپەری؛ هێندە موشتاقی تیکەل بوون و خۆشەویستی و عیشق بوو. پڕ بوو لە غەم و هەنگاوەکانی بۆ هەلنەدەهات. کاتیک بەلای پەنجەرەکەدا تێپەری؛ لە دلی خۆیدا ئاوریکی لەو ئاستە دایەو که من لەو دیواری پەنجەرەکەو تیايدا راکشایبووم. لە دلی خۆیدا سلاوی لە من کرد. سلاوەکە دیواری شەختەییی بڕی و وەژوور کەوت و هاتە ناو گیانمەو تیکەل بە خەونەکانم بوو.

منیش لەخەوما، لەبەری هەستام. فەرمووم لێی کرد و لە هەمان جیگەدا که دلی خواستی لە ژورەکەدا جیگەم بۆ تەیار کرد، و ئەویش (واتە گیانی سلاوەکە) کورسیی هەلبژارد تا لەسەری دانیشیت. منیش بەرامبەری دانیشتم. کراسیکی تەنکی وەک سەریۆشەکە سەری دایمی لەبەر کردبوو. خۆی دەکردە باوەش و لە سەرماندا هەلنەدەهات. منیش تەماشام دەکرد و هەموو گیانم بوو بەمۆم و تک تک دەتوامەو لە شەرما بۆی. بەلام ئەو هەستی بە دنیایی نەکرد و فەرمووی: دەتوانیت گەر زەحمەت نەبێ کەمیک بکەتە باوەش و دەستیک بە گیانمدا بگێریت تا کەمیک گەرم بیتەو؟

گیانی منیش فەرمووی: بەلای؛ گیانی من هەمیشە ئامادەیه مەرگی داپاک گەرم بکاتەو بە تەوژمی گیانی. چونکە من دەستی حەزرتی نوح-م هەیه. گەر بەر دەست و پشتی دیو بکەویت، خەتمی دەکات. تا هەوا تۆماری بکات. که لە دیوکانە یاخود دیو پەرسەت یان لە وەچە مەرگ. ئەوسا ئەگەر وەکو ئەو فریشتەیه پەسەن و پاک و جوان بیت. ئەوا خەتمی لەمسەکانم دەبیت بە نەخشیکی سپیی زیندو. دەبیت بە هەزیدیایەکی خیری مەزن و بە گیانیدا دەگەریت. تا ئەوکاتە که تۆفانەکان هەستان. که زەریاکان فییان لێهات و بوورکانەکان کەفی گر لە دەمیان قوڵپ دەدات و زەمین دەکەوێتە لەرز لە ترسیی تۆرەبوونی گیانی تەبیەت. ئەوسا ئەوان لە خیر مەندان دەبن و دەتوانن بچنە سەر شانی شەپۆل و باکان و درەختەکان و بالندەکان و لە هیچ قیامەتیک نەترسن. چونکە لەمسی من. هەزیدیایەکی سپییەو گەر بەر پشتیان بکەویت، پیرۆزو سامناک و مەتین دەبن و بەرگەر دەبن. ئیتر بەخۆشییەو

دەستىم بىر دۇ گىيانى فرىشتەكەو گىيانىم گەرم كىردەو.. ئەوسا خاۋ بوۋەو ھەستايە سەر پى و بە ئەسپايى چاۋىكى بە گەردوونى مندا گىپا لە زىندانەكەدا! دىۋارە شەختەيەكانى نەبىنى.. چونكە من تابلۇپۇشم كىردىۋون بە تابلۇ مەيلەو سىپى و تىشك نەخشىن..كاتىك كە پاما بە دىار تابلۇكانەو.. ھەستىم دەكرىد يەكە يەكەى تالە دەزولەيەكانى جالجالۆكەى پىرۆز تەماشاشا دەكات لە گىيانى مندا.. زۆرم پى خۇش بوو كە ئەو گىيانە بىگەردە تەماشاشا تابلۇكانم دەكات.

ئەۋىش بەدەم پەنجەى خەيالبردەنەو بۇ ژىر چەنەو زولف و لىو.. جار ناچار گىسوانى بە دەم يارىيەو ەو لوول دەكرىد دەيفەرموو: من وىنەى دابەزىن دەبىنم لە ھىلەكانتا، ھەست دەكەم پەيامەكانتم پى دەكات.. چونكە بۇنى نورى پىغەمبەرەكان لەو ھىلانە دىت.. ھىلەكانت بۇنى گىيانى باوك و بابە گەرەو دايەگەرەمانى لى دىت.. ھەست بە خۇشى تەماشاشاكان دەكەم و ھىلەكانت قوتانخانەى ھەستىن. راست دەفەرموو، گەرچى ھىچ لە گىۋمىتراۋ سىمىترى فىر نەبوۋىت، بەلام من ھەردوكان زىندو دەبىنم لە گىانتدا.. من لىۋەى فىر دەبم.. چونكە سىمىترى و گىۋمىترا چەند قۇناغىكى تر و مەراتىبىكى ترى بىرەو.. ئەو زانستانە لە تۇدا جىاۋازن، چونكە گىۋمىترا و سىمىترى گىيانىن.

منىش سەرىكى گەيى بەخشم بۇ لەقاند.. بەوم فەرموو داڧىنىشى لە بابلەو، لە ھەرەمەكانەو فىرى گىۋمىتراۋ سىمىترى و پىسپىكتىف بوو.. من مامامۇستاي ئەۋىش بووم.. بەلام من لە ژياندا لە تەۋەرىكى ترى زانستاندا پىدەكەم.

فرىشتەكە ئاۋرى لى دامەو و بە ھەلمەتى لىبوردن نىشاندانەو توند گوشىمى بە خۇيەو و فەرموو: بمبورو مەبەستىم زاماركرىنت نەبوو. فەرموو: دەزانم گىيانەكەم. ئەۋىش ھەستى بەو گەرمايە كرەكە لە گىاندا تەۋژم دەدات، فەرموو: زۆر ھەز دەكەم تىكەلت بىم. فەرموو: تۆ لەمال و گىيانى مندايت، ھەست بە ھاۋدەمى و ھاۋھەستى و ھاۋگىيانى بىكە. چونكە ئەمانە عىرفانى يەكەمى فىر بوونن لە زانستى مندا. ۋاز لە قىن و درۆ و نەخۇشىيەكانت بېئىنە. چونكە مرۆف دەتوانىت خۇى چارەى نەخۇشىيەكانى خۇى بىكات. مرۆف بوونەۋەرىكى مەزەنە.

سلاۋى فرىشتەكە ئەو رۆژە لە گىيانى مندا مايەو، ئىتر ھەر لەمالى مندا ژىاۋ فىر دەبوو و ھەستى بە نەشئەى كامەرانى دەكرىد. ھەمىشە لەگەل ماسىيەكان يارىى دەكرىد، كە ماندوش دەبوو، لەسەر پەرەى گول جىگەم بۇى رادەخست و بە گول دامدەپۇشى.

بەلام خودى فرىشتەكە، مەبەستىم لەو فرىشتەيەيەكە بەلای پەنجەرەكەمدا تىپەرى، ھەستىم بە قورسايى ھەنگاۋەكانى كرەد.. بە قورسايى ھەنگاۋەكانىدا تىگەيىم چەندە قورسە لە كۆسپەكانىدا. پەتى سەگىكى لەدەست بوو، دەرۋى و بىرى لە گووكرىنى سەگەكەى دەكرىدەو.. شەوو رۆژ، لەسەگەى زىاتر لە پاسدا بوو.. چونكە متمانەى بە ۋەفادارىى سەگىش نەماۋو! دەيزانى كە ئەگەر بىت و دوژمن سەر بىكاتە سەرمان، بە پارچە شىرىنىيەك، يان بە فىكەيەكى تايبەت دەتوانى ھەلىخەلەتتىت.. بۇيە ھەمىشە لەگەل سەگدا دەژىا.. بۇيە ئەو رۆژە ھىندە ھەستى بەتەنھايى و ماندويى دەكرىد، ھىندە بىرى بىنىنى مرۆڧىكى دلنەرمى دەكرىد - نەبىتەو. ھەر بۇيەشە بەلای پەنجەرەى زىندانەكەمدا تىپەرى؛ چونكە دەيزانى

که من له ویدا زیندانم. چونکه یه کیک له خۆزگه کانی ئەوه بوو که من نازاد بوم. ئەووم له غەمەکانیدا دەخویندەوه، کاتیک که به بیداری ئەوم دەبینی پادەبریت و بزەیه کی نیشان دەدام. چونکه کهم کهس هەن بویر بن و بتوانن بزە نیشانی بی مال و پەناھەندە بدن. چونکه حەزیان له بیگانه نییه. بەلام ئەو- ئەو پۆژە حەزی دەکرد من ببینیت. بۆیه سلۆه گیانییەکهی دیواری زیندانەکه می بری و شەبەقیکی بۆ کردمەوه. تا له داھاتوودا گەر نیازم بوو، هەلیم، لەویو دەزە دەروە بکەم. لەبەر ئەم ھۆیەیه که من فریشتەکانم خۆش دەویت. بەلام فریشتەمی سەگبازم خۆش ناویت. دیوپەرست گەر بالیشی ھەبیت و بشفریت لەبەر چاواندا من باوهری پی ناکەم و دەستی بۆ نابەم و لەمسی ناکەم. جا خوینەری بەرپرز باسەکان شەھوانی ھەلمەسەنگینن، چونکه تیکەل بوونی گیانی و تیکەل بوونی لەشی دوو پرۆسیسی جیاوازن له زانستی ئیستاتیکی مندا.

چونکه له زانستی مندا ئافرەت و پیاو مەحکوم نین بە گوناح و سزا - بەلکو درۆکردن قەدەغەیه. چونکه تیکەل بوونی گیانی و لەشی ئافرەت و پیاو بۆ مەبەستی نانەوهی تەنھا وەچە نییه؛ نا، بەھەلەدا مەچن. بەلکو بۆ مەبەستی دۆزینەوهی ریگاکانی ھەق و راستی و داد پەروریه. مرۆف دەبیت بە پرزیکي پەرستارانەوه حورمەت له ھاوجوتبوون بگریت و بەرامبەرەکهی نازار نەدات. مرۆف دەبیت راستگۆ بیت له نیشاندانی ھەستیدا بەرامبەر بە بەرامبەرەکهی جا چی نیر بیت یان می. لیدان و سزاو دەمپسی و سەرزەنشت نابیت له نیواندا بن کاتیک که ماچ و لیو دەگەن بە یەک. چونکه ئەوهی بە درۆ بەرامبەرەکهی ماچ بکات. تەندروستی خۆی دەخاتە لەرزە. ئەوهی نازاری ئافرەت دەدات دیو، خێو و زۆری دەویت تا ببیت بە مرۆف. بەلکو کاتیک زۆری پیووستە تا فیری خۆبەخشین ببیت. جا رابواردن و جووتبوونی دوو لەش و گیان ھیندە پیرۆزە نەبیتەوه. چونکه لەو ساتەدا بەھەری ھەستی عیشق و جوانی لەمسی گیانمان دەکات که خۆشاییمان دیتەوه له ریزو قەناعەت و باوهردا.

جا تیبگەن، ئەوانەمی که گیانی خۆیان باش بەکار دەبن و دەتوانن گیانی خۆیان بە دیاری ببەخشن بە کەسیکی تر. مرۆفن و شایەنی ریزن، نەک سەرزەنشت و سزاو تاوانکار. چونکه مرۆفی پیرۆز تاوان ناکات. له جووتبووندا پاکژبوونەوه چنگ دەخات - پاکژبوونەوه، که ئەریستۆتالیس - باسی لیو دەکات و کەمیکیش بە ھەلە لی دەویت. چونکه ئەو بە گشتی و لە سوودی ھیز دەویت نەک له سوودی داھینەران و ھونەر و ھونەرەندان. ئەمەش ئاو زۆر دەبات گەر بچمە ناو ناوەرۆکییەوه.

رۆژیک له پۆژان فریشتەیهک لەو فریشتانەمی که باوهر بە خۆی ناکات له دیدەگای مندا فریشتەیه - ھاتە سەر ریگام و سلۆیم سەندەوه و بە خۆشییەوه بەوم فەرموو: دەلیی روناک بویتەتەوه! ئایا خۆت دەبینی چەند جوان بوویت؟ کەچی ئەو له وەلامدا ووتی: نەخیر، چونکه مەرەخەسی نەخۆشیم وەرگرتوو و نەخۆشیم، توشی ژانە سک بووم.

من ھیچ نەگوت تیبگەیشتم که ئەو توانای پۆشنبوونەوهی نییه، باوهر ناکات که ئەگەر بیت و مرۆف یا فریشتە له ناوماندا - ئەگەر بیت و زانست وەر نەگریت چیی دی، توشی ژانە سک دەبن. من نەمویرا بەو بلیم، ھەندیک ھەن که سەرپیچی له زانست دەکەن، ئەوا خودی زانست خۆسەپیتانە دەچیتە سەر ورگیان

و فيرى زانستى پاڭبوونە ۋە يان دەكەن.. دەنا گەر لە ترس و دلە پاوكى و مەراقى تەنھايىدا بژين و باوەريان بە هيچ نەبىت - ئەوا دەمرن.

من لەو فرىشتەيە زویر بووم، چونكە چەندجاريك درۆى لەگەلدا كردوم.. چونكە چەندجاريك بەلئىنى ميوانى پى داوم و نەھاتووە هئىشتا.. باوەرپيش دەكەم كە دەشيت لە داھاتوودا پاي خۆى بگۆرئيت. جا ليرەدا فير بن، كە ھەندىكجار زانست خۆى بەسەرئاندا دەسەپئيت و توشى ژانە سكتان دەكات.. چونكە ھەندىك ھەن فير نابن.. نەزانيش دوژمنى ھەرە گەورەى زانستە. فرىشتەكان نابيت درۆ لەگەل پيغەمبەرەكان بكەن. چونكە بەو گوناحيك زۆر دەكەن. لەبەر ئەو ئەو گەر فرىشتەكان وەھا بن.. من زویر دەم. چونكە فرىشتە نابيت دوچارى زەبرى درۆ بيت. چونكە درۆ پيرى و نەخۆشى و مەرگى ھيئاوہ. بەلئى. ئەمە زانستى ميرو لەكانە.

***

ئاوہا رۆژەكان و مانگەكان بەسەر مندا تيدەپەرين.. ئاوہا دەژيام لە بەرگى پەنابەرى و پيغەمبەرى و مروقى و ھونەرى و شيتى و گيليمدا.. لەناو ئەم زيندانەدا كە ھەست بە تاريكى دەكەم. ھەست دەكەم بريندار دەم و ھەلە داوہرى دەكرئيم و مەحكوم بەو داوہرييانەى كە ديوەكان بوختانى پيوە دەكەن.

ژيانم پرە لە بەسەرھاتى ئەفسانەى خواكان و فرىشتەكان.. تامەزرۆى ئەوہم تا لە ژياندام بتوانم يەك بەيەكى ھەستەكانم بھۆنمەوہو بيكەم بە گەردانە و گوارەو گول و لەملى مروقى رەوشت بەرزى بكەم.. دەگەرئيم و وا خەريكە كوئر دەم بەديار شاشەى كۆمپيوتەرەوہ و ريگەكانم لئ بەستراوہو دەم و وا خەريكە بوگەن دەكات.. كەس لە ماناي ئەم ووشانە تى ناگات! ھاوسەرەكەم باوہرى بە ئەجندەى جادوكار و شەيتان و شەرپيش ھەيە.. كەچى من نابينيت و باوەرپيش ناكات كە من ھيشتا كوئر نيم و دەتوانم گەردونى جوانى ببينم. باوہر ناكات كە من تواناي نوسينم ھەيە! دەچيت باسى درۆكانى ھەندىك لە رۆژنامە نووسەكان دەخوئيتەوہ و بە ديار ريكلامى جل و بەرگ و خواردن و پيلاوہو خەو دەيباتەوہ؛ كەچى من نابينيت. كە دەم لئ دەكاتەوہ، بە تۆرەبيەوہ دەلئيت: تۆ لە ژيانتا ھيچت نەكردوہ - كەچى لەبواييدا دەلئيت: مەبەستم نەبوو، من ويئەكانتم ديوہ.. يەك دوو پارچە لە چيروكەكانتم خوئندۆتەوہ.. بەلام تينگەم تۆ بۆ كى دەنووسيت؟ ئايا ھەن كەسانىك لە تۆ تى بگەن؟ ئايا تۆ دەتوانى ھەبىت و بوونى خۆت بسەپئيت؟

منيش تەماشايەكى دەكەم و بەزەبيم دەبىت بە سەرسورمانىكى مەزن.. ھەندىكجار ھيچم بۆ ناوترئيت.. بەلام زۆر بەى جار كە وەلام دەدەمەوہ؛ دەفەر مووم: ژيان مەزنترين فيرگەيە.. من ژيان ناسم.. ھەست بە جوانى دەكەم. من پەيامى ھونەريم پيئە. ئەويش تەماشايەكەم دەكات و دەلئيت: جا بەچى دەچيت كە سەك قووہرى بيت!

ھاوسەرەكەم ھيشتا فيرى بينينى من نەبووہ و دەيەويت ئەوانى تر كە نامناسن، كە نامبيستن.. كە تيمناگەن - بمبين و بمناسن و خەلاتم بكەن. ناھەقيشى نيە.. چونكە ژيان شيرازەى تيك چووہ. چونكە سەرەپاي ئەوہى جوانناسەكان لە ئۆتۆنۆمى ھونەر و ئازادى و حەق و مافى جياوازى بوونى

هونه رمه ندان ددوین - به لام هیشتا هونه رمه ند مه حکومه به شیئی و ناچار و برسی و تروی دهکن.. ناچاری دهکن گوی بهراز بشوا لهبری نهوهی هونه ر دابهینئ و له جوانی بدویت؛ ده بیئت خواردن بکات به دمی به رازه وه. نه مه راستیه که زور بهی گه لان دهیزانن که هونه ر نازاد نییه و هونه رمه ندیش نامانجی له ویستی گه لدا سپ بووه. چونکه هه ن داوای مافی پیدانی مادهی سپ که ر دهکن - هه ن دهیانه ویت له شفرۆشی بکه ن به ماف. هه ن دهیانه ویت شه ر و لاوازی و گه نده لئ بکه ن به که لتوری سه رده م. ئیوه ش شاباشیان دهکن! جا من چاوه پروانی چی له ئیوه بکه م!

هونه رمه ندان بوون به کۆیلهی بازار و هه وهس و شه هوهت و که یفکردنی ناچۆر.. کالایه کن له دهستی بازاره کاندای و به ویستی خۆیان به رهه م ناهینن و بازار چۆنی بویت نه وان وا دهکن.. ته نها له پیناوی رواندی بیری شه رو ناکوکی و توانجدا ن له که رامهت و ئایین و باوه ری گه لانی تر - ده چن هه تکی پیغه مبه ره کان و خواکانی یه کتری دهکن.. ده چن هه رچی شه ر هه یه ده یکه ن به یاری مندالان و فرۆشگاکانیان پر کردوه له دیوو درنج و مۆره و مشتته کۆلهی سوپرمان و باتمان و هولکن و هیشتا له سه رده می فیره ونا ده ژین و ناشتوانن هه ره میکی تر دروست بکه ن!.. وا ده زانن هونه ر بریتیه له زۆرکردنی شه ر و سزادان و سادیزمی سه رده م.. وا ده زانن به وه ده گه ن به که مال که هه موو گه لانی جیهان له ناو شه ردا بگینن و تا ئاخ نه فهس شه ر بکه ن و له شه ردا بن! دژی چی؟ نازانم!

هونه رمه نده کان هه ندیکیان ده بن به قاحبه و له شی خۆیان ده فرۆشن.. هه ندیکی تریان توشی هه لگه رانه وهی سیکی ده بن و توشی شزوزو له واطه ده بن.. یان توشی تیکه لبوونی سادیزم و ماسۆخیزم ده بن و به چه قوو به گويزان سک و ده ست و رانی خۆیان کۆله وار ده کن، تا شوینه واری دیوه کان له له شی خۆیاندا ببینن.. تا دیوه کان له ناو له شی خۆیان ده ربهینن. ده چن گالته به پیغه مبه ره کان ده کن و قنیان نیشانی جه ماوه ر ده دن و سه ری پیغه مبه ر له شیوهی سه گدا و وینهی مه سیح له سه ر پیلاره وکانیان نه خش ده کن و قورئان له سه ر له شی رووتی ئافرهت ده نوسن و به و کاره یان مه به ستی ئیساتیکی ناخرۆشینن.. چونکه چه زیان له دژایه تی و شه رو خرۆشانندی رقی گه لانی تره.. وا ده زانن گه لانی تریش به هه مان ده رده وه ده نالن.. دوور نییه.. به لام نه وهی مه به ستمه بیخه مه ژیر باس نه مه یه که نه وانه هونه ر نین که نامانجیان تیکدان و ئاشووب و خرۆشانندی هه ستی رقه به رایه تییه. نه؛ چونکه هونه ر له نه ریتی نه زۆک و دزیوو دژ بی به رییه.. هونه رمه ندیش که سیک نییه که به خواستی بازاره کان وینه بکاو خۆی نیشان بداو خۆی نه خۆش بخت.. نا.. هونه رمه ند که سیکه که له جوانی ده گات و داوای ماف و داد و حه ق و راستی و ئازادی ده کات. هونه ر وینهی درنده کان ته قدیس ناکات. به لکو پیغه مبه ر و خواکان ده کات به نمایندهی جه وهه ری هونه ریکی نوئ.. هونه ریکی جوان و نازاد. سه ربه خۆ و موله ق له نامانجی جوانیدا.

ئایا ده زانن هه ست به چی ده که م؟ ئیستا، من هه ست به هونه رمه ندیک ده که م له که رامه تی خۆیدا راوه ستاوه و نوویژ بۆ جوانی ده کات.. هه ست ده کات له ویدیو ده رگا شه خته ییه که وه ئافره تیکی پرچ سوری که میک گوشتن و جوان هه ستی راگرتوه و چاوه رییه ده رگاکانی به هه شت بکرینه وه.. چاوه رییه که سیک بچیت به میوانیی و که میک ته ماشای خولقه تی بکات و دان به جیاوازی بیرو بۆچوونیدا بنیت.. که چی هه ر

چاوه پىيەو ھىندەش دەترسیت كە جورئەت ناكات لەمال بىتە دەرو لە دەرگای بەهەشتى من و تو بدات.. ھەر لە ترسیشتا سەگىكى ڤاگرتوو و دەترسم لە داھاتووئەكى نزیكدا سەگەكە تووشى پىس بوون و ھەرەمكردنى مېشك ببیت و خاوەنەكەى قووت بدات.. دەترسم ئەو نەوئىریت دان بەكەرامەتى ھونەرىى مندا بنیت.. چونكە ژيان لە بۆزەخ و لە زىندان و لە نىو دىوەكانى گوماندا مړۆف بچووك دەكاتەو تە پادەى بىتەستى ودا تەپىن. مړۆف قەبارەى ھىندە دابەزىو، كە زۆربەى كات، ھەندىك لەوان يان لە شەردان، يان لە پەرسىتارىى بەرازو سەگ و پشیلەدان.

جاریکیان بەیانىيەك زوو - بە نیازی ھەوای پاك ھەلمژین سەرم لە پەنجەرەى زىندانەكەو بەردە دەر؛ تا كەمىك ھەوای پاك ھەلمژم.. ئافرەتیکم بىنى چاوى ھىندەى قارچكك لە غەما ھەلتۆقیوو.. سەرخۆش و بەد مەست و ماندو و قرخەى كۆكەى دەگەىى بە گوئى دىوەكان.. لەوم پرسى: چۆنیت؟ ھەست بەچى دەكەیت؟ لە وەلامدا ووتى: زۆر باشم و بىر لە ھىچ ناكەمەو.. ھەموو شتىك بە باشى دەروات.

ئافرەتەكە ئەو پۆژە، لە دواى چەند سەعاتىك خۆى خنكاند. بەلام نەیتوانى بۆ تەنھا جارىك بویر بىت و بە درىژایى سالىەكان كە من زىندان بووم، نەيوئرا سەردانىك بكات.. سوريش بوو لەوھى كە من پىزى لى دەگرم و خۆشم دەوئت.. چاك دەيزانى كە من ھەميشە راسنگۆيانە بەوم دەفەرموو، پىرچت جوانە نەبىریت! كەچى پۆژىکیان لە داخا ئەوئىش پىرچى خۆى لە بنەو قرتاند.. وايزانى بەو كارە ھەستەكانم بۆردومان دەكاو چەند ھەستىك لەناو دەبات.. كەچى تا مرد نەیتوانى بۆ ساتىكىش لە سەگ و پشیلەكانى دابىریت و تەماشایەكى يەكی لە تابلوكانم بكات. ھەر نەيكرد تەنھا جارىك بە راسنگۆئى لەگەلمدا بدوئت! نازانم بۆ! ئایا ئەو پەيوەندىى بە پىس بوونى ژىنگەو ھەيە! يان پەيوەندە بە تىكەل بوونى گيانى مړۆف و سەگ و دىو بەيەكترى؟!.. یادى بەخىر، لە كانگای دلەمەو پىزم دەگرت و ھەميشە خواخوام بوو ئازارى خۆى كەمتر بدات. چونكە ھىندە قىنى لە خۆى دەبوو ھەو كە ئەنجام بەو درامایە كۆتایى ھات.. بەیانىيەك ئەوئىش ھاتە خەوم. ھات بە ميوانىم.. ھات بۆ لام.. سلاوى لى كردم و بۆ دەيەمىن جار و كەرەت ھەمان داستانى غەمەكانى خۆى بۆ دووبارە كردمەو.. منىش بەوپەرى گوئىراپەلىيەو گوئىم بۆ شل كردەو ھەو لە دوايىدا پىكەو سەمامان كرد.. پىكەو بووین بە ھاورى و گيانمان ئاسمانەكانى تەى دەكرد. چونكە كاتىك كە ئەو خودكوئىى كرد.. بالندەيەكى شەوشىت سەرى لە ھىلكە جوقا.. گيانى ئەو لەو بالندەيەدا لەنگەرى گرت.. ئىتر ئەوئىش كە گەرە بوو؛ بە پەمەك منى دەناسى.. دەھاتە بەر پەنجەرەى مالىەكەم و دەيدا لە جریوھى خوئىند.. منىش بە جوكە جوك بەدەم بالەفپىو بەرەو لای دەچووم.. پىكەو كەمىك ئاوازمان دەجووكاند. من لەمدیوى ژورى زىندانەكەمەو؛ ئەوئىش لەو دىوھو.. سەرمان دەلەقاند و جریوھمان دەھات و سەمامان دەكرد.. مندالەكانىش تەماشایان دەكرد. شتىكى خۆش بوو، كە گيانى ئەو بە ميوانى ھاتبوو بە ميوانىم و ھەك بالندەيەكى رەشپۆشى دەنووك و چىنگ پرتەقالى سەرى دەلەراندو خۆى نیشان دەدام و دەخوئىند بۆ من.. منىش وەلام دەدايەو. سەپرە ھا! چۆلەكەش تەپرە! تەپرىكى جنىودەرو بوختان كە. پیاوھەكانیان قىنیان لە ژنەكانە. ھەر لە رقى ئەوانىش لەسەر پىشت دەنوون نەك لەسەر سەك.

تابلۇى مندال

مرۆف كه وهك كۆرپهى ساوا له دايك دهبيت.. له پىناوى ههستردن بهم دنيايهدا له دايك دهبيت. جا ئەوهى له ماوهى سك پرى يا دووگيانيدا پهشيمان بييتهوه، ئەوا له سكى دايكياندا يان خۆيان دهخنيكنن يان مان دهگرن و خۆراك نامژن يا بههر هۆكارىكى تاييهت خۆيان لهبار دهبن.. ههنديك به دهستی دوژمن، و په شوللاقي پۆستال، ههنديك به ههپهشهى باوكان، و ههنديكيان دايك خۆى حوكمى مهرك و لهبار بردنيان ديدات. بهلام مندال مافى هاتنه ژيانهوهى ههيه تا ههست بهم ژيانه بكات. چونكه ژيان دۆزهخ نيه.. ئەگەر مرۆف بتوانيت له ژياندا خاوهن كهرامهت بيت، ئەوا ژيان بهههشتيكه، وكامهران كهسيكه كه تهمهنيكى دريژ له ژياندا بهسەر دهبات و به تهنروستی سەر دهنيته ناو چال و گياني دهسپيژيتهوه به خير؛ گەر خبیرمەند بوو.. بهشەر گەر شهپرخواز بوو. جا ئەو ميللهتانهى تيايدا مافى لهناوبردى مندالانيان دا، لهناو چوون. ئەوهى گيان له بيگوناخيك دهستينيت.. گياني خۆى دوچارى ههمان سزا دهكات. كاتيک كه خوازيارى گهپانهوه دهكات، لهبار دهبريت.. و پاداشتي سزاكاني خۆى ديداتوه.

ساليك له سالهكان، بهر له وهستاني كات.. شهويكيان ئافرهتيك هات به ميوانيم و باسيى سهركوزوشتهى منداليى خۆى بۆ دهگيرامهوه، ووتى: به منداليى باوكم زوو گياني لهدهست داو كه چوو بۆ شهپ دژى نازيسمهكان و نهگهپايهوه.. دايكيشم دهبوو ههنديك جار بهشهوان كارى بكردايه تا قووتى ژيان بۆ ههردووكمان داين بكات! خوا پيم نهگريت وا بزانم دايكم لهشفرۆشيى دهکرد، چونكه ئەوسا باوكم، نهيدههشتت دايكم كار بكا و بخوينيت.

ووتى: منيش به شهوان زۆر دوترسام.. ههستم دهکرد ديوارهكان دهبن به ديو و شالوم بۆ دههينن.. ههستم دهکرد درهختهكاني دهرهوهى مالهوه دهبن به گياندارو ديوو پهنجهرهى ژورهكهم دهسكينن و داگيرم دهكهن.. ههستم دهکرد ههموو شتهكان گيانيان ههيه و له ههوادا ههستم به گياني جنۆكهكان دهکرد.. له ترساندا ئارهقى رهشم دمردهدا و بچووك دهبوومهوه. شهويكيان.. لهو ترسه ناخوشانهدا، كه شهويكى زستان بوو.. بهفريكى زۆر دهبارى وله خۆوه وهك ئەوهى باوكم بانگم بكات، له پهنجهرهى ژورهكهمهوه سهپريكى ئەو توله پييهم كرد كه له چهپى مالهواماندا بهرهو باشوور دريژ دهبووهوه.. بينيم مرۆفكي سپى سپى دهپوات و بهفر ئەويان داپۆشيوه.. له درهختيك دهچوو مهنن.. سپى سپى بهلام دهمنيى دهپوات و باوهرم نهکرد كه ئەوه درهخته و مرۆف نيه. يهكهم جارم بوو شتيكى هينده سامناك ببينم، بۆيه ترسم رهوييهوه.. ئەوجا فزول گرتى تا بۆ يهكهمين جار ئامۆژگاريى دايكم له بير بجيتتهوه و بهدم فزولكي دلنياكهرانهوه لهمال وهدر كهوتم.. بينيم راسته درهختيکه دهپوات و دهشيت مرۆفكيك بيت كه بهرگى سپى لهبهرهو ئەوهش شهختهى كرپوه بيت لهسەر سهرى به بهستويى دياره! بۆيه ههستم به دلنيايى كرد، چونكه ههستم دهکرد كه گياني باوكم لهگهلهدايهو له هيچ هيزيك سلم نهدهکردوه.. بهرهو لاي كهسهكه چووم كه لهبهرامبهردا بهرهو دهستی چهپى من دەرۆى.. وتم: ببورن، جهنابتان كين؟

پاش سى جار همان پرسيارکردن.. كەسەكە وەستا، وەك ئەوئەى درەختىكى مەزن كە بەدەم باوہ پروات! لە جىگەى خۆى وەستاو هيج شوئەنەوارى پيئەم نەبىنى، چونكە نەرمەبايەك بە دوايەوہ بوو، بايەكى سەير، كە لە شىوئەى فرىشتەيەكى سەيدا، جى پىكانى ئەوى دادەپۆشى.. دەمىنى جى پىكانى بە بەفر پى دەكاتەوہ. ئەوسا بەرەو لای چووم، چونكە هەستم بە ئامان كرد.. بە ئەسپايى بەرەو لای چووم.. بىنىم درەختىكە لە مرۆف دەچيئە، مرۆفەىكە و لە درەخت دەچيئە! سەرم سورما، گەرچى پيئەم پەتى بوو، بەلام هەستم بەسەرما نەدەكرد، بەلكو هەستم تەنھا بە خۆشى و بە دلىيائى دەكرد.. كە تەواو لىي نزيك بوومەوہ و دەستم هينا بە بەرگى بەريدا، هەستم كرد دەست بۆ بەرى درەختىك دەبەم كە تەزىوہ و بەفر ئەويان داپۆشيوہ.. بەلام نەمدەتوانى باوہر بكەم كە درەختەكە مرۆف نىيە.. چونكە چاوو دەم و لىو سەرى هەبوو، دەست و پىي هەبوو، هەروەها دەتگوت درەختىك لەسەر سەرى پرواوە.. هيندە بە شكۆ بوو نەبىتەوہ. هەر لەخۆمەوہ هەستم كرد كە مرۆفەىكە بە شكۆ و خاوەن كەرامەت.. گيانى باوكم تكاى لى كردم تا فەرمووى هاتنە ژوورەوئەى لى بكەم.. منيش ئەو كارەم كرد. كاتىك كە هاتە ژوورەوہ، بەرەو لای ئاگردانى ھۆلەكە ئەوم فەرموو لىكرد و چايەكى سەوزم بە پەلە تەيار كرد و بەدەم بەخىرھاتن كردنەوہ كوردانە هيلكەو رۆنىكەم بە رۆنى خۆش بۆ ئامادەكرد. لەو باوہرەدا بووم كە تا من ئەو كارانە دەكەم درەختە شەختەيەكەى سەر سەرى ئەويش بتويئەوہ.. بەلام وا نەبوو. كاتىك كە پەشتمالە سەپپىيەكەى داكەند هيشتا بەرگە وشكەكەى بەرى سەپى بوون، هەروەها درەختەكەى سەر سەريشى هەمان شىوہ.. جىگەى گومان بوو، بۆ من شتىكى سەير بوو، ئەگەر ئەو كاتە هيندەى ئىستا شارەزا بوومايە شيت دەبووم لە ترسا، چونكە ئەنجام بۆم رون بووہوہ كە درەختەكە لەسە سەرى ئەو پرواوە و ئەو مرۆفەىكى درەخت شىوہە. كاتىكىش كە لەوم پرسى؛ ئايا تۆ درەختى يان مرۆف؟ بە كوورتى فەرمووى: هەرچۆنىك دلت دەخووزيئەت وەها من بىينە.

ئەو شەوہ تا دەمەو بەيان لە مالى ئيمە ماپەوہ.. تكام لەو كرد بىئىتەوہ تا بە ديدارى دايمك شاد بىت.. بەلام ئەو كە تەماشاي قولايى ناو چاومى كرد، دايمكى بىنى دەنالينيت لە ژير تەكانى ديويكدا و فرميسكى لە چاوانى دەريەپى و فەرمووى: بە دايمك بلى؛ تا لە گوناھەكانى خۆى خۆش بىت، چونكە مرۆف نابىت ناجار بكرىت كارىك بكات كە خواستەكانى نايەويت. ئيتىر بە پەلە پەل نانى خواردو لەمالمان بە سوپاسگوزارى بە دەر كەوت. پاشان دلىكى سەپى وەك پەپەى گول بە ديارى بەخشى بە من.

ئەو بەيانىيە دايمك چەند چركەيەك بە دواى ئەودا گەيشتەوہ مال، بە هەمان رىگەدا كە پياوہ درەختەكەى لىوہ كەوتە رى، بەلام يەكترىيان نەبىنىبوو، دايمك واى دەزانى باسى خەويكى بۆ دەكەم، كاتىك كە من باسەكەم بۆى گىرايەوہ. دايمك هيج باوہرى نەكرد.. تا ئەو كاتەى كە فرميسكە هەلوەريوہ مرواربيەكەى چاوى كابراكەى بىنى لەو جىگەيەدا دەدرەوشيتەوہ كە ئەوى لەسەر دانىشتىوو.. كاتىك كە دايمك ئەوئەى بىنى، حەپەسا، ووتى: ئەم مرواربيە بەنرخە لە جى ئاسمانىكەوہ كەوتۆتە ناو مالى ئيمەوہ!؟

ئەو بەيانىيە لەخۆشيدا تا ناشتانى دايمك سەمەى بۆ كردم و بە دەم گۆرانىيەوہ دەخويند: ئيتىر هەرگىز بە تەنھات ناكەم.. چيت بويت بۆتى دەكړم و شادومانەت دەكەم بە داواكانت.. ئيتىر هەرگىز نايەلم برسيمان بىت.

ئەمە راست بوو، چونكى دايكم ئەو مروارېيە بە نرخەى بە نرخىكى خەيالى فروشت.. ئىتر ژيانمان پېر بوو لە كەرامەت و خەلكى خوشى دەويستين.. شتەكان زور ئاسان بەدى دەھاتن و ژيانمان پېر بوو لە كامەرانى.. بەلام تا ئىستاش داخى گرانم لە ژياندا ئەمەيە كە كەس ھەر ھېچ كەس باومېرى بەمن نەھيتاوە كە درەختىكى وەھام ديوە مەزن و دەدرەوشايەوہ.. كە ئەو مروارېيە فرمىسكى چاوى راستى ئەو بوو.. كە درەختىكم ديوە مروڤ بوو!

من لەو كاتەدا ھەستام تا ئاگردانەكە خوش بكم و چەند چلە دارىكى تر لە ئاگر بنيم.. كە ئاورم دايەوہ و تەماشاي ناوچاوەكانيم كرد، ھەستم بە قولاي ھەموو ئاسمانەكان كرد، فەرمووى: باومېر پېر دەكەيت كە من مروڤىكى ھيندە مەزن يا درەختىكى ھيندە مەزەم ديوە؟ فەرمووم بەلئ.. چونكە منيش ئەم بينيوہ.. چونكە من ئەوم.

كاتىك كە وام فەرموو، بە ھەشمەتەوہ ھەستاو لەسەرچۆك ھەردو دەستى بە جووتكراوى نايە ژير ھەردو چاوو، بە ھەردوو پەنجە گەورەى چەناگەى خوى بەرز راگرت لە تەماشادا، فەرمووى: بمبوورە كە زووتر نەمناسييتەوہ. فەرمووم: بەلام گيانت ليرەيەو ئەوہتا تۆ منت دۆزيوہتەوہ.. تۆ لە مالى مندائت. فەرموى كەواتە دەبىت خۆزگەكانم بەھنيتە دى، فەرمووم فەرموو. فەرمووى خوشم دەويى؛ ئايا دەتوانى شادومانم بكەيت؟ فەرمووم: بەلئ. ئەويش خوى پووت و قووت كردهوہ و لە بەر ئاگردانەكەدا سەرچەفئىكى لەخۆو پئچا كە سپى بوو، پەلەى شينى ئاسمانى تياوو، يان بە پئچەوانەوہ. منيش لەبەرى ھەستام، و بۆنى لامى و پرچيم كرد.. دەستم ھينا بە پرچيدا و بەئەسپايى لەمسى قۆل و پشت و رانى تا پاژنەى پئيم كرد و بە ھەناسەى گەرم ھەموو گيانيم شيللا.. تا ئەوكاتەى خوى بە پئوہ بۆ رانەگيراو وەك ھەنگوين بە سەر سەرچەفەكەدا شل و پل بەرەو زەمين خاو بووہوہ.. ئەوسا بە ماچ، تەنھا بە ماچەكان خوش خوش ھەستى بە حورمەتى جوانى و بە خوشى جوانى دەكرد. ھيندە شاد بوو كە بە شادومانى تەماشاي منى دەكرد و منيش ئاسمانەكانم لە تەماشاي چاوەكانيدا دەدى.

لەولائى بەفر، لە زينداندا ديوەكان مندالەكانم فير دەكەن بين بە ديو.. دەيانەويت ئەوان فير بكەن تا نەھى لە باوانى خويان بكەن. داڤيدى كورم خەو بەمالي ھاوريكانىوہ دەبينت؛ وا دەزانيت مالى ئەوان چاتر و مەتين تر و جوانترە لەم زيندانە تەسكەى تيايدا دەژيين.. كە شيرپەنجە ھەلمەتى ھيتاوەتە سەر دايكيان. ئەو ھەميشە بە دواى رېگەى چارەدا دەگەرپت تا لە زيندان ھەلبىت. منيش بەم فەرموودانە ئامۆژگارىيى داڤيد دەكەم: "كورم، مروڤ كاتىك كە تووشى نەخوشىي گومان دەبىت لە رەفتارى جوانى باوانى، ئىتر ھەستى دەمرىت.. جا تۆ تاوانبار ناكەم بەو تاوانە مەزنە، بەلام لە يادت بىت مروڤ كەسيكە كە پشت ناكاتە ديارى باوانى خوى و لەبەر خوشى خوى بە زمانى بەدكار تەفرە ناخوات. پرۆ ئەگەر قاييل نىيت بە بەشى خۆت، ببينه و جوان ژيان و دەوربەر ھەلسەنگيئە، گەر لەو باومېردايت كە مالى كەسيكى بيگانە خوشتر و ژيان لەگەل ئەوان بە سودى بيرو ھەست و بەرنامەى جوانە، نازاد بە.. پرۆ لەگەل ئەواندا ھەلكە. چونكە من خوا ھىچى پېر رەوا نەبينوم.. دەشيت ھەبن لەنيوماندا بە نەبوونى يا لە زينداندا بمرن. بەلام كورم نەكەى وا بزانى كە دەتوانى دادپەرورەر بىت، كاتىك لە باوانى

خۆت دا دەپرىيى.. زوو بگەپىرەوۋە لايان و دەستى باوانى خاۋەن كەرامەتت ماچ بگە.. ھەول مەدە ھەلەكان دوبرەو سىبارە بگەيتەوۋە.. چونكە مروقى ژير زوو تى دەگات.

كۆرەكەم كاتىك كە لە قوتابخانەيە، ھەر لەم و لەو دەپرسىت، ئايا دەتوانم بىم بۇ لات بە ميوانى؟ ئەو لەكەس ناپرسىت بۇ نايەى بە ميوانيمان!

ناھەقى نىيە، چونكە دىۋوپەرستەكان مندالەكانيان فىرو چاوترس كر دوو بەوۋى كە كاتىك بىگانەيان بىنى لىي بترسن و نەچنە مالى يان نانى مالىان نەخۇن و شەو لەمالياندا نەمىننەوۋە. مندالەكانيان پىر كر دوو لە ترس وگومان و نەخۇشى و نايەلن ئەوان ھەست بە جوانى بگەن. بۆيە كۆرەكەم تا رادەيەك سەرى لى تىك چوۋە، وا دەزانىت خەتاي ژوورى زىندانەكانە كە خەلكى نايەن بە ميوانيمان. منىش ھەندىك جار بەو دەلئىم: ئىمە بە ميوانى دەچىن بۇ لاي زىندانىيەكانمان. چونكە مەرج نىيە ھەموو زىندانىۋويەك تاوانبار بىت.

دىۋوپەرستەكانيان مندالەكانيان پىر كر دووم لە چەكى ئەتۆم و فسفۇرو لىزەرو شەوو رۆژ لەشەردان دژى يارىيەكانى خۇيان. بەوۋەش فىر دەبن لە داھاتوودا يارى بەسەرى يەكترى بگەن و دەست و قاچى ھاورىكانيان ھەلگەنن، چونكە پىشتىر ئەو كارەيان كر دوو.

رۆژىكىيان دىۋ مندالىك ھات بە ميوانىي كۆرەكەم و لەگەل خۇيدا كەلەپچەى ھىنابوو تا كۆرەكەم دەستگىر بگات. من نەمويرا بە دىۋەكەى دايكى شتىك لەو بارەيەوۋە بلئىم، چونكە دەلە دىۋى دايكى دووگيان بوو، ھىندەى نەمابوو دىۋىك زۆر بگات. بەلام زۆرم بى ناخۇش بوو كە دىۋەكان رىگە دەدەن تا مندالەكانيان بە كەلەپچە يارى بگەن.

رۆژىكىيان داقىدى كۆرم لىي پىرسىم: بابە دىۋ بە چىدا دەناسىتەوۋە؟

فەرمووم با ھەزەرتى يوسف بۆت بدوئىت، گەرچى ئەو لە تۆ مندالترە، بەلام دەتوانى تا لە ژياندا ماوۋە رى نىشاندەرت بىت. ھەزەرتى يوسف بە تەماشايەكى شىرىن بە داقىدى برا گەرەى فەرموو: دىۋ بە كەرامەتيدا دەناسىتەوۋە.. دىۋ ھەناسەكانى تەنگ و ماندوو ئارەق زۆر دەكاتەوۋە كاتىك كە لە دەرگاي مالان دەدات. دىۋ كەسىكە كە لە خۇى تۆرەيەو ھەمىشە نەخۇشى تەمەلىي ھەيە و كەم كار دەكا و زۆر دەخواو ھىچ فىر نابىت و كەتنىش دەكات. دىۋ رەوشتى بەرز نىيە و دەمىشى پىسە.. كە خۇى دەنوئىت دەترىت و قنى ئاچوغ نىشانى ھەر كەسىك دەدات، جا چى مندال بىت يان ژن يا پياو؛ ناشرىن دەدوئىت، دەخوات، ناشرىن دەكات و ناشرىن برىار دەدات و دەرونى پىرە لە كىنەى شەرو بوختان - چونكە دىۋ ھەزى لە ئاشتى و ئاسوودەيى نىيە. دىۋ كەسىكە كە ھەز دەكات بچوك بىت بۆ فەرمانى دىۋ و خۇى دەفروشىت بە ھەزەن.. مالى خەلك تالان دەكات، مروقى بىتاوان و مندالان دەكوژىت.. ئەگەر واز لە شەر بەھىت، بە دواى شەرىكى تردا دەگەرپىت.. گەر شەر نەمىننىت، ئەوا خۇى ئەزىت دەدات و خوئىن لە لەشى خۇى دەھىننىت و بە قەپال خۇى دەخوات.

كاتيك كه يوسف ئەم فەرموودانەى دادا؛ داڧيد سوپاسگوزارىي نەكرد. چونكە ئەو هېشتا فېر نەبوو كه ديوى بچكۆلەش هەن، هەن هېشتاش لە داىك نەبوون. ئەو هېندە بىگوناهە كه هېشتا تىنەگەشتوو ديوەكان نموونەيان زۆرە، هەيانە ساغ و سەلېمەن و بە حەپى پىكەنەن دەژين. هەيانە دوچارى نەخۆشىي گالتهكردن بوون بەهەر شتىك. گالته بە خواو بە پىغەمبەرەكان دەكەن. دەچن سامانى گەلانى تر دەدزن، ، دەچن تەنانەت ئاژەل و بالندەكانى ولاتانى دووم و سىيەمىش دەدزن و دەهېتەن تا ئەوانىش بە زىندان مەحكوم بكەن. ديو هەيە هەمىشە لەگەران ماندو نايتت بۆ دانانى پىلانى ناجۆرو نەويست.

كوپم ديوهكان مندالەكان فېر دەكەن كه رېز لە پىغەمبەرەكانيان نەگرن و سەربازيان لى دەكەن بە فرىشته. سەر لە جوانى دەشيوين و بە ناوى خواوئەندەو سەر دەپرن تاوانى ناشرين دەكەن، ژنەكانيان لەچاوى مرۆف دەشارنەو. خەتەنەيان دەكەن، هەتكيان دەكەن. خۆشيان هەر خەرىكى سەرىپين و كوشتن و تەعدان.

داڧيد پاش كەمىك بەسەرخۇدا چوونەو پرسىي: ئەى بابە گيانداران چى؟ ئەوانىش ديون؟ يان ديو لەناو ئەوانىشدا هەيە؟ حەزرتى يوسف وەلامى دايەو، فەرمووى: بەل، باوكم بۆ منى باس كر دوو، كه لەناو گيانداراندا ديو نىيە؛ بەلام ئەوان زۆر لە ديوهكانى ناو لەشى مرۆف دەترسن. چونكە باپيرانمان فەرموويانە كه ئەوان لە ئاتاجى خۆزگە و ويست و حەزو هەستى رق و جوانىي مرۆف دروست بوون. ئەوان گشتيان دەستكردو زادهى مرۆف بوون. چونكە مرۆف بەر لە ميژو، بەر لە دابەزين توانى داهېنانى نانۆ و ئامپرو لەش و گيانى هەبوو. بگرە مرۆف زۆر پيشكەوتوتر بوو لەووى كه ئىمە ئىستا دەييين. چونكە مرۆف بەر لە زانست بوونى هەبوو. كاتيكيش كه ئادەم لە ويستى خوا دەريپەرى. زانستى هەبوو و غەيبناس بوو. راستەوخۆ دواى ئەووى كه بەزەيى خوا ئەوى سمى و دايە حەوا لە داىك بوو.

داڧيدى كوپم سەرىكى منى كردو لە بىباوەرپيدا مت بوو. منيش چاوى تەماشاكەم كرده يوسف. چونكە ئەو لەسەر هەق بوو. ئەو مرۆفەى هەستى چەمانەووى بۆ ديوهكان هەييت و لەگەل ئەوان زياتر هەلبكات، ماناى وايە ئامادەيى لەدەستدانى كەسيتىي خۆى هەيە و شياوى بوون بە ديو بوونى لى دەكرىت. جا ئيوە گوناھتان چيە كه مندالەكانتان لەناو قورگى ديوهكاندا گۆش دەبن. كاتيك كه ديوهكان لە مرۆفەكان زۆرتەرن! بەلام مەترسى ترين ديو لەناوماندا، دىرتريينان نەزانەكانمان. بەلام زانستى گيان ناسى و زانستى جوان ناسى چەكېن كه ديوى پى لەناو دەبرين. ئەى كورە خۆشەويستەكانم. بمبوورن كه من لە زىنداندا هېندە ماندووم كه هەندىكجار توانى تەماشاو ئاخواتن و بينينم نىيە و كه توورەش دەبم، هەستىكى ناخۆش و گومرا بە ئيوە دەبەخشم، لەو بارەيەو وەك من مەن. چونكە ژيان لەناو گومرايى ئەم مېلەتەدا بەژان و پى لەدەردەسەرييە.

داڧيد فەرمووى: بەلام بابە من دەزانم كه تۆ قينت لە مرۆفەكانى ولاتى بەفرە و خۆشيت بەوان نايەت! ئايا ئەمە راستە؟

له وەلامدا فەرمووم: نەخێر.. ھەرودھا بەلێ.. من قینم لە مرۆف نابیتەو.. بەلام قینم لە دێو و دێوپەرستەکانیانە.. چونکە من لێبووردنم زیز بوو لەناویاندا.. بەر لە ئیستا ئەوانم زۆر خۆش دەویست، ھیندە ئەوانم خۆش دەویست کە دەربەستی گومان و کینە و ترسەکانیان نەبووم.. تەنانەت کاتیکیش کە مەحکوومیان کردم بە زیندان و کۆتیا خستە دەست و پێم، ھەر وەکو دۆست و خۆشەویست و ھاوڕێ تەماشای ئەوانم دەکرد. بەلام کاتیک کە تۆ لە دایک بوویت، ئەوان ھاتن و تەجاوزیک گەوریاں کرد.. ئەوان ھاتن دەستیان برد بۆ کەرامەتم.. بەوھی ویستیان تۆم لێ بدزن، ویستیان مافی باوکایەتیم لێ بستین و تۆ بەرن و منیش لە باوکایەتی بکەن و جەرگی دایکیشتیان بەو پەفتاریان کۆلەوار کرد. ئەوان کاریکی وەھا جەرگبیریاں بەرامبەر کردم، کە لێخۆشبوونی نییە. چونکە من باوکی تۆم و تۆم ھیندە مەزنترین پەرستار خۆش دەویست، چونکە من تازە بە تازە باوەرم بەو دەھینا کە منداڵەکەم بکەم بە قیبلەو پەرستگا و بە خواپەکی بچکۆلانە بۆ خۆم، تا ببیەرستم. بەلام دێوەکان بەو کارەیان ویژدانی منیان دڕی و گیانی منیان زامار کرد.. گەرچی لێبووردنم ھیندە گەردونیک مەزن بوو، بەلام لەوێ بەدواوە، نەمتوانی چیی تر لەوان ببورم.

داڤید فەرمووی: بۆ ناتوانیت لەوان ببوریت؟ فەرمووم، چونکە ئەوان ھەمیشە خۆیان بە راست دەزان.. ئەگەر بیت و من لەوان ببورم، ئەوا قەبارەیی خۆیان پە دەکەن و پۆزی ئەووم بەسەردا لێدەدەن کە ئەوان راستن و من ھەلەم. بۆیە من ھەرگیز لەوان خۆش نابم.. چونکە ئەو کارەیان بەرامبەر نەک بە من، بەلکو بەرامبەر بە زۆر لە مرۆقی بیولات و پەناھەندە کردوو و منداڵەکانیان دەدزن و فیریان دەکەن دژی باوانی خۆیان گەندەل بن.. دێوەکان بێ کەرامەتن، منداڵی پەنابەر دەدزن و دەیانکەن بە کۆیلەیی شەھو و حەز و ھەووس بازی و درۆ و بوختان. بەوھش گیانی باوان زامدار دەکەن و سروشت پێ دەکەن لە ناھەقی.

داڤید پاش کەمیک تیفکرین فەرمووی: کەواتە تۆش رق لە دەروونتا ھەیە؟ فەرمووم: زۆر بەداخو، بەلێ، چونکە ئەگەر وەھا نەبوا، ئیستا دەمتوانی لەگەڵ بالندەکان و جانەوهران و خۆشکۆدا بدویم و دەمتوانی بەبێ بال بفرم، چونکە دێوەکان نایەلن مرۆف ئاسوودە بژی و ھەمیشە زەبرمان پێ دەگەییەن. بۆیە ئیتمەیش نەخۆش دەکەوین، پەست و توورە دەبین، و درۆش دەکەین.. چونکە دێوەکان جیھانیان داگیر کردوو و لەناوماندا مرۆف کەم بۆتەو.

تابلۆی دایک

لەو رۆژانەدا کە کات ئاسایی بوووەو، ھەستیاریم ھیندە بوونەوەر گەورە بوو، یادێ گەرانەووم بۆ زاگروس زۆر زیاتر دەبوو لە تێپەڕینی رۆژەکاندا.. ھەستی تەنھاییم ھەمان شیوہ.. نوسنی کتیب و چیرۆک دادی نەدەدام و ھەردەم لە یادێ گەرانەو و پەیداغ دروست کردن و بەرگ دوریندا بووم، دەمویست بە شیوہیەکی گەلیک تاییبەت بگەریمەو، دەمویست ھەموو جیھان فێر بکەم کە زادەگای مرۆف،

بههشتی سهرزهویی ئهوه - مرۆف نابیت له خاک و ئاوو ههواي خۆی دابریت، یان دهرئهنجام پهسهن کهسیکه که مشوری گهپانهوه دهخوات. چونکه ژینگه یه کهم دایکی یه کهم و نه ناسراوی ههر مرۆفیکه.

رۆژتیکان که ناله ئاسمانیهکان وینهی دوو حاجیلهقلهقیان نیشان داو ئاماژهیان بهوه دا که لهقلهق بالندهیهکه و گهرمیانی پێ خۆشه، بهلام کهس نازانیت بۆ که ئهم دوو لهقلهقه هاتوون بۆ ولاتی بهفر و لهم کپیوهیهدا ماونهتهووه بهرگهی سهرمای زۆریش ناگرن و کهچی هیشتا ماون و رهق نهبوونهتهوه!

که ههوالهکان تهواو بوون، من به نیازی سهرخهو شکاندن کهمیک پاکشام.. زۆری نهبرد که چوومه ناو قولایی گیانمهوه و له خهونهکانمدا رامام. بینیم ههر دو لهقلهقهکه هاتوون بۆ لام به میوانی و دهفرموون: جهناب کهی دهگهپیتتهوه؟ بهر له ئیستا پهپووه سولهیمانهمان نارده لاتان و بهویشدا ههوالمان نارد، کهی دیتتهوه؟ پاشان کوکو ئوختی، ئینجا کۆترمان نارد بهر له میروولهکان و دواي هاتنی میروولهکانیش!

منیش له وهلامدا بهوانم فرموو: ئهوکاتهی که جیهان داوام لی دهکات، ئهوکاتهی که ههست به ئازادی دهکه، یان ئهوکاتهی پشگیری گهپانهوه بۆ ساز دهکریت.. ئهوسا دهگهپیمهوه. فرموویان: چاوهپوانی چی له دیوپهستهکان دهکهیت، ئهی نابینی جیهان بیس بووه و ژینگهکان ژهنگیان ههلهپناوه؟! فرمووم: بهلام هیشتا جوانی ماوه، ئهم دهرمانه هیشتا بهکار نهبراه. مرۆف هیشتا فیری بهکار بردنی دهرمانی جوانی نهبووه.. من به تمام فیریان بکهم - که جیهان به خهندهکان پرگاری دهبیت نهک به قینی شهینانهکان و شهپی دیوهکان. له فرههنگی دیوهکاندا ئیوه سهرتان لی تیک چوووه.. ئیوه ریگاتان ههله کردوووه. فرموویان: مهلاش ههله دهکات.. ههلهکانی مرۆف و دیوپهستهکان زۆر گهورهترن له ههلهی گیانلهبهران و بالندهکان.

کاتیک لهخهوههستام سهیرم کرد هیشتا ئاسمان رووناکهو هیشتا تیشکی خۆر له دهروونما ماوه.. سهیریکی هاوسهههکهمم کردو ئهویش بهخیر هاتنهوهی لی نهکردم و منیش باسی لهقلهق و ههوالهکانی ئهوم بۆ نهکرد.. چونکه ئهوازی له پیکهنین و گالته پیکردن بهمن هینابوو.. دهستی لهمن شتیبوو به کوردی. ئهوا شهوه توانیم بهو بهفرمووم: ئهگهر من لهباوهپی ئیوهدا جیگهم ببیتتهوه، ئهوا دهتوانم هونهری تهمن درێژ بوونهوهم فییره مرۆف بگردایه. بهلام جیگهی داخه، لهناوتاندا من خاوهن باوهر نابینم. جا من لهههر جیگهیهک بم، دوژمنی خۆم ههیه و مهحکومم به هاوژیانی لهگهڵ خهلکی دیوپهسته.. بهلام من گلهبیهکی ئهوتۆم نییه.. تهنها ئهوه نهبی دهتوانم پیتانی بهفرمووم که من - هیشتا نیشتمان و ئالا و ولاتم نییه! من سهرم لی تیک نهچوووه هیشتا، و فیری رهگهزهپهستی نهبووم.. فیژیی ناچم، بهلام سورم له پرگار کردنی نهوهی زاگرۆس - چونکه نیازمهندم چهک لهو مهملهکهتهدا نههیلیم کاتیک که دهگهپیمهوه.. پهیمان بیت ئهی گهلانی جیهان، ئهی ئافرهته ههره جوانهکانی جیهان، بهلین دوباره دهکهمهوه، قهسهم به گیانی ئهم وشانهو کهمالی جوانیتان.. من هاتووم تا به خهندهکانم جیهانم پرگار بکهم.. من لهشهپ نیم.. جا با دهنگی کهنالهکان بین و مژدهی هاتنی من بدن. ئهوسا دهبینن که چهند جیهان پهروهرو جوان پهروهرو خیرخوام.. چونکه من له نهوهی مرۆفی پهسهنم و باوکی هموو پیغهمبهرهکانتاتم. نهکهن جاریکی تر ههلهی لهو جۆره بکهنهوهو سوکایهتی به میلهتی نوح

بکەن، نەکەن ها!.. چونکە وەک ئەو وایە دوبارە مەسیح لەناویبەرئەو. ئێوە خۆتان هیندە بەبچوک دەزانن کە گەورەیی خۆتان لەیاد نەماوە.. چونکە پیغەمبەرەکانتان سەرزەنشست کردووە و هیشتا لە پیناوی خوادا سەری میلهتی نوح دەبێن.

جا من ئامۆژگاریکەریکم و هیچی تر، تەنھا هیندەم لیتان دەوێت کە بتوانن وەک هونەر دۆست، هونەر پەرور - وەک مروفیک ریگەم بەدەن هەر بێستە خاکیک ولاتم بێت.. بەلام تکایە زیندانم مەکەن بە هەلە و بوختان و درۆ.. بەزۆر ناچارم مەکەن تەنھا بم.. چونکە من هەست بە ژانی تەنھایی خواوەندیش دەکەم. دەزانم کە ئەویش تەنھایی وەرزی دەکاو غەم دەخوات.. بۆیە من حەز دەکەم نمونەیی خوا زۆر بێت لە ناوماندا.. خۆزگە هەر کەسەو لە ناو مال و دل و دەروونی خۆیدا خواوەندی خواوەندیکی دەبوو.. ئەوسا پیکەو بەسای چاکە خاویزی خواکانی خۆمان بۆ یەکتەری دەکرد.. وەک ئەو مندالەیی کە باسی یارییەکانی خۆی بۆ مندالانی تر دەکات. جا تەمەن و ژیری نرخی چیبە گەر مروف هەر لەشەردا بمینتەو!؛ گرنگ ئەو نییە ئیمە خواوەندیکی یان هەزارانمان هەبێت.. گرنگ ئەو یە کە بزانی خاواکان نازادییان لە مروف دەوێت؛ تا بتوانن دابەزن و خەلاتی سەرکەوتنمان بەدەنی و کارتیکێ تری زانستمان بەنی.. چونکە ئەوان خواکانی ئیمەن. دەشیت خاوی هەموومان هەمان بێت. چونکە هەزار جار بلیۆن دەشیت بگاتەو بەیەک.. راستە یەک سەرەتایە، بەلام سەرەتا ئەگەر کۆتاییشی هەبێت.. بەردەوامی خۆی لە دەست نادات. چونکە بەردەوامی یاد و بیرى خواوەند و خواکانە.

ئێتر من بۆ کوێ بگەرێمەو؟ دەبی بمبورن گەر بلیم، من دانم بە مەرگی خۆمدا ناو.. دەنا هەمیشەبیم بەو پەری دنیایەو پیناسە دەکرد. چونکە من بە زمانی زگماک دەنوسم.. ئەم پیتانە لە چاوی حەق و راستییەو هەلقولاون. من هەست بە بوونی ولات و مال و ئالا ناکەم.. خۆم بە هەر یەکیک لە ئێوە دەزانم.. ئێوەش زۆر بەتان بوون بە دیوو منتان ناو تە ناو زیندانی تەنھایی و غەمۆکی و نەبوونییەو.. نایەلن پەيامی رەنگەکانم مژدەکانتان بە رەنگیش نیشان بدات.. چونکە من هونەر مەندیکی غەمخۆری مروفی رەسەن و هونەر و جوانیم.. ئامۆژگاریتان دەکەم کە ریگەم بەدەن بەی ناسنامە بە ناوتاندا بگەریم و کەمیک تەماشاتان بکەم.. چونکە من بیرى بینینی مروفی جوان دەکەم لە ناوتاندا.. دەشیت هەموومان بتوانین بۆ ماو یەکی دیاری کراو لە شەرو خەتاو تاوان رادوستین و پشویەک بەدەین. دەبیت ئەزمونیکی ئاشتی و هیمنی و دنیایی بکەین و کارگەیی چەک داھینان رابگرین و گەلان تاقی بکەینەو - تا بزانی سەرپێچیکەر کییە؟! ئەوسا دەتوانین ئامۆژگاری لە خواکانمانەو وەر بگرین تا چۆن سزای ئەو گەلانە دەدەین کە لە ماو یە سالیکیدا تاوان و شەری تیا زۆر - ئەوسا دەزانین شەری لە کوێ بە ناھەق زۆر.. ئەوسا تەمییان دەکەین. بەلام من مەحکوم مەکەن بە رەگەز پەرسەتی - چونکە من دلەم بە رەش و سپی و سور و سەوزو پەتەقالی و هەموو رەنگەکان دەسووتی.. من هەموو تۆنەکانی تیشکی روناکیم دیو.. من خۆم لە ژیر تیشکی رۆشناییدا وەک پەيامبەری جوانی دیو. خەندەکانم زویر مەکەن.. چونکە خەندە جیگەیی نیشتمان و دایک و خزم و کەسی بۆ من پێ کردۆتەو لە هەندەران و ئاوارەیییدا.. چونکە من زیندانم.

باسى گەپرانەۋەم بۇ مەكەن.. چۈنكى مەن لە دولاب زىندانم. زىندانى يەكەم بەفرو بەستەلەكى دېۋە گومپراكانە و زىندانى دوۋەمىش مندالەكانم - چۈنكى ئەۋان لىرە لە دايك بوون و نىشتىمانى ئەۋان ولاتى بەفرە و منىش ناتوانم پى بنىم بە جەرگى خۇمدا و ھىشتا زوۋە.. بەلام ئەگەر بىت و كار ئاسانم بۇ بىرېت و مندالەكانم دلنيا بن لەۋەى كە مەن دەبىننەۋە، ئەوسا منىش بىرېرى گەپرانەۋە دەدەم بۇ سەر لوتكەى نوح.. چۈنكى نوح خۇى ھاتوۋە بە مېۋانى مەن و خۇى لەمندا ژياندۆتەۋە، مەن نەچووم بۇ لاي ئەۋ.. بۇيە ۋەك چىرۆكخۋان ھەرگىز پەنجەى شايەتەمان بۇ وشەى ھەلە نابەم لە ناساندنى خۇمدا ۋەك چىرۆكخۋانىكى ھونەرمەند؛ عاشقى پەنگەكان و چاۋگى جوانم. خۇم بە خاۋەنى جىھان دەزانم.. چۈنكى ھەر مەۋقەىكى ئاشتى خۋاز شايانى ئەۋەيە بە ئاشتىيانە بە جىھاندا بگەپىت و لەۋى بۇى كە نىازەكانى دەخۋازىت. بەلام بەۋ مەرچەى لە يادى نەچىت كە دەبىت گەپرانەۋەى لە بىر نەچىت.. جا گەر بە مەۋبىش بوو، دەبىت مەۋ بگۈيزىتەۋە جىگەى خۇى. خاكى خۇى كە دايكى دايك و باۋكى باۋانە.

شەۋىكىان كە بەدىار ھەردو خاۋەندە بچكۆلەكانى خۇمەۋە ئىشكەم گرتبوو، بە خەيال لەگەلىان دەۋام؛ راپرسىي ئەۋانم دەكرد داخۋا پىگەم دەدەن بگەپىتەۋە!

بە خەيال قەبارەى خۇم ھىندەى قەبارەى ئەۋان بچوك دەكردەۋە دەچوۋمە پكۋە بۇيان.. پاشان پىي ھەر يەككىكانم دەشىلاو گۈيم بۇ ۋەلاميان شل دەكرد، دەمفەرموو: كورم، مەن كە باۋكى ئىۋەم، دەشەت لە روى خۇشەۋىستى و يارى و پەرۋەردەۋە مەن ھەندىكجار سەنورم بۇ دانابن، بەلام ھەرگىز بىئاگا نەبووم لەۋەى كە ھەستىارانە رىزم گرتوون.. دەتوانن لە ھەلەكانم خۇش بن؟! پاشان ئەگەر بىت و باۋكتان بىر لە گەپرانەۋە بكاتەۋە بۇ نىشتىمانى خۇى، ئايا ئىۋە رازى دەبن؟ راتان چىيە كۆرپەكانم؟ ئايا ھەلدەكەن بە بى منىكى ماندوو بى كەس و ھارپى و بى ولات؟

يەكەمىان فەرموۋى نازانم، دوۋەمىان فەرموۋى نە.. پاشان چۈنە قولايى جەۋھەرى مەۋەۋە كەمىك بىريان لە پىرسىيارەكان كەدەۋە.. پاشان فەرموۋان: تۇ فەرموۋت كە مەۋف لەھەر جىگەيەك لە دايك بوو، دەبىت لەۋى گىانى بەخاك بىسپىرېت. فەرموۋم راستە.. دوۋەمىان فەرموۋى: كەۋاتە ئىمە سەر بە ولاتى بەفرىن و چارەنوسمان ئىرەيە. فەرموۋم: راستە وايە. پىكەۋە يەك باۋەرى و يەكبىرىيان تىابوو، فەرموۋان كەۋاتە ھەر دەبىت پۇژىك بگەپىتەۋە.. ئىمەيش ھەر كاتىك بىرت بگەين بە مېۋانى بۇ لات دىينەۋە. بەلام ھىشتا زوۋە، ھىشتا ئىمە تۇمان دەۋىت.. كاتى گەپرانەۋەت ھەرچەندە درەنگە، دىت.

***

لەۋەتەى كاتەكانم ئاسايى بوۋنەتەۋە و مىلى كاتەمىرەكە ئاسايى دەچەرخى و شەۋو پۇژىش بە ۋىستى خۇيان دەگەپىن؛ كەم شەۋەيە خەۋم لى بگەۋىت.. زىاتر بە پۇژ دەنووم، چۈنكى بە پۇژ خەۋى سىي سىي دەبىنم.. ھەندىكجارىش گۈيم لە چپەى دەنگى ھەندىك ئافرەتى جوانە كە بەلاى پەنجەرەى زىندانەكەمدا تىدەپەرن.. بەيانىنىش زوۋ، ھەر بولبول و بالندەيەكىش مژدەى روناكى بچپىت، مەن نۆيژ بۇ دەنگى ئەۋ دەكەم و ئاۋازەكانى گۈى لى دەگرم.. مەن بە دەنگى بالندەكان بىزار نامم.. بە دەنگى

نورسەكەكانىش ھەمان شىۋە كە دوچارى توورپەيى بوون.. قەلە رەشكەكانىش دەنگىان نووساۋە ۋە ھەردەم سەرمابوردەن. گۈڭ لە قاغەي ئەۋانىش دەگرم.

بەيانىيەكانى لە خەوما كە ھەموو شىتەك سىپى سىپى دەردەكەوت ۋە چاوم تواناى بىننى كۆي بابەتەكانى بەبوو.. بەلام ھەستەم تىژ راگرتبوو بۇ پەيامەكان كە بەر ھەست ۋە بىرم دەكەوتن.. لە خەوما كۆمەلىك ئافرەتى سىپى پۇشم بىنى.. گشتىان فلوتى سىپىيان لەدەم ۋە دەست بوو، پارچە مۇسقىيايەكان دەژەند ھىندە بەسۆز كە ھەستىارمى دەلاۋاند ۋە بە دەم خۇشپىيەۋە ۋەك ئەۋەي خەلاتم بەكەن، جار ناچار بىداریان دەكردەمەۋە؛ بۇ ئەۋەي ھەست بە چىژى خۇشى بەكەم لە راستىدا. گەرچى من پىۋىستەم بەۋە نەبوو.. بەلام ئەو فرىشتانە مەبەستىان بوو كە من بە بىداریش بە ئاگا بم لە خۇشپىيەكان كە بەر ناخم دەكەون. خەۋىكى زۆر سەمەرە بوو خەۋنى پەرجوۋا! تىگەيشتەم كە جوانى بەرھەۋ پەيامىكە ئەۋى بەۋايدا ۋىل بىت، پىنى دەگات. ھەستەم كەرد جوانى سەرچاۋەيەكە كە زانست دەگەنەيت بە كەمال.. بەلام بىننىم تواناى روتكردنەۋەي ئەو بىرانەي نىيە كە خاۋىيار بوون من بتوانم بە ۋوشە دەريان بىرم، ھەر بۇيەشە مۇسقىقا لە خەۋنەكەمدا داۋەر بوو.. مۇسقىقا كۆرالى ئامبىن لەگەل.. ھەستىكى زۆر خۇش دەرونى دەتەنەم، ھەستەم دەكرد ناخم داۋام لى دەكات لە خەۋ ھەستەم ۋە بجم چى تابلۇكانى بازارەكان ھەيە بىاندزم ۋە بگەرپمەۋە ناۋ چىۋەي زىندانەكەم.

ھەر ئەو شەۋە لە خەۋنەمدا بووم بە دزو ھەلم كوتايە سەر كاتالۇگى دوكانەكانى كاللى ھونەرى فرۇش ۋە زوربەيانم تالان كەرد، ئىجا بە دەم فرىنەۋە، ھەر بە ئاسمانەۋە بەر لەۋەي تابلۇكان راپىچى ژوورى زىندانەكەم بەكەم، ھەمويانم ۋىنە كىشا، ھىندە رەنگى سىپىم بەكار بىرد كە ھەستەم بە كەمى دەكرد لە نەبوونى دەسەلاتدا، ھەستەم دەكرد رەنگى سىپىم لى پراۋە.. ھەلەداۋان ۋە شىپىزە ئەم دوكان ۋە ئەو دوكانم دەكرد ۋە بە داۋى رەنگى سىپىدا دەگەرام.. دەستەم ئەدەكەوت. ئافرەتىكى مندال شىۋە بە دەنگىكى ناسك ۋە نىان لى پىرسىم: جەناب دەتەۋىت چى بدزىت، بەس نىيە!؛ خۇ تۇ ھىچت نەھىشتەۋە لە دوكانەكەدا. منىش لە ھەشمەتى شەرمدا بىدار بوومەۋە ۋە پاشان دەست ۋە بىرد پاش خۇ ئامۇژگارى كەردىكى سەرىپىي؛ نوستەمەۋە.. چوومەۋە ھەمان جىگە، كە تىايدا كىژۆلەكە لەگەلمدا دەۋا.. بەۋم فەرموو: قوربان من بۇ دىكردن نەھاتووم، بەلام لە پىناۋى جوانىدا، ناچارم رەنگەكان چىگ بەخەم.. رەنگى سىپىم لى پراۋە.. ئەۋىش فەرموۋى: من بۆتى پەيدا دەكەم. بەلەن بىت، من نايەلم بى رەنگ بىت. منىش لە خۇشىدا بىدار بوومەۋە. لەۋ رۆژەۋە، لە خەۋنەكانمدا من چاۋەرۋانى ئەۋ كىژۆلەيەم ۋە ھىشتا لى نەكردومەتەۋە.. ھىشتا رەنگەكانى بۇ نەھىناوم.. چۈنكە رىكەۋتىن كە بە قىست چىم دىۋە ۋە چىم نەدىۋە گشتى قەرەبوو بەكەمەۋە.

بەراستى ژيان زۆر ستەمە لە بەرگى پەنابەرىكى ھونەرمەنددا.. چۈنكە نەبوونى رەنگ ۋە كاللى ھونەرى، ھەست تۈرە دەكات ۋە مۇۋ ناچار دەكات تەنھا متمانەي بە خەيالەكانى خۇى بىت. جا ھونەرمەند گەر كار ئاسانىي بۇ بكرىت، گەل ۋە نىشتمانى خۇى بەجى ناھىلىت. دەترسم لە گەرپانەۋەشدا دوچارى ھەمان نەبوونى بم.. دەشىت لە ھەر ۋلاتىك بارگە بەخەم.. رىگەم نەدرىت چەند ۋىنەيەك بىكىشم! كەچى بوونەۋەر

منی وهک هونهرمه نديکي جوان ناس پهوانه ی ناو مروځايه تي کردووه.. نهک هر هينده، به لکو مه حکومتی کراوم به زيندان و ديوهکان تماشای هونهر و ههست و گیانی جوانناسی من ناکهن.

بویه که کات ناسای بووه وه،، خوم وهک مروځيکي بی ولات و بی نالو بی ناسنامه بينیوه له ناوتاندا.. ههستم به گوناحهکانی ژيان دهکرد.. چونکه ژيانی زيندانی به سوودی پهرودهی گیانی من و خیزانه کهم نه بوو.. چونکه ههستمان داگیر کرابوو. جا کاتيک که هه لويستم وهرگرت، يه کهم کارم نه وه بوو که جهوازی سه فهره کهم بگه پيمه وه بؤ مه ليکی ديو په رستهکانی مهمله که تی به فر.. له سه ر جهوازه که شمم نووسی: من کویله نیم- من مروځم. که چی مه ليک هيجی نه گووت و داوه تيکی نه کردم تا داوی ليبوور دن بکات! ئیتر بؤ کوئی بگه پيمه وه؟ که من خاوه نی بستی خاک و دهستی جل و گوپالیک نیم! ئهی کئ هونهری من به ریته وه بؤ سه ر زاگرووس و نارارات! ئهی کئ له دوامه وه ده پروات و باوه پ به من ده نيئت؟! خو من هیشتا شیت نه بووم، به لام به تمام نه وه خه ونانه م بیته دی.. ئومیده وارم حکومتی هه ریم لایه کم لی بکاته وه! نه وه حکومتی که بانگه یشتی به عیراقی بوون دهکات و باوه پی به دۆزی کوردوستانی یه کگرتو نییه! نه وه حکومتی که ده شیت ریگه م نه دات به ره و نزرگه ی باوانم بگه پيمه وه بی ناسنامه.. چونکه من قبوولمه بيم به هاوولاتی هه ر میلیه تیک، به لام هه رگیز ناتوانم و نامه ویت بيم به عیراقی و تورک و فارس. جا با میلیه ت و نه وه ی نوح ئه مه بزائن .

به لام ده شیت جوله که یا په رله مانی ئه وروپا و هه موو جیهان یاریده م بدن تا بگه پيمه وه.. گه رچی زه مین پر بووه له دیوی سه ر بر و تیرورست و جه لاد.. شه قامه کان خوینیان لی ده تکتی و سببه ره کان تارمایی دروست ده کهن.. به لام دلنیام که هیشتا مروځ له جیهاندا ماوه، ئیتر چاوه پروانی چی له من ده کهن!.. من خاوه نی ولات و هاوپی و نالا نیم و هیشتا دره ختیش له سه ر سه رم نه پراوه. هیشتا گوپالی ئه نفالم پی نه گه ییوه و به رگی به ری هه موو بیتاوانی جیهانم له به ر نه کرووه و روپوشی چه زره تی نوح-م نه کردوته سه ر. چونکه دهنگی گه لانی جیهان بریار و گه واهی هاتنه وه می من.. ده بیت نه وان گه واهی ده برینهکانی من بن، ده نا نوح- ده بیت نه بیت به پرۆزه. چونکه من ته نها مروځيکی هونهرمه ندم و له ده ستیک به رگی ره شدا له شه وی گه رانه وه ی چه زره تی نوحدا له ناو باریکدا تماشای به هاری کوردوستانم ده کرد.. بی ری ئه ویم ده کرد و هه موو شته کان له به هار ده چوون. ته نهایی سه ری کردوته سه رم و خیزانه کهم باوه پی به من نییه.. پوژ و شه و خوا خوامه نه وه به تماشایه کی له دلته وه من بی نیئت.. که چی نه وه، نه وه هه موو رهنگانه نابینیت که له سه ر ئومیدی من نه خشاون و بؤنی ژيانیان لی دیت.

من داله کانم له ناو قولایی زيندانه که دا بیرم ده کهن.. چونکه قه باره م هینده بچوک بؤته وه که نامبین.. ئیتر نازانم چوون باسی مه یلی گه رانه وه و داخوایی گه رانه وه تان بؤ بکه م، وهک ده لین خوژگه شتی که نایه ته دی! که چی من به مه حالی نازانم.. چونکه مروځ ده توانیت گره و له مه حال بیاته وه. هونهری منیش باس له و جه هره دهکات. به لام من هیشتا هه ر چاوه پیم و به داوی کاریکدا ده گه پیم تا که میک ژيانی پوژانه مان دابین بکه ی.. چونکه ژيانمان به ره و شه که تی ده پروات. هونهر به خیومان ناکات.. وا ده لیت ساری هاوسه رم.. پاشان ده پرسیت: ئایا کوردهکان کتیبه کانت ده خویننه وه؟ ئایا ئه وانیش وهک

دیوهکانی بهسته لهک دژایهتیت دهکهن و نایه لآن سهر ههلبدهیت و به هه له له نووسراوو کتیبه کانت تی دهگهن؟

منیش ده لیم: به ل ئ . چونکه میله تهی کورد هیشتا ئازادیی به خویه وه نه بینیوه و تازه گاگۆلکی دهکا و لهتاو خۆشیی سه یاره لیخوړین و پابواردن و زورخوړی و پاره و ماده پهرستی، چاویان کویره و دهشیت من مروقتیکی دواکه وتوو بم، یان له وپه پری گه شیبینیدا، ئایینزاکانیان به کافرو موشریکم له قه له م ددهن و رو شنبیره کانیشیان دهشیت به فه ناتیزم و ناسیونالیزم بزانن و وام بیننه ژیر باس که من هیچ دهرباره ی به جیهانی بوون نازانم.

به لام من وهک فهرمووم و دووپاتی دهکهمه وه که میله تهی من، واته میله تهی کورد، له وه تهی له که شتییه کهی نوح دابه زیوین، هه ولی هۆگری و هاوژیانی و هاوگه لی و به جیهانی بوون ددهین له گه ل دیوه چاوبرسییه کانی تورک و عهره ب و فارس دا - که چی ئەوان هیشتا به خوینی رۆله کانمان تینوون و گهر بیت و رۆژانه دهیانمان لی سهر نه پرن و دهیان ئافرهت هه تک نه کهن و دهیان مندال بی باوک و دایک نه کهن، ده هری و تووره و شیت دهن.. چونکه ئەوان فییری مژینی خوینی کوردن و جه لاده کانیان به خوینی کورد نه بیت، به هیچ شتیکی تر تووره نابن. به داخه وه من باومرم به هاوژیانی و هاوگه لی نییه له گه ل تورک و فارس و عهره ب.

ئه ویش به ته وسه وه تیری جهرگ بر دهگریته جگهرم و ده لیت: ده برۆ بخه وه، به شکیکم له خه ونه کانتا کاریک بدۆزیته وه. یان میله ته کهت رزگار بکهیت و ببیت به سپار تا کۆسیکی سه دهی نوخ. منیش وا دهکهم و دهچم لی پاده کشیم.. له ههر گۆشه یه کی زیندانه که مده به په شپۆشی و به ماندوویی پاده کشیم و پوو له ئاسمانه کان ده پاریمه وه تا مهرگ ببیت به هه ناسیه ک و بکه ویته ناو دهممه وه.. به دم خه وه جار نا جار ته ماشای ئەو دهکهم، ئەو له من زیاتر ده می بۆ ئاسمان دا پچریوه، به لام به پیچه وانهی منه وه، ئەو ده می بۆ ژیان و خۆشی داپچریوه.. ئەو ئومیده واره دلی دیوه کان نهرم بیت و به زه ییه کیان به ئیمه دا بیته وه و به سه ر کتسه کانی مندا بچنه وه و دەرگا کانی ژیانم بۆ بخه نه سهر پشت. به لکو ئەو خه و به منه وه نابینیت.. چونکه تا ئیستا رۆژیک له رۆژان له خه ویا منی له نیو ژوری ئاتیلادا نه بینیوه.. منی به و دۆخه هونه رییه نه بینیوه.. هیشتا ئەو فییری بینینی من نه بووه. جا گه یی له دیو و دیو په رسته کانیش ناکهم.

رۆژیکیان به چه زره تی سارام فهرموو: دیو په رسته کان چاوه پروانی تۆن، به ته مان تۆ باس له که رامه تی من بکهیت.. تۆش من نابینیت. ووتی: به لی، دهشیت تۆ که سیکی تر بیت. من دوزانم که تۆ هونه رمه ندیت، به لام تۆ هیشتا هیچ فییر نه بوویت. منیش ده فهرمووم: هه موو ئەوهی که مروقیه تهی فییری بوون - هیشتا مروقیان نه گه یاندووه به جوانیی موتله ق - ئەمه ئهرکی سهر شانی منه. ئەویش پیم پی دهکهنی! ها ها ها! له هه مان کاتیشدا ههستی به شکۆی واتاو فهرمووده کانیشم ده کرد. چونکه ده بیینی که کاتیک من له ناو جهرگه ی زیندانه که دا دهنگی زولالی گۆرانیم هه لده کرد، سه ری سور دهما، نه یده زانی من گۆرانی بۆ کی ده لیم!

بۆيە كە رادەكشىم، خەو بە ژيانەو دەبىنم، جا ئەگەر ژيان مەرگىش بىت، من خۆشم دەوئت. فەرموم:
ئەگەر ژيان مەرگىش بىت، من خۆشم دەوئت.. چونكە ژيان ھىندە دەھىنئت كە مرؤف بۆى بۆى و بە
شتىك ھەستىكى جوان وەك گول لە باخچەى زانستدا پروئىتت.. مرؤف لە پىناوى ھەسكردن بە جوانىدا
لە داىك دەبىت. جارىكىان ئەمەم بە ھەزەرتى سارا فەرموو.. واتە خەويك.. كە تىايدا بوونەو ھەرم بە
تىشك وىنە دەكئشا. باسى ئەو ھەم بۆ دەكرد كە جىھانىكى تر ھەيەو من لە خەونەكاندا لىوئى فىر دەبم،
فىرى ھونەرى وىنەكئشان.. بۆيە ھونەرى من دەلئت: نە دەريا بە دەمى سەگ پىس دەبىت؛ نە ژىنگەش بە
دەستى مرؤف لەناو دەجئت.. چونكە سروشت زۆر لە زەمىن و دىوو مرؤف بەھىزترە.

ئىتر باسى خورافىتى گەرانەوئى جىتان بۆ بەم!؛ خۆ ھىشتا مىلەتى نوح زەليل و دىلە لە ژىرچنگ و
كەلبە و قەپالى دىوەكانى بەعس و تورك و فارس دا! خۆ ناكريت پاسپورتى دىوئىش بەدەن بە من و بەمەن
بەو عىراقىيانەى كە جگەرەكانىان بە مەمكى ئافرەتانى كورد دەكوژاندەو و كە بە شەقى پۆستالەكانىان
مندالىان لە سكى داىك دەر دەپەراندا! كە بە كۆمەل پىرو لاوو مندال و داىكىان وەك سەردەمى جاھىلى
زىندەبەچال دەكرد.. كە جەھالەتەيان كرىو بە كەلتورى ھەموو چاخەكان. من نامەوئت ناسنامەى
عىراقى بەدەن بە نەوئى نوح.. ئەوانەى كە خۆيان بە عىراقى دەزانن، با بچنەو ناو نىمچە دورگەى
عەرەب و بتەكانى خۆيان بپەرسن، چونكە بت پەرسى چاترە لە بە عىراقى بوون.. چونكە ئەوان
باوەرپان بە خوا نىيە. چونكە نەوئى نوح سەردەپەن. وەك لە قورئانى پىرۆزدا ھاتووە؛ ئەوان
ھەندىكىان لى بوون بە مەيموون و ھەندىكى تىرشىيان بوون بە بەراز. جا باوەر بەكەن كە دەفەرموم،
بەرازەكانىان بەچكەيان كرىو و دىوى برسى و گەلخۆو بپەست و نەخۆشيان زاندووە. تەنەتە زۆلە
بەرازىان خستۆتەو.

ئىوئەش ھىشتا لە دىدەگى مندا نەبوون بە مرؤف! من نازانم باسى جىتان بۆ بەم! چونكە نەوئى نوح وا
خەرىكە قىرى تى دەكەوئت و ئىوئەش داوام لى دەكەن وىنەى سەگەكانتان بكىشم و گول ھەلواسم بە
ئىخەتاندا. من لە ئىوئەى مرؤف و لە دىوئەرسەكان تى ناگەم.. دەزانم پەيامى خواكان ناگەن بە گوئى
ئىو و دىن و زمانى منىش دەپەن.. ئىتر نازانم بلىم چى! روو لە كوئ بەم.. بەلام مرؤف ناتوانئت ھەروا
بە ژىر دەستەبى بۆى.. بۆيە داواى لىووردنتان لى دەكەم گەر لەسەفەرى گەرانەوئەدا كەمتەرخەمى بەم..
چونكە رىگاكان ناسمەو.. ھەست دەكەم پىوئىست بە چاوساغ و پىنئشاندرە.. ھەست دەكەم پىوئىست
بە باوەرپى جىھانە تا لە خەونەكانم بىمە دەم.. چونكە دەزانم كە ژيان زۆر لە خەونەكان جوانترن.
ھەروەھا خۆشترئش.. دەشئت ئەمە قسەى شئىتىكى گەشئىن بىت، بەلام وەك فەرموم، ژيان لى من
شايانى ژياندەن. گەرچى من تەنھا بە خەون ژيان دەبىنم و تەنھا لە خەونەكانم كرىو بە مەملەكەت و
مەئوا!

بۆيە ئەو كاتانەى كە خەو دەجئتە چاوم، زۆر نابات، دەبىنم كۆمەلىك فرىشتەى رەنگ شىن و سىپى و
ھەندىكىش وەك پەلە ھەورەكان دىن و دادەبەزن.. پاشان بە ئەسپايى گىانم لە لەشم دەر دەھىنن.. وەك
چۆن داىك دىك لە پىى مندالەكەى دەردەھىنئت، ئەوانئش وەھا بە دەم ئاوازى سەلماو خوئندنى ئامىنەو
يەكە يەكەى تەرمى مەسىحەكان و ماریاكان و گىانە پىرۆزەكانى لەشم دەردەھىنن و ھەر بە ئەسپايى

بەدەم خۆيىندى ئاواز و سرودى ئامىن-هوه گيانمان دەبەنەهوه بۆ زاگرۆس و ئارارات و لەوى بەرەلامان دەكەن.. بەر لەوى بىدار بىنەهوه، جەندرمەكانى بەعس و فارس و تورک لىمان دىنە شالوو وەك دىو بە قەپال دەكەونە ھەلگەننى سەرى مەسىح و ماریاكان.. ئىتر سەرم لى تىك دەچىت، نازانم چى بگەم و لەكۆيى خەونەكەمدا بىدار بىمەهوه. چونكە فرىشتەكانىش دەتۆقن و ئەوانىش سەريان لىدەشتىوئىت. دەبم بە مەخلوقىكى سەير، دەبم بە تىكەلىك لە پىر شالىارو مام خدرو پەيكەرو توورو لىناو ئاشتى و ھەوارو مونىك و ماریاكان و مەسىحەكان! دەبم بە لەقلەقىكى پىرۆز و بە جالجالۆكە و فرىشتەو بت و خواكان.. ئىتر سەرم لى تىك دەچىت و خۆم بۆ نانسرىتەهوه.. بەلام لە ھەموو دۆخىكدا ھىندە بە ئاگام كە سروشم ناگۆرئىت بە سروشتى دىو و ھەر خىر خوازو جوان پەرسىت و ھونەر پەروەرم.. ئىتر ھەر بەدەم خەوھە، بەدەم ورىنەهوه بىدار دەبەهوه و كۆنە مشك لى دەبىت بە قەيسەرى. ھەر بۆيەشە كە بە بىدارى و لە خەونىشدا ھەر چاوەرئىم.. چاوەروانى ھاتنى ئەو كىژۆلەيەم كە گەفتى پىدام رەنگى سى سىم بۆ پەيدا بگات، تا كەمىك رەنگى رۆنى سى و چەند تابلۆيەكم بۆ بەئىن، تا وىنەى فرىشتەكان و ئاسمانى بەرىن بگىشم.. تا بوونەوەر پىر بگەم لە رەنگى سى و تارىكى لەسەر زەمىن لاپەرم و پوناكى دابھىتم. چونكە من پەيامى خىر و جوانىم پىيە و حەز دەكەم نەك تەنھا ھەر بەخەو، بەلكو بە راستىش و لە ھونەر و لە ئەدەبدا باسى جوانىتان بۆ بگەم. رىگەشتان نادەم بە تاوانبار تەماشام بگەن.. چونكە من لە گوناھەكانى خۆم خۆش بووم.. بەلام تا ئەو كاتەى ھەموو مىلەتانى جىھان ئازاد نەبن، من ھەمووتان بە تاوانبار دەزانم و حەقىش داوەرەم.

من جگە لە داستان و ئەفسانەى خەونەكانم شتىكى ترتان بۆ باس ناكەم، چونكە من گەشتووم بەو حەقىقەتەى كە ئىوھە نكولى لى دەكەن.. بۆيە دەشتىت خەونەكانم مەملەكەتىك بن كە ئالو ئابىن و زمان و نىشتمانى منى تىدا بنىات نرابىت، ئىوھە بۆتان نىيە دەست بۆ سروشتى خەونەكانى من بەرن. چونكە ئەوان راستى و حەقىقەتى منن. جا من ھەر كەسىك بىم لە ناوتاندا، خۆم بە مروقىكى رەسەن دەزانم كە ئەگەر زاگرۆس يان ئارارات خەون بىت، كە ئەگەر كەشتى خەون بىت.. يان ئەگەر پىغەمبەرەكان گشتيان خەون بن.. ئەوا من تاوانبارم بەهوى كە بە ھەلە ھاتومەتە ناوتانەهوه و نىازمەندم بگەرئىمەهوه بۆ نىشتىمانى خەونەكانم. جا وازم لى بەئىن با ھەست بە ژيان بگەم لەناوتاندا، چونكە خەونەكانى من ھونەرىكى تازەن.. لە جوانى دەدوئىن. جوانى پەيامەكانى حەزرتى نوحى باوكى پىغەمبەران.

من گلەبىم لە زانستەن نىيە، روبەرووش بە كەس نالىم چاوت كلى پىوھىيە، بەلام لە دىوھەكان توپە دەبم.. دەوئىرم و دەتوانم پەنجە بگەم بە چاوى دىوھەكانى شەرق و غەربا دەرھەق بەو ھەموو تاوانانەى كە كر دوويانە. چونكە مروّف بۆى ھەيە بەرگى لەخۆى بگات. ئىتر زۆر وتن قورئان خۆشە.. جا با باسى خەونى ھاتنىتان بۆ بگەم. ئەو خەونانەى كە من ھەموو رۆژىك دەيانىنم و لەگەلىاندا دەژىم و وىنەيان دەكەم.

تابلۆى ھاتن و نىشتنەهوى جالجالۆكەى مەزن و لەقلەق و پىرشالىار و گيانى مندالانى جىھان و باسى ئازارەكانى حەزرتى ماریاكان و مەسىحەكانتان بۆ بگەم.. چونكە ھىشتا باسى ھىچك يەكك لەوانم نەكر دووھ - كە دىن بۆ لام و لەناو كەشتىيەكەى سەرى گىژمدا چۆن رىزىيان لىدەگرم و تىماریان دەكەم و

خۇشەويىسى و پىزىيان نىشان دەدەم.. ھېشتا باسى داستانەكانى جوانىي ھىچ يەككىك لە ماريكانم نەكردووہ - ئەو ھەزەرتە پىرۆزانەى كە لە مەملەكەتى گىانى جوانىي پەتيدا دانىشتوون و لە گىانى فېمىنىندا دەبن بە تەونى جالجالۆكەى مەزن و بوونەوەرەكان دەچىن.. ئىوہ نازانن كە بوونەوەر وىستى ھەيە؟ كە گىانى بوونەوەر فېمىنىنە؟ ئەوان، ئەو تەوژمە سىپىيە گەوھەرىيەن كە وەك بەرداش بوونەوەر دەھارپىت و دەسورپىنىت و دەپىسىت. وا دەزانن زانست دەتوانىت لەمە زىاترتان فېر بكات!؟ ئەى شەرم ناكەن كە دەچن ھېشتا سەرو زمانى ئافرەت دەپىن و ئاگر بەر دەدەنە لەشيان!؟ ئاخىر چۆن دەتوانن كارى وەھا بكەن؟ چۆن؟

بەلام من ھەر خەرىكى بىنىنى خەونەكانم.. چونكە پىسى بوونەوەرەكان دەبىنم.. دەبىنم دىت مرۆفېك، كە ھاتووہ و لەناوتاندايە.. سەرى لە كەشكەلانى فەلەكە و پىيى لە زاگرۆس.. پىيەكى لە شەرقا ھەنگاو دەنى و پىيەكەى ترى لە غەرب.. كە ھەنگاو ھەلدەھىنىت.. شكۆيەكى مەزن لەگەل ئەودا پىج دەكات. دەزانن كىن ئەوانەى كە باوەرپيان بەوہ؟ بەلى، ئەوان لەشكرى مېرولەكانن.. ئىنجا باكان و زەرباو بوركان و ھەورەكان.. و لەسەروى ئەوانىشەوہ ئاسمانەكان.. ئىنجا پىغەمبەر و خواوہندەكان و خواوہندىش.. دىت و لە ھەمىشەيىوہ ھاتۆتەوہ.. دواھەمىن پەيامى ھەموو خواكان و پىغەمبەرەكانى پىيە.. پىتان دەفەرمووم، من مرۆفېكى خاوەن ھەستم. ھەست بە بوونى خواو خواكانىش دەكەم. دەبىنم ولەمس دەكەم و دەتوانم بىر بكەمەوہ.. من مافى ئەوہ بە خۆم دەدەم كە بىنم. چونكە بىنن ھونەرىكى رەوايە. زانستىكى رەوايە.

دەبىنم دەروا و حاجى لەقەقەكانى جىھانىش بە دوايدا لە شەقەى بال دەدەن و قازو قولنگ و مەل گۆرانىي بۆ دەلېن و مۇسىقا كەوتۆتە جۆش و خرۆش و باسى لورەى باو شكۆى شەپۆلەكان و سامى زەرباكان دەكات.. نەورۆز لەسەر درەختى سەرى داگىرساوہ و پەيامى ئاگرىن و پىزگارىي بۆتان ھىناوہ.. داواى نازاد بوونى جىھان و زاگرۆستان لى دەكات و تكانان لى دەكات تا شمشىرو كىرد و قەمە و چەكى قورس و تونگ دانىن. ئەم كىتەبە بخویننەوہ.. چونكە لىرەوہ داستانى خەونەكانى من كۆتاييان دىت.. دەشىت پى رانەگەم چەند تابلۆيەكىش بكىشم! دەبىنم بە ناو پانتايى خەونەكانى مندا نازادانە و جەسوور ھەنگاو دەنىت بەرەو زاگرۆس و بەرەو زىندانەكانى قوتب و مىللەتانى خۆر ئاوا.. بەوان دەفەرمووت: كوا شكۆتان، ئىوہ ھىجتان لەسەر زاگرۆس نوپۆتان بۆ پىغەمبەرى باوانتان دا نەبەستووہ.. ئىستا كاتى ئەوہ ھاتووہ بىرىك لەوہ بكەنەوہ. چونكە زاگرۆس قىبەلى خۆرئاوايە.. نابىت تورك و عەرەب و فارس خۇيان لە مىلەتى نوح بكەن بە خوا.. چونكە خواوہند جەورو ستم و داگىرکردن و شەپى ناووت. جا بىرىك لە قىبەلتان بكەنەوہ.

كە دەروا لەشكرى مېرولەكان دەبن بە چراخانى سەر پىگانى بەھەشت و ھەرچى مەسىحەكان و ماريكانى ناو مۇزەخانەكانى جىھان ھەيە - گىشتيان بەدواى ئەوہوہ دەپۆن و تەرتىلەى نامىن دەخوینن. دەبىنم دەروا، دىت.. ھاتووہ و لە ناوماندايە.. ھەنگاو بەرەو زاگرۆس و پىزگارى دەنىت.. سەرى لە ئاسمان دا وەك كاكىشان دەدرەوشىتەوہ.. درەختى زەمان بە گىانى ھەموو زۆرلىكراوانى جىھان رۆشنەو دەروا و پىيەكانى، جى ھەنگاوەكانى - سەوز دەبن و گىان لە جىگەى پىدانانىدا سەوز دەبىت.. دەبىنم

لەبەر چاواندا دیت و دەروات.. وەك سوپى تەشىى دەستى ئافرەتانی زاگرووس سوپ دەخوات.. خوشم تەماشای دەكەم و دەبیینم و لەناو خوینما خول دەخوات.. جا با دەستى بئیمە ژێر بالای پیریك، مەسیحیک، مندالیك، یان ئافرەتیک.. خو کەس نابیینم بیت و تیماری یەكیک لە مەسیح و ماریاکانم بکات! جا خەلکینه گلهیی چیم لی دەکەن! کاتیک کە باس لە هەبوونی دیو و دیو پەرسە دەکەم!؟ دەتانهوی بەرامبەر بە هاتنیکی یەقین تاوانبارم بکەن؟ وەك چۆن بەر لە ئیستا ئەوانی تریشتان تاوانبار کرد و پیرۆزترین بوونەومەری ئەم جیهانەتان کرد بە خاجا!

مەگەر ئەمە کاری شەر و ئەهریمەن و دیوکان نییە کە هیشتا جیهان دەبەن بە رێو؟ جا خۆتان لەچی گیل دەکەن کە زووریەتان دیوپەرستن و حاشا لە خێرو جوانی دەکەن؟ ئەی کى بوون ئەوانەى کە هاواریان دەکرد باراباسمان دەوێت و مەرگ بۆ مەسیح و ئیمە خواوەندمان ناوێت لە نیوماندا!؟ دەتانهوێت من فیرو گەشبینی بکەن؟ دەبا بەر لە پراگرتنی وروژانی هەستى جوانى - باسى گولفرۆشیکتان بۆ بکەم...

تابلوی گولفرۆش

ئىستا بیدارم و نووستو نیم.. بەلام کەم - و ئەو کەسانەى کە وەك من بیدارن لە زیندانەکاندا.. یان لەو ولاتاندا کە بەفر هەرشە لە قەبوونی دیوپەرستەکان دەکات. ئىستا من تەماشای گیانی ئافرەتیک دەکەم، ئافرەتیکی گولفرۆش.. کە هاوتای کەمە لە جوانیدا.. لەو بەرەوئى زیندانەکانى ئۆسگۆرد - ؛ کە لەمیژ نییە دوکانیکی گولفرۆشی تازە کراوەتەو و نازانم خواوەنەکەى ناوی جییه - ئەو لەوئى کار دەکات ! بەلام هیندە جوانە نەبیتەو.. پیاو نازانی تەماشای چی یان کوئی بکات - کاتیک کە تەماشاکان هۆگری لەش و گیانی ئەو دەبن.. کە چەند بە شکۆو تەماشای هەستەکانى گولەکان دەکات؛ سەرى دەسوپمیت.. مەگەر هەر من تیی بگەم. ئەو ئافرەتە فریشتەیه لەناوماندا ، و جار ناچار کە من لە زیندان بەر دەبم و دەچم بۆ تەماشای! دەچم بۆ ئەو بوغازەى گولە - یان بۆ ئەو گولفرۆشخانەیه و لەوئى تیر تیر تەماشای ئەو دەکەم.. بە دزییەو سەرنج دەدم، دەلیم نەکا لە نوێژەکانى داچېرم! دەبیینم، ئىستا لەناو گیان و هەستەکاندا خەوالو؛ ئەو دیت و دەچیت.. تەماشای گولەکان دەکات و لەم شەو پیرۆزەدا نوێژ بۆ گول دەکات و مۆمیان بۆ دادەگیرسینیت. ئەو گیانی گول و خواکانى گولەکان دەناسیت.

ئەو فریشتەیه کە دەست بۆ گولەکان دەبات؛ دەتوانیت یەکە یەکە سلأو لە گیانی گول و رەنگ و بۆیان بکات.. زۆر هەستیار دەست بۆ لەشى گولەکان دەبات و یەکە یەکە جوان لەتەک یەکەو دایان دەنیت و دەیانکات بە چەپک و هاوپی یەکترى و پاش ئەوئى کە گولەکان بە یەکترى دەناسینیت، دەیاندا تە دەستى مشتەرییەکان.. ئەو کارە بە ئەمانەت و بە ئەمەك و نیازپاکییەو دەکات، و خەندەیه کیش بە دیاری لەگەڵ چەپکە گولدا پیشکەش بەوان دەکات.

جا جاریک لەو جارانه من چەپکى گولم بۆ دراوسێیەکم بە دیاری لەو کړى.. چونکە دراوسێیەکم شایانى ریز بوو، ناوی ئەننا فیکدیس بوو. بەلام کاتیک کە گولفرۆشەکم بینی چۆن لە ناخەو نوێژ بۆ گیانی

گولەکان دەکات.. منیش کەوتە یادی ئەنفال و سەری ھەلکەنراوی دەیان ھەزاران کورد و ئەرمەنی و ئاسورمەو بە دەستی بەعس و تورک و عەرەب و فارس.. ھەستەمکرد دەیان ھەزار گۆلی فەیلی و مەسیحی لەناو گیاندا ھەلکەنراوە بە دەستی ئەوان.. بەلام ئەو دەربەستی سەرقرت بوونی گولەکان کەمتر بوو؛ لەوەی کە من دەربەستی سەرقرتکردنی سەری مرقەکان دەھاتم. ئەو دەیزانی کە ژیان وھا بەریو دەچیت! بۆیە من زیاتر تەماشای ئەوم دەکرد و کەمتر دەوام لەگەڵیدا. چونکە ئەو نوێژی بۆ گولەکان دەکرد.

جا ئیستا لە خەیاڵدا؛ خۆم بۆ نەگیرا.. لەوم پرسی: ئایا بە وردی و بە تەواوی دەزانیت کە کت و مت لەچی لەحزەپە کدا خەندە ی گۆل دەپشکویت؟ لە وەلامدا خەندەپەکی پرواندو فەرمووی: بیگومان بە قیدیۆ دەشیت، بەلام دەشیت و ناششیت بزانی! تەنانەت دەشیت نەزانیین بۆ گۆل دەگەشیتەو و خۆشی دەپیتیتەو! فەرمووم: من دەزانم. چونکە من بە شەوان بەدیار گولەکانەو دەنیشتووم و گفتووگۆم لەگەڵدا کربوون و چەندسالانیکیش گۆلپەرست بووم.

فریشتەکە پیکەنی و فەرمووی: باوەرت پێدەکەم، چونکە گۆل سیحرو ئەفسانە ی خۆی ھەبە و سەر بە خۆشەووستی و روناکییە.. ئەو گولە ی سروشتی پاک بیت، شەوان خۆی دەپیتیتەو و وەک مرقۆتکی جوان ناس دەنویت و بە هاتنی خۆریش خۆی دەکاتەو نوێژ دەکات بۆ تیشکی خۆر. فەرمووم، واتاکانت خۆش. بۆم پیکەنی و فەرمووی؛ خۆزگە منیش کاتیکی ئەوتۆم دەبوو تا نوێژتیکت لەگەڵدا بەکەم. فەرمووم: بە داخەو. بەلام حەز دەکەم فێر بیت کە گۆل تاریکی خۆش ناویت. لە تاریکیدا ناژی- لەو ھەلۆیستەدا وەک مرقۆت وەھایە.

ئەو گولفرۆشە زۆر سەیرە، کاتیک کە لە تەنھاییدا خەریکم سوپم دەبیتەو، بە خەیاڵ لە زیندانەکە دەر دەپەرم و بەرەو دوکانی ئەو ئافرەتە گولفرۆشە دەچم ولەگەڵ ئەودا دەدویم و داوای دروستکردنی چەپکی گۆل- یان درەختیکی لئ دەکەم- داوای دروستکردنی درەختی زەمان بۆ سەر سەرم! بەو دەفەرمووم: کچی جوان ئایا دەتوانیت لە گیایەکی ھەستیار درەختیکی جوانم بۆ دروست بەیت؟ ئەویش پاش ئەوەی کە گۆل لە پیناسی درەختی زەمان دەگریت، دەلیت: بە داخەو، من توانای داھینانی درەختیکی ھیندە ھەستیار و مەزەنم نییە.. چونکە ئەو کالایە لای من نییە کە تۆ لەسەر سەری خۆت دەبیینیت. فەرمووم: با، کچی جوان.. زانست لەو پەری ترۆپکدایە و دەتوانیت بە ناوۆ بلیت ببە و دەبیت. بۆیە من غەم دەخۆم گەر نەتوانی یاری دەم بەیت!

فریشتە گولفرۆشەکە داوای لیبووردنی لیکردم و منیش بە غەمگینی و رەشپۆشی ماوەپەک غەم دایگرتم. بەلام ھیشتا لەو باوەرەدام کە بە تەواوی منی لەبیر نەچۆتەو.. چونکە ئیستا لەبەر چاومدایە و دەبیینم دانیشتوو و بیر دەکاتەو و خەو دەبیینت بە دروستکردنی درەختی زەمان و بە چینی لقاکانیەو و دلی سپیی کولەکەیی و کوژەکەیی دەکات بە درەختی زەمانەو.. زۆرم پئ خۆش بوو کە ئەو خەونەم بینی، یان ئەوم لەو خەونەدا دی.. چونکە ژیان کۆمەلیک خەونی خۆش خۆشن.

ئەو ھىندە جوان بوو نەبىتەوہ.. دەستى بەرگى پەر شىۋە و ناسكى وەك سەرپۆشى سىپى لەبەردا بوو، لەسەر پەلە ھەورىكى موزەخرىف بە نەخشى ئىغرىق - لەسەر ستارەى كۆشكىكى ھەورىن؛ لە خەيالما دانىشتىبوو - تەماشائى ھەرقل-ى دەکرد. دەمىنى تەماشام دەكات و بە تەنافى جالجالۆكە درەخت بۆ سەر سەرى من دەچىت. پرچى خۆى بە ئاستەم تال تال دەردەكىشاو دەيكرد بە تەزوى دەزولەيى برىسكەدارو زەرد و سوور و سىپى - چونكە تالەكانى پرچى كال و زەردو سىپى و پروونبوو.. برىسكەيان خۇشايى دەبەخشى بە دلم. ئىتر كە ئەم كەرامەتەم لەو بىنى، لەبەرى ھەستام و دەستم نايە ناو دەستى - كاتىك كە درەختەكەى بۆ تەواو چىنم و نايە سەر سەرم، فەرمووم: دەستەكانت خۇش.

پاشان دەستىم ماچ كرد و فەرمووى سەمايەكم لەو كرد.. ئەوئىش دەستى نەنا بە پروومەوہ و لەگەلما ھاتە دەشتى سەما و لەتەك مەشخەلىكەوہ سەرى نايە سەر شانم؛ و منىش لە سوپى يەكەمدا باسى ئەپۆلۆ و دافنى - و لە سوپى دوومەدا باسى ھەرقل و ديانا و باسى نارسيوس و ئىكۆ و قىنۆسۇم بۆ كرد.. لە سوپخواردىكىدا كۆمەلىك ھەستەم بە ديارى پىشكەشى ئەو كرد.. ھەر لەوئىدا ئەوئىش بە دەم نەشئەى خۇشبيەوہ.. ھەر بە دەم سەماوہ خۆى پرووت و قووت كەردەوہ.. منىش لەبەر ئەوہى گيانىكى پەتى بووم لە خەونەكانى ھەردوكماندا - پرووت و قووت بووم.. پىئويستەم بە پرووتبوونەوہ نەبوو.. ئىتر باقىيەكەى ئىوہ خۇش.. چونكە من و ئەو تىكەل بە يەكترى بووين تا ئەو كاتەى كەلەباب خويندى ئىمە بە پرووتى گيانمان لە گيانى يەكترى ھەلدەسوو، بى تۆ ناخۇش ئىمە گيانى گولەكان و گەلاكانمان بە درەختەكەى سەر سەرمدا پىكەوہ ئاويزان دەكرد و جار ناچارىكىش ماچىكى گەرمى دەكردم. منىش ھىندە عاشقى دەبووم؛ نەبىتەوہ.

ئىستا خەرىكى لە چوارچىوہ گرتنى ئەم ھەستانەم لە مۆزەخانەى كەشتى نوح-دا.. خەرىكى تەماشائى كەردنى ئەو ئافرەتە گولفرۆشەم.. كە گيانى گول دەناسىت و باوەر دەكات كە من سالانىك گولم پەرسىتوہ و دەزانم كە گوليش وەك مروف دەتوانىت بدوئىت. بەردىش گيانى ھەيە گەر نازانىت.. تەنانەت بەرد - واتە بەردى بەنرخ؛ دەتوانىت نەپىنى بوونەوہرمان لا بدركىنىت.. چونكە بەردەكانىش زمان زانن. ھەمان شىۋە بت و بتپەرسىت و ھەموو شتەكانى ترىش.

من و ھا شەوہكان دەسكەنە دەكەم و دەچىم.. لە بۆنى گولە نىرگىز و دەيدەم بە فرىشتە جوانەكانى ناو كەشتىيەكەم.. من ھەم كەشتىم و ھەم كەشتىيەوان.. ھەم ئەوانەى كە تا ئىستا ناوم بردوون - جوانەكان و پىرۆزەكانىان لە مندا دەژىن و خۇش دەوئىن.. من باوكى ئەوانم.. جا ئەگەر گولن يا مروف.. ئەگەر گول بن گولتان پىشكەش دەكەم.. فىرتان دەكەم كە گول نىشانى دوژمنەكانتان بەدن. بە زمانى داد و ياساو ھەق و راستى گفوتوگۆيان لەگەل بكەن. ئەگەر ئەوانىش بوون بە دىك و ئاسن و زنجىر - ئىمە كۆتايان دەكەين.. چونكە دىو نابىت ئازادانە بىت و بچىت لەناوماندا.. جا ئەگەر ھەر ئايىن و باوەرپىك نەتانباتەوہ سەر ئايىنى باوانتان - پىادەى مەكەن. ئىستا كاتى ئەوہ ھاتوہ كە شىرو تىر لەيەك نەسوون و ھەر كەسەو بەگەپتەوہ ناو نىشتىمانى خۆى.. با بىرىك لە ھونەرو جوانى بكاتەوہ و تەماشايەكى بەرنامەكانى ئەمروى ژيان بكەن. دەبىت بزائن؛ كىتان ناھەقىي زۆر كەردوہ؛ ئەوتان تاوانبارە. جا ھەول بەدن كە ئاشوب نەكەن بە ژيان و نىشتىمانى خۇتان - بەلكو قىبەلەيەك بۆ نەوہكانى

داھاتووتان زامن بکەن.. چونکە زاگرۆس لە گێدا دەژی و کلپەیی گرتوو و وا خەریکە ئەو کەشتییەش دەسووتی - کە من بە خەیاڵ بە خۆم بە رەوا دیو! ئیو بەنامەیی تر دەکەن و دەتانیەت فیری ژیان و خۆیندن و بیرکردنەوی دیوم بکەن! ئەمە چەندی بە چەند؟

دەبا پیتان بلیم من مەبەستم چییە لەم مانایە! من مەبەستم ئەویە کە بلیم: من بابایەکم لە ئیووم و مروم و دەتاناسم. من دەزانم کە زانستی تەکنەلوژی و ئەتۆم و نانۆ باش گۆش بوو. بەلام زانستیک ماوہ کە ئیوہ هیشتا هەرستان نەکردووہ - نازانن و هیشتا تیی نەگەیشتوون. ئەویش زانستی هەست و هەستی جوانییە. من لەو زانستەدا ژیرم و شتیک دەزانم.. بۆیە کاری من ئامۆژگارییەکی باوکانەییە بۆ نەوی داھاتووتان.. دەشیت باوەرتان بە قسەکانی من نەبیت.. بەلام دلتیا بن، هەستی جوانی هیشتا جیگەیی تەنگە لەناوتاندا. من هەژدە ساڵە مەحکوم بە گومان و ترس و هەلەیی ئاکاریتان. ئاکارتان شیواوو و ویژدانتان پیس بوو؛ وەک دەستەکان و گیرفانەکانتان.. باسی چی بۆ من دەکەن! ئیوہ دەچن چەک بە دوژمنەکانتان دەفرۆشن و فیریان دەکەن چۆن بەنامەیی لەناوبردن دابنن بۆ خودی خۆتان.. ئەمەش مامەلەیی هەلەکانتانە.

من تاوانبار نیم بەو هەلە بچکۆلانەیی کە ئیوہ دوچارتان کردووم. من کارم شۆرینی گوی بەراز و پاک کردنەوی قاپەکانی چیشخانە نییە.. چونکە من فیر نام قاپی مالی کەسانیک بشۆم کە نامناسن و ریزم ناگرن. بەلام دەرگانی مالی من کراویە بۆ ئەوانەیی کە خۆیان بە ئازاد دەزانن و دلتیا هەلس و کەوت دەکەن لە مالی مندا.. چونکە من مالم نییە و زیندانم.. جا ئەمەش هەلەییەکی گەورەییە. جا رینگەم بەدەن تا لەناو زانستی هەستیاریی خۆمدا کەمیک بژیم و باسی مانا و جەوہەر و سەرچاوە و ھۆ-تان بۆ بکەم.. چونکە ھۆکارەکان تەوہری جیاوازیان هەییە. ھۆکارەکان ئەگەر لە دوو روو زیاترین - ئەوا، تیک دەچن.. مروم سەرچاوەکانی راستیی لی تیکدەچیت. بۆیە من نیازمەندم لەمە زیاتر مەحکوم نەبم بە زیندان - چونکە من مروم. ھونەرەندو هەستیاریو جوانناس.. کە خەریکە ھونەرم لە بیر دەچیتەوہ، لە ناو گەلانی بەفردا! ئەمە چییە؟!.. خۆ ئیوہ نەک من؛ بەلکو خاواکان و پیغەمبەرەکانیشتان لە بیر چۆتەوہ. جا ھەول بەدەن لە شوینی خۆتانەوہ ھەولی چاککردنەوی شتیک بەدەن.. چونکە شەپۆل و بوومەلەرزەو تۆفان وا خەریکن تۆرە دەبن.. ئاسمان وا خەریکە دادەتەپیت بەسەرتاندا، ئیوہ نازانن چی دەکەن!.. چاترە کەلەپچەکانی دەست و پیی من - ئیوہ بیکەنەوہ.. تا دیوہکان سەرم نەپرن.. چونکە ئەوان سەدان ھەزاران ھەزار بیتاوان و مندالانی کوردیان سەر بریوہ.. پەنجە بۆ دوژمن دریز ناکەم، چونکە دوژمنەکانی کورد و نوح دیارن و ھەمووتان چاوبەستتان لیکراوہ.. ئیوہ راستییەکان نابینن - بۆیە من ھاتووم تا بە ھەستی جوان دەریان بپریم.. چاترە خۆتان لە زیندانەکە دەرمبھینن - چونکە گەر وەھا بروات.. نوح لیتان تۆرە دەبیت و سەری دیشیت بە دیارتانەوہ.. چونکە نوح حەز لە کەچیی ملی نەوہکانی دواي خۆی ناکات. ئامین.

من هیشتا هیچ نەدرکاندووہ لەو راستییانەیی کە بە خەون دەیانبینم.. چونکە من دەچمە ناو جەوہەری راستی و جوانییەوہ.. حەزم لە تەماشاکردنی جوانییە.. ئەو جوانییانەیی کە شیواندووتانە و پیس بوون و خەندەکانیان گشتی لەمندا گسک دراوان و نیردراوان بۆ لای حەزرتی مەسیح و ماریاکانی ناو دەروونم؛

تا راستيان بكنهه و لهو خندانه چيكي نوي دروست بكنهه.. به لي ئهوان له خندهكاني ئهفان و زيوه و ههلهبجه - له خندهي هموو مندالاني جيهان و ئافرهتاني مافدوست - خندهيهك دروست دهكان ئهوان كه من دهيبينم.. خندهيهكي بهسام له شكودا.. ئهوسا خندهكان دهبن به چيكي نوي و دين و خويان نيشان دهن و ئاواز دهچن.. چونكه من ئازايم له هميشهيدا بهچواني خوم ديوه.. من خندهي تيكشكايو ئهوي بيگوناهانم كه مافي ههناسهدانيان نه دراوه و سه دانجار هاتنهوه ناو ژيان و كهچي هيشتا مافي ژيانيان نييه له سه رزميني باوانيان.. جا ئه مه چون وا دهبيت!

ئاستا شهوه و دانيشتووم چاوهرواني رۆژ دهكهم..

كه جار ناجار ههلايت و بهلاي ژوري زيندانه كهدا تيده پهريت..

منيش هه هينده فريا دهكهم خوزگه كانم ياد بهينمهوه و له ناو خوزگه كانى خومدا؛ كه شهوان دهفريم:

دهبم به بالندهيهكي ههلاي سپيي تيشك شيوه و تهوه رهكاني جواني دهبرم و دهگم به ناخي هه زهرتي ماريكان و مهسيحهكان..

له ناخي ئهواندا خندهكان ؛ كه له چيكي نوي دهچن - رۆشن و داگيرساو دهيبينم و دهستان ددهمي..

هه خندهيهك به پيي قورسايي خوي ههلهسهنگينم.. ئهوسا.. دهستان بۆ دهبم و خويان پي پرچك دهكهم.

ئهوسا دهگهريمهوه ناو ژوري زيندانهكهم و تهماشاي رۆلهكانم دهكهم.. كه داكيان له ژير چنگي ههلمهتي گورگي شيرپه نهجدا گيري خواردوو و باوهر به من ناكات كاتيک كه دهفهرمووم: مرؤف خوي - خوي دوجاري نهخوشي و مهرگ دهكات.

پهينا پهيتاش پرشنگي خور پهخش دهبيت و هه فريشتهيهك كه ديتته خهونم؛ جا چي خهوني شهو بيت يان خهوني رۆژ. به پهيامهكاني موميك له دهرووندا پيدهكهن و بيناييم رۆشن داديت. يهكيك لهو فريشتانه ئهه فريشتهيهيه كه له راستيدا دهيبينم.. سروشي بيريكی نوي و پرۆژهيهكي بيرۆزم پي دهبهخشيت. سروشي تابلوي مهشتهل وگولفروشي.. كه تيايدا من دانيشتووم و وينهي ئهه مرؤفانهم دهكيشا كه دههاتن به ميواني موغازهي گولفروش يا قاوهخانه و ميوانخانهي مهشتهل - تيايدا خوم له داهاتوودا دهيبيني كه له مهشتهلي قاوهخانهيهكدا سه رگه رمي ويناندني فريشته ساواكان بووم.. تيايدا ميوانهكان به دلّسافي و به دلّپاكي دههاتن بۆ دووكانی گولفروش و لهوي ههه گوليان دهكري، ههه باسي خويان دهكرد، ههه لهگهه خوشهويستهكاني خوياندا دهبوون به هاوپر و هاوگيان و هاوپاز.. كاتيکيش كه لهخهه بيدار دهبوومهوه.. به خهيال دهجووم به ميواني ئهه فريشتهيه و باسي ئهه پرۆژهيهه بۆ دهكرد.. باسي دامهزاندني پرۆژهي قاوهخانهي نوح - يان مهشتهلي نوح.

كاتيک كه خندهكان دهخمه كار.. رۆژ ههلايت و به دەوري زيندانهكهدا سوور دهخوات.. دهمخاتهوه يادي ئاشتي و ئازادي و جوانيهوه و خندهيهك به دباري ددهم بهوانهي كه به دلّسافي لهگهه ددوين و

دین بۇ زیارەت بۇ لام... لەو بەینەدا جار ناجار سەرخەویکیش دەشکینم. پاشان چاوەروانی هاتنی فریشتەیهک دەکەم یان مندالیک تا ببیت بە ئیقانگیلیا (پەيام ھەلگر).. پاشان وانەى یەکەمى فیر دەکەم.. بەو دەلیم بنووسە: بەناوی ئاشتی و ئازادییەو و گۆرانى بلێ بۆ جوانی.

بە میدیاکانی جیهان بلێ؛ من ناوم فریشتەیه و بالیشم نییە.. چونکە من مروّقم.

مروّق دەتوانیت تەنها بە بالەکانی ئاشتی بفریت و گەشت بۆ ھەمیشەیی بکات..

بەلام ترس و تۆقاندن - جوانتان ناکات.. جا گەر بشتوانن حىجاب بکەنە سەر ھەموو جیهان؛ ناتوانن بەرى خۆر بگرن و حىجاب بکەنە بەر خۆر و سروشت. جا واز بێنن چاترە.

من بە بالی شەپ پێویستم بە فرین نییە.. چونکە من لە سەماو ئاواز و مۆسیقادا بال دەگرم. من فریشتەیهکی جوانی و ھونەر دۆستم.

کاتیک کە ئەمانەى نووسی، تەماشایەکی کردم و دەستی کردە ملم؛ و منیش وەک کچی خۆم دلنەواييم بەو بەخشى.. دلنایمکرد لەوەى کە فریشتە دەتوانیت بە بالی ھونەر بفریت.

فەرموون ئیوەو شیعریک:

گولفرۆشیک.. شەویک ھاتە خەوم و بە ئەسپایی گوپی نا بە سینەمەو و گوپی لە ترپەکانی دلگرت.

منیش بۆنى گولى ھەستەکانیم دەکرد و میمل بووم؛ چاوم ھەلنەھینا، تا دانەچلەکیت.

پرچی، مشەى ھەناسەکانی - پەیکەرى ئاورامى لەمس دەکرد.

لەخۆزگە و کانگای دلەو، ئومیدی کەژی ماچکردنیکم دەخواست.. دەمم پر بوو لە تیشک.

کاتیک کە نەبزی گرتم، خەندەیهکی کرد و چەپکی گولى لەسەر لاشەم دانا.. وای زانی مردووم.

بەلام من بەو تیکەل بوبووم.

ئەمە شیعرى یەکیکە لەو میرولانەى کە ناوی بیگەرد-ە.

***

چەند خۆشە مروّق بەخشدانە لە ژیان پروانیت و باوەرپیکى مەتینی بەو ھەبیت کە خۆزگەکان ئەگەر خەویش بن؛ ھەر دینە دى.. من باوەرپیکى یەقینم بە ھاتنە دى خۆزگەکان ھەبە. جا بۆیە بە خوینەرى ئەم کتیبە دەفەرموم: ھەرگیز دەستبەردارى ئەو مەبە کە خۆزگەکانتان دینە دى.. چونکە زۆر ھەن وا دەزانن کە خۆزگەکان شتیکن ھەرگیز نایەنە دى. بەلام من دلنایم لەوەى کە خۆزگەى مروّق وەک خودی مروّق وەھایە و وەک چۆن دوپاتبوونەو ەراست و ەرایە، ھەمانشیوەویش خۆزگە ھاتنەدى ەروایە. چونکە خۆزگەکانیش دەژین و ئازادن.. چونکە ھەن لەو کاتەدا دوچارى کۆسپ و لەناوچوون دین، کە

خۇزگەيەكى جوانيان لەدل گرت.. وەك ئەو مرقەھى كە لە پىناوى قوتى ژيان پەيدا كردن بۇ كۆرپەكانى لەمال وەدەر كەوت و بە دەستى مرقەھىكى دىۋوپەرست گىراو كوژرا! يا بوو بە ژىر تايەى قەمەرەيەكەو.. ئايا ژيان ھىندە بېھوودەيە كە سەربرو بىتاوان وەك يەك مافيان ھەبىت؟ يان بۇ ھەمان ئامانچ ھاتبە ئايانەو؟ ئايا كوشتنى بۆقېك و كوشتنى مرقەھىكى ھەمان شتە؟ بەلى. ئەوھى بەيى گوناح كەسىكى تر، يان گياندارىكى تر لەناو دەبات؛ وەك ئەوھى وايە خوايەك يان پىغەمبەرىك لەناو بەرىت. بۇيە تۆلە و خۇزگە و ھىوا و عىشق و جوانى و ئومىد، ھەمان شىۋە وەك داد و ماف و ئازادى و عىشق خاوەن بەھرى خۇيانن و لەو سوبىكتانەن كە مرقەھىكى لە ژيانى باوھرىدا - باوھرى پىيان مەتىنە. جىگەى داخە كە مرقەھىكى ناھەقى دەكات.

لەبەر ھەمان ھۆيە كە من خەونەكانم كر دوو بە مەملەكەتى خۇزگەكان.. چونكە زۆر دلنىام لەوھى كە رۆژىك دىت خۇزگەكانم تيايدا دىنە دى. لە خەونەكانمدا خۇزگەكان زۆر بە ئاسانى دىنە دى.. بۇيە من باوھرىكى زۆرم بە خەونەكانىشم ھەيە، لە خەونەكانمدا ھەموو شەويك، يان ھەموو رۆژىك دەبم بە پىشەوايەكى گيانى پىرۆز و رزگار كەر.. نەك ھەر مىللەتەكەم، بەلكو ھەموو جىھان رزگار دەكەم. ھەر بەخەونىش لەگەل مېرولەكاندا دەدویم و ھەرچى بالندەو گياندار ھەيە لەگەلدا دىنە گفتار.. تەنانەت بەردو دارو پروەكېش زمانىان لى دەروى و منىش بە ھەستىكى مندالانە لەگەلىان دەدویم. خۇزگەكانى من زۆر بچكۆلانەن لە خەونەكانمدا و وەك مندالىكى تازە لەدايكوبون لە باوھشى باوك يان دايكاندا.. بۇيە من باوھرىم بە ھاتنە دىي خەون و خۇزگەكانم ھەيە. خۆم بەيى چارەو ناتواناش نازانم گەر لەم دورگە چەپەرمى ئەم سەرزەمىندا - لەناو مرقەھىكى مەملەكەتى بەفردا زىندانى گومان وگومرايى و كىنەى ئەوان بىم.. چونكە دەشىت خواوەند منى بۇ ئەو مەبەستە رەوانەى ئەو سەرزەمىنە كر دىت.. خۇ ھەموشتان باش دەزانن كە پىغەمبەران گشتيان ھەم رسواو ھەم سەرزەنشت كراون، و ھەم دوچارى نەھامەتى و گەپى و گولى و گومان ھاتوون، و چاترىنيان لەناوباندا لە خاج دراو بەدواى ئەويشدا پىغەمبەرى مەزنى ئىسلام بە تاكە نەعل لىيان دەداو مامى خۆى رىخۆلەى خوشترى دەكردە مل و لە بازارى مەككەدا جارې دەداو دەيگوت ئەمە پىغەمبەر نىيە و شىتە!

بۇيە خەونەكانى منىش بىبەرى نىين لە رەدونان و تىخوپىن و گرتن و زمان بىرىن و سەربرىن. چونكە ئىمە لەناو دىۋەكاندا دەژىين و مافى ئەوان لە مافى جوانى زياتر پارىزاوترە.. بۇيە ھەندىك جار لەخەودا رادەچەنم و دوچارى ھەراسانى دىم؛ چونكە تووشى گونرەشى خۆم دىم و دەكەمە ناو دەمى دىۋەترسناكە بىرەحمەكانەو.. ئەو دىۋانەى كە بە ناوى خواوە سەرى فرىشتەويغەمبەر و ئەسحابەش دەبرن.. ئەو دىۋانەى كە باوكيان شەيتانە و ھەرگىز خۇشيان لە خىر نايەت.

شەويك لە شەوان بۇ دەيانجار بە دووپاتى خەونىكم بىنىيەو.. لەخەوما كات دەمەو بەيانىيەكى رۆشن و خۇرەتاوو پىر رەنگ بوو.. زۆر خۇشحال و تەرى مىزاج بووم و دانىشتبووم نوئىم دەكرد بۇ گولەكانى بەر دەركاى مالەكەم و لەگەل گولى نىرگىزدا ھەستەم بە ھارمۆنى دەكرد. زۆرى نەبىرد كۆمەلىك مېرولەى سېپى لەدەستى راستەوھ؛ لە ئاسمانەوھ دابەزىن و تىم وروكان.. لەھەمان كاتدا كۆمەلىك مېرولەى رەشىش لە زەمىنەوھ لە كون وەدەر كەوتن و تىم وروكان.. گويم لىبوو بووقى دىۋەكانىش دەيىۋراند.. زەمىن و

ئاسمان بوون بە دوو كەرتەوہ - لایەك سېی و لاكەى تری تاریك.. منیش هەمان شیوہ بووم بە دوو كەرتەوہ.. لایەك مێرولەى سېی دایبۆشیبوو و لاكەى ترم مێرولەى رەش. هەستم دەکرد زەمین لەرز دەگریت و بوومە لەرزە بەدى دیت.. هەستم دەکرد زەمین توورە دەبیت لە دێوہ برسێیەكان.. هەستم دەکرد بووم بە دوو بەشەوہ؛ یان بووم بە دوو كەرتەوہ. بە هەلەداوان باخچەكە و گولەكانم جێهێشت و چوومە ناو پارەوى مائەكەمانەوہ، تا تەماشای خۆم بكەم - تا بزەنم ئایا راستە كە مێرولەكان هاتوون تا بمبەنەوہ؟! یان نا!.. كاتى كە تەماشای خۆم كرد لە ئاویئەكەدا، بینیم راستە! پێدەچوو بووم بە دوو كەرتەوہ.. لایەك سېی سېی و لاكەى ترم قەترانى و رەش داپۆشرا بوو.. لایەك پێر لە حورمەتى كەرامەتى ژيان و لاكەى ترم پێر لە شەرو نەكسەى جیهان و غەمەكانى میللەتان.. لایەك پۆشن و لاكەى ترم تاریك.. هەلەداوان خۆم گەياندە ژورى خۆشتن (واتە حەمام) و بە پەلە قاژج دووشەكەم بەردایەوہ و تا ئەو كاتەى بیدار بوومەوہ هەولێ شۆرىنى لای چەپى لەشم دەدا! حەزم لە تێوروكانى مێرولە رەشەكان نەبوو! نازانم بۆ! بەلام كاتى كە بیدار بوومەوہ و كەمىك بەسەر ناوەرۆكى خەونەكەمدا چوومەوہ، بەلێنم دا بە خۆم، كە جارىكى تر - ئەگەر بێت و هەمان خەون ببینمەوہ؛ ئەوا نەترسم و هەست بە دابەشبوونم نەكەم. چونكە مێرولەكان هەمانن - جا سېی بن یان رەش.. چونكە ئەوان پیرۆزن و لەشكرىكى مەتىنى خوان. كاتى كە بیدار بوومەوہ، بینیم مێرولەىەكى بچكۆلانى رەش بە پێمدا هەلەگەرپێ و جار جارەش وێستەىەك دەكا و گازىكى توندم لیدەگریت! پەنجەى ئیشارەت و شایەتەمانم لە مێرولەكە نزیك كردهوہ؛ تا بێتە سەر پەنجەم، ئەویش بە پەنجەمدا هەلگەراو - كاتى كە ئەوم لە تەماشای خۆم نزیك خستەوہ؛ دایە قاقای پێكەنین و فەرموى: "بەراستى مروڤ شتىكى سەیرە! خو هێشتا فێرى ئەو نەبوون كە مێرولەكان گشتیان لەشكرىكى پیرۆزى خوان!".

كات دواى مانگى ئازار بوو.. لە مێژبوو كات ئاسایى بوووەوہ.. وەك فەرمووم سأل دواى ئاسایى بوونەوہى كات بوو.. بەلام ئەفسانەكان هێشتا بەرۆكى منیان بەر نەدەدا لەو زیندانەدا كە من تیايدا مەحكوم بووم. ئازادىم گەورەتر نەبوو لە سنوورى زیندانەكەم، گەرچى پاسەوانەكان بە دىژاى سألەكان؛ واتە دواى هەژدە سأل، متمانەیان بە من زۆر بوو، رېگەى هاتووچۆيان لێنەدەگرتم.. بەلام وەك بلیى خووم گرتبیت، وەها بوو، نەمدەتوانى لە منداڵەكانم و لە زیندانەكە دوور بكەومەوہ.. هەستم بە خاوەنەوہى وێستەكانم دەکرد.. هەستم دەکرد ئیتر ژيان بۆ من بریتىیە لە زیندان.. چونكە تەمەنى كەیف و خۆشى و حەوانەوهم تێپەرى و خۆم ماندوو پیر دەبینم. جا لە پای چیدا هەلبێم و عەیبەكانم زیاتر بكەم؟ خو ژيان تەنها بریتى نىیە لە ئازادى من! ئەى جى لەو دوو ساواىە بكەم كە لە زینداندا لەدايك بوون و نە مامیان هەیه نە خال.. نە پوور، نە نەنك و نە خزمو كەسى نزیك.. ئەوان تەنها من و خواوەندو دایكىكى كەنەفت شك دەبەن كە كەوتۆتە ژێر قەپالى گورگى شىرپەنجەوہ.. ئەگەر بێت و لە یادت بێت، لە كىتیبى یەكەمدا فەرمووم من خاوەنى سى منداڵم! هەلبەتە ناوەنجىیەكەیان لە بەهەشتداىە وەك یادم هیناىەوہ، خیزانەكەم ئەوى لەبار چوو لەتاو هەلمەتى دێوہكان.. بەلام داڤید و یوسف دەژین و لەگەل مندا لە زیندانان.. ئەوان مافى فێر بوون و تىكەل بوون و هاوڕىیەتیان هەیه. بەلام من تەنها هاوڕى پاسەوان و یاساوەكانم.. ئەوہى زۆر باش و باشتر دەبیت بە ناسیاوم، زیاتر گومانم لى دەكاو زیاتر لىم دەترسى و بوختانم بەدەمەوہ دەكا.. ئەوان، وەك ووتم باوەریان بەوہش هیناوە كە من

مرۆڤيكي بئى وهيم و زيانم نيهه نه بۇ دئو، نه بۇ دئو په رست.. ئيتير نازانن چى بكن! به لام ليتانى ناشارمه وه گشتيان چاوه رپي ئه و كاته ن تيايدا من دوو چارى خودكوژى بيم، واته دهستم بچيته ژيانى خۇم و بتوانم خۇم له ناو بهرم!

منيش ئم دياريهه پيشكەش به وان ناکەم. چونکه من زور زور له غەم و بيزارى و نهخوشى گوره تر و مه تينترم. من باوه رپم به مردن ههيه له پيناوى ئامانجه كانمدا، به لام باوه رپم به خودكوژى نيهه. چونکه ئه وهى كه خوى دهكوژيت، وهك ئه وه وايه خواوهنديك بكوژيت. مرۆڤيش دهبيت بزانيت تا ئه و كاتهى كه دهستى خوى به خوینی ئه وانى تر پيس نه كرده يت، مرۆڤيكي پيرۆزه و له فەرهنكى مندا شايانى ريزه؛ به هه مان ريز كه شايستهى خواوهندو خواكانه. چونکه مرۆڤى مه زن دهست بۇ چهك نابات و تينوى خوینی خوى و كه سيكى تر نيهه. مرۆڤى مه زن لای من كه سيكه كه خاوهن باوه رپو كه رامهت و سه ليقهى داهينانه. چونکه ئامانجى ژيان بریتی نيهه له شهرو ههتك كردن و قركردنى مرۆڤايه تى. نا؛ ژيان ئامانجىكي گه ليك پيرۆزترى ههيه له جهنگ و ده بهنگى و ئاژاوه نانه وه و پيس كردنى كه رامه تى جوانى. چونکه شه ر قووتى جوانى نيهه. مرۆڤ به شه ر دهبيت به دئو. جا دئو بئى به ريهه له كه رامه تى مرۆڤ و ههستى جوانى و ئازادى و عيشق. مرۆڤ كاتيک كه دهبيت به كۆيله ي ويسته شه ريره كانى دئوه كان؛ ئيتير هيج شتيكى جوان له ودا نامينته وه تا بيكات به قوتى ژيان و جوانى، چونکه ئه و بي به ريهه له ههستى جوانى، و جا ئه گه ر بيت و هه موو جوانيهه كانى جيهانى به ديارى بئى بدریت، ئه و له ناخه وه ههست به و ئازاديهه ناكات كه من له زينداندا ههستى بئى دهكەم، ههست به و جوانيهه ناكات كه من ههستى بئى دهكەم، به لكو ئه و بي به ريهه له كۆى ئه و هه ستانه ي كه من هه ستيان بئى دهكەم. بۆيه چه ز دهكەم خوینه رى تابلوكانم وا ههست نهكەن كه من له زينداندا دوو چارى بي هوده ي =عه بهس و شيتى و خه مۆكى بووم.. نا، من زور به دوورم له و هه ستانه، چونکه وهك ده بينن و تيده گەن، من رۆشنم به نورى بيغه مبه ران و ههست به ته ليسمى خواكان دهكەم له گيانمدا.. ههست به چه ر بوون و قولبوونه وهى سرۆشى جوانى دهكەم، ههست دهكەم جوانى له مسى ناخم دهكات و وره به رز و مه تين و گه شبينم دهكات. جا با خوینه ر به وه دلنيا بکه م؛ هه ر كه سيك كه له كاتى خویندنه وهى فەرمووده كانى مندا ههست به داروخان و شكست و په شمورده يى و وه رپزى تابلوكانم دهكات.. دلنيا بيت له وهى كه دهبيت له سه رموه جاريكى تر ئه ركى خویندنه وهى كتي به كەم له ئه ستۆ بگريت، چونکه به دلنيايهه وه به و ده ليم: تۆ له فەرمووده كانى تابلوكانى من تينه گه يشتوى. جا ئه و كه سانهش كه وا ده زانن ته نهايى و دابران له قه وم و خویش و زيندان بوون و ئاواره يى و بيولاتى و بئى ئالايى مرۆڤ به ره و هه رس و شيتى و بوون به بيغه مبه رى ده بات؛ كه م زانن، يا نادانن. پاشان مرۆڤ لافى به بيغه مبه ر بوون و به فرشته و به خواوهند بوون لييدات؛ چاتره له وهى كه هه لمه ت به ريته سه ر گيانى خوى يان ژيانى بئى گوناحيک بخاته مه ترسييه وه و يهك دوو منداليش بئى باوك يا بيتدايك بکات.

چونکه من ئه زمونم زوره.. له وه تهى له زينداندا ده ژيم ده يان و سه دان ئه زمونى خودكوژى و خه لک كوژيم له و زيندانى يانه بينيوه كه له خورا مه حكوم كراون يان به هوى ئاتاجى كرده و هه كانى يانه وه مه حكوم كراون. هه ن هينده سه رليشيو او و نهخوش و بي هوشن كه ده ستيان ده چيته خوینی نزى كترين كه سى خويان، هه يانه منداله كانى خويان سه ر ده برن، هه ن دواى قركردنى چه ندين كه س، مي شكى خويان پر

دەكەن لە گولەى ئاگرين. ئەى بەوانە دەلێن چى؟ كەواتە من پىگە بەكەس نادەم بەهەلەدا بچیت و لەخۆیەوه من مەحكوم بكات بە مرقۆقىكى وون يان سەرلێشيواو. چونكە من وەك فەرمووم: لە داهێناندا ئاويتەم بە گيانى نوح و خەون بە روخسارى خواو خواكانەوه دەبينم و جالجالۆكە و لەقلەقى مەزنیش جگە لە خانەيەكى پىرۆز لە جىناتەكانى من شتىكى تر نين. چونكە منیش وەك تۆ دەفامم و خاوەنى دوو دەست و سەرۆپى ولەشم. هەست بە هەلھاتن و ئاوا بوونى خۆر دەكەم و چاودىرى خۆشى منداڵەكانم و ئاگام لە هەستيارى خىزانەكەشمە كە لە ژىر قەپالى گورگى شىرپەنجەدا هەراسان بوو.

بگرە ئاگادارى ئەو گولانەشم كە لە وەرزی زستاندا لە دەرەوى ژوورى زىندانەكەمدا؛ لە ژىر هەرەسى بەفردا دەبن بە شەختە و بەلام سەبورى و ئومىدو خۆزگە وعىشق ناخيان بەجى ناهىلايت ولە وەرزەكانى دواى زستاندا زۆر شاداىانە سەر دەر دەهينن و چرۆ دەكەن و دەبووژێنەوه. ئەگەر ئەوان نەبوونايە من فىرى ئەم زانستە چرەى فەلسەفەى خامۆش نەدەبووم. چونكە من لەوەتەى زىندانم، هەول دەدم لەو شتانەوه فىر بچم كە لە دەوروبەرمدا هەن، يان دىن و دەچن، وەك منداڵەكانم، هاوسەرەكەم، پاسەوانەكان و باكان و بەفر و ئاسن و تەماشاو ماسى و مېرولەكان و پاشانىش گولەكان. وا نەزانن كە من هىچ نازانم! خۆ ئەگەر كەسكىش بىت و جورئەت بكات بە پوومدا هەلشاخيت و بلىت: تۆ نەزانيت. ئەوا زویر نابم و گلەبىشى لى ناكەم. بەلكو دەشیت لەوەلامدا بەو بەفرمووم: دە پياوى چاك بەو شتىكم فىر بكە.. خۆ زانست هیندە بى سنوورە كە دەتوانیت لە خەونەكان نزيك ببیتەوه. بىگومان من لە نەزانىي خۆم بە ئاگام.

چونكە تىر بوون لە زانست كارى مرقۆقى دادپەرورە نىيە. لىۆناردۆ دافىنشى كە بلىمەت بوو لە بوارى داهێناندا، لەسەرەمەرگا گريا.. كاتىك لەويان پرسى بۆ دەرگىي؟ فەرمووى: چونكە بە پىي توانا خزمەتى مرقۆقايتىم نەكردوو! وەها دەبیت مرقۆق برسىي فىر بوون بىت. منیش لە ولاتى بەفر هەرگىز دان بە كەرامەتدا نەنراوه. ناچارىش كراوم تا رادەى قىز لە خۆبوونەوه، لە جىهانى هونەر و داهىنان بەدوور بچم. بەلكو ناچار كراوم پشت بكەمە داهىنان و گەشەى خودى.. لەوەيش زياتر كەسىكم نەبىنى باوەرى بە من هەبىت وەك مرقۆقىكى كورد، يا وەك هونەرمەند، يان وەك مرقۆقىكى دادپەرورە. بە داخەوه. جا چى لەو مىللەتانەوه فىر بچم كە دان بە من و بە مىللەتى من و بە كەلتورى مندا نانىن؟ ئايا دەشیت مرقۆق لە ديوەوه فىر بىت؟ من ئەو هەولەشم داوه. بەلام فىر بوون لە ديوەكانەوه، مرقۆق سارد دەكاتەوه، مرقۆق دوچارى توورەيى دەكات، مرقۆق هارو بچ هەست دەبىت.. بەدم تەماشاي هەوالەكانەوه، سەيرى ئاواره بوون و بۆمبارانكردن و كىمىيى باران كردنى مىللەتان دەكاو پىدەكەنى و گەلحوياىانە لەبەر خۆیەوه دەلێت: شەر بەشيكە لە سروشتى مرقۆق و ئىمە هەرگىز ناتوانين بەبى شەر هەلبكەين. شەرئەنگىزى ئىمەى گەياندوو بە دەسەلات.

بۆيە هەر كاتىك كە بە هەنگاوىك چووبىتمەپىش لە زانستى ديوەكان، بە دەيان هەنگاو پاشەكشىم كردوووه بەسەر خۆمدا چوومەتەوه تا داوهرىي خۆم بكەم و خۆم لە پىس بوون و گىلى و بەركەوتنى پرىشكى رقى ئەوان بپارىزم. ئەمەش مرقۆق بەرەو تەنھايى و گۆشەگىرى دەبات. جا ئەمەيان چاترە يان ئەوى يەكەم؟ نازانم! بەلام تەنھايى تا ئەو كاتەى لە خزمەتى مرقۆقايتىدا مرقۆق بگریتە ئامىز، نەنگى و

هه له و ناجۆر نيبه. بۆيه زۆر جار ههولم داوه له سروشت و گيانله بهران و ديمه نه كانى ناو شاشه شى ته له فيزونه كانه وه فير بيم. هه ميشه ش ههولم داوه و ههول ددهم خۆم له دهست و چر نوک و قه پى ته نه ايبى رزگار بکه م. چونکه ته نه ايبى شتيكى ئه وتۆ فيرى مرۆف ناکات. ته نه ايبى مرۆف داده بریت له بينى جوانى و ژيان و هاو ده مى. ته نه ايبى ئه گهر مامۆستاش بيت، مامۆستايه كى به خشنده نيبه. به لكو ره زيل و دلگران و ره زاقورسه و كه م فيره مرۆف ده كات. من يه كيكم له وانه ي كه باوه ريم وايه نويزه كانم له گه ل خو شه ويستى كدا بکه م. جا نويزى من ده شيت برى تى بيت له ته ماشاى مندا له كانم. يان له ته ماشاى گوله كان، يان ته ماشا كرنى جوانى ك. جيا وازى تيا به دى ناکه م.

رۆژيكيان له بهر ده رگاي زيندانه كه مدا به ديار ئه و گولانه وه دانيشت بووم و نويزم ده كرد، كات دواى وهرزى زستان بوو، دواى نه ورۆز. نويزم بۆ گه شان وه و وره ي گوله باخ ده كرد و هاوه ستى ئه وان بووم كه چۆن به رگه ي كرپوه ي وهرزى زستان ده گرن و ده توانن له ژير هه ره سى ئه و هه موو به فرهدا كه له سه ريان كه له كه ده بيت - بژينه وه! بۆ مه تينى ئه وان نويزم ده كرد و له دۆخى ركو عدا بووم. ئه وسا ديوپه رستى ك كه دراوسيم بوو، له نويزه كه دا يبريم و ووتى: ئه وه ته ماشاى چى ده كه يت؟ فه رمووم: ته ماشاى ئه م رووه كانه ده كه م كه خه رى كن ده بوو ژينه وه. به دم حيله كه يه كى خو شه وه ووتى: شتيكى باش ده كه يت. فه رمووم: ده زانم.

ميرو له كان فه رموويان: سروشت باوكى زانستى يه كه مه. سروشت مرۆف فير ده كات. وا تينه گه ن كه مرۆف ته نها به ژيرى خۆى به م زانستانه گه بيوه كه ده يزائن. نا، چونكه زانست به رى ژيرى مرۆف نيبه، به لكو خودى ژيرى مرۆف، برى كى كه مه - به شيكه له ويستى سروشت، و سروشتيش خانه يه كه له له ش و له زانستى بوونه وهر. مرۆف هينده فير ده بيت كه سروشت به وى ده به خشيت و به ره واي ده زانيت بۆ ئه و. سروشت ده توانيت به كه فله كونى ك چى زانست هه يه له ميتشكى مرۆفدا رايما لى ت و مرۆف ش بكات به ئه فسانه يه كى پيگه نين هينهر. مرۆف هيج شتيك به ويستى خۆى فير ناييت، بگره مرۆف هيشتا فيرى ژيان و مردن و نه ينى نه خو شى و نه ينى ژيان وه و گيان نه بووه و وه لامى مندا ليك زۆر له وه لامى هه موو فه يله سو فه كانى جيهان شياو ترو لوژيكي تره بۆ زانسته گيانى به كان. جا مرۆف بۆى نيبه به لووت به رزى زانسته كان به سوودى شه ر به كار به رى ت. كاتى ك كه خۆى و تواناو ده سه لاتى خۆى له ياد نه ماوه! چونكه به ر له دابه زين، مرۆف ده يتوانى ئه نه رژى بگۆر ي ت به مادده !!

چونكه رۆژىك دى ت كه شه ر دوچارى هارى ده بيت، يان ده شيت به كرده وه كانمان سروشت توپه بكه ين. ئه وسا نازانين چى بكه ين! له برى جوانى دزى وى ده كه ين. له پاداشتى خي ردا گومان زۆر ده كه ين و خي ره كانيش پيس و گهنده ل ده كه ين. وهك چۆن ئىستا به ناهه ق مرۆف دووچارى شه ر و هارى و درۆ ده كه ين.

تابلو ي مردنى خوا وه ند

پۇڭزىكىيان دىۋى مانگى بەھار چووم بۇ شارىك لە شارەكانى نىك ناوچەى ئۇسگۇرد، ئەو شارەى كە تىايدا مندالىكى ئىمەيان بە زىندووىى لە سكى دايكىدا لەبار برد.. ئەو شارەى كە من تىايدا مەھكوم و دەست بەست و چاوبەست كرام- ناوى دەنىم شارى دىۋە سەھۆلىينەكان (شارى تۇنسبىرگ) لەوى حەزرتى سارام بىنى (من چەندان دەناسم كە ناويان سارايە. لىتان تىك نەچىت، چونكە باسى ساراي ھاوسەرى نوح ناكەم!) لەزانستى رىايى و درۆ و بەدخووىى و بى شەرمىدا خەرىك بوو دەبوو بە پسپۇر.. چونكە ئەو بوو بە قوتابىى دىۋەكان. فىرى رىق و كىنەدۆزى و درۆ و تەلەكابازى دەبوو. ھەموو جارىك كە بە رىكەوت لووتم دەبوو بە لووتىەو.. دەمىنى زانستىكى تر فىر بوو و زىاتر ھەستى دوژمنايەتى گۇش بوو! ھەندىك جار كە مىردەكەىم لە تەكىدا دەبىنى ھىندەى تر دوچارى پەستى دەبووم؛ چونكە ئەو زۇر بە زەقى دەيوست من فىر بكات (كە درۆزن براوہىە - كە راسنگۆيى دوژمنى ھەرە گەورەى مرؤفە - كە درۆ دەتوانىت جىگەى ھەر خوايەكمان بۇ بگرىتەو!)

ھەلبەتە ئەو پۇژە من چووم بۇ كىتبخانە؛ تا كىتېبىك لەسەر ھونەر پەيدا بەم و كەمىك خۇمى پىۋە خەرىك بەم. بەلام كاتىك كە ئەو ھاتە سەر رىگەم. دووچارى نەخۇشى كۆكە رەشەى كىردمەو.. گەرچى دووم جار بوو لەو مانگەدا كە دووچارى نەخۇشى بم بە ھۆى ئەوۋەو، چونكە ھەفتەى بەر لەو بىنىنە، دووچارى نەخۇشى ھەلامەت و كۆكە رەشەى كىردبووم.. بەلام كاتىك كە لەو ماوہىدا چاك بوومەو و دەرباز بووم لە ھەلامەت - شوپنەۋارى كۆكە رەشەم ھىشتا تىادا مابوو. كە ئەوم بىنى راستەوخۇ دوچارى كۆكە رەشەىكى سەخت تر بوومەو. پاش سلاۋكرىكى گومرا؛ بە تەشقەلەكرىنەو ووتى: ئەو خەرىكى جىت حەزرتى نوح؛ ئايا زاتىكى ۋەك تۇ مەزن كە گازندەى پىغەمبەرى دەكات؛ چى پىۋىستى بە فىر بوون ھەيە؛ گوايە تۇ عىرفانت تەۋاكرىدوۋە! ئەو كىتېبە جىيە لە دەستت؟ خۇ تۇ ھەموو شتىك دەزانىت!

منىش فەرمووم: بەلى، تۇ بە تەوسەوۋە باسى بايى بوونى مرؤقىكى نەخۇش دەكەيت. من ئەو نىم. راستە من گەيشتووم بە عىرفانى ھەشتەم، بەلام بەسەردا چوونەۋەى زانست ھەمىشە پىۋىستە. مرؤف نەزانانە سەر دەنېتەوۋە. من ھەرگىز بە زانست لە مندالىك زىاتر نازانم و ھەمىشەش فەرموومە: من لە مندالەكانمەوۋە فىر دەبم. جا ئەگەر تۇش بە شتىك زانستىكم فىر بەكەيت، ئەوا جىگەى پىزانىن دەبىت.

ۋوتى: تۇ دەربارەى كەون و كائىنات زۇر دەزانىت و ۋەلامى ھەموو پىسارىكت لەلايە و وا دەزانىت تۇ داھىنەرى بوونەۋەرىت.. باشە تۇ بۇ ھەول نەدى سوودىكت بۇ ژيان ھەبىت؟ ئەم ھەماقەتە جىيە دەستت داۋەتى؟ بۇ ناچىت كەمىك بخوئىت و پروانامەيەك چىنگ بەخەيت؟ چاتر نىيە ئەو كارە بەكەيت؛ تا ئىرىي = بەغىلى- بە كەسانى ۋەك من نەبەيت؟! لە ۋەلامدا فەرموم: ئەو مرؤفەى كە بەغىلە، نەخۇشە و شايانى فىر بوون نىيە و ھەرچىيەكىش فىر بىت- بەد بەكارى دەبات. تۇش نمونەيەكى زىندوى ۋوتەكانىت؛ چونكە دەتبىنم ھىچ فىر نابىت. بەلكو رىق و كىنە و جادووت بەرەو گەندەل بوونى گىانىت دەبات.. چونكە تۇ خۇشەۋىستى و رقت تىكەل بە يەكترى كىردوۋە. من حەزم لە فىر بوونىك نىيە تا لاف بە زانستەوۋە لىبەدم.. نا من خۇم ۋەھا نابىنم.

وتى: تۆ مرۆڭىكى نەزانىت و دەترسىت لەوھى كە خۆت چاتر بکەيت. دەترسىت لەوھى تىكەلى كۆمەلگە بيت و سەلىقەھى فېر بوونت سىستە.. من قىنم لە تۆ و لەوانەش دەبىتەوھە كە باوھەپيان بە تۆ ھەيە. بەلكو من قىنم لەو كەسانەشە كە لافى ولات پەرسىتى و نەژاد پەرسىتى و خۆ پەرسىتى لىدەدەن. من دەزانم كە ئايىنەكان و بىرۆكەھى ئايىن بە باوھەپى فەيلەسوفانى وەك جىمس جۇيس و ماركس و دەيان زاناي تر پىشەى مرۆڭى گېل و نەخۆش و بى سەوادە.. مرۆڭ لە پاى تەنھايى و دۆران و نەگونجاندىن بە گيانى مىللەت و جىھان دووچارى دەبىت. جا ئايىن زاكان نەخۆش. ووشەى خواوھندىش لە باوھەپى فارسدا دەگەرپىتەوھە بۆ ووشەى خود و خدو - واتە خود - واتە مرۆڭ خۆى خوايە و جگە لە خۆى بوونەوھرىكى تر نىيە لەسەروى ئەوھە.

ئەم قسانەو زۆرى تىرىشى ووت.. منىش لە وەلامدا فەرموم: مرۆڭ ھەرگىز نەيتوانىوھ بەبى بوونى خواوھند يان خواكان ھەلبكات. من ھەز دەكەم خواوھند لە دەرەوھى دەسەلاتى مندا بوونى ھەبىت و بەرگى لە ماف و خۆزگە و دەسەلاتمان بكات. سوپاس بۆ ھەبوونى خوا.. دەنا ئەگەر خوا نەبوايە؛ ئەوا دىستۆفيسكى گۆتەنى: ھەر شىتەك لە ژياندا پەوا دەبوو و مرۆڭايەتى ھىندەى تر نابووت دەبوو و شەپ ھىندەى تر زۆر دەبوو. چونكە دەبىت چاك بزانىت ئەى ھەزەرتى سارا، لەگەل ھەبوونى خواوھند و دەسەلاتى ئەو - مرۆڭ ھىشتا لە شەپ و پىندەيى و تاوانكارى و ھەتك كىردن دەست بەردار نەبوون. جا چى روو ئەدات گەر بىت و مرۆڭايەتى باوھەپىكى يەقىين بەوھ بەيىن كە ھىچ خوايەك بوونى نىيە و مرۆڭ بۆى ھەيە چۆنى بوويت، وھا بكات؟.. درۆ بكات، بكوژىت و تاوان بە پەوا و ماف و ھەق بزانىت؟ جا بۆيە دلىيات دەكەم ئەى ھەزەرتى سارا؛ كە من نەك ھەز دەكەم خوايەك بوونى ھەبىت؛ بەلكو زۆر بە پەرۇشەوھم كە خواوھند ھىندە زۆر بىت - نەبىتەوھە. تا بتوانىت ھەموو جىھان و ھەموو دەرۋنەكان پىر بىت لە خواوھند و ھەر كەسەك لە برى خوايەك - چەندان خواوھندى جوان و باش و پىرۆز و نايابى ھەبىت. ھەز دەكەم مرۆڭ شانازى بە خواكانىوھە بكات. نەك شانازى بە درۆ و گەندەلى و خۆپەرسىتى و شەپەكانىوھە. مرۆڭ ئەگەر خواوھندىش بىت، ئەوا شەپ نووچى پى داداوه و جىبى تر دەسەلات و تواناى نىيە. جا دەشىت خووھند لە ناخى ئىوھماماندا مردبىت.. يان لە تۆ بچىت گەر لە نىتەشە پەرىستانى! ئەگەر خواوھند لەوانە بچىت كە من دەيانبىنم سەگپەرسىتى و دىوھەرسىتى دەكەن! ئەوھ ماناى وايە خواكان شىتن! يان گىل و نەزانن، دادە! چونكە خوا درۆ ناكات، خوا گەندەل نىيە.. خوا ناكوژىت و نەخۆشى دەرۋ سەرەتان و وەناقى نىيە. خوا بوغز ناكات و پىشت ناكاتە راستپەروھرى و دلسۆزى.. ئەو خاك و ئاو ھەوايەيە كە سروشتى خۆى لى بەدبەيئاوھ! من خواى خۆم ھەيە.

وتى: تۆ پىويستت بە چارەسازى دەرۋونىيە.. تۆ نەخۆشىت و راستىيەكانت لى وونە. من پىم نەنگىيە لەگەل نەزان و شىتى وەك تۆدا بدويم و دانىشىم و ناسىاو بم. منىش بەوم فەرموو: بەر لە ئىستا تۆ سۆزانى بوويت. سۆزانىش رىز لە ميوان و ھاوپرى و ھاوسەرۋا و ولات و ھاوزمانى خۆى ناگرىت. من سۆزانىم خۆش ناويت. چونكە سۆزانى پىاو بىت يان ئن، سروشتى خۆى دەدۆرىت. چونكە پىشت دەكاتە كەرەمەتى خۆى و رىز لە كەلتورۋ باوھەپى باوان و پىغەمبەرانى خۆى ناگرىت.

وتى: تۆ خۆت و ھاۋرىكانىشت ھەمووتان سۆزانىن. پياۋى كورد گشتى سۆزانىيە. ئىۋە گشتان بى شەرەف و بىكەرەمەتن. فەرمووم راست دەكەيت، چونكە مرۇف كە ولاتى نەبوو، كەرەمەت و ئابرو و حورمەتتىشى نىيە. مرۇف كە خاۋەنى ئالا نەبوو، دەبى خاۋەنى چى بىت؟ تۆش بە زامانى ئىمە دەدوئىت. جا مرۇفنىك كە ئەو ھەموو ژيانە ژيا و دوپات ھاتەوۋە ناو ژيان و نەيتوانى رىز لە زمان و كەلتوورو خاك و ئايىن و نەرىتى خۆى بگرىت و بىگانە پەرسى و دىو پەرسى بكات بە بەرنامەى ژيان - دەبىت بزانىت كە سۆزانى لەو پاك دامىنترە. بگرە گوناحىشە بە بەراز بشوبەئىرەت. چونكە بەراز لە سروسىت و خولق و خووى خۆى ھەلناگەرپتەوۋە و گازندەى بە مرۇفبوون ناكات. ھەزرتى سارا بە توورەبىيەوۋە تفىكى رۇكرد و بەجىى ھىشتم. منىش كىتەبەكەم گەراندەوۋە جىگەى خۆى. ھەستەم كورد كارىكى باشم نەكردوۋە كە لەگەل ئەودا دووام!

لە رىگەى گەرەنەوۋەمدا بۇ زىندان، مىرولەيەك كە نىۋەى لەشى سىپى و نىۋەكەى تىرى پەش بوو - ھاتە سەر رىگەم و؛ فەرمووى: كاتىك كە خاۋەند لە دەروونى كەسىكدا دەمرىت. سەرما گەرماى دەبىت. نەخۇشەيەكان دەبنە مىرانگر و ۋەچەكانى دوايى كەسەكە زەلىل و كەنەفت دەكەن.. كەسەكە شەپرو خىرى قاتى و تىكەل دەبىت، لە برى چاكە خراپە دەكات و رىق و خۇشەوئىستى تىكەل بە يەك دەكات! بە پىچەوانەشەوۋە.. بگرە خۇشەوئىستى و عىشق و ۋەفا و جوانى كەسەكە دادەتەپىت و ھەرچىيەك بكات ناتوانىت ئاسوودەو بىترس بژى و دەروونى پىر دەبىت لە گەندەلى و دىو شەيتانى ھەوۋەس و مرۇف خۆى دزىو دەبىنىت و بەرگى دىۋەكان دەپۇشەت. جا ھەر باشەيەكەش بكات، خراپەيەك لەژياندا سەر بار دەكات. چونكە مرۇف كە باۋەرى بە خوا نەما، باۋەر لەودا دەمرىت. خۇشەوئىستى نەخۇش دەكەوئىت. ھەست برىنى گەرە گەرە لە دەرون و ناخى ئەودا گۇش دەكات و بەوۋەش ۋەچەكانى داھاتووى خۆى پى نەخۇش دەخات و دوچارى نەخۇشەى ترسناكيان دەكات. چونكە خاۋەند ئەو ھىزەبە كە ھەست و ويژدان و باۋەر و عەتاي مرۇف پايدەدار رادەگرىت و باۋەرى جوانى گۇش دەكات.

لە ۋەلامدا فەرمووم: دىۋەكان قەبارەى مرۇفیان ھىندە بچووك كىرۇتەوۋە، كە مرۇف باۋەرىكى ئەوتۇى بە خۆى نەماۋە. شەر مرۇفى خستۇتە ناو قاۋغى شەيتانەوۋە. مرۇف سەرى لىتشىۋاۋە و خۆى نابىنىت. فەرمووى: ئامىن.

تابلۇى رۋوناكى

جارىكيان دىۋەكان ئازادىان كىردم، پىيان ووتم: "ئەمرۇ لە زىندانەكەت بچۇ دەرى، و بچۇ بۇ زىندانىكى تر و لەوئ دەبىت فىرى كارى بىگارى بىتت." منىش رۇشتم.. زۇر دوور بوو تا گەيىمە ئەوئ. لە رىگەمدا فرسەتم ھىناۋ نوئەكانم دابەست. زۇر بانگى خواۋ خاۋاكانى نىۋ ھەموو ئايىنەكانم كىرد. بە دەم رىگەوۋە، تەماشاي ئاسمان و كەنارو رۋوبارم دەكرد. بايەك ھەلى كىرد.. پاشان دىارىيەكەم بە دەست گەيشت كە "با" بۇى ھىنابووم. زوۋ تىگەيشتەم كە دىارىيە ھەزرتى پىر شالىارە. كاتىك كە دىارىيە بچكۇلانەكەم

گرته دست، هستم به هیمنی و دلنیایی و دلنهوایی کرد.. با ، کهوته یاری له گه ل گژو گیاکان و گه لآو لقی دارهکان.. هیندھی نه برد- با- هاته ناو هموو خانهکانی له شمهوه و گیانی تهی کردم.. پاشان هستم کرد که با، یهکه یهکهی خانهکان و گهردهکانی له شتم به با دداو به دم باوه وهک پهروو پووش هموو گهردهکانی له شتم نه فرین به دم سهمای باکانهوه.. وهک پهپوولهی سپی، یهکه یهکهی خانهکانی له شتم پهخش دهبوون به دم باوه.. هستم به نازادی و سرۆش دهکرد.. هستم دهکرد که با ، دابه شتم دهکات به سهر هموو جیهاندا و ههزم دهکرد به جیهانی بوون زامن بکه م و بیم به شهپۆلیک له گوله پهپووله!.. هستم به خۆم دهکرد.

له هه مان کاتیشدا خۆم له قاوغیکی دیدا دهبینی که به رهو زیندانیکی تر دهجووم. به لآم باکم نه بوو. چونکه به خه یال، دهپۆییم و جیگای پیکانم سهوز دهبوون. هستم به شنانهوهی گه لآکانی درهختی سهر سهرم دهکرد.. به دم ریگهوه یاریم بهو په لئه هه ورانه دهکرد که له کۆچدا بوون به دم باوه. به خه یال.. تۆپه ل تۆپه ل هه ورم دهگرت و خوای تایبه تم لی دروست دهکرد.. په یکه ری هه لم شیوه م له هه وره گه وره و بچکۆله کان دروست دهکرد. کۆمه لیک خواوهندی تایبه تم دروست کرد له هه وره دلناسکه کان.. ئه و خوایانهی که هیشتا کهس نه ییبینون.. چونکه من باوه پیکای تایبه تم به دهسه لات و شکۆی خواکان و پالئه وانهکانی خۆم هه یه.. له و باوه په دام که هه چ هه یزیکای مۆدرین ناتوانیت دست به ریت بۆ که رامه تی ئه وان.

په لئه هه وره کان به دم کۆچی باکانهوه، گله بیان له باکان دهکرد.. دهیانگوت: " ئیوه هیشتا دانتان به وهدا نه ناوه که هه وره کان دل و گیانی سروشتن. دل و هه ست و بیرو ویست و هه یزبان هه یه. چونکه هه زه تی نوح دهزانیته.. ئه و ئیمه دهناسیت، دهزانیته ئه گهر بیته و سروشت تووره بیته.. ئه و، به که فله کوئیک زهوی سهروژیر دهکهن. ئه گهر ئیمه بمانه ویته، ئه و به قامچی تروسکه بهر دهبینه سهر دیوهکان و داخانیاں دهکهن. جا عبیره ت وهرگرن و فیز بن. چونکه هه وره کان گهر تووره بن.. ئه و دهسه لاتتان هه رچه نده مه زن بیته، دۆراوو بچکۆله ن له ژیر زه برو دهسه لاتی خوای ئیمه و ئیوه دا!"

هه ر په لئه هه وریکم دهگرت، میروله یهک، جالجالۆکه یهک، پیریک، یان حاجیله قله قیکم لی دروست دهکرد. له هه مان کاتدا گیانم به دم سهمای باوه کۆچی دهکرد.. دهبووم به ملیونه ها گیانی هه زه ته پیرۆزه کان و به دم ریوه نویتۆم بۆ - دۆعا - دهکرد.

دهنگیک له گهردوونهوه له ناخدا په یامی دهنه خشانده.. په یامی رووناکی. هستم دهکرد رووناکی له جهوه ری بیرما دهفه رمویت؛ " جوانی ته نها چه که که مرۆف له دهستیدا ماوه تا به کاری به ریت. گهردوون له هه میشه پیدا به ته مای یارییه کی نوئیه."

دهپۆیستم و به دم ریگهوه که وازم له دروستکردنی په یکه رهکان دههینا.. به زینه خه و خه ونم به جوانترین و به شکۆمه ندرتین و به میهره بانترین هه زه تی ماریاوه دهبینی.. که دههاته بهر چاوی هستم و دهستی دههینا به سه رما و غه می بۆ دهخواردم که خاوه ن کارخانه ی هونه ری خۆم نیم و دهگریا بۆم. منیش گیانی خۆم پێشکه شی فرمیسه کهانی ئه و دهکرد. دهپۆییم و غه م بۆ په نگهکانی ئاویره دهخوارد و

بەدەم زىندەخەوى رىگاگەۋە پىشانىگام دەكردەۋە ھەست و سۆزم نىشانى جىھان دەداۋ وىنەكانى خۆم دەگرته چوارچىۋەى تايىبەت و بەنرخ و ناياب. وىنەى ئافرەتى جوان، زۆر جوانم نىشانى ئەو مرقانە دەدا كە سەريان بۇ تابلۇكانم دەلەقاند.

كاتىك گەشىتمەۋە بەر دەرگای زىندان.. پاسەوانىكى ھەلگورماۋ بەسەر لەشى ساردەۋەبوۋى خۇيدا.. بە كرخە كرخ و خىزەى ھەناسەيدا، وامزانى دىۋە! كەچى ئافرەت بوۋ! لەگەل سەگەكەيدا خەرىكى جگەرەكىشان بوۋ.. رايچەنەندم و ووتى: ھا چىتكرد؟ كاتىكى خۆشت بىردە سەر لە كارى بىگارى؟

فەرمووم: بەلى، چونكە لە نىۋانى ھەردوۋ زىندانەكەدا، كەمى ھەستم بە تەنھايى كىردو رۇچوۋمە ناۋ جىھانى رۋوناكى و ھەستەكان و خەۋنەكانى خۆمەۋە! ووتى خەۋنت بە چىيەۋە بىنى؟ دەشىت مرقانە لە پىاسەدا بىۋى و بەدەم رىۋە خەۋ بىنىت؟ فەرمووم: بەلى، ھەز دەكەى باسى يەككە لە خەۋنەكانم بۇ بگىرەۋە؟ ووتى: ئادەى!.. منىش فەرمووم: خەۋم بە مېروۋلەيەكەۋە بىنى.. مېروۋلەيەكى سېى و نازدارو جوان.. كە ھىندەى بالاي خۆم بەرز بوۋ بالاي.. بىرچى زەردو جوان ولول بەسەرشانىدا تىكئالو.. بالاي ۋەك لاۋلو و جوانى بىنموۋنە لە ئەھلى بەھەشتى خۆزگە و ھىندە جوان بوۋ، نەبىتەۋە! ووتى ئى!!.. فەرمووم: ھاتبوۋ بە مىۋانىم و باسى پەيامى رۋوناكى بۇ دەكرم و فىرى دەكرم چۆن تۆۋ ئەۋانى ترم خۆش بوۋىت! ووتى: بەراستە؟ فەرمووم بەلى. ئىتر نەيوۋرا بەردەۋام بىت و زياتر بېرسىت. چۈنكە دەيزانى دەست بۇ ناخى دەبەم و بە تىشكى ۋوشەكان گەرما دەدەم بە گيانى ماندوۋى.. كەمىك بىدەنگ مامەۋە لە تەكيدا، بەۋ ھىۋايەى پرسىارىكى ترم لى بكات! بەلام ئەۋ نەيوۋرا!

مېروۋلەكان فەرموۋيان: ئىمە لە پەيامى خۋاكان تىدەگەين.. ئىمە باۋەپمان مەتىنە و نويژ بۇ سىروشت دەكەين. چونكە كەس نازانىت باكان لە كوۋە دىن و باسى چى دەكەن و مەبەستىان چىيە. كەس نازانىت كە رۋوناكى ھەموۋ پەيامەكانى بوۋنەۋەرى تىدايە.

تابلۇ قەقنەس

دەلېن: مرقانە ناتوانىت ھەست بە ئازارى ئەۋانى تر بكات! من واى بۇ ناچم. چونكە مېۋى ئازارەكان دەگات بە خانە دەمارىيەكانى ئەۋانى تر كە ھەستىارن. جا با بۆتانى رۋون بەكەۋە ئەم رستەيە چى واتايەك دەدات:" ئەۋەى ھەست بە ئازارى كەسىكى تر ناكات، مرقانە نىيە. بەلكو دىۋە يان دىۋەپەرست و ھىشتا فىرى زانستى خۋودناسى نەبوۋە، و ئاسودەيە لە پەۋشتى چوارىپىدا! چونكە بمانەۋىت و نەمانەۋىت، بە ۋىستىكى باراسايكۆلۆژى و كۆسمۆلۆژى و ئەنتۆلۆگى و سۆسىۋولۆژىش تا راددەيەك بىستراۋە كە ئازارەكان دەگەن بە خانە دەمارىيەكانى مرقانە. جا زىادەپۇيى بە باسى ئازارەكانتەۋە مەكەن، چونكە درۆ و پىۋەنان و زىادەپۇيى لە خانە دەمارىيەكانى مرقانە تواناى چىنىنى خانەى

نابوتيان ههيه.. دهتوانن خانەى نوڭ دروست بکەن کە ئاشنا نيين بە خانە دەمارييهکانى ناو مېشک و جگەر".

ئەمە شىکردنەوى گيانى و بۆچونى منە بەرامبەر و ھاوھەستى و ھارمۆنى. چونکە ھەن مرۆڤ يان ديوپەرست ھەرگىز ناتوانىت ھاوھەست و ھارمۆنى بىت لەگەل ژينگەو جيهاندا - و ھەرودھا شکست دىننىت لە بەرنامەى بە جيهانى بووندا. چونکە ئەو بەرنامەى داخوازی و گریمانە و پەيامى ھونەرە - کە لە ھەر موودەکانى منەو پىتان دەگات. مرۆڤ ھەرگىز ناگات بە کەشفي جەوھەرى خىرو پووناکى و ئەبەدىيەت تا پاکژ نەبىتەو، تا نەگات بەو نەجاتەى کە ھونەر مەتلەبىتى بۆ مرۆڤايەتى، يان بۆ زاتە بىرمەندەکان. ئەويش گەيشتنى مرۆڤە بە بوون بە ھونەرمەند" يان مرۆڤى ھەستيار". بەلام چى جۆرە ھەستيارىيەك؟ لاوھكى؟ يان ھەر مەھكى؟ شىتانه؟ يان مندا لانە؟.. نەخىر، مرۆڤ دەگات بە قۇناغىك لە سرۆش، کە خود تيايدا لە خۆى دەرباز دەبىت و دەتوانىت ببىننىت (لە کتیبى پەيامى خواکاندا بە چرى لە خودبىنىى داوم)، و ببىت بە مرۆڤىكى دوور بىن، جا با کوپرىش بىت لە راستيدا، بەلام مرۆڤ گەر ھەستى نەبىت-كوپرە؛ چونکە زوربەمان کوپرىش نيين و ناشىبىنن! دەللى مرۆڤايەتى جادووى لىکراوہ!.. مرۆڤەکان ھەز ناکن باسىكى جوان بىتە کايەوہ کە ھەستىزوين و شايستە و خۆشنوودکەرانە بىت.

نايەلن مرۆڤەکان ئاسوودە بن و دووچارى شەپ و تىرۆرو قەتل و زەبحيان دەکەن. ناچار يان دەکەن بىتەست لە خۆيان و لە دەورووبەر برونن و خوشکە سستەرەکان فىر دەکەن واز لە گريان بىنن و ديوپەرستەکان فرمىسکەکانى خۆيان دەقۆزنەوہو فەلسەفەى ھزرى و زانستى سروشتى پىشتى کردۆتە زانستى ھەست! ديوەکان ديوپەرستەکان فىر دەکەن ھەست بە ژانى ئەوانى تر نەکەن. مرۆڤەکان گشتيان ساغن و کەچى زوربەيان لە خەستەخانەى دەمارى و دەروونى و ئايىنى و لە زىندانى مالەکانياندا مەحکوم بەوہى کە جوانى خۆيان داپۆشن و ھەردەم ملکەچى فەرمانى خىوہکانيان يا مىردو براکانيان بن.. ئافرەت بوو بە بووکە شووشەيەكى سەيرو دىرندەو بىتەست لە غەرب و قىناعى شەيتانيان کردۆتە رووى مۆدیلەکانيان و شەھوت بە قەپۆزياندا دىتە خوارى و مرۆڤ قىز لە جوانيان دەکاتەوہ.. لە شەرقىش - ئافرەت بوو بە کۆيلەى کۆمەلگە و باوک و براو مام و خال و پاشانىش -مىردا!.. من ھەزم لە بىننى ئافرەتى لاوازو درۆزن و دووړو و بى ھەست نىيە.. چونکە بوونەوہر ئىمەى بە لاوازی دروست نەکردوہ. بەلکو ئەوانەى کە بە لاوازی و سەقەتیش لە دايک دەبن، ئەوانە وانەيەکن بۆ کۆمەلگە و خىزان - تا فىرى خزمەت کردنى خوا بن و باومر بکەن کە تەبىعەت ناتوانىت ئىفلىج و دزىو و سەقەت مرۆڤ دروست بکات، بەلکو لە نىوان گيانداراندا مرۆڤ - بە پلەى يەكەم مندالى سەقەت و نەخۆش و زەليل بە خۆى رەوا دەبىننىت.. چونکە مرۆڤ ئەجبرى کردەوہکانى خۆى وەر دەگرىت کاتىک کە خۆى يان باوکى، تاوانىکيان بەرامبەر بە سروشت کردوہ، يان درۆيەكى گەورەيان کردوہ و سەرى کەسىکيان بە ھەتارە داوہ. بۆيە ئەو تىوگە شەھوتەى کە بەھىزو پالەوان بوو و زوو خۆى گەياندە ژينگە و خۆيان پىتان - بەر لە دروست بوون، باوکى يان دايكى ھەلەيەکيان بەرامبەر بە خۆيان يان کەسىكى تر کردوہ. بۆيە سروشت و خوا تاوانبار مەکەن بە ھىنانە ژيانەوہى کۆرپەى سەقەت و نەخۆش. چونکە ھەندىک لە

ئىمە ھەن، كە ھەر ھىندەيان لە دەست دىت. جا با كۆمەلگە بيانبينن و يادىان بىتەو و فىر بن - تا ھەلە و درۆ و بەدى بەرامبەر بە خۇيان و بەوانى تىرش نەكەن.

جا كاتىك كە بەرامبەر بە كەسىك دەوستن، بە ھەلە و بە درۆ و بە گومانەو سەرى پەيوەندىتان خۆش مەكەن. بە دواى كەدەو جوانەكانى ئەوانى تردا بگەرىن و ھاندەرى زىندو راگرتنى پەيامى ناجۆر و بوختان مەبن.

ئىستا كاتى ئەو ھاتووە باسى خۆشەويستىتان بۇ بكەم. با بىمە سەر بابەتتىكى خۆش بە بىستگەى لاوانى عاشق و كەمىك باسى خۆشەويستى حەزرەتى نوحتان بۇ بكەم لە زىنداندا { نەك لە كەشتىيەكەيدا}!.. چونكە ئەو يان { من } لە زىندان، بە درىزايى سالەكان دىو چاودىرەم بوون.. دەلە دىو، ئەوانەى كە توورە دەبن؛ دەتوانن پى بە سكى نەھەنگىك قىن و توورەيى نىشان بەن. جا كاتىك كە مرۆف لەلەين ئەو چەشنە دىوانەو دەكەوئىتە ژىر چاودىرەيەو، وەرەز دەبىت، غەم دەخوات و دللى دەرەنجى.

جا من باسى ھەموويانتان بۇ ناكەم، چونكە كورد دەلى: مشتىك نموونەى خەرمانىكە. منىش دەلىم با باسى دواھەمىن دىوپەرستى پاسەوانمتان بۇ بكەم. ناوى نابەم چونكە دەشەيت باوەر نەكەيت: " لەم سالەى دوايىدا، ئافرەتتىكى دىوپەرستىان كەدووە بە پاسەوانم.. چاودىرى خۆم و حەزرەتى يوسفى كورمە. تا بلىيى جوانە و كە تەماشام دەكات، ھەموو ئاسمانەكان لە چاويدا، لە نازىدا، لە سەرنجىدا بەند دەكات.. پىرچى دەلىيى پىرچى حەزرەتى فرىدايە و سوورى ژەنگارە، كە دەلىن ئەگەر بىت و توورە بىت، پىرچى گر دەگرىت و لە دەمىيەو ھەورە تىرشقەى قىرشكە دەردەپەرىت. زۆر ھارو تووندگىرو سركە - دەشتىست، بەلام منى خۆشەدەوئىت و ھەست بە ختووكە دەكات، و ھەستدەكات كە منىش ئەوم خۆش دەوئىت. دەلىن؛ گوايە ئەو سەرمەستە بە بىنىنى من و حەز دەكات گوى لە ھەست و نەستى من بگرىت. ئەو باسى تەواو نابىت .. بەلام رۆژىكىان ئەلبومىكى وئەكانى خۆى نىشاندام، كۆى ئەو وئەنەم بىنى كە زەماوەندى شووكردى خۆى بوون.. وەك فەرمووم، لە تەماشايەكىدا سەدان حۆرى غەدر لىكراوم نىشان دەدات.. ھەندىك جار ھىندە سەرسام دەكات، نەبىتەو.. چونكە لە راستىدا دەلىي غەزىم خاتوونى دەزگىرانى باوكمە، بەلى غەزىم! ئافرەتتىكە كە باوكم حەزى دەكرد يارىدەى بدات، ھەموو بەيانىيەكى جەژنان، ھەموو سالىك، ئەو كاتەى كە باوكم مابوو، غەزىم دەھات بۇ ئاودانى گەنجىنەى خۆشەيەكان و باخچەكانى باوكم.. چونكە باوكم لە خەيالدا قەسرىكى ھەبوو كە لە كۆشك و بارەگاي حەزرەتى سولەيمان دەچوو! پىر بوو لە باخچەى رەبگاورەنگ.. ئىتر كاتىك كە غەزىم دەھات بۇ مالمان، ئىمەى مندالانى نىو مال تىدەگەيشتىن كە "جەژنە" .. چونكە تەنھا لەيەكەم رۆژى جەژنا دەھات بە ميوانىمان، و يەكەم كەسىش بوو كە لە دەرگاي دەدا. باوكم ئەوى زۆر خۆش دەويست، پىكەو جەژنە پىرۆزەيان لە يەك دەكرد.. غەزىمخان كە ئافرەتتىكى سوور سىپى رەنگ و چاوشىن و مەسىحايى بوو.. تەنھا بە شكلى لەم پاسەوانە دىو پەرسەى ئىستام دەچوو بەلام خووئەكى ھىندە جوانى ھەبوو، كە تەنھا تايبەت بوو بە مرۆفكىكى بىگەردى مەسىحى.. چاوى شىن و برژانگى سىپى، كۆلمى سىپى و سوورى كال، پىرچى سوورى تىكەل بە پرتەقالى.. پۇشاكىكى سىحرى! كە كەسمان نەماندەزانى پۇشاكى نەرىتى چى مىللەتتىكە! خوا پىم نەگرىت، لە پۇشاكى فرىشتە دەچوو، چونكە ھەموو رەنگەكانى ئاوىزەيان تيا بوو. جا ئەگەر بىمە سەر

باسى غەزىم و خۇشەويىستى باوكم، ئەوا دەبىت باسى چل تووتىتان بۇ بكم؛ بەلام، با بىمەو سەر باسى دوا پاسەوان و كەرامەتى. چونكە ئەو لە غەزىم دەچوو، يادى ئەوو باوكم بەخىر.

ئەو لەوئەتى بوو بە پاسەوانى من، رىقىكى ھەلگرتوو، كە من تىي ناگەم! رىقىكى تىكەل بە خۇشەويىستى. كە خۇيم نىشان دەدات، دەلىي تازە چاوەكانى وئە كىشراونەتەو.. دەلىي ھەستى من ئەويان لە خەو ھەستاندوو.. ئەو ئاگادارى ھەستىارىيى من نىيە.. چونكە خۇي بە پاسەوانى دىوكان دەزانىت. نازانىت كە من لە كانگاي دللمەو ھەك زوربەي ئەو ئافرەتەنى كە بىنيومن و ناسيومن خۇشم دەويت! نازانىت، چونكە لە دەولەتى دىودا دىوپەرست مافى بەدبىوونى پىرەوا نابىنرىت، ئەگەر دلدارى بكات و ھەستى خۇشەويىستى دەربىرپىت. بۇيە ئەو باوهر بە دەسەلاتى گيانىي من ناكات، كاتىك بەو دەلىم؛ من دەتوانم بەم دەستانەم، ھەموو نەخۇشەيەكانت بىپىنم! بە گالئەو دەلىت: دەشپىت!

كاتىك كە ھەست دەكات چاوەكانم پىر دەبن لە تەماشاش؛ دەچىت بۇن دەدا لە بەرۆكى خۇي! بەلام چى بۇنىك؟ نازانم! بۇنى عەترىكى ھەوئەس ھىنەرو غەرىزە بزوين.. بۇنىك كە دەشپىت سەر لە شەرو خىر تىك بدات.. چونكە بۇنىكى سەيرە بۇ فرىودانى ھەوئەسى دىو، نەك بۇ منى مرؤف. ئىتر كە بۇنى ئەو بەسەرما دىت، دەيان فرىشتەي شىت و ناشرىنى ھەوئەس، دىن و يارى بە ھەوئەسم دەكەن! دەبەكەم دەبىت بە گورز و ھەلەكە سەما دەكا و لەرز دەىگرىت. بەلام كەرامەت زۇر لە ھەوئەس گەورەترە - پىاو ناپىت ناچارى ھەوئەسى كاتى بىت.. يان تەسلىمى ھەوئەسى تەفرەدەر بىت. مرؤف دەبىت چاودىرى داواي ئافرەتەكە بىت. چونكە گەر ئافرەت بىەوئىت شتىكى جوان بكات، دەيكات.. بە پىچەوانەشەو. چونكە سروشتى ئافرەت بوئىرىيەكى سەيرى تىايە. بۇيە چەندىن جار تكاي ئەوئەم لىكىرد كە ئەو بۇنە لەخۇي نەدات، چونكە ھەوئەسى منىش دەبزوينىت! كەچى ئەو بە مەبەست و بە ئەنقەست ئەو كارە دىي من دەكات و بۇنى زىاتر لەخۇي دەدات - كاتىك وا دەزانىت من گرىگى پىنادەم! گەرچى ھەزىش دەكات من بخاتە ژىر رىكىفى جادووى خۇيەو. من ھەستى خۇم بەرامبەر بەو دەردەبىر و ئەوئەسى راس ت بىت نىشانى دەدەم و ھەز دەكەم خۇي نىازەكانى يەكلا بكاتەو.

بەلام تەماشاكاني من؛ منىكى زىندان لە گومانى دىوكاندا، ئەو دەخاتە دۇخىكى دوودلەو.. بۇيە لەم دوايىەدا، زىاتر بۇن لە خۇي دەدات.. زىاتر سەرى من دەسوپىنى و سەرسام دەكات. چونكە ئەو دەزانىت كە ھەوئەسى من يەكناگرىت بەو بارودۇخانەي كە زىندان بۇ منيان تەرخان كر دوو. چونكە مرؤف بە زىندان بوون، دوچارى گومان دەبىت، بەتايبەتى دەرھەق بە پاسەوانەكان! بەلام لىتانی ناشارمەو، بۇنىكى ھىندە خۇشى لى دىت، نەبىتەو.. دەلىي نىرگز و رىحانە و چنورى تىكەل كر دوو و ھەرچەند بەلامدا تىدەپەرىت.. سىاچەمانەي گۇرانى شاعىر و ھەبىبەي نالى و زوھدى مەحوى و عىشقى وەلى دىوانە و ھەستى فەرھادو غەمى مەجنوون - م بىر دەخاتەو.. بە تەماشاكاني تەماشاي ھەموو خانە ھەستىيەكانى دەكەم و بە زمانى مەل بەو دەلىم: بۇنى فرىشتەت لى دىت. كەچى باوهر ناكات.. بە تەماشاش نىشانەيەكى پىر لە غەمزەم تىدەگرىت و دەلىت: من تۇ راو دەكەم، دەبىت ملكەچى وىستەكانى من بىت. منىش بەو دەلىم: من تەنھا ملكەچى وىستى جوان و ھەستى جوان و باوهرى جوانم. جا ئەگەر نىازەكانت جوانن، سەرىشك بەو چۇنت دەوئىت وەھا بكة.

رۆژتيكىان خەوم پىۋە بىنى، لە خەوما لەگەلما دانىشتىبوو لە بەر دەرگای زىندانەكەدا و دەيوست بە ئەسپايى چاكەتەكەى بەرم داكەنىت و بىتە ناو دەروونمەو. منىش بەوم فەرموو: بوونەوەر ئامانجى بەيەك گەياندى دوو مرۆقى راستگۆى ھەيە و ھىچ ھىزىك ناتوانىت دژايەتتى وىستەكانى بوونەوەر بكات. جا ئەگەر بوونەوەر داخواز بىت، نەك تەنھا لە خەوندا، بەلكو لە راستىشدا من و تۆ بەيەك دەگەيەنىت. ھەر ھەمان رۆژ، پاش نيوەرۋانى - كاتىك كە لە خەو ھەستام.. كاتىك كە خەونەكەم بۆى گىراپەو، ووتى؛ "چاۋەرۋانى خەونىكى ئەوتۆ بووم". لە وەلامەكەيدا ديار بوو كە دەشيا خۇيشى بەر لە من ئەو خەونەى دىبىت!

ئەو خاۋەنى كۆمەلىك ھەستى جوان و نايابە لە جەوھەرى خۇيدا.. بەو سىفاتانەى من ناچار دەكات كە ھەست بە گوناح بكەم، چونكە ھىشتا رىكەوت بوارى بۇ ئەو نەپەخساندوو - تا سەر بۇ من بلەقنىت و بە باۋەرۋىكى مەتىنەو داۋاى شىفا لە من بكات. ئەگەرچى من چەندانجار بەوم فەرموو: ئەم دەستانەى من پرن لە تەوژمى ئەنەرژى، ئەگەر باۋەر بەنىت، ئەوا دەتوانم ئەو نەخۇشيانە بپەرېنم كە لەشت پىۋەى دەنالىت. كەچى ئەو باۋەر كەچە و باۋەر ناكات.

ناھەقى نىيە، چونكە مرۆقىكى ۋەك من شايانى ئەو نىيە لە زىداندا بىت. دەبايە من ھەستم بە زىدانى بوونم نەكردايە، لەو كاتەوھى ئەوم بىنيو. بەلام راستى، زۆر لە چەوتى زەقتەر. چونكە مرۆق لە زىداندا ھەستەكانى دوچارى گومان دەبن. تەنانەت لاي ئەوانى تىرىش پەسەند ناكىت. چونكە مرۆقى بىتاۋان نابىت لە زىدان بىرىت. ھەرۋەھا مرۆقى پەسەن نابىت ناچار بىرىت بە كارىك ھەستىت كە كارى ئەو نىيە. ئەم شتانەش بەسەر من دىن! چونكە من زىدانم لە بەھەلەداچوونى مرۆقەكان و دىۋىپەرستەكان و دىۋەكانى نورگەى ھەستىردن بە كەمى. كەچى ئەوان كۆل نادەن و دىن وىنەم دەگرن، دىن و بە داۋى وردىن دىۋىمدا مېملى دەكەن، دىن و گۆچ لە ھەست و ئەستم دەگرن و دان بە كەرامەتى مندا نانين. ئەوان خۇيان تا ئەو پادەيە ھەقنەس دەبىن، كە ماف بە كەسىكى تر نادەن دان بە جوانى خۇيدا بنىت، بەلكو مرۆق ھان دەدەن بىت بە دىۋ و جانەوەر. ئەمەش ھەم منى زىدانى و ھەم پاسەوان و خەلكانى مەملەكەتى بەفر دوچارى بەھەلەدا چوون دەكات. لەبەر ئەو ھەستم سى و تەماشام ساردا بەرامبەر بەو ھەموو خۇشەويستىيەى لە ناخدا تەوژم دەدات. چونكە خۇشەويستى تەوژمى گىانى ئاھورامازداى پىرۆز و تەوژمى ھەق و پروناكىيە و تەنھا خۇراكى گىانى مەن. من ناتوانم خۇم لەو ھەستانە داپرم كە ئامانجى بوونەوەر.

ئەوھى راستى بىت، ئەو خۇر پەستە و ھەندىكجار نوپۇزەكانى لەتەك مندا دەكات. بەيانىيەكىان من لە ژىر تىشىكى خۇردا خۇم دابوو بەر خۇر و لە كۆچى خەيالەكاندا ھەستم بە ئازادى دەگرد لە گەشتى پروناكىدا. ئەوئىش ھات و بەيانى باشى لىكردم و فەرموو: دەشىت برسيت بىت! پى دەچىت نانى بەيانىت نەخواردبىت. بە پەلە چو چوار پارچە نان و پەنبرى بۇ ھىتام. منىش سىانم لىيان خوارد و چوارەم پاشەكەوت كرد بۇ ھاوسەرەكەم، يان كورەكەم.. سى پارچەى بچكۆلەشم دا بەو بالندانەى كە لانەيان لەسەر درەختەكان و گۆيسەبانى زىندانەكان چىو. ئەو رۆژە، ئەو رۆژە بوو كە دەبوو بچوومايە بۇ زىندانىكى تر، تا كارى بىگارى بكەم، چونكە لە زىنداندا مرۆق مەحكومە بە كار كردنى

بەزۆر. دەبىت مروف كار بكات، دەنا سەرپىشكە گەر لە برساندا بمرىت! ئەو تەنھا لە نوپۆزەكانىدا لەگەڵ مندا تەبايە، واتە لەو كاتاندا كە بىدەنگە و خەرىكى پەرسنارى و نوپۆزە بە ديار تيشكى خۆرەوه. لەويدا من ناخى ھەستەكانى دەبىنم و تەماشاي يەك بەيەكى ئەو خەونانەى دەكەم كە بە منەوه دەيانىنەت. دەبىنم - شەمال بە شنەى خۆى، گولەكان بە لەنجەكانيان، بۆنى عەترەكەى بە ھەستى شامەم دەلەيت: بوونەوەر لە ھەلەى نۆوان دوو مروف خۆش نابىت، مروف دەبىت راستگۆيانە ھەستى خۆشەويستى خۆى بۆ ئەوانى تر دەر بىرەت. مروف لەويدا دەبىت بە ديوپەرست كە سەر بۆ درۆكان شۆر دەكات.

بۆيە كاتىك كە ئەو لەو كەرامەتەدا دەبىنم، ھەست دەكەم خۆشم دەويت. لەو كاتاندا كە من ھەستى خۆشەويستىم بۆ ئەو دەبزووت، دەبىنم، وەكوو گولە پەپوولە بە ھەوادا، بە دەم شنەى شەمالەوہ لە سەماى خەيالەكانىدا وون دەبىت، كۆچ دەكات، دەگەرەت. دەلەيى خواوہندى جوانىيە و ھەست بە ئازادىيى داھىتان دەكات. دەبىنم، وەك مەلىكى ئەفسانەيى و سىحرى - ھىمن ھىمن لەشەقەى بال دەدات و چل بە چلى درەختى زەمان دەگەرەت و يەك بەيەكى فرىشتە و مەسىحەكان و ماریا قوماتراوہكانى ناو سەرى من دەبىنەت و تەماشايان دەكات و مۆميان بۆ دادەگىرسىنەت. دەبىنم ئاستەم ئاستەم وەك بىرى پەتى پەخش دەبىت و لەمىسى ھەستيارىم دەكات و سەر بۆ كەرامەت دەلەقنەت. دەبىنم، ھەندىكجار نوپۆز بۆ من دەكات، منى خۆش دەويت و دەمپەرستەت. كەچى من بەو دەلەيم: من تەنھا نيازەندەم لەو نەخۆشيانەت دەرباز بەكەم كە لە راستىدا پۆھى دەنالەيت. چونكە دەستەكانى من دەستى حەزرەتى نوح - ن و لەمىسى ھەمىشەبىيان بەر كەوتووہ. تەنھا باوہرەيتان بە جوانى - من و ئۆھ و جىھان و مروفايەتەش رزگار دەكات. تەنھا ھەستى يەكبوون مروف دەگەيەنەت بە راستى. جا ئۆھ ھەزاران راستى درۆتان داتاشىوہ. راستىيەكان ھىندە زۆر بوون، كە پياو ناراستەكانىش تىكەل بە راستىيەكان دەكات.

زۆر سەيرە ئەو پاسەوانە نوپۆھى ناو زىندانەكەم، نازانم بۆ كار بۆ ديۆەكان دەكات! كەچى ھەست بە ئازارى مەسىح و ماریاكانى ناو دەروونى منىش دەكات! كەچى ھەست بەوہ ناكات، دان بەوہدا نانەت كە خۆشەويستى ئەو بۆ من ھىندەى درەختى زەمان بالايە و ھەزارەھا گولە پەنگاوپرەنگى گرتووہ و وەك تيشك خەيالەكانى پەخش دەبن بە گەردووندا - كاتىك چاوہكانى لىك دەنەت و بىر لەمن دەكاتەوہ. كاتىك كە من بۆى دەبم بە قەقنەس و لە سووتوووى خۆمدا دەبمەوہ بە پشكۆ - ئەو چاوہكانى لىك دەنەت و بە خەيال لە گەردوونى مندا ئازادانە - خەو دەبىنەت! خەو بە منەوہ دەبىنەت چۆن رووتى دەكەمەوہ و چۆن خۆشەويستى نىشان دەدەم و گيانى دەشلىم و شفا دەدەم بە يەكە يەكەى خانەكانى لەشى."

ھەندىكجار كە من دەبىنەت رادەچەنەت. چونكە لە گىژاوى يادەكانى خۆيدا سەرمەستانە دەروا و دىت. كاتىك كە من دەبىنەت، قالب لە خۆى دەگرەت و دەيەويت نىشانى منى بدات كە پاسەوانە و بەوہش كارىكى ناشياو ناكات. منىش بەو دەلەيم: دەزانم. چونكە ھەلەو راستى تىكەل بە يەكترى بوون.

ئىتر منىش لە پاداشتى ئەو ھەستانەدا، لە پاداشتى ئەوہدا كە بۆنىكى خۆش بەسەر من و فرىشتەكانى ناو دەرووندا دەروپۆنەت، لىتانى ناشارمەوہ، خۆشم دەويت، ھىندە لەلام خۆشەويستە كە حەز دەكەم وەك ئەو فرىشتەيە شفاى بدەم كە بەر لە ماوہيەك بە شىلان - كۆمەلىك دەردم لە دەروونىدا مراند، چەند ديۆىكم لە لەشى دەرپەراند."

من ودها ههست به خوشه‌ویستی ده‌کەم له زینداندا. ههست ده‌کەم خوشه‌ویستیشم زیندانه. به لام کاتیک که نویت ده‌کەم بۆ گۆل و روناکی و میروله‌کان و باکان - کاتیک که گۆی له شنه‌ی شه‌مال ده‌گرم؛ ناخه سهرله‌نوێ چرۆ ده‌کاته‌وه و په‌نگی وه‌ک حه‌ربا ده‌گۆریت به په‌نگه‌کانی که‌مان؛ و ناویزه ده‌کات به خامه‌ی تابلۆکان و په‌نگی تیشک به‌کار ده‌به‌م بۆ هۆنینه‌وه‌ی دیمه‌نه‌کانی خه‌یالی سرکم، که وه‌ک قه‌قه‌سه ده‌فرن و بوونه‌وه‌ر و هه‌میشه‌یی ته‌ی ده‌کەن و ده‌گەن به نه‌شه‌ی داهینان و تابلۆکان له‌دایک ده‌بن. ئەوسا فرسه‌ت ده‌هینم و که‌میک گله‌یی له دواکه‌وتنی بالنده‌کان ده‌کەم. ئەو بالنده‌ی که چاوه‌ڕێم بێن و پیکه‌وه گه‌شتی گه‌رانه‌وه بکه‌ین بۆ زاگرووس و ئارارات.. چونکه من نه‌خشه‌ی ریگاکنم لێ تیکچووه، ده‌شیت بالنده‌کان رینیشاندهرم بن له سه‌فه‌ری گه‌رانه‌وه‌دا.. چونکه میروله‌کان که دین بۆ لام و به‌سه‌ر له‌شما هه‌لده‌زنین؛ په‌یامیان وا نیشان ده‌دات که ده‌شیت به هه‌له بکه‌ومه ریگا!

میروله‌یه‌کی باله‌په‌ریوی سه‌رلێشیاو، به‌یانییه‌کیان هات و به دیار چاوی دراوسیکه‌مه‌وه فه‌رمووی: " مرۆف نییه هه‌له نه‌کات.. به‌لام هه‌له‌ی مرۆفی راستگۆ ئەوانی تر زامدار ناکات". میروله‌که خوا غه‌زه‌بی لێگرتبوو، بالی لێ روابوو، هه‌ولمدا یاریده‌ی بده‌م، به‌لام نه‌متوانی - چونکه ته‌نها یه‌ک بالی ما‌بووه‌وه و { با } سێ دانه بالی له‌و سه‌نیه‌بوو! نازانم بۆ! چونکه ده‌شیا به‌رگی باوه‌ر - واته به‌رگی سپی نه‌پۆشیه‌یت!.. چونکه گه‌رچی من ریگه به هه‌موو میروله‌یه‌ک ده‌ده‌م بینه جیهانی منه‌وه، به‌لام ئەو میروله‌یه دوا‌ی باوه‌ر هینانی به‌رگی به‌ری سپی نه‌بووون، بۆیه - با - سێ دانه بالی له‌و سه‌ندبوو. من ئەو سزایه‌م له‌لا باش نه‌بوو. به‌لام ناتوانم داوه‌ری به‌سه‌ر باکان و شه‌مال و هیزه سروشتیه‌کاندا بکه‌م. میروله‌که‌م نیشانی دراوسیکه‌م دا و به‌وم فه‌رموو: بروانه؛ ئایا باوه‌ر ده‌کەیت که هه‌ندیکجار خوشبه‌ختی هه‌موو کاتیک هه‌مان سوودی باشی لێ ناکه‌ویتته‌وه! هه‌ندیکجار وا هه‌ست ده‌کەین ئەگه‌ر خاوه‌نی بال بێن و توانای فرینمان هه‌بیت؛ ئەوا ده‌توانین کاری چاتر و زیاتر ئەنجام بده‌ین. ئەم میروله‌یه گه‌واهی ناراستی ئەو باوه‌ره ده‌داته‌وه.. چونکه مه‌رج نییه هه‌بوونی بال - مرۆف و بالنده و میرو زیاتر کامه‌ران بکه‌ن. چونکه بالداره‌کان ته‌نها له کاتی فریندا زیاتر له مه‌ترسی شالوادان! بالنده‌کان ترس رابه‌ریانه، گوناهن ئەوان.. هه‌ول بده‌ن له ترسیان که‌م بکه‌نه‌وه، تا بتوانن متمانه‌تان پێ بکه‌ن و وانه‌کانتان فیر بکه‌ن.. چونکه ئەوان زانستی خامۆش شاره‌زان.

میروله‌که زۆر ماندو بوو، چونکه نه ده‌یتوانی هاوسه‌نگ بروت، نه ده‌یتوانی بفریت! فه‌رمووی: به‌خته‌وه‌ری ته‌ندروستییه، ته‌نها ته‌ندروستی خوشه‌ویستی مرۆف ده‌گه‌یه‌نیت به که‌مال.

ئەو به‌یانییه کاتیک که ئەو ئافره‌ته دیوپه‌سته نانی به‌یانیی ده‌رخوارد دام، ووتی: مرۆف ده‌بیت پاداشتی کرده‌وه‌ی ئەوانی تر بداته‌وه. منیش فه‌رمووم: پاداشت دانه‌وه ئەگه‌ر له کانگای دل‌ه‌وه نه‌بیت؛ هه‌له‌یه‌کی مه‌زنه.

ئەو هینده جوانه، نه‌بیتته‌وه. ئەو پاسه‌وانی منه. من زیندانم.. ئەویش زیندانی هه‌ست و سۆزی منه، که‌چی باوه‌ر ناکات که من گه‌ردونیک خوشه‌ویستی شک ده‌به‌م، باوه‌ر ناکات که من نویت بۆ گۆل و باکان و شه‌مال و جوانی ده‌کەم و خۆریش ده‌په‌رستم. باوه‌ر ناکات که ده‌توانم نه‌خوشیه‌کانی له ریشه‌وه هه‌لکێشم.. که‌چی خۆی دوچار ی دهردیک کردووه، که وا ده‌زانی که‌س ناتوانیت شفای بکات!

چەند ناخۆشە ھەستکردن بە زیندان بوون، جا مرۆف گەر زیندانی دێو بێت یاخود زیندانی عیشق؛ بېبەری نابیت لە ھەستی ھەست کردن بە گوناح. بەلام تا ئەو کاتەى كە مرۆف ھەست بە خۆشەویستی بکات؛ مەھالە تاوانبار بکریت بە گوناھکار و تاوانبار و درۆخواز. بەلام ئەوێ بە درۆ باسی خۆشەویستی دەکات و دەیهوێت خۆشەویستی بکات بە تەلە بۆ فریودانی کەسیکی تر؛ هیچ لە ژيان و بوون تێنەگەشتوو و مرۆفیکە زۆر زیانبەخشتەر لەوێ كە خۆی دەرمانخوارد دەکات. چونکە مرۆف نابیت یاری بە ھەستیاریی ئەوانی تر بکات. چونکە مێشک و جگەر خانەى زیانبەخش لە نەبوونەو دەیننە بوونەو. مرۆف سست و پیر و دزیو و ھار دەکات.

ئەگەر بێت و پۆژیک لە پۆژان ئەو دێوپەرستە پاشگەز بێتەو؛ دەزانن چی روو ئەدات؟ با بۆتانی دیاری بکەم چی روو ئەدات. ئەگەر ئەو پاشگەز بێتەو و ھەردوو دەستی لەسەر دلی دابنیت و بەلینی پاکژ بوونەو بەدات بەمن؛ ئەوا بە چاوی راستی - من دەبینیت.. نەك منیكى زیندان و بېولات و بېتالا، بەلكو منى راستەقینە دەبینی.. كە دەستی دەگرم و بانگەپشت و فەرمووی لی دەکەم بۆ سەفەری گەرانەو و سواری کەشتیە نادیارەکەمى دەکەم و ھەموو پێغەمبەر و فریشتە و خواکان و خواوەندی پووناکیی نیشان دەدەم و پێی دەفەرمووم: راستەقینە مەزنترین کامەرانییە و ئەگەر مرۆف نەتوانیت لەم ژيانەدا وەك مرۆفیکى راستپەرور خۆشەویستی بکات، ھەرگیز بە کەمال و ھەمیشەیی ناگات. ئەوسا بە چاوی بیدارو نوستوو، لەناو کەشتیەکەى خۆمدا تەماشای ناخی ھەموو ئەو پالەوانانە دەکات کە لە خەندەکان دروست بوون و گشتیان نوێژ بۆ ئازاد بوونی خەندەکانى من دەکەن. چونکە کاتی ئەو ھاتوو مرۆف ئازادانە خەندەکانى نیشانى جیھان بەدات.

ئەوسا باسی ئەو کاتەى بۆ دەکەم کە مرۆف بوو و ھیشتا نەبوو بە دێو پەرست و پاسەوانی زیندانەکەم.. باسی ئەو سالەى بۆ دەکەم کە بۆ یەكەمجار ئەوم تیا دا بینى و حەزم لیتکرد و دلم پیایداچوو.. باسی ئەو ئیوارەى بۆ دەکەم کە ئەستێرە باران بوو، بەلامدا تێپەری و بەبى ئەوێ من ببینیت و ھەست بە سەرسوورمانم بکات! بەبى ئەوێ بۆنم بکات، بمبینیت - بۆنم کرد و ئەوم بینى.. کەچی ئەو لە گێژاوی کۆمەلێک غەمى براو داىک و خوشکەکەیدا وەك ئاسکیكى ڕەنگ پرتەقالى و ئالتوونى بەلامدا کەوکی قوونەى کرد. منیش بە واقورماوى لە پیرشالیارى نووسیوى ناو دەروونم پرسى.. ئەوم لەخەو ڕاچەناندو فەرمووم: پیری مەزن و زانا، ھانام بۆ تۆ ھیناوە، ئەم زاتە چی بوو؟ کى بوو وەھا جەرگی بڕیم بە گەردوونى عیشقمدا گوزەرى کرد؟ پیریش بەدەم باویشک و خەندەى منداڵانەىو فەرمووی: ئەو خەوێ خەزەرتى فریدا - یە گەر نازانى. ئەو زاتە ھیشتا پیس نەبوو و بە دواى تۆدا دەگەریت. فەرمووم: من؟ فەرمووی بەلى.

بەلى، بۆ یەكەمجار کە ئەوم بینى؛ ئەو منى نەبینى.. بۆیە ھەموو پۆژیک دەچومە سەر ئەو ڕینگایەى کە بۆنى ئەوێ لی دەھات، واتە بۆنى عەترى گولباغى گیانى. ئیتەر ئەم ڕینگا پێچ و خەمەى ھامووشۆى ئەوم کردبوو بە پەرسنگا.. تا ئەو کاتەى ئەو ڕینگایەى نەگۆرى من لەویدا ھەر چاوەرێ بووم و خۆزگەم دەخواست جاریكى تر بۆ پیاسەىەكى شەوان بگەریتەو.. چونکە ئەو بە شەوان بەو ڕینگایەدا دەچوو بۆ سەر کار! ئەوسا کارى پاسەوان نەبوو؛ و نەشبوو بە دێوپەرست. ئیتەر من تا سى سال دواى

ديارنەمانىشى ھەر خەوم پىئو دەدى.. چۈنكى دەلەن ھەزەرتى فرىدا ھىندە سىحرئامىزە جادوى زۆر بىر دەكاو ھىندە كارىگەرە، نەبىتەوہ. دەلەن ئەو بەلای ھەر كەسىكىدا تىپەرىت لە خۇشىدا خۇشايى دىتەوہ و فىرى بىنىنى خەون دەبىت لە بە ئاگايىدا. دەلەن ئەو ھەزەرتە تەلىسىمى جوانى ھىندە بەسامە كە مرۆف دەگرىت و نىگاكانى مرۆف دەسمەن. وەك ئەوہ وايە تىرىك بۇ ھەتا ھەتايى جەرگ كوناودەر بكات! دەلەن ھەزەرتى فرىدا خودى ئەفرۇدېتە بە زمانى ولاتى بەفر. زۆر دەربارەى جوانى و سامى ئەو دەدوین.. كەچى جوان ناسەكانىان ناویرن دان بە جوانى ھەزەرتى فرىدادا بنىن.

يەكەمجار كە ئەوم بىنى، لەم دىئوپەرستە نەدەچو كە ئىستا پاسم دەكاو پىر چەكە بە بوختان و مىملى و تەفردان و بەھەلەدا چوون.. ھىشتا وای لىنەھاتىبو كە ئىستا دەبىنىم! قەموور و كەنفت و نەخۇش و تەمبەل و درۆزن.. تورپو تۆلەخواز و دلپ لە ژەنگ. ئىستا وەكوو جارن ناىبىنم، چواردە سەر و بىست و ھەشت چاوو بىستوھەشت و دەست و قاچ و چواردە قەپۇزى ھەيە! جا ئەگەر باسى ھەر يەكە لەو سەرانە و قەپۇزانە بكەم، ئەوا سەرت دەسوورمىت لە دىئو دىئوپەرستەكان. كەچى من بەم ھەموو دىزىويانەوہ، بەم ھەموو نەخۇشيانەوہ، ھىشتا خۇشم دەووت و باسى عىشق و وەفا و ئازادى و ھونەر و جوانى بۇ دەكەم! جا سەرتان لەم كارەى من دەسوورمىت و منىش ئومىدم نادۇرپىنم.. چۈنكى وەك لە تابلوى ئافرەندا ئامازەم پىدا؛ ھەست دەكەم تروسكەيەك جوانى، بەشىك لە ھەستى مرۆفانە لەودا پىرشنگ دەدات و جار ناچار تەلىسىمى خەندەيەك لەسەر لىئوہكانى دەبىنم. بۇيە من دەویرم بلېم: كە لە ناو دىئوپەرستەكان و دىئوہكانىشدا ھەن كە تروسكەى خەندە لەسەر لىئويان ماوہ و ئومىد دەستى لە ئىخەيان بەر نەداوہ.

ئەوسا باسى ئەو شەوانەى بۇ دەكەم كە عىشقم بۇ ئەو فىرى سەبر و ئارام و ھەوانەوہو دلىئايى دەكرىم.. ئىتر لەو سالەوہ من فىرى تەماشى بووم.. فىرى تەماشى گولەكان و گوگرتن لەھەستى ئەوان و بۆن و بەرام و پارى لەنجەيان.

بەلام نازانم چۆن! بەلى؛ نازانم چۆن! چۈنكى، ئەو ھىشتا من ناىبىت و ھىشتا فىرى بىنىنى منى ھونەر و جوانناس نەبووہ! ھىشتا باوہر سست و پىر گومانە و دەلەت: دىو لە مرۆف بەھىترە! ئەو پاسەوانى منىكى نامۇ و دىل و بىولات و پەنابەر و بىئالايە! كەچى نە پىر دەبىنى، نە لەقلەق، نە جالجالۆكە دەبىنىت، نە درەختى زەمان.. نە خواكان و نە پىغەمبەرەكان! (چۈنكى دىو پەرست بە چاوەكانى خۇى تەماشى دەورووبەر ناكات!).. ئەو بە واقورماوى بە جگەرەيەكەوہ وشك ھەلدەتوتى و بەرامبەر بە من مت رادەمىنىت و لەبرى چەك - تەلەفۇنەكەى خستوتە كار و ھەناسەكانى من دەپىوت و جاسوسىم بەسەرەوہ دەكاو لىم دەپرسىت ھەست بەچى دەكەم!.. تۆ بلېى تىگەيشتن لە نىوان من و ئەودا بەدى بىت - بەو حالەوہ؛ دەشىت، چۈنكى خۇزگە و ئومىد ھەستى خواكانن، خۇشەويستى دللى خواكان خۇش دەكات.. پىاو ناتوانىت بەبى ئەو ھەستانە بژى. ئەو ھەندىكجار پىم دەلەت: راست ووتن وراست كردن و راستى مەزنترىن دوژمنى مرۆفن. منىش دەفرەمووم: من دوژمنى درۆم، ئەگەرەش بترسم لە دەربىنى راستى، بە چاكى دەزانم ئەو جىگەيە چۆل بكەم كە درۆى تىا دەزى و دەژى و گۆش دەبىت.

كەچى لە ئاستىكى ترەو، لەناو دەرونىكى منگى تاريك و پىر لە تەلبەنى دىركىن و پىر لە مغاويرى رىق ئەستوردا.. لەپشتەوى قىناع و سەرو چاوى ديوەكانەو و لەناو جەوھەرى خەيالەكانيدا - ئومىدەكان و خۆزگەكانى ئەوئىش دەبينم و دەبىستم و ھەست بە لىدانى تىرەى دل و ھەست بە ئومىدەكانى دەكەم.. دەزانم كە بەبى ئەوئى خۆى بزانتى؛ من دەبينى و منى خۆش دەوئىت. چونكە من زۆر دلنىام لەوئى، كە ئەوئى من بە نووستووى ببىنتى.. پىرشالىبار دەبىنتى.. بۆيە دەشپىت ئەو بەراستى يان لەخەونەكانيدا منى بە نووستووى ببىنتى! دەشپىت، چونكە ئەو پاسەوانمە لە زىنداندا و ھەندىك جار قاو و جگەرە و ھەلۆام بۆ دەھىنتى و لە بەر دەرگای زىندانەكەدا دايدەئىت. كلىلى ژورەكەشم داوئىت.. منىش دەستيان بۆ نابەم، تا ئەو كاتى فەرمووم لى نەكات، يان لەگەلما دانەنىشتى؛ ھىچ ناخۆم و ناخۆمەو.

شەوئىكىان لە خەوندا ئەو ئافرەتە ديوپەرستە ھات بە ميوانىم.. تەق، تەق، تەق لە دەرگای دا و منىش فەرمووى ھاتنە ژوورەووم لىي كىرد. ئىتر بە پەلە پروسكى ھاتە ناو ناخەو و تىر تىر خۆى گەرمكردەو.. پاشان تەماشايەكى كىردم و خەندەيەكى نىشان دام.. بەو خەندەيەى، ھەزەرتى ماريان=دايكى مەسىح ھاتە زمان و فەرمووى: ئازادى لە عىشق پىرۆزترە. كاتى ئەو ھاتوو كە تۆ باسى ئازادىيان بۆ بكەيت؛ بەر لە عىشق. چونكە ھەزەرتى مەسىح بەر لەكاتى خۆى ھات، و ببىنت چىيان بەسەر ئەوئىش ھىنا! چونكە ئەمانە لە عىشق ناگەن. تا ئەو كاتى گەلىك ھەبى بى ئالو بىولات و زۆرلىكراو و داگىركراو - بۆيان نىيە باس لە عىشق بكەن.

من زۆر خەونم بەو ھەزەرتى پاسەوانەو ديوە.. چونكە ئەو، بەر لەوئى ببىت بە ديوپەرست و پاسەوانى زىندان، خۆشەوئىستى من بوو! من بە نەپىنىيەو ھەزم لەو كىردبوو. بەر لەوئى فىرى ديوپەرستى ببىت!

ئەگەر ببىت و ئەو دان بە زات و كەرامەتى مندا ببىت و ھەك ھەزەرتى نوح لەمن بىروانىت؛ ئەوسا منىش يەكئ لە خەونەكانى بۆ دەگىرەو.. يەكئ لەو خەونانەى كە من تەنھا بە رەنگ دەيانىنم و لە ھەمىشەبىيدا وئىنەيان دەكىشم.. باسى ئەو شەوئى بۆ دەكەم كە تىايدا پىكەو بووین و باسى سىرى بۆن و ھەستى گول و نەستى رىووناكىم بۆى دەكرد. باسى ئەو خەونەى بۆ دەكەم كە تىايدا بە پەنجەى شايشەتەمانمان لەمىسى لىوى يەكترمان دەكرد و لە خۆزگەى نىكبوونەو و ھاوناىمىزىدا - پىكەو لىو ھەزەمان تووش دەبوو و دەممان پىر دەبوو لە خۆشاو و شىلەى ھەز. باسى ئەو خەونەى بۆ دەكەم - كە خۆى نايىبىنت. چونكە ھەندىك لە ديوپەرستەكان، لەتاو دودلى و ترس و گومان و قىن و بوختان - لە تاو شەكەتى دەرون و ھەراسانىيان - خەونەكانىيان ياد نايەتەو.. يان خەون نايىن!

باسى ھەر شتىكى بۆ دەكەم كە دلخۆشكەر و يادبەخش و ئومىدبەخش ببىت.. ئەوسا دەشپىت واز لە پاسەوانى و ديوپەرستى ببىنتى و ببىت بە ئەندامىكى پاكى ناو كەشتىيەكەم و رىگاكانى ھەق ببىنتى.

شەوئىك لە شەوان لە كارى زۆرە ملە دەگەرەمەو.. لە زىندانى كارەو، بەرەو زىندانى مالەو - دەگەرەمەو. دەروە شەو و تاريك بوو، تەنھا گۆپەكانى ناو مال و سەرشەقامەكان رىووناك بوون، ھەندىك بالندەش بىدار بوون ھىشتا و لە كەنارى ئۆسگۆرد دەيانخوئىند بەدەم سوورخواردنىانەو لە

ئاسماندا - لە دەوری سەرم - پاسی زەرەنەقووتەکانیان دەکرد! منیش بە دەم ڕیگەو تەماشای ئاسمانم دەکرد کە کەمیک شەونمی تیا بوو.. لە هەندیک باخچەى ماله‌کانى سەر کەناردا، جۆرە گۆلیکیان ڕواندوو، ناوی شاسمیینه؛ یان یاسمین.. کە شەمال بۆنى ئەو درەختەى هەلەپژاند بەسەرما، دەکەوتە یادی هەموو ئەو ئاڤرەتانەو کە لە ژياندا خۆشم ویستوون. لە ئیویاندا، بە تاییبەتی بیری ئەم پاسەوانە دیوپەرستەم دەکەوتەو.. چونکە بۆنیکی وەها خۆشی لە خۆی دەدا؛ کاتیکی دەویست جادووم لێکاو هەووسم بخروشینیت. منیش کاتیکی کە گەرامەو، ئەوم بینی چاوەروانی گەرانەوێ من بوو، لەگەڵ حەیتەیه‌کدا ڕاوەستابوون و جگەرەیان دەکیشا.

کاتیکی کە سلۆم لەوان کرد، تەماشایەکی ناو گلینەى چاوی چەبی ئەوم کردو شتیکی پەرچووناسام بینی.. هەستکرد هەست بە هاوسۆزی دەکات، هەستکرد خۆشەویستی وەک خونچە، خەریکە دەپشکویت.. هەستکرد، ڕۆژیک دیت کە تیایدا بتوانیت مەردو زرنگ و دلیرانە، ئەو هەستانەى خۆی بۆ من دەربڕیت. منیش لەو لām و پاداشتی ئەو تەماشایەدا هەر هەمان شەو، واتە دەمەو بەیان - چوومە خەوی بە میوانی.. لە خەونیدا منی وەک حەزەرەتی نوح سپی سپی بینی و هەستی دەکرد لە پیریکی تاییبەت و پۆشتە و بۆنخۆش و خۆشبین دەچم.. بەوم فەرموو: تۆ - لە گۆلی بەر ڕۆژ دەچیت.. هیندە جوانیت، نەبیته‌و.. دەزانم، هەستت پێ دەکەم، دەزانم کە دەمبینی هەر وەکوو گۆلە بەرپۆژە سەر بەرەو خۆر هەلەبەری و ڕەنگی زەردت هیندەى تر دەگەشیتەو. دەزانم کاتیکی کە خۆریش چاوشاریکت لەگەڵدا دەکاو - خۆی لەناو هەورەکاندا دەشاریتەو؛ مت دەبی و بەسەر خۆتدا دەچەمیته‌و. کاتیکی کە خۆر هەلەدیتەو، جاریکی دی هەمان هەلویتست دەنوینیتەو. من دەزانم چیت لە ئومید و خۆزگەتا شاردۆتەو. دەزانم کە هیندە جوانی - نەبیته‌و. بۆیه هاتووم؛ تا، بەر لەوێ بیدار بیتەو، دەم بنیمە ناو دەمتەو و بۆنیم: عیشق - بوونەوەر دەبات بەرپۆ.

لەم دوايیدا هەستی بە شتیکی کردوو، هەست دەکات من پەیکەریکی بەردینم و گۆشت و خۆین نیم! هەست دەکات من لە تەختە و گەلاو ڕەنگ، یان لە بەرد دروستکراوم! بۆیه کە دیتە خەوم - دەبیینم دیتە ناو ژوورەکەمەو - بە جەنەر تیخ بەر دەبییت و دەیه‌وێت بمرپینى و یان لەت لەتم بکات! منیش گیانم لە دەرەوێ لەشمدایە و دەرەستی وەشانندی خەنجەرەکانی دەستی نایەم.. بەلام گیانم ئازادەنە تەماشای ئەو خەونەى دەکرد.. پاشان دادەنیشت بە دیارمەو و بە ئەسپایی سەری دەنا بە سەر لەشەمەو، ، سەیر بوو، من لە دۆخی خەوا، تەنها قالبکەم دەمینیتەو - واتە لاشە و گیانیش کۆچ دەکات. بەلام ئەو شەو گیانم هینستا لە ژوورەکەدا بوو. بەلام ئەو بەوێ نەدەزانی، چونکە وایدەزانی من پەیکەریکی بەردین و بی گیانم.

کاتیکی سەری دەنا بە سەرمەو.. ئاخیکی هەلەدەکیشا و فرمیستیک لە چاوانی بەر دەبوو و دەکەوتە ناو حەوزی قورپگمەو.. ئیتر گریکانی دلی لای منی نوستوو دەکردوو.. پاشان هەستی بە حەوانەو دەکرد و لەسەر پەیکەری لەشەم؛ لەشی خۆی تی هەلەسووم.. منیش وەک گیان تەماشای ئەو میلۆدرامایەم یا پانتۆمیمەم دەکرد. بەلێ، تەماشای خۆم و ئەو، چونکە گیانم لە دەرەوێ لەشەمدا بوو.

مىرولەكان فەرموويان: ئى؟! چىيى تر؟.. فەرمووم، ئى و ئى، ئىتر چى بىت لە ئىو نەئى، ، باقىكەي مەگەر فەنتازى لە خوئىنەر داوا بكەم!

تابلوئى صلاح الدين الأيوبي

شەويكىان سالى ئەمسال؛ واتە سالى دواي بەربوون و ئاسايى بوونەوئى كات؛ دەپۇيشتىم و رىگاكەنم تەي دەكرد، و ماندوو نەدەبووم لە ھەنگاو نان.. بە دەم رىگەو تەماشاي داھاتووم دەكرد.. بەزەيىم بە خواكان و بە خوادا دەھاتەو - كاتىك تەماشاي ئاسمانى بەرىنم دەكرد! باكان بلوئىريان بۇ دەژەنىم و دەمىنى ئەستىرەكان دەبوون بە مۇم و چراخان و ئاسمانىش بەرەو قوولايى رۇدەچوو.. بانگى ھەموو خواكانم كرد و كەسيان دا نەبەزىن.. بايەك ھەلى كرد و لە تەوژمىدا - كۆمەلىك تەكى بارانى دوورى باراندە سەر پوخسارى نامۇم و پاش چەمانەوئى بە دەنگى شەمال فەرمووي: "ھەزەتى نوح سلاو! ئەو ھەلى دەپۇي بەم نىو شەو؟ ماندوونايى؟ سەرت نايەشى؟ خۇ تۇ لەوئەتەي ھەيت سەرلېشىواو و ئاوارە و گەپۇكى؛ و بە دواي بستى خاكدا ويلى تا بيكەي بە ولاتى خۇت؟ ئەي ھەزەتى نوح؛ خۇ عىشقىشت چىنگ نەكەوت لەناو گەلانى خۇتدا! بۇ كوئ دەچى؟" .. فەرمووم سلاو لە گيانى با و باكان، و شەمال و روبرو زەرياو ھەورەكان و ئاسمانەكان.. كى لە ولاتى خۇيدا بوو بە پىغەمبەر؟.. سلاو لە گيانى پاكى گشت خواو خواناسىك.

پاشان فەرمووم: نەخىر، من ھەرگىز ماندو نابم و كۆل نادەم.. چونكە من دەزانم بەچى شادومانىم بىر دوتەو.. من ھەرگىز كۆل نادەم، چونكە من بەلئىنى خۇم بىرە سەر پەيامەكانى خۇم گەياند. جا رىگا دوورەكانم گشتى بىرەو و نىازمەندم تەنھا لە دلى مرۇقىكدا ئۇقرە بگرم و ھەستەكانى كەسىك بكەم بە ولات و نىشتىمان.. من نىشتىمانى خۇم پىشكەش كر دوو بە مرۇقاىەتى و بەو خواىەي كە ئىو ھىندەي من زانا نىن دەرھەق ھەبوونى؛ من گەلپەرىست و ئالپەرىست و خۇپەرىست نىم، بەلام خاكپەرىست، خاك و ولاتى لەدايكبوونى خۇم دەپەرىست و مافى رەواي ھەر مرۇقىكە لەوئىدا بمرىت كە تىايدا لە دايك دەبىت.

مرۇف نابىت ناچار بىرىت دەستبەردارى نىشتىمانى خۇي بىت. بۇيە من ھەرگىز ماندوو نابم.. دەپۇم و دەگەم، ھەر ھەنگاويك كە ھەلى دىنم، ھەست بە رىزىكى زياتر دەكەم بۇ خاك و گول و باكان و دەرياو شەپول و جىرەوئى مەل و تىشكى رۇژ و بۇنى ناسكى ئافرەتانى لاوو جوان و تەماشاي ئەو مرۇقانەي كە دەوئىر خەندەكانيان ئازاد بكەن و بيكەن بە ولاتى من. من دەپۇم و ماندووش نابم لە گەران بە دواي خەندەكاندا.. جا با كەسىش زات نەكات بۇم بخەنىت و تەماشام نەكات! من دەزانم كەس من نابىنىت و دىوھەكان چاوى گەلىك لە مرۇقەكانيان بىر كر دوو لە پشكوى قىن. من بى ئومىد نابم، چونكە دەزانم، و

بالئدەكان پەياميان پى گەياندووم كە: رۆژىك دىت، مۇقئىكى راستگۇ دىت و بە راستى خەندەكانىت پىشكەش دەكات. بەلى.

ئەو شەو زۆر لەگەل باكان دوام و فەرموودەمان پىكەو فەرمو. گەيىهكانم بە بادا حەوالەى خوا و خواكانم كرد و كەمىك گەيىم لە فەيلەسوفە جوانناسە رۆژئاوايىهكان و سكاندىناقىيەكان كرد. فەرمووم: جوانناسەكانى ئەوروپا هىندە كەپو كۆپر و لالئ كە قەباحەتى پىس بوونى ژىنگە و گەندەلىى دەروونى هونەر و هونەرمەندەكانيان - ناهىننە ژىر باس و پىگە بە خۆيان دەدەن مۇق خۆى و پىغەمبەر و خواكانى لى بىت بە سەگ! هىندە عەودالى ورك و گىرفان و ناوبانگن، دەربەستى ئەو ھەموو دىوہ زەبەلاخانە نايەن كە شەر بە ھەموو كەلىنىكى جىهاندا بلاو دەكەنەوہ و دەست و قاچى مندالانى ئەفغان و كوردوستان و سىرلانكا دەپن و بە چەكى لىزەر دىنە نەبەردى مۇق و ئەفرىقايان پروت و قووت و برسى كر دووہ و قەمەو كىردىان داووتە دەست دىوہكان و ئەوانىش بەوپەرى خۇشىيەوہ گوونى گوندار دەپن و ئافرەت دووكەرت و قاش دەكەن و مندالەكان لەبەر چاوى باوانياندا سەردەپن.. و كەچى ھونەرمەندەكانيان دەچن مندالە بىباوك و دايكەكان دەكپن و خۆيان لەوان دەكەن بە خواوہند و دلسۆزو فرىشتە.. ئىوہ ھونەرتان پىس كر دووہ بە شەھوہ و ھەوہس و پىوہنانى زىارپۆيى خۇپەرسىتى و فىزلىدان بەسەر شكۆى خواكاندا.. ئىوہ هىندە پىس بوون كە توانى پىكەوہ ژيانتان نەماوہ تەنھايى وەك گۆرھەلكەنە دەروونتان دەپشكنى و گىانتان دەكىلىت.. ئىوہ مۇقتان كر دووہ بە درۆيەكى مەزن و ئافرەتانتان كر دووہ بە سەگپەرسىت و بەراز و پشیلە پەرسىت.. سالى مليۆنەھا ئافرەت تووشى سەرتان و خودكوژى و شىتى و برسىتى خۇراك و دەردى تەنھايى دەبن! ئاخىر كى باوہر بەوہ دەكات كە ئافرەت ھەز بكات بە تەنھا بۆى! ئاخىر بۇ هىندە بىشەرمانە مىللەتانى موسولمانان دەخەنە ژىر كەلبەى بى وىژدانىتانەوہ و دىنانتان پى كر دووہ لە نەخۆشى و درۆ و ناھەقى و دەرد.. ئاخىر ئىوہ ژىنگە و دەروون و بىر و باوہرتان گەنىوہ و ئىوہن تىرۆرىستە دپندەكە و ئىوہن سەرزەمىنتان كر دووہ بە دۆزەخ بۇ مۇق و بالئدە و سروشىت و گىانلەبەران.. خوا هىندە لىتان دەترسىت، كە باوہر ناكەم بەزىي دەربارەتان بكەوئتە گەر و بوئرىت دابەزىت. چونكە خواوہند لە پىس بوونى دەروونەكانتان دەترسىت.

ئەى جوان ناسە مافناس و دابناسەكانى سەردەمى ماكياقىلى - ئىوہ باس لە ئىستاتىكا دەكەن و كەچى كۆپر و كەپو لالئ و نابىنن ھونەرەكان و ھونەرمەندەكانتان هىندە نەخۆش كە تووشى خۇ زەجر دان و خۇكوژى و گالئە جارى و سەرزەنشكردى ئايىنى ئىسلام و مەسىح و بودىزم و كۆنفۇسىوسم و ماياكان بوون.. بۇ لە خۇرا چا و لە بى كەرامەتى خۇتان دەنوقىنن؟ وا نەزانن كە ھەزەرتى نوح لە عەقلى خام و سستى جەمال و ترحىوى خۇپەرىستىتان تىناگات! وا نەزانن كە ئىوہ دەتوانن زانستى خامۇش فىرى باوكتان بكەن. نا! نەكەن.. چونكە بەمە خۇتان پىسەر دەكەن.. چونكە زانستى من زانستىك نىيە بۇ مۇقى گەلق و خۇپەرسىت و گەندەل و ھەوہس پەرسىت.. نا، زانستى من پەيامى ھونەر و جوانىيە. منم ئەوكەسەى كە دەمى خوار بووتان راست دەكاتەوہ. من ھەرگىز ناچار نەبووم لىتانەوہ فىر بىم و بەزەبىشم بە نەزانىتاندا دىتەوہ.. چونكە دەتانىنم درۆ دەكەن. دەتانىنم دەترسن و ناوئرن راستگوئانە خەندەيەك نىشانى من بەن. ئىوہ ھونەر و ھونەرمەندەكانىشتان ناچارى سەردانەواندن بۇ شەر و دژايەتى و رق كر دووہ. ئىوہ خالىكى رەشتان ناوہ بە ناوچەوانى خواو خواكانەوہ.

به‌لځ، ئەم گله‌ییانەم وەك شیعەر ھۆندەوانی و بە باكان و تنۆکی بارانەكاندا ھەوالبی ئاسمان و جریووی ئەستێرە و پەلە ھەورەكانم كردن. چونكە زۆر پڕ بووم لە باسی بابی بوونی مروّقە دیوپەرستەكانی ولاتانی بەفر و پوژئاوا. ئەوان ھیشتا نەیانوێراوە پوبەرپووی من ببنەووە سەر بۆ باوەر و پاكان و فەرموودەكانم بلەقینن و دان بەو تاوانانەدا بنین كە دەرھەق بە ئافرەتان و مندالانی كورد و ئەفریكا و قیتنام و ئەفغان و سریلانكا و تیبەت-یان كر دوو. ئیووی گەلانی پوژئاوا تەعداتان لە ھەموو جیھان كر دوو و جیھان بە دەستانەووە دەنالین. بێرتان دیت كە ئیسپانییەكان و ئینگلیز جیھان بە ھیندییەكان كر دوو چەند بێ كەرامەتانە سامانیان دزین و ھەزارانیان سەركون كرد؛ جا وا تینەگەن كە ئەمە جەھەنەم نییە ئیووی تیا دەژین!.. بەلځ، جەھەنەم كر دوو كانی خۆتانە و ئیستاش ئیووە لەم جەھەنەمدا تەنھا خۆتان دەتوانن لە گوناھەكانی خۆتان خۆش ببین و بەزەبیان بە شەرەكاندا بێتەووە. چونكە تەنناتە شەیتانییەك باوەرپێتان نەماو. چونكە ئیووە شەیتانتان بەزاند بە تەلەكە و درۆو بوختان و دەردو نەخۆشی. جا ئەگەر بێت و شەرەكان ئاوا بەردەوام بن، ئەوا سروشت لیتان توورە دەبیت بەر لە خوا و خواكان و فریشتەكان. بەلام من ھونەرمنەندەكانتەم خۆش ناوێت. تف لەوانە كە گالته بە پیغەمبەرەكانیان دەكەن. چونكە ئەوانە ھەمان ئەو دیوانەن كە لەسەردەمی جاھیلیدا گالته‌یان بە پیغەمبەرەكانیان دەكرد. یان لە ئورشەلیم لایەنگری باراباس بوون و قینیان لە ھەزرەتی مەسیح بوو.

ئەو توند پەووە ھەلپەرستەكان، فاشی و نازی و پاسیزمەكان- چیتان لە دەست دیت تەخسیری مەكەن. بەلام دلنیاتان دەكەم كە شەر ھەمیشە دەدۆریت. دۆرانی ئەمجارەتان چاوەكانی عیشق و ئازادیتان كوێر دەكات. ئیتر كاتی ئەووە ھاتوووە بەسەر خۆتاندا بچنەووە.

دەرپویشتم ئەو شەووە، شەوویکی زۆر فێرکەرانی بوو، لەناكاو پەلە ھەوریک لە ئاسماندا لە شێووی صلاح الدین-دا بە دەم كۆچی باوە كەوتە بەر چاوم. ئەوم بینی لەگەڵ ھەست و نەستما دەدوا و بەسواری ئەسپێکی قەترانی جوامیرەووە؛ چوارنالا لە بەرگی رەشدا لە ئاسمانی قوولەووە تاریكایی دەبەری و دەنگی حیلە ئەسپەكە و گله‌ییەكانی خۆیم دەبیست. دەیفەرموو: "كورد یان عەرەب یان سەر بەھەر تاقم و ئایینیکی تر.. كەس لەوان بە دەستی من نەكوژراووە سەرنەبەردراو. مەگەر تەنھا ئەوانە كە ھەتك كەرو چەتەو درۆزن بوون. چونكە ئەوان دوژمنی خۆیان و میللەت و بگرە دوژمنی خواكانیشن. چونكە ئەوان ئابرووی مروّقیەتی دەبن. جا من لە پیناوی ئاییندا ھەلمنەكوتاووتە سەر ھیچ باوەرپو میللەتیک و باوەرپو زردەشتیشم پاراستوووە." پەلە ھەورەكە تیژ تیپەری وسەلاح الدین چاوەپوانی وەلامی منی نەكرد.

ئەو شەووە گویم لە دەنگی ھەورە خامۆشەكان و باكان و گویم لە گۆرانیی شەنە گەلاو لقی دارەكان دەگرت و فێر دەبووم. بە دەمپووە شیعەرم بۆ ئاسمان و زەوی و باكان دەھۆنییەووە و بە خۆم دەگووت، بە باكانم دەفەرموو: نەخیر میوانە بەرپێزەكان، من ھەرگیز ماندو نابم لە گەران بەدوای عیشق و ئازادی و جوانیدا. چونكە ئەم جەوھەرانی دەرگاكانی ھەمیشەیی بۆ مروّف دەخەنە سەر پشت و مروّقیش لە ھەمیشەیییدا ئازادە.

جا ئەى خوينەرى ئازىز؛ خۇشى لە خۇت، گەر لەسەر دۇشەكەيك يا كليمەشپى پالت لى داووتەو و داستانى بەسەرھاتەكانى من دەخوینیتەو و وەرز نابیت و خەمەكانت ھىندەى خەمى بىئاللا گەورە نىن.. خۇشى لە خۇت كە لە نىشتىمانى خۇتدايت و بۆن و چىژ و تامى ئازادى دەكەيت و دەست بەسەر و زىندان نىيت.

من وھا وەرز و سال و پۇژەكانى ئەمسال بەسەر دەبەم.. من وھا دەژىم و ھەندىكجار ساتەكان ھىندەى سالىك تەمەن درىژن و ھەناسەكان دەبن بە وەرزى خەزان و زستان و بەھار و ھاوین.

وەرزەكان تىپەرىن و ھەر يەكەيان بە ئاوازی خۇى بلوئىريان بۇ لىدام و ھەر وەرزو بە بەرگىكى نویتروە خۇى نىشان دام.. بەيانىيەكان خۇرەتاو، بۇ ھەوا ھەلمژىنىك سەرم لە پەنجەرەى زىندانەكەمەو و بردە دەرى و كەمىك بۇنى شەمالم كىردو كەمىك تەماشای ئەو خونچانەم كىرد كە خىزانەكەم سالانىك لەمەوبەر چاندبوونى.. يەكى لە خونچەكان كە ھىشتا لىوى نەپشكوئىو، فەرمووى: ئەو ھىشتا لىرە ماوى؟ ئەى تۆ نىيازت نەبوو بگەرپىتەو بۇ ناو عىل و ھۆزى خۇت؟! ئەى تۆ نەبووى سالانىكە كەشتى بنىات دەنىى و بالئەكانىش ھاتن بە دىدەنىت و كەچى ھىشتا ھەر لە زىنداندايت؟ چۆن ئۇقرە دەگرىت؟

لەو لەمدا بە خونچەكەم فەرموو: من ولات و ئالو نىشتىمانى خۇم و باكان پىم دەلین: ئىمە دەبىن بە ولات و ئالات، بغورد دەبىت بە سنورى ولات و ھەورەكان دەكەين بە كەشتى و مال بۇ كەرامەتى جەنابت. من بىخەم، چونكە دىوەكان ناوئىر دان بە ولاتى مندا بنىن و ناوئىر مرۇقەكانى مەملەكەتى من ئازاد بكن. چونكە من دەنگى مليۇنەھا گىانى بە ناھەق سەربىراوم بە دەستى تورك و عەرەب و فارس و ئىنگىلز.. من بووم بە ولات و ئالا و ئازادى بۇ ئەوانەى كە بە ناھەق كوژران و ھەتكىرەن و ئاگرىان تى بەردراو زىندە بەچالكران.. من نىشتىمانى خەونى ئازادى مىللەتىكم - كە تىايدا ئافرەت مافى نىشاندانى جوانى و نازو عىشقى نىيە و كەلتورى دىوى فارس و عەرەب و تورك چەقۇ دەداتە دەست براو باوك و كەسى و نىزىكترىن خۇشەوىستى لەو كىردو و بە دوژمنىكى تۇقینەر و بىھەست.. من تەنھا پەيامى خواكان و پىغەمبەران و بتەكان و مەلەكەكانم پى نىيە.. بەلكو من مژدەى لەدايكبوونى ئەو گىانانەم پىيە كە لە ھەمىشەبىيەو ھاتوون. من ھەست بە نەمى فرمىسكى ماریاكان و تۇفانى فرمىسكى داكان دەكەم. من ھەناسەى باكانم خۇندۇتەو و لە شنەى گىاكانەو فىرى سروشت پەروەرى و جىھاننىنى بووم. لەبەر ئەو ئەى خونچەى خنجىلانە گلەبى لە مانەوہى من مەكە لەم زىندانەدا. چونكە ژيان ھىندەى بە مرۇقىكى وەك من بەخشىو. منبىش رازى بم يان نا! پەشىمان نىم لە بىنىنى بەرپىرتان. خونچەكە لىوى پشكووت، بە نازو ھەرمووى: سوپاس گىانە. بە نەسىمى ئەو بەيانىيەش كەمىك سەماو نازو لەنجەى نىشاندام.

***

ئىستا مانگەكان و پۇژەكان بەسەر مندا تىدەپەرن.. بەلام كات ھىشتا بۇنى وەستان و جمودى لىدەت.. وەك ئەوہى كات وەستابىت. بەلام لە ھەمان كاتدا سال دىت و دەچىت و دىوەكانى مەملەكەتى بەفر، ماندوو نابن لە پشكىنىنى دەروون و ھەست و نەستم.. ئەوان جاسووسىكى بىكەرامەت و بىئاپروون و دىنە

ناو ژووری زیندانه که موه و به دواى گیای نهمری و هوما - دا دهگه پین.. دوزانن که گیانی پیرشالیار و زهردهشت و ئیبراهیم و نوح له ههمیشه ییهوه گهراوه تهوه.. دوزانن و دلنیاشن که من په یامهین و په یامبهرو خودی په یامی جوانیم و له ههمیشه ییهوه گهراومه تهوه و ههست به ماندوویی دهگه؛ کاتیک که ناچارم دهگه و هرز بم له که سیتی و کهرامه تی خۆم. بهوان ده لیم؛ ئیوه ناههق رهفتار بهرامبه به من و به میلیه تی نوح دهگه.. ئیوه ههستیاریم زامدار دهگه و هاوسه رهگه ناچار دهگه بیباوه پر بیت بهرامبه رم، مندا له کانم پر دهگه له گوومان و بیههستی و وونبوون. ئیوه غه در له ئەتواری خوا و خواکان دهگه و مروقه کانتان پر کردووه له سهگ و گورگ و بهراز و پشیلوه و جانه وهری نه خووش و گورگی شیرپه نجه.. منیش تهنها پرگار کهرم و دهفرمووم؛ چاره ی نه خووشی شیرپه نجه له ههسته کاندایه، له بزه کاندایه؛ ئەو بزانه ی ئیوه تهنها به درۆ نیشانی منی دهدهن. منیش لیقان توورم، چونکه گوناح بهرامبه به دهمپراستی من دهگه. من خۆم به نامۆ نازانم له نیوان مروقا و کهچی ئیوه ناچارم دهگه سهر بۆ کردهوی دیوهکان دابنه وینم و به درۆ کانتان بینم شایه تمان! بۆچی ئیوه کین تا خو و نه ریت و زمان و دادو یاسا فیری من بکه؟! من له ئیوه نیم و باوهرم بهو زانسته ییش نییه که دیو و جاسوس پابه ریی دهگه.

من باوهرم بهو زانسته نییه که تۆوی شهر و درۆ و خراپه و گهنده لی دهچینیت. من له وانه نیم که ئیوه په روه رده ی بکه. چونکه من هاتووم باسی جوانی و عشق و ئازادی دهگه و زۆر ئومیدم به مروقا هه یه. چونکه له سه روی هه موو دیوه زبره کانه وه من هه م و دهنه رینم به سه رتاندا و دهفرمووم: من هونه رمه ندم. من مروقم و وازم له هه موو خواکانتان هیناوه و من خوی خۆم هه یه و خواوه ندی خوشتان بۆ خۆتان. به لام دلنیا بن که من چاره ی زۆر دریدو زۆر نه خووشیم له لایه.

جا خه لکینه، من له م زیندانه دا مه حکووم بهو کارانه ی که لیم ناوه شیتته وه.. له زیندانه کانی مه مله که تی به فردا، من ههر خه ریکی قاپشۆرین و خواردن دروستکردن و مالمس رینم.. کهچی دیوهکان ده یانه ویت به زۆر ناچارم بکه و بهرنامه هونه ریه کانم بوا بخه. بهمه، من لیقان خووش نابم و تووره شم. چونکه من هونه ر کارو رهنگناس و دووربینم له بینینی ئەو هه ستانه ی که ئەوان ههستی پیناکه ن. من ههست به نهستی باکانیش دهگه و بالندهکان باسی دوورپووی ئەوانم بۆ دهگێر نه وه. من تییان دهگه م و باوهرم بهو سزایه نییه که ئیوه و ئەوانیش سزای منی پی دهدهن. منیش لیقان توورم، جا وشه ی رق تیکه ل مه که ن به تووره ییم.. چونکه بهو کاره زیان به بوونه وهر دهگات.

ئاوه ها پۆژو سات و کاژیر و پۆژه کانم له کیشه یه کی بیمانا له گه ل دیوو دیوپه رستان و پاسه وانی زیندانه کاندایه سه ر ده بره؛ ههر که سه و به جو ریک داوه ریی هه له ی ده کردم و جوانناسیکی راستگۆم نه بینینی ده می خوار نه بیت. هه رچییه ک دیت و ده بیت به دراوسی و پاسه وانی زیندانه که م، خیزه ی سنگ و تونگی هه ناسه و ترس و سه رلیش یواویان هینده م ده ترسینیت، که به زه ییم ده که ویته گه ر بۆیان! پینان ده لیم من ده توانم شیفاتان بکه م گه ر باوه ر به توانای من به یینن، کهچی ئەوان ده لین: جا ئەه ی جه ناب، ئەه ی گووی سه گ، خۆ ناتوانی خۆتمان لی بکه ییت به دکتۆریش!.. منیش سه رم لیده شویت و دهفرمووم: وا مه زانن تهنها دکتۆر چاره سازی هه موو نه خووشیه کانه.. جا با پیتان بلیم: خه نده و ههست و باوه ر و متمان ه و

خۇشەويىسى و عىشق و ئازادى پىرۇزترىن دەواو چارهى ھەموو نەخۇشەيەكانن. جا لە قورئانىشدا ھاتووہ كە : لكل مرض شفاء.

ئەم مىللەتە تەنگ بە ژيان و بە خىزان و بە كەرامەتم ھەلدەچنن و ھىندە بىزارىان كرىووم، كە خەرىكم ناچار دەبم سەرى خۆم ھەلبىگرم، چونكە ئەوان شايستەى ئەوہ نىين من لەناوياندا بژىم، چونكە لووت بەرز و خۆ بەكەم زان و فىزفرۆش و نەزان و ترسنۆكن و لە بىگانە دەرئەسن. وا دەزانن بىگانە جانەوهرىكى بىگيانە! دەلىى خوا غەزەبى لىگرتوون.. ئەوان غەدر لە خۆيان و لە بىگانەش دەكەن و ئەوہى لەوان نەبىت سووكايەتى پى دەكەن، ناچارى دزى و درۆ و برسەتى و سوآل و خودكوژى و نەخۇشى دەرونيان دەكەن. تەنھايان دەكەن، دوايان دەكەون، ناچارىان دەكەن گومان لە سىبەرى خۇشيان بەكەن.. بىگانە ھىندە بچووك دەكەنەوہ كە مرۆف توانى بينين و دۆزىنەوہى خۆى نامىنىت. ھەى داوہشەين مرۆفى مەملەكەتى دىوہ بەفرىنەكان، من پىتان دەلىم دىوپەرستى ترسنۆك و نەخۇش. چونكە ئىوہ من نانسەوہ و خۆتان لە راستى گىل دەكەن و وا دەزانن كە بوونەوہر بە خەوشەوہ بەدى ھاتووہ و ھەموو مرۆفكىش ناچار دەكەن گوناح، درۆ، دزى، شەپ، بكاو تووپە بىت و ئەوہى لە ناوتاندا گوناح نەكات؛ ناچارى دەكەن خۆى بە دەستى خۆى خودكوژى بكات، و سالى حەقدە ھەزار ئافرەت تووشى شىرپەنجە دەكەن و ئەو دوكتۇرپانەش مەحكوم دەكەن كە راستىان پى دەلىت! جا چۆن بتوانم بە چاوى مرۆف تەماشاتان بەكەم! ئىوہ ھەموو تاوانىكتان ناوہتە پال من.

منىش تەنھا لە خەوو لە خەيالەكاندا ئازادم و ھەست بە ھەستى بوونەوہر دەكەم و ئاسمانەكان تەى دەكەم. خەو بە روخسارى فرىشتە و پىغەمبەر و سەركرەدەكانەوہ دەبىنم و لە خەوما دەبم بە دانتى، بە سوكرات و ئەفلاتوون و داڧىنشى و دالى و ئاينشتاين و دەبم بە ھەر دل و ھەست و پارزو نىازىك.. ھەموو سنوورەكانى زانست تەى دەكەم و بەيانى زووش ئامدەم مندالەكانم بنىرمە بەر دىوہكان تا فىرى سلووكى نەخۇشانەى دىوہكانى سىستەمى مىكياڧىلى بن! ھەش بەسەر منىكى ھەش بەسەرلەم زىندانەدا! جگە لە چەند مېرولەيەك و مېش و چەند بالندەيەكى سەرماخوردەو دەنگ ھەراش و جنىوڧرۆش و نەخۇش- جگە لە چەند سەگىكى دەم ھەراش و دوو ماسى دىل گيانلەبەيكى تر باوهرى پىم نىيە و براكانم تۆمەتى شىت و دراوسى تۆمەتى دەرمانخۆر و ھاوسەر تۆمەتى نەزانى و ناسىاو تۆمەتى تورپەبىم دەخەنە پال و ھەر كەسەو بەجۆرو بە تەرزىك داوهرى من دەكاو پىم دەلىن: تۆ ناتوانى سىستەم بگۆرپت.

جا گوڧىگرن بزائن من چۆن وەلاميان دەدەمەوہ: " بەلى، من دەتوانم سىستەمى ھەموو جىهان بگۆرم. جا ئەوہى لە گۆران دەترسەت تەنھا بالندە و چوارپى و جانەوہرائن. مرۆف ھەرگىز لە گۆران نەسلەمىوہتەوہ. مرۆف ناترسەت و توانى گۆرانى ھەيە و تەنھا گۆران مرۆف ئازاد و پىرۆز و نەمر دەكات. بەلى من ھاتوووم و دەمەوئەت بە فەلسەفەى وىژدان و ھەست و سۆزى بوونەوہر بگۆرم نەك ئىوہ. جا چىشتان لەدەست دىت تەخسىرى مەكەن. چونكە ئەوہى لە گۆران بەرەو باشتر دەترسەت، دىوہ و مرۆف نىيە. چونكە مرۆف تەنھا بە زالبوون بەسەر ترسەكاندا دەكات بە كەمال. جا ئىوہ لە خۇپارىزانن و باوہرتان بەم زانستە خامۆشەى من نەبىت. دەزانم من بە سوودى دىو نادوئىم، بۆيە براكانم بەر لە

ئۆيۈم بە شىت سەيرىم دەكەن. جا ئۆيۈم عاقلتر بن لە من و منىش زۆرم لەكەس نەكردوۈم گۆيگىرى
فەرموۈدەكانم بىت."

رۆژئىكياڭ زۆر بەزەيىم بە خۇمدا ھاتەۋە.. ھىندە بەزەيىم بەخۇمدا دەھاتەۋە كە لە ناخى دلەۋە گىيانم
دەھات. گىيان قوورتمى گرتبووم و چاوم قوورس ھەلتىۋقىبوو.. تەماشى ئەۋ گورگانەم دەكرد كە
شالايۋيان دەھىنايە سەر خىزانەكەم و بەدىار چاۋى خۇمەۋە قەپالايان پىادا دەكرد! چۈنكە ساراي ھاوسەر
و بىباۋەرم دەبىنى، دوۋچارى گورگى شىرپەنجە دەبوو و نەمدەتوانى يارىدەى بەدم، چۈنكە ئەۋ ھىشتا
باۋەرى بە من نەھىناۋو. دەمبىنى چۆن ئەۋ نەخۇشىيە يارىي بە خانەكانى لەشى دەكرد و لەناۋ چاۋە
جوانەكانىيەۋە، تەماشى قىن و رقى تىدەكردم و دەيگوت: من نەخۇشىيەكى زۆر بايىم.

نەك ھەر ئەۋ بەلكو ۋەك فەرمووم سالانە ھەقەدەھەزار ئافرەت لە مەملەكەتى بەفر دەكەۋتە ئۆز كەلبەى
كىنەۋ رقى شىرپەنجەۋە و منىش گىيانم دەھات، ھەندىجار توورە دەبووم، ، ھەندىكار ھار دەبووم و
دەمەنراند بەسەر ھاوسەرەكەمدا و داۋاۋ تكاۋ رچام لىي دەكرد كە ھىندە دوژمنى ھەستەكانى خۇى نەبىت.
ھەندىكارىش ۋەك مۆم دەتوامەۋە لە ئۆز پىداۋ بە پىي توانا، پىشت و سەرۋ مل و پايم دەشىلاۋ و
شەۋنخونىم دەكرد بە دىارىيەۋە و نانم دەكرد بە دەمبىيەۋە و لەبەر قوۋتى ژيانمان زۆر بە ھەرزان
كاتەكانى خۇم دەفرۆشت، تا بى دارايى نەبىين. بەلام ئەۋ ھەر ھەلمەتى دەكردە سەرم و دەينەراند
بەسەرمدا: تۆ ھىچ نازانیت و ھىچ فىر نەبوۋیت و ھىچ ناكەيت. ھەندىكار خۇدى شىرپەنجەى گورگ،
دەھاتە سەر زمانى و ھەراشان و دەمەۋەر تىم بەر دەبوو.. دەيگوت: خۇ تۆ تا دوئىنى نووسەر نەبوۋیت!
ئەمەيانت لەچى! تۆ ئەگەر ھونەرمەند بوۋىتايە كەسىك وئىنەيەكى لى دەكرىت!

بۆيە منىش بەزەيىم بەخۇمدا دەھاتەۋە.. بەزەيىم بە مندالەكانىشمدا دەھاتەۋە.. بەزەيىم بە تەنھايى
خاۋەندو بە فرىشتە ناديارەكانىشدا دەھاتەۋە. بەزەيىمەكى كۆسمۆلوژىيانە. نەمدەزانى چى بەم!
دۆشدامابووم بەدىار ئەم فەرموۋدانەۋە، و نەمدەزانى رۋو بەكەمە چى ئاراستە و تەۋەرىك! دەمويست پى
بىنچ بە جەرگى خۇمداۋ سەرى خۇم ھەلگرم و بېرۇم و داۋى نەۋاى باكان بەكوم.. دەمويست سەرى خۇم
ھەلگرم و بېرۇم؛ بۇ كۆي؟ نازانم! چۈنكە من ۋلاتىكى نەبوو و ئالايەكى نەبوو و مرقۇقىكى بىناۋو نىشانم و
بستى خاك نىيە ناۋى لى بىنچ ۋلات و كەسىك نىيە بىكەم ھاوسەرۋ ھاۋدەم و ھاۋرئ!.. كە دلنەۋايى
خۇشم دەدايەۋە، ھىندەى دى پى دەبووم لە پىرمەى گىيان، نەمدەزانى بەچى دلنەۋايى خۇم بەم! بە
خەۋنەكان!.. بەلى، چۈنكە تەنھا لەخەۋنەكاندا ھەستم بەۋ ئازادىيە دەكرد كە بوۋنەۋەر فەرزى كردوۋە
بەسەرما. ھەستم دەكرد خۇشچال! بەخۇم دەگوت: جا ئەگەر خەۋنەكان نەبوۋنايە، چى نىشتىمانىكم
دەبوو!.. بەس نىيە خەۋن بۇتە نىشتىمانم!.. ئەى ئەگەر ۋەك ھاوسەرۋ مندالەكەم و دراوسىكان و
پاسەۋانەكان، نەمتوانىبايە خەۋن بىينم، چىم بكردايە!.. بەس نىيە خەۋنىش دەبىنم و ھىشتا پەيكەرى
خۇم لەيادا ماۋە!؟

شەۋىكىان لەخەۋنمدا خۇم دەدى.. بوۋووم بە دوان. يەكىكىان پەيكەرىك بوو، پەيكەرىكى سىپى،
درەختىك لەسەر سەرى رۋابوو.. سىپى سىپى، بەرگى بەرى كىردەى لەشكرى مېرولە سىپىيە گىانخاۋەكان و
فرىشتەكانى كەمالى جوانى بوون لەبەرمدا و، دوۋەمىيان لە خۇدى راستەقىنەى خۇم دەچووم لە

زینداناو پەنابەری دێوەکان بووم. تەماشای مەرگی خۆم دەکرد و بە خۆم دەفەرموو: خۆ ئەمە خودی خۆم. ئەمە منم لەم بەرگەدا مەردووم! ئای خۆ من پەیکەریکی سەپیی بیگیانم و میرو لەکان تێم وروکاوان! هەستم دەکرد گیانیشتم بوو بە دوو کەرتەو! بەشیکم لە دەرەوی زیندانه کەدایە و بەشیکم ترم لەناو ژوری تاریکی زینداناو، بە خۆم دەگووت: هەمی لەو، خۆ من هیچ پەياممک نەگەیاندا، کەچی وا سەرم نایەو!.. پێدەچوو لە پرسەیی خۆمدا بم و وریئە بەم! هەستم بە نرکە و نوزەیی گریانیکم بەسوێ کرد.. کە بێدار بوومەو هەستم دەکرد زۆر گریاوم بە دەم خەووە.

ئەووی راستی بێت، لەو خەونەدا خوازیار بووم بێدار نەبەمەو، بەلام؛ زەردەزیرەیک هاتە ئێو ژوری زیندانه کە و هاتە ناو بالیف و ژیر لێفەکەمەو و بە گیزە گیزناچاری کردم تا بێدار بێمەو! توومەس چیرۆکیکی خۆشی دەربارەیی خۆشەویستی بۆ هینابووم، تا بۆم بهۆنیتەو! منیش بەر لەخۆم، حەزرتی نوح - م بێدار کردەو.

تابلووی دیدەنیی هیوما

ە ی و م ... یان (ئووم) یان ئامین، یان هەر پیتیکی پیرۆز. بەناوی ئەم وشانە سویند دەخۆم؛ بە راستی و بە جوانی و دادبەرەوی. من سویندتان بۆ دەخۆم بە یادیی دوربی کۆریە لە دایک و کۆچەر لە ولات. سویندەکانی من هیندەیی تابلوکانم پرن لە رەنگەکانی کەمان. رەنگەکانی کەمان شمشیری دادو یاساو پەيامە پیرۆزەکانی منن - و من نووری رەحمەتی تیشک - رەنگ دەپۆینم بەسەرتاندا. من شەرپ لە پەيامەکاندا نییە و تۆمەت مەخەنە پالم.

چونکە من باوەرپم بە کیشمەکیشی بەردەوامی نیوان خیر و شەری ئێو نییە، و ئەمەیش دەیسەلمینت کە مرقاھیەتی هینشتا لە جیهاندا - لە بەرگی دیندە و ئازەلدا دەژین، و هینشتا درۆ و ترس و رق رابەریی ژیانان دەکات و زۆربەیان هینشتا ئەتاتوورک و هینتلەر و ستالین و سەددام و قەشەکان دەپەرسن. ئێو هینشتا لە قۆناغی ئازەلی و دیندەیی نەجاتتان نەبوو، جا من چۆن بێمە سەر ئایین و باوەری ئێو؟!

ئێو تەنھا لە خواوەندیک پەرسناری دەکەن، نایپەرسن و کەچی تەنھای دەکەن! باوەرتان بەو نییە و بە کوفر و سەربەین و درۆو دزی و تالانکردن و داگیرکردن و تەعدا لە نامووسی گەلان - سووکایەتی بەخواوەندی پیرۆزی خۆتان دەکەن. منیش تاوانبار دەکەن بەووی کە شەریکم بۆ خواوەند پەیدا کردووە! دەشیت بەهەلەدا نەچووین، چونکە من باوەرپم بەو خێرو شەرپە سواوەی ئێو نییە. من پەيامی پەلکەزیرینەو، دەنگ و رەنگی کەمان و موسیقای دادووری و نەزم و رەزمی ئەبەدیەتم کردووە بە تیرو لە کەمانی پەلکەزیرینەم ناو. من باوەرپم بە سامی شەپۆلەکان و لوورەیی باکان و قریشکەیی ئاگر هەیه. دەشیت لە زمانی یەکتر حالی نەبیین؛ بەلام من تیری جوانی دەووشینم و کاتیک - سەسم - تیرم ، دەروونی تاریکی دێوەکان دەبریت.. دێوەکان هەست بە شکۆی جوانی و مەزنیی ئاکار و مەتینی باوەرپم دەکەن. لەبەر خۆیانەو بە واقوورماوی و پەستی تەماشای یەکتری دەکەن و دەلێن: ئای! خۆ زانستی هەستیش بوونی هەیه و دەشیت شتیکی جوان بێت!! جا با گوێ بۆ حەزرتی جوانی شلکەین؛ تا بزانیین

باسى چىمان بۇ دەكات! قا قا پىدەكەنن و دىنە سەر خوان و لەگەل مندا نان و شەراب دەخۇن و بە ترسەوہ پىم دەلین: نۆش!

منیش خەندەيەك نیشانى دىوہ میوانەکان دەدم. بەوان دەفەر مووم: جوانى فریشتەيەكە لە مندا ل دەچیت. جوانى، پەرییەكى سەیرە! لە پەلکەزپىنە دروست بووہ و ناوى " فریدايە". ئەو تەمەنى ھەمیشە لە نىوان شەش و دوانزەدا دەنوینى و ھەرگىز پىربوون لە ژيانیدا نییە. چونکە باوہرى بە نوح ھەبوو لەسەردەمەکانى دواى ھەزەرتى ئادەم و ھەوادا. جوانى - لە ھەر ئافرەتیک دەچیت، دەتوانیت خۆى بە ویستى ھەر ئافرەتیک جوان بکات. بەلام کاتیک کە دەکەویتە ناو دەروونى ھەندیک لە دىوہپرستە ھونەرمەندەکانەوہ.. جوانى دەشیوئ و بەدەمەست و سەرخۆش دەبى و بۆنى ژەرأوى جگەرەو ھەشیش و تلیاک و ھىروئینى لى دیت، بەمەش شیوہ و جەوھەرى دەگۆریت، دەبیت بە جادووکارو درۆزن و تەلەكەباز.. پىروكەنەفت و پەزىل و سەفیل و نەخۆش دەکەویت. تا دەمریت ناشادەو چىژ لە ھىچ نابىنیت، تەنانەت - بۇ تاکە جارىکیش لە ژيانیدا بىر لە خواوہند ناکاتەوہ و ديارىيەك پىشكەش بە خواى خۆى ناکات.

كە دىوہکان دین بۇ لام، پىيان دەلیم: سکۆل=نۆش= چىرچ= نەزدراقەى! ئىنجا باسى پىس بوونى ژىنگەو فریشتە و پىسبوونى دەروونى دىوہکان و نەزانى نەفامى خویان بۇ دەكەم.. پىيان دەفەر مووم؛ فریشتەکانى جوانى پىس مەكەن و پریان مەكەن لە قىینى پەگەزپەرسى و تۆلە و درۆو بوختان.. چونکە بەوہ شەر لىتان دەباتەوہ و جا ھەرچەندە بەھىژ بن، ناتوانن کەرأمەتى من تىکشکىنن، چونکە من باوہرم بە شەرەکانتان نییە ئەى دىوہکان.

من، پەيامى ھونەر و جوانى و عىشق ئازادىم پىیە و بە زمانى پەواو ماف و ياساکان دەدویم و دەفەر مووم: من پەيامى پەلکەزپىنەو ھەستى ئایىنم. ئایىن لە فەرھەنگى جوانناسى مندا، دان بە شەرپدا نانیت. چونکە فریشتەى مېھر گەر ئەمجارەيان لىتان توورە بىت؛ ئەوا بە شمشىرى بەرق و ئاویزە لەتەت کوتوتان دەکاو توفانى رقى گریانى توورەى - لافاویكى بىپرانەوہتان بەسەردا ھەلدەكات. ئىوہ ھىشتا نەبوون بە مرۆف و وازتان لە جىهان و دۆخ و پەفتارى ئاژەلئاساتان نەھىناوہ. جا مرۆف ناتوانیت ھەست بە بوونى خوا بکات؛ کاتیک کە خۆى لەگەل ئاژەل و دابى دارستانەکان لىکچوینیت!.. کاتیک کە درۆ دەکا و بووہ بە دىوہ بە ئارەزوى خۆى، بە ناوى خوا و خواکانەوہ سەرى ئەم و ئەو دەبریت و زمانى پىاوچاکان دەبریت! من ھەست بە پىسبوونى دەروون و باوہر و جەوھەرتان دەكەم و دەستە پىسەکانتان مەسوون بەسەر سروشتدا! بەلام مەسىح گۆتەنى ئىوہ خۆتان پىسن و سروشت بە پۆخل تەماشا دەكەن.. لە کاتیکدا کە شتەکان گشتیان بە سوودى مرۆف دروست بوون. شتەکان پاکن لە سەرچاوەدا. جا سوودى چىیە پلە و پایەو شەوكتە و ھىژتان. جا من فىرى شۆرىنى دەستەکانم نەبووم ھىشتا لە ناوتاندا، چونکە دەستەکانى من پاکژن.

من سروشت چاودىرمە و خۆردایک و پروناكى باوک و مانگ و ئەستىرەکان ھاوړى و ھاوسۆزمن؛ و مىرولە و پەپوولە دەدوینم و رىژ لە بالندە و چوارىپىکان دەگرم. من سەر بۇ جوانى دەلەقىنم و جا

ھەرچىيەكم پىادا ھەلەدەن، دەربەست مەيەن. چۈنكى سۈرۈشت، بە چۈر لەشكر و چۈرچەكى مەتتەن تر لەوانەى ئۆۋە چاۋدىرەم دەكات و من لە ئۆۋە ھەرگىز نەترساوم.

بە دىۋەكان دەلەيم: ئۆۋە لە فەرموودەى پىغەمبەرەكانتەن تىنەگەيشتوون و شەرى خوا و خاكانتەن بە من دەفرۆشن. جا جەنابى دىۋەكان فەزى بن: من شانازى بە پىس بوونى دەروون و نەمانى متمانەى نىۋان مەرفەكان و لە رەگەزپەرسى و رق و تۆلە تىناگەم. ئەمانە ئەو دىۋانەن كە باپىرانتەن چۈنەتە نەبەرد دىۋان.. چۈنكى ئەوان خۇپارىز بوون. بەر لەۋەى داگىرەن و تالانكەرىن.. بەلكو ئەوان نە داگىر كەرن نە تالانكەر، نە درۆ دەزانن نە تاوان.. چۈنكى ئەوان لە زەردەشتى ئاھورامازدا ناسن و توخنى شەپ ناكەون. بەلام دىۋەكان بەسەرياندا زالن ھىشتا و جىھانىش دان بە بوونياندا نانەت. بەوان دەلەين كوردى جىبابى و دىۋە و ئاگر پەرسى و شەيتان پەرسى.

جا ئەمە تاوانە و سزاكەشى بەرۆكى خۇتان دەگرېتەۋە. چۈنكى ئەوانىش دوپىن و دەۋىن و دەخۇن و دەلەين ۋەك ئۆۋە.. ئەوان باۋان و باپىران و پىغەمبەرەكانى ئۆۋەيان گۆش كروۋە و دايەنى ئايىنى پىرۆزى مېترابى و بوۋداى و يامابى و مەسىحايىن و يوروبىايىن. ئەوان لە ۋەجەى حەزرتى نوحن. سلاۋ لە گىبانى پاكى ئەو لە ئەندىشەى مندا.

بەوان دەفەرمووم، دەلەيم؛ ئەو گەردەى كە ھارمۆنى نەبەت بە گەردىكى تر، ئاتاجى ناھارمۆنى بەدى دەھىنەت، ھەندىك لە گەردىلەكان تىكەل بەيەك نابن و پىكەۋە ھەلناكەن و ھەر يەكەيان خەرىكى پاراستنى بەقاي خۇيەتى! ئەمە لە پىرۆى كىمىيەۋە. گەردەكان بەد، و بە مەبەستى ناچور تىكەل بەيەك مەكەن. چۈنكى سۈرۈشت دەشەت لىتان توۋرە بېت.

بەوان دەفەرمووم: من باۋەرم بەو جىھانە نىيە، كە ھىشتا ترس رابەرى دەكات. ترس دىۋىكە، لەمىژە مەرفى داگىر كروۋە. ترس، مەركى لەگەل خۇيدا ھىنا بۇ سەر ئەم سۈرۈشتە پىرۆزە.. ئەو كاتەى كە مەرفى فەزى ئاخاوتن بوو و پاشان درۆى كەرد. چۈنكى ھەموو پىغەمبەرەكان ھاتن و فەرموۋيان : درۆ دوژمنى خاۋىە. درۆزن دىۋە. مەرفى درۆزن، ناگات بە كەمال. جا چۆن بتوانم لەناوتاندا ھەست بە ئامان بىكەم!

مىۋەلەيەك خۇى خزاۋە ناۋ قۇلى كراسەكەم.. فەرموۋى: سلاۋ لە گىبانى پاكى فەرىشتەكانى ناۋ سەرت. سلاۋ لە ھىوما و ئاھورامازداۋ پىغەمبەرى ھەموو ئايىنە پىرۆزەكان، سلاۋ لە پەلكەزىرەنەۋ پەيامى جوانى و ھەق و راستى و دادپەرۋەرى. سلاۋ لە كەردارى جوان و بىرى جوان و ووتارى جوان.. سلاۋ لە راسى و مەرفىرۋەرى و ئازدى!.. فەرمووم: سلاۋ!.. مەرفىلەكە فەرموۋى: لە دىۋەكان نەترسەت ھا! دەنا خاۋەندى ئىمە باۋەرى پەت نامىنەت. فەرمووم: پەت بە ھونەر و جوانى و عىشق و ئازادى، من لە ھەستەكانى خۇم تىدەگەم.

مەرفىلەكە فەرموۋى: بوۋنەۋەر دوۋپات خۇى دەپسەتەۋە.. جادوۋەكان دەبەزن و مەرفى دەگەپتەۋە سەر باۋەرى باۋان و پىغەمبەرەكان و دىۋەكانىش لەۋپەرى دەسەلتاندا، لەناۋ دەچن. چۈنكى بەو شەپەرى دايان ھىنا، بەو چەكەى دايانھىناۋ زۇرىان كەرد بە تالانىان فرۆشت، خۇيان لەناۋ دەبەن بەر لە

دوژمنه كانيان. جا كاتى ئەو ھاتوو ئيران و كوردان ببنهوه به يەك و واز لە ئايىنى سەپاو بەسەرياندا بەھيئن، دەنا سرووش و بەھمەن و ھيوما و مەزدا و ئاھورا و ئازەر و زامیاد توورە دەبن لىيان. دەنا مېھرداد - و سەپەندرامز پشنتان تىدەكەن و - گەرزەمان - تەفرووتونا دەكات بەسەرتاندا. بگەرپنەو سەر ئايىنى پاکی و راستی و بەخشندەیی و خۆنەويستیتان.

ئەو مېرولە تاك بالە، بالشكاوھى كە ھات بۆ لام فەرمووی: ئەگەر خوا غەزەب لە دىو بگريت، ئەوا ئىمە پالپشتى تۆين ئەى ھەزەرتى نوح، ئەى پېرشاليار - ئىمە دژى ئەوان بەر لە سروشت و خۆر - رادەپەرين. جا ئىمە سوپاسگوزارى تۆين كە دەبينين، بەلاماندا دەپۆی و سلاو و دروودمان ئاراستە دەكەى، ئىمە لەسەر باوھەرى تۆين.

فەرموم، ھەست دەكەم دىوھەكان عىشقيان زامدار كردوم - ھەست دەكەم وا خەرىكە عىشقم بەبا دەچيەت. فەرمووی: عىشقى تۆ ھىندەى بوونەوھەر مەزنە و ئەگەر شيرازەى عىشق تىك بچيەت؛ ئەوا بوونەوھەر بەلادا دىت.. فەرمووم: مرۆف دەبىت فېر بىت، ئەگەر گەنجىنەكانى ھەموو جىھانى بە پاداشت پى بدرىت، نابىت دەست بۆ عىشقى مرۆفكى تر بە ھەلە بەرىت، چونكە بەو، بووبەوھەر دەپەنجيەت، چونكە عىشقىك لەناو دەچيەت.

دىوھەكان پىم پىكەنين، وتیان تۆ شىتى، يان وادارىي ئەو دەكەيت كە لەناوماندا لە ئىمە چاترىت! فەرموم: بەلئ.. چونكە من بە باوھەرىكى مەتىنەوھەر لە خۆم خۆش بووم و قەتل و بىنامووسى و درۆى رەشم نەكردوو. خۆپەرسىتم ناوھەتە لاو.. لە جوانیدا ئامانجى توانەوھەر ھەيە.

ووتیان: خۆ تۆش خراپەت كردوو.. فەرمووم: مرۆف نىيە خەتا نەكات.. بەلام خەتاكەن نابىت بگەنە ئاستى تەعدا و ھەتكدردنى شەپەف و داگىركردنى مال و ولاتان و تالانكردنى سامانى مىللەتان و تپۆكردنى مرۆف لە ديار و زىدى باوانى. من لەم كارو خەتايانەم نەكردوو و فېرىشى نابم.

ووتیان: بەھىز ھەمىشە لاوازی خواردوو. فەرمووم: جا لەو رۆژە بترسن كە لاوازی ببىت بە داب و كەلتوور و سەرمایە و تواناتان.

ووتیان تۆ توورەمان دەكەيت. فەرمووم: من ھەست بە لاوازیی خۆم دەكەم، بەلام نەكەن وا تىبگەن كە دەتوانن بەشەپ عىشق و ئازادى بۆ خۆتان و نەوھەكانتان زامن بگەن! دىوھەكان توورە بوون لىم. قەبارەى درۆكانيان مەزنتر كرد و پىيان ووتم: ئەگەر وا بروات، ئەوا ژيانت لە مەترسىدايە. فەرمووم: دەزانم.

لەويدا بوو كە ئاسمانى يەكەم - زرم، گرمەى لىھەستاو بوو بە دوو كەرتەوھەر و قريشكە و زاىھەلە و تروسكەى دل و دەروون و گيانى ئەناھىنا گوپى ئاسمانى ھەوتەمى كاس كرد.. ئاسمان بوو بە دوو كەرتەوھەر.. من، نيوھى لەشم لە زىندانەكەدا جىقى دەردەھات بەدەست رقى كەلبەى دىوھەكانەوھەر. ھەستم دەكرد، لەوھتەى ھەم، بەدوای شتىكى يەقىن و بىخەوش و جوان و پىرۆزو ئىلھامبەخشا دەگەپىم.. كەچى سەير دەكەم بە دواى نيوھى لەشى وونبووما دەگەپىم.

خاوهندی پيرۆزی مهزنی ئەناھينای فریشتە و داکی سرۆش - دابهزی ، و گویم له زیرکە و بروسکە و قریشکە بوو. بەلێ ئەو، هات و دابهزی و له غەیبەووە کەوتە دیار.. دەستی خستە ژێر چەنە و بە سەرسوپماوی فەرمووی: ئای کورپی گەورەم، ئەووە بۆ واتلێھاتوو؟ بۆ ھیندە ئاوارەو بیکەس و رەنجەرۆی، کورم؟ ئەووە تۆی وا وەھا بووی بە دووکەرتهووە؟ ئەی پیم نەگووتی نەکەی کورم مەگەر پیرەووە ناو دیوہکان! ئاخر دیوہکان خاگان و ئاھورامازدای مەزن نانسن. ئەمە سزای ھەر مرۆفیکە کورم.. گلەبیش لە جارەنووس نەکەیت.

لەویدا بوو هیوما - فریشتە بالزیپین و جوانترین ھونەری بوونەوەر - دابهزی و بالەکانی ریک پراگرت و سەری بۆ من و بۆ ئەناھينای فریشتە نەجات دانەواند و منیش ھەردوو پارچەکانی لەشەم یەکیانگرتەووە، شەرق و غەربم تیکەل بوونەووە بە یەک. لەویدا بوو کە خۆم بۆ جاری دووھم بوورانەووە، و ئەویش بیداری کردمەووە کەمیک شەرابی لە گیای پیرۆزی نەمری، گیای هیوما - تیکەل بە شیر کرد بە دەممەووە فەرمووی: ئەمە شەرابی مەزد و ئازەر و کردگاری پیغەمبەرەکان گشتیانە. ئەم شەرابە دەتھینیتەووە ھۆش. منیش سەرمنا بە پیکە پەرچوووە "گرا". ئینجا بیناییم پۆش بوووە، چونکە دیوہکان چاویلکە خۆیان نابوو بە چاوانم. بەلام بە نۆشینێ ئەو پیکە پیرۆزەو شەرابی فەر؛ پیربوومەووە لەو کەرامەتەنە کە پیغەمبەرەکان ھەیانوو. کەمیک دەستم گرت بە چاوانمەووە پاشان روانیم!.. بە روانینیکی مەتین و بەھیز و شکست نەخۆر، تەماشای سک و ناوکی دیاری حەزرەتی ئەناھينام - کرد، چونکە ئەو پەلە ھەورە پۆشنەکان و سەرپۆشی پەلکەزێرینە دابوو بەسەر مەمکەکان و لامل و سک و رەحمیدا! بەلام من لە تەماشای ناوک و سک ئەودا، سەرمسوورما لە غەیبە وونبووم.. بووم بە گولە پەپوولەو بەسەر ژیاندا پەرش بووم، وەک پەیکەرێک لە ملیارەھا پەپوولە سپی؛ پەرش دەبووم لە پەیکەری سپی سپی خۆمدا و دەبووم بە ملیارەھا پیر شالیاری بچووک.. بینیم، ھەرچی ماریاکان و مەسیحەکانی ناو تابلۆھونەرێیەکانی مۆزەخانەکانی جیھان - گشتیان ھانا بۆ لای ئیمە دەھینن.. بینیم، دیوہکان مرۆف پێ دەکەن لە بارووت و بە ناوی خاگانەووە بە حەوادا دەیاننەقیننەووە! بینیم ئەنفال دەستی بەسەر میللەتی نوخدا گرتوووە و مرۆف بە زەرەر دەرمانخوارد دەکرێ و لە رۆژئاوادا زیاتر مرۆف ناچاری خودکوژی دەکریت.. بینیم راستی و راستەقینە و کاری فریشتە و دیوہکان. ئەناھينای، بوونەوہری لە ناو ناوکی خۆیدا نیشاندام و ھەستم بە روانی درەختی زەمان کرد لەسەر سەرم. ئیتر لە گوناحەکانی خۆم خۆشبوووم.

ھەر لەوێشدا بوو، زمانم پۆا بە حەق و دادپەرەری وچاوم خشانەووە بە یاساگاندا، و یادم ھاتەووە، کە من ھەژدە دانە ساڵە لە ناو میللەتێکدا دەژیم و دیلم کە ھیشتا فیری خەندەنیشانان نەبوون بەرامبەر بە باوک و باپیرانی خۆیان. ھەستمکرد من لە زیندانەکانی دیوہکاندا زیندانی گومان و کینە و ترس و رکی ئەوانم! ئیتر تەنھا ھەر ھیندەم لە دەست دەھات بنووم و خەو بە ژیان و گیان و دین و پەوان و پەيامی بوونەوہرەو بەبینم. خەونەکانم بووون بە نیشتمانیکی نوێ و ھەستم بە ئاسوودەیی دەروون دەکرد لە خەونەکانمدا. لەویدا بوو پیریک، واتە پیرشالیاریان فریشتە هیوما ھات و بیداری کردمەووە فەرمووی: "کورم، ئەووە بۆ خۆت بیھۆش دەکە؟ لەچی؟ لەکی دەترسیت پۆلەم؟" فەرمووم: "لە گومان و ترس و کینەو بەدبینی و رەگەزپەرستی دیوہکان، لێرە لە خێرو شەری تیکەلبوو بەیەکتەری دەترسم.

فەرمۇي: كەۋاتە كەتۈۋىتەتە ناو چەرخى دىۋەكان و ھاتنە دەرەۋەت بۇ نىيە! بەلام نەترسى كورم، بوير و جەنگاۋەر بە ۋەك باۋانى خۆت بچۆرە نەبەرد! شمشىرى فەرمۇدەكانت ھەلكىشەۋ ھەر ووتارو گفتارىكى دىۋەكان ھەيە، بە تيغى شمشىرى بەلكەزىرپنە بېرە و ئەۋان فىرى زانستى خامۇش بەك. بەۋان بلى، خەندەكان شىفای ھەموو نەخۇشپىيەكان دەكەن. جا خۆتان پووسپى بەكەن و دەست بگرن بە مىراتى ھزرى باۋانتانەۋە. پىيان بفرموو، من فەرمۇدەۋ پەيام ونەخشەۋ بوونەۋەرم لە ھەستى باكان و بروسكى چەخماخەۋ نىگای تەماشای فرىداۋ ئەناھىناۋ ماريادا بىنيۋە و ئەۋان زانستى من چاك و جوان دەكەن و پرچى سرۆش و ئىلھامى فرىشتەكانم شانە دەكەن. پىيان بلى: من ھەم و ھەمىشەيىم دىۋە.

لەۋىدا بوو پەيامى خاكان ھاتە خەوم و تا ئىستا شەش سالى رەبەقە لەو زانستەدا دىم و دەجم و فىرگەم تەماشای مندال و جريۋەى مەل و نەمى باران و تەماشای رەحمەتى ئەۋ خەندانەيە كە جار ناچار منداللىك تىم دەگرىت. چونكە خەندەكان گىانيان تىايە و گيان لە خەندەدا دەژى - واتە مەملەكەتى گيان و پەۋانى گيان لە خەندەى سەر لىۋى ئافرەتى دلسۆز و جوان خاۋەن كەرامەتدايە. ئەۋ ئافرەتەنەى كە سەر بۇ فەرمۇدەكانم دەلەقتىن و دەلىن: بەلى، ئەمە پەيامى پىرۆزە چاۋەپروانكراۋەكانە، دادەبەزن.

من قوتابى باكان و گول و گياكان و فرىشتەكانى خەندەكانم. ئاسمانەكان تەسبىحىكن لە گەردنى ئەناھىناى بەشكۆ، ئەۋ پىتان دەفەرمۇيت: رىز لە خاكان و خاۋەندى يەكترى بگرن. چونكە ھەر كەسەۋ بە ئازادى و ويست و ويژدانى خۆى خاۋەند بۇ خۆى يەقین و گریمان دەكات. خاۋى كەستان لە ھى ئەۋىترتان زياتر نىيە، گەر باس لە چاكەكانتان بەكەن. بەلام نەكەن سەرتان لى تىك بچىت و دا بزانت كە خاۋەندى دىۋى درۆ و بوختان و شەپ بەھىزترە لەۋانەى خۆتان!.. نەكەن وا بزانت كە دەسەلات ئامرازە بۇ تەلەكە و جامبازى و جادوۋگەرى. نەكەن مافەكان ئاۋەژو بەنەۋە؛ چونكە دەمى ژيانتان خوار دەبىت.

لەو كاتەۋە، پەيامەكان خۆيان لە مندا دەچنن و فرىشتەكان دىن بە مىۋانىي خەۋنەكانم و دىۋەكانىش جاسوسىم بەسەرۋە دەكەن و مېلىم دەكەن، وا دەزانت من شىت بووم. منىش لە ھەستى مرۆقىكى ھونەرمەندەدا، تەماشى دەكەم و دەنووسم و خەۋنەكان دەھۆنمەۋەۋ و دلىناشم كە ھەموو ھونەرمەندانى جىهان، بە گشتيان ناتوانن وىنەى يەكىك لەۋ خەۋنانەى من وىنە بكىشن. دلىنام و دووبارە دەلىم: ئەگەر بىت و ھەموو ھونەرمەندانى جىهان پىكەۋە يەكبگرن؛ ناتوانن تەنھا يەك وىنەى خەۋنى، ساتى شەۋىكى من وىنە بكىشن. چونكە من دەبم بە مىليارەھا، سەدان ھەزار مىيۇن پارچەى ھەمەپرەنگەۋە و بە جىھاندا پەخش دەبم.

ئىتر چىبىت لە ئىۋە نەپنى، لەو كاتەۋە من بووم بەۋ مرۆقەى كە لە خەۋن و راستىدا بىدارەۋ سوورم لەسەر راستى ئەۋ پەيامانەى بەمن دەگەن. ھەست دەكەم سرۆش و بەھرى جۋانىم ھىندە گۆش بوۋە، كە دەشىت بەرگەى ۋەرگرتن و تۆمارى گشتيان نەگرم. دەشىت نەتوانم لەم لەشە ۋەرزو زىندانكراۋەدا ھەست بە ئامان بەكەم، چونكە دىۋەكان زۆر تەنھام دەكەن. ھەپەشەى ئەۋەشم لى دەكەن كە ناتوانم سىستەمى ئەۋان بگورم! منىش پىيان دەفەرمۇوم: نەك من، بەلكو خودى خاۋەندىش وا خەرىكە كۆل دەداۋ پشت دەكاتە شەپەكانتان. وا نەزانت ئىمە ھىندە بەخشندە و بە بەزەيىن لە بەرامبەر دەسەلاتفرۆشى و فىزو شەپى دىۋەكاندا.

ئىتر، تەنھا خەونەكان و ئازادىيەكى خۇكرد شك دەبەم تا لەناوياندا ھەست بە ئاسوودەيى بكم.. چونكە بئولات و بئىتالو بئىھاورى و بئىكەسم. ھيوما = فرىشتەي پەيامى ئاھورامازدا - تەماشايەكى بەسۆزى ھەزرتى ئەناھىناي كرد كە لە ئاسماندا خەرىكى ھۆننەوھى پرچى پەخشان وئالئون رەنگى بوو. فەرمووى: جا كورم تۆ ولات و ديارو خاكت بۆ چيىھ! ھەر ھەموو ئەوانە ناوى دئوو جانەوھرى شەرن.. باس لە ولاتپەرسى و ئالاپەرسى و ئايىنى شەرو زۆرو درۆو تەعدا بەيئىن.. بەلام لە پئىناوى ئازادىتاندا ھەلمەكوتنە سەر كەرامەتى و خاك و مالى يەكتر. ئەگەر ئازادىي گەلانت دەوئىت، ئەوھ ئامانجى بوونەوھرە - دلنباھە كورم، تا ئەو كاتەي مرؤف بە جنئوو بە بۆمباو باروت و چەكى ئەتۆم بدوئىت، مرؤف نىيە و جانەوھرىكى دزئوى دئوو تارىكە و لە جەھەننەمى خۇيدا مەھكومە بەوھى كە دەيكات. نەكەي بىر لە گەل و ھۆزو نەتەوھ پەرسى بەكەيتەوھ، چونكە ولاتى تۆ خەندەي سەر لئوى فرىشتەكانە. برۆ، تا چاو بر دەكات تەماشبا بكة و بگەرچى بە دواي لوتف و نوتفەي خەندەي ئادەمىزادىكدا كە راستگۇيانە تەماشبات دەكات و دەخەندى و سەر بۆ كەرامەتت دەلەقئىت.

كاتىك لە جىگاي خۆم بزوام! ھەستم بە تامى خۆش و بەھرى ئەو شەرابە كرد كە ھيوما نايە سەر لئوم.. لەبەر خۆمەوھ دەمفەرموو: ئامىن، ئىليا، پىرشالىيار، زەردەشت، جوبرائىل، مىكائىل، داود، يونس، يوسف، يەعقوب، ئەيىوب، صالح، عيسا، موسا، ئىبراھىم، ئادەم، نوح، ئاھورامازدا، ئادەم، سولەيمان، يونس، دانيال، سەلام، لوط، ئەشعيا، زەكەريا، سام و حام، لەيث وھەرچىيەك كە بە زارمدا دەھات!!!

ئىتر لەو كاتەوھ، وەرزەكان تىكەل و بئىكەل و دووپات دەبنەوھ، ھەر وەكوو چركە و كاژىر و پۆژەكان.. لەو كاتەوھ دەستم لە بوون و ژيان و خۆشىي خۆم ھەلگرتووھ و دەمەوئىت باسى داستانى ئەو ساتەتان بۆ بكم كە بوونەوھر بوو بە دوو كەرتەوھ و كات وەستاو زرمە لە ئەزەلمەوھ ھەستا.. كە ئاسمان بوو بە دوو كەرتەوھ و بالندەھىكى عىقاب شئوھم بىنى خۆي دەگۆرى بە جالجالۆكەو بوونەوھرى تەون و ريس دەكرد لە ياد و ھۆشى مندا.. لەقلەقئىك ھات و پەيامى مندالان و پەلەوھران و گيانلەبەرانى گياندارو نەباتى پى سپاردم. مئىرولەكان ھاتن و تىم وروكان و دەيانوئىست لە لئوى من بووروكىن و تامى زەپرپراتى ئەو شەرابە بچئۆن كە ھيوما كردى بە دەمەوھ. ئىتر بىدار دەبوومەوھ. ھەموو چركەيەكيش سوارى كەشتىيەك دەبووم و دەگەرپامەوھ ناو ئەو خاك و قسن و پەرسنگايەي باپىرانم، كە منيان تيا زاند. خەونەكانم فئىريان دەكردم كە سوور بچ لە داواي ئازادىي گەلان و جىھان و ئادەمىزادەكان.

ھەموو جارىكيش كە ئەناھىنا دئتە خەونم و خۆي بە ھەر ئافرەتئىك نمايش دەكات لە نزرگەي مندا، بئىدائىم ناكات.. دەست بەسەرمدا دەھئىن و دەفەرموئىت: من ئازادت دەكەم.. چونكە من تۆم لە ئازادى داھىناوھ. من دەتوانم بە دئوھەكانى تورك و عەرەب و ئىنگلىز و فارس و پروس بلئىم؛ دەست لە بەرۆكى مىللەتى نوح بەردەن و ھىندە زەجرو ئاوارەو گىرۆدە و زەللىيان مەكەن. لەگەل ئئوھمە ئەي گەلانى تورك و فارس و عەرەب و ئىنگلىز؛ لەگەل ئئوھمە ئەي دئوھ زەلپەزەكانى جىھان، ئەي دئوھ ھەشت سەرەكان، ئەناھىناي دادپەرورەو سەرۆش داھىنەر پئىتان دەفەرموئىت: كوا، ئئوھ ھىشتا ئازاد نەبوون! دەي ھىمەتى بدەنە بەر خۆتان و مىللەتى نوح ئازاد بكن، چونكە ئاھورامازدا لئىتان زوبىرە و خواكانتان وازيان لە

پهیکه‌ری له‌شتان هیتاوه و ته‌لیسمی خواجه‌تیتان تیا نه‌ماوه. چونکه یاده‌کانتان ژه‌نگی خۆپه‌رستی لینیشتووه و له‌یادتان نه‌ماوه که ئارارات و زاگرووس که‌عبه‌ی پیروژ و لانکی پیغه‌مبه‌ره‌کانتانه و ئیوه هیجتان له بیر نه‌ماوه. هه‌سته کورم، برۆ به جیهان بلی: له‌گه‌ل هه‌موو خه‌وشه‌کاندا، من له ئیوه چاترم، چونکه من راست په‌رست و داد په‌رست و جیهانپه‌روه‌ر و ئاده‌میزاد ناسم. من په‌یامی جوانی و سروشی هونه‌رم. ئیوه‌ش منتان مه‌حکوم کردووه به زیندان.

وه‌هایان فه‌رموو هیوما = پیرشالیار = ئاهوپامازدا، میهر، خواوه‌ندو خواکان و بت و فریشته و میروله‌کان. ئەمانه گشتیان په‌یامی بوونه‌وه‌رن له که‌رامه‌تی مندا. هونه‌ریش شانازی ناکات به په‌روستی دیوه‌کانه‌وه. چونکه ئاده‌میزاد گه‌لیک سامناک و به‌هیز و دلیر و خاوه‌ن که‌رامه‌ته. دریغی له خۆتان و له جیهان مه‌که‌ن. ئیوه هیتا ئازاد نه‌بوون.

کات وه‌ستابوو. ئەمسالیش پارو پیرو به‌سری‌پزیرایش وه‌ک ئەمسال به‌پیوه ده‌چوو! من هیتا له زیندانی گومانه‌کانی مه‌مله‌که‌تی به‌فردا بووم!

میروله‌کان؛ میروله سپی‌یه‌کان تیم وروکابوون. به هه‌موویان له چاوتروکانیکدا سه‌ر تاپای منیان داپۆشی؛ ده‌تگوت ته‌رمیکی سپی روژنم! ریگا‌کان به ریچکه‌ی میروله‌کان سپی سپی داده‌پۆشران. هه‌ستم ده‌کرد - ترس - ده‌روونی منی به‌جی هیتووه. هه‌ستم ده‌کرد که‌رامه‌تم ته‌واو گۆش بووه.

کۆمه‌لیک چه‌زهره‌تی مه‌سیح وچه‌زهره‌تی ماریام بینی. گشتیان له‌من ده‌چوون، من له‌وان دا ئەوان له‌من دا زۆر ده‌بووین. ده‌مبینی ده‌ست بۆگیانم ده‌به‌ن. له‌ناو نه‌وۆمی چه‌وته‌می که‌شتیه‌که‌دا خۆم ده‌بینی پراکشوام - له‌به‌ر ده‌ستی ئەواندا. ده‌مبینی میروله‌کان گشتیان خه‌ریکی هیتانی ده‌زووله‌کانی تیشکن - له‌گیانی من. گشتیان خه‌ریکی چینی کالای به‌ری من بوون. ئەوان له‌کار کردن ماندوو نه‌ده‌بوون. به‌رده‌وام له‌ته‌نافه‌کانی سه‌رم وه‌ک گۆله‌ دلپان ده‌چنی. سه‌یر بوو له‌لام هه‌ستم ده‌کرد له‌گۆله‌ی سپی ده‌چم، له‌ گۆله‌ی ته‌نافه‌کانی جالجالۆکه‌ی سپی. ئەوان شیش وخورپیان له‌ده‌ست بوو، دلپان له‌گۆله‌ی ته‌نافه‌کانی من ده‌چنی. دلی سپی سپی. پاشان ده‌مبینی دل‌ه‌کان ده‌پوینن، خودی چه‌زهره‌تی مه‌سیح دل‌ه‌ سپیه‌کانی له‌ ده‌ستی ماریاکان وه‌رده‌گرت وده‌پرواندن. ده‌مبینی دل‌ه‌کان زۆر ده‌بن!

بینیم بانگم ده‌که‌ن. له‌هه‌مان کاتدا که بانگیان ده‌کردم، من خۆم نه‌ده‌دی! نه‌مه‌زانی له‌کویم! لییان دوور بووم! که‌چی له‌به‌ر ده‌ستیشیاندا بووم! چونکه هه‌لیان ده‌وه‌شاندم و ده‌یانچینم. سه‌رگه‌رمی چینه‌وه‌ی هه‌لوه‌شانده‌وه بوون ئەوان. من که‌مم نه‌ ده‌کرد. به‌لام زۆر ده‌بووم.

بیرم له‌دواپارچه‌ی خه‌ونه‌کانم ده‌کرده‌وه. یادم ده‌هاته‌وه که له‌کۆی پایته‌ختی ولاته‌کانی هه‌موو جیهاندا. ریگه‌یه‌کی روژنم ده‌دی. ده‌مبینی هه‌موو ئافه‌ره‌تانی جیهان، هه‌موو جوانه‌کانی جیهان، هه‌موو خیر خواکانی جیهان پزابوونه سه‌ر شه‌قامه‌کان! خۆیان نیشان ده‌دا دژی دیوه‌کان. ده‌یانفهرموو: ئازادی بۆ هه‌موو میلیه‌تانی سه‌رپرووی زه‌وی. ئاشتی وئازادی وعیشق بۆ جیهان، بۆ ژبان بۆ مروّقایه‌تی.

هر له و کاته دا که گیانی فریشته ی ههمیشه یی و نهر هات، واته هیوما = پیرشالیار، و کوی پیغه مبه رده کان - که زوربه یانم نه دهناسی و هندیکیان دهانته خهوم، به لام له بهر نه وهی هیشتا نه وان، نه گه ییوون به ههمیشه یی، لای من شایانی باس و گرنکی نه یوون؛ چونکه له و پیغه مبه رانه ن که دوعای خراپیان له میلله ته که یان کردیو! واته په یامبه ری نه وان هی که ته و او تیا چوون و بوون به بهردو مه یموون و بهرازو خاک و خول!

له و کاته دا من لاکه ی تری له شی خوم دوزیو ووه؛ که چی باوه رم نه دکرد که هیشتا زیندووم و قه باره ی خوم نه دهبینی! چونکه له زیندانی گومانی دیوه کانی مه لکه ته ی به فردا - من هه ستم به زه جریکی ناخوش دکرد و دلّم ده گوشرا! هر به خه و، رۆژی ده یان چه پکه گولم ده به خشیه وه به سهر دیوپه رسته کانی ناسیاوو پاسه وانی زیندان و مندالانی بینازدا.. هر به خه و هر رۆژه و ده که وتمه ویزه ی یاسایه ک یان نه ریټیکی ناباو؛ یان فه لسه فه کم رت دکرده وه و، هر رۆژه و به زانستیکی نویی که مال و جوانی رووبه روی ژیان و بوون و دهر وون و گیان و دووناو بوون (واته گواسته وه ی گیان له جه سته په که وه بۆ جه سته په کی تر) ده بوومه وه.. رۆژی سهدان جار ده گه پامه وه بۆ ئارات تا له سهر کونترین خاکی نیشته جیم - سهر بنیمه وه. چونکه ژیان و خوشی و ئاوات و خوزگه کانم له چنگی دیوه کانی مه لکه ته ی به فردا - ده لقیایه وه. هر له خه ودا - هه موو رۆژیک، خوم کۆ دکرده وه که شکولم دکرده شان و وه لی و نالی و مه حوی ئاسا؛ ده گه پام و ته ماشای هه ورامان و سوران و بادینان و مه هابادو ئاکری و دهوک و قامیشلی و ته ماشای دیاربه کرو ماردین و چه ته له یووک - م دکرد. ده چومه سهر مه زاری نه مروود و بهوم ده فهرموو: هه ی نه زان؛ نه تتوانی له شه رده کانتا و له وپه ری ده سه لاتدا، له میشووله کان به ریته وه. هه ی نه گبه ت، وه چه ی تۆ هیشتا له ناو دیوه کاندازوره و هیشتا داگیرکه رو خوینرپژ و سهر پرو زمانبرن!

به لئ.. رۆژ نه بوو له خه ونه کانمدا کۆچ نه که م بۆ سهر مه زاری خوم.. چونکه هزم دکرد له وچ گیانی خوم به خاک و ئاسمان و ئاگر و رووناکي و بوونه وهر بسپیرم. هه ندیک جار، خوم ده بینی له لا ریگه په کی چه په ری په کی له شه قامه کانی نه وروپادا؛ یان له ناو توونیلیدکا، رهق بوومه ته وه و له بری دره ختی زه مان، دره ختی زووقم یان شه خته له هه ناسه ی ته زیوم له سهر سهرم پرواوه - و رهق بوومه ته وه! هه ندیکجاری تر، خوم ده بینی گورگ ده مخوات! یان دیوه کان دین و تیرورم ده که ن و دمرفینن و تا نه وپه ری نازار - نه شکه نه جه م ده دن و هه نجن هه نجنم ده که ن! هه ندیک جاری دیکه ش، هر له خه ونمدا - ده مینی فریشته په که دپته سهر ریم و ده فهرمویت: "به رپژ نه ی چه زره تی نوح، نه ی بی مال و ئالو ولات، وهره من بکه به نیشتیمانی خوت و واز له شه ری تورک و عه رهب و فارس به یته." "

منیش ده مفرموو: گه وهره م، نه ی خاوه ن باوه ر، نه گه ر باوه رت به خاوه ندو به ههمیشه یی و سهر که وتنی خیر هه په، وهره ببه به هاوسهر، یان هاوری، یان کچ، یان دایک.. نه گه ر نیرینه ش بپته سهر ریگه م، هه مان شت، به وانیش ده فهرموو؛ ئیوه گشتتان کورو باوک و براو هاوخوینی منن.

فریشتەكەش دەترساو رووی دەکردەو دەیوکان و دەیگووت: جا کەى مرۆف هیندە بە جەرگ بوو تا ئالای ناشتی و جیهانی و خیر-بەرز بکاتەو؟.. منیش هەر لە خەوندا، دەمفەرموو: من.

ئەوسا لە پڕ بیدار دەبوومەو و هەستم بە کەمی دەکرد، نەک بۆ خۆم؛ بە لکو هەستم بە کەمی بێباوەری ئەوانە دەکرد کە دەهاتنە سەر پڕ و دەیانپرسی: جەناب، تۆ کێیت؟

من دەیانجاری تریش دانیاتان دەکەمەو، کە خەونەکانی من هیندە قولن، کە لە تابلۆکان و وشەکاندا جینگەیان نابیتەو.. چونکە بینینی فریشتەى هیومای نەم و پەيام هینەر- پەيامیکی لە بوونەو دەروە پێبوو بۆ من. فەرمووی: سلاو لە هەر بوونەو دەریکی راستگۆ و جوانناس و هزر پەرسە. سلاو لە داد و ماف و نازادی. سلاو لە باوک و کورپو گیانی پەتی. سلاو لەوەى جوانی کرد، جوانی ووت، و جوان تیفکری.. بوونەوەر مەتینە و سووری ژیان بەرەو دووپاتبوونەو دەچیت. بوونەوەر لە هزریکی تردا خۆی تەون دەکاتەو. جا راستە کە نوح لە تۆدا ژیاوەتەو، یان پراوەتەو= واتە دووناو دوون لە تۆدا بەدیھاتووە؛ واتە یان نەسخ و مەسخ و پەسخ و فەسخ بەسەر ژیاننا دیت (= لە باوەری یارسانا کەندا پرۆسەى دووناو دوون بریتییه لەو ژیانانەى کە گیانی مرۆف لە ماوەى هەزارو یەک جار گۆرانی تەمەنیدا بەسەری دەبات.. تا دەگات بە جاویدانی و هەمیشەى زامن دەکات، بۆیە چوار جۆر گەرای گیانی هەیه کە یەکەمیان نەسخ- و واتە گەرانەو دەى گیانی مرۆف بۆ ناو گیانی مرۆف= پەینکارنەیشن. دووم مەسخ- و واتە گەرانەو دەى گیان بۆ ناو لەشى گیانلەبەرانى چوارپى. ئینجا پەسخ= واتە بوون بە نەبات و گۆل و گیاو پروەک.. پاشان فەسخ- واتە بوون بە جانەوەر و میروى چزودار) هەست بە کەمی مەکە کورم! بوونەوەر چاوەروانى یەکلایوونەو دەى هەلوێستی تۆ دەکات!.. بە لى، هیوما- فەرمووی: تۆ خۆت لە خۆرا دەپەنجینی، چونکە خەونەکانن بەهەشتی هەمیشەى و ئەبەدین.. ئەى نەتیبستوو کە دەلین لە بەهەشتا؛ خەونەکانی مرۆفی راستگۆ و پاک و خواناس و پیناس- دیتەدى؟! چاوەروانى چیت کورم؟ لەجى دەترسیت؟ جى شک دەبەى لەو زیندانەدا، و تەمەنى تیدا بە خۆرایى تیا بەسەر دەبەى؟!

منیش شەویکیان هەر لە خەوما، بەوم فەرموو: ئەى دادو مافناس و نەم، من خاوەنى سى گیانی بیکەسم، سى مرۆف، یەکەمیان حەزرتى ماریا، یان سارا-ى هاوسەرم، و دوومەیان یوسف و سێبەم داقدى- ی کورم!.. ناتوانم بەبى باوک ئەوان وەل بکەم و چاوەرپم تا کەمیک فام دەکەن، و دەشیت ئەوانیش پشتم تى بکەن، ئەوسا دەتوانم هەستمە سەر پى و هەرچۆنیک بیت تەکان بەدەمە بەر خۆم. فەرمووی: راست دەکەى، باوکایەتى ئەرکیکی گەلیک مەزە- بەلام تۆ مولکی ژیان و بوونەوەر و سروشتیت. فەرمووم: تکایە ناچارم مەکە بێهەست بم بەرامبەریان. چونکە ئەوان دوو مرۆفی گەلیک سامناک و جوان و پیرۆز و چاکن، ، حەز ناکەم دێوکان فیترى پەيامى خۆپەرسى و هەستکردن بە کەمی و درۆیان بکەن. فەرمووی: ئەگەر لیم ببوریت، بوونەوەر خەندە دەگیریت. فەرمووم: خۆت دەزانیت کە لیبوردم هیندەى ئاسمانەکان بەرینە. خۆ تۆى نەم و مەزن، نە درۆت کرد، نە تاوان- من لەوانە خۆش نابم کە درۆیان کردوو بە پیشە و کەلتور و پێباز و ئامانج.

هیوما فەرمووی: ئیمە مرۆفی مەزنیش تاقى دەکەینەو. فەرمووم: سلاو لە کردارى جوان و بیری جوان و گفتارى جوان. فەرمووی: سلاو لە داد و یاسا و راستى. ئیتر با رۆژگار سەرپشک بیت بۆ گەرانەو.

بۆيە من ھەرچەند چاوم دەنوقاند، لە خۆشيدا دەمردم، چونكە ديوەكان تەماشاكانيان ھيئەدە سارد بوو، خۆزگەي مەرگيان بە تەماشاي تيدەگرتم! ھەستەم دەکرد، كە دەنووستم، دەمردم. زۆرجار كە لە خەونەكاندا دەمردم، لەوئيشدا ھەمان شيو، تەنھا خۆم دەدى و بە ديار تەرمى خۆمەو ھەمگين راوەستاوم! لە خەونەكانيشدا، ھەر بە تەنھا دەمردم! ھەر خۆشم پەرسەم بۆ خۆم دادەنا.. چونكە تەنھايى مەزنترين ديو بوو، بگرە لە ديوارە شەختەيەكانيش مەزنتر بوو - تەنھايى! نازانم بۆ! بەلام تەنھايى، ھەژدەياھەك بوو - ھەلى دەكروزانم - دەفليقانمەو.. لەويدا زياتر ھەستەم بە تەنھايى دەکرد، كە بۆ ئافرەتيك دەوام و لە پىر خۆي وەك ديوپەرسەت و ديو دەگۆپى و بە سەرنجە شەريەكاني دەيتوقاندم. بەلى! چونكە بەندە زۆر لە شەپەو دەوورە و ھيئەدە لە شەپ دەوورم، كە دەتوانم بلایم: لىي دەترسم.

شەويكيان، ھەر لە خەودا! بۆ ئەو ديوەكان دووچارى گومانى زياتر بكەم، زۆرم خواردەو، ئيتىر بە دەم خەو دەو - شتەكان لە بەر چاومدا دەگۆران و قەبارەكان خاوەن دەبوونەو! پيرشاليارم لى بوبوو بە مېش!!.. گالتم بە ھەموو شتەكان دەھات! خۆم وەك شيتىكى كەنفت و پەتیارە دەھاتە پېش چاوم.. ھەزرتى پيرشاليار = ھيومى نەم، بە گيزە گيزە ھات و فەرمووى: پەسخ = واتە گۆرانى فريشتە بۆ جەوجانەو - نيشانەي پيسبوونى دەوربەرە - كاتىك كە پيغەمبەريك دەرنەجيت، مېشەكان دین و ھەر شە لەوانە دەكەن كە ھۆكارى ئازاردانى بەريزيان. فەرمووى: جانەوەرەكان ھەرچى بچوكتىر و ناديارتر بن، بەھيترن.. ئەوانيش خواوەندى خويان دەپەرستىن و باوەردارن!

فەرمووم: بەلام ئايا ھەست بە نەنگى ناکەيت، كە من تۆ وەك مېشەكان دەبينم؟ فەرمووى نەخىر.. بەلام ھەر بژيو و بزۆك و گياندارىك خاوەنى باوەرە و بۆ ھيترى تايبەت كار دەكەن. ئەوانيش باوەردارن، جا چ بە خىر يان بەشەپ.. بەلام جانەوهران، لە سروشتى ديوەكان.. چونكە مېش و مەگەز ھەر ئەوانەن كە لە ژياندا تاوان دەكەن و سەر دەبەن و پيسخۆر و گەندەلن. فەرمووم: لە مەزنى شكوى بەريزتان تيناگەم، لە گەوجەيم ببوورن، چونكە من كەرامەتى بەريزتانم لەلا بچووك بۆتەو. فەرمووى: تا ئەو كاتە ھيئەدە بەريز و ستايش و جوان لە حوزورى مندا داب نيشان بەدى، من بەختەو دەرم بەوھى كە تۆ من لەھەر كەرامەتيكدا دەبينى، چونكە لەناو جانەوەرەكانيشدا، جانەوهرى پيروژ و پەيامبەر و رابەرى پاك ھەن. ئەوانيش بەشەكى گرنكى بوونەوهرن. كارى خويان ھەيە و لە زۆر بواردا بەسوودن، جا ئەوھى سوودى باشى ھەبیت، كەرامەتى ھەميشە لە گۆشبووندايە. پاشان بە ھەلەدا نەجيت، ھەنديك لە ديوەكانيش، تياياندايە كە خەو بە مروژ بوونەو دەبين! ھەن نازانن كە بوون بە ديو!

فەرمووى: دەشيت نەزانيت، كە كاتىك مېش دەروكيتە ناو مال و دەموچاوم باخچەي كەسيك، ماناي وايە گيانى بەرەو گەندەل بوون دەجيت.. يان نيشانەي پيس بوونى دەروون و گيان و مال و سامان و زمان و بېرەكانيتى.. جا كاتىك كە مېشەكان ھاتن و گيزەيان كرد لە دەورى سەر و لەناو مالتان؛ بزانتن - كە ئەوان ھەلگري پەياميكن. بەلام ھەنگ و زەردەزيرە و پەپوولەكان، گشتيان پەيامى خۆشى و روناك و جوانيان پيئە.. ئەوانەي كە خوين مژن، دین بۆ تۆلە و مژينى ئەو خوينەي كە دەيمژن. واتە مېشوولەكان.

په پوهه‌کان په یامی مهرگ و هه‌والی کاره‌سات روودانتان بۆ ده‌هینن، کۆتر هه‌والی مژده‌به‌خشی پییه و چۆله‌که نیشانه‌ی تایبته و هه‌ندی‌کجار نامه‌فهومیان پییه، چۆله‌که‌کان قه‌ومیکی سه‌یرن له‌ناو بالنده‌کاندا، له‌ناو خۆی‌اندا هه‌میشه شه‌ریانه و یه‌ک به‌وی تریان ده‌لێت: سه‌گباب من له‌تۆ گه‌وره‌ترو ئازترم! له‌مه زیاتر نازانن چۆله‌که‌کان، ته‌نانه‌ت مانای وشه‌ی "گه‌وره‌بی" نازانن چیه‌ی! ئه‌سپ ده‌سه‌لاته جا هه‌ر جۆریک! منداڵ فریشته‌کانن. جا هه‌ر ئازده‌ل و جان‌ه‌هریک ماناو نیشانه و په‌یامیکی تایبته و قوتابخانه‌یه‌کی تایبته‌ن بۆ فیر بوون. گیانداران گشتیان باوه‌ریان به‌ خواکان هه‌یه و هه‌ر جۆره گیانله‌به‌ر و گه‌ردو بزۆیک خاوه‌ندی خۆیان هه‌یه؛ بۆ نمونه گۆله‌کان - بۆنی خۆیان ده‌په‌رستن و خواکانی ئه‌وان - له‌ بۆن دروست بوون! ماسی مرازه، نه‌هه‌نگ خه‌م و سه‌روه‌ت.. شه‌وگه‌رد جاسوسه‌و هه‌والی ناخۆش ده‌بات. مریشک دایکه.. هیلکه، به‌خته. گۆل خۆشه‌ویستی و پیر ده‌وله‌تی هزرو هه‌ست و میهره‌بانی خۆته، فیرگه‌و قوتابخانه‌ی یه‌که‌مه‌ته.

جا ئه‌مه زانستیکی کۆنه و ده‌شیت نرخی نه‌بیت، به‌لام هیشتا هه‌ن و زۆرن ئه‌وانه‌ی که به‌ ویستی میثوله و مه‌گه‌ز له‌ناو ده‌چن.

ئهو شه‌وه هینده به‌ خۆم پیکه‌نیم، تا شه‌ویلگمان مانوو بوو! ئه‌نجام خۆم بۆ رانه‌گیرا و چومه به‌ر ئاوینه‌که!! واته له‌ خوما. ته‌ماشای که‌رامه‌تی خۆم کرد. که‌میک رامام و رۆچومه ناو چالی چاومه‌وه.. هه‌ستم به‌ بیداریه‌کی سه‌یر کرد.. به‌ خۆم فه‌رموو: تۆ هه‌رگیز به‌دمه‌ست نابیت.. چونکه تۆ خاوه‌نی ده‌روونیکی بیگه‌ردیت. تۆ خیریکی جوانیت.. تا ئه‌و کاته‌ی بتوانیت له‌ خۆت و گوناوه‌کانت خۆش بیت، شایانی ئه‌وه‌ی ریزت بۆ خۆت گۆش بکه‌یت.

ئهو شه‌وه، پاش رامان و به‌سه‌ر خۆدا چوونه‌وه، سه‌رم نایه سه‌ر سه‌یرین و هه‌ر له‌ خه‌وندا نووستم. زۆری نه‌برد، میروله‌کان که‌ تێم ورووکابوون، لیفه و پێخه‌فیان به‌ ئه‌سپایی چۆل کرد و هینده‌ی نه‌برد، وه‌ک میروله سپیه بی بال و بالداره‌کان به‌خش بووم به‌ ناو ژوور و مال و دارستان و جیهاندا.. هه‌ر زه‌رپاتیکی بوونم به‌ دم فریشته‌ی بایه‌که‌وه به‌سه‌ر جیهاندا په‌خش ده‌بوو! ده‌بووم به‌ ملیونه‌ها میروله‌ی رۆشن و سپی و باکان ده‌یانبردم بۆ هه‌ر ته‌وه‌ریکی سه‌ر زه‌وی.

ئیترا کاتیکی که‌ خه‌وم بینی، سه‌یرم ده‌کرد له‌ ژیر لیفه‌که‌دا، به‌ بچووی، بۆ که‌رامه‌تی راسته‌قینه‌ی خۆم ده‌گه‌رام و نه‌مه‌ده‌دۆزیه‌وه. هه‌ر له‌و کاتانه‌دا، زۆر جار، پیری مه‌زن په‌یامی بوونه‌وه‌ری به‌ من ده‌گه‌یاند، که‌ هه‌ندیکیانم یاد نایه‌ته‌وه! میروله‌یه‌کی بچکۆلانه فه‌رموو: ئیمه هه‌موو شتیکیانم له‌ یاده و هیچمان له‌ بیر ناچیته‌وه.. فه‌رموو: بژیو ترین و به‌هیزترین بوونه‌وه‌ر، بچوکتین گه‌رده له‌م ئه‌ستیره‌یدا.

دیوه‌کانیش هه‌میشه به‌ چاوی جاسوسیان؛ به‌ سه‌دان چاو، چاودیریان ده‌کردم و ده‌روون و گیان دین و ئیمان و که‌رامه‌تی منیان ده‌پشکنی.. شتی زۆر سه‌یرم ده‌بینی، هینده پیر بووم له‌ گومان و بوختان و کینه‌و مه‌یلی تۆله‌یان، له‌ خه‌ماندا له‌ناو ته‌نها خه‌ویکی شه‌وانه‌ی هه‌ژده سال زیندانیدا - هه‌موو جاریک ده‌بووم به‌ دوو پارچه‌وه.. لایه‌کم ئازاد له‌ مه‌له‌که‌تی خه‌ودا و لاکه‌ی تریشم دیل له‌ ده‌ستی ژیان و کاری به‌زۆرو بیگاریی خواستی دیوه‌کانه‌وه. چونکه من ده‌مویست به‌ هه‌ر هۆیه‌ک بیت، ده‌نگم به‌ جیهان

بگه‌یه‌نم. دهمویست دهنگم به سهرکرده کورده‌کان و په‌رله‌مان و جیهان بگه‌یه‌نم. دهمویست که‌سیک، مروّقیک، بالنده‌یه‌ک، میرویه‌ک بیت و ئەم کۆتانه له‌سهر سه‌رو دم و دەست و پێ و گیانم بکه‌نه‌وه. دهمویست رزگارم بیت.. چونکه هه‌ستم به شه‌که‌تیکی مه‌زن ده‌کرد. هه‌ستم ده‌کرد ورده له چاوانی خۆم وون ده‌بووم. چونکه پێم نه‌نگی بوو له ژيانیکدا بژیم که ته‌نها دیوو خێوو دیوپه‌رست ده‌بیات به ریوه! خه‌لکی ناسیاوو دراوسی و مامۆستای مندا‌له‌کانم، ده‌یانگوت: جا جیهانیکی لی‌ره چاکتر، و ناشتییه‌کی باشت‌ر و ولاتیکی جوانتر له کوێ شک ده‌به‌ی - تا رووی تێبکه‌یت؟؟

منیش دهمفه‌رموو: به‌لێ هه‌یه.. به‌لێ مه‌مله‌که‌تیک هه‌یه، ده‌روونیک هه‌موو شتیکی له ئێوه باشت‌رو خۆشت‌رو پیروژتر و ئازادتریش هه‌یه.. ئەویش ولاتی منه، واته مه‌مله‌که‌تی یه‌کگرتوی کوردستانی مه‌زن-ه. ئارارات و که‌شتییه‌که‌ی منیش پایته‌ختی ئەو ولاته پیروژه‌یه.. ولاتی منی باپیره گه‌وره‌تان، واته چه‌زه‌تی نوح. ئێوه نازانن شکۆی پایته‌خت و ده‌سه‌لاتی مه‌مله‌که‌تی داها‌تووی من چه‌ند مه‌تین و به‌رین و مه‌زنه. من ولاتیکی له‌ناو ناخی ده‌رووندا شک ده‌بم، که دیوه‌کان نایبینن و هه‌ستی پێ ناکه‌ن. به‌لکو دیوه‌کان ولاتی منیان کردوو به پێنج پارچه‌وهو هه‌ر پارچه‌یه‌کیان داوه‌ته دم گورگ و دیوو خێویک. جا هه‌مووتان ته‌پل بۆ سه‌رۆک دیو "ئوباما" لی‌بدن، بزانه ده‌ویریت دان بنیت بهو مه‌مله‌که‌ته‌دا که چه‌زه‌تی نوح داوای ده‌کات؟! له‌هه‌مانکاتیشدا، خاکی پیروژی باوانیان پر ده‌که‌ن له مین و بۆمباو چه‌کی بایه‌لوژی و کیمیایی و قه‌که‌ر.

ئێوه‌ی جیهانی به‌که‌م، ترسنۆکن و هیچ‌تان ناویرن دان بنین به کوردستاندا. ئێوه دووروون و جا هه‌رچییه‌ک ده‌که‌ن بیکه‌ن، چونکه من ها‌تووم به چه‌کیکی نوێتر له چه‌کی ئەتۆم شه‌رتان له‌گه‌ل ده‌که‌م. من له ئێوه به‌هیزتر و چاک‌تر و پیروژترم. چونکه من گیانی باوکی پیروژتانم له ده‌رووندا پیتاوه. من باوکی پیغه‌مبه‌ره‌کانتانم. ها‌تووم داوای خوینی سه‌ری هه‌ر مروّقیکی کوردتان لی ده‌که‌م، که به‌ردیژیایی میژووی زیاتر له دووه‌زار سال له خۆرا - له نیشتیمانی خۆیاندا خۆینیان ده‌پژن و سه‌ریان ده‌پرن و هه‌تکیان ده‌که‌ن.. من په‌یامبه‌ری جوانیم و ها‌تووم پیتان بلیم: من داوای خوینی هه‌زاران- ده‌هه‌زاران- سه‌ده‌هه‌زاران- ملیۆنه‌ها ئافره‌تی کوردی بیتاوانتان و ساوای زینده به‌چالکراوتان لی‌ده‌که‌م. من ده‌نگی ئەنفال و حه‌ق و راستیم. ها‌تووم پیتان ده‌لیم، به‌سه، هی‌نده چه‌ک زۆر مه‌که‌ن و مروّف مه‌که‌ن به قوربانی ئاره‌زووه گه‌نده‌له‌کانتان. چونکه سه‌روشت لی‌تان توورپه‌یه.

من وها ده‌دویم بۆ دیوه‌کان و ئەوانیش له ترسا، به دم ترسه‌وه، پیم پی‌ده‌که‌نن و ده‌لین: که‌واته هه‌موو جیهان قه‌رزاری تۆیه؟! ها‌ها!!... منیش چاو ده‌پرمه چاویان و بروسکه‌ی زیۆس ده‌گرمه ته‌ماشایان، پاشان ده‌فه‌رمووم: به‌لێ، بوونه‌وه‌ر مو‌لکی هه‌ر مروّقیکی ئازاده و ئێوه دژی ئازادیی میلیه‌تیکن که نزیکه‌ی چل و پێنج ملیۆن مروّفن. ئێوه و هه‌موو جیهان فه‌رزه له‌سه‌رتان جه‌زای ئەو میلیه‌ته دیله به‌ده‌نه‌وه. ئێوه باوانی خۆتان رسوا کردوو.

روژیکیان که بردیانم بۆ کاری بیگاری، سه‌یرم کرد خاوه‌نکار کورد بوو.. دیوپه‌رستیکی نه‌خۆش و نه‌زان و ناشرین بوو، خۆی زۆر بایی و مه‌غروور ده‌بینی و هه‌روه‌ها هی‌نده‌ی خۆی قینی له منیش بوو. روژیکیان ووتی: تۆ ناتوانی خۆت به‌سه‌ر ئەم میلیه‌تانه‌دا فه‌رز بکه‌یت. ئەمانه پیاو ده‌بیت سیاسی بیت

لهناویاندا - دنا دەپۆریتیت! پاشان بهوم فهرموو، من هاتووم به زمانیکی تر دەدویم و دهمەوێت ئەو مێشکه دەبەنگ و ئەو بەشە چەپەلەیی مێشک و گیانی دێوەکانی جیهانی یەکەم راست و چاک بکەمەوه، ئەوسا هەست بە ئازادی دەکەم.

دیوپەرستە کوردەکه دایە پرمەیی قاقای گالتەو قۆشمەکردن بە من، و پستی تیکردم و تریکیشی لێ بەربوووه و بەدم نەپەیی قاقاوه، ووتی: ناتوانم رووبەروو بیت بلێم شیتیت!

لههموو ئەمانەش ناخۆشتر ئەوێهه که براو خزم و هاوێی گالتەت پێ بکەن. بەلێ، لههموو دەردێ دەرددارتر ئەوێهه، هاوژمانی خۆت باوەرپت پێ نەکاو به تەنگ دۆزی میلهتی خۆیهوه ئەیهت. کۆسپهکانی منیش لەم چاوهگهوه هەلقۆلیون.. من بەم حوکمه زیندانم له زیندانی دێوەکاندا، و دێوەکان به من دەلێن: جا بۆچی ناچیت داوای یاریدهی گهراپهوه له سهنتهههه کهلتوری کوردی بکهیت! منیش دهلێم: کهلتور و سهنتهههه چی!.. ئەڕێ ئێوه تیکچووون؟! خۆ ئێوه ههموو کهلتوریکتان کردووه به کهلتوری بهراز و قەسابخانە و چیشخانە و چاپخانە.. من سهنتهههه کهلتورم نه‌بیینوه که‌بابخانە بیت و به‌س. پاشان ئێوه باوەرپتان به کهلتور و به ئایین و زمان و ناسنامەو خاکی کورد نییه! کورد هیشتا نه‌بووه به مرۆف، چونکه ههمووتان ده‌زانی مرۆف که ناسنامەهه نه‌بوو، ئازاد نه‌بوو، نه که‌رامهتی ههیه، نه کهلتور نه باوه‌ر. ئیتر من به‌م حالهوه ته‌ماشای ده‌وروبه‌رو جیهان و ژیان و مرۆف و دێوه‌کان ده‌کەم.

بۆیه سالانیکی دوورو درێژ، ههست به دووپاتبوونهوهی کات و پۆژ و سال و ساته‌کان ده‌کەم و خه‌ونه‌کانیشم دووپاتیکی سه‌یری ئەم ووشانه‌ن که تۆی خۆینه‌ههه به‌ریز ده‌شیت بکه‌ویته گومانه‌وه ده‌بارهبان! به‌لام من چیه‌دی ده‌ربه‌ستی گومان و شک و بوغزی ئەوانی تر نیم.. من کارم به‌وانه‌وه نییه که بێ باوه‌رن، چونکه من سوورم له‌سه‌ر گه‌یانانی باوه‌ری خۆم.

له‌به‌ر ههموو ئەم هۆیانه، هه‌لدەستام له خه‌وو به په‌رۆشه‌وه نامه‌یه‌کی که‌رامه‌ ده‌نووسی بۆ رامان - بۆ ماله‌په‌ری ده‌نگه‌کان، بۆ پۆژنامه‌وانی کوردستان، بۆ ته‌له‌فیزۆنی زاگرۆس و نووسه‌ری کورد.. ده‌منووسی به‌ریزان من په‌یامی بوونه‌وهرم پێیه و دهمه‌وێت زه‌نگی ئازادی مه‌له‌که‌تی ئەککرتووی کوردستان لێدم و جارێ ئازاد بوونی خۆم بدم. چونکه که ته‌نه‌هایی ده‌ستی به‌سه‌ردا ده‌گرت، له خه‌لوه‌تا، ملیۆنه‌ها گیانی پاکی کوردی سه‌ره‌له‌که‌تراوو کوژراوو سوتینراوو.. گیانی پاکی گشت مندالانی ئەنفال و هه‌له‌بجه و زیوه و سه‌رده‌شت ده‌هاتن و گۆرانی و لاوک و به‌سته‌و حه‌یرانیان بۆ ده‌ووتن. ده‌ستیان ده‌هینا به‌سه‌رمدا و ده‌یانفهرموو: گه‌ر هه‌زار ملیۆن مندالی تریش سه‌ر به‌بردین و بسووتین، ئیمه‌ خه‌ونه‌کانی تۆ ده‌هینینه‌ی دی و نه‌ک هه‌ر کوردستان، به‌لکه‌ جیهانی ئازاد ده‌کەین.

ئیتتر منیش زیاتر پۆژه‌کانم به‌ چاوه‌روانی و ده‌لامی پۆژنامه‌کان و ته‌له‌فیزۆن و گۆقارو ماله‌په‌ره‌کانه‌وه - نه‌برده سه‌ر.. چونکه له‌وان چاتر ده‌زانی که سه‌رۆک گۆقارو پۆژنامه‌و سه‌رۆکی هه‌ریم و ناوچه و سه‌رۆکی په‌رله‌مانه‌کانی ههموو جیهانی خه‌ونی وه‌ک من نابینن و که‌س ده‌ربه‌ستی میله‌ته‌ی نوح نییه.

بۆيە تەماشای كەرامەتى مېرولەكانم دەكرد. گويم له ئاوازی بالندهكان دەگرت، گويم بۇ ئاواز و شنهى باكان پادەگرت و تەماشای هەورەكان و ئاسمانى بەرىن و ئەستېره و درەختەكانم دەكرد و بە رېڭاكانى كەمالى خۆمدا تەماشای دوورم دەكرد و نەبزی رەنگەكانم دەگرت.

كاتىكيش لەخەو هەلەدەستام، بەيانى باشم له خۆم دەكرد و مندالەكانم بەرەو قوتابخانە بەرپى دەكرد.. پاشان دەچومە بەر ئاوينەكە و خۆم بە پېودانگى دەروون و گيان و ئايين و لەش هەلەدەسەنگاند.. ئەوسا سەرى رېزم بۇ خۆم و بۇ خواكان و پېغەمبەران و خواوەندى بەرپىز و بتەكان دادەنەواند و دەمفەرموو: مەزنترىن نەينى بۆونەوەر لای مرقۇه. نەك لای ديو. پاشان دەرگا و پەنجەرهى ژورى زىندانەكەم دەخستە سەر پشت و پيشوازىم له جالجالۆكە و هەنگ و پەبوولە و زەردەزىرەو باكان دەكرد، ئەوسا گولەكان دەكەوتنە نەشوونومى نازو دەگەشانەو بە پووماو لەنجەيان بۇ دەكردم و سەريان بۇ دەلەقاند. ئەوسا، بالندهكانىش دەكەوتنە جووكە و خویندن و هەندىكيش سەريان له هيلكە دەجووقا.

منيش بە خەندەو تەماشای سروشم دەكرد و بە رېڭاكانى خۆمدا دەكەوتمە رى. پير و فرىشتهو مەلائىكەت و خواو خواكانىش هانىان دەدام كۆل نەدم، برۆم، بەرەو هەر نزرگەيەك، چونكە باوەرپان بە نازاد بوونى من هەبوو. جا نازادى گەر مەرگيش بىت وەك پەيام بە دەروونم دەگاو دەگەيى.. چونكە هەستم دەكرد مرقۇقيهى و جيهان دەنگى منيان پى دەگات درەنگ يان زوو!

ئىتر هەر كاتىك كە كاتم دەبوو هەست بە بوونى خۆم بكەم.. بە خەيال و لە خەونەكانمدا هەنگام دەناو دەپۆيشتم، سەرم له ئاسمان و پىكانم لەسەر زەمىن.. دەپۆييم و جىگەى پىكانم سەوز دەبوون.. پى بووم له دووناو دوون و لەهەر چركەساتىكدا نەسخ و مەسخ و پەسخ و فەسخ دەبووم.. بە جيهان و ئايين و خواكان و خواو راستى - يەك دەبووم، له ناو دەورنى قوولمەو، ئاوازی پاكى و راستى و بەخشندەيى و هاوگيانى جيهانىم دەهۆنىيەو و سرودم بۇ پيرشاليار دەخويند و دروودم بۇ خواوەند و پېغەمبەران و خواكان دەنارد. خەونەكانىشم بۇ باكان دەگىراپەو.. باسى هونەرم بۇ مندالەكانم دەكرد. باسى جوانى، باسى پېغەمبەرهكان و فرىشتهكان و خواكان. بەوانم دەفەرموو: نەكەن بە فیزمەو بەسەر زەمىندا برۆن، چونكە سروشت دايكى يەكەم و رووناكى دايە گەورەو ئاسمانەكان باوانتانن. نەكەن هەست بە بايى بوون بكەن و وا بزائن كە دەتوانن سروشت بخەنە ژير رىكىفى خۆتانەو، نەكەن ها! كورەكانم.. چونكە سروشت و خۆر و رووناكى دەتوانن بە كەفلەكونىك تۆفانىك بېنن، كە كەس تواناى دەرباز بوونى نەبىت، ئەگەر باكان شىتگير بن، ئەوا دەتوانن بە شەق زەمىن قلاب بكەنەو و شاخەكانىش ناچار بكەن وەك پووش و پەلاش بە ئاسمانەكاندا برۆن! ئەوسا ئەزانن چى روو ئەدات؟!.. ئەوسا كەرامەتى ئەو زاتە مەزنەى كە ئىلھام و سروش نيشانى من دەدات، زویر دەبىت لىتان و پشتتان تى دەكات.

ئەوسا ئاسمانەكان چاوكەكانى چاويان پى دەبىت له فرمىسك و قورگيان پى دەبىت له باو بۆرانى زەرياكان، ئەوسا باكان لەگەل ئاگرو زەرياو بۆركاندا يەك دەگرن.. ئەوسا ئاسمان له تاو بەزەيى هاتنەوەى بەمندا، نەرمى و بەخشندەيى تىكەل بە توورەيى دەبىت، ئەوسا من دەروونى ئيوە جىدەهيلم و بە پېغەمبەرو فرىشتهكانى ئاسمان دەفەرموو: پاشگەز ببەو.. مەگەرپنەو ناويان، چونكە ئەوان بوون

به ديو و هيتشا گالته به پيغهمبهره كانيان دهكهن. ئەوسا ئەوانيش پشتتان تيددهكهن و چيى تر دوعاتان بۆ ناكهن. ئەوسا به بتهكان دةفهرمووم: بنەرئين و جهورى دەنگهكانى ئاسمانهكان و قيژەى ئەستيرەكان بگهيهنن به گوڤى ديوهكان. ئەوسا، به مهلائىكهت و فريشتهكان دەلیم، مندالەكان و نهوهكانى خۆم، گشتيان وهك كورپى يهكهمم پشتيان تىكردم. تكتاتان ليددهكهم، سزاي مندالەكانم مهدهن، چونكه ئەوان بيگوناحن. ئەوسا من دوعاتان بۆ دهكهم، تا پاريزراو بن.

من كاتيک كه تەماشای مندالەكانم دهكهم، بهزهيبم به خواوهنددا ديتتهوه، لهبەر خۆمهوه تەماشای ئاسمان دهكهم و روو له خواو خواكان و پيغهمبهرهكانى ئاسمانى يهكهم تا حهوتهم و ههشتهم دهكهم و تەماشاکانم دهكهم به نيشانهى پرسيارىكى مهزن. له خواوهندهكان گشتيان دهپرسم: چۆن توانيتان ئەم مروققانه هينده بهخشنده و جوان دروست بکهن؟ ئاسمانهكانيش به ههوره سپى و خاکستەرى و رهنگينهكان، پورترىتيكى ئەو مندالەم نيشان دەدهن، كه ديوهكانى بهستهلهك نهيانهيتشت لهدايك بيت و لهباريان برد، كاتيک ساراي داىكتان سكى پر بوو به مندالى دووهم! كاتيک كه ئەو تابلويه دهبينم، دلّم پر دهبيت له وهنهوزى مندالانه و پاسهوانهكان دين و دهپرسم: بۆ دەنگت وهك دەنگى مندالى ساوا ناسك بۆتهوه؟ منيش دةفهرمووم: چونكه من خەرىكم ههست به ئازادى دهكهم و له ئاسماندا له داىك دهبمهوه. ههورهكان مال و مهئاو نيشتمانى منن، ئاسمانهكان باوك و داىك و خوشك و براكانم.

جا خوينهەرى بهريز، به كورتى و به كوردى پيتانى دەلیم؛ من ههژدهسال زياتره لهم زيندانه چهپههه كوتايى جيهاندا، لهناو شهختهو سههۆلى بهستهلهكدا، بهو ههموو ئازارانهوه - به چهپكى گوڵهوه راوهستاوم و پهيامى هونهرم لهسەر زاره و باسى فهلسهفهى خاموش دهكهم بۆ ديوپهستهكان. ههژده ساله ههست دهكهم من له دهركاى هەر مال و هەر كهسيك دهدهم، يان خويم لى دهكات بهسهگ، يان به ديو و گورگى بى ههست، باشهكانيان خراپهكانيان و هههميشه دوو روون، ههه بهراز و ههه مروققن. كهى بيانهويت دهرن و دهگهزن و دوژمن! ئەوان خويان به گوناكار نازانن. كهچى تا ئيستا نه ميبينى يهكى لهوان دهركام بۆ بکاتهوه و روخسارىكى جوان و دلنيا و ئاسودهو رازيم نيشان بدات! كاتيکيش كه بۆيان دهديويم، نازناوى پيسيميست = رهشبين دهكهن به مهالیا و له برۆكمى دهدهن. وا دهزانن شهپهههكانيان كه لهجيهاندا زۆريان كردهوه به چهكهكانيان پهيامى بۆزيتيفيزمه و فهلسهفهى ئاكاره.

ئەمسال، واته دواى ئاسايى بوونهوهى كات، رۆژيكيان زل ديويكى قهموور دهركاى لى كردهوه و چهپكه گوڵه سبسهوه بووهكانى دهستى له دهستم راپسكاند و نهپاندى بهسهردا: "تۆ بۆت نييه ببیت به ئيمه، ئيمهش له تۆ نيين". منيش فهرمووم: من له ئيوه باشترم، رۆژيکيش ديت دهتوانن من ببينن. ئەوسا پهيامهكانى بوونهوهرتان پيددهگات، ئەوسا من لهناوتاندا نيم؛ بهلام فهرمودهكانم يادتان ديتتتهوه كه ئيوه هەرگيز دانتان به پيغهمبهرهكاندا نهناوه، چونكه ئيوه زۆربهتان كويزن و جوانى لهپاش ناشتنى دهبينن. چونكه هيتشا ئازاد نهبوون و داگيركراوانه دهژين. منيش چاوهپيى هيچ نيم، كاتيک كه ئالو ولات و بيچهكم.. كاتيک كه ئازادى منتان له زينداني گومان ناوه، و تهنههه لهناوتاندا.

ئا بەم ھەموو ھەستانەو، کە شەوان دەنووم، و بەیانیان ھەلەستەم.. ھەست دەکەم لەووتەئە ھەم و چاوم بە دونیادا ھەلەپناو.. لەو کاتەو کە مام خدری پێشمەرگە و دلسۆز منی لە ئارات ھەلگرتەو.. لەو کاتەو کە بوونەوەر منی فریج دایە سەر ئەو شاخەو تاک و تەنھا بەجێیان ھێشتەم، لەو کاتەو کە ھەست بە بیستن و بینین دەکەم.. لەو کاتەو کە مام خدر وەک پەیکەرێکی گیانی منی گۆش کرد و من لە گیانی ئەو ھاتمە دەرەو!.. لەو کاتەو ھەست دەکەم دەنگیک بانگم دەکات، ھەستیک ناچارم دەکات بپۆم! بۆ کوێ؟ نازانم! چونکە من ھەست بە بوونی نیشتمانیکی ناکەم کە ئاسایش و ئازادی و دلنیایی تیا بیت.. بەلام بە دوای ئەو دەنگەدا، گەیشتمە ئەوسەری جیھان و ھەژدەسالە زیندانم.. بەلام لیتانی ناشارمەو.. من لەو سەردەمەو، گوئیستی بانگیکی کەونیم، و ھەست دەکەم ئاسمانەکان بانگم دەکەن. جا ئەگەر بە شیت سەرنج لە باوەر و بیرم دەدەن، ئەوا من دەر بەست نیم و سەر بەست خۆم دەبینم لە باوەرێ خۆمدا - و دەتوانن لە شیت شیتتر تەماشام بکەن. جا کامتان ویراوتانە بۆ تەنھا جارێک وەک شیت بدوێ و واز لە کەرامەتی ھەزرەتی درۆ بەینیت؟! وا نەزانن ھەرچی شیت بوو، ھەستی نییە! ھا.. خوا دەتانگریت.. بەلام خوا جەلەو شولالقی نەداووتە دەست فریشتەکان و جەھەننەم و تەنوری بۆ ئیمە دانەخستوو و ئەو ھیندە قینی عەرەب و فارس و توورک پرلە قیین نییە و خواوند حەقی بەسەر کردووەکانی دیو شەیتانی شەرەو نییە! چونکە خواکانی من زۆرن و لە پووناکی دەچن و ھەم ھەن و دیارن، ھەم نادیار. چونکە پووناکی جەوھەری گیانمە. پووناکی ھەست و دەنگ و مۆسیقاو بیر.

چونکە ئەو دەنگە ھیندە مەزنە، ھیندە پیرۆزە، نەبیتەو. ھەر لە مندالییمەو، من دەگەریم بەدوای ئەو دەنگەداو ماندوو نابم لە تەماشای ئاسمانەکان و وینەئە ھەورەکان و ئەستیرەکان. ھەست دەکەم ئەستیرەکان بەھەشتی خۆزگەکانی مندالییمانە.. ئەو مندالییەئە کە پاشان دەسپێرین بە دەستی دیوکان! ئای لە یادی مندالییم، وای لە جوانیی ئەو خەوانەئە کە دەمبیین!

من مانگ - م خۆش دەوێت، و مرقی جوان وەک ئەستیرە و مانگ و فریشتە و پەری دەبینم. من مرقی سەیر و سەمەرە نیم؛ بەلکو بابایەکی ھەستیارم و حەزم لە پەیکەری شەئە با - کردوو. من عیشقی رەنگەکانم، و وشە خواکان و مزگەوت و کەنیسەو پەرسگانم. بەلام ئەو دەنگە ھیندە خۆشە بە گویم، کە ھەست دەکەم مەستم بە بیستنی.

لەوتەئە ھەم، ھەست بە جۆرە جیاوازییەک دەکەم، زۆر ناخۆش و ئەشکەنجە دەر.. چونکە، راستە من کۆمەلێک ھەلەئە بچووک بچووکم کردوو، بەلام ھەمیشە ھەستم بە جیاوازییەکی ئەوتۆ کردوو، کە من لەوانی تر ناچم، و بۆیە ھەلەش دەکەم تا قەناعەت بە خۆم بکەم کە منیش وەک ئەوانی ترم! بەلام ئیستا کاتی ئەو ھاتوو کە خۆم بەکلا بەمەو، چونکە کاتیک کە دوعام بینی لەناوتاندا بە بێ بەزەبیتان بەرد باران دەکریت و باوک و براو مام و خالی بەرگەئە ئەو ھەموو ئازارە دەرگن؛ ترسم شکاو و لیتان ناترسم. دەتوانن منیش بەرد باران بکەن. بەلەئە، کە دەبینم ئافرەت لە ئەوروپا بوون بە دیو بیھەست و بە چاوی کینە و بوختان و رق و خەندەئە قین تەماشام دەکەن! کە دەبینم ئافرەتانی شیعەو سووننە و بەلووچ و ئەفغان و پاکستان جوانیی خۆیان لە پیاوکان دەشارنەو و ناوێرن جوانیی خۆیان

نیشان بدن.. که دەبینم ئافرهتانی کورد و عەرەب و فارس و تورک و بولغارستان و ئەفریقا بە هەرزان لەشی خۆیان لەسەر شەقامەکانی ئەوروپا دەرۆشن، ترسم لیتان دەشکیت و دەتوانم بویرانە پیتان بلیم: من دەر بەستی گومان و بەهەلەداچوونەکانتان نییم. ئیوه کین من لیتان بترسم؟؟

من جیاوازم و جیاوازی منیش ئەمەیه که دەتوانم بلیم، من بە هەموو هەلەکانمەوه، زۆر لە دیو و لە دیوپەرست چاتر و بەفەرتر و تەندروست ترم. چونکه من بەدوای ئەو دەنگدا ویلم که لە مندالییمەوه دەیبیستم و دوای کهوتوووم.. کهچی لەمسالانەهی دوایدا، هیدی هیدی بۆم پوون بۆوه، که ئەو دەنگە لە ناخ و لە جەوهەری خۆمدا، لە بیستگە و دەررونی گیانی خۆمەوه دەنگ دەبروین و لە سروشتدا دەنگ دەداتەوه!! هەست دەکەم جەوهەر لە گیان و دەرروندا بانگ دەکات و منیش ئەو هەموو سالانە ئاسمان و لاتانی جیهان گەرام بە دوایدا! ئیستا هەست بە خاوەن بوونەوهی کات و سات و تەماشای هەستەکان دەکەم و لەگەڵ هەمان ئەو دەنگدا بەتەنها دانیشتوووم و سەرم ناوه بەسەری خۆمەوه.. بەخۆم دەفەرموووم: فەرموو، ئەمە ئامانجی کار و ئاتاجەکانیتی،، تۆ دوای خۆت کهوتوووی!.. جا چی دەکەیت کاتیک هەموو جیهان پشنت تێ دەکەن؟

منیش دەست دەنیمە ژێر چەنە و پاشان پالی لێدەدەمەوه و قاچ دەنیمە سەر قاچ و تەماشای ئاسمان دەکەم و لە وەلامی خۆمدا دەفەرموووم: دەبم بە هاوڕێ و دلسۆز و هاوگیری خۆم. دەبم بە هاوڕێی مێرولە و گۆل و باکان و هەستی تەبیەت. چونکه من دانم بە خۆمدا ناوه و سوورم لەسەر ئەوهی که من مەرفیکی هونەرماند و نووسەر و وینەکیش و جوانناسم. دۆرانی من لەناوتاندا، گەر کەرەمەتم گۆش نەکات، رینگا بەخۆم و بە ئیوێش نادەم بە کەم کەرەمەت تەماشای بکریم. جا ئیوه کەمی باوەرتان بەو جوانییە هەیه که نمایندەیی دەکەم! گەر وەها بیت، ئەوا ئیوویتیشت دەتوانن بلین و بفرموون: بەلێ، جیهان بە خەندەیهک رزگاری دەبیت!

لەو تەهی هەم و فامم کردۆتەوه.. من پەيوەندیم بە جیهانیکی سەرو جیهانی مادییەوه هەیه و ناتوانم لێی داپریم.. چونکه باوەرم بەوێش هیناوه که پەيوەندییەکی مەتین و هەمیشەیی و پیرۆز هەیه لە نێوان دەنگی دەررونی من و دەنگی بوونەوه! هەست دەکەم دەشیت نەخشەکانی بوونەوه لە جەوهەری مەرفیدا حەشار درابیت. بۆیه من هەست بە بوونی گیان و ئایین و دەرروون و خواوەند و خواکان دەکەم. هەست دەکەم ئەوهی که دیت بە خەیاڵما، راستییەکی پەتی تر و مەتینتر و پیرۆزتر و راستتر لەمەمی که ئیمەمی دیلی ماددە کردوو. دانیام لەوهی که ئیمەمی مەرف، خاوەنی ئازادییەکی مەزنتر و جوان تر و بەشکۆترین. جا من باورم بەوه هەیه که وشەکان کارمای کردووەکانمان و لە هەمیشەیییدا دەمێنەوه و دەبن بە پەیکەر و تابلۆ و توانای بوون بە مادەشیان هەیه!

ئیتیر باس لە هەر شتییک بکەم و بیر لە هەر شتییک بکەمەوه، ئەوا هەست بە دووپاتکردنەوهی هەمان بیر دەکەمەوه.. هەست بە بانگیکی پیرۆز دەکەم و بانگ دەکات.. بانگی ئامین، ئاهورا، هیوما، ئەناهینا- پەردەکانی گوپی ناوهوهم پێ دەکەن لە سووسە سووس و هەست بە ماندووونیش ناکەم. بەلام.. هەست دەکەم هیتشتا نەمتوانیوه دەنگم بە دیوێکان بگەیهنم.. چونکه ئەوان مەرفایەتیان داگیر کردوو.

لەبەر ئەم ھۆججەتە و گەورانە، ھەمیشە من لە کۆچدام و کۆچەرم و وەك چۆن زریان یاری بە کەشتییەکی ونی ناو دەریاوو بچ دەریاوان دەکات، وەھا بەناو شەپۆلی باکان و بە لای پێیوارەکاندا دێم و دەچم و تەماشای ھەموو شتێکی دەورو بەری خۆم دەکەم.. پاسەوانەکانی زیندان (کە دراوسێمن) دێن و بە ڕم، شەنی بیر و ھەست و جەرگ و دڵم دەکەن و تیر دەھاوێژن بە تەماشایان و ڕقی دیویکی ساردو سەرم نیشان دەدەن. منیش دەربەستی ئەو ھەموو نیشانە نیم کە ئەوان ئەندێشەمی پێ زەجر دەکەن. چونکە ئەوان بێباوەرپن و باوەر بە ئایینی خۆیان و باوانیان و باوەر بە هیچ ئایینیەک ناکەن. یاری بە عیشقم دەکەن و وا دەزانن دەتوانن بە درۆ و ڕیایی و زوشتی، من فێری دیوپەرستی و مادە و ھەوس پەرستی بکەن!.. وا دەزانن من ھێندە بچووکم، کە لە گیرفانی دیوقەموریکدا جینگەم دەبیتەو! وا دەزانن ئەوان خۆیان خاوەن و خواوەندی منن. وا دەزانن من لەوان دەترسم و ئەوان دەتوانن نینۆکەکانم ھەلکێشن و سەریشم ھەلکەن و چەقۆکەش بەدەن دەستی خۆم و وای نیشانی جیھان بەدەن کە من خودکوژیم کردوو! وا دەزانن ئەوان لە راستی بە ھێزتر و لە مێرولەکان ژیرتر و لە سروشت بە تواناتر! وا دەزانن دەتوانن باکان راوەستین و بارانەکان ببارین! وا دەزانن دێو توانای ھەبەبیت بە خوا!

منیش بەم کارانە دەلێم: شیتگیری و من ھاوڤا ھاوڤی درۆزن و بایی بوو نیم. من لە ھەر کاریکی دزیو درۆ و چاوبەست و جادو و خۆپەرستی ونە یاری و شەر بە دوورم و دۆست و ھاوڤا ھاوڤی جوانی و ھونەر و خێر و عیشق و ئازادی-م و بە ڕیگاکی پوناکیدا کەوتومەتە ڕێ. جا گەر لە ڕێ لادەرانیش بم، حەز دەکەم ھەر ھەمان کەلتور ڕێباز و پیادە بکەم.

ئێتر کە چاو دەنێمە سەر یەک، لەکاتی نوستن و دانێشتن و پیاسەو نانخواردن و ئاخاوتندا، پەیکەری خۆم لێ دەبیت بە پەیکەریکی شیوہ مەرمەری سپی، ھەست دەکەم مێرولە سپییەکان لە تیشک- کالای بەرمن، و درەختی زەمان لەسەر سەرم دەچن، و ئێتر دەکەومە ڕێ و جیزلی دروستکراو لە ئێسک و تروسکی ئەنفال دەگرەم دەست و تاکو تەنھا ڕێ دەبێم.. دەپۆم و ھەست بە مەتینی ھەلوئیسٹ و ویستم دەکەم. دەپۆم و ڕیگاکی بانگم دەکەن، بەلندەکان پاسم دەکەن و باکان ئامۆژگاری و پێنیشاندەرمن، و ئەستێرەکان چاودێرمن و مانگ فانۆسی دەستمە لە شەو زەنگا.. دەپۆم و چارەنووسیش مێلیم دەکا و دەیەوێت بمقۆزیتەوہ بۆ خۆی. منیش دەربەست نەدەھاتم و دەپۆشتم، بەرەو ئاراستەیی خۆر و ڕووناکی.. لە ڕیگەدا پڕۆژەم دادەنا، بە خاک و ولاتی ھەر میلەتیکدا تێدەپەڕیم، تابلویەکی سامناک و بەشکۆم دەدا بە وینەکێش و گۆرانی بیژان و پەیکەرساز و بیناکاران و بەوانم دەفەرموو: وینەیی پۆرتریتیکی خەونەکانم یان تابلۆکانم بکێشن و وینە و بابەتم نیشان دەدان لە گیانی ووشەکانمدا. دەپۆشتم و ھەستم دەکرد بە تاقی تەنھا نمایندە ھەموو جیھان و ژیان و راستی و جوانی و حەقم.

جا ئەم کتێبە دەیسەلمینیت کە ھێشتا مرۆف لەناو دێوکاندا ماون لە جیھاندا و بە چاوی خۆتان دەبینن کێ ھەلگری پەيامی ھونەر و جوانی و خۆشەویستی و ئازادییە بۆ جیھان و کێ ئەمەکرداری راستییە. ئەم کتێبە کۆتایی پێ دەھێنم، چونکە مشتیک نمونەیی خەرمانیکە. جا ئەگەر ئێوہ دێون، ئەوا من لە ئێوہ نیم. جا ئەگەر مرۆف لەناوماندا مابیت، من یەکیکم لەوان. ئەمە ھەستە جوانەکانی من بۆ جیھان. ئەم کتێبە پێشکەشە بە مندالی لەبار براوم و داڤید و یوسف و مرۆفی جوان، چونکە بۆ جیھان دەنوسم و

بېشترىش ئەوم سەلماندوو. ئىتر ئىو و خاكانتان. من لە سەرەتاي كتيبي پەيامى خاكاندام. ئەگەر باوەرى ئىو لەناوم نەبات، ئەوا دەشت شتيك لە فەلسەفەى خامۆش دەربېرم و چەند وانە و تابلۆيەكى تر بە مرقەكانى جيھان بگەيەنم. بەلام تابلۆى پەرجوو لە خەودا خۆى دەسەپيئيت، ناچارم دەكات باس لەویش بگەم.

تابلۆى پەرجوو: تابلۆى تۇفان

ئىستا ھەمووتان ھەوالەكان دەبين و ھەموو ئاگانان لە بىنرخ بوونى مرقە و دەزانن كە مرقە ھەرزانتريں كاللى بازارى شەپى ديۆەكانە. ھەمووتان گەواھى ئەوون كە لە ئەفريكاو ئاسيا ئەمەريكا و ئەوروپا و چين و يابان جۆرە شەپىكى سروشتى يا مرقەگەلى بەرئو دەجيت و جيھان لە كيشەدايە. ئاگادارى ئەو شەپە ساردە نامەفھومەى نيوان ئايينەكانيشن. دەشت لە سەنگينى ئەم ووشانە تينەگەن، بەلام ھەمووتان گەواھى ئەوون كە ديۆەكان چەند سەدھەزار مرقەى بيتاوانيان تەنھا لەم دە سالانەى دواييدا كرده خۆراكى خاك و گۆرى بە كۆمەل. سەدەى رابردوش ھىندە بە ژان بوو، كە ھىشتا مرقەى ئەوروپى لە بەلاو زىللەت و زىكەو ھەراسانىي دەربازيان نەبوو.

لەبەر ئەم ھۆكارانە، لەبەر ھۆكارى وەپز بوونى مرقە لە شەپ و وەپزبوونى شەپ لە خوودى خۆى، پۆژيىك ديت، كە من ناوى دەنيم " پۆژى پەرجوو"; يان پۆژى بەرى. لەو پۆژەدا كە من بە چاوانى خۆم بينومە و ليرەدا سەرەتايەكى ئاماژە پيەدەم. ئەو پۆژە تيايدا باكان و شەپو ديۆەكان و جنۆكە و ئەو جندۆكانەش كە لە باكان و سەحراو چۆلەوانى و لە زيرابەكان و كەلاوكاندا دەژين - يەك دەگرن و دەبن بە لەشكرى تۆفانيكى سەير و پەرجوو! ھەورەكانى ئاسمانەكان دەبن بە لەشى زبرى دەعباى تووش. دادەبەزن و دەگرمين و لەناوماندا دین و دەچن!

دلۆپى بارانەكان وەك ھەمان دلۆپى باران نابن كە ئەمپۆ دەباريت، ئەوسا - لە بارانەكان ئاتاجى كردهوكانى خۆتان و گفتار و بىرەكانى خۆتان دەبين، دەبن بە مەخلوقاتى درۆ و ترس و نەكبەت. جۆرە كائيناتيك لە تنۆكى بارانەكان و لە ھەورو ھەستى باكان و لە ويستى تەبيعەت دروست دەبن. كە مرقە سەرى دەسورمى لە شكۆى دەسەلاتى شەپ و تەماشاي ئەو مەخلوقاتە كتوپر دروست بووانە. چونكە وەك چۆن قارچك دەرويت، ئاوەھا لە تىكەلى باكان و بارانەكان و كردهوكانمان - جۆرە گيانداريى قارچك شيۆەى لينج و زبرو مەتين و تا بلىي مەزن - دروست دەبن و لە سەرزەمىنى ئەو ولاتانەو دەست دەكەن بە ھەلمەت، كە شەپ پەرسەت و سەر بپ و زمان بپو درۆزن و بيكەرامەتن. لەسەرزەمىنى زلھيزەكانيش ھەمان شيۆە، لە تنۆكى بارانەكان ھەمان مەخلوقاتى پەرجوو دروست دەبن - دادەبەزن! كە بچوكتريں و نابيناتريان، بەھيزتر و پپ زەبرو زەنگترە لە مەزەكانيان. كە خۆرسك و خۆكردو مەتين دین و دەبنە مايەى شەپىكى كورت و لەناوبەر. ئەوان ئىتر ھىچ بەزەيبەكيان لەلا نىيە و پپ چەكن بە تۆلەكردنەو. چونكە ئەوان دین بۆ پاك كردنەوەى زەمىن لە پۆخلەواتى شەپو ديۆى كردهوكان و درۆى نيوان ديۆو ديۆپەرسەتەكان. بۆيە دەلیم شەپ تووشى گونرەشى خۆى دەبيت و

ئاتاجى كىردەۋەكانى مېژۇ دەگەپىنەۋە و ئەۋان جگە لە تۆلە ھىچى تر نىن! چۈنكى سىرۇشت بە ئاگاۋ شايىدە لەۋەى كە كىردۋوتانە و دەيكەن.

ئەۋان ھەموو چەكىيان پىيە و بەرەنگارى ھەموو ھىزىك دەبنەۋە و تەنھا لاۋازى ئەۋان خىرمەندىي ئىمەيە.. چۈنكى ئەۋان نەھاتوون و نايەن بۇ نەبەرد دۇى مروقى خىرمەند.. بەلكو مروقى خىرمەند ئاسان بە ناوياندا گۈۈزەر دەكا و دەتوانىت سواری شان و مليان بىت.. ئەۋانىش ھىندە قەبارە مەزن و نادىارن كە دەتوانن نەك تەنھا كەسىك، بەلكو خىزان و خانوو و مال و حالى مروقى جۈان و خىرەكان بخەنە سەرشان و لە تۇفان و قىنى شەپ دەربازيان بەن. چۈنكى ئەۋ كاتە سىرۇشت پەركەم دەبىگى و سەرى لى تىك دەچىت و نازانىت چى دەكاۋ چۈن تۆلە لە سەبەبكارى شەپەكان دەكاتەۋە. ئەۋسا ئەۋ مەخلوقاتانە تا دىن زىاتر قەبارەيان مەزنتر دەبىت، ئەۋسا كۆشكە ئاسمان روشىن و قەلاۋ بازەرەكان و شەقامەكان لىر دەكەن و ۋەك پاروو قووت دەدرىن و ھەموو شىتەك دەكەن بە تۆزو قورپوو خاك و خۇل. ئەۋسا ۋەك چۈن سەردەمى لوط شتەكان دەبوون بە بەرد و ھەلدەپروان و ھاۋسەركەى نوح باۋەرى بەۋ پروداۋانە نەدەھات، ئاۋەھا پروداۋەكان و پاستىيەكان يەك دەگرن لەگەل پەرجوۋا و شتەكان بىنرخ دەبن.. ۋەك چۈن دىۋەكان مروقىيان بى بەزەبىيائە بى نرخ كرد و زىندە بەچال كرد و سووتان و خوئىنى بىتئاۋانەكانيان رىزان! ئاۋەھا دەكەۋنە وىزەى خرابەكانمان.. ئەۋسا خىرمەند پاش ھەلمەتى ئەۋان، ئاسايى بەناۋ ئەۋ لەشكرەدا دەرپۇن و تەماشاي كەرامەتى خۋاكان و بتەكان و فرىشتە و جنۇكەكان دەكەن.. چۈنكى ئەۋان دەتوانن لەگەل مەزنترىن لەشكرى -نانۆ- و -ئەتۆم- و -لىزەردا- بىنە نەبەرد و ھىزى ئەۋان ناكىرىت لەگەل ھىزە زەمىنىيەكاندا بەراۋرد بىكرىت. چۈنكى تەنھا بىنىنى ئەۋان دىۋەكان ھىندە لاۋاز دەكات، كە ئىتر تۋاناي بەرەنگار بوۋنەۋە و چوۋنە نەبەردىيان نامىنىت.

دەشىت ئىستا بىرسىت ئەۋ زلھىزانە كىن و چۈن دىن و لەناومان دەبەن؟

ئەۋان زادەى كىردەۋەكانى خۇمانن.. زادەى كىردەۋەى درۆ و شەپ و گفترەكانى مېژوى ژيانى دىۋەپەرستەكانن- كە تىكەل بوون بە دىۋ و ئىتر خۇيان ناناىسەۋە.. ئەۋان ھىندە مەزن و سامناكن نەبىتەۋە.. ئەۋان وىرۋو گچكۆكە و سەير شىۋەن ۋەبە وىستى خۇيان دەتوانن برۆن، بفرن، بچوۋكتر و مەزن و مەزنتر بىنەۋە.. شكلىان ھەردەم لە گۇراندایە و ھەرچۇنىك تەماشايان بىكەيت، تىناگەيت لە دۇخى گۇرپانى نەسخ و مەسخ و رەسخيان.. ئەۋان چۇنيان بوۋىت ۋەھا دەگۇرپىن و گەۋرە دەبن و لە چاۋانىش وون دەبن.. كە دىن، ئەۋان لەگەل تۇفانىكدا دىن و من بىنىومن و دەيانناسم و پارىزراۋم لەناوياندا(بە تايىبەتى ئەگەر من و زەرپراتى من لەناوتاندا مابن، ئەۋا پارىزراۋ لەناوياندا دىن و دەچن و تەماشايان دەكەن و لەگەلىان دەۋىن).. من بەم ووتانە، بەم فەرموۋدانە كەس ناترسىنم، چۈنكى باۋەردار ناترسىت و چاۋترس ناكىرىت.. جا ھىچى ئەۋتۆ نەماۋە نەيكەن.. جا ئىۋە كىن مروقتان كىردۋە بە كاللى شەپ و خۇتان لە مروقتان كىردۋە بە خۋا؟ ئىۋە كىن بە شەپەكانتان مروقتايەتى و مىللەتان داگىر دەكەن و بە جەنگى ئەتۆم و لىزەر و نانۇ شەپ لەگەل ۋەچەى پىغەمبەرەكاندا دەكەن؟ ئىۋە دەرباز نابن و زۇربەتان دەبن بە ئەنجامى كىردەۋەكانتان. جا زۇربەتان بە چاۋى خۇتان دەبىن، كە ناتوانن ھانا بەرنە

بەر ئەستىزەكان و مانگ و - بنى دەرياو زەرباكانىش سامناكتىن حەشارگەتان دەبىت و ئاسمان لىتان توورە دەبىت.. چونكە سروشت، كورى ئاسمانە و خۆر كچى رووناكىيە.

ئەو گيانلەبەرەنە، توخم و جەوھەر و سروشتيان - دەستكردى خواكان و فرىشتەكان و ئىنس و جن.. ديوەكان ناتوانن لە تەلىسىمى بوونيان شارەزا بن.. بەلام شكليان يان شيوە و روکەشيان لە ھەموو بالندەكان و گيانداران و خشۆكەكان دەچىت! قەبارەيان تا بلئى بچووك و بە پىي نيازەكانيان تا بلئى مەزن و سامناك و گەورە دەبىت. چونكە ئەوان لە ويستى باكان و باران و سروشت و گياندارانى بىزمان و خشۆك دروست دەبن. بە دەستى فرىشتەكانى خىر و بتەكان و خواكانى مرۆف.. ئەو خويانەى كە ناچار دەكرين مل بدن بۆ جوانكردنەوى سروشت و ھىم كىردنەوى ترسەكانى مرۆفایەتى.. چونكە ئەوان باوەرپان بە دەسلەلاتى خىر و مرۆف ھەيە.. چونكە مرۆفى خىرمەند بىرۆزترين و مەزنترين و جوانترين گەوھەرى بوونەوورە.

چونكە بەرپۆھەيە ئەو پۆژەى كە كەس، ھەر ھىچكەس مندالئىكى ساغ ناھىنئىتە بوونەوورە.. چونكە شكۆى كەرەمەت و نەرىت و ئاكارو جوانى مرۆف بە ھەرزان مەزات دەكرىت.. چونكە بازارەكان لغاويان بۆ بەرەلایى و شەھو و ھەووس و شەپو پىس بوون بەرداوە. درۆ بەرنامەى ژيانەو ھەلپەرىستى كەلتوور.. مرۆفەكان قەبارەيان ھىندە بچووك بۆتەوورە، كە لەخويان دەترسن و ناویرن نە تەماشای خويان بكەن، نە ھەل بكەن لەگەل نەژادى دووھەدا.. نە حەز لە ژيان دەكەن، نە دەشتوانن دەسبەردارى بن.. ئىتر بوون بە كۆيلەى درۆ و شەپ و بوختان و تەعدا و تۆلەكردنەوورە لە يەكترى و لەبرى خۆشەويستى، پەيوەندىيەكان تىكەل دەبن لە رق و ترس و بەغىلى و تۆلە.. ئەمە ژيانى مرۆفە لەناو ديوپەرىست و ديوەكاندا.. لەم بەھەشتەدا، كە سى لەسەرچوارى ژيان تىايدا بوو بە دۆزەخىكى مەزن و تارىك و تۆقىن. جا تەنھا مرۆفى جوان و زاناو ھەستيارو پىرۆز و خاوەن عىشق و خۆشەويستى پارىزراو دەمىنئىتەوورە. كەس، ھەر ھىچ كەس ناتوانى ئەم ئومىدە لە دەروون و گيانماندا بسرىتەوورە. پايدارى بۆ ووتارى جوان و بىرى جوان و ئاكارى جوان.. چونكە رىگاكانى كەمال سىانن. سىانەى جوانى موتلەق.

***

خەلكىنە.. خويەنەرى بەرىز و ئازىز، ديوەكان، ديوپەرىستەكان؛ وا نەزانن كە من شتىكى نويم داھىناو و شايانى ئەووم كە چەپلەم بۆ لى بدن و گولبارانم بكەن! نا.. بەلام شايانى ئەووش نىم زمانم بىرن و سەرقرتم بكەن و ھەك دۆعام بەسەر بەينن. نا، من رىگەتان نادەم ھىندە ناشرىن و بەدكارو دىندە بن.. منىش وەكو ئيوە پرم لە گوناح و بەسەرھاتى سەرسورپىن و گومان و نەخۆشى و دەرد.. من لە ئيوە زياتر نىم و خۆشم لە ئيوە بە كەمتر نازانم.. بەلام ھەندىك بابەت ھەن، كە دەشىت لاوەكى بىت يان جدى و ئيوە تىي نەگەن، دەشىت بە ھەلە لە فەرموودەكانم بگەن و نازناوى كەسىكى مەزن يان پىغەمبەرىكم بخەنە پال.. دەشىت ھەم راست بن و ھەم ھەلە.. بەلام من ھىچيان نىم! چونكە پىغەمبەرەكان تەنھا ھەستىكن وبە خەيالى مندا دىن و دەچن.. من تەنھا مرۆفىكم كە بە پىي تواناى خۆم سەر بۆ جوانى دەلەقنىم.. ھەست دەكەم جوانى دەستى بەسەر مندا گرتوومو گرووى لى بردوومەتەوورە و

من له ژیر رکیفی فلسفه‌فهی جوانییدا ههست به تسلیم بوون دهکهم. ههست دهکهم کهس تیم ناگات و ههندیکیش هه نیریهیم پی دههه.

بهلام من مروقیکم، که دهتوانم زور راشکاوانه لهخۆم بدویم و بلیم: من خوا په‌رست و ئایین زاو باوه‌پدار نیم. من سه‌بووریم به ئایینه‌کانتان و به‌خااکانتان نایهت و شانازی به په‌رستاری هیچ میله‌تیکه‌وه ناکهم. بهلام ریز له لۆژیکی ئایینه‌کان دهگرم.

دهزانن من چی ده‌په‌رستم؟.. دهزانن من بۆچی ده‌ژیم و بۆچی له هه‌میشه‌یه‌وه هاتوومه‌ته‌وه؟ گهر ئیوه نازانن، ئەوا من خۆم ده‌زانم. به‌ئێ، من ده‌زانم بۆچی ده‌ژیم و بۆ هاتوومه‌ته‌وه ناو ئیوه‌ی مروف و دیو و دیو‌په‌رسته‌وه.. ده‌زانن بۆ؟ بۆ ئەوه‌ی تی بگهن و دانیان بن که هیشتا جوانی له ناو مروقایه‌تیدا ده‌ژی و ماوه و به‌رده‌وامه.. هیشتا جوانی ده‌ژی و هه‌ست به‌ژیان و خۆشی و به‌هجهت ده‌کات له‌ژیاندا.

وا نه‌زانن که من مروقیکی نیگه‌تیفم و خوارو خێچ له جوانی ده‌روانم، نا.. هه‌له‌ی وا نه‌که‌ن، و خۆتان گومرا نه‌که‌ن. چونکه من سه‌ری په‌یوه‌ندیم به‌وه په‌گه‌زانه‌وه نییه که ده‌وربه‌ر منی پی پیناسه ده‌کات. چونکه من به ته‌ماشایه‌ک، ده‌توانم هه‌ست به‌جه‌وه‌ری خوا بکه‌م و ده‌ست به‌رم بۆ هه‌ستی بوونه‌وه‌ر. من بابایه‌کی هه‌ست ناسک و جوان ناسم و بۆ ئەو هه‌ستانه‌وه‌ژیم که ساته‌کان به‌دیاری به‌منی ده‌به‌خشن.. چونکه من وه‌ک زۆریه‌ی خه‌لکی بیر ناکه‌مه‌وه، به‌لکو، به‌وه خۆم له زووریه‌ی خه‌لکی جیا ده‌که‌مه‌وه، که من هه‌ست به‌ جوانییه‌ک ده‌که‌م، یان جوانییه‌ک ده‌ژینم که هه‌ست ده‌که‌م، ئەوانی تر لێی بیته‌هرین. به‌هه‌له له فه‌رمووده‌کانی من تی مه‌گهن، چونکه من شایانی ئەوه‌م که هه‌ست به‌ شادوومانی بکه‌م له ناوتاندا.. گهرچی ئەم مافه‌م لێ سه‌ندراوه‌ته‌وه له مه‌له‌که‌تی به‌فر و له‌ویدا هه‌ست به‌ زیندانی ده‌که‌م.. که‌چی زۆر مندالانه، هه‌ست ده‌که‌م به‌ختیارم به‌وه‌ی که هه‌ندیکجار، له هه‌ندێ شونیدا، له ناکاو مروقیک ده‌بینم.. یان پیغه‌مبه‌ریک، فریشته‌یه‌ک دیته‌ خه‌ونم.. مروقیک که په‌یامیکی پیروزی پییه‌و دیت و ده‌بیت به‌ میوانی خه‌ونه‌کانم و هه‌ول ده‌دات بیدارم بکاته‌وه و یادم به‌یته‌وه که منیش مروقم و بۆم هه‌یه هه‌ست به‌ سۆزو خۆشه‌ویستی خواکان و پیغه‌مبه‌ره‌کان و فریشته‌کان بکه‌م.. هه‌ست بکه‌م که ژیان بریتیه‌ی له کۆمه‌لیک خه‌ون و خۆشی و خۆزگه و ئومیدو چاوه‌روانی، و کۆمه‌لیک رووداوی خۆش و ناخۆش.

جا تکتان لێ ده‌که‌م که به‌هه‌له‌دا نه‌چن و خوارو خێچ په‌یکه‌ر له باوه‌ر و بۆچوونه‌کانتان ده‌رباره‌ی من دروست نه‌که‌ن.. چونکه من له پارچه‌ مۆسیقایه‌ک زیاتر نیم، یان ده‌شیت ره‌نگیک و تۆنیک تازه یان کۆن بم! ده‌شیت من له تابلۆیه‌ک بچم که شایه‌نی ئەوه بیت ببینیت، یان بیر لێ بکریته‌وه.. من بانگه‌یشتی خواجه‌تی ناکهم.. ئەگه‌ریش پیغه‌مبه‌ریک له پیغه‌مبه‌ره‌کان بیته‌ خه‌وم، بۆم هه‌یه باسی به‌یتمه سه‌ر زارو ته‌عبیر له‌وه خه‌وانه بکه‌م که ده‌یانینم.. ئیتر نازانم باسی چیتان بۆ بکه‌م!! هه‌ندیک جار به‌زه‌ییم به‌خۆمدا دیته‌وه له‌ناوتاندا، چونکه هه‌ست به‌ ته‌نهایی ده‌که‌م، ته‌نهاییه‌ک، که هینده‌ی بوونه‌وه‌ر به‌رین و مه‌زن و فراوانه. ته‌نهاییه‌ک که نه‌ک من، به‌لکو هه‌ستی خواوه‌ندو خواکان و فریشته‌کانیش زامدار ده‌کات. به‌لام له هه‌مان کاتدا، هه‌میشه هه‌ست ده‌که‌م که من گه‌شبینترین بوونه‌وه‌رم له‌مه‌سه‌ره‌مه‌ینه‌دا.. ئیتر بیباکم له داوه‌ریی ده‌وربه‌رو خه‌لک و خوا. چونکه من خواکانی ئیوه ناپه‌رستم.

به لکو مروڤ ئەگەر ههستی نه بێت، ئەوا هیچ سوودێکی نابێت گەر خاوهنی ههموو جیهان و ههزار خواوهندی بێت.. بۆیه من خۆم به هونهرمه نديکی خاوهن ههست دهزانم و هیچی تر. هونهرمه نديک که ههست دهکات کات به رهو دواوه دهگه پێتهوه و شتهکان تهنها دووپات دهبنهوه و کاتيش دهههستی و مروڤکيش دیت، که سهري له ئاسمانه و پیکانی له سهري زهوی.. پره له گیانی مروڤی مهزن و خاوهنی چوار یاری مهزنه، باکان، بوورکانهکان، سروشت و زهريا له گه ل ئەودا دهروڤن و پارێزگاریی لهو دهکهن. ئەو له ناوتاندايه و من ههستی پێ دهکهم. ئایینزا دوو پروهکانیش چاوه پوانی هاتنهوه و سه ره لدانای مهسیحی دروژن! گوايه ئەوان نه بوون که مهسیحی راستگوویان به دروژن تاوانبار کردو کردیان به خاجداو تاجه درکینهیان له سه رکردو جهرگیشیان هه لدری! چونکه مهسیحی دروژن بوونی نییه، هیچ مهسیحیک دروژن نییه.

به لام نوح گیانی ههموو پیغه مبه رهکان و مهسیحهکان و ماریاکانی جیهانه.. به ههستی ئەوان به باوهری خواوهندی جوانی دهوێت و مروڤیکه بیولآت و بیئالو بێ مهئا.. ئەو ههست به سوژی پیرشالیار و له قهله قی پیرۆز و جالجالۆکهی پیرۆز دهکات. ئەو هه میشه ته ماشای ئاسمانهکان دهکات و کاتیکیش که له گه ل مروڤدا دهوێت، له ناویاندا تهنها به دواي جوانییدا دهگه پێت. منی په نابهرو بیولآتیش، تهنها کاتیک دهتوانم باسی ئەو بکهم، که ده بيم بهو.

له م شهوانه ی دوايیدا، واته دواي به سه رجوونی وهزی هاوین، شهویکیان زۆر دلته نگ بووم و بریارم دا ئیتر چیدی تابلۆکانم نه ریسیم و پشت بکه مه ئایینی خۆم. چونکه من تهنها بۆ خۆم نانوسم و دهووبه ر تهنها به چاویکی رهخنه گرانه و هه نديکجاریش گالته جارانه ته ماشای دووناو دوو نیوونی نوحیان ده کرد له گیان و دهروونی مندا. ئیتر بریارم دا چیی دی نه نووسم و ئەم تابلۆیه بکه م به دواهه مین تابلۆ.

کاتیک که نیوه شهو نووستم، دیسانه وه پیرشالیار هاته خه ونم.. له خه ونمدا فه رموی: تۆ پارێزواویت. ئیتر هه ر هینده و پاش که میک هه موو گیانی ته ون کردم به ته نافه کانی جالجالۆکهی پیرۆز. هه ستم به توانایه کی سه یه ر ده کرد، هه ستم ده کرد (له خه ونه که مدا) خاوهنی توانایه کی ئەوتۆم که ده توانم هه ر ده ردو نه خۆشیه ک له هه ر مروڤیک به ترینم. به لام کاتیک که بیدار بوومه وه خۆم نه خۆش بووم، قورگم ئاوسا بوو، له شم گشتی کو تراوانه ئازاری ده هات و توانای هه ستانم نه بوو.. ئەو پوژه و پوژی دوايیش هه مانشیوه که نفت له ناو جیگه دا مامه وه.. به لام بیهه ری نه بووم له هه ستردن به وهی که توانای چا کردنه وهی هه ر مروڤیکي خاوهن باوه رم هه یه! ئیتر له و سی پوژهی نه خۆشیه که مدا ته نها بیریک میوانم بوو، رسته یه ک خۆی له ناخدا ده چنی، که بریتی بوو: "خاوه ند هه سستی شه شه می مروڤه - هه سستی هه وته مه لای هونه رمه ند- هه سستی هه شته مه لای پیغه مبه ران و داهینه ران.. دیوو دیوه رسته کانیش بیهه رین له و هه ستانه!" و هیچی تر. هه ستم ده کرد خاوه ند هه ستیکه له هه سته کانمان، هه نديک هه ن بیهه رین له و هه سته و هه ن خاوه نی ئەو هه سته ن. کاتیکي زۆر بیرم له و رسته یه کرده وه، ئەنجام هه ستم کرد که پیرشالیار سه رم بۆ ده له قینیت ئەگه ر بێت و بیکه م به دوا ووته ی ئەم کتیه. له کاتیکدا که هه ستم ده کرد هیشتا باسی نوح-م ده ست پینه کردوه! جا باسی جیتان بۆ بکه م؛ کاتیک که ئیوه قۆشمه تان به هه موو پیغه مبه رهکان کردو، و ئەوان له ناوتاندا هه ر یه که یان به جوړیک

نغرۆی گومانه‌کان و بیباوه‌پی و بی سۆزی ئیوه بوون و سزاش دران! بۆیه تا هه‌موو میلیه‌تانی جیهان به‌سه‌ر ئایینه‌کانی‌اندا نه‌چنه‌وه، نه له هه‌ست و سۆزو ده‌روونی خواو خواکان تیده‌گه‌ن، نه له فه‌رمووده‌کانی منیش.. ئه‌وسا ده‌شیت له جه‌وه‌هه‌ری ده‌روون و ئایین و گیان تینگه‌ن. چونکه هه‌موو پیغه‌مبه‌ره‌کانتان له‌ناوتاندان و تۆوی ئه‌وان له گیان و ده‌روون و له‌شی ئیوه‌دایه هیشتا، و هیشتا هه‌ندیک له ئیوه مرو‌قن.

تابلوئی سیمفۆنی ژماره نۆ!

کاتیک که نیوه‌ناچل ئه‌م تابلوئیانه‌م ته‌واو کرد، کات به‌ری به‌یان بوو، به‌رواری بیستویه‌که‌می مانگی گه‌رمه‌وز و سال 2009. ئیتر له‌ماندوویدا سه‌ری خۆم بۆ راگیر نه‌ده‌کرا، چونکه زۆر به په‌رۆشی ئه‌وه‌وه بووم ده‌ست له‌م کاره‌م هه‌لگرم و وه‌ک باوکیکی دلسۆز ته‌قه‌لای ئه‌وه بده‌م قووت بۆ منداله‌کانم دابین بکه‌م و شایانی ئه‌وه بم که ئه‌وان شانازی به باوکیانه‌وه بکه‌ن.. باوکیکی که خه‌ریکه له زیندانی گومانه‌کانی مه‌مله‌که‌تی به‌فرو سه‌رمای گوپرایی و ترسی ئه‌واندا وون ده‌بیت. هه‌ستم به بجووکیبونه‌وه‌یه‌کی مه‌زن ده‌کرد. چونکه ژیان ناچاری ده‌کردم پشت بکه‌مه زانستی خامۆش و گوئی له په‌یامه‌کانی بالنده و گیانه‌به‌ران و خشۆک و دارستان و ئاسمانه‌کان نه‌گرم.. ته‌نانه‌ت ناچار بووم واز له تۆماری خه‌ونه‌کانیشم به‌یتم، چونکه به گشتیان ئه‌و بابه‌تانه تاقه نانیکي شه‌ره‌فه‌ندانه‌یان به من نه‌ده‌به‌خشی.

ئیتتر هه‌ر له‌و ده‌می به‌یانه‌دا، بپیارمدا، خۆم ده‌مه‌به‌ست و چاوبه‌ست و گوپبه‌ست بکه‌م.. بۆیه به نیازی خود پاکژکردنه‌وه، چوومه ژوری خۆشتن و به‌ده‌م پاکژکردنه‌وه‌ی له‌ش و گیان و ده‌روونه‌وه، سوپاس و دروودم بۆ هه‌موو پیغه‌مبه‌ره‌کان و مه‌لائیکه‌ته‌کان و خواوه‌ند و خواکان نارد که پیشتتر هاتبوونه خه‌ونم.

پاشان هاتمه‌ ده‌ری و گویم بۆ لودئیک فان بته‌هۆن شلکرد و سیمفۆنی ژماره نۆم به وردی گوئی لی گرت و چوومه ناو جیگه‌ی نووستن. به ده‌م پاکژشانه‌وه جاریکي تر دروودم هه‌واله‌ی ناوبراوه پیرۆزه‌کان کرد و ستایش و په‌زنامه‌ندی خۆم ده‌ربه‌ری ده‌ره‌ق به‌وه هه‌موو خه‌ونه جوانانه‌ی ئه‌وان به منیان هیدایه‌ت کردوه. هه‌ر هه‌مان به‌یانی دواي ناشتان هه‌شاماتیکی زۆر له خه‌و بیداریان کرده‌وه، ده‌شیت باوه‌ر نه‌که‌ی که خوودی خۆم یه‌کیکی بووم له‌وانه‌ی که هه‌م ده‌رگای له‌وه هه‌شاماته کرده‌وه، هه‌م یه‌کیکی بووم له‌وان و هه‌م خه‌وتبووم و بیداریش بووم!

هه‌موویان هه‌ر یه‌که‌یان له خه‌لکی ولاتیکی ده‌چوون و به سه‌دان زمان سلأویان لیده‌کردم و بی پرس و به دنیایی خۆیان ده‌په‌ستانده ئه‌م ماله‌وه که تاییدا نوستبووم! ئه‌وان هاتبوون بۆ ته‌ماشاکردنی تابلوکانم و وینه‌گرتنیان.. به سه‌رسووپمان و ریزیکی بیپایانه‌وه ته‌ماشای یه‌ک به یه‌کی ئه‌و تابلوئیانه‌یان ده‌کرد که من هه‌م نیشانم ده‌دان و هه‌م ته‌ماشام ده‌کرد وه‌ک سه‌یر که‌ر. ئیتر ده‌سته ده‌سته ناو ماله‌که‌م پر ده‌بوو له پیاوو ئافه‌رتی نه‌ناس له هه‌موو په‌گه‌زیک! هینده زۆر بوون که نه‌مه‌توانی به ناویاندا به

ئاسانى ھاتوچۇ بىكەم و وئىنەكانمىيان نىشان بىدەم.. تەنەنت تووشى ھەناسە توندى ھاتم و ھەر لەتاو ئەوھى ھەناسەيەك بىدەم، راستەوخۇ لە ناو جىگە بەرز بوومەوھ و بەرھو دەرگاي دەرھوھى مال- بە بەلەقاژئ چووم و دەرگاکەم خستە سەر پىشت و ھەناسەيەكى قولم ھەلمۇئى.

ئەگەر بە ھەلەدا نەچووبم، يەكەمجار بوو لە ژياندا ئەو كارە بىكەم، چونكە من راستەوخۇ پاش بىداربوونەوھ لە ھەر خەونىك، جگەرەيەك پىدەكەم و بىرىك لەو خەوانە دەكەمەوھ كە دىوومن. بەلام ئەو نىشتانە، بە راستى ھەستەم بە پىر بوونى گىيانى مرۇف دەرگد لەناو مالەكەمدا- مرۇقى ھۇشمەندو ھونەر دۇست! بە بىدارىش ھەستەم دەرگد كە ئەگەر بمەوئىت، ئەوا دەتوانم يەك بەيەكبان بىينمەوھ، بەراستى نەك بە خەون! بەلام بەلامەوھ گرنگ نەبوو.. تەنھا پىويستەم بە ھەلمۇئىنى ھەواى پاك ھەبوو، بەلكو ھەزىشەم دەرگد كە ھەست بە تەنھايى بىكەم. چونكە مال و مندالىش چوبوون بۇ سەفەر و تەنھا بووم لە مالەوھ.

ئىتر سەرتان نەيەشېنم بىرپارم دا كە دەرپارەى ئەم زانستە خامۇشەى كە ھىشتا لە سەرەتايدام ھىچ نەلېم و ھىچىش نەنوسم، چونكە ھەست دەكەم كەس سەر بۇ ئەم زانستە دىرىنەى من نالەقئىنئىت و نوح دادى كەس نادات و بازارەكان خۇش ناكات.

سئ ھەفتە بەو جۆرە كاتم بىدە سەر.. نە ھىچم خويئدەوھ، نە ھىچ فېر بووم، نە ھىچم نووسى و ھەر ھىچىش نەكرد.. تەنھا خواردن و خەوو جار ناجارىش بە پەرۇشەوھ بە داوى كارىكدا دەگەرپام، ھەر كارىك كە لە مرۇقىكى سادە بووشىتەوھ.

بەلام ئەمە سىيەم شەوھ داوى ئەو سئ ھەفتەيەى كە مانم لەخۇم گرتوھ ھىچ نەلېم و نەنوسم و نەدركىنم و واژ لە تۆمارەكانم بەينم. بەلام بتھۇئن ئەمشەو تكاى لىكردم كە باسى ئەو تابلۇيە بىكەم كە سئ رۇژە خەوو خۇراكى لى تال كر دووم و ناچارم دەكات بۇتانى باس بىكەم.

منىش ھەست بە ماندوويى دەكەم، بۇيە داوى لىبووردنم لە بتھۇئن كرد، چونكە بە راستى دەرپەستى ئەوھ نىم زياتر بدوئىم، چونكە دەشىت ھاورىكانم، يان ئەوانەى كە لە فەرموودەكانم تىئاگەن؛ بلىن: " كاكە تۇ ئەمەت لە تابلۇى حىكايەتى مىش-دا" باس كر دووھ. ئىتر داوى لىبووردنن لى دەكەم، چونكە من پىويستەم بە ئازادكردى خۇم ھەيە لە زىندان، بەر لەوھى لە زانستى خامۇش بدوئىم، چونكە ھەست بە نەنگى و لاوازى و كەمتەرخەمى دەكەم كە تەسلىمى ژيانم لەم دورگەيەدا.. بەلام دەبىت بزانن كە لەم دورگەيەدا سئ گىيانى پىرۇژ ھىشتا باوهرپان بە من ھەيە: سارا و داقيد و يوسف- ئەمان باوهرپان بە من ھەيە كە باوكىكى دلسۆزم و بۇ ئەو باوهرپە بىكۆلە و مەزنەى ئەوان، بەرگەى دۆزەخى گومانەكانى دىوپەرستەكانى دەوروبەر دەگرم. ئىتر ھەرچىيەك بلىم بى سوودە، چونكە من ھەست بە ئازارى جەھەننەم دەكەم لە ھەژدەسال ژيانى زىندانى ئەم مەملەكەتەدا- كە خەرىكن ناچارم دەكەم ھەست بە لەعنەت بىكەم و وا خەرىكە لەعنەت لە سەر زارم بە مردارەوھ بوويى لە داىك دەبىت!

چونكە من لە كەلتورى دىوھكانى بەستەلەك تىئاگەم.. چونكە ئەوان دەيانەوئىت خواوھند و خواكان و فرىشتەكان بىكەن بە كۆيلەى شەھوھ و نەرىتى شەپ.. ئەوان دەيانەوئىت مرۇقى پىرۇژ بە لە خاج دان

چاوشۆپو سەرشۆپ بکەن و شانازی بەووە دەکەن کە مەزنتەین خواوەندو مرقۆیان لە خاج داوہ.. جا کێ ئەمەندە پیاوو بوێرە تا بتوانیت بفرمویت "من ھەم؟" .. ئەمانە تا رادە قیزلیووونەووە قیز لە خۆیان دەکەنەووە و لە شکۆی جوانی دەترسن و ھەر ھەلپەیی ئەوہیانە شەپ و جەلاد لە ولاتاندا زۆر بکەن. بوختانەکانیان بالندە و میروولەکان و جانەوہرەکانیشی تۆرە کردووە و سروشتیان کردووە بە زبڵدانی بەراز. ئەمانە خۆیان لە ھەر خۆیەک بە پیروۆتر دەزانن و ھیندەش ترسۆ و خۆشی و ھەوہس پەرستن - کە ھەستیان سپ بووہ و ھەر بێ ھەستیش لەناویان دەبات. من ھەژدە دانە سالە ھەر تەماشایان دەکەم و لییان خۆش دەبم و ھەول دەدەم بچم بە ھاورپی سەگ و پشیلەکان و شیت و نەخۆشەکانیان.. کەچی ئەوان بە زۆر منیان دیل و زیندان و دەست بەست و دەمبەست و چاوبەست کردووە و دەیانەوویت شکۆی باوکایەتیم داتەپینن و مال و مندالەکەشم لێ بکەن بە دوژمن. ئەمانە شایەنی ریز و لیبووردنی من نیین. چونکە ھەست بە مەزنیی لیبووردنی من ناکەن. چونکە من ھەژدە سالە، ھەموو چرکە و کات و ساتیک ھەر خەریکی لیبووردنی ئەوانم.

ئەوان ریز لە ووتاری جوان و بیری جوان و ئاکاری جوان ناگرن ئەگەر مۆرکی خۆیانی لێنەدەن.. نازانن کاتیک کە ووشەیک وەک تیر لە کەوانی دەم- لە دەروونەوہ دەردەپەریت، چەند بە تەوژم تەوہری ئاسمانەکان دەپریت!.. بەلام من تیگەیشتووم؛ دەزانم کە ووشەکان تیرن.. دەم-یش کەوانی گیان و دەروون و بیر و ھەست و خۆزگەکانە.. جا دیوہکان ھیچ دەبارەیی ھونەری ئاخاوتن فیڕ نەبوون ھیشتا، بۆیە قروقەپکردن چاترە لە زۆر ووتن.. چونکە من دلنیام کە نەک ناتوانم جیھان بە خەندەکانم پرگار بکەم.. بەلکو بەر لە ھەر شتیک دەبیت گیانی خۆم پرگار بکەم لە دیلی و ژیردەستەیی و بیکاری و سزای دەروونی زیندان. ئەگەر باس لە دەروون و گیانی ئازاد نەکەم.. ھەر کاتیکیش کە ئازاد بووم، ئەوسا باسی پالەوانییتی خۆمتان بۆ دەکەم. چونکە ھەموو مرقۆیک پالەوانە و لە ژیاندا خەریکی چینی پالەوانییتی خۆیتەتی.. جا من باس لە چوار پالەوانی خیر و جوانی و خۆشەویستی و ھونەر دەکەم.. چونکە سنوورەکانی بوونەوہر چوارگۆشەن.

میروولەکان ھاتن، جالجالۆکە و لەقلەق ھاتن.. بالندەکان ھاتن، بت و خواکان و فریشتەو پیغەمبەرەکان ھاتنە خەونم.. دوویات و دوویات تابلوی سەیرترین نیشان دەدام و وانەیی نویتریان بە دیاری پی دەبەخشیم.. منیش لە خۆشیدا ھەردەم تەماشای بەرینی ئاسمانەکان و زەخرەفەیی ئەستیرەکان و جوانیی ئاویزەو خۆرم دەکرد.. ھەموو شەویک دەیان کۆچم دەکرد. میروولەکان و لەقلەق و جالجالۆکەو پیرشالیار و نوح گەواھی خەونەکانم. ئەوان دەزانن و بەلینیان داوہ پیچم، کە خەونەکانی ھەر مرقۆیکی جوانپەرست دینە دی. میروولەکان ئەم زانستە دەزانن.

میروولەیک پەشپۆش فرمووی: بەرپر حەزرتی نوح، وایانم بەرپر تان لەیادتان چوو تابلوی پۆزی بەرئ و حەزرتی شەیتان بۆ خۆیتەر تۆمار بکەیت، گەورەم ئەوان چاوەروانی فرموودەکانی تۆن و مرقۆف و فریشتەو خواکانی ھەموو ئاسمانەکان و تا پیغەمبەرانیش چاوەرپی پەيامی تۆن. ئایا کاتی ئەوہ ھاتووہ ئەم پەيامەمان پی بگەینیت؟.. فرمووم بەلێ، بەلام من ئەم نەپنییەم لای مندالە بچکۆلەکەم درکاندووہ، ئەو کورپی منە و حەزرتی بەرپری یوسف لەناوتاندا، میری کورد و پاشای ھەستی جوانیە

لەناوتاندا، نەكەن رېوونى بکەن! نەكەن ھا، چونكە ئەو ھەموو پەيامىكى بەر لە لەدايكبوونىيەو پىيە و مرۆڤىكى پەسەنە لەناوتاندا. نەپرەنجىتن ھا! جا بۆيە بەو بۆنەيەوە باسى رۆژى بەرى و حەزرەتى مردن - تان بۆ دەكەم.

تابلو مەرگ و رۆژى بەرى

مىرولەكان، گويىگرن لە پەيامى باوكى خۆتان.. مندالەكانم، رۆلەكانم، ئىوەش لەھەر كونجىكى ئەم جىهانەوە خويىنەرى منن. من زۆر بەئاگام لە ھاتنى رۆژى بەرى و جەھەننەمى كرىدەوكانتان.

مەرگ دەعباو دىوو جندۆكە نىيە لەناوتاندا، بەلكو كرىدى ئاكارو ووتارو كرىدەو و خۆزگەكانى خۆتانە.. مەرگ ھەم پاداشتە و ھەم سزا. مرۆڤ بوونەوەرىكە كە پىكھاتووە لە كارلىكى نيوان پاداشت و سزا.. مرۆڤ لە مەرگى خۆى دەچىت، چونكە خۆى مەرگى داھىتاو، كەس ناتوانىت مەرگى كەسىكى تر بكات بە بەرى كەسىكى تردا. تەنھا شەيتان دەتوانىت ئەو كارە بكات. بەلى.. شەيتان دەتوانىت، بە تاقى تەنھا شەيتان دەتوانىت ئەو كارە بكات. ئەوانەى كە دەكوژن و زمان و سەر دەپىرن، خوودى شەيتانەكانن لەناوتاندا.

شەيتانىش لە ناوتاندا ئەو كەسانەن كە من بە دىو ناويان دەبەم لە ناوتاندا، ئەوانەى سەر و زمان و دەست و پىي مرۆڤ دەپىرن و ناوى خوا دەھىتن.. ئەوانە پىيسن، بەلەعەتەيان بکەن و ئەوان جەھەننەمى كرىدەوكانى خۆتان و زادەى شەپرو پىيس بوونى ژىنگەن وا شىت و ھارو دىر بوون. دىواريان لە دەور ھەلچىن.. مەھىلن لە خۆتان زانا تر بن.. لە خۆشان رامەپەرموون تەماح بکەنە سامان و داھات و سووديان.. چونكە بەو ھىندەى تر ژىنگە و دەروون و خواكانى خۆتان پىيس تر دەكەن.. شەيتان چەقوى لە دەستە و كەتن دەكات.. مندال و ئافرەت و پىغەمبەر و مرۆڤى داماو سەرقرت دەكەن و سىروشتى مرۆڤ و دىوو شەيتانىان دزىو و توخنىان مەكەون. بەلام سنوورىان بۆ دابىنن. جا ئەگەر شەيتان و ھەچەكانىتان نەبىنىو، ئەو نمونەيان لە عىراق و ئىران و توركيا و ئەردەن و سەئودىيە و گەلانى موسولماندا ماون و زۆرن لە رۆژھەلات و رۆژئاوا ھەموو كىشومەرەكان.. دەتوانن گىرە شىوینىتان پى بکەن. بەلام ھەول بەدەن جىا بىنەو.. ھەك پىشتەر ئەو كارەتان كرىدەو. چونكە لە ئاخىر زەماندا = رۆژى بەرى، مرۆڤىك لە ناوتاندا سەر ھەلدەدا و درەختى زەمان لە سەر سەرى پواو و كەس نايىبىن.. كەچى ھەمووتان تەنھا باسى قىامەت و شەپرو دژايەتى كرىدى تىرۆر و پزگار كرىدى ژىنگە دەكەن! نازانم بۆ درۆ لەگەل خۆتاندا دەكەن! ئەى نازانن ژيان تواناى ھەرس كرىدى كرىدەو و درۆ و دوورپووبى نەماو و ئىوە خەرىكن رووى مرۆڤ دەسپنەو و دەتانەوچ بە درۆ خۆتان تەفرە بەدەن؟ جا لە توورپووبوونى من و لافاو باكان و بۆركان بترسن.. چونكە ئەوان خەلىفى منن و لە من بەھىزترن. چونكە بۆركان كورى زىوس-ى باوكە گەورەتانە و شەپۆلىش داىكى نەمرتانە، واتە حەزرەتى فىنۆس. مرۆڤىك دىت كە جىگەى داخە لە ناوتاندايە و كەستان نايىبىن.. ھەلدەستى و لافاو لەگەلدا فىى لىدەت.. كە دىت، جىگەى پىكانى سەوز دەبىت كاتىك كە دەپوات و ھەرچى ئافرەتانى جىهانە بە دايدا دەپۆن و ئاوازىكى سەير بە كۆرال و بە ھەموو زمانىك دەخوینن و دەفەرموون: ئامىين.. ئامىين.. ئامىين.. ئامىين..

چەكەكانتان دانىن و كەمىك تەماشاي كەرامەتى خۇتان بىكەن.. واز لە شەر بىنن... ئىمە دەنگى فريشتهكانى گەردوونى جوانيين و باوەرمان بە خاى خۇمان ھەيە. ھەر مرۆفېك بۆى ھەيە خواوەندىكى تايبەت و پىرۆزى ھەي، بەو مەرجهى چەكى لە دەست نەبىت.

ئىتر دەشيت بەو قىيىنى سروشت و خۇرمان خا و بىتە وە و ئىنگە ھەستى ئىانەوھى تىادا دروست بىتەوھ. چونكە ھەمووتان باش دەزانن كە ئىنگە بە نەخۇشى و شىتى و شەر و تەعدا پىس بوو. جا مەھىلن شەر ھىندەى تر لە ناوتاندا سەرەپۆى بكات. چونكە ئاتاجى كەدەوھى شەر؛ شەيتانى بەدخووتر بەدى دەھىتت لە ئىاندا. چونكە شەيتانەكان لە ئىنگەدا باكان پىس دەكەن. چونكە ئىوھ بە كەدەوھى درۆ و فىتنە، لە قەبارەى ئەو زىا دەكەن.

مىرولەكان فەرموويان: بەراستە ئەى حەزرتى نوح؟ فەرمووم: ئەرى، بەچاوى ئىوھى مىرولەكان شەيتان لە كەدەوھىكانى خۇتان دەچىت.. مەرگىش لە شەيتان زاوھ، و شەيتان نىرەمووك بوو. تىايە ھەست بە جىاوازى مەكەن. رۆزى بەرىش ئىستايە، كە تىايدا مرۆف ھىندە بەدخو دەبىت، تەنھايى ھەلدەبىررىت، شىت دەبىت و خوى زامار دەكا و نەخۇش دەكەوئىت و دووچارى سەرەتان دەبن لە ناوتاندا.. مرۆف تووشى ھەراس و ھارى و تەمبەلى و درۆ دەبى و واى لى دىت بە نەخۇشى ناشاز و درمى پىس، ئىنگە ھىندەى تر ھەراسان بكات. مرۆف ھىشتا لە ئىان و بەھەشت و مردن و خواوەند و سىرى پەرىيەكان و خاكان تىنەگەيشنووھ. كەچى دەيانەوئىت من لە چاوى خۇيان دەرىھىنن و بىكەن بە كۆيلەى عەرب و تورك و فارس- ئىوھ نازانن ئەو مىللەتانە چى لە نەوھى نوح دەكەن؟ ئەى نابىنن چى لە مىللەتى زاگرۆس دەكەن؟ لەسەردەمى لەداىكبوونى حەزرتى نوحەوھ، ئەوان ھەر خەرىكى سەر برىن و زىندە بەچالكردن و ئافرەت ھەتككردن و پىاو خەساندن و پىاو سوكركردن. ئەوان لە وەجەى دىون، سنورىان بۆ دابىنن. راستى و راستپەرورەى مەزنترىن و مەتىن ترىن خوايە لەناوتاندا و ئاگادارى گشت ھەلوئىست و كەدەوھىكەتەن. من بە ئامۆزگارى بەوان دەفەرمووم: شەر ھەرگىز سەر نەكەوتووھ و سەر ناكەوئىت. تا شەر بىر نەكەن، لە ماناى بەھەشت و جوانى و خواوەند و فريشته و پىخەمبەران و بەختىارى ناگەن.

ئەى ئەوانەى كە خۇتان بە مرۆف دەزانن، راستى چەك و پەيام و باوەرى منە و مژدەى راستپەرورەىم پىيە بۆتان. جا بە زمانى حەزرتى نوح. بە زمانى ھونەر و جوانى، بە زمانى ئىلياس و لەقلەق و جالجالۆكەى پىرۆ و مىرولەكان پىتانى رادەگەيەنم- من خۆم بە پەناھەندە نازانم لە ناوتاندا و باوك و باپىر شالىار و باپىرى پىغەمبەرەكانتانم لەناوتاندا، بەسە ھىندە مەپرەنجىنن، چونكە توورە دەبم.

ئەى نازانن كاتىك كە من توورە دەبم، تەبىعەت تىك دەچىت و ئىگەتان برىنى لى ھەلدەتۆقىت و گىانتان درم دەكات؟!

پەند لە تابلۆكانم وەربگرن، فىر بن، چونكە فىر بوون سروشت لە گەندەلى دەرباز دەكات. رۆزى بەرى ئىستايە و جەجالىش ھەستا وە و چاوى بىزكردۆتەوھ و كلكى لە شمشىر و كىرد و قەمەى دەستى سولتان و جەناب و خواجەكانى شەرق و غەرب دەچىت - كە لە دەستياندايە و بە ئارەزووى خۇيان مرۆف سەرشۆر و رسوا دەكەن.

جا تېڭىگەن، تا ئەۋكاتەى جەۋر و سزا ھەبىت، مۇۋ و ژىنگە زىاتەر ئاگرى قىنى خۇر تاۋ دەدەن و زىاتەر دوچارى درم دەبن.

مىرولەكان، بەر لە خىتام چىرۇكى بىنىنى شەيتانتان بۇ باس دەكەم، كە لەمشەۋانەدا ھات و خۇى نىشان دام، لىى نەترسام، چونكە ئەو خۇى ھىندە ترسنۇك و درۇزن و ماندو بوو، لەشى تەمبەل و سستى خۇى بۇ بار نەدەكرا و تەنھايى تەنگى پېھەلچىبوو تا بىت بۇ لاي من. منىش بە ھەزرىتى ماریا و سارام فەرموو: بەو درۇزنە رابگەيەنن كە من لەو ناترسم و ھەرگىز ستايش لە وتارى نانيم. بى پىزى نەبىت، ھەن لە ناوتاندا لە خوودى شەيتان درۇزنتەر و بېشەرم تر و دپرتن. ئەۋەش سزايەكە و خۇتان تىكەوتوون و ناچارن وەھا تەنھا و بىكەس و نەخۇش بن. من لىتان ناترسم و ناشىم بە ھاوپرى و ھاو خوان و ھاوپرىتان. ھىندە پىزتان لىدەنيم تا درۇكانتان لە تەك مندا توورەم نەكەن.

شەيتان ووتى: بۇچى تۇ كىتت تا بتوانى پىز لە درۇكانى من نەگرىت؟ لە ۋەلامدا بە شەيتانم فەرموو: بمبوورە، من ھەرگىز پىزى لە دلەۋە لە شەيتان ناگرم و ئەمەش دواچارە دووپاتى دەكەمەۋە، من پىز لە درۇزن و سەرىپ و جادوكەر و دىو ناگرم؛ بەو مەرجهى ناچارم بكات. چونكە من پىز لە كەرامەتى مۇۋ دەگرم. ووتى: من بىپىزى دەكەم. فەرموو: منىش ئامادە نيم گوىت لىبگرم و پىگە لە خۇم دەگرم گوىبىست بىم. ئىتر ھەر لەو تارىكىى نىۋە شەۋەدا، شەيتان بپىارى دا تۆلەم لىبكاتەۋە. منىش دەربەستى نايەم. ئىتر لە تارىكى ھاتمە دەرى و بە پىگى ھەقدا پوو لە چارەنوسى خۇم كەۋتمە كۆچ.

مىرولەكان فەرموويان: كام كۆچ؟ فەرموو: كۆچى مىرولەكانى خەيال و فەنتازىاي بەھەرى جوانى. چونكە من توانى دابەشبوونم ھەيە و دابەش دەبم لە گەردەكانى ئىلياس-ى پىردا و ھەر ساتە و مىرولەيەكى گيانم بەرەو تەۋەرىك و ئاراستەيەكى تر دەچىت، ھەر گەردىك لە زەپراتى گيانم، بالندەيەكەۋ ئازادانە دەفرىت، بۇ ھەر ھىلانە و كونج و مال و كىشۋەرىك دەفرىت و جوانى تورك و ەرەب و فارس و رۇم و ەجەم دەبىنم و تەماشاي بەھەرى جوانى مۇۋى رەسەن دەكەم لە ناوتاندا و فىرى خوودناسى و جوانناسى دەبم. وا نەزانن كە من بە زمانى رىق دەدويم و نەژاد پەرسى دەكەم! وا نەزانن ھا؛ چونكە بەۋە كەرامەتى خۇتان پىس دەكەن. من نژى ھىچ گەلىك و ھىچ ئايىنىك و ھىچ رەگەزىك نىم. بەلام كەردەۋى ناچورى ھەر مىللەتىك ناچارم دەكات ناويان بەرم.

ئەم كاتەتان خۇش- باۋكى پىغەمبەرەكانتان، ھەزرىتى نوح. ھاوپرى باكان، باران و ھەورو خۇرو بەفرو شەپۇل و بۇركان.. من ئەۋان چاتر لە ئىۋە دەناسم.. من دەزانم ئەۋان ھەست بە من دەكەن.

من ھىندە ماندوو شەكەتم لە ناۋ ئەم دىۋانەى تەۋەرى سەرودا و پەستم لە گومان و جاسوسى و ھەسودى و تەمبەلى و بى ھەستى ئەم گەلانەى جىھانى يەكەم و دوۋەم و سىيەم. من پەستم لىيان، پەستم لىتان.. چونكە من باۋكى پىغەمبەرەكانتانم. پىۋىستە لەسەرتان دەست بگرن بە سنگتانەۋە و داۋى لىۋوردن لە كەرامەتم بكەن. چونكە من ھاتووم و پەيامى ھەموو بت و خواكان و خواۋ پىغەمبەرانى جىھان و تەننەت پەيام و دەنگ و سۆزى ھەموو ئايىنەكانم. ھاتووم باسى كەرامەتى

پيغهمبرانتان بۆ بکه م.. کهچی وا خهريکه باوهرم پيتان سست و سز دهبيت.. تهنه ئوميدم ئهويه که راکشام.. مهرگ بيت به ميوانيم و بمباتهوه بۆ لای گیانی پيروژ و دايک و باوک و کوری پيروژ.. تا گلهيهکانم بگهيهنم بهوان. چونکه ماندووم لهناو ئهم ههژديه و ديوو ههژيا درنداندا. من ههست به روخانی بهزهیی و بی ههستی و بيويژدانيتان دهکهم. ههست به کهچی و دهمخواری ياساکانتان دهکهم و خاوهنی باوهري ئيوهش منم؛ واته خودی چيروکخوان و ههزرتی نوح و هونهرمهنديکی دلسۆز و پالاهوانهکانی ناو ئهم کتیه.. چونکه من ماف و ئاکار و پهيامی ئاشتی و باوهري مهتینم فيری مندالهکانم دهکرد له کهشتیهکه مدام. من پيوستيم بهوه نييه له فيرگهکانی ئيوه دا فيره دادانی بهزهیی بم. نا.. من له بهزهیییدا بهخشنده و دلسۆزو هاوههستی بهرامبهرهکانم.. کهچی ئهوان باسی بهزهیی ديو بۆ من دهکهن و دهیانهويت فيری پیدانی بهزهیی بی ههستم بکهن.. دهیانهويت من فيری بهزهیی بکهن! منیش ههنديک جار له گیلای و بيههستی ئهوان تووره دهم و به نهزانهکانیان دهلیم: من ههزرتی نوح-م، باوکی پيغهمبرهکانتان.. من ههزرتی مهسیح نیم و بهلام دلنیاتان دهکهم که ئهوی بهريژ ناگهريتهوه ناوتان تا ئه و کاتهی مندالیکی سهقهت بزئ ، ومرؤف هينده بی بهزهیی و زهليل بيت له ناوتاندا.. چونکه ئه و ههست به بیس بوونی ژینگهکانی دهروونتان دهکات و شيفاتان تهنه لای نوح-ه، لای من. بۆيه دهزانم که ئه و نایهتهوه ناوتان، چونکه ئيوه ئهوتان بزماریژ کرد. ئهوتان ههلواسی و داتان له خاج. ئه ی مرؤفه بيههسته نایینزاکان، بۆتان نييه ههمان ههلهش بهرامبهر به من بکهن.. چونکه من ههزرتی مهسیح نیم، ، چونکه ئيوه چاوهريی مهسیحی درۆزن دهکهن، ، من هيچیان نیم.. چونکه ئيوه ههم مهسیح و ههم درۆزنيشتان دا له خاج. له کاتيکدا که ههمووتان چاک دهزانن مهسیحی درۆزن بوونی نييه، گهر ههبيت، ئه و یهکبهيهکی ئهوانه ی خۆیان به مرؤف دهزانن- خودی ئهون. ئيوه درۆی زۆر و تاوان و شهري زۆرتان کرد. جا کاتی ئهوه هاتووه گوئ له من بگرن.

من رۆژی سه دجار درهختی زهمان لهسه ر سهرم ههلهکهکنم و کهچی دهبينم دهستوویرد درهختی زهمان لهسه ر سهرم ههلهتوقيتهوه و دهرويتهوه و گهلاو گولی چرۆ دهکاتهوه و جالجالۆکه تهونی باوهري جوان دهکات و به دنووی لهقلهق سه ما دهکات و خوول دهخوات له گهردونی جوانیدا و بوونهوه ر دهبریت- به خهيال.. دهفريت.. باو باکان و بۆرکان و شهپۆل پرس و رای من دهکهن ومنیش چاوهروانی داروخانی زيندانی بهستهلهک دهکهم.

ئهوان، ئيوهکانی قوتب منیان زيندان کردوه. منیش بهوان دهفهرمووم: من، لهم زيندانه دهرناپهرم، تا ئه و کاتهی مندالیکی پيوستی پيم بيت، یان گهنجیک بيهويت پرسيم پي بکات. من ههژده دانه ساله لهناوتاندا به دواي هاورييهکدا دهگهريم، چاوهروانم کهسيک باوهرم پي بکات، یان ياريدهم بدات، یان پيوستی به شيفای من بيت. چۆن دهتوانن من وهک بيگانه تهماشا بکهن و ليم توورهبن! ئيوه بۆتان نييه باسی ياسا و دادو ويژدان و ئاکار بکهن، چونکه من پيم شهرمه لهناوتاندا دهژيم و هاوسهريک و هاورييهکی راستگۆم نييه له ناوتاندا، جا روو له چی ولاتيک بکهم؟ خو من هيشتا کهسيک، برايەکی بهريژ، خوشکيک، هاوخهميک، هاوگيانیک شک نایهم لهناوتاندا، ناييبنم. ئيتر بۆکوئ بجم؟ ئيوه هيشتا زانستی ژيريتان گهشه ی نهکردوه تا بهرگی بهری من و درهخت و گۆپالی دهست و جبهی بهرم بدوورن. هيشتا تهقنييه ی ئيوه نهگهيشتووته ئه و قوتبهی که بهرگ و گۆپال و پيلاو و درهختی سه ر

سەرى من بچنىت، چونكە ئۆيۈ ناتوانن بەو زانستە بگەن و منىش خەرىكم لەيامد دەچىت.. وا خەرىكە گيانم شەق دەبات لەناوتاندا و خەرىكم شتىكى ترتان فىر دەكەم، چونكە من وازم لە جىهان و زانست و تۆمارى ماتماتىك هىناو و من زانستى قووتبەكانى جوانى و زانستى داد و مافناسى دەناسم و ھەست بە سۆزى خواو خواكان و پىغەمبەراننان دەكەم.. بەسە ھىندە شەكەتم مەكەن، چونكە لىتان توورەم و خاوەنى زەرپەيەك رىز نىم لە ناوتاندا، بۆ كوئى برۆم و روو لە كوئى بكەم؟ ئەى نازانن كە من وەك پىرى مەزن، واتە پىرشالىار يان ئىلياسى ئاگر يان ئاھورامازدای مەزنتان وەك پەپوولەى سىپى گيانى لەناو گەردى باكان و باران و ئاگردا پەخش دەيم و دەچمە دل و گيان و خەونى مرؤفى پەسەنەو و دەمەوئىت بىيانكەم بە مرؤقىبن و فرىشتە بىبن و خواناس و باوہردار. ئىتر ھەرجىبەك بلّيم، زىادە روئى دەبىت. بەلام...

جا بە ژمارەى ژمارەكان پەند و زانست ھەيە لە بوونەوہردا و ئۆيە زۆريان فىر نەبوون.

1- من يادتان دىنمەوہ كە 1- رىز لەو خوايە بگرن كە ھەلى دەبىژىرن بۆ خۆتان و سزای خۆتان و خواوہندەكانتان مەدەن و درؤ لەگەل خۆتاندا مەكەن.

2- تا دەتوانى رىز لەو باوك و دايك بگرە كە دلّسۆزن بەرامبەرت و لىت دەپرسنەوہ و چاودىرئىت دەكەن بە دل و بە گيان. خۆشەويستى و رىز و پەيمان و عىشقانان فىر دەكەن.

3- ھاوپىكانت نابى كەمترىن لە سى.. رىز لەوان بگرە و مۆم بۆ كەردەوہ جوانەكانيان دابگرىرسىنە و سەردانى ھاوپىكانتان بكەن.

4- پاكزى بكەن بە پەيامى دەروون. رىز لە جوانىش بگرن. چونكە ھەستى ژيان و بوون و بوونەوہر پاكزە - و پىسى مەكەن. ھەروہا زىا خۆرى و زىارؤوى مەكەن.

5- خىر و راستى و پەيام و بىرى جوان سەر بە گەردوونى جوانىين و دەربارەى ئەو زانستە پرس لە و ھونەرمەندە بكەن كە نوح دانى پىادا دەنئىت. كاتىك كە وەك نىرو مى بە يەكترى دەگەن؛ دەبىت ھەول بەدن خۆتان لە دىلىي درؤكانتان بپارىزن و رىز بكەن بە پەيداغى كەردەوہ و ئاكارو ھەلوئىستان.

6- خۆت مەكە بە كۆيلەى درؤ و ھەوہس و بووختان .. چونكە ئەم دىوانە جۆرە نەخۆشىيەكى نەزۆك لە دەرووندا دەزىنن و پىس دەبن. جا كاتىك كە مرؤف دەروونى پىس بوو، ئىتر ھەوسەلەى ئەوہى نامىنئىت لەش و دل و دەروونى خۆى بۆ ھەلبگرئىت و تەمەل و نەخۆش دەكەوئىت. واز لە درؤ بەئىنن. ھەول بەدن بەرامبەرەكەتان سزا نەدەن بەوہى كە راستى ووت و فەرموو و دوا.

7- بوونەوہر ھەوت چىن نىبە، بەلكو چل و نۆ چىنە بە ژمارە. ئىمەى مرؤف لە بوونەوہرى ھەوتەمدائىن.

8- هیچ پەفتاریکی جوان نامریت و لەناو ناچیت، ھەمان شیوہ درۆ و نەخۆشی و تاوان و بوختان - ئەم دەردانە بوونەومەر ھەراسان دەکەن و خواوەند و فریشتەو پیغمبەرەکانتان دلتەنگ و زویر دەبن بە درۆ و دزی و کوشتن و داگیرکردن و خۆ پەریستیان.

9- واز لەو مۆسیقایە بەھینن کە دووچاری توورەبیستان دەکات و پەفتارتان ناشیرین دەکات. ھەرودھا بە ریزەوہ پەخنە لە بەرامبەرەکان بگرن - ئەگەر ھات و ھەستیار بوو. ھونەر و مۆسیقا و ئۆپرا و سالما بەرز پابگرن و پشت بکەنە ھونەری ھەوہس و خرۆشانندی ناچۆری ئاکار و نەفرەت بکەن لەو کەسانە ی کە رق بلاو دەکەنەوہ و لەشی خۆیان ھەراچ دەکەن و کەرامەتی خۆیان دەشکێنن.. جا مەپرسن کەرامەت چییە.

10- لە سروشت و ھیزە توانامەندەکانی پترسن، چونکە سزای سروشت زۆر بە زەبرترە لە سزای ئەتۆم و لیزەر.

11- ریز لە ھەموو گیانلەبەرێک بگرن و ھەول بەدەن لە ھەستی درەختەکان تێبگەن، چونکە ئەوان خۆیان بەوہ کامەرەن دەبینن کە مرۆفیکی دلپاک لە پالیاندا دەھەوێتەوہو سەرخەویک دەشکێنیت، ، وا نەزانن کە درەخت بێگیانە یان بێچاوە یان بێھەست.. نا، درەختەکان وینە ی ئیوہ لە قەدی خۆیاندا نەخش دەکەن.. ئەگەر باوہرناکەن، تەماشای رەگ و ریشە ی درەخت بکەن، ئەوسا وینە ی کەسیک یان ھاوپیەک یان سەپرپاویکتان نیشان دەدەن، ئەوان گەواھی ھەموو کردەویەکن کە مرۆف دەیکات لە ناو سروشتدا و بەئەندەکانیش زمانی حەقی ببنینی کردەوہکانتانە و باو باران و تیشکی رۆژ و ئاگر ھەمان شیوہ ئاگاداری ھەست و نەستانتان. جا فیر بن.

12- تا ئەتوانی ریز لە مرۆفی خیرمەند بگرە، چونکە ئەوان دوانزە زانست و کەرامەتیان ھەیە. مرۆفی بەرپز کەسیکە کە پرسیاری دزیو ناکات و مرۆف پسوا ناکات.

13- ئافرەت جوانترین و ژیرترین و مەزنترین ساحیرن، با ئەم پەیامە بزانی: درۆ و بوختان و دەمەوہری و درکانندی نەھتینی خۆشەویستی ئەوان پیر دەکات. لە زانستی نوحدا ئافرەت پیر و چرچ و ناشیرین نابیت، واتە ئەوانە ی کە درۆ ناکەن!

14- بیاو نابیت لە ژن و ژن نابیت لە پیاوی خۆی بترسیت، چونکە ترس ھەموو خانەکانی لەش تیک دەشکێنێ و لاوازیان دەکات. بەوہش مرۆف ھەوہس و مەیل و خۆشەویستی مۆلەق دەبیت ودلی لە ژیان دەپەنجیت. مرۆف دووچاری گومان دەبیت.

15- ئەگەر باوان سزای مندالانی خۆیان بەدەن، لە کاتیکیدا کە ریز و خۆشەویستیان بۆ ئەوان گەردوونییە، ئەوا سزا پەوایە، بەو جۆرە ی شوپنەواری دزیو لەسەر لەشیان نەخش نەکەن.

بەو مەرجە ی دەرونیان داخان نەکەن.. چونکە زۆر مرۆف ھەن ئەگەر سزا نەدرین لە سزا ناگەن و دەشیت سزای بەرامبەرەکیان بەدەن بە سزای سەخت تر لە شیاو؛ بەبێ ئەوہی مەبەستیان بیت! جا سروشتیش سزای ئیمەش دەدات. بەلام ھەتکردن و ھەلکوئانە سەر کەرامەت و ئابرو - سزا نییە، بەلکو تەعدایە.

تعداش له زمان و ههست و باوه‌ری مندا نییه. به‌لکو ته‌عدا ووشه‌یه‌کی عاره‌بیه و من تیی ناگه‌م. چونکه له ره‌وشتی مندا جیگه‌ی نابیته‌وه. ئەگەر خواکانتان هینده‌ی منداله‌کانتان خو‌ش بویت، کاریکی باش ده‌کەن. هه‌ول بده‌ن له منداله‌کانتانه‌وه فیڕ بن. هه‌ول بده‌ن ئەوان فیڕی ناسینی که‌رامه‌تی خو‌یان بن. ده‌ست و زمان و سه‌ری منداله‌کانتان مه‌بڕن، ئەو شه‌ره‌ سه‌روشتی وه‌رز کردووه. بۆیه ژینگه‌ پیس بووه. چونکه بوونه‌وه‌ر له دێو خو‌ش نابیت؛ ئەگەر بیت و ته‌جاوز بکاته سه‌ر دراوسی- یان مندالی خو‌ی- یان مندالی که‌سیکی تر. بگره‌ ته‌نانه‌ت سه‌روشت و خواو بته‌کانیش به‌و کاره‌تان گیانیان زامار ده‌بیت و نه‌خو‌شی له‌ دوای نه‌خو‌شی به‌ باکان و بارانه‌کاندا نازل ده‌کەن بۆتان. پاشان شه‌پۆل فیی لیدیت.. پیغه‌مه‌هران پڕ ده‌کەن له‌ تووره‌یی.. هه‌ستی ژیان پیس ده‌کەن. نه‌کەن هینده‌ بی سو‌ز بن ده‌ره‌ق به‌ خو‌تان.. چونکه بوونه‌وه‌ر شیت ده‌بیت. جا فیڕ بن، ریژ له‌ خو‌تان بگرن، چونکه مرو‌ف به‌ریزه‌وه به‌ ده‌ستی په‌یکه‌رتاشه‌ مه‌زنه‌کانی به‌هه‌شت نه‌خشیتراوو دروستکراو و گیانی‌دراوی خێرن، که مرو‌فه‌کانیان وه‌ها خو‌لقاندووه، هه‌ر ئەوانیش ئەو شه‌ره‌یان موتووربه‌ کردووه (رواندنی ده‌ستکرد) بۆیه ده‌بیت خواو خواکانیش، نه‌ک ته‌نها دێوو مرو‌ف و دێوپه‌سته‌کان، به‌لکو ده‌بیت بوونه‌وه‌ریش به‌سه‌ر خو‌یدا بجیته‌وه- کاتیکی که‌ ئیوه به‌ ئەنقه‌ست درۆیه‌ک ده‌کەن، یان که‌سیکی له‌ناو ده‌به‌ن- یان هه‌ر کاریکی شه‌رئه‌نگیزی ده‌کەن. ئیوه نابیت وه‌ها بکه‌ن.

16- ئیوه باسی به‌ جیهانی بوون ده‌کەن و نازانن که‌ هزری گه‌له‌ کۆ ده‌توانیت نه‌ک هه‌رکار بکاته سه‌ر جیهان؛ به‌لکو ده‌توانیت کاربکاته سه‌ر هزری بوونه‌وه‌ریش.. که‌چی دین و باسی کۆتایی هانتی جیهانم بۆ ده‌کەن! من تیتان ناگه‌م، نازانم بۆچی هه‌مووتان زوو هاو‌را ده‌بن له‌گه‌ل په‌یامی ناچو‌رو شه‌رئه‌نگیزدا! بۆ بی‌ری چه‌پ و ناسیۆنالیستی و پاسییزم ده‌کەن به‌ چه‌کی نو‌ی و ئی‌ره‌اب دروست ده‌کەن و هه‌ر خو‌شتان به‌وه له‌ناو ده‌به‌ن؟! وا نیشانی منی ده‌ده‌ن که‌ بی‌رتان ته‌ندروست و برپارتن راست و هه‌لو‌یستتان مرو‌فانه‌یه؟ ئایا باوه‌ر به‌ خو‌تان ده‌کەن؛ گه‌ر بیت و بلیم ئیوه شتیکی راست ده‌کەن؟! ئیتر باسی چیتان بۆ بکه‌م!؟

17- 18- 19- 20- 21 و هتد... ئەم ئامۆژگارییانه‌ دا ده‌نیم بۆ دوای ئازاد بوونی خو‌م له‌ گومانه‌کانتان. ئیوه هه‌ستم بریندار ده‌کەن. جا فه‌رمووده‌کانم ده‌بن به‌ خه‌ره‌کی بیزارکه‌ر، ئەگه‌ر بیت و له‌مه زیاتر بدویم.

کورم، کچم.. رۆله‌کانم.. کات تاقه‌تی بار کردنی تریشقه‌کانی ئەپۆلۆی نییه.. چونکه ده‌ورو به‌رم به‌ هاو‌رپ و هاوخه‌م و هاوسۆز ده‌وره نه‌دراوه. بۆیه ئاسمان لووشکه لووشک وه‌ک عه‌به شه‌که‌نه هه‌نسک ده‌داو ده‌گری و شه‌ق له‌ دێوه نادیاره‌کانی پشت و پی‌شی خو‌ی هه‌لده‌دات. ده‌گری و ده‌کروزیته‌وه و خه‌لکیش ده‌لین: په‌نا به‌ خوا، ئەوه به‌لایه‌کی تریش رووی تیکردین. له‌ ده‌ره‌وه‌ی په‌نجه‌ره‌کانی زیندانی به‌سته‌له‌ک باران خو‌ر خو‌ر ده‌گری. نالیم بۆ خودی من، به‌لام بۆ ته‌نها‌یی من ده‌گریا و ده‌باری. به‌ ته‌نها‌یی له‌سه‌ر بالی هه‌سته‌کانی خو‌م پاکشاوم و گویم له‌ تریه‌ی دلی دێوپه‌سته‌ یاساوه‌له‌کان گرتووه.. له‌ شه‌که‌تیدا خه‌وم لیتا که‌و‌یت و ده‌مه‌و‌ی سه‌رخه‌ویک بشکینم.. چونکه به‌ر ده‌رگای ماله‌که‌م بۆگه‌نی گووی خه‌سته‌خانه‌کانی لیدیت.. دێوه‌کان منیان کردووه به‌ کۆیله‌ی خو‌یان. جا من لییان تووره و په‌ستم.

چاتره ئیویش سەری خۆتان کز بگرن و وەک من تەماشای شکۆی بوونەوەر بکەن. کەمیک تەماشای خۆتان بکەن.. تا بزانی کە مرۆف جوانترین بوونەوەری ژیره.. ژیری و بلیمەتی دوو لووتکەیی شکۆمەندی حەزرتی جوانین. جوانیش ئافرەتیکە بیخەوش.. من ھەموو شەویک لە خەوما دەیکەمە باوەش و دەبیەم بۆ گەشتی ھەسارەکان. تۆش وا بکە کوپم. خۆشی لەوێ کە خەون بە دیداری خۆشەویستیکەو دەبینی، مانای وایە ھیشتا خۆشەویستی لەناوماندا دەژی. مانای وایە دەتوانین خۆمان چاک بکەین، تا رادەدی چاکترین.

حەز دەکەم سەرخەویک بشکینم، چونکە دەشیت ئافرەتیکە خۆشەویستم چاوەروانی من بیت، تا خەونەکانمان پیکەو تەون بکەین.. من خەوم دیت بە دیار خورەیی باران و ترپەیی دلی دراوسیکانمەو...

من خەون بە کامەرانی و ئازادی و بەھەشت و ئافرەت و جوانییەو دەبینم. بە بیداریش ھەر خەونی زیندوو دەبینم، و دەبینم.. دراوسیکانم خەندەیی زبیر و رق و دوولیم تی دەگرن. بۆیە من خەونی ھەمەپەنگ دەبینم، بەوان و بەوانی تریشەو، چونکە ئەوێ بۆ تەنھا ساتیک بتوانیت لە بەر دەمی حەزرتی مندا راستگو بدویت، خۆشم دەوێ و تەماشای چاوەکانی دەکەم. کات شەو و خورەیی باران دلم دەشیلیت و بلوێرکی نەزانانەیی شوانیکی لاوم بۆ دەژەنیت، ژەنینیکی نەرم.. کە ھەست و سۆزم بەرەو بەھەشتی جوانەکانی جیھان کیش دەکات و بە دەم لیدانی بلوێرەو، تەماشای ئاسمانەکانی ناو جەوھەری خواوەند دەکەم.. تا چاوەکانی ھەست و فەنتازی بر بکات، من جوانی دەبینم و لە ھەر تەماشایەدا، لە ھەر خەویک و گفتوگۆیەدا من جوانیی مرۆف و ئاکارو ھەستی جوان ستایش دەکەم. گویم لە ھەستی باو باران راگرتوو و بەزەبیم بە بوونەوەر و ژیان و خواو خواکان و فریشتەکان و مندال و ژنەکاندا دیتەو. بەزەبیم بە ھەتیوو بە مرۆفی تەنھا و بە ئافرەتی تەنھا دیتەو، دەترسم لە دەرگای دراوسێ و خزم و براو ھاوڕیکانم بەدەم! چونکە ئەوان گشتیان سەگیان راگرتوو، ئەوێ کە سەگی نییە، بە مۆرەیی دیت تەماشام دەکا و درۆم لەگەڵا دەکا و حەز ناکات باسی حەزرتی نوح و فەلسەفەیی جوانیی ئەو و خۆمیان بۆ بکەم. بەلام من ماندو نابم و کۆل نادەم.. تەماشای سەگەکانیان ناکەم، بەلکو دەست بەسەری ئەو سەگانەشدا دەھینم بەو مەرجەیی دەستەکان و پیکانی شەھیدان و مەسیحەکان و ماریاکانی دەروونم - نەگەزن.

ئیتەر من ھەر خەریکی خەو بینیم.. و خەو بە جوانییەو دەبینم.

کات بەرەو شەو دەروات و منیش خەون بە ژیانەو دەبینم و لە قووتبی سەرودا دیلم لە زیندانی دیوہکانی بەستەلەدا.. ئەوان دەست بەسەریان کردووم.

زرم! زرمە لە دەرەوێ مائەکەم کەوتە بەر گویم. ناچار بووم راپەرمووم و تەماشای بکەم!.. تا بزانی کێ ھاتوو بە میوانیم و ئەو زرمەیی چی مرۆفیکە موقەدەسە لە دەرەوێ مائەکەمدا زرمە دەکات! کاتیک کە تەماشای دەروونی تەرپو پوخساری ماندووی بارانم کرد؛ بینیم مێرولەییەکی سپیی پرچ سپی و پوو سپی و نەشمیلە و جوان.. کە پر بوو لە شکۆی خواوەندی جوانی. بەلکو لە خودی کەرامەتی حەزرتی جوانی دەچوو - لکیکی سەلتەکەمی رادەتەکاندا. بینیم، مێرولەییەکی سپیی جوانە و ھاتوو لە ئاسمانی

حهوته مهوه دابه زيوه! ههستمکرد چاوم كزبووه و باش نابينم. به لام كه نهوم بينى، به شكوى داد و ماف و نازادى سلاوم لهو كرد. نهويش بالاي بست بست گهوره دهبوو، تا ناستى بالاي من. منيش ريزم دهگرت و له شهردا بوى دهچهمامهوه و شهرمم نيشان دها و ريزم دهگرت هوه.. بينيم سنگ و سينه و مهمكى، چونكه نهو خوى پروت دهكردهوه و لهشى پيروزي خوى نيشان دهادام و هاتبوو تا كه ميك بيشيلم.

چهند سهير بوو شكوى ههزرتى جوانى و بينينى كه رامه تى.. نهو له ميروله مروفيكى سهير دهچوو! كاتيک كه خوى نيشان دام، هه موو ههسته كانمى بيدار كردهوه و مومي گه شبينى له دهرووندا داگيرساند و فهرمووى: سلاو نهى ههزرتى نوح، بو وا خه مناك ته ماشاى ناسمانه كان دهكهى؟

منيش فهرمووم: چونكه به زه بى من پايه ناسمانه كانى راگرتووه. چونكه ژيان هيندهى به بهر هوه نه ماوه و ديوه كان ده يانه ويته كه رامه تم داگير بكن و ههستم بريندار دهكن. فهرمووى: تو به وان دهويريت و هيز نييه بتوانيت كه رامه تى تو داگير بكات. نهوهى دهتوانيت، با خوى له قهره خاوه ند و ديوه كانى خوى بدات، نهوسا بو مان دهر دهكه ويته كه جيهان پر بووه له ديو و قيامهت ئيستايه و جهجال ههستاوه. مروف فيرى سهگپرستى و ديو پرستى بووه و ده لين كلكى كه ره كهى جهجال خورمايه و بو نهو خورمايه ش خه لكى زورى له دوايه. هاتووه و له ناوتاندايه.. به لام نوح، ته نها نهو ده بينيت، و دهتوانيت په نجه بو ناوچه وانى دريژ بكات و فيرى زانستى جوانى بكات. توى به ريز په يامى خواكان و داستانه كانى نوحيان بو باس دهكه يت.

فهرمووى، من له برى نهوان داواى ليبووردنت ليده كه م. تو ويژدانى خيريت و منيش نامادم شتكت فير بكم. فهرمووم چى؟ فهرمووى: من هاتووم به ميوانيت و له شه به قى به ياندا من له سه ر بالى تو گه شت دهكه م به بوونه وهردا و به دهنگم كورالى سالماو نامينت بو دهخوينم. منيش فهرمووم: بهو زانسته جوان دهيم و ههست به ژيانه وهى ته مه ن دهكه م.

ميروله سپيه پرچ سپيه كه، چاوه كانيشى شينى سهوز باو بوون و به ماسكارايه كى رهنگى كه وان، چاوه كانى بويه كردهبوو و ليوى به رهنگى تويكى ليمو و كولمه كانى پرته قالى و بروى سهوز نه خشاندهبوو.. ته ماشاكانمى پر دهكرد له جوانى لاوى. بوو بوو به مروفيكى سپى سپى پيرو ز له بهر چاومدا و دهستى نابووه ژير چهنه و دهسته كهى ترى نابووه كه مبرى و ته ماشاى دهكردم و گوئى ليده گرتم و ههزرتى دهكرد ته ماشام بكات. منيش هه مان شيوه..

پاشان كه مانچه يه كى سپى له يه كيك له فريشته كانى ناو با وه رگرت، كه مانچه يه كى خه يالى سپى سپى و دهستى كرد به ژه نينى نهو هه ستانه ي كه له چاوى مندا ده بينينى! ته ماشاى خواكان و مه سيحه كان و بته كان و ته ماشاى بوونه وهرى منى دهكرد و ناوازيكى پر له ههستى ده ژه نى.. و منيش دهستم ده هينا به پرچيدا و شانازيم پيوه دهكرد.. فرميسكم ده رشت به دم ته ماشاوه.

ئيتر نازانم باسى چى داستانيكتان بو بكم؟ باسى كام ميروله ي ژيرو كام مه سيح! يان كام ههزرتى پيرو زى ماريى ناو دهروونم! باسى چيتان بو بكم؟ كاتيک كه من له زيندانه كانى قوتبدا زيندانى گومانى ديوه كان بم! ليتره خه لكى خويان كردهوه به كويله سهگ و پشيله و به رازو شه يتان و شه ر و نازانن چى

دەكەن!!! من لەوان و لە ئۆهش نيم و حەزم دەکرد رېگەم بدن تا بە ئازادى بە جيهاندا بگەرېم و كەمىك مرۆقى جوان لە نواتاندا ببينم. من لەو باوەردا بووم كە بەر لە مردن، ئافرهتانی جيهان دەهاتن بۆ تەماشای كەرامەتى باوكى پيغەمبەرەكانيان.

چاوەروانى مرۆفیک دەكەم و لەناو میرولهكاندا غەرق بووم و لە ئاسمانى هەشتەمدا جوانى دەبینم و خەو بە ژيان و ئازادى و دادو ماف و عیشقەوه دەبینم.. دلتهنگم بە كارى ديوەكان و ديوپەرستەكان. لە نیاوان كەلتوور و باوەر و ئایین و نەژادەكانى شەرق و غەربا،، بووم بە دوو كەرتەوه.. من لەوان نيم. من عیشقیكى ئازادو پەيامىكى روونم، مژدەى بەختيارى جيهانيم بۆ هیناون و حەزرتەكانى جوانى قوتبیش پر بوون لە سەرەتان و دەردو نەخۆشى و بەزەبیان تیکەل بە رق کردوو و باوەر بە فرمودەكانم ناکەن! بۆیە دلەم لە زوربەیان رەنجاوه. كەس نابینم بێت و مۆمىك لە كەشتیەكەى دەرووندا داگیرسینی و نوێژىك بۆ عیشق و جوانى بكات. كەس نابینم بێت و لە مالهكەمدا ئارام دانیشى و درۆ نەكاو ریز لە دابى خیزان و خوشەوویستی ومنداڵ بگریت، هەرچى دەبینم شەكەتە لە گەردوونى خۆیدا،، منیش بە شەكەتى تەماشای ئاسمانەكان دەكەم و گوێ لە باكان دەگرم، گوێ لە هەستى باران دەگرم و تەماشى روخسارى هەورەكان دەكەم، تیشكى خۆر دەپەرستم و رەنگەكانى كەمان چەكى دەستمە و درەختى زەمان لەسەر سەرم رپاوه.. ئیتر نازانم باسى چیتان بۆ بكەم! بەلام هیشتا راپرسیی كەسم نەكردوو بۆ هەلكەنى درەختە پیرۆزەكەى سەر سەرم.. چونكە تەنها و تەنها خۆم و یەك دوومنداڵ گەواهى راستى درەختى سەر سەرى منن.

پیرشالیار، ئەى حەزرتى ئیلیاس، ئاهورامازدای مەزن و کردگارى بوونەوهەرەكان- رزگاریم لیقان دەوێت و نوێژەكان بۆ جوانى دەكەم. دەست بە بالى ماندووومەوه بگرن، چونكە من بەرگی بەرى خۆم هیشتا لەبەر نەكردوو.

هیشتا خەندەكانم ئازاد نەبوون و ديوەكان شیرو تیر لە خەندەكانم هەلدەسوون و خۆیان ئامادە كردوو بۆ پەلامار دانى كەرامەتم. ئەترسم ئەوان هەر بە بیباوەرى خۆیان بەردەوام بن و هەر لە ترس و گومان و نەخۆشیەكانى خۆیاندا بژین و بلەورن. دەترسم تاوانبار بكریم بە مەسیحى درۆزن.

بەلام من ئەو شەرپە لەگەل كەس ناکەم.. چونكە من خۆم بە چاكتر لەوان دەزانم. دەزانم كە گوناھەكانى من كەمترن لە گوناھى منداڵەكانم، و بگرە ئەوان منداڵىكى منیان لەبار بردوو بەو هەلمەتە دپندانەیهیان. ئەوان هیندە تەجاوزیان كردۆتە سەر من و مال و منداڵم كە من خەرىكم بەزەبیم دەرەقیان دەپەنجیت. خەرىكم دووچارى توورەبى دەبم لە دەستیان.. دەترسم ئەوان خۆیان گیل بكەن و حەز نەكەن كە من ببینن.. بەلام من دلنیايان دەكەم كە من خودى حەزرتى نوح-م.. پێیان دەلیم ئۆه بوون و تتان : حەزرتى مەسیح كورپى خواوەند نییە و درۆزنە و هەر ئۆهش بوون لەخاجتان دا.. هەر ئۆهش بوون بۆى گریان و لەخۆتان دا! جا كورد گۆتەنى ئەمە چەنى بە چەن؟ هەر ئۆهش چاوەروانى مەسیحى درۆزن دەكەن تا لە خاجى بدەنەوه!

جا خه لکینه دلنیا بن، که من خۆم به مروقیکی رهسهن و راستگو دزمان له فرموده و کردارو باوه پمدا و زۆر چاک هاوارام له گه ل بئ باوه په کانیشتاندا و ده توانم بلیم که خواوه ند هیچ بوونی نییه گهر مروف ههست به بوونی نهکات. به لام به پیویستی دزمان هه مهشتان پئ بلیم که ووشهکان له هه میسه بیدا لهش و گیان و بیریان ههیه و ده بن به فریشته و به ئاسمانی شادوومانیدا گهشت دهکن. جا هه رچهند ناوی خوا دهبن، بهوه خوایهک له گهردووندا دروست دهکن. جا تیبهکن. نه گهر راست بن.. خوایهکی راستگو؛ گهر چهوتیش بن دیویک له بوونه وهری خویاندا زۆر دهکن.

پیویسته له سهرتان که گوچ له فرموده کانی من بگرن، چهکنه من دزمان که بوونه وهر له کردار و ویست و سۆزو بیرى مروف دروست بووه، کهرامهتی مروف زۆر مهزنه و هه مان شیوهیش کهرامهتی پیغه مبه ره کانتان. بوونه وهر هه رچهنده مهزن و بهر فراوان بیت، من دلنیاتان دهکم که له مروف و بیرو فهنتازی مروف مهزنتر نییه.

ئهوهی راسته قینهی موته لهقه - مروف له ووشهکان - واته له فرموده ی پیغه مبه ران و مروقی مهزن دروستی کردوون و مهزن ئهوهیه که داهینه ر و بلیمهت و هونه رمه ند و بیناکار و موسیقار و خاوه نکاره. مروف، نهینیی مهزنی مروف و هونه ر له ناو جه وهری مندایه گهر ده تانه ویت به فرموده و هونه ر و ئاواز ژیانان پئ بکه م له کهرامه تی جوانی. من ده توانم و دلنیام له وهی که توانیومه و هیشتا هه ر به رده وامم. هیشتا له ژیاندا ماوم و درهختی زه مان له سه ر سه رم ده بینم و هه میسه په یکه ریکی سپی سپی خۆم له سه ر شاخی ئارارات ده بینم و ئالا که شم بغوردیکی سپیه و که شتییه کیش ده بینم که میلیه ته که می تیادا به رزگاری ده ژی. بغورد، بۆنی گیانی منه و هه موو پیغه مبه ره کان بۆنیان کردووه.

جا هیشتا من نه بووم به خاوه نی جل و به رگم، هیشتا ده نگم به هوئی وود نه گه یشتوو ه تا فرموده کانم بکه ن به فلیم. هیشتا ده ستم نه کردوو ه به گپرانه وهی داستانی گه شته کانم به ناو جیهاندا.. چونکه من مروقیکم که شتییه کم بۆ خۆم دروست کردوو ه.. هه موو شه ویک ده ستیک به رگی نایابی چنراو له ته نافه کانی جالجالوکه ی مه زن - به دهستی میرووله کانی خه یالم ده چنم و جالجالوکه ی مه زنی سپی بۆم بووه به که شتی و باکان ده مبه ن به ره و سه فه ر و چه جی چه زره تی نوح.. به ره و ئاراراتی شکۆی نوح و مه که کی خۆرئاوا.. به ناو هه لمهت و ته ما.. به ناو ئاوو ئاگردا که شتییه کم کۆچ ده کات و باکان که شتییه کم گوژم ده دن.. منیش ته ماشای ئافره تی جوان و مروقی ره سه ن و باوه پری جوان ده کم و سه ر بۆ ژیان ده له قینم. به دم کۆچی هه میسه بیمه وه.. بیر له جوانی ده که مه وه و بۆ جوانی ده ژیم.

کانتیک که بیباوه ریی هاوسه ره کم ده بینم، به خه یال خۆم ده بینم که ده رۆم و له بری مروف و باو شه پۆل و بوورکان - گورگ پاوم ده نی و مروقه کانیشت هه ستیان سه ر بووه و ئاگیان له خویان نییه و باوه ریان به رۆژی به ری نییه و نازانن که رۆژی به رییه. به لام شتییه که هه یه که هه موومان هاواراین له سه ری، ئه ویش ئه مه یه که خواوه ند تاک بیت یان کۆ، موکی تاقه که سه نییه، پاشان خواوه ند هه بیت یان نه بیت کۆسپی که سه نییه - هه روه ها بیته کانی خواوه ند و پیغه مبه ر و فریشته کان - جوانترن له بیته شه رو ئه هریمه ن و دیوه کان. من دزمان که فریشته له دیو جوانتره.. تۆش دزمانیت.. جا خوا گه وره بیت یان بچووک، هه بوونی جوانه و له ده روون و بیر و هه ست و گیانی مروقی جوانناسدا ده ژی.

كات شهوه هيشتا و له دوا هه ناسه ی بهر له نووستندام، خهوم ليناكه ویت، چونكه غه م بۆ ژيان و بیسبوونی ژینگه دهخۆم و بهزه بییم به لاوانی جیهان و به منداله كاندا دیتهوه. بهزه بییم به خۆم و به ئیوه و ئهوانه شدا دیتهوه كه بهر له ئیمه غه دریان لیکراو به ناههق له ناو بران. باران دهباریت، و گاه بهفر رووی دارستانه كان و دهووبه رسیی دهكا و منیش ته ماشای چه زه رتی سارا دهكهم كه درهختیکی سنه و بهری هیناوه و به گۆپ و وورده په یوله و فریشتهی شوشه یی و كۆتری سپی درهختی کریسمس دهرازی نیتهوه.. منیش یاریدهی ددهم و بهو دهفرمووم: ئایا درهخته كهی سهر سهری من دهبینیت؟.. ئه ویش دهیدا له كهپی و منیش بهو دهفرمووم: بهلئ، درهختی چه زه رتی نوح سپی بوو، ئه و درهختی زه مانى پیده کرد و فریشته كان له دهوری درهخته كه سه مایان ده کرد و ئاوازی سالماو ماریا و ئامینیان دهخویند بۆ من.. بۆ ئهوانه ی كه باوه ریان به من هه بوو. بهو دهفرمووم: درهختی زه مان په لكه زپینه ی له سهر دهرهوشیته وه و دلئ سپی و سوورو زهردو پرته قالی و سهوز و شین و رهش و په مهبی و مۆری پیدادا ئاویزانه و دهرهوشیته وه. من درهخته كهی سهر سهری خۆم دهبینم. جیگه ی داخه كه كهس ئه و درهخته نابینیت.. كهس لایه كم لینا كاته وه تا بیکه م به پرۆژه یه کی نوئ!

بۆیه كاتیک كه چاوم چووه خه.. خۆم بینى دهپۆم و باكان لووشكه لووشك دهلوورینن له دهورم و بۆم ده نالینن.. شه پۆله كانیش وهك ئه وهی چه زه رتی مووسا رایپه پاندین، به تووره ییه وه له ته كندا دهچوون به گژ ئاسمانه كاندا و دهپۆیین و قه پالیان ده کرد به هه وره كاندا.. دهبینم بۆرکان دهستی ناوته سهر سنگ و وهك فهرشیکی سپی كه فاوی ئاگری له ژیر پیمدا راخستووه و چاوه پروانی فرمانه.. ده مبینی دهستی بهرگی نایابی میروله چنی سپیم له بهردایه و كه شكۆلی سه فرم له شان ناوه و به ره و ئارارات دهپۆم و بانگی ناشتی به میلیه تان دهگه یه نم و به وان دهفرمووم، منم په یامی جوانی و ناشتی و عیشقم پییه. ئارارات مهككه ی خۆرئاوایه.

شهوتان شاد ئه گهر شهوه، پۆژتان باش ئه گهر پۆژه.. كه مئ ده رباره ی خواوه ند، یان خواکانی خۆت تیفره.

تابلۆی په یام

خه لكینه، ئه ی هونه ر دۆست و جوانناس و بلیمه ته كان - من هه ندیک له په یامه كانی خواکان و بالنده و سروشت و گیاندار و باكانم له كینگه ی ئیوه دا تۆو کرد. چاوه پروانی تیگه یشتنتان سست هه ست پیده كه م.. بۆیه كه میک دلّم ته نگه.. چونكه ساله كان بیمانا به سهر شكۆی مندا تیده پهرن و ته مهن یاری به روخساری دامام دهكا ودهست به روخساری نامۆدا دههیتیت و ژیان به جیم دههیلایت. من هیشتا چاوه پروانی له دایك بوونی فریشته ی نوئی باوه ر دهكهم له نیو مروقه كان و دیوپه رسته كاندا.. له خواوه ندی مهزن و خواکان و فریشته كانی ناو باكان دهپاریمه وه؛ چاوه پروانی كه سیکی به توانا دهكهم تا دهستی بهرگم بۆ بچنیت له ئامیریك یان تهونی خالجالۆكه ی مهزن. بهرگیکی تایبه تم بۆ بچنیت.. تا

بيكەمە بەرم و كەشكۆلى سەفەر و نوردووی ریگه وەك دەرویشی ریگهی هەق بیكەمە كۆل و بکەومە ری بە ناو جیهاندا و بیروکەهی كەشتیی نوح بکەم بە چیرۆک بۆ منداڵانی نەوہی نوێ. چونکە من پەيامەکانم بە نەوہی نوێ دەسپێرم و لاوان پایەهی ئاسمانەکان لەسەر شانی مەتین و پانی خۆیان هەلەدەگرن. بەلێ، لاوان دەبیت بزائن کە بوونەوەر مولکی مرۆفە و لەسەرمان تاپۆ کراوہ.. دایکی بوونەوەر - واتە مریەمی مەزن دەفەر مویت: ئازادی لە عیشق پیروژ ترە.

درو و بوختان و مرۆف سووک کردن، پایەکانی مەملەکەتی جوانی دەروخینن.. ئاگاتان لە داھاتوو بیت! چونکە ئەو شەپەری کە ئیوہ و ئوباما دەیکەن - شەپری گیلی و بیکاری ونەخۆشییە دەیکەن و واز لەو شەپەرە خۆکردە بەینن و سنوور دانین لە نیوان جوانی و دزیویدا.. چونکە جوانی و دزیوی لازم مەلزووم نین.. ئەوان دوو تەوہری زانستن - یەکەمیان عیشق و ھونەر و جوانی و ھەمیشەییە.. و دووہمیان مەرگ و پییری و نەخۆشی و دووپاتبوونەوہی زیللەتە.

دایکی بوونەوەر دەفەر مویت: مرۆف دەبیت ھیندە ئازاد بیت کە بتوانیت خۆزگەکانی بەینیتە دی و جیھان و ژیان و سروشت بە نیشتمانی خۆی بزائیت. جا نەخشەکان بێرئەوہ و ناوی کیشوہر و ولاتەکانتان بگۆرن.. چونکە بەوہ گەورەترین دوژمن لە خۆتان جیا دەکەنەوہ و خۆتان تەرخان دەکەن بۆ داھیتانی چەکیکی نوئی جیھان بینن. چەکی زالبوون بەسەر ترس و نەفس و دەسەلات و جوانی و مافدا. چونکە بەم چەمک و چەکانە ئیوہ وا خەریکن شەپریکی جوانی قری کەر دەکەن لەگەل منی باوکی پیغەمبەرەکانتاندا. من وا خەریکم لیتان زویر دەبم.. چونکە مامۆستاکانتان وا خەریکن ماتماتیک وجەبر و لۆژیکیان لەبیر دەجیتەوہ، وا خەریکن پشت دەکەنە جوانی.

ئەھی ئافرەتانی جیھان، کاتیک کە ئیوہ ھیندە نەزان بن کە گومان لە زانستەکانی من بکەن - ئەوا منیش بە ئەرکی سەر شانی خۆمی دەزانم تا دەمی خواری یاساکان و ئایینەکان و جوانناسەکانتان راست بکەمەوہ و بیتان بفرمووم، کە جوانی و عیشق و ئازادی پەيامی بوونەوەرە - نەک چەکی کۆ کوژ. بەخشندەیی زۆر پیروژە و ئەو چەکە باش بەکار نابەن ئیوہ - چونکە من دەتانینم لەناوتاندا ھەن بیتەزەبیین و منداڵەکانی خۆیان تەنھا بەجی دەھیلن و ئازاری جەستە و دەرونی و بیریان دەدەن و ترس لە دەروونی فریشتەکاندا دەروینن. گواپە پوناکییرن و خۆیان راستگۆ پیناس دەکەن. کەچی جەوہەریان پیس بووہ بە ترس و گومان و کینە و بوغز - تەف دەکەن لە پوختاری خواکان و گالتە بە فریشتە و ئاسمان و خواکانیش دەکەن و بە منیش دەلین درۆزن و پوختاری خۆیان دەشارنەوہ و گوویی خۆیان دەگرن و دەنەپینن بەسەرما! جا ئیوہ خۆتان شاھیدی ئەم باوہرەن.. چونکە یەکیک لەناوتاندا، تەم تی دەکا و یەکیکی تر پشتم تی دەکاو دەلایت: کەس باوہرت پی ناکات، چونکە تۆ ھونەر مەند و نووسەر و ئایین ناس نییت. چونکە تۆ ھیچ نازانیت.

منیش دالم لیتان دەرەنجی و ھەست ناکەم گوناحیکم کردوہ.. چونکە من تەم لە کەرەمەتی ھیچ و فریشتە و مرث و خواپەک نەکردوہ. بەلام ھەندیک لە ئیوہ دیوہکانی خۆیان تیئەرداوم و پیم دەوہرن و تەفیشتان تیکردووم و منیش لیبووردنم زیز بووہ لە ناوتاندا. ھەست بە گوناح دەکەم و بەزەبییم بە سروشت و باکان و فریشتەکانی ناو باکان و تیشکی خۆردا دیتەوہ.. بەزەبییم بە منداڵەکانی خۆمدا دیتەوہ و پۆزانە

ھەر خەرىكى راسىتىردىنەھەي پەيكەرى لەشى ئەوانم.. چونكە ئەوان لەناو دىۋوپەرستەكانى قوتىدا- خەرىكىن دا دەتەپن و ھەرمس دەھىنن لە چىژ و تەنھايى و ترس و گىلىدا. وا خەرىكىن فىرى ئەو زانستە دەبن كە قەشە و مەلاو ئىمام و موقتەداكان دەپروينن و كەسانى وەك ئوباما و پۇتىن و ماويسم و بوويسم دەپروينن. بەلام چاك بزائن كە بوويسم كۆمەلىك وانە فىر نەبوون.. بوودا كاتىك كە قوتابى بوو لە كەشتىيەكەي مندا.. من ئەوم فىرى زانستى خامۇش نەكرد. چونكە خودى بوودا وادارى ئەھەي دەكرد كە لەو زانستەدا لە من زانترە.. بەلام ئەو بەو زانستە مرۇقى گۆشەگىر كردد.. ئەو دلى خواكانى لە خۇي رەنجاند و نەيزانى كە بوونەھەر لە مرۇق مەزنتر نىيە. بەلكو مرۇق بوونەھەريكى مەتىنە كاتىك كە يەك دەگرىت لەگەل نەژادى دووھەدا و دەويرىت راست بدوي و بلىت و بكات و داد پەرورە بىت. مرۇق دەبىت لە نوپژەكانىدا نوپژ بۇ دراوسىكان و ھاوپر و مندالەكانى بكات و ھەست بەوانى تر بكات و ترس لە دەروونى مرۇقا نەپروينت.

جا باسى چىتان بۇ بەم! كاتىك كە ھەزەرتى سارا دەبىنم رق و ورك و مۇرەي تىكەل بە يەكتىرى كر دووھ و تۆلە سىنئانە دىتە نەبەرد و بە من دەلىت: تۆ شىت و نەزان و پەك كەوتەي. بە من دەلىت: تۆ پىغەمبەرى كوردى كەرىت.. ناسىۋناليزم و ئايىنزا و جاھىلىت و خۆت و مىللەتى خۆت بەسەرماندا فەرز دەكەيت. منىش پىي دەفەرموموم: بەلى، چونكە تەنھا لەویدا كەسانىك ھەن كە جوان دل و دەروون و باوهرى خۇيان گۆش دەكەن و تۆوى وەجەي نوپى منيان تيا ماوھ و دىۋەكان نەيانتوانىوھ لە ناويان بەرن. چونكە ھەن لە دەسەلاتى جوانى و مرۇقى جوانپەرست دەترسن. ھەن ناتوانن مىلى بالندەيەك ھەلكىتىن.. نەك لەبەر ئەھەي كە دەترسن، بەلكو لەبەر ئەھەي كە ھەز دەكەن بالندە و ماسى و گياندار و مرۇق بە يەكسانى و بى ترس پىكەوھە بژىن. ھەن دەتوانن خۇيان سەر بەرز رابگرن و بلىن و بفرەرموون: بەلى مىللەتى كورد مافى ئەھەي ھەيە لە چىۋەي مەملەكەتلىكى يەكگرتووى مەزن و يەكپارچەدا سنوورى خۇي بە تەنەفەكانى من نەخش بكات. چونكە بەراستى مرۇقى كورد لە ھەموو مىللەتلىك زياتر شەھىد و قوربانى و گيانى داوھ بە ئەژدەھاك و دىكتاتور و كۆلۇنىيەكان.. بەسە.. ئىتر كاتى ئەوھ ھاتووھ كە گۆي لە كەسىكى وەك من بگرن. چونكە من خۆم بە مرۇقىكى جوانناس و بە خاوەن كەرامەت دەزانم.. ھەست بە بى رىزى و بى باوهرى و بىھەستىتان دەكەم و دەترسم وا بزائن كە ئىوھ لەسەر ھەقن!.. نا.. ئىوھ ھىشتا مافى گەلاتان دابىن نەكردووھ.. ھىشتا ئەفرىكا لە برسانا دەنالىنى و شەر لە برسىتى و چەك لە شەر زياترە.. ھىشتا ئەفغانىستان و كشمىر و كۆرىا و بوشمان و ھىندىيەكان و كەلتوورە دوور دەستەكان و كوردوستان و جىن و يابان و ئەمىركاى ژورو و خواروتان بۇ ھەل نەكراوھ.. ھىشتا مرۇقىكى ئازاد لە جىھاندا سەرى ھەلنەداوھ و بەر لە سەر ھەلدانى ئىوھ باسى ھاتنەھەي مەسىح-ى درۆزن دەكەن.. وا دەزانن مەسىحى درۆزن لە ناوتانئاندايە. بەلى.. ئىوھ پىكەوھ كە خۆتان بە پىاو دەزانن.. كە مال و مندالەكانتان بە تەنھا بەجىدەھىلن و روو دەكەنە شەرى خۆ نەويست و سنگى مندال و دايك و كۆرپەي تازە لە دايكبوو پر دەكەن لە بارووت و فىشەك و ژەھر.. ئىوھ لەھەر جىگەيەگى ئەمسەرزەمىنە بن. من ناوتان لىدەنم مەسىحى درۆزن و من ئەو نىم و نايناسم و خۆشم ناوي و نام بە ھاوپر. من ئەو نىم و لە ئىوھش نىم. چونكە من چەك بۇ ھىچ ئايىن و باوهر و دايك ھەلنەكرتووھ و زور كەس ھەن لەناوتاندا كە دەزانن چەكى من ھونەر و قەلەم و رەنگە و بەو چەكانەم ھەلنەكوتەمە سەر ئابرووى

ئايىنەكانتان، بەلكو بە ئومىدى ئەووم كە بتوانم پزگارتان بكم.. چونكە گيانى ھەموو مەسىحە بە ناھەق ھەلۋاسراوھەكان و گشت ماریا سەرپراوھەكان و كۆى مندالانى جیھان لە دلۆپى خوینمدان، یان وەك گەلای گيانى پواون لە درەختى زەماندا، و لقەكانى درەختەكەى سەر سەرم كەس نایىبىت، چونكە ھەزەرتى سارای ھاوسەرم بە كىنەو تەماشام دەكا و دەلئیت: (كەس باوھەرت پىناكات. نوح-ى چى! كى دەلئیت تۆ ئەویت!؟ جا با ئەویش بىت! تۆ ناتوانى شەپو خىر لە يەك جیا بکەیتەو، تۆ ناتوانى دەمى خواری ياساكان راست بکەیتەو! تۆ ناتوانى ھەقى ئەو بەخۆت بەدەیت كە ئافرەت لە دەورى خۆت كۆ بکەیتەو. چونكە تۆ مروفتىكى بچكۆلە و كۆيلەى سىستەمىت.)

منیش دەفەرمووم: نەخىر.. من دان بەو سىستەمەدا نانئیم كە ئافرەت سووك دەكا و دەيكات بە كۆيلەى سەگ و تەنھایی و ترس.. من دان بە خۆمدا دەنئیم. ئیوھش گوناھتان ھەيە دەرھەق بە من و مىللەتەكەم و مىللەتانى خۆشتان.. ئیوھ ئازاد نین و منیش مروفتىكم پەيامى عىشق و ئازادى و جوانیم پىيە.

ئىستا شەوئىكى سىبى سىبىيە و تەبىعەتى دەرەو، واتە دەرەوئى پەنجەرەى زىندانەكەم- سىبى سىبىيە و باكان سەرپوشى بەفر لەگەل خۆيان دەبەن و گفەيان دىت و بەفرىكى زۆر بارىوھ.. ساردە و يەكەم پوژى ھەستەردن و ھەز كەردنى ھەزەرتى ماریايە.. كاتىك كە وىستى سكى پىر بىت لە خواوھند. ئەوى ھەزەرتى پىرۆز لەم ساتەدا خۆزگەى زايىنى مەسىحى لە خواوھند تەمەننا كەرد.. بۆيە فرىشتەى پىت و فەپ دواى ماوھەك. لە بىست و يەكەمى مانگى نەورۆزدا دابەزى و لە خەوندا- ھەزەرتى ماریايى پىرۆز كەرد و فەرمووى: ئەمە گيانى خوايە وا پىت دەگا و لە تۆدا دەپىتت. خوا پىرۆزت دەكات.

دانىشتووم و چاوپروانى بىدار بوونەوھى مندالەكانم دەكەم و جەژنى سەرى سالى وا خەرىكە نزيك دەبىتەوھ.. شەوئىكى سىبى سىبىيە.. نا، دەمەو بەيانئىكى زوو و من تەنھا، لە چىوھى زىندانەكەمدا پاسەوانى دوو گيان و دوو مروفت و ھەزەرتى ساراو ماریايى ھاوسەرمم.. ھەست بە بوونيان دەكەم و دەست بەسەرياندا دەھىنم و گالتهيان لەگەلدا دەكەم و پىز و خۆشەويستيان پىدەدەم. كە ھاوتا نىيە بە كەلتورى دىوھەكان و ئەوانىش گومپان و وا دەزانن كە من ھونەرمەندو جوانناس و مروھەكى بەسەلىقە و ئەدىب نىم! جا كى توانى وەك من ووشە پىرۆز پابگرىت؟

جا من ھىشتا لە گومانى دىوھەكانى بەستەلەك و لە زىندانى ترس و ھەراسانىياندا دىلم و كار بۆ دىو پەرسەتەكان دەكەم و چاوپروانم ئەوان باوھ پەھىنن كە من ھونەرمەندىكى جوانناس و پابەرى گەردوونى ئىستاتىكام. خۆشى لە خۆم.. چونكە من باوھەرم بە خۆم مەتىنە و ھونەر گەواھى فەرموودەكان و دروودەكانمە.. شىعەرەكانم ھەمان شىوھ، پەنگەكانىش تاجى سەر سەرو درەختى زەمان و ئاويزە و درەختى سىبى گيانى سەر سەرمە و بەو ئومىدەوھ دەژىم كە درەختى زەمان لە داھاتوودا لە مال و كەعبەى مندا دادەگىرسىنن يان پىرۆنن.. چونكە گەلای درەختى زەمان سىبى سىبىيە و دل دەگرىت.. دلئى مندالانى جیھان و مەسىح و ماریاكان.. دلئى ھەمەپەنگ وەك كەوان وەك پەلكە زىرپەنە. چونكە من دلئىم لەوھى كە پوژى بەرى ھاتووه و چارەسازىش ھەر لە باوھەرى ھونەر و جوانىدا دەست دەكەوئىت. سوپاس بۆ ژيان، سوپاس بۆ مەرگىش ھەر كاتىك ئەوان مىوانى من بن.. منیش مىوانى ھەمىشەيى ئەوانم.

به كورتى - خه لكينه، ئەوا كتيبي پهيامي خواكانتان پيگه يشت و نياز مەندم زياتر نه ليم، چونكه سوياس بۇ گياني پيغەمبەرەكان و خواو خواكان و فريشتهكاني سازادهى ولاتي بهسته لهك - كتيبي يه كه م و دووهمتان پيگه يي.. به لام ده بيت ببورن ليم كه نه په رژام باسى خودى حەزرەتى نوحان بۇ بكەم.. من هيشتا باسى مندالي ئەوو باسى ژياني هاوسەرى و باسى په روه ردهى مندالانم نه كر دوو له ناوياندا! من هيشتا تەواوى پهيامەكانم پي نه گەيشتوو و نامەى نيردراوم بۇ كه نيسە و سەرۆك بارزاني و ئەوروپا په رله ماند نار دوو و به هاوريكانيشم فەرموو تا چيرۆك و داستانهكاني كتيبهكانم بنيرن بۇ هۆلى وود- تا فليميكي نوئي جيهاني و فيكشن له كتيبهكاني من سيناريو بكەن.. تا مرۆقهكان، واتە ئەوانەى كه خويان به مرۆف دەزانن فير بن و پيرز لهو پۆژه بگرن كه پيغەمبەرەكانيان تيا دا له دايك بوون.. پيرز له پهيامي خواكان بگرن و ريگەم بدن تا پيلاني كه شتتويه كه م داريم.. چونكه كاتيكي ئەوتۆمان نەماوه - شه پۆلهكان دين و پادەپەرن ليتان و ليتان توورەن.. ئاسمان و خۆرو سروشت مقو مقويانه كاميان هيرش بينن و له خەوندا حەزرەتى مارياكاني هەموو جيهان و هەموو حەزرەتى مەسيحەكان زيندوو بوونەتەوه و پاپرسی من دەكەن. منيش تيا ماوم! چونكه من هيشتا له زيندانام و هيشتا جيهانم نەبينوه و جاهيلم و له زيندانەكاني بهسته لهكدا - گيانم هەلەله رژيت.. حەزرەتى سارا و حەزرەتە نهخوشەكاني دەروبهرم ليم بوون به ديوو باوهر به فەرموو دەكانم ناكەن.. نازانن كه من غەيب و راستى و خەيال له يەك تەوهرى هزرى مەتينا گوش كر دوو و له زانستى خاموشدا خاوهنى مەملەكەتى خۆم له سەر زهوى.. دەبيت هەموو جيهان نامادەى دەر بېرن بۇ گەپانەووم، ئەوسا پي هەلەدەنيم.. كاتيک دەتوانم ئەو كارە بكەم، كه سەرۆك بارزاني نەترسانە و وهك حەزرەتى ئيدريس سنگى پالەوانى ليدەر په رينيت و بفرمويت: فەرموو، ئەى حەزرەتى نوحى مەزن بگەپرەوه بۇ مەنزلى خۆت. تا سنوورەكان به دەستى تۆ دەستنيشان بكەين.. سنوورەكاني مەملەكەتى كوردوستانى مەزن - ئەوسا له ويدا كه شتتويهك دروست دەكەين بۇ حەزرەتى نوح و ئەوانەى كه ئەو پهنجەى جوانيان بۇ دريژ دەكات.. ئەوسا منيش ئەو بەرگە نايابە دەكەم بهرم كه خودى سەرۆكيك يان ريخراويكي مرۆفپەرورە بوى نار دووم له ئيسك و تروسكى ئەنفال.. جيزلى ئيسكى ئەوانم دەدەنە دەست و به جيهاندا دەگەپيم و بيترس خۆم نيشانى گەلان دەدم و پينان دەفەرمووم: بېوانن، من حەزرەتى نوح-ى باوكى هەموو پيغەمبەرەكانتەم. هاتوومەتەوه تا جوانيهكانتان هەلسەنگينم و وهلاميكى سروشت و خۆرو مانگ و خواو پيغەمبەرەكان بدەمەوه. چونكه ئەوان ليمان تورەن. منيش چاوهروانى وهلامم.. وهك فەرموووم لهو مرۆقه بهريزهى كه دەتوانيت ياريدەم بدات و باوهر به زانستى بينين بكات.

جا نازيزەكانم، زۆر شت هەيه كه باوو كەلتووورە له نيوتاندا و من دانى پيادا نانيم، ئەوانەش كۆمەليك نيشانەى ناشرين و رەفتارى ديوه مرۆف فيريان بووه. به لام مرۆف به رەچە لهك درپندە نييه. بوغز و رق و درۆ و بوختان مرۆف پيرو ناشرين و نابووت دەكات. ئايا ناتوانن كه ميك بەسەر خۆتاندا بچنەوه و تەماشايەكى خواو خواكاني خۆتان بكەن و پاشان لهبەر ئاوينەدا تەماشاي خۆتان بكەن؟ بى گومان دەتوانن.

ئەوسا تىدەگەن كە چىن و كىن و بۇ چى مەبەستىك خولقاون و هاتوونەتە ژيانى مرۇقەو! چونكە ھەن نازانن و تى ناگەن كە رەفتارو ووتارو فەرموودەو خەونەكانتان + بىرەكانيان دەژىن و بەھەشتى خۇزگەتان دەچنن. چونكە مرۇقە سەرسوپىنتىرەن بوونەوەرە. دەبىت بزەنن فېرە تەماشاكردنى خۇتان بن. ئەوسا تىدەگەن كە بۇچى خواوەندتان تاك و تەنھا كرېووە و ھەر يەكەشتان بە وىستى خۇى درۇ لەگەل خوادا دەكات و خۇى ناشرىن دەكات. تاك و تەنھا ئەوتان كرېووە بە خالقى بوونەوەر و دەلئى نان و ماستاوتان لەگەلدا خواردووە و خواردۇتەو! من بەزەبىم بەو خوايەدا دېتەو. . ھەزم دەكرد ئەویش خاوەنى ھاوسەرىكى خۇشەوېست و دوو ھاوړى و چەند فرىشتە و مەلائىكەتېك دەبوو. لە قورئاندا ھاتووە كە خواوەند خاوەنى مەلائىكەتەكانە. بەلام ھاوسەرى نىيە! من لېرەدا، لە پووى بەزەبىيەو نەك رەخنە ھەز ناكەم خواوەند بى ھاوسەر بكەم. چونكە تەنھا لەویدا بوونەوەر ھەست بە قورسايى جوانى بوونەوەر دەكات. چونكە ھەستى بە ھاوسەرىبوون - تەوهرىكى زۆر بەرزو قول و مەتىن و پووناكى زانستە، كە ئېو ھېشتا زووربەتان پىي نەگەپشتوون.

ئىتر نازانم ھەق بە بەزەبى و رېزىلئىنم دەدەن بەرامبەر بە خواوەند و خواكان و بت و پىغەمبەر و كاھىنەكانتاندا؟! يان نا؟ بەلام من ھېشتا باسى سەفەرى باوكى پىغەمبەرەكانتانم بۇ نەھۇنىونەتەو - ھېشتا دەستم بە باسى خۇشەوېستى ھەزرتى نوح نەكرېووە. چونكە من لەودا و ئەو لە مندا بى ھاوسەرىن و ھېشتا كەس بانگى نەكرېووين ھەزرتى نوح!!! سائىكىش بەسەر ھەمانسالدا تىپەرى كە باسكردو ژماردم بۇتان، كەچى نازانم چاوەرۋانى چىم وچى چارەنووسىك لەناوتاندا دان بە بوونى مندا دەنى و پىم دەفەرموئىت: بەلئى منىش مېرولەيەكى سىپىم و دلئىكى سىپى بخەرە مشتەووە ئەى ھەزرتى نوح.

ئەمشەو سروشت تاراي سىپى دابوو بە سەرىدا. . بەفر، وەك فېش فېشەى ئاھەنگى سەرى سالل پرتەوى جىرېوہى دەھات لە ئاسمانى رۇشندا بە تىشكى مانگى پىر. . ئەستېرەكان تەماشايان دەكرد و ئاھەنگى سەرى سالم لەگەل كۆمەلىك ناسىاو و ھاوړى بەرېكرد. . مندالەكانم بردبوو بۇ بىنىنى پوخسارى ھەندىك مەسىح و ماريای كورد.

لە فاتىكانىش - پاپاو كاردينال و بىسكۆبەكانى جىھان دانىشتبوون نوژيان بۇ مەسىحى داماو دەكرد. بىريان لەو دەكردەو كە چۆن لەمەودا ئاگانان لە غەيب و پاسەوانى ئاسمانەكانى تر بىت و ھەست بە و پەيوەندىيانە بكەن كە لە لايەن مەخلوقاتى ئاسمانەكانى ترەو دىن و ئىمە نايانبنىن. چونكە ھەستى ئىمە سستە بۇ بىنىنى غەيب! بەلئى - لە فاتىكان باسى سەركىيان ئەو بوو چۆن بتوان ھەست بە كەرامەتى خواو خواكانى خۇيان بكەن! ھەروەھا بىرى ھاتنەوہى ھەزرتى مەسىحيان دەكرد.

لەگەل يەكەم گرمەى فېشفەشى ئاھەنگى سەرى سالل. . كە بەر گوپى ھەزرتى نوح كەوت. . پەيامى بوونەوەر وەك درەختى زەمان لەسەر سەرى من پەيامى نوپى دەكرد بە دل و گول و ھىوا و بە درەختە نەبىنراوہەكى سەرما ھەلدەواسرا و زانستى غەيب بە من دەگەبى و منىش بىكەس و تەنھا دانىشتبووم تەماشاي مندانانى زاگرۇسم دەكرد و جەژنە پىرۇزەم لە ھەموويان كرىد كەس ھەستى بە بىنىنى درەختەكى سەر سەرى من نەدەكرد. بەزەبىم بە خۇم و بە مىللەتى زاگرۇس و بە جىھان و بە كەنىسەو مزگەوت و بەزەبىم بە تەمپلە روخواوكاندا دېتەو.

جا ئەى پاپاۋ كاردينال و خواناسەكانى جيهان، ئىۋە ھەرگىز بەۋ زانستە ناگەن، چونكە ھىشتا ھىچتان درەختى زەمانتان لە سەر سەرى من نەبىنيۋە. من مامۇستاي غەيب و غەيبناسم. كەى ھەستتان بە ژىرى كرد- فەرموون، من لە زىندانەكانى قوتبا زىندانى دىۋەكانى بەستەلەكم و ۋەك نەخۇش و بىگانە و تاوانبار بە بىگانەبى زىندانم و تەوقى گومان كۆتى دەست و بىرو زمان و لەشمە. ئەوان لە ھەستى مرۆف ناگەن! جا چۆن كەسكى ۋەك من دەبىنن! ئەوان سەگ و گورگ و بەراز و پىشيلە پەرسى دەكەن و ھەست دەكەن مرۆف شتىكى پىسە! ئىتر من دارىكم لەسەر رۋاۋە و ئەوان دىن و دەيانەۋىت فىرى زانستى بەفرم بكەن و نازانن كە من ھاۋرى ئۆدىن و فرىدا-شم! ئەوان نازانن چەند نەزان و كوئرو كەچىنن.. ھەست بە سۆزى شازادەى خۇيان ناگەن بۇ فرىشتەكان. چونكە ئەۋ نوئۇ بۇ ئەۋ فرىشتانە دەكات كە من دەيانىبىنم و باكان نىشانم دەدەن و منىش تەماشايان دەكەم و خەندەيان نىشان دەدەم.

ھىشتا كەس، ھەر ھىچ كەسكى دانى بە كەرامەتى خوا و خواكان و فرىشتەكانى مندا نەناۋە و منىش چاۋەرۋانم.. چاۋەرۋانى ئافرەتتىكى دىۋەپەرسى دراوسىنى زىندانەكەم، تا بلوسىكى جوانم بۇ بچنىت بە زەخرەفەى نەروىجى و كوردى. منىش تەرىق دەبەۋە و رۋوم نايەننىت بەۋ بفرموموم: برۆ كچم، بە قاتىكان بلئ؛ كە كاتى ئەۋە ھاتوۋە گوئى لە ھەزەرتى نوح بگرن. چونكە ئەۋ خواۋ خواكان و پىغەمبەرەكانتان دەناسىت و زانستى ئىۋە ھىشتا چەكى پىرۋزى منيان دروست نەكردوۋە! ھىشتا دىسكۆفەرى چانال- گوئىبىستى چۆنئىتى درەختى زەمان و بەرگى بەرى من نەبوون.

ھىشتا سەرۆكە كوردەكان ھەستيان بە كەرامەتى من و خۇيان و نەۋەى نوح نەكردوۋە. جا چۆن بتوانىن جيهان رزگار بكەين؟! كاتىك كە باوكتان لە زىندانى گومانى بەستەلەكدا خەرىكى گۆشكردى ھەزەرتى يوسف و داقيدم. ساراش ھەر پۆژە و بە چەكىكى نوئىتر دەيەۋىت بمكات بە مولكى خۇى و ئازادىم فىر دەكات! ئىتر ئىۋە خۇش بن، چونكە پىشتىر پىغەمبەرانى خۇتانتان سووك و كەم و رسوا كردوۋە.

ئەمشەۋ جەژنى سەرى سالە، ئاسمان رۆشنە بە دەروونم.

ئەمشەۋ مانگ بانگى ھەستى كردم و پرچى خۇى لەبەر دەمدا داھىناۋ چاۋىكىشى لىداگرتم ، فەرموى: ئەى ھەزەرتى جوانناس جەژنت پىرۋز!..

منىش بە شەرمىكى پىغەمبەرەنە و بە دلپاكىيەكى مېھرەبانانەۋە فەرموموم: سوپاس بۇ روناكىى ئاسمانەكان و من ھىشتا تروسكەى ئومىد لە چاۋانمدا ماۋە.

فەرموى: روناكى سى چاۋگى ھەيە.. دل و دەروون و بىر.. چاۋت رۋون. فەرموموم پىرۋز بىت جوانى.

تۆ جوانى - لە دەروونمدا جوان را دەگرى...